

༡༡། །དག་འདོན་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་གི་
ལྷགས་བྲིད་ཚེས་རྗེ་པརྟའི་ཞལ་ལུང་།

བྱུང་བདག་པ་པརྟ་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
མཁན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱིས་ཡི་གེར་ཕབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། གྲོང་སློང་སློན་འགྲོའི་ངག་འདོན་རྣམ་མཁུན་ལམ་
བཟང་གི་ལྷགས་བྲིད་ཆོས་རྩེ་པརྟའི་ཞལ་ལུང་སྐལ་བཟང་ཐར་
བའི་ལམ་སློན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བྱབ་བདག་པ་ལ་པརྟ་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
མཁན་པེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱིས་བརྩམས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།	3
༡༽ མཚན་བརྗོད་དང་གསལ་པར་བསྐྱེད་བཤུ་བ།	3
ཨོ༽ ཉིན་དང་པོ་འི་ཆོས་ཁྲིད་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ཞལ་གདམས།	8
ཁ༽ ལྷན་དོན་དངོས།	25
དང་པོ་གཞུང་གི་མཚན་དོན་བཤད་པ།	25
༡༽ མཚན་དོན་དངོས།	25
༢༽ ཆལ་ག་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞེ་བཤད་པ།	30
གཉིས་པ་མཚན་བརྗོད་དང་བཅུ་པར་དམ་བཅའ་བ།	32
བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།	36
༡༽ ཞར་བྱུང་དུས་བཞེ་མཉམ་སྦྱར་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ།	36
དང་པོ་ཉིན་མོ་སྐད་བ་རྒྱ་ཡིས་འདེབས་ཚུལ།	37
གཉིས་པ་སྒྲོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱེད་བཤུ་བ།	37
གསུམ་པ་ནམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་བསྐྱེད་བཤུ་བ།	38
བཞེ་པ་ཐོ་རེདས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ།	39
ཁ༽ བཤད་བྱ་དངོས།	44
དང་པོ་སྒྲོ་སྦྱར་གི་རྟེན་དུ་སྒྲུ་མ་བཞེདས་བསྐྱེད་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	44

དཀར་ཆག

༡༥	ཕྱི་ལོ་ཡོངས་འཛིན་བཞེངས་བསྐྱེད།	44
༢༥	ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བཞེངས་བསྐྱེད།	47
	གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ།	51
	ཐུན་མོང་ཕྱི་ལོ་སྒྲིལ་འགོ།	51
༣༥	སྦྱིར་བསྐྱེད་པ།	51
༤༥	བྱེ་བྲག་ཁྲིད་ཀླང་བྱུག་ལས།	54
༥༥	དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར།	54
	དང་པོ་རྟེན་པར་དཀར་ཚུལ་སྦྱིར་བསམ་པ།	54
༦༥	ཕྱི་ལོ་དལ་བ་ལ་བསམ་པ།	54
༧༥	ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འབྱོར་བ་ལ་བསམ་པ།	57
	༡༥ རང་འབྱོར་ལྡ།	57
	༢༥ གཞན་འབྱོར་ལྡ།	58
༨༥	རྟེན་དཀར་འདི་དཔེ་ལ་བསམ་པ།	61
༩༥	གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསམ་པ།	63
༡༠༥	ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་ཞལ་གདམས།	82
	གཉིས་པ་རྟེན་དཀར་ཐུན་མོང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།	89

༡༽ འཕུལ་བྱང་རྒྱུན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད།	89
༢༽ རིས་ཆད་སློ་ཡི་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱད།	96
ཁ ཆོ་མི་རྟག་པའི་ཁྲིད།	102
དང་པོ་མི་རྟག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།	102
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	107
ག ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཁྲིད།	127
དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།	127
༡༽ སྤང་བྱ་མི་དགེ་བའི་ལས།	127
༡ ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ།	127
༢ དག་གི་ལས་བཞི།	129
༣ ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ།	129
༤ ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་ཡང་བཤད་པ།	130
༥ ལས་དེད་ག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།	131
༢༽ བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བའི་ལས་དང་དེ་འབྲས་བཤད་པ།	133
༣༽ ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ།	134

དཀར་ཆག

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།	136
༢༥ ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་ཁྱིམ་གྱི་མཆོམས་སྦྱར་ཞལ་གདམས།	146
༢༦ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།	161
དང་པོ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱར་བསམ་པ།	161
གཉིས་པ་རིགས་བྱུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བསམ་པ།	164
༣༥ དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	164
༡ ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད།	164
༢ གང་དཔྱལ་བརྒྱད།	168
༣ ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་བྱུག	172
༣༥ ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	177
༡ གྱིངས་ན་གནས་པ།	177
༢ མཁའ་ལ་རྒྱ་བ།	180
༣༥ དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	182
༡ གྱིངས་ན་གནས་པ།	182
༢ ལ་འཐོར་བའི་རིགས།	183
༤༥ མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	187

༥༽ ལྷ་མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	191
༦༽ ལྷ་མི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།	192
༧༽ ཉིན་བཞི་པའི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་ཞལ་གདམས།	200
ཅ ཐར་པའི་པན་ཡོན་གྱི་ཁྲིད།	210
ཆ བཤེས་གཉེན་བརྟན་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད།	215
དང་པོ་སྤྱོད་པ་བརྟན་པ།	215
བར་དུ་སྤྱོད་པ་བརྟན་པ།	227
ཐ་མ་དགོངས་སྦྱོད་བསྐྱེད་ཚུལ།	233
སྦྱོབ་པ་རང་དོས་ནས་མི་མཐུན་པ་སྦྱོང་ཚུལ།	234
ཉ༽ ཉིན་ལྔ་པའི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་ཞལ་གདམས།	252
ཐུན་མིན་ནང་གི་སྤྱོད་འགོ།	263
༧ སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཁྲིད།	263
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།	263
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	266
༧༽ སྤྱི་དོན།	266
༧ སྐབས་འགོ་འདྲི་བ།	266

དཀར་ཆག

དང་པོ་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ།	266
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	268
༡ མཆོག་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ།	268
༢ གྲེ་བྲག་མཆོག་གསུམ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ།	271
༡ སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་	271
༢ ཆོས་དཀོན་མཆོག་	276
༣ དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་	278
༣ དཀོན་མཆོག་གི་ངོས་ཆོག་བཤད་པ།	279
༤ རྒྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་བཤད་པ།	281
༥ བན་ཡོན་དང་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།	284
༡ བན་ཡོན།	284
༢ བསྐྱབ་བྱ།	286
༦ གཞུང་དོན།	288
གསུམ་པ་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ།	301
༧ ཉིན་རྒྱག་པའི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཆོམས་སྤྱིར་ཞལ་གདམས།	309

ཁ	སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད།	317
	དང་པོ་གཞུང་དོན་བཤད་པ།	317
	གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་བཤད་པ།	323
༡༽	སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁྱེད་སྤྱོད་པ།	323
༢༽	ཕན་ཡོན་བཤད་པ།	327
༣༽	སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོལ།	329
༤༽	རིས་ཚོག།	330
༥༽	དབྱེ་བ།	331
༦༽	བྱང་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ།	332
	༡ སྤྱོད་འགོ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟར།	332
	༢ དངོས་གཞི།	334
	༣ ཇི་སྤྱི་རིམ་པ།	335
༧༽	བསྐྱབ་བྱ།	336
	༡ སྤྱང་ཐབས།	336
	༢ བསྐྱབ་བྱ་དངོས།	337

དང་པོ་སྒྲིམ་སྤྱད་དོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།	337
༡། ཉམ་སྤྱད་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས།	337
༢། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས།	339
༣། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས།	343
གཉིས་པ་སྒྲིམ་འཕྲུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།	345
༡། སྒྲིམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	345
༡ བཏང་སྒྲིམས་ཚད་མེད།	345
༢ བྱམས་པ་ཚད་མེད།	348
༣ སྤོང་རྩེ་ཚད་མེད།	350
༤ དགའ་བ་ཚད་མེད།	354
༢། འཕྲུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	356
སྒྲིམ་པ་གཉིས་བདུན་པའི་ཚོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྒྲིམ་ཞལ་གདམས།	359
ག རྩོམ་སེམས་སྒྲིམ་བསྐྱབ་ཀྱི་ཁྲིད།	369
དང་པོ་སྒྲིམ་པ་བཞི་སྒྲིམ་བསྐྱབ་པ།	369
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྱེད་བྱ་བཤད་པ།	372

ང མཐུལ་གྱི་ཁྲིད།	391
དང་པོ་མཐུལ་གྱི་དགོས་པ་དང་འབྲུལ་ཚུལ་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	391
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་མཐུལ་དངོས་བཤད་པ།	395
ཅ ཀུ་སྤྱ་ལིའི་ཚོགས་བསམགས་གྱི་ཁྲིད།	402
དང་པོ་གཙོད་གྱི་གོ་དོན་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	402
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།	403
ཆྱི ཉིན་བརྒྱད་པའི་ཚོས་ཁྲིད་གྱི་མཚམས་སྒྲུབ་ཞལ་གདམས།	411
ཇ སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད།	424
དང་པོ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།	424
༡ ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དངོས།	424
༢ རྩོམ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་སྒྲུབ་སྤྱད་བསྟན་པ།	433
གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ།	438
གསུམ་པ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཅིང་རྒྱད་རྩོམ་བཞིའི་ རོབ་བསྟན་པ།	445
༣ ཕྱར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས།	446
༡ དངོས་བྱུང་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས།	446
༢ དངོས་བྱུང་བསྟན་པའི་གསོལ་འདེབས།	448

དཀར་ཆག

༣ ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས།	450
༣༽ ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས།	451
༡ བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་དངོས།	451
༢ ཞར་བྱུང་སློན་ལམ།	455
དང་པོ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བའི་སློན་ལམ།	455
གཉིས་པ་བར་དོར་གྲོལ་བའི་སློན་ལམ།	458
གསུམ་པ་ཕྱི་མར་གྲོལ་བའི་སློན་ལམ།	460
༣༽ དབང་བཞི་ལེན་པ།	462
བཞི་པ་ཐུན་བསྐྱུ་ཚུལ།	465
ཐ་མར་དག་བ་མཚུག་གི་དོན།	470
དང་པོ་གཞུང་གི་མཚུག་དོན།	470
གཉིས་པ་ཁྲིད་ཀྱི་མཚུག་དོན།	472
གསུམ་པ་བསྐྱོར་སློན་ལམ།	487

༡༡། གྲོང་སློང་སྟོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་

བཟང་གི་ལྷགས་བྲིད་ཆོས་རྩེ་པར་འཛིན་ཞལ་ལུང་

སྐལ་བཟང་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན།

༡༽ མཚན་བརྗོད་དང་གསལ་པར་བསྐྱེད་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་པར་ཀུན་གྱི་ཡེ།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན། རིགས་དང་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱ་མཚོའི་
བྱུང་བ་དག བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་སྒྲིམ་མཚིས་པ་དཔལ་མགོན་ལྷ་མ་དམ་པའི་ཞབས་
ཀྱི་རྒྱལ་འི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་བརྩུང་དེ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
འཚེལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དུ་གསེལ།

གང་གི་ཞལ་བཟང་ལྷ་བས་མི་ངོམས་གེ་སར་འཇུག་པའི་མདངས་བཀྲ་ཞིང་།
མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་ཟེའུ་འབྲུགས་ལ་བས་འགོ་ཀུན་མིག་གི་བདུད་ཚིར་གྱུར།
ཐུགས་རྗེའི་འདབ་མ་ཀུན་ནས་དཀྱུས་རིང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བྱུང་པའི།
ཐུབ་དབང་པར་དཀར་པོའི་ཞབས་པད་དེ་རིང་བདག་སྒྲིའི་ཡིད་མཚོར་སྦྱངས།

བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་དཔག་མེད་དེ་རི་བོ་ཏ་ལར་སྒྱུན་རས་གཟིགས།
འཇུག་བྱའི་གླིང་དུ་པར་རྒྱལ་པོ་འགོ་ལ་ཐད་ད་སྒྲུང་གྱུར་གྱུང་།

སྐྱུ་གསུམ་མཛོད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་བསྐྱུས་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱུ་པར་སྐྱེས།
གངས་ལྗོངས་འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་ཐུགས་བཅེའི་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་འདུད།

འཛོམ་གླིང་མཛོས་པའི་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་དང་།
ཐུགས་རྗེ་ལུང་རྟོགས་མཉམ་པའི་མཐུ་མངའ་ཡང་།
ནགས་ཁྲོད་དམ་པར་སྐྱུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས།
འཁོར་འདས་ཆོས་སྐྱུར་རྟོགས་པའི་གྲོང་ཆེན་པ།
དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་འགྲོ་ལ་རྗེས་བཅེའི་གཏེར།
དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཡང་སྐྱུལ་ཐུགས་གཏེར་མཛོད།
འོད་གསལ་གྲོང་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ།
འཛིགས་མེད་གླིང་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས།
ཟབ་གཏེར་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར།
སངས་རྒྱུ་གླིང་པའི་ཡང་སྐྱུལ་སྐྱུས་ཚུལ་འཆང་།
ཀུན་བཟང་གཞན་པོར་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
འཕགས་པ་འཛིག་རྟོག་དབང་ཐུག་ཐུགས་རྗེའི་འཕྱུལ།
འགྲོ་བ་ཐར་གླིང་བགྲོད་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག།
འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་གྲོང་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པ།
འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུ་གུར་གསོལ་བ་འདེབས།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་པར་འབྱུང་།
འཇའ་ལུས་དེ་མེད་སྤྱི་བརྟེན་གྱི་མ་ལ།
དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་བསྐྱུས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི།
མི་འགྱུར་ནམ་མཁའ་དེ་མེད་གསེལ་བ་འདེབས།
ཨོ་རྒྱན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་རང་ལུགས་ཀྱི།
བཤའ་སྤྱོད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་མཛད་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་མཛོད་མངའ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ལ་གསེལ་བ་འདེབས།
འཕགས་ཡུལ་མཁའ་པའི་དབང་ཕྱུག་སྤྱོད་བསྐྱུས།
གངས་ལྗོངས་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ཀུན་མཁྱེན་རྗེ།
དབྱེར་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཡས་སྤྱུལ་དགེ་བའི་བཤེས།
གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བར་གསེལ་བ་འདེབས།
བརྒྱུད་གསུམ་ཕྱིན་ཐོབ་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་རྟོགས།
སྤྱོད་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ཆོས་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བརྟེན།
གདོད་མའི་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྩུར་ཞུགས་པ།
འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོར་གསེལ་བ་འདེབས།
དགོངས་བརྒྱུད་རྟོགས་པ་འཕེ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་པ།
རྗེ་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཐོ་བྱང་ནས།
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
རང་སེམས་ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱོད་མཛོད་པའི།

ཅུ་བའི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ལ་གསེལ་བ་འདེབས།

བདག་གཞན་འགོ་བའི་སྒྲོལ་མ་སྒྱུར།

གང་ཞིག་གསེར་མཆོག་རང་བཞིན་རི་རབ་ལ་གནས་མཚུར་དང་ལྟར་བཅས་

གཞོད་སྒྱུན་དང་།

གདེངས་ཀ་ཞོར་བུའི་འོད་གྱིས་ལྷན་པ་སེལ་མཛད་ས་འོག་གནས་པའི་སྒྲུ་རྒྱུ་མས་

གང་ཡིན་དང་།

གངས་ཅན་རིར་ནི་དཔལ་གྱིས་རོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་

གང་ཡིན་པ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་དམ་པའི་སྒྲོར་གྱུར་ཐུབ་པའི་གསུང་མཉན་ཕྱིར་ན་

འདིར་གཤེགས་ཤིག།

གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་ན།

བདེ་གཤེགས་སྒྲོབ་མར་གྱུར་བ་གང་སུ་དག།

དེང་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་གྱིས།

གསལ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་གཤེགས་ཤིག།

ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ན།

ལྷ་སྒྲུ་གཞོད་སྒྱུན་བྱི་བ་ལྷ་མ་ཡིན།

གྲུལ་བུམ་མི་འམ་ཅི་དང་ལྷོ་འཕྲེ་སོགས།

རྩལ་ལྷུ་ཡིད་ལྷན་ཐམས་ཅད་འདིར་ཤོག་ཅིག།

བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་ཐོས་པ་རབ་དཀའ་ཞིང་།
གང་ཞིག་ཐོས་ན་གཏན་དུ་བདེ་བྱེད་པ།
བདེ་གཤེགས་གསུང་སྟོན་བདུད་ཅི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ།
བདག་གིས་སྦྱིན་གྱིས་དད་ཅིང་གུས་པས་ཉོན།
གང་ཞིག་གཏན་གྱི་སྦྱབས་གནས་མཆོག་གྱུར་པ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་།
དེ་ལ་དེར་ཤེས་ནམ་སྦྱིན་འང་དེ་བཞིན་ཏེ།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་བབྲང་ན་ཡང་།
དཀོན་མཆོག་མཚན་ཐོས་ཙམ་ཡང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དང་།
ཟབ་མོ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདི་གུས་པས་ཉོན།
ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ལྷ་དང་གཞོད་སྦྱིན་སྐད།
གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཇི་ཙམ་པ།
ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་འགྱུར་བར་ཤོག།

ཨོྭ་ ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྒྲུར་ཞེས་གདམས།

ད་ཡང་ལྷ་དང་གྲ་མའི་སྤྲུགས་རྗེས་རང་གཞན་ཚང་མ་འཛོམས་པར་བྱས་ནས། བ་
 རིང་ཞིང་བྲིད་ཀྱི་ཆོས་མཚམས་བཞག་པའི་རྗེས། ཡང་ལོ་གཅིག་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚམས་ནས་དེད་ཅག་འདི་ལྟར་མཉམ་འཛུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། འདི་ཡང་སྒྲུར་ན་མིའི་
 ལུས་རྟེན་ལ་ཆོ་ལ་རྟག་བརྟན་དང་ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་ལུགས། བྲུང་པར་དུ་དུས་
 སྤྲིགས་མ་ཆོ་རྒྱད་པའི་མཐར་སྤྲུག་དུས། མི་འདོད་རྒྱུན་དན་གྱི་ཉེར་འཆོར་རྒྱུ་དམར་
 འཕྱོལ་པ་ལྷ་བྱུང་ནས་ནས། བ་རིང་གི་མི་དཔེ་མེད་རྒྱུ་ཡང་མང་བཞི་རྒྱུ་དཀྱིལ་གྱི་
 མར་མེ་རྟག་བརྟན་མེད་པའི་ཆོད་ལ་དཔག་ན། ད་འདི་ལྟར་གཅིག་ན་མ་གཅི་ཆོ་རིང་
 བྱུང་། གཉིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་བྱུང་བ་འདི། སྐལ་བ་བཟང་པོ།
 སྒྲུར་བསགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ཞན་ནི་དང་། སྒྲུབས་ཀྱི་དྲངས་མ་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་བཟུང་བའི་སྤྲུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་གྱིས་རེད། ད་སྤྱིད་ན་དཀོན་མཆོག་གི་
 སྤྲུགས་རྗེ། སྤྲུག་ན་ཆོ་སྤོན་གྱི་ལས་འབྲས་བསམ་རྒྱུ་པོ། ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་
 ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པའི་ཆོས་དད་པ། དེའི་ནང་ནས་ཐོག་ཆོན་གྱི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་
 མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་བློ་ཚུལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ནི་རེད། དེ་ཡིན་ན་མི་
 ཞིག་གི་མི་ཆོའི་བཞུད་ལམ་གྱི་ནང་ལ། ཐེངས་རེ་སྤྱིད་གི་བསམ་རྒྱུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རགས་པའི་ཆོར་བ་རྒྱུང་བའི་སྐབས། ཐེངས་རེ་སྤྲུག་གི་བསམ་རྒྱུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 རགས་པའི་ཆོར་བ་ཐོག་དུ་བབས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱིད་སྤྲུག་གཉིས་པོ་གཤམ་ཏེ་མགོ་འབྲེལ།

དགའ་སྤྱད་གཉིས་པོ་ནམ་ལྔ་སྟོན་དགའ་མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་དཀར་འཐབ་ནི་འདྲ་འདྲའི།
 སྤྱི་དེའི་ཕག་ན་སྤྱད་རེ། ལ་དེའི་རྒྱུ་ན་སྤྱད་རེ་ཡོད་རྒྱུ་བོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤྱིའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། ད་དེད་ཅག་འདིར་ཡོད་ཚང་མ་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་པར་སྤྱིད་
 སྤྱད་འདྲེས་མ། ལ་དགའ་འཕྲང་བཅུའི་ནང་ནས་མི་ཆོ་སྤྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་དུས་དང་འགྲོགས་ནས་མི་ཆོ་བཞིན་ཡོད་པའི་དུས་ཟེར་རྒྱུ་བོ་ཁམས་གསུམ་སྤྱིད་
 བཅུད་དང་བཅས་པ་བྱ་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནི་རེད། འདིས་ཐོས་ནས་
 མེད་པ་བྱེད་མི་འགྲོ་རྒྱུའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་ནི་མ་རེད། དུས་ཟེར་རྒྱུའི་
 འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་པོ་ལ་དབྱུད་པ་ཞིག་བྱས་ན། འདས་པ་སྟོན་ལ་སོང་ནས་
 བྱ་བ་ཚང་མ་སྤྱིན་ནས་ལ་བརྒྱབ་སོང་བ་ཡིན་པས། ཁར་སང་ཁ་སྟོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་རིང་
 རྩེས་བྲན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་མ་གཏོགས་མེད་པར་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཅའ་ལག་རྩིང་
 པའི་སྒྲིགས་རོ་རྩལ་རོ་གད་སྒྲིགས་ཕྱག་དར་ཁོད་དུ་བུད་འགྲོ་ནི་རེད། ད་ཡུན་རིང་
 སོང་ན་སྤྱར་སོང་གི་བྱ་བ་ཚང་མ་རྩེས་མེད་རེད་རྒྱུ་མང་ནི་རེད། ད་མ་འོངས་སྤྱི་ཆོས་
 ཀྱི་ཐད་ཡིན་ན། འདིའི་འཕྲོ་ལ་འདི་བྱེད། སང་ཉིན་དང་སང་མོད། མ་འོངས་
 པའི་དུས་ལ་འདི་ལྟར་དགོས་ཞེས་བསམ་བློས་བྱས་རུང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐད་ཅིག་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཁོར་ནས་སྤང་སྤང་གི་ཚོད་ལ་འཛིག་རྒྱུའི་སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་དང་།
 རིང་པོའི་ཚོད་ལ་འཛིག་རྒྱུའི་མི་ཆོའི་དུས་ཚོད་གཉིས་ཀ་མཐར་ཐུག་ཟད་པའི་ཆ་ནས།
 ཟད་པའི་ཉིན་ལ་གཅིག་ཡིན་ནི་རེད། དུས་ད་ལྟ་བཟེར་རྒྱུའི་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདས་མ་
 འོངས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཐེབ་ཞིག་ཡོད་ནི་མ་རེད་མོད། འབྲུལ་སྤང་
 མི་ལམ་འདྲ་འདྲ་བོ་སྐད་ཅིག་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་ན། གོང་བཤད་ལྟར་དུས་ཟེར་
 རྒྱུའི་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་བྱེད་པའི་འཛིགས་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་འདིས་ཐོས་ནས་ལྟར་མིད་བྱས་

མ་སོང་ནི་ཞིག་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་དཔ་གསུམ་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཕྱི་སྤྱོད་ནང་
བཅུད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ནི་མ་རེད། རང་གཞན་མཐོང་མན་བར་གསུམ། ལྷ་
ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་བྱུང་འབྱུག་མན་ཚོད། མདང་སྐྱེས་གྱི་སྤྱི་བྱ་ཉི་ཚོ་བ་ཡན་ཆད་མི་
རྟག་སྤྱི་མའི་མཆེ་ཕེ་ན་ཡོད་ནི་རེད། མཆེ་བར་ཐུར་ནས་ནམ་ཞིག་ཁོག་པར་མིད་
འགོ་ཤེས་ནི་མ་རེད། ཤི་མ་དགོས་གསེན་སྐབས་གྱི་མི་ཚོའི་འགྱུར་བ་འདི། རང་
གིས་རང་ལ་བལྟས་ན། དང་པོ་བྱིས་པའི་ཐ་ཚོད་དང་ནི་བར་དུ་གཞོན་པའི་གནས་
སྐབས། ཐ་མ་ན་ཚོད་ཡོལ་བའི་དུས་ཚོད་གསུམ་པོའི་མི་གཅིག་གི་ཆོ་སྟོད། ཆོ་
སྟོད། ཆོ་སྟོད་གསུམ་པོའི་འདྲ་པར་ཞིག་ཡོད་ན་གཅིག་བསྟར་དང་ཤེས་འགོ་ནི་རེད།
ངས་ང་རང་གི་པར་གྱི་རྒྱབ་ཅིག་ཏུ་ཕྱོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས་སྟེང་བ་འདི་ལྟར། ཐོག་མར་
བྲིས་པ་མཐིང་གི་སྐྱེའི་ཅན། །བར་དུ་ན་གཞོན་དུང་གི་སོ་སྐྱོས་མཛེས། །ཐ་མ་
དགོ་སྟེང་ཆུན་བུ་མགོ་རྟེག་གཟུགས། །མི་བརྟན་སྐྱུ་མའི་གཟིགས་མོར་སུ་ཡིད་
རྟོན། །ཞེས་དང་ད་རུང་བྲིས་པ། ཡང་མཐར་དུས་གོང་པགས་པའི་ཚོགས་དག་
ཀྱང་། །རྟུ་གྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་དེངས་གྱུར་ཆོ། །དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྟེང་བའི་
ལེན་པ་པོ། །གཞན་དུ་ཡོད་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཆོས་འདི་མཚར། །ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་
ངས་བྲི་སྟེང་། དེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནི་རེད། སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་གིས་འགྱུར་བའི་དུས་གྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་རྟེན་འཆི་བའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་ནས། མི་ཟེར་བའི་མི་ཚོའི་འགྱུར་བ་བརྟོན་སྟུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ཡིན་ནི་རེད།
ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་པའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བྱང་ན་གྱི་དུ་འབོད་ཤ་སྟུག་ཡིན་ནི་རེད། དེ་
ལོས་ཡིན། ད་གཅིག་གིས་མ་བྱས་རབས། གཉིས་གྱིས་མ་ཐོན་རབས། དེས་
དེ་མ་བྱས་ན་ང་ལ་དེ་བྱུང་ས་མེད། སྟོད་ནས་མི་ཤི་ཐལ། སྐད་ནས་རྒྱ་སྟེང་ཐལ།

གཞན་ཡང་བརྟུང་རབས། བསད་རབས། འབྲུག་རབས། ལྷོགས་རབས།
 ལམ་ལ་མ་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས། དེ་བསམ་ཡང་དེ་འབྲུག་མ་སོང་། བ་ཐལ། ཚ་
 ཐལ། རྒྱས་ཐལ་སོགས་མདོར་ན་མིའི་བྱང་རབས་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཆད་པོ་ལ་བསམ་
 གྲོ་ཞིག་བཏང་ནས་རྗེས་དྲན་ཞིག་བྱོས་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་རབས་ཏག་ཏག་ཡིན་ནི་རེད།
 ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་བསམ་གྲོ་བཏང་ནས་ལས་ཆད་ཆད་མ་ཡང་མ་འོངས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 བའི་ས་བོན་ཡིན་ནི་རེད། དེ་ལོས་ཡིན། བསམ་ནག་ ཞེན་ག་ མགོ་
 གཡོག་ཐབས། གཞོད་བསྐྱེད་ཐབས། ང་ཁེ་ཐབས། ས་རོལ་པོ་ཕམ་ཐབས་
 ཏག་ཏག་གི་བསམ་གྲོ་ཞིག་དང་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཏོགས་བསམ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་གཉིས་ཀ་
 ཡག་པོ་སྤྱོད་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དཀོན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 འདི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པས་དངོས་སུ་གཞོད། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བརྒྱུད་
 བས་གཞོད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་སྤྱ་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ད་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱིན་ཡོད་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་ཡོང་བའི་རྒྱ་ད་ལྟ་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་བཞིན་ཡོད་པ་
 རང་ཐོག་ལ་བསྐྱོར་ན་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷུས།
 བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྟར་འཛོམས། །ཞེས་དེ་
 ལྟར་གསུངས། ད་རེས་ང་ཚོའི་གནས་རྒྱལ་ལ་བསམ་གྲོ་ཞིག་བཏང་ན་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 གིས་ཁུར་ནས་བྲག་སྐང་ཞིག་ཏུ་འཕང་བ་དང་འབྲ་བར། སྤྱ་བསམ་ཕྱིར་འདང་བྱེད་
 ཤེས་ནས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་མ་ཤོར་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས། འདི་དང་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀའི་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་འདང་ཞིག་རྒྱུག་སྐབས་ལ་ཁེལ་རྒྱ་པོ་འདི།
 འདིའི་གོང་ཆད་ཅི་དགོས་ན་བཙི་མི་ཤེས་རྒྱུའི་ནོར་བུ་རང་ལག་ཏུ་ལོན་པའི་ཐབས་ལེགས་

པོ་ཞིག་གི་སྐྱབས་དང་ཁེལ་བས། ང་ནི་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་ཡིན་ལ་དེའི་ནང་ནས་བྱད་མེད་མོ་
ལུས་ཡིན་བསམ་ནས་རེ་བ་དམའ་མི་དགོས། པོ་མོ་སྐྱེ་ཡིན་རུང་ཐར་པ་བསྐྱབ་ཆོག་
ནི་རེད། པོ་མོ་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མི་ལུས་རེད། དེའི་སྤྱིང་དུ་དལ་
འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོཔ་བརྒྱད་དམ་སོ་བཞི་པོ་ཞིག་ཆོང་བཅུག་ན། ལྷའི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཡུག་པོ་
མོ་ཆོས་ཀྱང་མི་ཐོབ་རྒྱུ་ལྟེ། ལྷ་བས་ལྷག་པའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཟེར་བ་ཐོབ་པ་
ཡིན། མ་སྐྱེ་བ་དམན་ཡང་དགོངས་པ་མཐོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱད་
མེད་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟེན་ཆོག་ནི་རེད། ཡང་སྐྱེས་པ་ཞིག་
ལ་མཆོན་ན། ང་ནི་སྐྱེ་པོ་མི་ནག་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་ཡིད་མ་ཆད་དང་། སྐྱེས་
བྱུང་ཁོར་ལོ་དུག་པ་རེད་མོ། ལུས་ལོན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱག་ཡུལ་རེད། བསྐྱལ་
བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལས་སངས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནི་
རེད། ཡང་འགའ་རེས་ངས་སྟོན་ཆད་ཟླ་པ་རེ་ཡང་བྱེད་ཆོང་། དཀོར་ལ་འབག་
ཆོང་། སྟོམ་པ་མ་བསྐྱུང་ནས་མི་ནག་ཐམས་པའི་གྲུལ་དུ་ལྷུང་ན། ད་ངས་གང་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགྲུབ་མ་སོང་། ངའི་སྤྱུག་ཅིག་ས་སྟོང་འདི་ན་མེད་བསམ་ནས་རེ་ཐག་
མ་ཆད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ལ་ལྟ་བ་མ་ལོག་ ཆོས་དང་གྲུ་མ་ལ་སྐྱུར་བ་
བཏབ་མེད། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་འགལ་ཉམས་འདས་རལ་འདྲ་ཤོར་མེད་ན།
ལས་མཐའ་ལོག་ཡོད་ནི་མ་རེད། ཅོམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་རྒྱས་ཀྱུར་ཀྱང་། །མེ་ཏོག་
ཕལ་པ་བརྒྱ་ཡི་དོ་རྒྱ་མེད། །ང་ཡི་རྗེས་འཇུག་ཇི་ལྟར་ཞན་ཀྱུར་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་
བ་བརྒྱ་ཡིས་དོ་རྒྱ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ནི་རེད། ཕམ་བཞིའི་ནང་གི་སྒྲུ་རེ་བྱུང་བ་
ཡིན་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཤོར་མ་འཇུག་དང་། ཕན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་ཐོབ་
ནི་རེད། རྒྱུ་ཆས་བྱས་ན་ཡང་སྟོག་གཅོད་རྒྱུ་འཕྲོག་སོགས་དང་མ་འབག་ན་དགོ་

བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནམ་དག་ཅིག་སྤྱད་ཆོག་པ་རེད། གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་
 ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། ལྷ་པ་སེར་མོ་བ་གོས་དུར་སྤྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་སྐྱ་
 ལུས་ལ་བཞེས་ནས་དགོ་ཚུལ་སྤོང་གི་སྒྲུབ་པ་བྲངས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་བསྤྱད་ཡོད་པ་
 རྣམས་བཤད་ཅི་དགོས། སྤྱིད་གསུམ་བདག་པོར་སྤྱར་ཡང་ལན་བརྒྱར་
 སྐྱེས། །དུར་སྤྲིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་དེས་ཅམ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད།
 དེ་ལ་བཤད་ཅི་དགོས། བྱུང་པར་དུ་དགོ་སྤོང་བཞི་སྤྲེལ་ཞིག་ཡན་ཆད་དགོ་འདུན་དགོན་
 མཚོག་གི་རྟེན་ཡིན་པ་རེད། ཕུག་གི་ཡུལ། མཚོད་པའི་ཞིང་ས་ཡིན་པ་རེད།
 བསྐྱེད་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་མདོ་དང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་ཤིག་དང་
 ལམ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཁ་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་དུས། འདིར་ཡོད་རང་རེ་
 ཚང་མ་ལས་དང་སྐལ་བ་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་བསལས་པ་སྤྱར་སོང་ཅན་གྱི་སྤྲུག་ཡིན་པ་
 ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་ན་དེ་ཚང་མ་ཡོངས་རྫོགས་དགའ་བཞིན་
 སྤོང་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆོག་པ་རེད། འདི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པའི་ནད་སེལ་བའི་སྤྲུན་མཚོག་འདི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཐུན་མོང་གི་
 ལས་ཞིག་མཉམ་དུ་བསལས་པའི་སྤོངས་ཀྱིས། ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ར་
 གཅིག་གི་ནང་དུ་མཉམ་དུ་འཛོམ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། རང་ཁ་ཁ་སོ་སོའི་གང་ཟག་སྤྱོད་
 གྱི་སྤོང་གྱི་ལས་འཕྲོ་བཟང་ངན་དབང་བཅོན་སྤྱོད་ནས་མཚོན་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
 བཤད་པའི་སྤོངས་སུ་སྤྱད་བ་ཡུལ་གྱི་སྤོང་ཅན་དང་། རིག་པ་རང་སྤྱད་གི་སྤོང་ཅན་ཟེར་
 རྒྱུའི་དབང་པོ་རྣེ་རྣུལ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དབང་པོ་རྣེ་རྣུལ་གྱི་གོ་བ་དང་ཉམས་
 ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས། གཅིག་དང་གཅིག་མི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་རེ་
 ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཕལ་ཆེར་མོས་གུས་དང་དག་སྤྱད་བཅོན་འགྲུས་ཆེ་རྒྱུང་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་

རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འདི། གཟའ་ཉི་མས་སྤིང་
བཞི་བསྐྱོར་བ་ལྟར། མཐོང་མན་དག་ཞན་མེད་པར་ཆང་མའི་མགོ་ལ་ཤར་རྒྱ་ཞིག་
ཡིན་ན་ཉི་མ་ལ་སྤུས་འདེ་ཡང་འདེད་བང་ཡོད། དེ་ལ་ཉེ་རིང་དང་སྤྱིགས་ལྷུང་ཡོད་པ་
མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁ་བྱང་བསྟན་གྱི་བྲག་ཕུག་ཏུ་ཉེ་འོད་ཕོག་པའི་ས་ལན་མེད་པ་ཁོ་
རང་ལ་ས་ཡི་ལན་ཁ་མེད་པས་རེད། ས་དང་ལུང་པའི་སྤྱོད་ལན། བྲག་དང་ལྷག་
པའི་སྤྱོས་ལན་ཞེས་པ་ལྟར་རེད། རང་རྒྱུད་ལོག་ལྟས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐབས་ཤིག་
སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་བྱ་བ་བས་བྲལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟས་བྱིན་དང་ལོགས་པའི་
སྐར་མའི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་སྐབས་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱ་བའི་དམ་པའི་
ཆོས་འདི་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མང་པ་རེད།
དཔེར་ན་སྤྱི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས། མི་དང་མི་མིན་ལྟ་བུ་
གཞོད་སྒྱིན་དྲི་བ་སྒྲིན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད།
ཡང་བརྗོད་མེད་བརྗོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མི་སྤྱི་བའི་སྒྲོ་
ནས་ཡང་གསུངས་པ་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་ཤེས་ན་བརྗོད་མེད་དོན་ཀྱི་ཆོས་འདི་དུས་རྟག་
པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷ་ཚོགས་ཚོགས་ཡིན་པ་རེད། ཡང་བད་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་རྗེས་
སུ་བསྟན་པའི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བརྟག་ཤེས་ན་སྤྱང་སྤིད་བད་དང་
དཔེ་ཆོས་སུ་ཤར་རྒྱ་འདི་ཡང་། རྒྱལ་བའི་གསང་བ་ཟབ་མོ་མི་ཟད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། གདུལ་བྱ་འགའ་རེ་ལ་ཆོས་སྐྱུའི་སྟོན་པའི་གསུང་། འགའ་རེ་ལ་
ལོངས་སྐྱུའི་སྟོན་པའི་གསུང་། འགའ་རེ་ལ་སྤྱལ་སྐྱུའི་སྟོན་པའི་གསུང་། ལྷན་
པར་དུ་དུས་སྤིགས་མའི་སེམས་ཅན་ང་རང་ཚོ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་ཞེས་ཐམས་

ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་གྱི་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པ་མིན་ཏེ་གང་ཟག་གི་ཚོད་གང་ཟག་གིས་
 ལུས་ཟིན། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 རྣམ་པར་བྱོན་ནས། མཐུན་པས་མཐུན་པ་འདུལ་བའི་མཛད་པ། ང་རང་ཚོ་དང་ཁ་
 ལག་སྦྱོད་གསུམ་གཅིག་པ། མི་ཡིན་པ་འདྲ་ཞིང་ཟས་ཟ་ལུགས་གོས་གོན་ལུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་འདྲ། ཐ་ན་སྐད་ལུགས་ཚུན་ཆད་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་པས་ངས་བསྐྱུབ་ན་
 འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལོས་འགྲུབ་བསམ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་ཆོས་
 གསུང་གིན་ཡོད་ནི་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཆོབ་ཡིན་
 དུས་སྐྱེ་ཆོབ་ཀྱང་ཡིན་དགོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཐུགས་ཆོས་དབྱིངས་གཡོ་མེད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་ཐུབ་ན་བྱིན་རྒྱལ་འདྲེན་ཐུབ་པར་མ་ཟད།
 སྒྲ་མས་ཆོས་གསུང་སྐབས་དད་གུས་མཚོད་འབུལ་བྱེད་ཐུབ་ན། བསོད་ནམས་ལྷག་
 པར་དུ་ཆེ་བ་རེད། དེ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་
 དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་ལ་ཞུགས་ཡོད་ན་དེའི་བྱིན་རྒྱལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་གུས་དང་ཚོགས་
 བསལས་སྒྲིབ་སྦྱང་གིས་འདྲེན་ཐུབ་དགོས་པ་རེད། ད་དུང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱང་མཛལ་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ག་རྩ་བཟང་མོས། མ་
 ལུས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །བདུད་སྟེ་དཔུང་བཅས་མི་བཟད་
 འཛེམས་མཛད་ལྟ། །དངོས་རྣམས་མ་ལུས་ཇི་བཞིན་མཁྱེན་གྱུར་པའི། །བཙུམ་
 ལྷན་འཁོར་བཅས་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་ཚིག་བཞི་བོ་བཟླ་
 རས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཐག་རིང་གི་ས་ཆ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་སྦྱོན་དངས་པ་ལྟ་བུ།
 སངས་རྒྱས་ལ་དོན་གྱི་སྟེང་ནས་གཤེགས་བཞུགས་དང་འདས་གྲོངས་ཡོད་པ་མ་རེད།
 དུས་རྟག་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་གཟིགས་ཡོད་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་སྦྱོན་

དང་ཕྱི་མ་ད་ལྟའི་ལས་དང་བག་ཆགས་སྒྲིབ་པ་སྤྲོ་མོན་ས་བཟུང་སྟེ་ངི་སྟེད་མཁའ་ཁྱེད་པའི་ངོ་
ལ་མི་གཟིགས་སྒྱུ་ཞིག་མེད་པས། སྒྱུན་དང་ས་ན་སྟེའི་མདུན་ཡིན་ཡང་བྱོན་པ་རེད།
མངལ་ཐུབ་པ་རེད། ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས། དད་ལྡན་མི་རེའི་མདུན་ན་པད་འབྱུང་
རེ། །གསུངས་པ་དང་། དད་པ་ཅན་ལ་པད་འབྱུང་སྟོན་ཉལ་ཡོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ཡིན་པས། ང་རང་ཆོ་ཆོས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ལ་སྟེས། ཆོས་དར་བའི་
སྐབས་དང་ཁེལ། ཆོས་ཐོབ་སྒྱུ་ལྟ་སྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་རང་དབང་ཡོད་སྒྱུ་འདི་ཆོ་
བསྐྱེད་ལམ་རེ་འགའ་ཆེད་པ་དོན་ཆེན། ཅི་འདྲ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་སྐྱེས་སྒྱུའི་དགའ་
བ་དང་སྟོབ་ཡང་བསྐྱར་བསམ་སྟོབས་འོས་པའི་ས་ཆོད་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་
དུས་སྒྱུར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྟེས་པའི་དོན་པོ་ཆོས་སྒྲིབ་
གོ་སྒྱུ་ཡོད་ནི་རེད། ད་སྟེན་འདིའི་ནང་ནས་མི་སྒྲིབ་པོ་མོ་ཆོ་ཡིན་ན། ས་འདི་ལ་
བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་མགོ་བོ་ཚུགས་ཚུན་ཆད། ཆོས་གོ་མ་མྱོང་བ་མ་རེད།
མཁན་སྒྱུ་ཆོང་མའི་མདུན་ནས་ཆོས་གོ་བ་དང་ཐོབ་མྱོང་ནི་རེད། བྱུང་པར་དུང་རང་
ཆོས་ཡིན་ན། ད་སྟེན་མི་སྒྲིབ་པོ་མོ་ཀུན་ལ་ཐོབ་སྒྱུའི་ཆོས་ཀུན་བཟང་བླ་མའི་ཞལ་ལུང་
ཐེངས་གཅིག་ལ་ཞིབ་བྲིད་བྱེད་མྱོང་། བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་དང་ཞིང་སྒྲིབ་ཐེངས་གཉིས་
བྲིད། ད་ལོ་སྟེན་འགྲོ་སེམས་སྟོང་བདུན་པའི་དོན་ཆ་ཆོང་ཞིབ་རྒྱས་བྱས་ནས་ལག་
བྲིད་བྲིད་སྒྱུངས་དང་བཅས་པ་བྱས་ནས་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་མིན་ཡང་དབང་ལུང་བྲིད་
གསུམ་གང་མང་ཨ་ལ་ལ། དབང་ལུས་པའི་བུམ་ཚུ་རྒྱུང་པ་བསགས་ན་རབ་ཅིག་
སོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲེལ་མཉམ་དུ་བཞག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུས་ཆོད་
པོས་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དཀའ་མོ་དགོན་གསུམ་ཡིན་ནི་རེད། དེ་མ་ཐུབ་དུས་བེད་
ངོ་མ་དེ་ཅམ་ཆོད་པ་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས། དང་པོ་དོང་ནས་འགོ་མར་ཤེས་

དགོས་སྒྱུ་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་པའི་ཡིན་ཞེས། ཆོས་ལུ་སྒྱུ་འདིས་ཅི་ཞིག་ལ་ཕན་
 ཐོགས་ཡོད་པ་དེ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན་དུས་སྒྱུན་འཛོལ་འདི་ནང་ཟས་ཟ་
 དགོས། གོས་གྱོན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་པ་རེད། ཟས་
 ཟ་སྒྱུ་དེ་ཅི་ཞིག་ལ་ཕན་བྱེད་རེད་ཟེར་ན། ཐོ་བ་བརྒྱག་ནས་ལྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 སེལ་བྱེད་དང་ལུས་ཀྱི་འཛོལ་བཅུད་སྒྲོན་པའི་ཆེད་ཡིན། གོས་གྱོན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་
 ལུས་ཐོ་བྱེད་དང་། གྲང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་ལུས་ཟུང་སྦྱོབ་སྒྱུའི་ཆེད་ལ་
 སོགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྒྱུན་ཡག་པོ་བཏགས་པ་ཡང་ཡག་བྱེད་མཛེས་བྱེད་རེད།
 ཆོས་བསྐྱབ་སྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་དང་། དེ་བས་ཀྱང་གནད་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་སེམས་ལ་ཕན་ཐོག་
 བྱེད་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོར་བྱེད། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བགོད་བྱེད་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་
 སེམས་འདི་ཡིན་ན་སེམས་འདི་ལ་འདུལ་སྦྱོང་བྱས་ནས། སྒྲོག་སུམ་དགེ་བའི་ལམ་
 ལ་བཞག་ན། འདི་དང་ཕྱི་མ་རང་དང་གཞན་གྱི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱེད། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཕ་བ་མི་དགེ་བའི་བསམ་སྦྱོང་ཉུང་བྱེད། གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་
 སྤང་སྤྱབ་བྱེད། གཞན་ཕན་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད།
 དེ་ཡང་ཐག་རིང་ལ་རིང་ཆོ་སྦྱོབ་མང་པོའི་རྗེས་ནས་མཐའ་མཐའ་ལ་བལྟ་མི་དགོས་པར་
 ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱར་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོབ་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་རང་གཞན་གཉིས་
 དོན་བསྐྱབ་སྒྱུའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་བསྐྱབ་མ་ཤེས་ན་ཟ་མ་ཤེས་ནས་ཟ་མི་ལོ་
 སྒྱུ་ཞིག་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་ཁྱལ་ལུང་ཁྱལ་གི་མི་ཞིག་གིས་དཀར་མེ་པ་སྒྲོན་ཐོས་
 པ་རེད་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན། ད་དུང་པ་སྒྲོན་ཐོས་པས་སྒྲོན་མེད་དེ་གི་མི་འགྲོ་མོད།
 སྒྲོན་དང་དུག་ལྟ་བུ་ལོ་རྒྱུ་ནས། དུག་ལྟ་བུ་འཕྱང་བ་ཡིན་ན་ལས་ཉེས་ཆེན་པོ་ཡིན།
 གོས་གོན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན། ཁོ་རང་ལ་གྱོན་ལུགས་གིག་ཡོད། གྱོན་མ་ཤེས་

པ་དང་གྱོན་མི་ཉན་རྒྱ་གྱོན་ན་མི་འགྲིག་ གྱོན་མི་དར་རྒྱ་གྱོན་ན་མི་མཛེས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལྷ་མ་མགོ་ལ་གྱོན། ལྷ་རྒྱུད་པར་གྱོན་ན་མི་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྐྱབ་མ་
 ཤེས་ན་ཕན་མ་ཐོག་སྤང་གཞོན་པའི་གཞི་རུ་འགྱུར་འགྲོ་སྟེ། སྒྲོ་བའི་སྒྲན་དུ་མ་སོང་
 བར་མཆིན་པའི་དུག་རྒྱ་གྱུར་སོང་བ་ཡང་ཡོད་ནི་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ལས་དང་བྱ་
 བ་གང་བསྐྱབ་ན་འདྲ་དེའི་ཕན་ཐོག་གི་འབྲས་བུ་དེ་ལོན་དགོས། དེ་ལོན་རྒྱ་ལ་དེའི་བྱ་
 བ་དེ་སྐྱབ་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོར་དེ་ནོར་མི་ཉན་པས་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་དགོས། དེས་ན་
 ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དང་རང་གཞན་ཚོང་མ་བདེ་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་ཐབས་
 ཞིག་ལ་ཆོས་ལྷ་དང་ཆོས་བསྐྱབ་ཟེར་པ་རེད།

ད་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ། ལྷའི་བུ་ནོར་བུ་འཛིན་པས་
 ལུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
 ཏེ། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་བ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་
 །ཤུའའི་བསྟན་པ་འདི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར།།
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་
 དམ་པའི་ཆོས་འདི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱོང་མའི་ཞལ་ནས་གསུངས་
 པའི་བཀའ་འདི་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རྗེས་འཇུག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 རྩལ་དང་གཉིས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདི་རྩེར་
 བསྟན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ། དེ་ཡང་རྩེར་བསྐྱས་ན་
 སྒྲེ་སྒྲོང་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲེ་སྒྲོང་ཅེས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་རྒྱ་གར་ལེགས་སྐུར་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་པི་ཏ་ཀ་ཞེས་བརྗོད་དེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་
 ཀྱི་བྲེ་བོ་ཆེའི་མིང་ལ་འཇུག བྲེ་ཞེས་པ་འབྲུ་རིགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བྲེ་དང་འབོ་ཞེས་སྒྲོན་

ཆད་ཡོད་པ་དེའི་གྲེ་ལ་འཇུག། དེ་ཡང་འབྲུ་རིགས་འཇུག་གྱི་གྲེ་བོ་ཆེ་དེའི་ནང་ལ་
 གྲེ་རྒྱུང་མང་པོ་ཤོད་བ་ལྟར་གཤམ་བྱའི་དོན་མང་པོ་ཞིག་འདིའི་ནང་དུ་འདུ་བས་བདུ་འཕྲོད་
 པའི་ཆེད་དུ་བོད་སྐད་ལ་སྡེ་སྡོད་ཅེས་ཐ་སྐད་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་
 གྱིང་མདོ་འདུལ་མདོན་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྫོང་གྱི་
 རྩལ་ཏིང་ཤེར་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
 བསྟན་པ་བཟུང་སྟེ་བསྐྱུངས་ནས་སྐྱེད་གྱུའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཞེས་གསུངས་ནི་རེད། དེའི་ལྷགས་ལ་ཅི་
 ཞིག་བསྟན་པ་དང་ཅི་ཞིག་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། གཞི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མེད་ན་
 བཤད་ཡོང་སའི་གཞི་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད་མོད། དེའི་སྐྱོང་དུ་བཀའ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་མ་དར་ན། མ་དར་ས་དེ་ནས་དམ་ཆོས་རྒྱབ་པ་ཡིན་
 གསུངས་པ་རེད། གཏམ་ཡག་བཙོག་མེད་པར་ཐད་ཀར་བཤད་ན། ཟ་ཆོག་འདོན་
 ཆོས་སྤྲུལ་མགོ་དང་འབྲལ་མེད། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཙོས་ལྷག་པོའི་བྲིམ་
 རྟེན། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷའམ་ང་རང་ཆོའི་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་ལྟ་བུ་བེད་མེད་ཀྱི་
 ཡིག་ཉིབ། ཆོ་གཅིག་ལ་ཞལ་མ་སྟེ་བར་བརྩིག་བཞག་ནས། ཅ་ལག་བཀའ་རྒྱུ་མ་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་དུས། ས་དེར་བསྟན་པ་ཡོད་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་
 བསྟན་པ་ཞིག་ལས་མེད། དཔེར་ན་ཉི་མ་རྒྱབ་རིའི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱེལ་ཆར་དུས། རྒྱབ་
 མཐའ་ན་འོད་མདངས་དམར་ལིང་ངེ་བ་ཞིག་རི་རྩེ་ན་ལྷག་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ལ་ཤི་བོའི་ཉི་
 མ་ཟེམ། དཔེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོད་ཟེར་བའང་དེའི་ཕན་ལ་ཅང་མེད། དཔེ་ཤི་བོའི་
 ཉི་མ་ལ་མི་གསོན་པོས་འདེ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཆར་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཤི་བོའི་ཉི་མ་
 ཞེས་པ་ཡང་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་བར་དེའི་གནས་སྐབས་ན།

རགས་པའི་ལུས་དོར་ནས་མིང་བཞི་འདུས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དྲི་ཙམ་གྱི་ཟས་ལ་ཞེན་
ནས་འགོ་བཞིན་ཡོད་དུས་ཉི་ཟླའི་འོད་མེད་པར། རག་ངམ་མེ་བ། སྒྱུ་ཆད་དེ་བ།
དམར་ཟེང་དེ་བའི་དུག་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་མཆོངས་ཆོས་
སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་རེད་འདུག དེ་ཆོ་ཅི་ཞིག་གི་དོན་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་
པའི་ཆོས་དོ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་གལ་ཆེ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བཤད་པ་ཡིན།
དམ་པའི་ཆོས་དེ་སྒྱུར་བཀའ་དང་དགོངས་འགེལ་གྱི་ནང་དུ་འདུ། བྱེད་པར་དུ་མདོ་
དང་སྒྲགས་གཉིས། མདོ་ལ་ཡང་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུ་། སྒྲགས་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཕྱི་པ་
དང་ནང་པ་ཡོད་ནི་རེད། དེས་ན་དེད་ཅག་གིས་འཆད་ཉན་བྱེད་སྒྱུའི་ཆོས་འདི་མདོ་
སྒྲགས་གཉིས་ལས་སྒྲགས། སྒྲགས་ལ་ཡང་ཕྱི་རྒྱུད་སྒྲེ་གསུམ་བྱ་རྒྱུད། སྒྱིད་
རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། སྒྲགས་ནང་པར་ཡང་མ་རྒྱ། ཨ་རྒྱ། ཨ་ཏི་
གསུམ་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ནང་རྒྱུད་སྒྲེ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་
གའི་ཆོས་སྐོར་ཡིན། དེ་ཡང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་
ན། གཞི་དབུ་མ་ཆེན་པོ། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྐོར་དུ་གཏོགས།
དེ་ཡང་ས་རྫོགས་ཆེན་ཡིན། ཆོས་རྫོགས་ཆེན་ཡིན། ཆོས་མིང་མི་ལ་ཐོགས།
མི་མིང་ས་ལ་ཐོགས་པས། རྫོགས་ཆེན་སུམ་འཛོམ་གྱི་ས་ནས་རྫོགས་ཆེན་བཤད་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་རང་ཅག་གིས་འཆད་ཉན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་རྫོགས་ཆེན་
གྱི་ཆོས་འདི་ལ། རྫོད་བྱེད་ཆོག་རྒྱུད་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
རྒྱུད་འབུམ་ཕྱག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན།
དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་བཅུད། སངས་རྒྱས་གྱི་འདས་རྗེས། རིག་འཛིན་གྱི་ཞལ་ཆེམས།

གཤམ་སྤྲུལ་གྱི་གསང་བ་མཐར་ཐུག་ཚུར་ལ་བསྐྱུས་པ་ནི། སྤྱི་མའི་གསང་བ་སྤྲོད་ཐོག་
 དང་། བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོ་སྤྲོད་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བཟུང་བའི་སྤྲོད་ཐོག་གོང་མ་པོ་ད་
 བཞི་སྤྲོད་མ་ཡང་ཉིག་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཡང་བཟུང་དགོངས་
 པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཀུན་མཁུན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མའི་སྤྲུལ་ལན་
 གསུམ་རྩེས་སུ་བཟུང་བས་ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་འཕྲོས། སྤྲོད་གྲག་
 བརྒྱུད་དཔེ་ཆར་ཤར། བཟུང་གསུམ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྩོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་
 ཀུན་མཁུན་བྱི་མ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྲོད་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་དེའི་
 དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྲེལ་སྤྲོད་ཐོག་འོག་མ་གྲོང་ཆེན་སྤྲོད་ཐོག་
 ཅེས་པ་ཉི་ལྔ་སྤྲེལ་བའི་སྤྲོད་བཞིའི་ཁྱོན་ལ་དེང་སང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེའི་
 རྣམ་ཆོན་གྱི་ཆོས་བཀའ་ལ་ང་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། རྩོགས་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་འདི་ལ་དབང་བྲིད་མན་ངག་གི་བཟུང་པ་སོ་སོ་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ན།
 གྲོལ་བར་བྱེད་པ་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ལ་སྡོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
 ཅན་ཞིག་ཡིན། སྡོན་འགྲོ་དེ་ལ་ཡང་། བྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་སྡོན་འགྲོ་ཀུན་
 བཟང་སྤྲོད་མའི་ཞལ་ལུང་ལྟ་བུ་དང་། ངག་འདོན་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་རྣམ་མཁུན་
 ལམ་བཟང་ཞེས་པ་ང་རང་ཚོས་འཆད་བྲིད་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ལྟ་བུ། ཡང་གྲུབ་དབང་
 རྩོགས་ཆེན་པ་སྤྲེད་དང་བཅས་པའི་སྤྲོད་སྤྲེལ་ལྟར་བྱས་ན་རྩོགས་ཆེན་མཁའ་འགྲོ་སྤྲོད་ཐོག་
 གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་པའི་རྩོགས་ཐོན་པ་འཇུག་ལུས་པ་བཟུང་གསུམ་ལ་སོགས་
 པ་གཤམ་སྤྲུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱོན་སྤྲོད་པ་རེད། དེའི་བྲིད་ལ་མཆོན་ན་ཐར་ལམ་དཀར་
 པོའི་བྲིད་རྒྱས་པ་དེ་དང་། དེའི་ངག་འདོན་ཡང་ཐར་ལམ་དཀར་པོ། མོ་དང་པོ་
 བདག་དང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས། །ལ་སོགས་པ་ང་རང་ཚོས་བྱིས་པ་ལོ་

དུག་བདུན་གྱི་སྤྲོད་ནས་འབྲུད་དེ་གྲིས་སྤྲོད་རྒྱ་ཅན་དང་། ཐུན་གྲོང་ཆོག་ཚུན་ལ་ཆག་
མེད་བྱས་ནས་འདོན་རྒྱ་ཅན་པོ་དེ་རེད། སྔོན་ཆད་དགོན་ནང་ནས་དགུན་བཅའ་སྔོན་
ཟེར་བ། ལྷ་ཁག་ཆེ་བ་གཅིག་གཉིས་ཅམ་མ་གཏོགས་དུ་བ་གནམ་ལ་གཏོང་མི་ཆོག་
པ་དང་། ལྷ་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་གྲིས་དགོན་པ་བཤེར་གྱིན་འདུག་རྒྱུ་དེ། མཁའ་འགྲོ་
སྤྲོད་ཐིག་གི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་ཐུན་བཅད་དེ་ཞག་བརྒྱའི་མཚམས་ལ་བཞུགས་རྒྱུ་དེ་
ཐུན་གྱི་སྤྲིག་ལམ་ཚུགས་པ་ཡིན། རྗེས་མ་དེ་ཆོ་བཏགས་པ་བ་མཚོན་བྱེད་ཅམ་དུ་གྱུར་
སོང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་པ་རྒན་པ་ཆོས་ཤེས་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་ད་རེས་
འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤྲོད་ཐིག་གི་སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་རེད།
འདིའི་དངོས་གཞིའི་བྲིད་གཞི་ལོ་བྲིད་ཡིག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མ་དང་དེའི་རྒྱབ་ཆོས་དགོངས་
པའི་ཞེ་ཡུགས་གཏད་ས་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲོད་ཐིག་ལ་བཞི་ཆ་ལག་དང་བཅས་
པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བཅུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོ་ཡིན་པ་རེད། སྔོན་
འགྲོའི་ངག་འདོན་འདིའི་གཞི་ངོ་མ་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྔོན་འགྲོ་སྐྱབས་སེམས་མན་ཆོད་
ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྲོད་གི་དགོངས་གཏེར་ཡིན། དེའི་སྔོན་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་ཐུན་མོང་གི་
ཡི་སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་དེ་ཆོ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྲོད་གི་དངོས་སློབ་ཁམས་པ་
འཛིགས་མེད་མི་བཞིའི་ནང་གི་ཐུགས་སྤྲུལ་གྱི་ཐུབ་པའི་ལ་གྲུལ་གཅིག་རྟོགས་ཆེན་འཛིགས་
མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་ཡིན་པས་དེས་ཞལ་བསྐྱང་མཛད་པ་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་
བརྒྱུད་པ་ནི་འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་ཁོང་དང་། གཙུག་པོ་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་
བའི་ཐུ་གུ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུ་གུའི་འདས་རྗེས་བབས་
ས་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྟོག་རེད། དེས་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ། དེས་ཆོས་
རྗེ་གཞན་པན་སྤྲོད་བ། དེས་འཛིགས་མེད་རྟོག་མགྱིན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དེས་ང་

ཚོ་ལ་གནང་བས་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། འཇིགས་མེད་རྣམ་བཞི་གང་ནས་བརྒྱད་
 གུང་བཞི་པོ་དེ་གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པའི་གདན་ས་འདི་ལ་གཏོགས་པའི་སྒྲ་མ། དེར་
 སང་སྤྱིང་ཐོག་གི་བརྒྱད་པ་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཅུ་བ་གདན་ས་འདི་ནས་གྲུས་པ་གསུག་ཡིན་
 པ་རེད། འགའ་རེ་སྒྲ་མའི་སློབ་མ་དང་འགའ་རེ་སློབ་མའི་སློབ་མ་ལྟ་བུ་ཤིང་སྤྱོད་པོ་
 ཞིག་ལ་དཔེ་སྒྲུངས་ན་སྤྱོད་པོ་དང་ཡལ་གའི་བྱུང་པར་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་མདོར་ན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཤིང་སྤྱོད་ཞེས་མཚོན་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱོན་འགྲོ་སྤྱོན་ལ་མ་
 སོང་ན་དངོས་གཞི་གནད་ལ་ཁེལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་འོང་། དེར་སང་རྒྱལ་བྱིན་དང་ཐམས་
 ཅད་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མགོ་སེར་པོ་ཅན་
 དང་ནག་པོ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་མང་པ་རེད། མང་བ་རེད་ཀྱང་དོན་ཉམས་ལེན་
 གནད་ཐོག་ཏུ་སོང་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྫོང་སྤྱོད་པོ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་མེ་
 ལ་སྤྱོད་རྫོང་དུ་བ་མེད་ཐབས་མེད་མོད། དེ་ཡོད་ཟེར་རྒྱུ་རང་གཞན་སུའི་ཐད་ལ་ཡང་
 ད་ཀོན་ཙམ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་དེ་ལན་པ་གང་ལ་ཐུག་ཅེན། སྤྱོན་འགྲོའི་མང་གཞི་ཡག་པོ་
 ཞིག་མ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། ཚོགས་མ་བསགས། སྤྱིབ་པ་མ་སྦྱངས་
 དུས། རྒྱ་མེད་དུ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྦྱེས་དཀའ་མོ་ཡིན་པ་རེད། རྒྱ་མེད་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞིག་གང་ནས་སྤྱོན་འོང་སྟེ་དཔེར་ན་གྲུང་མེད་པའི་རི་མོ་དང་རྩྭ་ག་པ་དང་ཀ་
 བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཐོག་ཁེབ་རྒྱག་ལུགས་མེད་པའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན། སྤྱོན་འགྲོའི་
 བསགས་སྦྱངས་དེ་གནད་ཐོག་ཏུ་སྤྱོན་པའི་ལེགས་པོ་ཞིག་རེད་ན། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། མོས་གུས་ཀྱི་སློབས་ཀྱིས་བྱིན་བརྒྱད་ཐོབ་པས་
 དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱང་དེའི་སྟེང་ནས་རྫོགས་པ་ཞིག་འོང་བ་མ་ཟད།
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཅུ་བ་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་སྤྱོན་

སྤྱོད་འགྲོའི་བྱིད་ཡིག་པར་ལྷེ་ཞལ་ལུང་།

ལས་བཅས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །

ཁ། ལྷན་དོན་དངོས།

དང་པོ་གཞུང་གི་མཚན་དོན་བཤད་པ།

༡། མཚན་དོན་དངོས།

ད་དེ་ལྷ་བྱའི་སྡོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་གྱི་ཚེས་ཚན་འདི་ལྷ་བྱ་ཞིག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
འདི་ཉིད་ལག་བྲིད་གྱི་ཚུལ་དུ་ང་རང་ཚོས་སློབ་བཞིན་ཡོད་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་དགེ་
བ་ལྷན་གྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན་དང་
གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དེ་
ཉིད་གྱི་སྐབས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་མཚན་སློབ་པ། མཚན་པར་བརྗོད་པ། ཚུམ་
པར་དམ་བཅའ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་མཚན་སློབ་པ་ཡིན། མཚན་སློབ་པ་
དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མཚན་དོན་འགྲེལ་དགོས་པས་ཞལ་བྱང་ལ། **རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་**
ལྷོང་ཆེན་སྒྲིང་ཐིག་གི་སྡོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྡེབ་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་དོན་འགྲེལ་ན། **རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་**
ཞེས་གསུངས་པའི་རྫོགས་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོས་
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མངལ་ཚར་རྗེས་མཐུག་ཏུ་རྫོགས་སེ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལྷ་བྱ་
ཡོད་པའི་རྫོགས་སེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཐད་ཀའི་གོ་བ་བྱས་ན་ཚར་སོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་
མིན་ཏེ། ཚར་གཅིག་ཚར་བ་ཡིན་མོད། ཚར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་བཀྲ་ཤིས་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཚིག་རྟེན་འབྲེལ་བ་བཅས་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཚབ་དུ་ཡོངས་སུ་ཆ་ཚང་དེ་ཞེས་
 པའི་ཚིག་ཅིག་སྟེ་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྱུར་བ་ཡིན། ཡང་ན་དེ་ཞིག་རྫོགས་སོ་
 ཞེས་པས་དེ་ཞིག་ཅེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཐའ་ཅན་གྱི་ཚིག་ཅིག་མཉམ་དུ་སྒྱུར་བ་ཡོད།
 མདོར་ན་རྫོགས་ཞེས་པ་ཆང་བའམ་འདུས་པའི་དོན་ཡིན། འདིའི་སྐབས་ནས་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོ་ཟེར་དུས་ཅི་ཞིག་ཆང་ཞིང་གང་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤེ་ན། འཁོར་འདས་
 སྒྲུང་སྲིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ། སྒྲུང་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད། གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་
 སྟོང་པོ་དེའི་ངང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཆང་བའམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་
 རྫོགས་ཞེས་གསུང་། འོ་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
 འཁོར་བ་ཇི་ལྟར་རྫོགས་ཤེ་ན། གཞི་ཆོས་དབྱིངས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ངང་དེ་ནས་རྩ་ལ་
 འབྲུལ་སྒྲུང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱུག་སྒྲ་ཆོགས་ཤར་བ་དཔེར་ན་མཁའ་ལས་སྤྱིན་བྱུང་བ་ལྟ་
 གུ་འཁོར་བ་རིག་པའི་ངང་དུ་དེ་ལྟར་རྫོགས་ཏེ། འཁོར་བར་སྒྲུང་བ་འདི་དེའི་རྩ་ལ་སྒྲུང་
 ཞིག་ཡིན་པ་རེད། འོ་ན་སྒྲུང་འདས་ཅི་ལྟར་རྫོགས་ཞེ་ན། འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་ཐིམ་
 ནས་མ་འབྲུལ་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ཡེ་ནས་འཕོ་
 འགྱུར་མེད་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་འབྲུལ་བའི་སྤྱིན་ཆོགས་དེ་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཐིམ་སོང་བ་
 ལྟ་བུ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་རིག་པའི་ངང་དུ་
 རྫོགས་པས་ན་རྒྱུང་འདས་རིག་པའི་ངང་དུ་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་
 རྫོགས་པ་དང་། ཡང་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏྲན་
 ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རྩ་ལ་དུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་
 གུ་འཁོར་ཞེས་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞི་ཀུན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། མཁའ་བྱུང་མཁའ་ཡི་རྩོམ་

ཡོངས་ལ་བྱུང་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད།
 དེའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སོང་། དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གཞི་ལ་མ་
 འབྲས་གསུམ་ལྟ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་
 ཆོག་གི་རྫོགས་ཆེན་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདིར་
 གྲོང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གྲོང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
 དེ་ལ་གྲོང་ཆེན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། སྦྱར་ན་གྲོང་ཆེན་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་བྱོན་
 ཡངས་པ་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གསུངས། ད་ལྟེས་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་
 བ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་མཚན་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། གྲོང་
 ཆེན་ཞེས་པ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་དང་རབ་འབྱམས་ཞེས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྦྲང་བའི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་རྫོགས་ཆེན་བྲིགས་ཆོད་དང་གཅིག་གིས་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་
 གྲལ་བསྟན་པ་ཡིན། མདོར་བསྟུན་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐམས་
 ཅད་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་དུ། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་
 བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པ་ལྟར་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ན། དེ་
 ལྟ་བུའི་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རྗེས་སུ་
 བཟུང་ནས་དགོངས་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུགས་ལ་འཕྲོས་པས། གྲོང་ཆེན་
 དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་ཐང་མར་བཅུལ་བས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་བརྒྱུད་པ་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོལ་བྱེ་བ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་ཡིན་
 པས་ན། རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པས་དེ་ནས་བཅུམས་ཏེ་སྟིང་ཐིག་འོག་མའི་ཆོས་
 སྐལ་ལ་གྲོང་ཆེན་སྟིང་ཐིག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། འདིར་སྟིང་ཐིག་གོང་འོག་འདི་
 ཐིག་པ་མཐོང་མན་དང་གནད་ཀྱི་འགང་ཆེ་རྒྱུད་གིས་གོང་འོག་བྱེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར།

དུས་སྔ་མྱེད་དབང་གིས་སྤེལ་ཡིན། དེས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་ཞེས་
བརྗོད། དེ་ལ་ཡང་སྔོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྔོན་འགྲོ། དེ་
ལ་ཡང་སྔོན་འགྲོའི་བྲིད་དང་དག་འདོན་རྒྱུ་གི་ཉམས་ལེན་ཁྱེད་བདེར་བཀོད་པ་གཉིས་
ལས་འདིར་དག་འདོན། བྲིགས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་
བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ། རིག་འཛིན་རིག་པའི་བརྒྱུད་པ། གང་ཟག་སྒྲན་ཁྱེད་
གི་བརྒྱུད་པ་སྟེ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ། སྔ་འགྱུར་གཏེར་ཕྱོགས་གི་
དགོས་ཆོས་ལ་བརྒྱུད་པ་གསུམ་བསྐྱར་ཏེ། གང་ཞེན། བཀའ་བབས་ལུང་བསྐྱར་
གི་བརྒྱུད་པ། སྔོན་ལམ་དབང་བསྐྱར་གི་བརྒྱུད་པ། མཁའ་འགྲོ་གཏང་རྒྱུ་
བརྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པ་དུག་ལྡན་གི་གཏེར་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
ཆོན་རྣམས་སོ་སོར་སྤེལ་ནས་མི་ཤིགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ། ཆོས་བདག་ལས་ཅན་
གི་སྤྱེས་བུའི་ཕྱག་ཏུ་མ་འཕྲོད་པར་གསང་བའི་རྒྱ་རྟགས་གིས་མཛན་པ་དེ་དག་ འགྲོ་
དོན་དུས་སུ་བབ་སྐྱབས་ལས་ཅན་གི་སྤྱེས་བུ་ཕྱགས་བསྐྱེད་སྔོན་ལམ་གི་མཐུ་གྲུབ་པ་
རྣམས་སྔོན་གི་ལས་འཕྲོའི་མཐུས་ད། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐོབ་ནས་གཏེར་ནས་འདོན་པ་མ་ཟད། རང་བཞིན་གི་ཆོས་
གཏེར་སོ་སོ་ལ་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་སྤྱིའི་འགྲོས་ལྟར་གཤམ་པ་བཏོན། གཙུག་པ་
བསྐྱེད་། གོང་ལོག་ནོར་བ་བསྐྱབ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་རིམ་བསྒྲིག་སྟེ་མ་ཆང་བ་
ཁ་སྐོང་བ་རྩུ་ཆད་གིས་འདོན་ཆོག་ཆོག་དང་བསྐྱབ་ཆོག་ཆོག་མཛད་པ་ལ་ཆོག་འགྲིག་
ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་འགྲིག་གི་བྲིགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་གསུངས།
དེ་ཡན་ཆད་གིས་ཆོས་གི་འབྱུང་ཁུངས་སྐྱེད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རྒྱ་མཚན་
དོན་གིས་བསྐྱར་པའི་མཚན་གི་སྤྱི་རྣམ་བསྐྱར་ཏེ། །དེ་ནས་དམིགས་གིས་བཀར་ཏེ་

དཔེར་ན། བཟུང་སའི་ལུང་དང་འབྲུ་བའི་འཛིན་སའི་མཚན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་བཟང་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་
 མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པས། ཇི་ལྟ་བ་ཟབ་མེསྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་པོ་དེ་སུ་ཡིན་ན། རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྤང་བྱའི་བྲི་མ་མཐའ་དག་རིང་དུ་སྤངས་ཤིང་།
 རྟོགས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་དེ་
 ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིད་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་གནས་པས་མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། ལམ་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་འགྲུབ་པའམ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པས། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐར་བ་
 དམ་པའི་ལམ་ལ་དགྱི་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་བས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྒོ་སྒོ་དང་
 བསྐྱུན་པའི་ཆོས་སྒོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བསྐྱུན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པ་ལ་གཅིག་
 པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལམ་སྤྱར་བུལ། ཆོགས་ཆེ་རྒྱུད་། ཐབས་མང་ཉུང་མི་འབྲ་
 ལ། འདི་ཉིད་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲགས། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་ལམ་འོད་
 གསལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཐུབ་པའི་ལམ་
 བཟང་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ལམ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། བཞུགས་སེཞེས་
 པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚན་དེ་ཉིད་འདི་ན་ཡོད་པའི་བརྟེན་ཏུ་གསུ་ཆོས་ལ་གུས་པའི་ཆོག་
 གིས་ཡོད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་སེཞེས་གསུངས། མཚན་བསྐྱུན་

པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། རང་ཅག་གིས་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མདོ་ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས། མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་
སྒོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་མགོན་པོ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་མིང་དུ་
གདགས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

༣། ཆ་ལག་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ།

ཡང་འདིའི་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། འབྲེལ་བ། ཉིང་དགོས་ཏེ་དགོས་སོགས་
ཆོས་བཞི་པོ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། བརྗོད་བྱ་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་སྔོན་འགྲོའི་བྲིད་ཀར་དུག་གིས་
ཐོག་པ་ཐུན་མོང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ལྷོག་བཞིས་སྒོ་སྤྲུངས། དེ་ནས་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་མཁས་པའི་ལམ་སྟོན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་
བསྟན་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྔོན་འགྲོ་ཐོག་པ་འོག་མ་
དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་སྤྲུབས་འགོ། ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད། དེ་རྗེས་སྤྲགས་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་སྤྲིབ་པ་སྦྱོང་
ཐབས་རྗོང་སེམས་དཔའི་སྒོམ་བསྐྱེད། ཆོགས་བསགས་པ་སྤྲུག་སུམ་གྱི་མཆུལ་དང་
དེའི་ཆ་ལག་ཀྱང་སྤྲུལ་འོག་ཆོགས་བསགས་ལུས་གྱི་མཆོད་སྦྱོན། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཅོན་ཐབས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཐབས་ལམ་ཟབ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་སྔོན་འགྲོ་མདོར་ན་འདིའི་བརྗོད་བྱ་བསགས་སྤྲུང་གིས་རྒྱུད་ལས་སུ་
རུང་བར་བྱས་ནས། མོས་གུས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མན་ངག་འཇུག་བདེ་བར་བཀོད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན། འདི་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། གསང་སྤྲགས་རྗོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས། ཐར་

བ་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་རྣམས་ལ་
ཆོས་འདི་སྟོན་དུ་སོང་ནས་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བོག་ཐོན་པར་བྱེད་པ་དང་གིན་ཏུ་
དབང་རྣམས་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལམ་འདི་རྒྱང་པས་ཀྱང་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས་མི་གནས་པའི་
ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན། ཉིང་དགོས་ཞེས་པ་ནི་དགོས་པའི་
དགོས་པ་ཡིན་པས། མཐར་ཐུག་མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་འདི་བརྒྱད་ནས་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་རྒྱ་དེ་དང་། འདིའི་ཆོག་
དང་དོན་འབྲེལ་བས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་དམིགས་བྱའི་དོན་འབྲུབ་པ་
འབྲེལ་བ་སྟེ། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཚང་བ་ཡིན། དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཆོས་ཆོན་
འདི་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དག་བའི་ཆིངས་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་ནས་བཤད་པའི་ནང་གི་
ཐོག་མར་དག་བ་ལྷན་གྱི་དོན་ལ་ས་བཅད་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་མཚན་སྟོས་པ་ཆ་
ལག་དང་བཅས་པ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

ད་གཉིས་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། ལྷེབ་དང་པོའི་ཡིག་ཆུང་གི་འགོ་ནས་རིམ་
བཞིན། གདོད་ནས་མངོན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འདུལ་གཟུགས་སྐྱེ་འགག་
པ་མེད། །སྒྲ་ཚིགས་སྐྱེ་འཕུལ་དོམ་ཡང་ཐུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་གཟུང་དང་འཛིན་པ་
བྲལ། །མི་ཡི་གཟུགས་སུ་སྒྲ་ཡང་མཁྱེན་བཅུད་འོད་ཟེར་སྟོང་འབར་རྒྱལ་བ་
དངོས། །ཆོ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཡིན་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱོད་བསྟེན་བྱིན་གྱིས་
རྫོབས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ། གདོད་ནས་མངོན་སངས་
རྒྱས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འདུལ་གཟུགས་སྐྱེ་འགག་པ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན།
གདོད་མའམ་ཐོག་མ་འཁོར་འདས་གོལ་འབྲུལ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གཞི་དབྱིངས་
འགྱུར་བ་མེད་པ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཞིང་ཁམས་ནས། རིག་སྟོང་ཐོག་ལེ་ཉག་
གཅིག་རྟོགས་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་དོ་ཤེས་པས། མ་རིག་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་སངས་
ནས་བྱོད་ཆོས་དུག་གིས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སུ་བྱིན་ན་ཡང་ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱེ་བསྟན།
གང་ལ་གང་འདུལ་གཟུགས་སྐྱེ་འགག་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ། རང་གནས་ཀ་དག་
གི་སྟོང་དབྱིངས་དང་རང་གསལ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་ཀ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་
སྒྲ་བ་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཞིང་ཁམས་ནས།
ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྲ་བ་ལོངས་སྟོད་རྟོགས་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཁམས་འཁོར་དང་མཛོད་
པ་འགག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས། དེའི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་

མེད་སྤྱི་བསྟན། ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པ། ལྷ་ཚོགས་སྤྱི་འཕུལ་དོམ་ཡང་ཕུང་
 ཁམས་སྤྱི་མཆོད་གཟུང་དང་འཛིན་པ་བྲལ། ཞེས་པའི་དོན། གང་ལ་གང་གིས་
 འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་
 འཕུལ་ཅུ་སྟོད་བྱེ་བར་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་། དེ་མིན་
 ཡང་གོང་དང་གོང་ཁྱེད། སྟན་དང་འཛོལ། བྱ་དང་རི་དྲགས། ལྷོག་པ་ལ་
 འཛོལ་བའི་བས། སྟོམ་པ་ལ་གདུང་སེལ་གྱི་བདུད་ཅི། མགོན་པོའི་གནས་མལ།
 འཛིགས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིལ་མ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོག་ཅན་སངས་
 རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་དུས་འགྲོ་བའི་སྟོའི་མོས་པ་ལྷ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་
 འཕུལ་དོམ་ན་ཡང་། ཕུང་པོ་ལྷ། སྤྱི་མཆོད་བརྟུ་གཉིས། ཁམས་བཙེ་བརྟུད་
 ལ་སོགས་པའི་གཟུང་དང་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་བྲལ་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་ཚོགས་
 སྤྱི་འཕུལ་དོམ་ཡང་ཞེས་པས་སྤྱི་བསྟན་ལ། ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པ་འདིའི་ལྷགས་
 ལ་ཅི་བསྟན་ཅེ་ན། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཀ་
 དག་ལྷན་གྲུབ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དག་པ་ཆེན་
 པོའི་དབྱིངས་དེ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་ཆོས་
 གྲུང་དེ་ཡིན། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དག་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དེ་སངས་རྒྱུ་དང་
 ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་པོ་འཕགས་པའི་དག་འདུན་
 ཡང་ཡིན་པས། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཅན་ཕྱིར། རྟོགས་གྲུང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་
 གོ། ཞེས་གསུངས་པས་མཆོག་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་
 ལྷན་པ་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། མི་ཡི་གཟུགས་སུ་སྤང་ཡང་མཁྱེན་བཙུའི་འོད་
 ཟེར་སྟོང་འབར་རྒྱལ་བ་དངོས། ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་བས་

གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་དོ་བོ། སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་དུ།
 སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས། བྱ་ངན་མ་བྱེད་ཀྱི་དགའ་བོ། །སྒྲི་སྒྲགས་མ་འདོན་ཀྱི་
 དགའ་བོ། །ང་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུལ་
 ནས། །ཁྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་མི་ཡི་གཟུགས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱུ་རྣམ་པ་བྱོན་པ་
 ཡིན་པས་སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འདི་ནས་ཆོག་གིས་ཞལ་སྒྲོང་མཛད་པ་པོ་དོ་གྲུབ་ཆེན་
 འཇིགས་མེད་ཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་ཡིན་ན། །ཁོང་གི་སྒྲ་མ་མཁྱེན་བཙུང་འོད་ཟེར་སྒྲོང་
 འབར་རྒྱལ་བ་དངོས་ཞེས་གསུངས་པ་མཁྱེན་བཙུང་འོད་ཟེར་རམ་ཀྱི་མཁྱེན་འཇིགས་
 སྒྲིང་གི་མཆོན་བསྟན། མཆོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཁྱེན་
 བཙུང་འོད་ཞེས་ཇི་ལྟ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་མཛོན་སུམ་གྱི་རྩལ་རྫོགས། ཟབ་མིའི་
 གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས། ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་གནད་གསང་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པའི་བྱང་འདུག་བཙུང་བའི་ཐུགས་རྗེ་དེ་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་སྤྱུ་བཀོད་ནས།
 སྒྲིགས་དུས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟར་བྱོན་པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་
 པོ་དེ་ཉིད། སྒྲགས་ལྟར་དུ་བཀྲལ་ན་རིགས་ལྟ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་དུག་པ་
 དེ་རྗེ་འཆང་དངོས་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། ཆོ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཡིན་གཏན་གྱི་སྦྱབས་
 སྤྱོད་བསྟན་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོ་སྦྱེ་བ་འདི་གཅིག་པུ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར་ཇི་སྟེད་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་འཁོར་བ་མ་སྒྲོང་ནམ་
 མཁའ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་རང་དོན་སྒྲོས་བཏང་ནས་སེམས་ཙན་གྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་རྒྱུའི་
 དམ་བཅའ་བཞེས་ཡོད་པས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་

གྱི་མཛད་པ་ལྟར་ཚད་བཟུང་མེད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོར་བཟང་གིས་སྒྲོན་
 ལམ་བཟུང་པ་ལྟར། སྒྲིང་པ་དག་གི་ཚད་ཡོད་མ་གྱུར་ཅིག །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་
 ཚད་གཟུང་མེད་པར་ཤོག། །སྒྲིང་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །དེ་དག་
 འཕྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་འཛེལ་བར་བསྒྱུ། །རྣམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་
 པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བདག་གི་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་སྤྱི་
 གཟུགས་སྒྲ་མ་དམ་པ་བྱིད་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་བདག་དད་གྲུས་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་མར་སྒྲུ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་དང་བྱིད་པར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་རྟོགས་པ་
 འཕྲོས་ནས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཞེས་མཚོད་པར་བཟྩོད། **འདིར་**
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་དག་འདོན་ཁྱིམ་སུ་བསྐྱེདས་པ་ལ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་ལྷག་འདིས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་
 མཚམས་སྒྲུར་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྟན་པས་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཐོག་མར་དག་བ་ཀླད་གྱི་དོན་
 མོང་ངོ་།།

བར་དུ་དག་བ་གཞུང་གི་དོན།

༡། ཞར་བྱུང་དུས་བཞི་མཉམ་སྦྱོར་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

ད་བར་དུ་དག་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཚན་དོན་གོང་དུ་སློབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་དོན་
སྔོན་འགྲུའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྡེབས་པ་ལ། ས་བཅད་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སློན་ས་
སྦྱི་ཡོངས་གྱིས་བསྟན། འདིར་གཞུང་དོན་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་མཚམས་འདིར་ད་
རེས་གྱི་སྐབས་སུ་རང་ཅག་གིས་ལག་བྲིད་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ན། ཆོས་
འདི་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱུན་དགོས།
དེ་དང་བསྐྱུན་དགོས་ན་ཐོག་མར་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་དུས་བཞི་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་གདམས་པ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲོ་སྦྱངས་དགོས། འོན་དུས་བཞི་མཉམ་སྦྱོར་
གྱི་གདམས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉིན་མོ་སྤང་བ་རྒྱ་ཡིས་འདེབས་པ་དང་གཅིག་སྟོན་ལ་
དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་གཉིས། རམ་གྲུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་འཇུག་པ་དང་
གསུམ། རྩོང་ངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་པོ་དེ་ཡིན།

དང་པོ་ཉིན་མོ་སྤྲོད་བརྒྱུ་ཡིས་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ལས་དང་པོ་ཉིན་མོ་སྤྲོད་བརྒྱུ་ཡིས་འདེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་པར་
གྱི་སྐབས་སུ། གཟུགས་དང་སྤྲེལ་སོགས་པ་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་སྤྲོད་གང་དང་གང་
སྤྲོད་བ་དང་ཤར་ན་ཡང་། དེར་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་ཆགས་ཞེན་ལ་སོགས་ཉིན་
མོངས་དང་སྤྲིག་པའི་ལས་དང་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་གཤེད་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་
བར། དེ་རེད་བསམ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་ནམ་གཤེད་འབྲུལ་པའི་
དབང་དུ་མི་གཏོང་བར། སྒོ་གསུམ་ཆིག་འྲིལ་གྱིས་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཅིག་གམ་
གོམས་པ་ཉམས་སྤྲོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྲོད་བྱ་གས་བྲན་རིག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་རོལ་བའམ་དེའི་ངང་ལས་མ་གཤེས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཅམ་མིན་ཡང་ཐམས་ལ་
འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་མི་ཤོར་བར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ལ་སྒྲེཙ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་བ་ཁོ་ནས་དུས་ཚོད་འདུལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་
ལ་ཉིན་མོ་སྤྲོད་བརྒྱུ་ཡིས་ཐེབས་ཟེར་བ་རེད།

གཉིས་པ་སྤོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ།

གཉིས་པ་སྤོད་ལ་དབང་པོ་གནད་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལ་སྤོད་ཅེས་པ་དགོང་མོ་ལ་གོ་
སྟེ་མུན་རུབ་སྐབས་ལ་སྤོད་གདོང་ནག་ཟེར་བ་ཡིན་པས་མུན་རུབ་ནས་མི་ངོ་མི་ཤེས་པའི་
སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གསུངས། དུས་ཚོད་དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བདུད་བརྟལ་བའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པས་རང་ཅག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆོས་ལམ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བགོགས་དང་
ཉེར་འཆོས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམར་གསུར་བསྐྱོ་བ།
ལུས་སྦྱིན་གཏོང་བ་དེ་ཆོ་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ་ནམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་བསྐྱབ་པ།

ནམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རུབ་མོ་ཉལ་སྐྱབས་ཆོས་པ་ལ་ཉལ་ལུགས་
ཡོད་ལ། ལྷག་པར་རྫོགས་ཆེན་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱིས། མགོ་བྱང་དུ་
བསྟན། ཁ་རུབ་ཏུ་ཕྱོགས། གཞོག་གཡས་པ་ས་ལ་ཕབ། ལག་གཡས་པས་
འགམ་པ་བསྐྱོར། གཡོན་པ་བརྒྱ་ཡི་སྟེང་དུ་བཞག་སྟེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པའི་ཚུལ་སེང་གོ་ཉལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉལ། དེའི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་
བསྐྱབ་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོགས་དུག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནང་དུ་འཇུག་པ་རུབ་
པའི་དུས་དེར་གཉིད་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་པ་ཡིན། གཉིད་ཁོར་གི་ངོ་བོ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ལུང་
མ་བསྟན་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱུར་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་བསྐྱུར་ཐུབ་ན་བུམ་པ་བཟང་པོའི་ནང་ནས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟར་
དགོ་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟེལ་ནས་གཉིད་ཀྱང་འཕྲོ་བརྒྱག་གམ་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་ཤོར་བར་
ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུར་ཐུབ་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ནམ་གུང་ཤེས་བྱ་བུམ་པར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་། ཉིན་པར་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་སྦྱི་གཙུག་ཏུ་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་
དེའི་དུས་སུ་རྩ་བའི་ལམ་བརྒྱད་དེ་སྒྲིང་ཀར་སྒྲིང་དབུས་པར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་

བཞུགས་ཡོད་པར་བསྐྱོམ། ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས། གཉིད་འགྲོ་
སྐབས་པར་འདབ་བརྒྱུད་ཁ་ཟུམ་ནས་སྒྲུབ་པ་འོད་ལྗེའི་གོང་དུ་རུ་ཇི་རུ་ཇི་རུ་ཇི་རུ་ཇི་རུ་ཇི་རུ་ཇི་
སྒྲིང་དབྱུས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བར་དམིགས་པ་གཏད་དེ་ཉལ་
དགོས། དེས་ཅི་ཕན་ཞེན། འབྲུལ་བ་མི་ལམ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་
ཡོད་ལ། སྒྲུབ་སྒྲིང་དབྱུས་སུ་སྒྲོམ་དུས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཡེ་ནས་དག་པའི་བརྒྱུད་པར་འདབ་བརྒྱུད་ཟེའུ་འབྲུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་དུ་དཀར་དམར་
ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་གདན་དང་ཟླ་གདན་གྱི་སྒྲིང་དུ། ངོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་
བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཨོ་རྒྱུན་རྟེན་འཆར་ཆེན་པོ་དང་། གལ་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཞིང་
ཁྲིད་ཞུས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་བཞི་བསྐྱུབ་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ནས་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་དབང་བཞི་སྒྲུངས་ཤིང་
སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་བཅས་པས་གཉིད་འོད་གསལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་
དགོས་ཏེ། སྒྲིང་འཇུག་ལས། མགོན་པོ་སྤྲུངས་འདས་གཟིམ་ལྟར། །འདོད་
པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཤེས་བཞིན་སྐྱུར་དུ་ལྔ་ལ་མཐོང་ལ། །ཐོག་མ་ཉིད་
དུ་ངེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲའོ།

བཞི་པ་སྤོངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ།

སྤོངས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་པ་ཞེས་པ་ཐོག་ཉལ་བ་ལྟར་
ཉལ་ནས་བསྐྱུད་པས་མི་ཕན། ལང་རན་དུས་ཡར་ལང་དགོས། སྐྱུར་ན་སྐྱུང་
ལམ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་གཅིག་པ་ལྟར་དུས་ཚོད་གཅིག་ཏུ་གཏན་ཁེལ་ཐུབ་ཆོ་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱི་

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འགྲོ་བར་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་
ཆོད་འཁོར་ལོ་དང་སྦྱར་ན། རང་ཅག་གནས་ཕྱོགས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་
ཡུལ་ལྷ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཐོ་རེངས་རྒྱ་ཆོད་ལྷ་པའམ་ལྷ་དང་ཕྱེད་ཕན་ལ་མི་འཕྱི་བར་
མལ་ས་ལས་ཡར་ལྡང་རན་སྐབས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རོ་བོ་ཙུ་བའི་བླ་མ་རྣམ་པ་
ཨོ་རྒྱལ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འཁོར་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགོ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་གིས་རྒྱ་མ་རུའམ་ཅང་ཏེའུ་དང་དེའི་ལྷ་ལྷོ་ལ་བའི་སྐྱ་སྐྱགས་ཀྱི་
གདངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིད་ལས་དགྲོག་པའམ་གཉིད་སད་པར་བསམ་ཞིང་།
མདང་དགོང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐབས་གསལ་བཏབ་པ་ལྟར། རང་ཉིད་གཞི་ལུས་
བཀོད་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱར་ཡང་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་དང་མ་བྲལ་བར་ཡར་ལངས་
ནས་ལུས་གནད་རྣམ་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་བཅའ་དགོས་ཏེ། དེ་གང་ཞེ་ན། ཀླང་པ་
དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་ཀྱང་ངམ་དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་ཀྱང་དངོས་མ་ཐུབ་ཀྱང་དཀྱིལ་ཀྱང་བདེ་བར་བཅའ།
ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྟང་བཀའ། སྐལ་ཆོགས་བྱང་པོར་བསྐྱང་།
ལྷེ་ཡ་རྒྱལ་ལ་སྦྱར། མཆུ་སོ་མ་རེག་ཙམ་གྱི་བར་ནས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དལ་མོར་རང་
ལུགས་སུ་གཏོང་། སྐུ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་འགྲུགས། མིག་གིས་ཐད་ཀའི་བར་སྐྱང་དུ་
འབྱེད་བཅུ་རན་པོས་གཏད་མེད་དུ་བལྟ། གཏད་མེད་ཅེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མིག་
གིས་བལྟ་སྐབས་མིག་སྒོན་དུ་འབྲུ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཤར་བ་ལ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པ་ལ་
གཏད་མེད་ཅེས་བཞིན། ད་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ་ལུས་བྱང་ན་རྩ་བྱང་། རྩ་བྱང་ན་རྒྱང་
བྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དགོས་པ་བྱུད་པར་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།
དེའི་མཆོམས་སུ་རྒྱང་རོ་དགྲ་སྐྱགས་སུ་འབྱུང་དགོས། རྒྱང་རོ་དགྲ་སྐྱགས་མང་ཆེ་
བར་བསྐབས་མོད་མ་ཤེས་མཁན་ཡོད་ཆོ་འདི་ལྟར། ཐོ་ཡོན་ན་སྐྱ་བྱག་གཡོན་ནས་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་དམར་པོ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། གཡས་ནས་ཞི་སྤང་གི་
 རྒྱུ་དཀར་སྐྱ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། གཉིས་ཀ་ནས་གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་ནག་པོ་
 དྲུག་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ཕྱིར་སོང་བར་བསམ་ཞིང་རྒྱུ་རོ་དགུ་ཕྱགས་སུ་འབྱུང་
 དགོས། མོ་ཡི་ན་ན་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་རྒྱུ་རོ་དགུ་ཕྱགས་སུ་འབྱུང་ཆར་ནས་མལ་ཅུང་
 ཟད་གསོ། ཤེས་པ་རྣལ་དུ་ཕབ་ནས་སེམས་དྲངས་མོ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོང་དུ་རུང་
 བའི་བར་དུ་བསྒྲད། དེ་ཙམ་དུ་སྟེབ་རྗེས་རྒྱུ་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱུ་
 རང་བབས་སུ་སྟོང་ནས་རྒྱུ་ནང་ནང་དུ་རུབ་སྐབས། ཨོྱ་གྱི་སྐྱ་དང་དབྱིབས་ཡི་གེ་ཨོྱ་ཁ་
 དོག་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་བསམ་དགོས། རྒྱུ་དེ་ནང་དུ་འདུག་ཆོ་སྐྱ་དང་གཟུགས་
 ཞུམ་དམར་པོ། ཕྱིར་འབྱིན་ཆོ་སྐྱ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་རྩྱ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་བསམ་
 བས། ཨོྱ་དཀར་ཞུམ་དམར་རྩྱ་མཐིང་གི་འབྲུག་སུམ་དོ་རྩེའི་བརྒྱས་པ་དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གཅིག་ཡན་ཆད་སྐབས་དང་བསྐྱེན་ནས་བརྒྱ་དགོས། དེའི་མཚམས་ནས་ངག་བྱིན་
 རྒྱབས་བྱེད་རན། དེ་ཡང་ངག་བྱིན་རྒྱབས་ལ་ཐོག་མར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཨོྱ་
 ཞུམ་རྩྱ་གིས་མགོ་བཟུང་ནས་ཡི་གའི་ནང་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷེད་བང་རྩྱ་ཡིག་ལས་བྱུང་
 མས་བསྟེན་ནས། འོད་དམར་རྣམ་པའི་དོ་རྩེ་ཙེ་གསུམ་སྐབས། ཁྱུ་ཡི་ཀླ་ཡིའི་
 མཐའ་བསྐྱོར་རྟེན་འབྲེལ་སྟེང་། ཁྱུ་ཉིག་སྟེང་བ་ལྟ་བུའི་ཡིག་འབྲུལ་ས། འོད་
 འཕྲོས་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་མཚོད་པས་མཉེས། ཁྱེད་འདུས་ངག་སྐྱིབ་དག་ནས་
 གསུང་དོ་རྩེའི། བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ངག་གི་སྟོན་པས་གས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་སྐྱ་བརྟོད་
 ཀྱི་གཏམ་འཆད་བྱེད་ལྟའི་དབང་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟོན་གཙང་དགོས། ཀྱུ་བྱེད་དགོས། མི་ཆངས་པར་

སྒྲིབ་པ་ལས་ལོག་གཤམ་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མི་དག་གི་ལས་བསགས་
དགོས་ཞེས་རང་ངམ་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་གི་རྩུབ། སྒྲུབ། ཆོག་
རྩུབ། དག་འབྲུལ་བཞི་པོ་ཡོང་སའི་ཁྱད་སྒྲིབ་འཆད་བྱེད་ཁ་ཡིན་པས་མགོན་པའི་ནང་
གི་གཏམ་འདི་གཙོ་བོ་ལྟ་ཡི་སྒྲིབ་བཞིན་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡིད་གྱིས་བརྒྱབ་སེམས།
གཞོན་སེམས། ལོག་ལྟ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་བཞིན་གཞན་ལ་
བསྐྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས། མདོར་ན། ལྟ་དབང་རྩི་ཡིག་ལས་བྱུང་མེས་བསྐྱེད་
ནས། །ཞེས་གསུངས་དུས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་པའི་ལྟ་ཡི་དབང་
པོའི་དབྱུང་སྒྲིབ་ལོག་པའི་ཡིག་དབྱུང་ཅན་དམར་པོ། དེ་ཡང་རྩི་མེད་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་པ་དང་
སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་མེ་དེས་
ལུས་ཀྱི་ནང་གི་མི་དག་གི་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ནས། འོད་དམར་
རྣམ་པའི་རྩི་ཕྱེ་ཅེ་གསུམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་། །ཅེས་གསུངས་པ། འདི་ལ་དམིགས་པ་ཞིབ་ཆ་
བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རང་གི་ལྟོག་མ་སྒྲིབ་མི་དཔེ་
ནང་དུ་རྩི་ཡིག་གསུམ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་ལས། སོ་སོར་རྩི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
བྱེད་དུ་འོད་དམར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་སྒྲིབ་ལ་རེག་པའི་གཟུགས་
སྒྲིབ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་མེད་པ། རྩི་དེ་ཉིད་ཕྱེ་ཅེ་གསུམ་པ་ཡིན་
པས། ཉལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལེབ་མེད་ཆུང་དུ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པོ། དེ་ཉིད་དབྱིངས་
རིག་དབྱེར་མེད་མཚན་པའི་ཁོང་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་ན། ལྟ་ལི་ལྟ་ལི་མཐའ་བསྒྲིབ་རྩི་
འབྲེལ་སྒྲིབ་། །ཞེས་གསུངས་པ། དབྱུངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྟ་ལི་ཁ་དོག་
དམར་པོ། གསལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྟ་ལི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྒྲིབ་ཐབས་ཤེས་ལྟ་ལི་
ལྟ་ལི་གཉིས་པོ་སྒྲིབ་འབྲེལ་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་དུ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་

མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་ཁ་དོག་མཐིང་ཁྱུ་མའི་མདོག་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱོར་
 བ། ལུ་ཏིག་སྤྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ཡིག་འབྲུལ་ས། །ཞེས་གསུངས་པས། ལུ་ཏིག་
 སྤྱིང་བ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རུ་འབྲེལ་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད། ལྷ་ལི་ཀྲ་
 ལི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་གསུམ་ཀ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
 གཉིས་མེད་རྣམས་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་ན་ལུ་ཏིག་སྤྱིང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་འོད་འཛེར་
 ཞིང་གསལ་ལ་དྲངས་པ་ལུ་ཏིག་གི་སྤྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ཡིག་འབྲུལ་ཞེས་འབྲེལ་མཁན་ཡང་
 ཡོད་པས། མདོར་ན་གང་ལྟར་ཡང་དེ་ལས། འོད་འཕྲོས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་
 མཚོན་པས་མཉམས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡིག་འབྲུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་
 འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་འཕྲོས་ཏེ་འོད་ཟེར་རེ་རེའི་སྟེ་ནས་མཚོན་པའི་ལྟ་མོ་
 མཚོན་རྩལ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། དེ་རེ་རེའི་སྟེགས་ཀ་ནས་འོད་
 ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོན་སྤྱིན་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་སྤྱོད་གཞལ་དུ་མེད་པ། ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 མཚོན་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཚོན་པ་ཡུལ་བས་
 རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཚོན་པས་དབྱེས་ཤིང་མཉམས་པར་བྱས་ནས།
 སྤྱིང་འདུས་ངག་སྒྲིབ་དག་ནས་གསུང་རྟོ་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་འོད་ཟེར་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཚུར་འདུས་ཏེ། རྩལ་དང་ཕྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་བསགས་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྟོ་རྟོ། །ཕྱིན་
 རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས། གསུང་རྟོ་
 རྟོ་རྟོ་པོ་བཞེད་བྲལ་རྣམས་དེའི་དབྱིངས་ཉིད་ཚངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་རྣམ་པར་
 ཤར་བའི་ཕྱིན་རྒྱབས་དང་། དངོས་གྲུབ་ཅེས་པ་སྤྱི་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལས་དྲངས་ན་དངོས་

གྲུབ་ཅེས་པ་ཐུན་མེད་གི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་
བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཟུང་འཇུག་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་ཐོབ་པའི་དངོས་གྲུབ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ་ནས། དབྱངས་གསལ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤིང་པོ་
རྣམས་ལན་བདུན་རེ་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༣། བཤད་བྱ་དངོས།

དང་པོ་སྒོ་སྤྱོད་གི་རྟེན་དུ་སྒྲ་མ་བཞེངས་བསྐྱལ་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ།

༡། ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་བཞེངས་བསྐྱལ།

དེའི་མཆོམས་ནས་བཤད་བྱ་གཞུང་གི་དོན་ལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་
དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཕྱིར་གསོལ་བ་བཤད་པ་ནི། ཞེས་པ།
འདིར་ཐོག་མར་སྒོ་སྤྱོད་གི་རྟེན་དུ་སྒྲ་མ་བཞེངས་བསྐྱལ་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།
རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ངོ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྒོ་
སྤྱོད་གི་རྟེན་དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་པོ་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བཞེངས་བསྐྱལ་ནི། སྒྲ་
མ་མཁྱེན། སྒྲ་མ་མཁྱེན། སྒྲ་མ་མཁྱེན་ནོ། །ཞེས་གདུང་བ་དྲག་པོས་བོས་
ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དགོས། སྒྲ་མ་མཁྱེན་གསུམ་པར་སྐྱར་བསྐྱུའི་སྒྲ་ཞིག་སྐྱར་བ་
ནི། སྐབས་དེར་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་དད་པའི་གདུང་ལུགས་ཀྱིས་སྐད་གསང་མཐོ་ཅོམ་
གྱིས་སྒྲན་ལ་རིང་བས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་རེད། སྒྲ་མ་མཁྱེན་ལན་གསུམ་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཅེན། སྒྲ་མ་མཁྱེན་དང་པོའི་གནས་

སྐབས་ན་ལྷ་མའི་ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མ་
མཆིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས། ཅུ་གསུམ་ལས་ལྷ་མ་ཀུན་འདུས། སྐྱེ་གསུམ་
ལས་ཆོས་སྐྱེ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་བསམ་ནས། མཁུན་ཞེས་པ། བྱིད་
ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་པའི་དོན་ནམ་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཞེས་པའི་དོན་ཞིག་
རེད། ལྷ་མ་མཁུན་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ལྷ་མའི་གསུང་དམ་ཆོས་ཀུན་འདུས།
ཡི་དམ་ཀུན་འདུས། རྟོངས་སྐྱེ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དཔལ་མགོན་ལྷ་མ་དམ་པ་
བྱིད་མཁུན་བསམ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་མ་མཁུན་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ལ།
ལྷ་མའི་སྐྱེ་དགོངས་ཀུན་འདུས། མཁའ་འགྲོ་ཀུན་འདུས། སྐྱེལ་སྐྱེ་ཀུན་འདུས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་བྱིད་མཁུན་ནོ་བསམ་པའི་མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་
བའི་ཤུགས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུག་པ། དད་པའི་བ་སྐྱ་གཡོ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། དེ་
ནས། **སྤྱིང་དབུས་དད་པའི་གོ་སར་བཞད་པ་ནས། །སྐབས་གཅིག་རིན་ཆེན་ལྷ་མ་**
ཡར་ལ་བཞེངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་གཟིར་བ་ཡི། །སྐལ་བ་དན་
པ་བདག་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིང་དབུས་དད་པའི་གོ་སར་བཞད་པ་ནས། །ཞེས་གསུངས་
ན། གོང་དུ་ལྷ་མ་མཁུན་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་ལྷ་མའི་ཐུགས་རྗེ་ཡར་
བསྐྱང་བ་སྟེ། མདང་དགོང་མར་ཉལ་དུས་སྤྱིང་དབུས་པར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་
བཞུགས་ཡོད་པའི་པར་འདབ་མ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁ་སྐྱེ་ནས། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་
ཤེས་གནས་སུ་དག་པའམ་ཡང་ན་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པའི་གོ་སར་སྤྱི་བའམ་
རྒྱས་པའི་གྲོང་ལས། སྐབས་གཅིག་རིན་ཆེན་ལྷ་མ་ཡར་ལ་བཞེངས། །ཞེས་
གསུངས་པ། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ས་སྐབས་གནས་བྱིད་གཅིག་ལས་

མེད་པས། སྐབས་གནས་གཅིག་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད། རྣམ་གྲོལ་ཐར་བའི་ལམ་
བཟང་སྟོན་པའི་བློ་ཆེན་ཅུ་བའི་བླ་མ་དམ་པ་ཁྱེད་ཡར་ལ་བཞེངས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དག་
འདོན་དེས་བསྐྱེད་བས། སྒྲིང་གའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཅུ་དབུ་མའི་ལམ་བརྟུན་དེ་སྤྱི་གཙུག་
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཆེད་དུ་
དམིགས་པ་དེ་དང་བཞེངས་སྐྱེལ་གྱི་ཚིག་འདི་ལ་ཚིག་རྗེས་དོན་བྲན་དགོས་
སོ། །ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྲག་པོས་གཟིར་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་ན།
རྒྱུ་ལས་མི་དགོ་བ་དང་། ལས་དེ་ཉིད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་
པོས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་ཞིང་གཟིར་
བ་ཅན་གྱི། སྐལ་བ་ངན་པ་བདག་ལ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ན། དམ་
ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལས་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་གང་ཟག་
བདག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉོན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་དུག་མཚོ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ། སྤྱི་བོ་
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གི་སྤྱི་བོ་བདེ་
ཆེན་གྱི་འཁོར་ལའི་སྟངས་སྒྲ་ཚོགས་པར་འདབ་མ་འབུམ་དུ་བརྒྱལ་བའི་དགྱིལ་དུ་ཟེའུ་
འབྲུ་དམར་སེར་ཡོད་པ་དེའི་སྟངས་དུ་ཉི་ཁྲའི་གདན་གྱི་སྟངས་དུ། སྐྱུ་མཚན་དཔེའི་གཟི་
བྱིན་ལམ་མེད། གསུང་འགག་མེད་ཆོས་སྒྲ་དྲིར་རེད། ཐུགས་མཁྱེན་བཙེའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལམ་མེད། སྐབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་དོན་འཆང་ཆེན། །ཅུ་བའི་བླ་
མ་སངས་རྒྱལ་ཀྱན་དངོས། །རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་སྤྱི་བོར་བཞུགས་གིང་། །དུས་
གསུམ་འབྲལ་མེད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་གིག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་འབྲལ་སྤྱི་
གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་བཞུགས་ཡོད་པར་བསམ་
དགོས་པ་རེད།

༡༽ ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བཞེངས་བསྐྱེལ།

ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ནམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་བཞེངས་བསྐྱེལ་ནི། **དཔྱད་**
ཤེས་བཞིན་རྒྱུ་ཡུང་བཞེངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་ཡུང་འདིས་
བསྟན། དེ་ཡང་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། རང་གི་རྒྱུ་ནས་དཔྱད་པ་
དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡར་སློང་དགོས་པ་ཡིན། དཔྱད་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་
གསུམ་རང་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་པར་བོར་སོང་དུས། ཤེས་རྒྱུ་དེ་མ་རུང་པ་ཁོག་ན་
སེམས་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཆོག་ཅིང་། མ་བརྟག་བབ་ཅོལ་དུ་སྤྲོ་བའི་ཚིག་དང་དུས་ཤིང་
དུད་འགོ་ལས་ཡུང་སྟག་པས། རན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དཔྱད་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བལ་བའི་ཁོང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ལ་
སྤྱོན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་སྟེ། རང་རྒྱུ་རང་ལ་ལས་སུ་མ་རུང་བ་དེ་སྤྱོན་པ་མིན་ན་ཅི་
ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཉན་རྒྱ་འདི་རེད། མི་ཉན་རྒྱ་འདི་རེད་བསམ་རྒྱུའི་བླང་དོར་གྱི་
གནས་མི་བརྗོད་པའི་མིང་ལ་དཔྱད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཚིག་དང་དོན་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་པ་དང་། དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི། ཚོས་ཞོར་འདོད་
ཐར་གྱི་སྟེ་བཞིའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་དེ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་པ་རེད། ཡང་
འདི་ནས་དཔྱད་དང་ཤེས་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤུགས་ལ་བག་ཡོད་པ་
བསྟན་ཡོད་པ་གོ་དགོས། ང་རང་ཚོ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་དོན་
ལས་མར་ལ་ཉམས་འགོ་བ་དང་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ལ་གཟབ་དཀའ་བས་སྟག་བསྟེལ་

ཆེན་པོའི་གནས་ལ་ལྟུང་བ་ལ་དང་ནས་གཟབ་པ་ལ་གཟེབ་པ་ལྟུང་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཅེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲན་པ་འདི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་
ལས། དབང་ལྷན་ལུས་གཏོགས་བྲན་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བགྲོད་པ་གཅིག་
ཡུལ་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ནི་བསྐྱེམ་ནས་མངོན་པར་སྤང་བ་གྱི་སྟེ། །བྲན་པ་
ཉམས་པས་ཆོས་ཀྱན་འཛིག་པར་འཁྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ནི་
ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས།
ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་
པོར་གྱས་པ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་བཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།
ཡང་བག་ཡོད་པ་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་
ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་དང་དེ་བཞིན་བཟོད། །དག་བའི་ཆོས་སུ་
བརྟེན་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱན་གྱི་ཕྱ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །དེར་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཅེས་དང་། ད་དུང་སྟོན་འཇུག་ལས།
ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྟོན་བསྟར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོག་པ་དུང་བསྟན་དེ། །པོ་ན་
ག་མོད་བསྟེན་འཛིག་ས་པ་ལྟར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་
བསྐྱེམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནའ་སྡེ་རབས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་པོ་བཙན་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་རེད། རྒྱལ་པོ་བཙན་པོ་དེས་བཙོན་པ་ནག་ཉེས་ཅན་ཞིག་བྲིད་འོང་ནས། དེའི་
ལག་ལ་མར་ཁུས་གང་བའི་སྟོན་ཅིག་བཞག་སྟེ། མར་ཁུས་ཏུ་ཅད་གང་ནས་མེར་བའི་
སྟོན་དེ་སྟེ་བོར་ཁུར་བཅུག་ནས། དེས་རྗེས་ལ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ཤན་པ་གདོང་དམར་
མང་པོའི་ལག་ཏུ་གྱི་རིང་སྟེ་གཙོད་བྱེད་མང་པོ་བཟུང་དུ་བཅུག་སྟེ། བཙོན་པ་དེ་ལ་
འདི་ལྟར། སྤུམ་གྱིས་གང་བའི་སྟོན་འདི་བྱངས་ལ་གྲོང་བྱེར་འདིར་སྟོར་བ་ཞིག་རྒྱུབ་

ཤོག ཁྱོད་ཀྱི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་སྒྲོང་འདིའི་ནང་གི་སྐྱུ་མ་ཐིགས་པ་གཅིག་ས་ལ་བོ་ན་
ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཤན་པ་འདི་དག་གིས་གཅོད་དགོས། མ་བཅད་ན་མི་ཆོག
དེ་བོ་མ་ཤོར་བར་བསྒྲོར་ནས་ཚུར་འཁོར་ན། ཁྱོད་རང་ཆོ་ཐར་གཏོང་ཆོག་པས་སློག་
ཆད་མི་གཅོད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱབ་ཚང་མ་ནས།
སྐྱ་བ་མང་པོས་སྐྱ་སྒྲན་མོ་མང་པོ་བྲུངས། བྱོ་བ་མང་པོས་བྱོ་མཛེས་པོ་མང་པོ་འབྲབ།
སྐྱ་སྒྲན་དང་རོལ་མོ་རིགས་འདྲ་དང་མི་འདྲ། སྐྱ་འདྲ་དང་མི་འདྲ་མང་པོ་བསྐྱགས་
ནས་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་འགྲོ་བཅུག། འོན་ཀྱང་བཙོན་པ་ནག་ཉེས་ཆེ་ཞིང་གཅེས་པའི་
སློག་ལ་དམར་འདང་ཆེ་བས། དའི་མགོ་བོ་གཅོད་འགྲོ་བས་མ་ནས། ཤི་གསོན་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གོ་མ་པ་སློ་ལུགས་ཡག་བཙོག་ཅི་མ་ལས་བྱུང་པར་མེད་པ་དང་།
མིག་གིས་བལྟ་ལུགས་ཅི་མ་ལས་ཤི་གསོན་གཉིས་ཀའི་མཚམས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས།
རིག་པ་སྐྱ་ཅེ་ལ་བཞག་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ། སྐྱ་གསེང་ནས་རྩལ་ཁུ་ཐིགས་ཞོར་
ལ་འགྲོ་བཞིན་ཤི་བ་ལ་ཏ་ཅང་སྐྱག་པས་ཅུང་ཟད་ཅི་མ་ཡང་སྐྱ་སྒྲན་མོ་དང་བྱོ་མཛེས་མོ་
གཅིག་ལྟ་བས་མ་པའི་འདྲོད་པ་ཅི་མ་ཡང་མེད་པར། དན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་
ཀྱིས་གང་བའི་སྒྲོང་དེ་ལས་མི་བོ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ནས་ཕྱིན་པས།
སྐྱུ་མ་མ་བོ་བར་སྒྲོར་བ་ལེགས་པར་འཁོར། དེར་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་བྱེད་
སྐབས་ཟུར་ནས་སྐྱ་བྲངས་བྱོ་བརྟུང་བས། སྐྱ་དེ་ཆོ་སྒྲན་ནམ་བྱེད་ཆོ་མཛེས་སམ་ཞེས་
དྲིས་པར་བཙོན་པ་ཁོས་ཅི་ཡང་མ་ཐོས། མ་མཐོང་། མ་གོ་ཞིས་བརྗོད། གལ་
ཏེ་སྐྱུ་མ་ཅུང་ཟད་བོ་ན་ཡང་མི་གསོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོས་སྐྱུ་མ་ཅུང་ཟད་རེ་བོ་ཤོར་
དེས་དང་སྐྱ་བྱེད་ཆོ་ཡང་ཅུང་ཟད་གོ་རིག་ཡོད་དགོས་མོད། དེ་བཞིན་ཉེས་ལྷུང་གི་
གོ་མ་པ་སློ་ཉེས་ན་ཐར་བའི་སློག་རྩ་བཅད་ནས་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་ལ་ལྷུང་རྒྱ་

ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོ་སློག་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་འཆི་བདག་ནམ་ཐོན་ཅི་ཤེས།
ཟུར་དེ་ནས་ཆོ་སློག་ལ་རྩམ་ནས་བལྟས་བསྟན་ཡོད་ན། ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བག་མེད་
བྱས་ནས་རྣམ་གཤེད་སྤྲིག་པའི་ལས་ཁོ་ན་བྱས་ན། བཙུན་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་ཐོགས་
པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་བཙུན་ར། ཐར་མེད་ལས་ཀྱི་བཙུན་ཁང་འདི་གསོན་
གང་ང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་ཁང་ལས་ལྷ་བ་ལོག་གིས་སྤྱད་ངེས་ཡིན། དེས་ན་
ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཙ། དྲན་ཤེས་འདི་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་
བྱས་ཏེ་རྒྱན་དུ་དྲན་ཤེས་དང་བག་ཡོད་བརྟེན་རྒྱ་དེ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྱུང་ཙ། ཉེས་སྦྱོད་
མི་འབྱུང་བའི་གཞི་དོན་ལ་འཛིན་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒོ་
སྦྱོང་གི་རྟེན་སྒྲ་མ་བཞེངས་བསྐྱལ་ཀྱི་སྒྲོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློང་ལྟར་སྦྱོང་བའི་རྩལ་དངོས་བཤད་པ།

ཐུན་མོང་ཕྱི་འོ་སྒྲོན་འགྲོ།

༡། སྦྱར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློང་ལྟར་སྦྱོང་བའི་རྩལ་དངོས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་
ནང་གསལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་གཅིག་ ཆོ་མི་
རྟག་པ་དང་གཉིས། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་གསུམ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་
བཞི་སྟེ་སློ་ལྷོག་རྣམ་པ་བཞི། དེའི་སྟེང་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་
གཉིས་དང་དྲུག་གིས་ཐུན་མོང་ཕྱི་འོ་སྒྲོན་འགྲོའི་ཁྲིད་རྟེན་དྲུག་བསྟན་ན། གཏན་བདེ་
ཐར་བའི་གོ་འཕང་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐོབ་དགོས་བསམ་ནས་ཆོས་རོ་མ་བསྐྱབ་དགོས་
བསམ་རྒྱ་ཞིག་གིས། དང་པོ་མགོ་ནས་ཆོ་འདྲིའི་ཞེན་པ་ལས་སློ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ལ་
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ཆོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ། ཆོ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་འཁོར་བར་
ཞེན་པ་ལས་སློ་ལྷོག་ཐབས་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལ་
བསམ་དགོས། དེ་བཞི་པོ་དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ལྟ་ཅི། ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་ལམ་
ནས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བྱེད་ཅུམ་ཡང་འགྲུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། སློ་ལྷོག་
བཞི་པོ་ལ་སློ་སྦྱངས་ནས་སློ་ཞིག་ལྷོག་ཐུབ་ཡོད་ན། སླེ་བོ་ཕལ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་

བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅན་རེད་སོང་བ་རེད། གང་ཟག་དེ་ཉིད་
གྱིས་དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་ཞིག་བྱེད་
བསམ་པ་འཇུག་པ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་རང་གཞན་གཉིས་དོན་འབྲུག་
པའི་ས་ཆོད་ལ་ཡང་སླེབས་ཐུབ་པ་རེད། ཐེག་པ་མཐོང་མན་གང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་
བསམ་རུང་ཞུགས་ཐུབ་པ་རེད། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འབྲས་
བུ་འཐོབ་དགོས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་དེའི་ལམ་ལ་ཞུགས་དགོས། དེ་དགོས་ན་དང་པོ་
འབད་བཙོན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཐར་པ་དེ་ལ་དགོ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་ལ་ཐར་པའི་ཕན་
ཡོན་གསུངས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཡིན། འཁོར་བའི་གནས་ལས་སློ་ལྷོག་
དགོས་པ་སློ་ལྷོག་བཞི་ཡིས་ཤེས། ཐར་པ་ཐོབ་ན་སྤྱིད་དགའ་ཡོད་པ་ཐར་པའི་ཕན་
ཡོན་གྱིས་ཤེས་ན་དེས་འགྲིག་སྐྱམ་ན་འགྲིག་སོང་བ་མ་རེད། དཔེར་ན་བཙོན་ཁང་
ནང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཤེས། དེ་ལས་ཐར་ན་སྤྱིད་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
ཕན། དངོས་སུ་ཐར་དགོས། དེས་ན་རང་སློབས་གྱིས་བཙོན་ཁང་ལས་ཐར་བའི་
རུས་པ་མེད་ན། རུས་པ་ཅན་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་
པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་བྲིད་ཀྱི་དེད་དཔོན་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཉམས་སྦྱོང་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅན། བྲིད་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། དེའི་ཕྱིར་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་མེད་ཐབས་མེད་རེད། དེ་ཡང་ད་སྔོན་ཉི་མ་ཡན་ཆོད་ལ་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཞིག་དང་མ་འཕྲད་པས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་མཐའ་
མེད་པར་སྦྱོང་བ་འདི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལམ་སྟོན་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན། བ་
ཡིས་ལམ་སྟོན་བྱེད། མས་ཀྱང་བཟང་སློབ་པར་བྱེད། གཉེན་བཤེས་རྣམས་གྱིས་

ཀྱང་བཟང་སེམས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རང་གཞན་ཚང་མ་ལམ་ལོག་ཏུ་འཕྱུན་ནས་
སྤྱག་བསྐལ་སྤོང་བྱེད་ཅིག་མ་གཏོགས་མེད་དུས། མི་རབས་སྡོན་རྗེས་ཚང་མ།
སྤྱི་པའི་ཡུང་པོ་རི་རབ་ཅམ་རེ་དང་མཉམ་དུ་ཆོ་སྤྱི་མའི་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལས་གཞན་མེད།
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དེ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསྟེན་ལུགས་ཀྱི་རིམ་
པ་ཡོད་དེ། དང་པོ་སྤྱོད་མ་བརྟག་དགོས་མ་གཏོགས། བྱི་རྩན་སྟོང་བ་དང་འཕྲད་པ་
ལྟར། སེར་པོ་སྟོན་ཚད་ཚང་མ་བསྟེན་ཨེ་ཉན་མི་ཤེས། དེ་ཡང་རང་མགོ་མི་སྟོན་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་སྤྱོད་མ་རེད། དཔེ་ལྟར་རང་མགོ་མི་སྟོན་
པ་ཞིག་གིས་འདྲེ་ག་ཐག་ཅི་ལྟར་བྱེད། དེ་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་
ཞིག་བཅའ་ནས་བསྟེན་དགོས། ཇི་ལྟར་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་ཀྱང་། ཆོ་འདི་སྤྱི་
རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་དང་མི་འགྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་སྤྱོད་མ་
བསྟེན་པ་དེ་ནས་འཆུག་མི་ཉན། དཔེར་ན་ཆོས་འགོ་རྩལ་ཤོར་ན་སྤྱོད་པ་དེར་གནམ་ངོ་
དྲངས་དུས་ཤིག་མེད་པ་ལྟར། སྤྱོད་མ་བསྟེན་ཉེས་བྱས་ན་དུག་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་འཛུལ་བ་
ལས་སྤྱག་ཡིན། འགོད་པོ་བྱིས་དུ་བཅུད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། མི་ཆོ་སྤྱི་བསྐལ་དུ་
རྩྱད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་བའི་སྤོང་བ་མང་པོར་སྤྱག་འོག་ཏུ་ཤོར་ནི་རེད། དེ་ནས་སྤྱོད་མ་
བཟང་པོ་སྟོན་མེད་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེན་པ་རྒྱུད་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་པས། བར་དུ་
མཁས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་མཁས་དགོས་ཏེ། སྟོན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལུག་མེད་པར་
ཆོས་ཉན་ཏེ་དེའི་དགོངས་པ་བསྐྱབས་ནས་མི་ཆོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་མ་
བསྟེན་པ་གཙོ་ཆེར་འཛིན་སྟེ་དེ་གནད་ཆེའོ། །དེ་ནས་ཐ་མ་དགོངས་སྤྱོད་བསྐྱབ་ལ་
མཁས་པ་དགོས་ཏེ། སྟོན་མ་མཁས་པ་སྤྱོད་མ་མཁས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། གཙོ་བོ་སྤྱོད་མའི་སྤྱགས་རྩྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྤྱོད་བསྐྱོས་པོར་ནས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་

མ་རེད་ཀྱང་། ལྷ་མ་བྱ་ཚེས་ལ་འཕངས་པ་ལྷ་བྱ་མདོག་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཡོད་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ།

༣༥ བྱེ་བྲག་བྲིད་ཀྱང་བྱག་ལས།

༡༧ དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ།

དང་པོ་རྟེན་པར་དཀའ་ཚུལ་སྒྱིར་བསམ་པ།

༡༩ རོ་བོ་དལ་བ་ལ་བསམ་པ།

དེ་ནས་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་སྒྲོ་སྒྲིག་རྣམ་བཞིའི་དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བྲིད་
འཆད་པ་ལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་སྒྱུ་མོང་སྒྱིར་བསམ་པ་དང་། སྒྱུ་མིན་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པའི་ས་བཅད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྒྱུ་མོང་སྒྱིར་བསམ་པ་
ལ་ཡང་། རོ་བོ་དལ་བ་ལ་བསམ་པ། བྱེད་པར་གྱི་ཚེས་འབྱོར་བ་ལ་བསམ་པ།
རྟེན་དཀའ་འདེལ་བསམ་པ། བྲངས་གྱི་བྱེད་པར་ལ་བསམ་པ་སོགས་ཀྱི་བཟང་
ཞལ་ལུང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྷ་ར་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་བཟང་ཞལ་ལུང་དང་འདི་གཉིས་ཅུ་འགྲེལ་
ལྷ་བྱ་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་རོ་བོ་དལ་བ་ལ་བསམ་པ་ནི། ད་རེས་དཔྱལ་བ་ཡི་
དཔྱལ་བྱུང་འགོ་དང་། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷོ་ལོག་ལྷ་ཅན། །མངས་རྒྱས་མ་བྱོན་
ཞིང་དང་ལྷགས་པ་སྟེ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་ལས་ཐར་པའི་དལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་
གསུངས་པ་དེས་མི་ཁོམ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷོག་ལྷ་དལ་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། མི་ཁོམ་བརྒྱད་

མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ལྷན་ནི་དཔལ་བ་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ཁྲིམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་
 སྦྱོས་སོང་ན་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་མཐུ་དང་རྣམ་པ་ཞན་པས་མི་ཁྲིམ་པས་དཔལ་བ་མ་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ཅེས་དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཞེས་པས།
 ད་ཅེས་ཀྱི་སྦྱོ་བ་འདི་ལ་དཔྱུལ་བ་རུ་མ་སྦྱོས། དེ་ཡང་དཔྱུལ་བ་ལ་མཚོན་ན་ཆ་གང་
 གི་དཔྱུལ་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཉི་ཆོ་ཉེ་འཁོར་གཉིས་དང་བཙོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་
 དྲུགས་མཁའ་རྒྱ་དང་བྱིངས་གནས་གཉིས་དེ་ལ་ཡང་ནང་ཚོན་གྱིས་སྦྱོ་བ་དང་། དུད་
 འགྲོར་ཡང་ཁ་འཐོར་དང་བྱིངས་གནས་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་བའི་
 དཔལ་བ་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་རིང་ལྟ་དང་སྒྲ་སྒྲོ་ལོག་ལྟ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ན།
 ལྟ་ཡུལ་དེ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ན། སྦྱིར་ན་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བས་བསྐྱབ་པའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཅན་ཡིན། བྱད་
 པར་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཚོན་ན་འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པའི་ངང་དུ་
 དུས་ཚོད་ཟད། ཆོ་རིང་ཡང་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པའི་ངང་དུ་ཟད་ནས། འཆི་བའི་
 སྦྱག་བསྐྱེལ་དང་། གནས་རིས་འོག་མ་ལ་ལྟར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ལྟ་བུའི་ངན་སོང་གསུམ་དང་ཆོ་རིང་ལྟ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁྲིམ་པ་བཞི་རེད།
 འདི་མན་ཆད་མའི་མི་ཁྲིམ་པའི་གནས་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་སྒྲོ་ཞེས་པ། ཆོས་མི་དར་
 དགེ་སྤྱི་དེ་མི་ཤེས། རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་འཛིན་མཁན་ཡུལ་མཐའ་
 འཁོབ་ཆོས་མེད་ཀྱིས་ཆའི་མི་རེད། ལོག་ལྟ་ཅན་ཞེས་པ། ཆོས་འདི་པ་ལས་སྦྱོ་
 རོལ་ཏུ་སྦྱར་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྦྱབས་སུ་འཛིན་མཁན། སྦྱོགས་སྦྱོད་དམ་དེ་ཆོ་
 དང་བསམ་པ་སྦྱོགས་མཐུན་པ། སངས་རྒྱས་གནས་ལ་འཕྱར་ན་དད་པ་མི་ཤེས།
 སེམས་ཅན་རྒྱུ་མ་དུད་ན་སྦྱིང་ཇེ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཆཚོས་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་ལོག་

ལྷ་ཅན་ཟེར་དགོས། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་ཞིང་དང་ལྷགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
ན། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་མུན་པའི་བསྐལ་པ་ལ་སྦྱེས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་མཆོན་ཅམ་ཡང་མི་གོ་བར་མ་ཟད། དག་སྤྲིག་གི་ངོ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱེད་པར་སྦྱེས་
པའོ། །ལྷགས་པ་ཞེས་པ་ལྷགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་དབང་པོ་སྦྱོན་མེད་དང་མི་འདྲ་
བར་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྟབས་མི་བདེ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཞེ་ལྷགས་པ་ནི་ཡིད་ཆེངས་
པ་ཤེས་པ་ལས་སུ་མ་རུང་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཉན་ཞིང་བསམ་པའི་སྐལ་
བ་མེད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་ལས་ཐར་བའི་དལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་
གསུངས་པ། གོང་དུ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་བཤད་པའི་ཤུགས་ལ། དེ་ལས་ཐར་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་ཐོབ་
པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

༣། བྱུང་པར་གྱི་ཚེས་འབྱོར་བ་ལ་བསམ་པ།

༡། རང་འབྱོར་ལྷ།

གཉིས་པ་འབྱོར་བ་བཅུ་ལ་རང་འབྱོར་ལྷ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་བཅུ་ལས། དང་
པོ་རང་འབྱོར་ལྷ་ནི། **མིར་གྱུར་དབང་པོ་ཚད་དང་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས། །ལས་**
མཐའ་མ་ལོག་བསྟན་ལ་དད་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་འབྱོར་བ་ལྷ་ཚད་ཞེས་པའི་ཚིག་རྟེན་
གཉིས་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མིར་གྱུར་དབང་པོ་ཚད་དང་ཡུལ་དབུས་
སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ། མིའི་ལུས་རྟེན་མ་ཐོབ་ན་ཚེས་དང་མི་མངལ།
བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་པ་ལྟ་བུ་མི་ཡིན་ཡང་། དེར་སྐྱེ་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོ་མ་པ་མི་ཐོབ།
དེས་ན་ད་རེས་སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་མི་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལྷོ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་
སྟོན་པ་བྱོན། ཚེས་གསུངས་ནས་སྟོན་པའི་དམ་ཚེས་དར་སར་སྐྱེས་ན་འདི་ནས་མི་
ལུས་ཐོབ་པ་མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་འབྱོར་བ་དང་གཅིག་ ཡང་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དབང་པོ་
མ་ཚད་ན། ཚེས་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་ན། ད་རེས་སྟོན་བྲལ་དབང་པོ་ཚད་བའི་
འབྱོར་བ་དང་གཉིས། ཡང་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པ། ཚེས་མེད་ཀྱི་
ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྐྱེས་ན་ཚེས་དང་མི་མངལ་མེད། ད་རེས་ཚེས་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་
དབུས་སུ་སྐྱེས་པའི་འབྱོར་བས་ཡུལ་གྱི་འབྱོར་བ་དང་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ།
ལས་མཐའ་མ་ལོག་བསྟན་ལ་དད་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོའི་དུས་སུ་
ཚེས་ལ་དད་ཅིང་ཚེས་སྟོར་ཞུགས་བྲལ་བྱས་ཀྱང་། རེས་ནས་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
དབང་གིས་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་ནས་ཚེས་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་ན་ལས་མཐའ་ལོག་པ་

ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པར་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་མོས་པ་
ནི་བསམ་པའི་བྱད་པར་གྱིས་འབྱོར་བ་ཡིན་པ་དང་བཞི། བསྟན་ལ་དད་པ་ནི།
དད་པའི་ཡུལ། མཚན་པའི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་དེར་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
ལ་མ་དད་ན་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་འཁོར་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། ད་རེས་སྒོ་
ཆོས་ལ་ཕྱོགས་རྒྱས་པའི་དད་པའི་འབྱོར་བ་སྟེ་ལྟ་པོ་འདི་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆང་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་སྐལ་བའི་འབྱོར་བ་ལྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༣། གཞན་འབྱོར་ལྟ།

གཉིས་པ་གཞན་འབྱོར་ལྟ་ནི། **སངས་རྒྱས་བྱོན། །ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་**
གནས་དང་དེ་ལ་ཞུགས། །བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཐིན་དང་གཞན་འབྱོར་
ལྟ། །ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་དང་ཕྱིད་གྱིས་གཞན་འབྱོར་ལྟ་བསྟན་པ་ལས། དང་
པོ་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྒྲོན་བསྐལ་ལ་མ་
སྐྱེས་ན། ཆོས་ཀྱི་དོན་གོ་བ་ལྟ་ཅི་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་གོ་ན་ཡང་། ད་རེས་
སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་བསྐལ་བ་དང་ཐུག་པས་སྒྲོན་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་བ་ཆང་བ་
དང་གཅིག་ ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་ལ་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་
པས། སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཀྱང་ཆོས་མ་གསུང་ན་ཆོས་མི་འབྱུང་ཡང་།
ད་རེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲོར་ནས་ཆོས་གསུངས་པས་
ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཆང་བ་དང་གཉིས། ཡང་ཆོས་བསྟན་ཡང་བསྟན་པ་རྒྱབ་ཚར་ན་མུན་
པའི་བསྐལ་པར་སྐྱེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་བསྟན་པའི་གནས་
ཆང་མ་རྩོགས་པར་བསྟན་པ་དུས་ཀྱི་འབྱོར་བ་དང་གསུམ། དེ་ལ་ཞུགས་ཞེས་

གསུངས་པ། རང་ཉིད་དེ་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཕན་མི་ཐོགས་པ་ཡིན་ཡང་། བསྟན་
པའི་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་རང་སྐལ་གྱི་འབྱོར་བ་དང་བཞི། བཤེས་གཉིན་དམ་པས་ཟིན་
དང་གཞན་འབྱོར་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྟན་པའི་སྒྲོར་ཞུགས་ཀྱང་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉིན་ལམ་བྲིད་གྱི་དེད་དཔོན་ཞིག་བསྟེན་མ་ཐུབ་ཆོ་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་
ཟིན་དོན་མེད། དེས་མ་ཟིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་དེ།
དོན་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་ལ་བྲིལ་ནས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་མ་ཟིན་དུས་རྒྱ་མཆོའི་
འབྲམ་ནས་སྒྲོམ་སྟེ་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་ནས་ཆོས་མེད་ལག་སྟོང་དུ་
ལུས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་ཟིན་ཅིང་དེའི་གདམས་ངག་གིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི་གཞན་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོང་དགོས་པས་གཞན་འབྱོར་ཞེས་
གསུངས་ཏེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྔ་སྟེ་
འབྱོར་བ་བཅུ་ལོ། །ཡང་རྩ་བར། ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆོང་བའི་གནས་ཐོབ་
ཀྱང་། །རྒྱེན་མང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཆོ་སྤང་ནས། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཉིད་དུ་སོན་
པར་འགྱུར། །སྒྲོ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་སྒྱུར་ཅིག་གུ་རུ་མཐུན། །ལམ་གོལ་དམན་པར་མ་
གཏོང་ཀུན་མཐུན་རྗེ། །གཉིས་སུ་མེད་དོན་ཅིན་ཆེན་སྒྲུ་མ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་། ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆོང་བའི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དལ་བ་བརྒྱད་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད།
རང་ལ་ཆོང་བའི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་།
རྒྱེན་མང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཆོ་སྤང་ནས། །ཞེས་པ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས།
ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བུར་ལས་ཀྱང་མི་རྟག་
ན། །དབུགས་འབྱིན་དབུགས་རྩབ་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལས། །མད་ཁོམ་གང་

ལགས་དེ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་།
 ནམ་འཆི་འདྲིར་འཆི་འདི་ལྟར་འཆི་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཆོ་འདི་སྤང་ནས་ཆོ་ཡི་འདུ་
 གྱེད་ཟད་ནས་འཆི་བའི་ཆོ་ན། །འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་ཉིད་དུ་སོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ། གསོན་འདི་དོགས་ཀྱི་སྤང་བ་རུབ་སྟེ་ཆོ་འདི་དང་བལ་བར་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་གྲོགས་མེད་དུ་འགྲོ་རན་པ་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་མ་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་གཞན་
 ཞིག་ཏུ་སོན་པར་འགྱུར་ནི་ཡིན་གསུངས་པས། གཞན་དེ་དཔྱུལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཅི་
 གྱེད་དགོས། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་ཡིན་ཡང་མི་ཤེས་པས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པར་
 གཅིག་ལས་གཅིག་སྟུག་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་མཐོ་ངེས་ཞིག་ཡིན་
 ཡང་རྟག་བརྟན་མེད་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ན། །འདིའི་སྤང་བ་འདི་
 རུབ་ནས་ནམ་ཞིག་དཔྱུལ་བའི་ལས་མཁན་གྱིས་བྲིད་འགྲོ་བསམ་པས་སྒྲག་སྤང་རྒྱུ་
 བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། །སློ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་གུ་རུ་
 མཁྱེན། །ཞེས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་
 པ་ཤི་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་སྐབས་འདྲིར་འཆི་བ་ཤེས་ངེས་པ་དང་།
 མ་ཆི་འདོན་ཤེས་པའི་དུས་འདྲིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་སྒྲ་འདི་ད་སྔོན་ལྟར་ངན་གོམས་ཀྱི་
 མཐའ་ངན་གྱི་ལྷགས་ལ་མི་འཆོར་བར། ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སྦྱར་བར་མཛོད་ཅིག་མ་རྟ་གུ་
 རུ་པར་འབྱུང་གནས་བྲིད་མཁྱེན་ཞེས་དང་། ལམ་གོ་ལ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་
 མཁྱེན་ཇེ། །ཞེས་པས། ཐར་བའི་ལམ་ལ་དང་པོ་རྟོག་ཀྱང་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་
 དང་མན་ངག་བསྟན་ནས། སྒྲན་པ་མཁན་པའི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་ནད་པའི་ནད་བཅོས་
 དགོས་པ་ལྟར་དགོས། དེ་མིན་ཆོས་པ་རྣམས་ལམ་གོ་ལ་ས་དང་། རོར་ས།
 ཞོར་སའི་ལ་དགུ་འཕྲང་བཅུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ཞོར་ན་བར་ཆད་རྒྱུ་གྱིས་བྲིད་

ནས་བདུད་ཀྱིས་དབང་དུ་བུད་འགྲོ། དེས་ན་ལམ་གོལ་ནས་གཅིག་ན་དམན་ལམ་
རང་འདོད་ཅན། གཉིས་ན་ལྷ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཏུ་གོལ་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་ན། དེ་ལྷ་བུའི་ལམ་གོལ་བ་དང་ལམ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཅིག་མཁྱེན་ཞེས་གསུངས། གཉིས་སུ་མེད་དོ་དྲིན་ཆེན་སྒྲ་མ་
མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱུལ་པ་གྲུ་རུ་མཆོ་སྐྱེས་དོ་ཟླ་བའི་ཕྱོད་ས་འདིར་དགའ་རབ་གཉིས་པ་གསང་ཆེན་བསྟན་
པའི་ཤིང་རྟ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། དེ་ནམ་པ་གཉིས་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པས་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་གྲོང་གཅིག་པ་དྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྱེད་མཁྱེན་ལོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཆོག་རྩེས་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོང་ནས་སྒྲོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་བསྐྱུར། དེ་
ཡང་ལམ་གོལ་དུ་མ་ཤོར་བར་ཆོས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་འབྲེལ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། བྲིད་རྒྱུད་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་བྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དལ་བ་ལ་བསམ་པ་དང་
བྱུང་པར་ཀྱི་ཆོས་འབྱོར་བ་ལ་བསམ་པ་གཉིས་པོ་སོང་ནས།

༣། རྟེན་དཀའི་དཔེ་ལ་བསམ་པ།

རྟེན་དཀའི་དཔེ་ལ་བསམ་པ་བཤད་པ་ནི། ད་རེས་དལ་རྟེན་དོན་ཡོད་མ་བྱས་
ན། །ཕྱིན་མ་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མི་རྟེན། །འདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་བྱང་
ལྷུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོར་འབྱུངས། །དགོ་སྒྲིག་མི་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་ཐོས། །དགོ་བའི་བཤེས་དང་མི་མཇུག་མཚུངས་རེ་ཆེ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་
ཀ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ། ད་རེས་དལ་རྟེན་དོན་ཡོད་མ་བྱས་

ན། །ཞེས་པས། ད་རེས་སྔོན་བསམ་གསལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་དལ་
འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་རྣམས་དག་བསྐྱབས་
ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་དང་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་མི་ཤོར་བ་ཞིག་མ་བྱས་ན། ཕྱི་ནས་ཐར་
པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མི་རྟེན། །ཅེས་པས། ཕྱི་ནས་སུ་མཇུག་ནས་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
ཡང་དག་མཐུན་སྟེན་ཆོང་བའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེན་གྱི་དགའ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། འདི་ལྟར་དཔེ་ཡིས་བསྟན་ན། མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེང་གཉལ་
ཤིང་བུ་ག་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱབས་ཀྱིས་དགྲུག་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་སྟེང་ན། ཤིང་འདོམ་གང་བྲལ་བུ་ག་ཅན་ཞིག་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་ཡང་མི་སྟོད་
པར་རྒྱུང་གིས་དེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཞིག་ཏུ་རུས་སྐལ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་རེ་ལ་
ཐེངས་རེར་རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ལ་འབུད་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ། དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་
ལས་མི་སྟོད་པར་མར་འཇུག་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
གོང་གི་ཤིང་གི་བྲལ་བུ་ག་ལ་རུས་སྐལ་གྱི་སྐྱེ་ཚུང་པ་སྟོན་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་བས་
ཀྱང་མིའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པར་དགའ་ཞེས་གསུངས་ནི་རེད། ད་དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དགའ་
བའི་མི་ལུས་རིན་ཐང་ཅན་ཐེངས་གཅིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད། ང་རང་ཆོས་འཁོར་བའི་
ལག་གཡོག་བྱས། སྐྱུ་ག་བསྐྱལ་གྱི་རིན་དུ་སྐྱད་པར་གྱིན་ཏུ་ཕངས་བས་གཏོང་མི་
བཤོ། །བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་གྱུར་ན། །ཞེས་ད་རེས་བདེ་འགྲོ་མིའི་
ལུས་རྟེན་རྟེན་པར་དགའ་བ་རྟེན་ན་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་ལོན་ཡོད་བཞིན་དུ། ཆོས་ལ་
འབད་ནས་ཡུན་རིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱེད་དུ་མ་འབད་ན། སྔོན་ཆད་འདུ་བྱས་
ནས་བསམ་གསལ་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ཉིད་ཟད་པར་གྱུར་ནས་མེད་པར་གྱུར་སོང་ན། ཤི་
བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོར་འབྱུངས། །ཞེས་ངན་སོང་དཔྱལ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་།

ངན་པར་འགྲོ་འགྱུར་ཡི་དྲགས་དང་འོག་པར་ལྷུང་བ་དུད་འགོ་ལ་གོ་བས་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་
བ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དཔ་རྟེན་དོན་ཡོད་མ་གྲུས་པར། ཆོ་འདིར་མི་དགོ་བ་
བསམ་གསལ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱི་མ་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལས་འགོ་ས་གཞན་ཡོད་ནི་མ་རེད།
རྒྱུ་མ་ཞོར་བ་ལ་འབྲས་བུ་མ་འབྲུལ་པ་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་འོག་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུའང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱི་ག་མི་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་ཐོས། །ཞེས་དེ་ལྟ་
བུའི་ངན་སོང་དང་ངན་འགོ་འོག་པར་ལྷུང་བའི་གནས་རེ་ལ་སྐྱེས་ཆར་དུས། དགོ་ངོ་
དང་སྤྱི་ག་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཙམ་
ཡང་རྣ་ལམ་དུ་མི་ཐོས་པར་ལས་ངན་གྱི་གནས་རིས་འོག་ཏུ་ལྷུང་འགོ། གལ་ཏེ་བདེ་
འགོ་ལྟ་བུའི་མི་ལུས་ཙམ་པོ་པ་རེ་ཐོབ་ཁུལ་གྲུས་ཀྱང་མ་ཆང་བ། དགོ་བའི་བཤེས་
དང་མི་མཇལ་མཆངས་རེ་ཆེ། །ཞེས་ལམ་སྟོན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མི་མཇལ་
ཞིང་བཙལ་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་མཇལ་བས་ཐར་པ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པས་མཆང་རེ་ལོས་ཆེ་
སྟེ། མི་ལུས་ཡིན་པ་ལ་དུད་འགོ་དང་བྱུང་མེད་པར་གཏན་བདེ་སྒྲུབ་མ་ཤེས་པ་དེ་
མཆངས་ཡིན་ནི་རེད། མཆངས་དེ་དུད་འགོ་སོགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འོག་པ་སྤངས་སོང་བ་
ཡིན་ན་ཁག་མེད་དེ་སྟོན་ཅིང་སྤངས་པ་དུད་འགོ་རེད་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ད་ལྟ་
ཆོས་ལྡན་གྱི་སར་ཡོད་ཡོད་ཁར། ཆོས་ཁ་ལ་བཙུང་ནི་མིན་པ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་དུས་ད་
དུང་སྒྲུབ་མ་ཤེས་ན་མཆངས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྟེན་དཀའི་
དཔེ་ལ་བསམ་པ་སོང་ནས།

༡། གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བསམ་པ།

ད་ནི་གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་བསམ་པ་ནི། སེམས་ཙན་ཙམ་གྱི་གངས་དང་རིམ་པ་

ལ། །བསམ་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ། །མི་ཡང་ཆོས་མེད་སྤྲིག་ལ་སྦྱོད་
མཐོང་ན། །ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་པ་ཉིན་མེདི་སྐར་མ་ཙམ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་
གིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་སེམས་ཙན་ཙམ་གྱི་གྲངས་དང་རིམ་པ་ལ། །ཞེས་སེམས་
ཙན་ཡིན་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཆད་པོདི་གྲངས་གྱི་མང་ཉུང་དང་དལ་འབྱོར་ཆོང་བའི་མེདི་
ལུས་རྟེན་གཉིས་བསྐྱར་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་མང་ཉུང་གི་གྲངས་དང་ཐོབ་ཆད་གྱི་རིམ་པ་ལ་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། །བསམ་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ། །ཞེས་མི་ལུས་
ཐོབ་སྦྱུ་དེ་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཞིག་དང་། །སྦྱར་མི་ལུས་ཐོབ་པར་དགའ་བ་དང་།
དེདི་ནང་ནས་དལ་འབྱོར་ཆོང་བ་དགའ་ཞིང་། །སྲིད་མཐའ་ཞེས་པ། །མི་འབྱུང་ཞེས་
ཟེར་མ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པས་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་པ་དེ་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ན།
དཔུལ་བའི་སེམས་ཙན་དེ་མཆོན་མེདི་སྐར་མ་ཙམ་ལ། །ཡི་དྲགས་དེ་ཉིན་མེདི་སྐར་མ་
ཙམ་ཞིག་དང་། །ཡང་ཡི་དྲགས་གྱི་སེམས་ཙན་གྱི་གྲངས་ཆད་དེ་མཆོན་མེདི་སྐར་མ་
ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་དུང་འགྲོད་ཉིན་མེདི་སྐར་མ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །དུང་འགྲོད་ཉིན་གྲངས་
མཆོན་མེདི་སྐར་མ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན། །བདེ་འགྲོད་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིན་མེདི་སྐར་མ་འབྲ་
ཞིག་ལས་མེད་པ། །དེ་ཡང་མི་གཅིག་གི་ལུས་རྟེན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ན་སྲིན་བྱ་ཅི་ཙམ་
གནས་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱས་པ་དང་། །དཔེར་ན་མཆིལ་མ་ཐོགས་གཅིག་
ས་ལ་དོར་བའི་ནང་དུ་འབྲུ་སྒྲུ་ཅི་ཙམ་ཡོད་སྒྲུ་མཐོང་ཆེ་ཤེས་གྱིས་བལྟས་ན་ཤེས་ནི་རེད།
མི་ཡང་ཆོས་མེད་སྤྲིག་ལ་སྦྱོད་མཐོང་ན། །ཞེས་པས་མེདི་ལུས་རྟེན་ཞིག་
ཐོབ། །དབང་པོ་རྣམ་ལྔ་ཆོང་ན་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒྲུང་གི་ཆོ་འདིདི་བྱ་
གཞག་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡོངས་མའི་ལམ་དུ་སོང་ནས། །དེ་ཁོ་ན་ལ་བཙོན་པས་ཆོས་ཕྱོགས་
ལ་འཁོར་མཁན་དགའ་ཞིང་། །དེ་མ་འཁོར་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པས་མི་ཆོ་དེ་ལ་

ཆོས་སྤང་མ་ཤར་ནི་རེད། དེས་ན་ཆོས་མེད་ཀྱི་མི་ལ་ལས་རྒྱ་བསམ་རྒྱ་ཚད་མ་སྒྲིག་
པ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད། ས་ཆ་དེ་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་ཡོད་ཀྱང་མི་ལས་མེད་
ཀྱི་མགོ་ལ་མུན་པ་མ་གཏོགས་འབྲིགས་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲིག་ལ་སྦྱོད་པའི་མི་ལུས་ཙམ་པོ་བ།
དེ་ཡང་ཙམ་པོ་བ་ཞེས་མི་ལུས་ལོན་ཙམ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་ཅ་སྟེ། ཤིང་སྟེ་ཞེས་
པ་དང་འདྲ། དེ་འདྲ་དེས་ལྟ་ཚུལ་ལ་བྱིས་པ་དང་སྐྱ་བ་གང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན་པས། མདོར་ན་སྒྲིག་ལས་ཁོ་ན་ལས་ཆོས་ལ་མི་སྟོགས་མཁན་དེ་ལ་
མི་ལུས་ཙམ་པོ་བ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དགོ་སྒྲིག་འདྲེས་མ། དེའི་ནང་ནས་
དགོ་སྟོགས་ལ་འཁོར་ཆེ་ཤོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་འཕྲད་ཅིང་དེ་ལ་མོས་
པའི་དབང་གིས་མི་ལུས་བྱུང་པར་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གོ། ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་པ་ཉིན་མའི་
སྐར་མ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷགས། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་
དུ་རང་གིས་བསྟུབ། གཞན་དགོ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཆོས་མཐུན་གཞན་གྱི་མི་
ལུས་དེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འདི་སྤྱིར་རང་གཞན་གཉིས་དོན་
བསྟུབ་མཁན་དེ་ལྟ་བུ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ་བསམ་ན། རང་ཉིད་ལ་དེ་
ལྟར་ཚད་ན་དགའ་བ་བསྟོམ་འོས་པ་དང་། མ་ཚད་ན་ཚད་ཐབས་ལ་འབད་ནས།
སྒོ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་གུ་རུ་མཁུཅ། ཞེས་གསུངས་དུས། སྒོ་སྤྲོ་ཆོས་སྟོགས་སུ་
མ་འགྱུར་བ་དེ་ད་ཆོས་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་བརྟན་རྒྱ་དེ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་མཁུཅ།
ལམ་གོལ་དམན་པར་མ་གཏོང་གུན་མཁུཅ། ཞེས་ཆོས་ལམ་ལ་ལྷགས་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོལ་ཤོར་ནོར་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་ཞིང་།
ལམ་ཡང་དག་པ་རྟེན་ཐབས་ལ་དམན་ལམ་དམན་པའི་སྟོགས་སུ་མ་གཏོང་གུན་མཁུཅ་
ཆོས་རྗེ་བྱེད་མཁུཅ། **གཉིས་སུ་མེད་དོ་རྩོམ་ཆེན་སྒྲ་མ་མཁུཅ།** ཞེས་ དེ་རྣམ་

པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཉིས་སུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་མ་ཁྱེན་བཙེ་
 ལུས་གསུམ་གྱི་རང་གཟུགས་དྲིན་ཆེན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་བྱེད་མཁྱེན་ཞེས་གསུངས། དེ་
 ཡན་ཆད་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་རྒྱེད་དཀའི་བྲིད་ཀྱི་སྤྲུག་མོང་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་སྤྲུག་མིན་གྱི་
 བྲག་ཏུ་བསམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྲུག་མོང་སྤྱིར་བསམ་པ་སོང་ནས། སང་
 ཉིན་ནས་སྤྲུག་མིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བྲིད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་ཟེར་བ་དེ་སེམས་རྩུང་རྩུང་སྒོ་སྒྲ་ཐུང་ཐུང་། ལྷ་གྲིབ་ཀྱི་
 ཡང་ལྷ། ཁ་རྒྱུངས་ཀྱིས་དྲོ་བྱང་བྱེད་མཁན། བསྐྱར་ཁ་འབྱུར་ཁ་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མོ།
 རྒྱེན་གང་དང་འཕྲད་ན་དེའི་ཕྱོགས་ལ་འབྱུར་སྒྲ་བས་རང་གཞན་བར་གསུམ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོའི་སྒོ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན་ཆོས་ལུ་སའི་ཆོས་རར་སྡོད་སྐྱབས་ཆོས་པ་
 བྱེད་དགོས་བསམ་ཡང་། ཕྱིར་འདུ་འཛི་སྤྱང་ན་གཉིས་ཀྱིས་གང་བའི་གྲོང་ནང་དུ་
 སྤོབས་སྐྱབས། རྒྱལ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་འདམ་ལ་བྲུག་དུས། ཁ་སང་གི་ཆོས་དེ་ཆོ་
 གར་སོང་ཆ་མེད། བཙོས་ཀྱང་གྲོང་པོ་མ་བཙོས་ཀྱང་གྲོང་པོ་རེད་འགོ། དུ་རབ་རེ་
 མིན་ན་སྤྱིར་བཏང་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཟིགས་དུས། བྱིས་པ་ཅོལ་རྩུང་ཞིག་དང་འདྲ་བས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་
 གསུངས། དཔེར་ན་ཞ་ཞེས་དགའ་སྒྲ་ལ་སྤྲུག་ཀྱང་སྒྲ་བས་དུ་དགོད་གཉིས་ཀ་སྒྲ་སྟེ་
 སེམས་རྩུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འདད་མི་ཤོག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སོ་སྐྱེས་ཡིན་དུས་སོ་
 སྐྱེས་རང་གཞིས་ལས་མ་འདས་པ་ལོས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སོ་སྐྱེས་ཡིན་ཡང་གནས་
 སྐྱབས་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱོད་། མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཆོ་
 ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་སྤྱོད་ན་ཨང་ཞེས་མི་བསམ་མཁན་སུ་ཡོད། དེ་མེད་ན། སོ་
 སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་སོང་བའི་ཐར་ལམ་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་ཞིག་

རྟེན་རྒྱུའི་ཐབས་དེ་དཔེར་ན་གྱིས་པས་མི་གཞན་བསམ་ཡོད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཉན། མི་ཆེན་གྱིས་
 གྱིས་པ་རྒྱུ་དུ་ལ་བཟང་ལེགས་པོ་བསྐྱབ་ན། བསམ་མེད་ནས་བསམ་ཡོད་ལ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་མཐར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་དང་ལམ་སྟོན་སྟབས་པའི་ས་ཆོད་དུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་སེ་སྦྱིས་ཡིན་པས་གྱིས་པ་བསམ་མེད་དང་འདྲ། གཞན་
 གྱིས་སྟོང་བཟང་སྟོང་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་ན་དགའ་ནས་པར་ལ་དེ་མི་མ་རེད་ལྷ་ཞིག་རེད་
 ཅེས་ཟེར། ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་ལ་སྒྲོག་ནས་སྤྲད་ཀྱིན་འདུག་ཟེར་དུས་སེམས་
 སྟག་འགོ་བ་མ་ཟད་སྟོད་མཁན་དེ་ལྷ་ཞིག་ཡིན་རུང་འདྲེ་གཤམ་དུ་འཛོག་ཞེས་བཤད་བཞག་
 དེ་ལྟར་སེམས་ཅོལ་རྒྱུ་དུས་དབུས་གཙང་པས་ཅོམ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་དུས་
 ཅི་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རང་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ལ་བསྟན་དགོས། དེ་
 ཡང་སེ་སྦྱི་ལས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན། དཔེར་མཆོད་
 ན་སྟོན་སྟོན་གྱི་དམ་པའི་སྦྱིས་བྱ་རྣམས་ཡིན། འོན་དེ་ཆོད་ལྷ་བཞུགས་མེད་པས།
 ཅི་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཞལ་མ་བཞུགས་ཀྱང་དེ་རྣམ་པའི་ཞལ་ཆོབ། ཆོས་
 སྤྱི་རིང་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ། སྤྱི་རབས་གྱི་འགོ་བའི་དོན་ལ་བཞག་པའི་གསུང་
 གདམས་དག་གིན་བརྒྱུད་ཀྱི་དོད་རྒྱངས་མ་ཡལ་བ་རྣམས་ཡོད་པས། དེའི་ལམ་ལ་
 ཞུགས་ན་ནོར་བ་མེད་པ་ཡིན། དད་པ་མེད་ན་ཞལ་བཞུགས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ་མི་དང་མི་
 སྟག་པ་འདྲ་བ་ང་རང་ཆོ་སེ་ཕན་ཚུན་སྟག་པ་དང་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན། ཡང་གདམས་
 དག་ཉམས་སྲུབ་ངས་ནས་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཅིན་དགོས་ན། ལམ་སྟོན་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ལམ་རྒྱུས་ཅན་ཞིག་མེད་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལམ་ལོག་ཏུ་མགོ་འཁོར་
 རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ང་རང་ཆོ་སེ་ཕན་ཚུན་སྟོན་དཔོན་སྟོན་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་ཆོད་འདི་
 ལྷན་ཞེས་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། དུས་གྱི་མཐའ་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱུག་ན་བཤད་

མཁན་དམ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་པོ་བཟང་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་རེད། བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་
ཇེས་དུང་དཀར་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་དེ་པར་བལྟས་ན་འབྲུ་ཀོག་ཅིག་ཡིན་ཡང་། སྒྱེ་
བ་ལྷ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དུང་དེའི་སྒྲ་ཐོས་ན་དམ་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བེར་སྒོལ་ཡོད། ཁ་ནས་
བཤད་མཁན་མི་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཁ་ལྷུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་ཡུལ་གྱི་སྒོལ་དང་
འབྲེལ་ཏེ་འཆད་བཞིན་ཡོད་རུང་། མགིན་པ་ཆོས་དུང་དཀར་པོ་གཡས་འབྱེལ་གྱི་ནང་
ནས་གྲགས་རྒྱུ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། དེའི་ནང་ནས་ཉེ་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གདམས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་བཞིན་ཡོད་པས། མི་མིན་དཔེ་ཆ་དུམ་བུ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་མིན་མོད། ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ལས་ཀྱང་དག་པའི་ཁོང་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དམ་པས་ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་གི་དག་ནས་
བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་བ་མ་ཟད། དེའི་ཆགས་འཛིག་གང་ཟག་ལ་རག་ལས་
པས། བྱུང་པར་སྒྲིགས་མའི་སྐབས་ཀྱི་དར་བྱུང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་བཞུགས་མི་བཞུགས་ཀྱིས་ཆད་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དང་རང་ཆོ་
འཛོམས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འདི། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་སྐབས་
ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཁའི་གཉའ་ཤིང་དང་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རུས་སྤལ་ལོང་བ་འཛོམ་མི་འཛོམ་
བཤད་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལས་ཅང་མེད་དེ། ལེ་རེའི་ནང་ན་ལན་རེ་ཡོད་ལ་མེད་ལྷ་བུ་ཡིན།
མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཐེངས་མ་གཅིག་གམ་གཉིས། དོན་གཉེར་ལྷན་ན་གསུམ་དང་
བཞི་ཙམ་ལོས་ཡིན། དེ་ཡང་མང་ཆེ་བའི་ཐད་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ལེ་རེར་ལན་རེ་
སྟེ་ཉི་མ་དུག་བདུན་བརྒྱུད་དགུ་པོ་ལ་གཟའ་ཆད་རེས་མོས་བྱས་ཀྱང་ཐེངས་རེའི་ཆོས་བྲིད་
རེ་གོ་བ་ཙམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ལས་འཕྲོ་ལྷན་ན་ཐེངས་རེའི་ཆོས་བྲིད་ཀྱིས་
ཀྱང་སྒྲོ་ཁ་དགོ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཤིང་ལམ་ལོགས་པོ་རེ་རྟེན་ཆོག་སྟེ། ཁ་དཔེར། བུ་

རིག་པ་ཅན་ལ་བརྟུན་གཅིག་གིས་ཆོག་། རི་སྤྱང་སྟོན་མོ་ལ་གི་གཅིག་གིས་
 ཆོག་། ཆེས་པས། དེ་འབྲུ་དེས་ད་ལྟའི་མི་ཆོ་འདིའི་མ་ཆད་ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་ཡང་འདད་
 ཅིག་ཐོག་འགྲོ་ནི་རེད། ད་དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་འདི་ལ་
 འགའ་རེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་བརྗོད་དེ་ན། རིག་གནས་ཞིག་གི་གྲུལ་
 དུ་འཛོག་ནི་རེད། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་མི་ཆོག་རྒྱ་མེད་དེ། ནང་རིག་པ་སྟེ་སྟོན་
 གསུམ་ཞེས་བརྗོད་དུས་དམ་པའི་ཆོས་རེད། དེ་ཡང་རྗོད་བྱེད་སྟེ་སྟོན་གསུམ་འཆད་
 ཉན་ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས།
 རིག་གནས་ཀྱི་སྟངས་ནས་བཤད་ན་ཡང་རིག་གནས་འགའ་རེས་ཆོ་འདིའི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་
 པ་དཔེར་ན་རྩལ་འཕྲུལ་དངོས་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན། རིག་གནས་
 འགའ་རེས་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་པན་ཐོགས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་
 གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྐྱབ་སྐྱབ་རྒྱ་རེད། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད་
 ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུས་གཏན་དུ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་རེད། ང་རང་ཆོ་
 བོད་ལ་ཡོད་རྒྱ་བོ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། བོད་ཁ་བ་ཅན་འདི་ཆོས་ལྡན་གྱི་
 ཡུལ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཆོགས་ཀྱིས་བཤད་ན་ཡུལ་དབྱས་ཡིན། ང་རང་ཆོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་
 པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིག་གནས་འདི། འཛམ་གླིང་མིའི་རིག་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡིན། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ནང་
 ནས་རྟེན་རྒྱ་ཁེ་ཡོད་མི་ཤེས་ཀྱང་གང་བསམ་ཅི་འདོད་འགྲུབ་མཁན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་
 ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡིན། འདི་ཡོད་ན་གཞན་ཅི་
 ཡང་མི་དགོས། བསམ་དོན་འགྲུབ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། འདི་ལ་བདག་རྒྱུག་མ་
 ཤེས་པ་དང་གསོལ་འདེབས་དང་བྱི་དོར་མ་ཤེས་ཤིང་བསྐྱར་ནས་གཞན་ཞིག་ལ་འཐམ་

ཁུལ་བྱེད་རྒྱ་པོ་ནི། གོང་བཤད་ལྟར་གྱིས་པ་ལས་ཀྱང་གྱིས་པ་ཐ་ཆད་གནད་མི་ཤེས་
མཁན་རེད། དེས་ན་རང་ཉིད་ལེགས་ན་བཟང་ན་བསམ་ནི་ཞིག་ཡིན་དུས་དམ་པའི་
ཆོས་འདི་ཉི་མ་རེ་ལ་མི་རེའི་ཆོག་རེ་རེ་ལས་མ་ཟིན་ཡང་བསམགས་བསྐྱད་ན་སོག་འདུག་
རྒྱ་ཡོད་ལ་ཆོགས་བསམགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་ན་རང་ཉིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
རྒྱ་ཡོད་པས། ཆོས་ཕྱོགས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་ཤུག་བྱས་ནས་འབད་པ་
རེ་མ་འཆུག་ཅེས་རེ་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་འཕྲོར་ན་ནིང་ང་རང་ཆོས་བདེ་ཆེན་ཞིང་
བྲིད་བཤད་ནི་རེད། ད་ལོ་འདིར་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྒྲུབ་འཆོགས་བཞིན་ཡོད། ན་ནིང་
དེ་ལ་ཞིང་བྲིད་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཞིང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་དང་སྒྲེལ་ནས་བདེ་
སྒོམ་བྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས། བྲིད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་གཙོ་བོའི་
སྒྲ་འདུག་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཞིང་བྲིད་དང་། ད་ལོ་ཞིང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བཤད་
པ་ཡིན་པས་ཞིང་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་ན་དོན་དང་འབྲེལ་རྒྱ་རེད། སྒྱིར་ཐེག་ཆེན་མདོ་
སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། མདོའི་ཕྱོགས་ལ་འདིའི་ཆོག་དངོས་སུ་གཤམ་པའི་ཚུལ་དུ་
བྱས་ཡོད་ན། འོད་མདོ་དང་འཆི་མེད་རྩ་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
སྒྲགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་དཔག་མེད་སྒྱུར་ལམ་འདི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤིང་
ཐེག་གི་ཆོས་ཆེན་ལས་བྱོན་པས། སྒྲུབ་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོན་ཁ་
གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། འདིའི་དབང་ཡང་མེར་སྒྲ་རྒྱན་
གཞོན་ཆང་མས་ཐངས་མང་པོར་ཞུས་ཆར། དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་པོ་ཐོབ་ཆར་དུས།
ཅ་བ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་གང་བསྒྲུབ་ན་འགྲུབ་ཐག་ཉི་བསྒྲུབ་སྒྲ་བ་མ་ཟད་འགྲུབ་སྒྲུར།
དེ་ཡང་། དབང་མ་ཐོབ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྲེ་མ་བཙོར་བས་མར་མི་
འབྱུང་། །ཞེས་རྡོ་རྩེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས། དེས་ན་དབང་གི་དམ་ཆོག་

ཚུལ་བཞིན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུལ་བཞིན་བསྐྱེད་སྐྱེད་བྱས་ན་ཏུ་ཅད་བཟང་། དེ་
མ་ཐུབ་རུང་བདེ་སློན་བཏོན་ནས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་དད་གུས་མེས་པ་ཅེ་གཅིག་
གི་ཐོག་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་བསྐྱེད་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀའ་
ལས་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་དགོས་པར། དཔེར་ན་ཆོས་བཅོམ་ལྷན་ཉི་མ་རྒྱལ་པ་དང་། ཆོས་
བཅོམ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཤར་བ་ལྟར། ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་རུབ་ནས་མིག་བཅུ་མ་པ་དང་མཉམ་དུ་
བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ཡོད་པ། མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མ་ཐུབ་
ཡིན་ནི་རེད། འདིའི་ནང་ནས་འགའ་ཤེས་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བསམ་པ་དང་།
མིན་ཡང་རྒྱན་འདོན་གྱིས་ཁ་འདོན་བྱེད་བསམ་པ་དང་འདི་ལྟར་ཞིང་སྐྱེ་བ་འཇོགས་པ་ལྟ་
བུའི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ནས། འགྲོག་རུ་སྐྱེ་བའི་བྱིས་ཆང་རེར། དཔེ་ཆ་ཆ་
ཆང་རེ་འབྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པས། བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གིས་བཀའ་ནས་ཆང་མ་
ལ་ཐོབ་ཆོད་ཡིན། ད་ལོ་ཞིང་སྐྱེ་བ་འདི་དང་མཉམ་དུ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱོད་
འགྲོའི་ཆོས་ཁྲིད་འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་རང་ཆོས་འཆད་བཞིན་ཡོད་ལ་འདི་བཤད་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་གོང་བཤད་ལྟར་ས་འདི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ས། གདན་ས་
འདི་བརྒྱུད་པ་ཨ་མའི་སྤྱི་ཐོག་གི་རྩ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་ས་ཡིན་པ་རེད། དེའི་
སྤྱབས་ཀྱིས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱི་ཐོག་པོ་སྤྱགས་དམ་གྱི་
མ་ཐོབ་པོ་མ་དེ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་ཡིན་ན། འདིའི་དག་འདོན་སྤྱོད་མེད་དང་སྤྱོད་མིན་
གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་བསམགས་སྤངས་ཀྱི་གནད་ཆང་བ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པ་འདི་སྤྱོད་
འགྲོ་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀའི་སྤྱབས་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ། འདི་རྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་
བྱས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་མ་ཟད་རང་གཞན་
གཉིས་དོན་འབྲུག་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་རེད།

དེ་ཡང་སྒྲུབ་མང་པོ་མི་འགོར་བར་སྒྲིལ་རུས་ཡོད་ན་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་འགྲུབ་
 ཐུབ་པ་རེད། དེར་སངས་མི་སྒྲུབ་པོ་མིའི་ནང་ན་འབྲུམ་ལྷ་བསགས་ནས་ཀུན་བཟང་ཞེས་
 ལུང་ལ་ཆར་ཆ་རེ་ལྟ་ཐུབ་མཁན། རྒྱུན་དུ་སྒྲིལ་འགྲོའི་ངག་འདོན་ཆགས་མེད་དུ་ཁ་
 འདོན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་ཆོ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས། ད་རེས་ངག་
 འདོན་གྱི་ཆོས་བྲིད་འདི་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲུགས་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་གསང་སྒྲུགས་
 ལུང་གི་སྒྲོ་བཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་རྣམས་གསལ་འདེབས་བརྗོད་པ་ཆོག་གི་
 སྒྲོ། །སྒྲུགས་དམ་གནད་སྒྲུལ་གསང་བ་སྒྲུགས་གྱི་སྒྲོ། །དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་
 ཏིང་འཛིན་ཡིད་གྱི་སྒྲོ། །མཚན་པ་བདུན་ཀླུ་ལྷ་སྒྲུགས་གྱི་སྒྲོ། །ཞེས་པའི་
 གསང་སྒྲུགས་ལུང་གི་སྒྲོ་བཞི་པོ་དེ་སྒྲུགས་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ལ་ཆར་དགོས་པ་ཡིན།
 དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་གིས། ཆོ་ག་འདོན་པ་དེ་ལྷ་ལ་སྐྱད་ཆ་བཤད་པ་རེད་འདུག་
 ཅས་ཟེར་འདུག་ཟེར་ཡང་། སྒྲུགས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ནས་དེ་ཅི་ལ་ཟེར་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་
 མིན་ཡང་སྒྲུགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཁོ་རང་གིས་ལྟ་ཟེར་བ་དེ། ཁོ་རང་ཆོའི་ལྷ་འཛིག་
 ཏེན་བྱེད་པོ་ཅན་དེ་མགུ་བར་བྱས་ན། འཛིག་ཏེན་གྱི་བཀོད་བསྐྱིག་དེས་བྱེད་འོང་
 བསམ་པའི་ཤན་ཞུགས་རེད་འདུག དེ་ཡང་ལྷ་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ་དང་ཆོས་
 ཅན་རྒྱགས་གྱི་ལྷ་གཉིས་ལས་གང་ལ་ཟེར་སུས་ཤེས་ཀྱང་། གདན་གསུམ་ལྷའི་རང་
 བཞིན། སྒྲོད་བཅུད་དག་པའི་དགྱིལ་འཁོར། སྒྲུང་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་སོང་བ་
 ལ་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་སྐྱད་མ་གྲུབ་ན་སྐྱད་ཆ་བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཅི་ལྟར་
 བྱས་ནས་འཆད། འོན་ཀྱང་དོན་རྣམས་གསལ་བྱེད་བརྗོད་པ་ཆོག་གི་སྒྲོ། ཞེས་ཆོ་
 གའི་ཆོག་འདོན་པ་དེ་དོན་བསམ་བཞིན་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས།
 གསང་སྒྲུགས་ལུང་གི་སྒྲོ་བཞི་ཇི་བཞིན་པ་གནད་དུ་སྒྲིལ་པ་ཞིག་ལས་དང་པོ་བསམ་མ་རེད་

ཀྱང་། ཁ་འདོན་རེ་འདོན་དུས་སེམས་དེ་ལ་གཏད་དེ་ཅི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ཚིག་རྒྱུག་ཀྱང་ཚིག་རྒྱུག་དོན་
 དན་བྱེད་དགོས། འདིར་བདེ་བ་ཙན་གྱི་རྒྱ་བཞི་བསྐྱབ་ཀྱིན་ཡོད་ན། རྒྱ་བཞི་དེ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་རྒྱ་གྲོགས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཞིང་སྤྱོད་ཐེངས་མ་ཁ་ཤས་འཚོགས་པས་
 བྱེད་ཅག་གི་སྒོ་ལ་ཡོད་ངེས་མོད། དང་པོ་རྟེན་གང་ཡིན་ན། ཞིང་ཁམས་གསལ་
 འདེབས་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་ཚོགས་འདོན་པ་དང་དེ་མིན་བདེ་སྟོན་འདོན་ན་འདྲ།
 དེ་མིན་ཡང་རྒྱན་དུ་བདེ་བ་ཙན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་དེའི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་
 འཁོར་དང་བཙས་པ་བཀྲ་ལམ་མེ་ཡིད་ངོར་དུས་རྒྱུན་པར་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་རེད།
 དེ་བདེ་བ་ཙན་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན། གཉིས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་ཚོགས་
 བསགས་སྤྱོད་སྤྱང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་རྒྱ་གྲོགས་རྒྱུན་ཞེས་པའི་སྟོན་ཚིག་བྱས་ཡོད་པ་
 ལས། རྒྱ་ཚོགས་བསགས་སྤྱོད་སྤྱང་ཡིན་ལ་ཚོགས་བསགས་སྤྱོད་སྤྱང་གི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་
 ཤོས་འབུམ་ལྔ་བསགས་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཏེ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་ཡིན། བསགས་
 སྤྱང་གི་གནད་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་འདྲ། དེ་ཇི་ལྟར་བྱེད་
 དགོས་དེས་ང་ཚོའི་ཚོས་བྲིད་ཀྱིན་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་འོང་།
 གསུམ་པ་ནི། རྟེན་རྒྱ་གྲོགས་ལས། གྲོགས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན།
 དད་པས་སྟོད་བྲེ། སྤྱབས་འགྲོས་གཞི་བཟུང་ནས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་འབུམ་ལྔའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུ་ནས་འཆད་
 འོང་། བཞི་པ། རྟེན་རྒྱ་གྲོགས་རྒྱུན་ལས་རྒྱུན་སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་གིས་མཚམས་
 སྤྱར་དགོས་པ་དེ་ཡང་སྤྱིང་ཐིག་སྟོན་ལམ་རྣམ་ལྔ་ངས་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་བཀྲམ་པ་དང་དེ་
 མིན་ཚང་མས་བདེ་སྟོན་རྒྱན་དུ་འདོན་བཞིན་ཡོད་ལ། སྟོན་ལམ་འབྲུག་པ་ལ་ཡང་
 ཁས་འདོན་པ་རྒྱང་པས་པན་མི་ཐོགས་པར་རྒྱ་བམོད་ནམས་ཤིག་བསགས་དགོས།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་ལམ་སོགས་མདོར་ན་དག་སྒྱུར་སྒྱུ་ཚད་པོ་སྒྱུར་དངོས་ཆེས་གསུམ་ཚད་
བའི་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱས་ན། དག་ཅུ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པས།
གང་སྒྱུ་ཐམས་ཅད་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུར་འགོ། དེ་ཡང་ཅུ་
བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གསུམ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དེས་ན་གོ་སླ་ཉན་བདེའི་སྒྲོལ་ལམ་བཤད་ན། བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཚད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོང་ཆེས་འབྲེན་དགོས་
པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དང་པོ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ནས་འགོ་བཙུག་ན་ཆོས་པ་ངོ་མ་ཞིག་
རེད་ཐུབ་རྒྱ་རེད། ཆོས་འབྲུག་ན་ཆོ་ཕྱི་མ་སྦྱིད་པ་མ་ཟད། དེས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་
ཆོ་འདི་ལ་ཡང་ཆོ་བསོད་ནམས། ཁ་རྩེ་དབང་ཐང་རྒྱུད་རྟ་རྣམས་ཡར་དར་བ་ཡིན།
ཡང་འགའ་རེས་བསམ་པར་བདེ་བ་ཅན་ལ་ཨེ་སྒྱེ་བལྟ་དགོས་སམ་ཟངས་མདོག་དཔལ་
རི་ལ་སྒྲོལ་ལམ་བཟབ་ན་དགའ་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན་མི་ཤེས། འོན་ཀྱང་ཚོགས་
བསགས་སྒྲིབ་སྒྱུར་གིས་འདར་། ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྒྲིན། སྒྲོལ་ལམ་རྣམ་པར་
དག་པས་མཚམས་སྒྱུར་ན། ཞིང་ཁམས་གཅིག་བས་གཅིག་དགའ་ཡིན་ལ་ཞིང་
ཁམས་གང་དགའ་རང་གིས་བདམས་ཆོག གཞན་ཡང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་དཔག་
མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལས་སྒྲུལ་པ་རྒྱ་འབྱུང་། ཞེས་འདོན་
བཞིན་ཡོད་པས། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེས་ན་གུ་རུ་རུ་དུ་སྦྱེས་པ་དང་གཅིག་པ་ཡིན།
མིན་ཡང་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་ཆར་དུས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྦྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་དཔག་མེད་བདེ་བ་ཅན་ལ་རྩུར་བྱོན་པ་དང་། ཡང་རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་
འབྲེན་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་སྒྲོ་རྩོམ་འགོ་ཞིང་ཕྱི་རྩོམ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྩུར་འཁོར་འོང་
བ་ཡིན་ན་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་གཅིག་པ་ཡིན། སོ་སེའི་སྦྱོ་བོ་སྦྱོབས་པའི་

ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཡིན། ཞིང་ཁམས་མང་པོའི་བདེ་སྲིད་ལོངས་སྟོང་ཡུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འཛོམ་ཡོད་པ་ཡང་བདེ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོ་དེ་རུ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས། དེ་ལ་སྐྱེས་ན་ཕྱིར་འཁོར་བར་འབྱམས་ནས་འདི་འདྲ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་
སྟོང་མི་དགོས་པ་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་གཅིག་བརྗེ་དུས་སངས་རྒྱས་རེད་འགོ། དེ་ལ་ང་རང་
ཚོ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐུབ་ཚེ་བསམ་རྒྱུའི་འདུན་པ་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཏད་རྒྱུ་དེ་
འཁུག་མེད། ཡིན་ཡང་རྒྱུད་ཁོང་ཁྱོད་ཞེས་པ་དང་རྒྱུད་ལ། འདོད་ཆགས་
སོགས་མགོ་ལ་ཤོར་ཤོར་ཁར། ཁ་ལག་སྟོང་གསུམ་མི་དགོ་བ་དང་འབག་ནས་
བསམ་ནག་གཡོ་སྒྲུ་འཆང་ཞོར་བདེ་བ་ཅན་དུ་མི་སྟེན། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཚོས་དང་
འདྲེས་རྒྱ་བོ་གལ་ཆེ། དེ་འདྲེས་པའི་ཐབས་ལ་སེམས་དྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་སྒྲོར་
བརྒྱས་བརྗོད་མཆོད་འབུལ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་གལ་ཆེ་བས། དང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་བསལས་ཤིང་དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཐབས་བྱེད་དགོས། ཚོགས་
གཉིས་དེ་རྫོགས་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ང་ཚོས་བཤད་རྒྱུ། བྱེད་རྒྱ་འདིའི་མིང་ལ་ཚོས་བསྐྱབ་
ཟེར། ང་ཚོས་འདི་ནས་ཚོས་ར་ཞིག་བཅུ་གས་ཚུན་ཆད། འདིའི་ནང་ལ་ཞུགས་ཆོད་
ཚོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། མི་ལུས་དོན་ལྡན་རེ་རེད་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་འཁོར་
བཞིན་ཡོད་བསམ་གྱིན་ཡོད། ཚོས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ས་ཆ་སྤྱིའི་བསོད་ནམས།
འདྲ་བའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོད་ལ་སྟེབས་གྱིན་ཡོད། ད་དུང་
འདི་བཞིན་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་བོ་མིན་རུང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་དགུ་བཅུའི་མི་གངས་ཀྱིས་
ཚོས་ངོ་མ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ལ་འདང་བརྒྱབ་སྟེ། དགོ་སྒྲུབ་སྒྲིག་སྒྲུང་རེ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་ལྷ་ལུང་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་རེད་ནས། ཚོ་འདི་ལ་བདེ་ཞིང་ཕྱི་མ་སྤྱིད་པའི་ལམ་
སྤྱི་བྱིན་རྒྱུ་ཡོད། དེའི་ཤན་ཤུགས་དེ་ས་ཆ་གཞན་དག་ལ་ཐབས་ནས་བྱུང་སོང་ན།

ཐམས་ཅད་བདེ་ཐབས་སྐྱིད་ཐབས་ཀྱི་རྟེན་ལེགས་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགྲོ་བྱུང་། ད་
 རེས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱབ་ཉིན་བཅུ་གངས་འདི་ལ། དེ་རིང་ཆོས་པ་བཙུ་བ་ནས་འགོ་བཟུང་དགོ་
 འདུན་པའི་བསྐྱོན་བཀུར་རྩ་ལྷན་སྡེ་བས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ད་སྡོན་གང་ཟག་སྐྱེར་པ་དང་
 བྱིས་ཆང་སྐྱེར་པས་ཞིང་སྐྱབ་འདིའི་སྤྱི་ཙུ་བཅུ་གྱུ་དང་ལག་བཅུ་གྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་
 འཆོང་ག་བྱེད་མཁན་ཡོད་མྱོང་མོད། འདི་ལ་ཞལ་འདེབས་ཆོག་མཁས་བསམས་ཅི་བྱེད་ན་
 ཆོག་མོད། སྐྱེར་འཛུགས་བྱེད་བཅུ་གྱུ་མིན། བསྐྱོན་ཙུ་བཞག་ན་ཡང་འདི་རི་
 བྲོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་རེད། དགོན་ཆེན་གྱི་དུས་མཆོད་ལྟ་བུ་འདི་བཟུན་པོ་མིན།
 གངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱེར་དང་སྡེ་བ་སྤྱི་
 གཉིས་མི་འདྲ་བས། སྡེ་བ་མང་མོས་ཀྱི་རེ་འདུན་དེ་ཐང་ལ་འཕེན་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད།
 ད་སྡོན་ཉི་མ་ཡན་ཆོད་ལ་ང་ལ་མཆོན་ན་རི་བྲོད་ལ་མ་འོང་སྡོན་ཚུན་ཆད་ནས་སྡེ་མང་
 ཆོག་མཁས་འདི་དང་གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་རྒྱས་རེ་ལ་རྟོག་པ་མཉམ་གཏད་
 བྱེད་མྱོང་ཡོད་པ་ཡིན། སྡེ་དགོན་ཡུལ་སྐྱིད་སྤྱག་སྟོག་གཅིག་རེད། དེས་ན་རྩ་
 ལྷན་སྡེ་བས་ན་ནིང་ནས་ཁོང་ཆང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ད་ལོ་བྱས་ཡོད་པས་ད་
 རེས་འཆོག་མཁས་བཞིན་པ་དེ་རིང་ཆོས་པ་བཙུ་བ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ཉིན་བཅུ་ལ་མཛུགས་
 རྩོགས་བར་དུ་འཆོག་མཁས་བྱུང་། དེ་འཕྲོ་གོ་བ་ལྟར་ན་བ་སྐྱས་སྡེ་བས་སང་ཕོད་ཁོང་
 ཆང་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ངས་གོ་བྱུང་། དེ་མིན་སྡེ་ཕོག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་
 བཞིན་ཡོད་ན་ཐང་། དེ་བསམ་ཀྱི་ལེགས་པོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྡེ་བ་གཅིག་གི་
 རང་དུ་མི་མང་པོ་ཡོད་ནི་རེད། གོ་ཁ་ཕན་ཚུན་བསམ་པ་མི་གཅིག་ཅས་པ་ལྟར་ཐམས་
 ཅད་པོ་བསམ་ཀྱི་གཅིག་ཤིང་སྤྱག་ཨེ་ཡིན་མི་ཤེས། རབ་ཡིན་ན་མང་ཆོག་མཁས་ལ་དཀའ་
 ལས་མི་གཏད་ཀྱི་འོས་ཤིང་ལ་བསམ་བཞིན་ཡོད། མ་གཤིས་ཆོ་རིང་བྱུང་ན་ངས་ཆོས་

འབྲེལ་རེ་འདོན་གི་ལོས་འདུག། དགེ་འདུན་པས་ཆོས་གསུམ་ཞོར་ལ་གྲུང་ཆོགས་རེ་
 པར་ཐང་གིས་བྲངས་རྒྱུ་ལ་ཆོགས་མེད། ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲུམ་མཆོད་ཀྱི་མར་མེ་ཉི་
 མ་བཅོལ་ལ་སྤྲད་དགོས། ལས་མཁུན་གྱི་མིའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ལས། ལས་
 སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་དཀའ་ངལ་ཡོད་ནི་མ་རེད། དེ་ཆོ་རུང་རུང་ཡིན། གལ་ཏེ་སྡེ་བ་
 སྤྱི་ཡིས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་ཐབས་མེད་ཡིན་བསམ་ན། ཡུལ་སྡེ་བ་སྤྱི་བྱུང་གི་
 རོ་མི་བཅག་མོད། རང་མོས་མ་གཏོགས་བསྐྱུ་རྩབ་བྱས་ནས་འདོད་པ་ཡོད་མེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་ལ་མ་འཕེན་མ་གཏོགས། མི་འཁོས་རུང་ལ་ཐུག་ན་ཁོ་རང་གིས་
 ཉེས་པ་བསགས་འོང་། ད་རེས་པར་ཐང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་འབྲུམ་མཆོད་ཆེན་མོ་
 ཐེངས་དྲུག་པ་ད་ཞག་འཆོགས་ནས་གོལ་མ་ཁད་ཡིན། དེ་ལ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་
 ཞལ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འཆོགས་ན། འདི་བསྟན་པ་སེམས་ཅན་སྤྱི་དོན་གྱི་རིམ་
 གོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདིར་འཆོགས་རྒྱུ་བོ་ས་ཆའི་བསོད་ནམས་རེད།
 སང་མོད་ལེ་རྩེས་མར་མཆོ་སྟོན་པོར་འཆོགས་རྒྱུའི་རེ་བ་དགུ་རེད་ཆང་ལ་སོགས་པས་
 བརྒྱབ་སོང་། ཁོང་ཆོས་སྤྲུགས་པ་ཁོ་ན་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་འཆོགས་ནས་བྱ་སྤྱིག་གི་
 བྱ་བ་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་ཞིག་སྤྲད་ན་ཞེས་དེ་ལྟར་བཟུང་བཞིན་
 ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ངས་ཁར་སང་གུས་རན་ཁར། སང་པར་ཤོད་གནམ་ལོ་
 གསར་ཆོས་ལ་གནས་འདི་ནས་སྤྲད་ཡང་དགུས་ཞལ་འཛིན་པའི་སྟོན་འདུན་ལུས་མོད།
 འདི་གཙོ་བོ་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་ལ་བལྟ་རྒྱུ་རེད། འཆོགས་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ངོ་མ་
 བསྟན་པ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་རིམ་གོ་ཡིན་པས་རིམ་པས་བལྟ་ཆོག། ད་རེས་འཆོགས་པ་
 དེ་ཡང་དང་སང་གི་འགྲོ་ལུགས་བྱས་ནས་མགོན་ཤོག་བཀའ་པ་མིན། རྩོགས་ཆེན་
 ཆང་གི་དགོན་ལག་འཛིན་ཤོག་ཅེས་བཟུང་མེད་མོད། ལས་སྟོན་དུས་སུ་བབས་

དུས་རང་རང་གི་འདོད་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཛོགས་བཞིན་པ་གོ་དུས་བྱོན་འོང་ནས།
 རང་རང་སོ་སོའི་རང་དགོན་ནང་ན་ཡོད་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་གྱིས་རང་སྤྱིག་རང་
 གིས་བསྐྱེད་བ་དང་། འགའ་རེ་ད་དུང་ད་ལྟོ་མི་ཚོག་འོང་མི་ཚོག་པའི་སྐབས་
 དང་ཁེལ་མེད་ལྷོག་ནས། མཚན་ལ་འཕྲུལ་རྟ་ཤ་སྟག་གི་གོང་ནས་ཕེབས་པས་ན་
 བཟའ་ཡང་ལེགས་པོར་འབྱེར་མ་ཐུབ། ཡང་འགའ་རེས་ལམ་ལོག་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་
 ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་སོང་། ས་ཆ་དགོན་སྡེ་འགའ་རེས་
 ཆ་བརྒྱབ་མ་བྱུང་ཞེས་ཡི་ཆད་འཁང་ར་ཡོད་ན་ཡང་ཤེས་ཚིད་མ་རེད་མོད། མདོར་ན་
 འདིའི་ཐད་མ་རིག་མ་འདང་ས་ཡོད་ན་རི་བོད་མཚམས་པས་མི་དང་བསྐྱུན་མ་ཤེས་པའི་
 སྒྲོན་ཆ་ཡིན་རྒྱུ་བྱེད་ལ། བཟང་ན་རུ་དམ་རྩོགས་ཆེན་ཆོད་སྡེ་དགོན་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་
 དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་ཡིན། ད་རུང་ཡག་ན་འཛམ་གླིང་བསྐྱུན་པའི་སྒྲོན་མེར་འགྱུར་
 རྒྱུའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ལན་དང་རྣམ་སྤྱོན་ལ་རེ་
 བ་མེད་པའི་རི་བོད་ཨ་ལྷུའི་ཐད་ཀའི་འདང་རྒྱག་རེད། དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་དགོན་པ་
 ལུས་བརྒྱ་ལྷག་གི་དགོ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་ལྷ་ཞིག་མཉམ་དུ་འཛོམ་པ་འདི། ས་
 འདིའི་མི་ལ་མཚོན་ན། འབོད་མ་དགོས་བསོད་ནམས་སྒྲིལ་རང་འཁོར་ཡིན་ན།
 འདི་ལྟ་བུའི་དགོ་འདུན་པའི་འདུ་ཚོགས་ཐེངས་རེར་མངལ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
 ཐུབ་ན། དན་སོང་གི་སྒྱེ་སྒྱེ་ཐངས་རེ་ཁོག་ཤག་ཤག་རེད་བསམ། འདི་མངལ་
 མཁན་ལ་རྒྱ་རྒྱས་གཙུག་པོ་འཕྲོ་པོ་ཆ་རེ་མ་གཏོགས་མི་འདུག་ཅེན། སྡེ་ཤོག་ཁའི་
 མིའི་བཟང་དན་དང་མགོ་རྒྱ། ལ་རྒྱུའི་ཆོད་འཛོག་སྤྱད་ལ་གྱུར་འགོ། བསོད་
 ནམས་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་བཅུ་ཅི་ཐུབ་དང་ལེན་ཅི་ཐུབ་ཡོད་པ་དེ། རྩ་ལུས་བྱའི་ལས་
 ཀ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་དང་བརྗེ་བཞག་དུས། གསེར་ནག་གི་བྲེ་ཁར་བལྟ་མ་ཤེས་པར།

རམ་ནག་གི་སྐྱམ་ཁ་མཐོང་མན་བལྟས་བསྐྱད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཡིན། ཡང་སྐྱུ་བ་
ཞི་ལི་ཞི་མོ་ཆ་རེའི་སྐྱུ་དང་། ཆོ་འདི་ཕྱིར་ཕན་པའི་ལྷ་ཆོས་གཉིས་ཀ་གང་གདམ་མི་
ཤེས་པའི་ས་ཚོད་ལ་སྦྱབས་དུས། ས་ཆ་དེར་ཆོས་སྐྱལ་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ཆོ་སྐྱུར་
བཏང་བཤད་པ་ཡིན། འབྲོག་རུའི་ལྷ་སྟེ་ལ་མཚོན་ན། ལྷ་སྟེ་གཞུང་མ་འདི་ཆོ་ད་
སྟེ་ནས་ད་བར་དུ། དམག་གཤར་དུས་དམག་དཔོན་དར་འཕྱུ་ཅན། བྲལ་འཇལ་
དུས་བེར་ཆང་ཕུ་རུང་ཅན། ལྷ་མཚོད་དུས་མེ་ཏོག་ཡུ་བ་ཅན། ལྷག་བསམ་ཆོས་
ལ་དཀར་མཁན་ཏག་ཏག་ཡིན་པས། ད་རེས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་འབུམ་
མཚོད་ལ་མིས་རོགས་བྱས། འབོལ་གདན་ཆས་གཡར་མཁན། གསོལ་ཞོ་
གསོལ་འོ་བསྐྱལ་མཁན་ཆང་མ་ལ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དགོ་ཅ་འདྲ་འདྲར་ཐོབ་རྒྱུའི་དགོ་བ་
བསྟེན་ནས་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་ཡོད། དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱུ་རིམ་རིམ་གྱི་ཨ་མཚོད་བརྒྱ་
གདན་འབྲེན་པ་ལས་འདིས་དགའ་ངེས་ཡིན། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་པའི་གལ་
གདན་གྱི་ཐལ་རྩལ་བསྐྱས་ནས་ཐོག་གི་ལྷས་ནང་དུ་བཏབ་ན་ཐོག་ནད་དེ་ཆོ་ཆད་འགྲོ་བ་
དང་། གཞན་ཡང་རིམས་ནད་དང་བརྒྱལ་འབོག་གི་གནོད་པ་དེ་ཆོ་ཞི་བ་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དེ་འདྲ་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་མེད། དགོ་འདུན་འདུ་བའི་
ཞིང་ས་དེ་བསོད་ནམས་བསགས་ས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡར་དད་པ་བྱེད་པ་དེ། ཆོ་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ཀའི་སྐྱུན་ཡིན་པ་རེད། དགོ་འདུན་པའི་དགོར་ཟས་དེ་མར་ཨ་ཆོད་བསམ་པ་དེ་
བསམ་པ་ལོག་པ་དུག་ཡིན་པ་རེད། སྤྲ་པ་སེར་མོ་བ་ལ། དགོར་ནག་པོ་སྟོག་གི་
སྐྱུ་གྱི་ཡིན། ཁྱོས་དྲག་ན་ཐར་པའི་སྟོག་ཅུ་གཙོད། ཁྱེས་པས་བྱིད་ལ་ལྷགས་ཀྱི་
རིལ་བུ་བྱ་བྱེད་བྱོལི་འགམ་པ་ཨ་ཡོད་ཟེར་དཔ། རྩལ་བྱིམས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཉམས་པ་
ཞིག་གིས། དགོར་རྩུ་ཅན་གང་འཕྱུང་ན་དཔྱལ་བའི་རྩུ་ངོ་མ་བོ་དེ་ཡིན། བྱིམ་པ་

ཞིག་གིས་དགོན་པའི་རྒྱ་དང་དགོ་འདུན་པའི་ཟས་ལ་འབག་རུང་རྒྱ་ཅན་ཞིག་གཏན་ནས་
མིན། དགོན་པའི་ལག་ནས་ཅིག་རག་པ་བས་རྩོན་པ་བྱི་བྲིད་ཅིག་གིས་དྲབ་ལོག་གིས་
དགའ་ངེས། དེ་ལས་དགོང་ཕྱི་རྩོ་ཞིག་ལ་གོ་ལུ་ལ་རྩ་མདུད་བརྒྱབ་ནས་རྩ་རྩ་དེད་
བྱས་པས་དགའ་སྟེ། སྒྲིག་གཅོད་རྒྱ་འཕྲོག་གི་སྒྲིག་པ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ཡིན། དེས་
ན་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཁ་ལག་སྒྲིད་ག་སུམ་གཙང་མའི་འབྲེལ་འཛིག་བྱེད་དགོས།
མདོར་ན་དགོ་བ་བསྐྱབ་དུས་རང་སྒོ་དག་དུས་དག་པ་ཡིན། ན་ནིང་ཁས་ལེན་བྱས་
ནས་བསྐྱབ་ཚར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལོ་ཡི་གེ་ཞོག་དང་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཚར་མས་
གསན་ས་ནས་བཏོན་ཏེ་ཚར་མས་བསྒྲོ་བ་བྱེད། ད་ལོ་སྤྱི་མེད་གི་སྤྱུ་པ་ཤ་གཙོད་ཤིན་
ཏུ་མང་། དགོན་གཞུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་དུ་སྒྲི་ཆེན་རྣམ་པས་དབུ་
མཛད་ནས་ཤ་མི་བཞེས་རྒྱ་དེ་ཆོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ངས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དེའི་འཕྲོར་པར་ཐང་གི་ཉིན་སྤྱི་བ་ཀྱི་མཚམས་པ་ཤ་གཙོད་མཁན་ཡང་མང་།
མཚམས་པ་ལོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ངག་རིང་བཅད་མཛད་པ་ཡང་བྱུང་སོང་།
ཡང་ཚབས་ཆེན་ཞིག་བསྐྱབ་ནས་སྒྲིག་ལ་མ་ཐུག་ན་མཚོད་རྟོན་དཀར་པོ་མན་ལ་འགྲོ་ཡི་
མེད་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་རེད། འགྲོ་དགོས་ཐུག་པ་ཡང་བརྒྱ་ལམ་རེས་འགའ་ཡིན།
ལོ་རྒྱུད་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རྩུང་ཟད་དྲག་རྒྱ་རེད། དེ་འཕྲོ་ལོ་གསུམ་ཀྱི་མཚམས་པ་
སྒྲིགས་ནས་ཕེབས་མཁན་ཆོ་ལ་འཚོ་བ་སྒྲིར་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་དཔེ་
མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡག་པོ་རེད། སྒྲིན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཚོ་བ་སྒྲིར་མཁན་ཡོད་
སྟེང་། དེ་ཆོ་ཚར་མ་ངས་ཞིབ་སྒྲ་ཟབ་མོ་བྱས་ནས་རྩེས་མར་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་བྱེད་
འོང་། དེ་ནས་མང་ཆོགས་ཚར་མ་འདིའི་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལ་ཡོད་པའི་དགོང་མོ་གཙོད་
ཐུན་ལ་གཙོད་ཞབས་སྒྲིད་དང་ཡག་པོ་ཡིན། ཐེངས་གཅིག་རྒྱུད་པས་ཆོག་པར་མ་

བྱེད། བཅ་ཡིན་ན་ཞུས་ན་འང་སྐྱེ་རིམ་ལོ་གྲངས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཚོར་ལྟོས་དང་ཁ་གྲངས་
མང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་པ་ཆེ་བའི་རྟགས་རེད། ད་རེས་གཅོད་མ་ཐོབ་ན་ལོ་གཅིག་གི་
ཆོལ་གཅོད་ཞུ་བས་མ་ཡང་ཞུས་མི་རྟེན། འདི་རྣམ་པ་ཚང་མ་བསྐྱེན་ཚད་བཞག་པ་ཤ་
སྟག་རེད། ཉིན་མོ་མ་ཁོམ་རུང་དགོང་ག་རྒྱ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་ལ་ལོས་ཁོམ། དེ་ལ་
འོང་སྐབས་འཕྱལ་རྟ་དང་རྒྱངས་འཁོར་ལ་སོགས་འགྲིམ་འབྲུལ་ཐད་ནས་རང་རང་གིས་
གཟེབ། གཙོ་བོ་བརྒྱུག་ནས་མཁྱོགས་ཆེ་མ་འགོ། འཁོར་ལོའི་རིགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་
ཚང་མ་མཁྱོགས་ཆེ་ནས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད། ཁྱོད་ཚ་རྒྱུག་ཅིག་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཁྱོད་ལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་མིང་ཅི་ཡང་མེད། མཁྱོགས་དལ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས།
གཅིག་གིས་ལོན་རྒྱ་དང་གཅིག་གིས་ཤོར་འགོ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མདོར་ན་འགོ་འདུག་
སྟེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་གྱིས་ཞེས་དེ་རིང་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་ནས་བསྡོམས་དང་བཅས་ཆོས་བྲིད་གྲོལ་ལོ།

ཨ། ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྒྲུར་ཞེས་གདམས།

ཇི་སྐད་དུ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ཀྱིས། ཀྱི་མ་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་
 འདི། ཆོ་སྔོན་གང་ནས་འོང་ཡང་མི་ཤེས་ལ། གང་རེས་འདུག་ལོང་ཅི་ཅམ་ཡོད་
 མི་ཤེས། བྱི་མ་གར་འགྲོའི་གཏད་སེ་མེད་བཞིན་དུ། འཆི་བ་མི་བློ་དག་འདུམ་
 གཉེན་སྦྱང་དང་། བསམ་ཞུས་པས་གསུང་འདོད་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། མི་དག་མི་
 རུང་མཚམས་མེད་སྒྲུ་ཆོག་གསུང་། ཅེས་གསུངས། གང་ཡང་གྱུ་མ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱ་ངན་སྒྲེ་སྒྲུགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་འགོ་བཟུང་སྟེ། ད་རེས་མི་ལུས་ཞིག་
 ཐོབ་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པས་ད་རེས་ཞེས་པ་ནམ་ཡིན་ལ་མི་ཐོབ་སྐྱུའི་བསྐྱུ་ལམ་ནང་
 ནས་རེ་འགའ། ཐོབ་དཀའ་བའི་ཆོད་ལ་བཞག་སྐྱུའི་དཀའ་བའི་ནང་གི་དགོན་པོ་ཡིན་
 བར་བསྟན་པ་རེད། ཆོ་སྔོན་གང་ནས་འོངས་ཀྱང་མི་ཤེས་ལ། ཞེས་གསུངས་ན།
 སྐྱུ་བ་སྔོན་མ་ལ་གནས་རིས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་ལས་ཅི་བསམས་ནས་འདིར་བར་དོའི་རྣམ་
 ཤེས་འབྱུངས་པོ་ཞིག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་གཟེབ་ལ་ཚུད་ནས་ཡོད་སྐྱུ་འདི། དུས་འདས་པའི་
 ཕྱིགས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། གང་ནས་ཡོང་ནི་ཡིན་མ་ཤེས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་ཞིག་བྱས་ན། འདི་གཞོན་སེམས་གདུག་རྩལ་ཆེ་བ།
 ངན་པ་ལོག་པའི་ལས་ཞིག་ལ་སྒྲུག་རུས་ཆེ་ལུགས་ལ་བལྟས་ན། དཔྱལ་བའི་ནང་
 ནས་ཡོང་བ་ཨེ་ཡིན་བསམ་སྐྱུ་ཞིག་དང་། འདོད་ཞེན་དང་སེར་སྒྲུ་ཆེ་ལུགས།
 ཡོད་ཀྱང་མེད་སྒྲུང་ཤར། རེ་བས་ཡོང་བ་བཀག་ལུགས་ལ་བལྟས་ན། ཡི་དྲགས་

ཤིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འདྲ་བ། ཡང་ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་གྱི་གནད་མི་ཤེས། ཆོ་ཕྱི་མ་
 མ་དགོས་ཆོ་སྤྲད་གྱི་འདད་རྒྱག་དང་ཡུན་རིང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཆོ་ཕྱི་མར་པན་པའི་ཆོས་
 རྒྱུགས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་ཤེས་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་དུད་འགོ་དང་འདྲ་བ་ཞིག
 སྤྲག་དོག་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ལུགས། རང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་མ་རེད་ན་
 དག་འཇུ་འདི་ཆོ་ཡིས་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འདྲ་བ། ཡང་མཚམས་རེ་སྤྱིད་དུས་དག་འདུས་
 ཞིག་ལ། རང་རྒྱུད་ཆོ་རིང་པོ་ཡོད་པ་ལྷ་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་འདྲ་བ་ཨེ་ཡིན་ན་བསམ་རྒྱུ་
 དང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་འཕྲད། ཆོས་སྤྱོད་ན་བས་གོ་རྒྱུ་འདི་ཆོ་ལ་བསམ་ན།
 སྐྱེ་བ་སྡོན་མ་མི་ལུས་ཆོས་ལྷན་རེ་ཐོབ་སྤྱོད་ནས་དེའི་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་གང་ལ་
 གང་འཆོམ་རེ་བསམགས་སྤྱོད་བ་ཨེ་ཡིན་ན་བསམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་གསང་
 སྤྲགས་རྟེན་འདི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས། སྤྱིན་བྱེད་གྱི་དབང་དང་གོ་ལ་བྱེད་གྱི་བྲིད་ཐོབ།
 ཡང་དགོས་སུ་བསྟན་པ་ཉམ་དམ་འཁོར་ཉག་སྤྲ་བའི་སྐབས་ལ་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་
 འཛིན་རྒྱུའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་རྒྱུ་འདི་ཆོ་ལ་བལྟས་ན། སྡོན་ཆོས་ལྷན་གྱི་མི་ལུས་རེ་
 ལེན་སྤྱོད་བ་མ་ཟད་སྡོན་ལམ་རྣམ་དག་རེ་ཐོབ་སེམས་པ་ཨེ་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡིན།
 མདོར་ན་ཆོ་སྡོན་མ་གང་ནས་འདིར་འོང་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་རེད། འདི་ན་
 འབྲུམས་པོ་ཁ་ཤས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པ། དཔེར་ན་བྲིམ་གཟུང་ཆོང་
 ཟུ་རོགས་གོགས་མཆེད་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ཆོང་འདུས་གྱི་མགོན་པོ་ལྟ་བུ། ད་རེས་
 འདུག་ལོང་ཅི་ཙམ་ཡོད་མི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ད་ལྟ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་མི་ཆོ་འདིའི་རིང་ཐུང་གི་ཆོད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་མི་ཤེས་པར་རྟོགས་ནས་རྒྱར་བས།
 མིག་གིས་རེ་འགྲུལ་ཡང་མི་མཐོང་། རྣ་བས་དུང་བས་ཀྱང་མི་གོ་བ་ལྟ་བུའི་གཙུག་
 རྣམས་ལྟེ་བར་གྱུར་ཏེ། ཨ་ཀྱེ་རུད་དེ་ནི་འདུག་ཆོད་མི་འདུག་ རྣམས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་

འདི་ལས་ཤི་བ་དག་འཁྲུམ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་ལ་མི་ཤི་བར་སྡོད་པའམ། ཡང་ན་
དག་འཁོར་སྐྱོད་ལོང་གཉིས་ཀ་མེད་པར། མགོ་འོ་སྒྲུ་ལོ་ནག་ཤིགས་སེ། ཁ་དྲུང་
སོ་སྐུམ་ཅུ་འགྲིག་འགྲིག་ཁར། གསོན་ད་དོགས་ལ་སེམས་འཕྲེང་བཞིན་འཆི་བ་ཡིན།
གང་ཡིན་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་རེད། དེ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡུན་རིང་ལ་སྡོད་
རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྡོད་བསམ་གྱིས། རང་མགོ་རང་གིས་གཡོགས་ཏེ། འ་རེ་ལུ་རེའི་
ནང་ནས་མི་ཆོ་ཚོགས་ནས། ཤི་བའི་ཕྱོགས་ལ་འདང་མ་བརྒྱབ་པར། ཉི་མ་ཆ་
རེས་དུས་ཆོད་འགོ་བཅུག་གི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འཆི་བ་ནམ་ཡོང་ཆ་མེད་རེད།
འཆི་བདག་གི་བསམ་ངམ་ནག་དེ་མི་ཤེས་ཁུལ་བྱས་པས་མེད་འགོ་བཞིག་ཡིན་པ་མ་
རེད། དེ་ནས་ཕྱི་མ་གར་འགོ་འཁྲུག་སོ་མེད་བཞིན་དུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དུས་མ་འོངས་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་གར་འགོ་དང་འདིར་འགོ་འཁྲུག་སོ་ཞིག་ཅི་ཡོད་
དེ། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་བོའི་གཞུང་དང་འདྲ། །ལས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུད་འཕྲལ་དུ་ག་ལ་
བསྒྲོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་སྒྲུབ་ལ་གཏད་ནས་རྒྱགས་རྒྱ་དེ།
ས་བདེ་གཟར་དང་ལུང་པའི་དོགས་གཟར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འགོ་བ་མ་གཏོགས།
རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་རྒྱག་དགོས་འདུག་བསམ་པའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་ཅུང་རྒྱག་པའི་ལུས་པ་མེད་
པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་དེད་ནས་འགོ་སར་ཐུག་དུས་དཔུལ་བའི་ལུན་ནག་
གི་ནང་ལ་མི་འགོ་འེར་དབང་མེད་པས། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དམར་དྲག་པོས་ནི་རྒྱབ་ནས་
དེད། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་འཇིགས་རུང་གིས་སྤྱན་ནས་བསུས་ཏེ་འགོ་དུས། རང་
དབང་གི་གཏད་སོ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་དེ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་འཆི་བ་མི་དྲན་དག་
འདུལ་གཉིན་སྐྱོད་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤི་ནས་དབང་མེད་དུ་འགོ་བའི་འཆི་
བ་དྲན་མི་ཤེས་པ་དང་ཤི་དུས་ཕན་ཐོག་ཅན་གྱི་འགོ་ཆས་འདུག་བཞོད་བྱེད་མི་ཤེས་པར་

འགའ་རེ་དག་རུ་བཟུང་། དེ་ལ་སེམས་ནག་བྱས་ནས་དག་འདུལ་ཐབས་ལ་བསམ་སྒོ་
 གཏོང་ཁུལ་བྱེད། འགའ་རེ་གཉིན་གོགས་སུ་བཟུང་། དེ་ལེགས་ན་དགའ།
 ཉེས་ན་སྤྱག་པས་གཉིན་སྒྲོང་ཁུལ་བྱས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། མི་དགོ་མི་
 རུང་མཚམས་མེད་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་ལས་སྒྲ་
 ཚོགས་མི་རུང་རྒྱའི་བསམ་སྒྲོང་སྒྲ་ཚོགས་འདྲ་དང་མི་འདྲ། ཐ་ན་མཚམས་མེད་གྱི་
 ལས་ཡན་ཆད་བྱས་ནས། བ་སྤངས་ས་ཕྱགས་རང་གི་སྒྲ་མདོ་ལྟར། མཐར་བབ་ས་
 ལྟར་ས་རང་གི་སྒྲ་དུ་སྒྲིང་བ་མ་གཏོགས་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་སྤངས་འཁོར་བའི་བྱ་
 བཞག་ཟིན་མེད་ཀྱི་ཡི་གེར་མ་ལྟ་བུས་བསྐྱས་ནས་འདི་ལྟར་དཔེར་ན་སྒྲིན་པ་ཡང་
 མཚམས་རེར་སེམས་ཐོག་ལ་བསྐྱབས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚོས་རེ་གོ་བས་རྒྱུན་བྱས་
 བས་སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་དོད་ཐིག་ཅུང་ཟད་ཅིག་སེམས་ལ་ཤོག་
 སྒྲིན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ཕན་བུ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ད་རེས་འབྲུལ་
 སྤངས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་སྒྲིང་བཞིན་པ་ཅུང་ཟད་གོ་བས་རང་དབང་གིས་
 འདིའི་ནང་ནས་ཐར་བའི་གོས་ཞིག་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱ་འདི། མེད་པའི་ནང་ནས་བསོད་
 བས་སྒྲ་ ཅི་འདྲ་འདྲའི་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་ཞེས་བསམ་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔ་
 ཤེས་ནས་ལམ་སྒྲ་ཞིག་ཨེ་ཟིན་བལྟ་དགོས་མ་གཏོགས། ཡང་སྒྲིན་པ་འབྲུལ་བའི་
 རང་ལམ་ལ་ཤོར་རྩིས་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ད་རེས་ཐར་བའི་ལམ་སྒྲ་ཞིག་ཟིན་ལ་
 ཁད་པ་འདི་བོར་ཤོར་མི་ཉན། །ཡང་ཆགས་མེད་ཆོང་གིས་འདི་ལྟར། གངས་ཅན་
 བོད་དུ་སྒྲིས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། །ཡི་གེ་དུག་པ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ན་ཡང་། །དབང་
 མེད་ལུང་མེད་བསྒྲེལ་བུའི་དམིགས་པ་མེད། །སྤྱགས་སྤྱ་འབྲུ་མེད་ཏྲ་ཡི་ཡིག་དུག་
 འདྲ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་སྒྲི་བོ་པལ་བ་སྒྲ། །ལམ་མ་རྟེན་དང་ལམ་མ་ཞུགས་པ་

ཟེར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གངས་ཅན་བོད་ཀྱིས་ཆ་འདི་ཡུལ་གཞན་དང་འབྲ་བར་
 ཆོ་འདིར་སྒྲུང་ཆོ་འདིར་སེ་ཆོས་ལ་ལོག་པའི་སྒྲོ་རིག་བཀྲ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པས་རྩལ་འཕུལ་
 བཟོ་རིག་ལ་མཁས་པ་ས་ཕྱོགས་གཞན་པའི་མི་ལྟ་བུ་མིན་ཡང་། བཅའི་གཤམ་གྱི་
 བདེ་བ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དར་སའི་ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་ཡིན་པ་རེད། རང་ཉིད་དེ་ལྟར་
 ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུང་ཨ་མའི་པར་ནས་སྐྱེ་བའི་དུས་ནས།
 མ་ཉི་ཡི་གོ་དུག་མ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཤེས་ན་ཡང་། བྱིན་རྒྱལ་ས་རོ་མ་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་
 དབང་ལུང་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་དུས། དབང་མ་ཐོབ་ལུང་མ་
 ལུས། བསྐྱེམ་རྒྱུ་དམིགས་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་དུད་འགྲོ་རྟ་སྒྲུང་དང་འབྲ་བ་དེ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ཆོ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ལ་ལམ་མ་རྟེན་པ་དང་ལམ་ལ་མ་
 ལུགས་པ་ཅན་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་རང་གིས་ཆོས་པ་ཡིན་
 བསམ། །ཁ་དཀར་ནས་མགོ་མ་དཀར་གྱི་བར་ལ་ཆོས་རེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་
 ཡང་། དོན་ཀྱི་སྒྲུང་ནས་ཆོས་རོ་མའི་ཕྱོགས་ལ་མ་གཅར་བར་ལམ་རྟེན་པ་དང་ལམ་
 ལུ་མ་ཟིན་པའི་གལ་མ་གཏོགས་སྤེབས་མེད། ཡར་ཐར་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐོན་དུས།
 མར་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་དང་ངན་སོང་ཞིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་པའི་ཕྱོགས་མངོན་པ་
 ཡིན། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་རེ་བསམགས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་མི་ཐུབ་པ་དེས་ན་ཆགས་མེད་ཆོང་གིས་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ནས་སྒྲོ་གཏད་དང་། །སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པོ་མཛོད་ཅིག་
 བརྩོན་འགྲུས་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱབས་
 གནས་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་སྤྱིང་བྱང་གསུམ་གཏད་པའི་
 དད་མེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་བརྟན་པོ་དང་

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འབྲལ་མི་རུང་བ་དེ་མ་འཕྲུག་པར་བརྩོན་འགྲུས་དང་འབད་པ་
 གྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། སྐབས་འགྲོའི་གཞི་བཟུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་
 མཛད་སྤྱུགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གིང་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཚོས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ཐོག་
 མར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རེད། འོ་ན་
 སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། ནམ་མཁའའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཏན་བདེ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་
 དགོས། འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རེའི་པ་མ་བྱས་པའི་གངས་ཀ་བགང་དགོས་ན་བགང་
 མི་རུས་པས་ལན་གངས་མང་པོའི་པ་མ་ག་སྟག་རེད། འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་
 འབྲ་བར་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད། བདེ་བ་དང་འཕྲད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་
 རྫོངས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བར་མེད་དུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་འདི་རྣམས་སྤྱིང་རེ་རྩེ། འདི་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་
 བྲལ། བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། བདག་གཅིག་པོ་ཅི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་
 གྱུར། ཡིན་ན་ཡང་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་དགོས་ན་རང་
 ཉིད་ལ་དེ་བསྐྱེད་བའི་སྟོབས་དང་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་རང་ལ་མེད་དུས་
 གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐབས་གཞན་ཞིག་བཙལ་དགོས། དེ་ཡང་སྟོབས་དང་རུས་པ་ཡོད་
 པ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་
 ཅིང་ད་སྡོམ་སངས་རྒྱས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་འདུལ་ཕྱིར་ཅི་ཙམ་མང་པོ་བྱོན་
 པ་ཡིན་ན། ངས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམ་པ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཞིག་མ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་གི་མེད་པས། ད་སྡོམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 འདུལ་མ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས། དེ་སྟོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ད་སྡེའི་

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཤིག་
བསྐྱེད་དགོས་ལ། སངས་རྒྱལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལྟ་བུའི་གིག་
བསྐྱེད་དགོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་
སྤྱད་ཅི་ལྟར་མཛད་པ་ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་
བྱེད་དགོས་བསམ་ནས། ཆོས་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པ། ཆོས་
ལ་སྒྲན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པ། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉི་
བར་འཛོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་དམ་སྤྱོད་ལམ་
བསྐྱམ་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་ཉན་དགོས་པ་རེད།

གཉིས་པ་རྟེན་དཀའ་ཐུན་མིན་གྱི་བྲག་རྩ་བསམ་པ།

༡། འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད།

དེ་ལ་གང་ཞིག་གསན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་སྤྱོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་བྲིད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་ཁར་སང་ཉིན་དང་པོར།
ཐོག་མར་དགེ་བ་མཚན་སྒྲིམ་པ་དང་མཚན་པར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བར་དུ་དགེ་བ་
གཞུང་དོན་ལ་ས་བཅད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཕྱི་ལོ་སྤྱོན་འགྲོ་དང་ཐུན་མིན་ནང་
གི་སྤྱོན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་མོང་ཕྱི་ལོ་སྤྱོན་འགྲོ་ལ། དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་ཆོ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་བྲིད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བྲིད་
རྒྱུ་དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བཤད་པའི་སྐབས་ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་
ལུགས་ཐུན་མོང་སྤྱིར་བསམ་པ་སོང་སྟེ། དེ་རིང་ཐུན་མིན་གྱི་བྲག་རྩ་བསམ་པའི་
སྐབས་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱི་མི་
ཁོམ་བརྒྱད་དང་། རིས་ཆད་སྒྲོ་ཡི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་འཕྲལ་བྱུང་
རྒྱུན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། གལ་ཏེ་མི་ལུས་རིན་ཆེན་གྲིང་ཕྱིན་ཡང་། །ལུས་
རྟེན་བཟང་ལ་བྱུར་པོ་ཆེ་ཡི་སེམས། །ཐར་པ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
ཞིང་། །ལྟངས་པར་བདུད་ཀྱིས་ཐིན་དང་རུག་ལྡེ་ལྟས། །ལས་ངན་སྒྲིག་རྩ་བ་བདུད་
ལེ་ལོས་གཡེངས། །གཞན་ཁོལ་བྲན་གཡོག་འཛིགས་སྒྲིབ་ཆོས་ལྟར་
བཅོས། །མྱོངས་སོགས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །བདག་ལ་ཆོས་

ཀྱི་འགལ་ལྷར་ལྷགས་པའི་ཚོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་
གལ་ཏེ་མི་ལུས་རིན་ཆེན་སྤྱིང་ཕྱིན་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་ཆང་
བའི་ལུས་རྟེན་དེ་རྟེན་པར་དཀའ་ལུགས་སུ་མོང་སྟེ་ལ་བསམ་སྟོབ་ཏང་ན། དེ་རྟེན་
རྒྱ་སྤྱིང་མཐའ་མ་བཀག་པ་སྟེ། རྟེན་མི་སྤྱིང་པ་མིན་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤར་
བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལས། གལ་ཏེ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་འདི་
དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བའི་མི་ལུས་ཤིག་ཐོབ་པས་བསམ་དོན་འགྲུབ་པའི་ནོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་ལོན་དུ་ཡོད་པའི་རིན་ཆེན་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་ཕྱིན་ནས་སྟེབས་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། ལུས་
རྟེན་བཟང་ལ་བྱུར་པོ་ཆེ་ཡི་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་དལ་
འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཆང་བ་ཆངས་དང་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་རྟེན་ལས་ཀྱང་བཟང་བ་
ཡིན་མོད་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ལ་ནང་གི་སེམས་བྱུར་པོ་ཆེ་ཞེས་སྟོན་ཅིས་ཁྱེད་ཀྱི་བ་
འདིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ལྷན་
པ་ཡིན་ན་བསྟན་ལ་དད་པ་རང་འབྱོར་ལྡེའི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུར་པོ་ཆེའི་སེམས་
ཅི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། སྟེ་ཅམ་དུ་བསྟན་ལ་དད་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོལ་ས་སུ་མ་
རུང་བས་ངན་གོམས་ཤུགས་དྲག་པས། སྐབས་རེ་ལེགས་ཀྱང་སྐབས་རེ་ཉེས་ནས།
ལེགས་པའི་སྟེང་དུ་མི་སྟོད་པར་མི་སྟུན་ངན་པའི་བྱ་སྟོད་སྟེ་ལུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དུས།
འདིས་སྟོག་སྟུག་གཏམ་ངན་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྤྱི་འབྲེན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
དོ། །ཐར་པ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱད་ལས་སུ་མ་རུང་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི། ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་
བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞིང་། །བྱེད་པར་བདུད་ཀྱིས་ཐིན་དང་དུག་ལྡ་
འབྲུག། །ཅེས་གསུངས་པས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱེན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་ད་ཡོད་

པ་ཐར་ལམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་འདི་ནས་མར་བབྱང་བ་ཡིན་པས། སྤྱིར་
 བདུད་གྱི་ལས་སུ་གྱུར་པ་སྤྱི་དང་། བྱུང་པར་དུ་འདི་ནས་གསུངས་པའི་བདུད་གྱིས་
 ཟིན་པ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའི་བདུད་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་སོང་ན།
 དང་པོ་རང་སློ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རིམ་གྱིས་དེ་དང་
 འགྲོགས་པས་དེའི་སྒྲིག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཟིན་ནས་སློ་ལོག་ལམ་ལ་སོང་། དམ་པའི་
 ཆོས་དང་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་ཇེ་འགལ་དང་ཐག་ཇེ་རིང་དུ་སོང་བའོ། །དེ་ཡང་བདུད་
 ཅས་པ་ལ་སྤྱིའི་བདུད་དང་བྱེ་བྲག་གི་བདུད་གཉིས་ཡོད། སྤྱིའི་བདུད་ནི་བདུད་བཞི་སྟེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། སྤུང་པོའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ལྷའི་བྱའི་
 བདུད་རྣམས་ཡིན། དང་པོ་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱ་རགས་མང་
 པོས་ལོག་པའི་ལམ་དུ་བྱིད་ནས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 བདུད་ཅས་ཟེར་བ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤུང་པོ་ལྷ་པོ་ལ་བདག་འཛིན་དམ་ཆེ་བ་འཁོར་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ནས་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་སྤུང་པོའི་བདུད་ཟེར།
 ལམ་བསྐྱེད་པ་མཐའ་རུ་མ་ཕྱིན་པར་ཆེ་སྒྲིག་གི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་
 ཟེར། བདུད་དགའ་རབ་དབང་སྤྱག་འཁོར་དང་བཅས་པས་མེ་ཏྲོག་གི་མདའ་ལྷ་
 འཕངས་པས། དེ་སུ་ལ་ཕོག་པ་དེས་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བ་དེ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཟེར་བས་དེ་དག་བདུད་བཞི་ཡིན། བདུད་བཞི་པོ་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་
 འདུས་པའི་བདུད་ཅིག་མེད་མོད། བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱེན། དག་གཉེན་ཆགས་སྤང་གི་
 བདུད། འབྱུང་པོ་ལོག་འདྲེན་གྱི་བདུད། བསོད་རྣམས་འདུ་འཛིའི་བདུད།
 ཟས་ཞོར་འཛིན་ཆགས་ཀྱི་བདུད་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ནང་གསེས་མང་དུ་ཡོད། དེའི་
 རང་ནས་འདི་ནས་གསུངས་པའི་བདུད་གྱིས་ཟིན་པ་ནི། སྤྱན་གྲོགས་བདུད་ཁྱེར་གྱི་

བདུད་ལ་གསུངས། དེ་ཡང་ཕར་བལྟས་ན་སྒྲིབ་ལོས་ཡིན་བསམ་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིབ་གི་
 ཚུལ་ཀུན་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་མི་སེམས་བསྐྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ། བྱུང་པར་དེར་སང་གི་
 དུས་སྐབས་མས་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་རྒྱ་གཞུང་བ་ལ་དགའ་དད་ཆེ་བ་དེ་འབྲེལ་གོ་སྐབས་
 དང་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱ་བས་ཞོར་གྱིས་བྲིད་ཀྱང་ཉམས་རྩེར་གཙུག་ན། སྒྲིབ་གྱི་གོང་བུ།
 མཚངས་གྱི་རིལ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཆོ་ལས་བསྐྱུ་བ་རྒྱུ་འགོས་རྒྱུ་སྒྲིབ་མ་གཏོགས་མེད།
 དེ་ལ་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་ཅེན། རང་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 དུག་ལྷ་མེ་ཆེ་རུ་འབར། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཁ་ཕྱོགས། སྒྲིབ་མེ་བྱང་སེམས་དང་
 ཐལ་བ་དེ་ཆོ་བདུད་གྱི་ལས་ཡིན། བདུད་ཡིན་པའི་རྟགས་མེད། དེའི་སྒྲིབ་ན་ཆོ་
 རྟག་བསྐྱུ་ལ་ལོགས་པ་སྒྲོ་བུར་གྱི་རྒྱུན་ངན་མང་པོ་མ་བསམ་ས་མི་འབབ་ས་ནས་འོང་
 རྒྱུ་དང་བྲན་པ་ཉམས་ནས་གཏི་མུག་འཐིབ་རྒྱ། དོན་མེད་དུ་སེམས་མི་བདེ་རྒྱ།
 ཆོས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་སྒྲོ་བུར་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཡིད་
 སྒྲོན་སྒྲིབ་ཆགས་ཞེན་སྒྲིབ་བས་ཆེ་བ། བྲིལ་དང་ངོ་ཆོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པ་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པའི་རྟགས་དེ་ཆོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བདུད་གྱིས་བྱིན་པ་དང་གཅིག །ཡང་དུག་ལྷ་འབྲུག་དང་ཞེས་པ། འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སྒྲིབ་མོངས་དུག་ལྷ་འབྲུག་པའམ་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ། སྒྲིབ་སོ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་
 ཅན་ལོས་ཡིན་མོད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་རགས་པ་
 མཛོན་གྱུར་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དེའི་དབང་དུ་སོང་བས་ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བ་
 མ་གཏོགས་རང་དབང་རྩེད་ཟུང་མེད་པ་ལ་གསུངས། ཉོན་མོངས་འདི་དག་གི་
 དབང་དུ་སོང་ན་ཁོང་དུ་དུག་སོང་བ་དང་འདྲ་བར་ཐར་བའི་སྒྲིབ་གཙོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

གྲིས་དུག་གསུམ་དང་དུག་ལྷ་ཞེས་གསོད་ཅིང་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དུག་
 གི་མིང་དེ་དག་ལ་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དུག་ལྷ་རགས་ཤིང་འབྲུག་པ་ཅན་དང་
 གཉིས། ཡང་ལས་ངན་ཐོག་ཏུ་བབས་དང་ལེ་ལོས་གཡེང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ཆོས་བསྐྱབ་རན་པའམ་བསྐྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་སྡོན་བསགས་ལས་ངན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་གྱི་མཚོ་རང་ཐོག་ཏུ་རྩོལ་བས་ལས་ངན་རང་གིས་
 བསགས་པ་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ལ་སྡོན་ལས་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་ཆོས་ལ་
 ཡི་ཆད་བྱེད་པ་དང་གསུམ། ལེ་ལོས་གཡེང་། །ཞེས་པ་ཆོས་བསྐྱབ་འདོད་དང་
 ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་སྦྱང་འདོད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པས་དེ་རིང་མིན་པར་
 སང་ཉིན་ཡིན། ད་རེས་མ་རེད་དང་རྗེས་མར་ཡིན་ཁོན་བསམ་ཞིང་ཕྱི་བཤོལ་དང་ལེ་
 ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་ཚོད་ཟད་པས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཚོད་
 མེད་པར་འགའ་རེ་རྣམ་གཡེང་གིས་འདི་ལ་ཡེངས་སོང་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། མི་རྒྱ་
 མ་རིང་པོ་བཟུར་རྒྱ་བསྐྱོག་རྒྱ་མེད་པ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་འགོ་བ་དེ་
 ལྟར་ལེ་ལོས་གཡེང་བ་ཅན་དང་བཞི། གཞན་ཁོལ་བྲན་གཡོག་འཛིགས་སྦྱོབ་ཆོས་
 ལྟར་བཅོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁོལ་པོ་ཞེས་བྲན་གཡོག་ལ་ཟེར།
 དེ་ཡང་ཞོ་དུག་ཐོས་པའི་སྒྲ་བ་དེ། །ལས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་རུ་རུ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 དཔེར་ན་ལས་ཁུང་གི་སྒྲ་ཐོག་ཟ་བ་ཚང་མ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་མདོར་ན་ལུས་པོ་མི་
 ལ་བཅོང་བའི་མིའི་རིགས་ལ་ཟེར་བས་གཞན་ཁོལ་བྲན་གཡོག་དང་། འཛིགས་སྦྱོབ་
 ཅེས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཟུར་བའི་ཆེད་དུ་དཔེར་ན། མི་ནག་ཉེས་
 ཆེན་པོ་འགས་ཏུགས་བརྗེས་ནས་སྒྲ་རྒྱན་གོས་རྒྱན་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་གཏིང་
 རྣམ་ཆོས་གྱི་སྒྲ་བ་ཡོད་དོན་མེད་པས་དེ་དང་དུག ཆོས་ལྟར་བཅོས་ཞེས་པ།

ཆོས་པ་མིན་ཡང་ཆོས་པ་ཡིན་མཛོག་གིས་འགའ་རེས། རྒྱལ་ཆོག་རེ་དང་དགོར་རེ་
ཆེད་པའི་དོན་ལ་གྲ་ཆས་ཙམ་གྱོན་པ་སྟེ། སྐྱུ་རྒྱུད་སྟོག་ན་གྲ་བ་བྱེད་བསམ་པ་དང་གྲ་
བ་བརྒྱག་ན་སྐྱུ་རྒྱུད་བྱེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་མིན་ཡང་ཆེད་བཀུར་སྟོན་གྲགས་བརྒྱབ་
པའི་དོན་ལ་རྒྱ་བྱེད་རྒྱ། ཆོང་རྒྱག་རྒྱ། རྒྱན་འཛོག་རྒྱ་སོགས་བྱ་བ་སྐྱ་ཆོགས་བྱས་
ནས་དེ་དག་ཆོར་རྩེས་གྲ་བ་སྒྲ་མ་ཞིག་བྱས་ན་ཆོ་སྤྱི་མ་མི་ཤེས་མ་གཏོགས་ཆོ་འདི་ལ་དེའི་
ཅུང་དགའ་ཆེ་བསམ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་དུག་འཕྱང་དགོར་ནག་བྱུང་རྒྱལ་
ལ་སྒྲིབ་མ་ཁན་ཅན་དེ་དང་བདུན། ཆོངས་སོགས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམས་
བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཆོངས་པའི་རིགས་ཅན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་བྱེད་རྒྱུའི་སྐལ་བ་སྤྲ་བའོ། །ཆོངས་སོགས་ཞེས་སོགས་ཁོང་དུ།
སྤྱིག་གོགས་དང་ཆོས་མིན་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་
བྱུར་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་དུ་ད་མེད་ཀྱང་ད་སྟེབ་རྒྱུའི་འབྱུང་ཉི་བའི་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་དན་དང་
བསྟོང་ནས་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་བསྐྱབ་མི་བཅུག་པའི་མི་ཁོམ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ།
བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲར་ལྷགས་པའི་ཆོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རང་
ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བོ་རུ་རྒྱུན་དན་རང་ཁོང་ནས་བྱུང་བ།
ལྷགས་ཞེས་པ་བྱུང་བའམ་ལྷགས་པ། དེ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། དེའི་
སྐལ་བ་ལ་བདུད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་འདུག་བསམ་ན། ལྟ་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་བྱུར་ནས་བཙའ་ཏེ། དང་པོ་བརྟག་ བར་དུ་བསྟོན། ཐམ་
དགོངས་སྒྲིབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དུག་ལྟ་འབྲུག་པ་ཡིན་ན། རབ་ཡིན་ན་རྟོག་
ཆོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཤར་གྲོལ་གྱི་ལམ་སྤྱང་བ་དང་། ཐར་ལྟ་ཡང་

འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱུག་པ་བསྐྱོམ་རྒྱུ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་
བསྐྱོམ་རྒྱུ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བརྟེན་དགོས། ལས་ངན་ཐོག་ཏུ་བབ་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་
དག་བྱེད་དུ་བཤགས་སྒྲེམ་བྱེད་དགོས། ལེ་ལོས་གཡེང་བས་བྱེད་འདུག་བསམ་ན་
བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། གཞན་ཁོལ་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་བྲལ་བ་རེད་ཡོད་ན་སློ་ཐག་
རང་གིས་བཅད། སྤྲོ་ཐག་མགོ་ལ་མདུད་དགོས། འཇིགས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཆོས་རེད་
བསམ་ན་ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་རྒྱུད་ལ་ཨོ་སྦྱོས་བལྟ་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་ཆོས་ལྟར་
བཅོས་པའི་རྩྱལ་འཆོས་ཅན་རེད་འདུག་སྟུམ་ན། ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་ཐོང་ཐབས་བྱེད།
རྩྱེངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྤྱུར་བའི་སྤྱོད་པོ་རེད་འདུག་བསམ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མཐུན་རྒྱུ་ཆོང་བར་བྱ་དགོས་པ་རེད།
དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་རྒྱུ་རང་ཐོག་ཏུ་བབ་ན། **སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་སྤྱུར་ཅིག་གུ་རུ་**
མཁྱེན། །ལམ་གོལ་དམན་པར་མགོད་ཀུན་མཁྱེན་རྗེ། །གཉིས་སུ་མེད་དོ་དྲིན་
ཆེན་གླེ་མ་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། **སློ་སྤྲོ་ལོག་ལམ་ནས་བསྐྱོད་སྟེ་འདི་ཕྱི་**
རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱུབ་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱུར་བར་མཛོད་ཅིག་
སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨོ་རྒྱུན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ། ལམ་བུང་རྩལ་བསྐྱུབ་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་ཉེས་ནོར་དོག་གི་བཞི་མདོར་སྟེབ་དུས། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་
རྒྱུད་ལས། **བཟོད་དུ་མེད་ལ་བཟོད་པའི་གོལ་ས་བྱུང་། །དམིགས་མེད་བལྟས་**
པས་མ་མཐོང་སྤྲིབ་པ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་གོལ་ནས་དམན་པའི་
གནས་སུ་ལྷུང་དུ་མ་འདུག་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་དོ་
དྲིན་ཆེན་རྩ་བའི་གླེ་མས་རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་འདྲེས། དགོངས་པའི་ཞེ་སྤྱུགས་ཟིན་པར་
བྱིན་གྱིས་སློབས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་

པ་བརྒྱུད་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་གསལ་འདེབས་སྒྲིལ་ལམ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བ་དང་
བཅས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏེ།

༣། རིས་ཆད་སྒྲོ་ཡི་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱུད།

རིས་ཆད་སྒྲོ་ཡི་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ནི། སྐྱོ་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་དད་པའི་ཞོར་དང་
བྲལ། །འདོད་མེད་ཞགས་པས་བཅིང་དང་ཀུན་སྦྱོང་རྩུབ། །མི་དགོ་སྤྲིག་ལ་མི་
འཛོམ་ལས་མཐའ་ལོག། །སྒྲོམ་པ་ཉམས་ཤིང་དམ་ཚིག་རལ་བ་སྟེ། །རིས་ཆད་
སྒྲོ་ཡི་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱུད། །བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱར་ལྷགས་པའི་
ཆོ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་མུང་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། །དང་པོ་སྐྱོ་ཤས་རྒྱུད་ཞིང་དད་
པའི་ཞོར་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། །འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་
མཐོང་ཡང་སྐྱོ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཡང་དད་པ་རྩུང་ཟད་
མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་གོན་ཡང་སྒྲག་མི་ཤེས།
ཆོ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཆོ་ལ་འཛིགས་མི་ཤེས་ཤིང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་མ་གོ་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འཛོམ་པས་འདུ་ཤེས་
འབྱུང་ནས། །འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་པས་སྐྱོ་ཤས་རྒྱུད་ཞེས་
གསུངས་པས་འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་གི་ངེས་འབྱུང་མེད་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་
པ་དེ་དང་གཅིག་ དད་པའི་ཞོར་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་སྒྲུ་མ་ལ་
དད་པ་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོ་མེད་ན་ནང་ལ་འཇུག་
ཐབས་མི་ལྟན་པ་སྒྲོ་མེད་ན་སྒྲོ་འགག་ནས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་མི་རྩོད་པ་དང་། །གཞན་
ཡང་དད་པ་ནི་འཕགས་ཞོར་བདུན་ལས་དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དད་པའི་ཞོར་དང་བྲལ་

བའི་ལག་སྟོང་མ་དང་གཉིས། འདོད་སྲེད་ཞགས་པས་བཅིང་དང་ཞེས་པས།
སྦྱར་ན་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མོར་ལོངས་སྦྱོད་གཉིན་གྲོགས་
སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་སྲེད་པ་བྱེད་པ། འདོད་སྲེད་ཀྱི་ཞགས་པ་དེ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
ཞགས་པ་དམ་པེ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་བཅིངས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་ཞེན་
ཅིང་ཆགས་ནས་དེ་ཁོ་ནས་མ་འགྲིག་པར་བསྐྱད་པས་ཆོས་བྱེད་ལོང་མེད་པ་དང་གསུམ།
ཀུན་སྦྱོད་རྩལ་ཅེས་པ་མི་གཞི་ངན་པའི་ཀུན་སྦྱོད་དེ་གཞན་པམ་སྤྱིང་མེད་ཅི་ཙམ་ཡང་མ་བློ་
བས་རྩལ་མེ་ཆོར་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་འཕྲད་
ཀྱང་བཅོས་དཀའ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་བསྐྱབ་དུ་ཡོད་མོད་གཤིས་ངན་གྱི་གཤིས་
བཅོས་དཀའ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དང་བཞི། མི་དག་སྤྲིག་ལ་མི་འཛོམ་ཅེས་པ།
སྟོ་གསུམ་གྱིས་མི་དག་སྤྲིག་པའི་ལས་བསགས་རྒྱ་ལ་ཅི་མི་སྟམ་པས། སྤྲིག་པ་
བསགས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་འཛོམ་པའམ་འཛོམ་བག་མི་བྱེད་པ། སྟོ་གསུམ་ཉེ་བར་མ་
ཞིབའི་ལས་ངན། ལས་ནའང་། བཤད་ནའང་། བསམ་ནའང་། མི་དག་
སྤྲིག་པའི་ལས་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པའི་མི་ནག་ཕྱོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མི་
ཆགས་པས་ཆོས་ལས་སྦྱིར་སྦྱོགས་འགྲོ་བ་དེ་དང་ལྔ། ལས་མཐའ་ལོག་ཅེས་པ།
དང་པོ་ཆོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཇེ་ངན་དང་ཇེ་ངན་ལས་མཐའ་སྐར་
ལ་ལོག་པས། ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་བལ་ནས། མི་
དག་སྤྲིག་སྦྱོད་ཀྱིས་ཐེབས་པས་ཕལ་བ་ལས་ཀྱང་སྐབས་སྦྱོད་ངན་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་དང་
དྲུག སྟོམ་པ་ཉམས་ཤིང་དམ་ཆོག་རལ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཕྱི་སོ་ཐར་གྱི་ལམ་ལ་
ཞུགས་ནས་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་སྟོམ་པ་དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་དག་རྩལ་པ་མ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྟོམ་པ་ཞུས་ནས་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ།

ནང་བྱང་སེམས་སྒོལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཟབ་མོ་ལྟ་ལུགས། རྒྱ་ཆེན་སྒྲིད་སྒོལ་གཉིས་ཀ་
གང་གི་སྒྲོན་ས་སྒྲངས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྟུན་སྒྲོམ་སྟུང་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་བདུན།
གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལུགས་ནས། རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྒྱ་བོ།
གྲོལ་བར་བྱེད་པ་གདམས་ངག་གི་རིམ་པ་མང་པོ་ཐོབ་ན་ཡང་དེའི་བསྟུང་བྱ་དམ་ཆོག་མ་
བསྟུང་བར་སྒྲ་མ་དང་མཆེད་གྲོགས་ལ་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་
དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ། དམ་ཆོག་ལ་ཡང་འགལ་ཉམས་འདས་རལ་བཞིའི་དབྱེ་བ་
ཡོད་པ་ལས། རལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཐཆད་པ་སྟེ། རལ་ན་རང་གི་སྒོག་གིས་
གསོ་བར་བཤད། །ཅེས་གསོ་དཀའ་བའི་ཆོད་ལ་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ།
རིས་ཆད་སྒོ་ཡི་མི་ཁོམ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་
གནས་ནས་པན་བདེའི་སྒོ་འཕར་ལ་རྒྱུད་པའི་སྡེ་རིས་ལས་རིས་སུ་ཆད་པའམ་དེ་ལས་
རྒྱུད་རིང་དུ་སོང་བ། དེའི་སྒྲོགས་ལ་མེད་པ་ཐར་བའི་གསལ་སྒྲོན་རང་རྒྱུད་ནས་ལུབ་
སོང་བའི་ལམ་གོ་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པ་སྒྲོའི་འདུག་པ་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་མི་ཁོམ་
པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ། བདག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲར་ལྷགས་པའི་ཆོ། །ཞེས་
བདག་གིས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བྱུང་དུ་བྱུང་ནས་ལྷགས་པའི་ཆོ་སྟེ་
དེ་དང་འཕྲད་བཞིན་འདུག་བསམ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་དཔྱད་བཏང་སྟེ་ནང་རེ་
བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་རེ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་བྱུང་བ་ལ་གཟབ། ཐུན་རེ་བཞིན་དུ་
བརྟགས་དཔྱད་བྱས་ན་མ་བསམ་ས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད་མེད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རང་གིས་
ཏྲོག་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྒྲོ་གས་རྒྱུང་འདུག་བསམ་ན་འཁོར་བའི་སྟུག་
བསྟུལ་རང་ཐོག་ཏུ་སྒྲངས་ཏེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དགོས། དད་པ་མེད་པ་དང་དད་པ་ཞན་འགོ་

འདུག་བསམ་ན། ཡུལ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་ནས་དད་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས།
འདོད་སྲིད་ཆགས་ཞེན་སོགས་དོས་བྲག་ཆེ་བ་དེའི་དབང་དུ་ཤོར་བས་དེ་ལས་སྤྱག་མི་
འདུག་བསམ་ན། འདོད་ཡོན་སྒྱུ་མ་མི་ལམ་ལ་བལྟས་ནས་ཆགས་ཞེན་གྱི་འབྲི་བ་
བཅད། རང་ཉིད་གྱི་ཀུན་སྒྱུད་དེ་གཤིས་ངན་གདུག་པ་ཅན་གཟེ་མ་ར་འགོ་འདྲ་ཞིག་
རེད་འགོ་འདུག་བསམ་པའི་སྒྲུང་བ་ཤར་ན། རང་ཐད་ལ་བཞག་ནས་རང་སྒྲིན་ཤེས་
པར་བྱེད་དགོས། ཞི་དུལ་བག་ཡོད་ལྡན་པས་རང་སེམས་རང་གིས་བརྟུལ་ནས།
རང་གིས་རང་ལམ་ལ་བཞག མི་དགེ་སྤྲིག་ལས་ལ་འཛེམ་བག་མེད་པའི་གཉེན་པོར་
དགེ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་ཤུགས་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རང་གིས་
རང་ཉིད་བག་ཡོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། ལས་མཐའ་ལོག་ཉེན་ཆེ་བས་
འདི་ལྟར་བྱས་ཆོ་སྒྲུ་བོ་པལ་བ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཐབས་སྤྱག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་བསམ་ན།
དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡོན་ཏན་སྒྲ་རེ་ཡིན་ཡང་ཡར་ལྡན་གྱིས་
རྒྱུད་ལ་བསྟེན་དགོས། སྒྲོམ་དམ་ཆོག་དང་འགལ་འདུག་བསམ་ན། དེའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ནས། དག་སྒྲུང་ཆོས་དང་བྲམ་མ་ལ་སྦྱང་། རང་གི་
ཉེས་སྒྲིན་གྱི་མཆོང་གཏིང་ནས་བཏོན་ཏེ། བཤགས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་གནང་བཀའ་
གི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཨོ་འོང་མི་འོང་དང་ཆེ་
འོང་རྒྱུ་འོང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འོང་ཐབས་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་འབད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། **སྒོ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་གུ་**
རུ་མཁུམ། །ལམ་གོལ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་མཁུམ་ཇེ། །གཉིས་སུ་མེད་དོ་
དེན་ཆེན་སྒྲ་མ་མཁུམ། ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིས་ཆད་སྒོ་ཡི་མི་འོམ་པ་
འབྱུང་བ་དང་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཐྲོག་པ་ཞིག་གུ་རུ་པར་འབྱུང་གནས་ཁྱེད་མཁུམ། སྒོ་སྒྲ་

ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱུར་བར་མཛོད་ཅིག ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་
ཞེས་ནས་ལམ་ལོག་པ། ལམ་གོལ་བ། ལམ་དམན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་གཏོང་
རོགས་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྲིད་མཁྱེན། ཐུགས་མཁྱེན་བཅའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རུ་དང་གྲོང་ཆེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྲིན་ཆེན་ཅ་
བའི་སྒྲ་མ་བྲིད་མཁྱེན་ཞེས་གསུངས། དེའང་ངག་འདོན་འདིའི་ཞལ་སྐྱོང་འཛིགས་
མེད་ཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་མཛོད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་སུ་མེད་དོ་བྲིན་ཆེན་སྒྲ་མ་མཁྱེན་
གསུངས་པ་དེ། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་ལ་གཙོ་བོ་གསུངས་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་བརྒྱད་གསུམ་སྒྲ་མའི་ཞལ་སྐྱོན་བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྡན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་
མོས་པ་གཏད་ན་དགོངས་གྲོང་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་ལ་གསལ་བ་བཏབ་པས།
སྐབས་གསུམ་ཅ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཅ་བ་
གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསལ་བ་བཏབ་ན་ཆོག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་སྔོན་འགྲོའི་བྲིད་རྒྱུ་གི་དང་པོ་དལ་འབྱོར་
ཆེད་དཀའི་བྲིད་སོང་ལ། བྲིད་རྒྱུ་འདི་ཐུན་དུ་བཅད་ནས་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ། དང་
པོ་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མགོ་བཟུང་ནས་དངོས་གཞི་དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ་སྒྲིམ་
དུས་བསམ་སྒྲོ་ནང་ལ་བཀུག་ནས། ངས་ད་ལྟོ་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཆོང་བའི་
ལུས་ཉེན་ཞིག་ཆེད་ཡོད་པ་འདི། དབུལ་པོ་རྒྱ་མེད་ཞིག་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཅི་
བསམ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཆེད་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགའ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུས་ཅི་བསམ་འགྲུབ་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་འདིའི་འདོད་དོན་ཙམ་ཞིག་རེད། དལ་འབྱོར་གྱི་
ལུས་ཉེན་འདིའི་སྤྱིང་ནས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་ད་ལྟོ་བར་ལ་འགྲུབ་མ་མྱོང་
བའི་ཆོ་གཅིག་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་ཆོག་པས། འདི་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་མི་གཏོང་བར་

དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཚང་བ་མ་ཟད། འཕྲལ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་
 རིས་ཆད་སློ་ཡི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་དྲུག་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྟུ་མི་བཅུག་
 པར། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སོ་བཞི་པོ་ཚང་བ་ཞིག་གྲུས་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
 ཐར་ལམ་བྱང་རྒྱུ་བ་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་པའི་འདུན་པ་སློ་སེམས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་
 དགོས་པ་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་འདི་ཅུང་ཟ་
 རུ་མི་བཅུག་པར། རྣམ་གཤམ་ལེ་ལོའི་རྒྱུན་པོ་དང་ལག་ཅིག་ཅོད་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་
 པའི་གྲུབ་འབྲས་ལག་ཏུ་ལོན་པ་ཞིག མཁྱོགས་སྤྱུར་དུ་བྱེད་དགོས་བསམ་པའི་དམ་
 བཅའ་དང་བཅས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་ལ་བསམས་ཏེ་དབྱུད་སློམ་དང་། དེ་
 རྣམ་དབྱུད་ཅིང་དབྱུད། བརྟགས་ཤིང་བརྟག་ན་སེམས་ཐང་ཆད་ནས་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་
 མ་འཕྲོན། སྐབས་དེར་འདས་པའི་རྗེས་མི་གཅོད། མ་འོངས་པའི་སྤྱོད་མི་བསྟ།
 ད་ལྟའི་འཕྲོ་མི་མཐུད་པར་བཅས་བཅོས་མི་བྱེད་པའི་ཐོག་དེར་བཞག་ནས་འཛོག་སློམ་བྱེད་
 དགོས། ཡང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་མཐུད་བྱུང་ན་དངོས་གཞིའི་སློམ་དོན་ལ་དབྱུད་སློམ་གྲུས་
 ཏེ། དབྱུད་འཛོག་སྤེལ་མ་བྱེད་རྒྱ་ནི་འདི་མན་ཆད་གྱི་སྤྱན་ཚང་མ་ལ་འབྲ་འབྲ་སྟེ་
 གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་སྤྱན་གྱི་མཐུག་ཏུ་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་
 བསྟོད་དགོས་སོ།།

ཁ ཆོ་མི་རྟག་པའི་བྲིད།

དང་པོ་ཆོ་མི་རྟག་ཚུལ་སྒྲིུར་བསྟན་པ།

དཀི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆོ་མི་རྟག་པའི་བྲིད་བཤད་པ་ལ། འདི་ལ་སྔོན་འགྲུའི་བྲིད་
ཐུས་པ་ལས། ཕྱི་སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་བསམས་ཏེ་ཆོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ། བད་
བཅུད་གྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ལ་བསམས་ཏེ་ཆོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ། དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསམས་
ཏེ་ཆོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ། སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་ལ་བསམས་ཏེ་ཆོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པ།
ནམ་འཁི་ཆ་མེད་ལ་བསམ་པ། དཔེ་དོན་སྣ་ཆོགས་ལ་བསམ་པ་སྟེ་ས་བཅད་དུག་
གིས་བསྟན་མོད་འདིར་དག་འདོན་གྱི་ཆོག་ལ། ད་ལྟ་ནད་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མ་
གཟིར། །བྲན་ཁོལ་ལ་སོགས་གཞན་དབང་མ་གྱུར་པའི། །རང་དབང་ཕྱོག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་དུས་འདིར། །སྟོམ་ལས་ངང་དུ་དལ་འབྱོར་ཆུད་གསོན་
ན། །འཁོར་དང་ལོངས་སྒྲོན་ཉི་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟ། །ལྟ་ཅིག་ཅེས་པར་བཟུང་བའི་
ལུས་འདི་ཡང་། །མལ་གྱི་ནད་ནས་ས་ཕྱོགས་སྟོང་པར་བསྐྱལ། །མ་དང་བྱ་རྒྱུད་
བྲི་ཡིས་འབྲད་པའི་དུས། །བར་དེའི་ཡུལ་ན་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་
ཀ་གཉིས་དང་རྐང་པ་གཅིག་གིས་ཆོ་མི་རྟག་པའི་བྲིད་བསྟན་པ་ཡིན་ན། འདིའི་དོན་
གྱི་ཐད་ནས་ཞིབ་ཐ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྟོེ་ཞིག་བཏང་ན། དང་པོ་ཕྱི་སྒྲོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་
བསམ་སྟོེ་བཏང་ན། སྒྲིང་བཞི་རི་རབ་ལྷ་གནས་དང་བཅས་པ་སྤ་ཞིང་འཐས་པ་བསྟན་པ་

པའི་བར་དུ་གནས་པ་འདི་ཡང་མི་རྟག་ནས་མཐར་མེ་བདུན་ཅུ་གཅིག་གིས་འཛིག་ནས་
 ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོའི་ལུས་ཉམ་ཅུང་ནམ་ཁྱེན་
 མཚུག་གི་སྤང་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཅུ་བཅི་ཡོད་བསམ་ནས་སེམས་ལ་སྒྲོབ་བསྐྱེད་དགོས་པ་
 རེད། ཡང་ན་ང་བཙུན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསམ་སྒྲོབ་བྱུང་ན། དེ་ལྟར་དུ་མཐོ་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱི་མོ་ནས་དམའ་དམུལ་བ་མནར་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་ཡན་ཆད། སྐྱུས་ནས་འཆི་
 བ་ལས་ཐར་སོང་བ་གཅིག་ཀྱང་ད་སྔོན་ཡོད་མ་མྱོང་། ད་ལྟ་ཡོད་མི་སྤྱོད། བྱུང་
 པར་དུ་རང་ཅག་འཛིན་བུ་གྲིང་པའི་མིའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད། དེའི་ནང་ནས་དུས་གྱི་
 དབང་གིས་ཆོ་སྤྲོས་མའི་སྐབས་ལ་ཁེལ་ན། ཤི་བསམ་ཡིད་ལ་མེད་པ་ནས་འཆི་བ་
 མང་བ་དེས་ན། ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཞོལ་གྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་འཆི་ཁར་ཕན་ངེས་ཤི་
 ཡང་མི་འགྲོད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྐྱབ་ནས་འགྲུབ་དགོས་བསམ། དམ་པའི་
 སྐྱུས་བུ་ལ་བསམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཐད་ནས་བསམ་སྒྲོབ་བྱུང་ན། སྤྱི་གྱི་
 དུས་སུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན། བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་མཚོན་ན་རྣམ་འདྲན་
 རྣམ་པ་བཞི་འཁོར་དག་བཙུག་ཏུ་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བཙས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་
 ཞིག་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ན། རྗེ་མཆོག་སྐྱབ་སྐྱེས་པ་
 དེ་ཆོ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་སྐྱུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་
 བསྟན། དེ་དང་འབྲེལ་བར་དེའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་དུག་མཚོག་
 གཉིས། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཡིན་ན། མཁན་
 སྒྲོབ་ཆོས་གསུམ། རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྔ། ས་སྐྱུའི་གོང་མ་རྣམ་ལྔ། རྗེ་མའི་
 རོང་གྲོང་རྣམ་གཉིས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བྱོགས་ནས་མར་མི་དྲགས་གསུམ།
 བཀའ་གདམས་གསལ་རྗེས་གི་ཐད་ནས་རྗེ་བོ་ཡབ་སྐུས་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ལ་སོགས་པ་

མཁའ་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲིལ་བུ་ཅི་ལྟར་མང་པོ་བྱོན་ནས། མཆོག་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་རང་དབང་ཐོབ། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་
 འཕྲུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཆོ་ཡང་མཐར་མི་རྟག་པའི་དང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་
 བརྟན་ནས་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་མངལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་ལུས་ལས་ངན་གྱི་རྒྱ་བྱས་རྒྱེན་ངན་གྱི་རྒྱུང་གིས་དེད།
 བག་ཆགས་ངན་པས་མཚམས་སྦྱར་བའི་གདོས་བཅས་མི་གཙང་བའི་ཡུང་པོ་ཞིག་ལ་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་རྒྱུན་བརྟེན་པ་ཙམ་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡོད་དེ། བཅ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཉི་མ་
 ཁ་ཤས་ལ་འབྲེལ་བའི་ལུས་འདི་ལ་ནམ་འཛིག་གི་ངེས་པ་དང་། བཅ་ཤེས་གཉིས་པོ་
 ཐོ་སྟངས་དུ་བྱ་བབས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྱེད་གཤའི་
 བདག་པོ་ལ་བསམ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་ཐད་ལ་ཡང་། སྒྱེད་གཤའི་བདག་པོ་
 ཟེར་བ་ལྷ་ཆེན་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་རིང་པོ་བསྐྱལ་བའི་བར་ཐུབ་པ། སྟོབས་
 འབྱོར་བ་གཟི་བརྗིད་མངའ་ཐང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལྟ་དང་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
 འཁི་བའི་གནས་ལས་ཐར་བ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། ཆངས་དབང་བདེ་
 འབྱུང་འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྣམས་ཀྱང་། །འཁི་བདག་སྟེ་ལས་བཟུར་བའི་ཐབས་མི་
 བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེདག་ལ་བལྟས་ན་ང་ཆོའི་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་འདི་
 ཆོ་སྦྱང་མའི་སྦྱང་ཆང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་བས་ཀྱང་རྟག་བརྟན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་ནམ་འཁི་ཆམེད་གྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན། རང་ཅག་འཛིན་གྱིང་
 གི་མི་ལ་ཆོ་ཆད་འདི་རེད་ཅེས་གཏན་ཁེལ་བ་ཞིག་མེད། ནམ་འཁི་དང་གར་འཁི།
 འདི་ནས་འདི་ལྟར་འཁི། འཁི་རྒྱུན་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་སུས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་རེད།
 གཞན་ཡང་འཆོ་རྒྱུན་ནི་ཉུང་ཞིང་འཁི་རྒྱུན་ནི་མང་བས། འཆོ་རྒྱུན་ཡིན་བསམ་པ་

རྣམས་འཆི་རྒྱུ་རེད་འགོ་བ་གང་མང་མང་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་ནི་གིན་ཏུ་
 མང་། །འཆོ་བའི་རྒྱུ་ནི་གིན་ཏུ་ཉུང་། །དེ་ཡང་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་
 འགྱུར། །ཞེས་ཨ་ལྷ་དེ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་མང་། འཆི་བ་སྒོ་
 བུར་བ་ནམ་ཐོན་མི་ཤེས་ལུགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན། དེ་རིང་སྒོ་བུར་གི་ནས་སང་
 ཉིན་ད་ཚོ་དྲུག་ཙམ་ན་འབུ་སྤོན་ཉམས་ཐག་གི་ལུས་སྒྲངས་ནས་བསྐྱེད་མེད་སྤུས་ཟེར་ཚོད་
 ཐིག་ དེ་ཚོ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད། གར་སྐྱེ་ངེས་མེད་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བྱས་ནས་སྤྱིང་པོའི་ལྷ་ཆོས་ལ་འབད་དགོས་པ་རེད། ཡང་དཔེ་དོན་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་མི་ཏྟག་པ་སྒོ་མ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།
 སྤྱིད་གསུམ་མི་ཏྟག་སྤོན་ཁའི་སྤྱིན་དང་འདྲ། །འགོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་
 མཚུངས། །སྐྱེས་བུའི་ཆོ་འགོ་ནམ་མཁའི་སྒོ་ག་འདྲ་སྟེ། །རི་གཟར་འབབ་རྒྱ་
 བཞིན་དུ་རྒྱུར་མཐོགས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་འོག་ས་སྤྱིང་ས་སྤྱིང་
 འགོ་བ་ཁམས་གསུམ་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་མི་ཏྟག་པའི་རྒྱལ་ལ་བསམ་ན། རྣམ་རྒྱ་
 སྤོན་ཁའི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྤྱིན་དགར་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་མཛེས་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱང་
 གིས་གཏོར་ནས་མེད་འགོ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་རྟེན་གཞི་རི་རབ་ཁང་ཁྱིམ་མི་ཏྟག་ སྤྱིར་
 བསྐྱལ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ། བྱེ་བྲག་ནམ་རྒྱ་དུས་བཞིའི་འགྱུར་བ་མི་ཏྟག་ རང་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་གྲོང་དགོན་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་རང་ནས། མཐོན་པོའི་ཐོབ་མི་
 ཏྟག་ ལྷག་པོའི་རྒྱ་མི་ཏྟག་ མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་མི་ཏྟག་སྟོབས་དང་འབྱོར་བ་ཅི་
 ཡང་མི་ཏྟག་པ་མཐོང་ཆོས་མཛོན་སུམ་ལ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། ལུས་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་
 བུར་དང་འདྲ་སྟེ་ད་ཡོད་ཀྱང་ད་མེད། དག་བྲག་ཆའི་སྤྱི་དང་མཚུངས་ཏེ་སྤྱི་ནང་བར་
 གསུམ་གང་དུ་བཅུ་ཀྱང་མི་རྟེན། སེམས་རྣམ་རྟོག་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་དང་འདྲ་སྟེ་སྤྱི་དང་

ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་འགྲོ། མདོར་ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་རང་བཞིན།
 བསལ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་ལ། ཆོ་མར་ཟད་པ་དེ་ནམ་མཁའི་སྒྲོག་འདྲ་སྟེ་སྒྱུར་ཞིང་འགྲོ་མགྲོགས་པ་ཞིག་
 ཡིན། འཆི་བ་རྩུར་ལ་ཉེ་བ་དེ་རིག་ཟུར་མའི་སྐབ་དོ་སྒྱུར་དུ་འདྲིལ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་
 ཅམ་ལ་ཡང་མི་འདུག་པར་ཐག་ཇེ་ཉེ་རུ་གཅར། སྒྲོ་བྱར་མ་བསམ་ས་ནས་འཆི་བདག་
 ལ་གདོང་སྒྱུག་བརྒྱབ་དུས། གཅེར་བྱ་གོས་མེད་ལག་སྟོང་ལོར་མེད་དུ། གཉིན་
 གྲོགས་ལོར་རྒྱས། གནས་ཁང་གནས་མལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུར་མི་བྱ་བཞིན་དུ་འབྲལ།
 མར་གྱི་དགྱིལ་ནས་སྐྱེ་བཏོན་པ་དང་ལུག་ཁྱུའི་ནང་ནས་བཤམ་ལུག་བཟུང་བ་ལྟར་ཁེར་
 བྱ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་རྒྱུ་ལ་འདང་ཞིག་བརྒྱབ་ན། གཉིད་བསྐྱད་
 ཡོད་ན་ཆོས་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བསྐྱད་ཡོད་ན་ལང་དགོས་པ་ཞིག་ ལམ་
 ལ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཆོ་འགྲོ་འཕྲོ་བཞག་ནས་བལྟས་སྟོང་དགོས་པ་ཞིག་ བྱ་བ་ལས་
 བཞིན་ཡོད་ན་ལས་འཕྲོ་བཞག་ནས་དོན་ཆེན་གཅིག་པོ་འཆི་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོ་མ་འཁོར་ན་
 སྒྲིལ་པའི་ནང་ནས་སྒྲིལ་པ་དཔུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བརྟམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ཤེས་
 ནས་སྐྱོངས་གཉིད་ལས་སད་དགོས།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཏྟག་པའི་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་ལ་བསམ་ན། ད་ལྟ་ནད་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་
 མ་གཟིར། །ཞེས་གསུངས་པ། ཆོ་འདི་མི་ཏྟག་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་རེད།
 ལུས་འདི་མི་ཏྟག་བར་སྒྲ་གི་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ལྟའི་སྐབས་འདིར་
 རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བའི་ནད་དང་། འགོས་ནས་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ལ་མཆེད་པའི་འགོས་པའི་ནད་རིགས་ལ་སོགས་པ་ཆོ་སྒོག་གི་རྒྱན་ཐག་གཅོད་
 བྱེད་ཀྱིས་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་མེད་པས་དེ་ཚོས་མ་གཅོས་པ་དང་ནི། བཀའ་སྒྲོམ་ཆོ་
 གྲང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་པོའི་ཚོར་བས་ཀྱང་མ་གཟིར་བ། བྲན་ཁོལ་ལ་
 སོགས་གཞན་དབང་མ་གྱུར་པའི། །ཞེས་གསུངས་པ། གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་ཐབས་
 དན་པས་དབང་མེད་དུ་བྱིད་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན།
 རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིགས་དུས་འདིར། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་ལ་རང་དབང་རང་ལ་ཡོད། རང་གི་ཅི་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཆ།
 དབང་མི་ལག་ ཅོ་རྟེ་ཤིང་ལག་རེད་མ་ཤོར་བར་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་། རང་ལ་
 ཆོས་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་ཡོད། ཆོས་ལུ་སའི་སྒྲ་མ་ཡོད། ཆོས་གསུང་པའི་
 སྐབས་དང་ཁེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སུམ་འཚོགས་ལེགས་འགྲིག་གི་དུས་འདིར། འཆི་
 དུས་འགྲོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཤིག་བྱེད་དགོས། དེ་དགོས་ན་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་
 སེམས་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ལ་ཐུག་ཡོད། སེམས་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་ལུས་
 རྟེན་ལ་རག་ལས། །ཁ་ཕར་བསྐྱོར་ཏེ་བཤད་ན། ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་སྒོ་གསུམ་ལ་

རག་ལས་པ་དང་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་རག་ལས་པས་ན། ད་རེས་སྒོ་
 གསུམ་དགོ་བའི་ལས་ལམ་ལ་གཅིག་འཛིག་དགོས་པ་དེ་ཡང་འཛིག་ཐུབ་པ། མྱི་
 ཡུལ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ནང་རང་གི་ལུས་སེམས་གང་ཐད་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 འབྲེལ་ཆོག་ལོད་པའི་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ཁེལ་ཡོད་ན་ཡང་། སྒོ་ལས་ངང་
 དུ་དལ་འབྱོར་ཆུད་གསོན་ན། །ཞེས་པས། དེ་ལྟར་འཛོམ་དཀའ་བའི་མཐུན་རྒྱུན་
 ཞིག་ཆོག་ལོད་པ་དེ་གནད་ཆེན་དོན་ཆེན་ལ་བརྩི་མི་ཤེས་པར། སྒོ་ལས་གྱི་ལེ་
 ལོས་དོན་ཆེན་བསྐྱར་ནས་དོན་ཆུང་ལ་བསྐྱེགས་པ། དོན་ཆེན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་
 རྒྱུ་བོ་བསྐྱར་ནས་དོན་ཆུང་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲན་གསུམ་ལ་དོན་གཉེར་བྱས་ནས།
 ཆོས་སང་བྱ་གནང་བྱས་བསྐྱབ་རྒྱུ་མ་རག་པར་སྒོ་ལས་གྱི་ངང་དུ་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་ལ་
 སོང་ནས། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རྟེན་དཀའ། རྟེན་ན་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་དེ་ཆུད་
 གཞོན་བྱས་ནས་འཕྲོ་བརྒྱུག་ཏུ་བཏང་ན་འཆི་བདག་གི་བསུ་མ་འབྲུམ་དུ་སྦྱེབ་དུས།
 འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོད་ཉི་དུ་འབྲེལ་བ་ལྟ། །ཞེས་རེ་ལྟོས་ཅན་གྱི་འཁོར་དང་ཡང་
 འཁོར། འབད་པས་བསགས་པའི་ལོངས་སྦྱོད་ལོར་རྩས། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཞིང་འབྲལ་
 མི་མོད་པའི་གཉེན་དང་ཉི་དུ་ལ་སོགས་པ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱིང་ཉི་བའི་མི་ཐམས་
 ཅད་མི་འབྲལ་ཞིང་དེ་དག་གི་ངོ་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་
 འདོད་ཅིང་། ལྟ་ཅི་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ལུས་འདི་ཡང་། །ཞེས་པས་དུས་གཏན་
 དུ་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས་ཐུབ་པ་ལྟ་ཅི། གྲོགས་སྒྲོས་ཐུབ་སྦྱིང་བརྩེ་བའི་མི་ཐམས་
 ཅད་པོས་རྩེས་མི་འདེད། མཉམ་འགྲོ་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད། གཅེས་པར་
 བཟུང་ནས་ངའི་ལུས་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་ཁྲུལ་བྱས་ནས། ཟས་ཞིམ་དགུ་ཟ།
 གོས་མཛེས་དགུ་གོན། རྒྱན་མཛེས་དགུ་བཏགས་ས་འདི་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མི་

འགོར་བར་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པ་སྒྲེ་ལ་བསྐྱོན་སྐབས། མཐོན་པོ་གནམ་ལྟ་བུ།
 བཅན་པོ་ཐོག་གི་ཁ་ཡ། ཡུག་པོ་གླུ་འི་ངོ་ཡ། མཛེས་མོ་ལྷ་ཡི་འགྲན་ཡ།
 འཕྱོར་པོ་འཇའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་རུང་། ཐབས་དང་སྒོ་བཀོད་པས་བསྐྱོག་ཐབས་ཅི་ཡང་
 མེད་པར། དབུགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་བ་སྒེལ་ཞིང་བཅེགས་པའི་དུས་སུ། གསེན་ཚེ་
 འདྲིའི་བཀྲག་མདངས་གཟི་བྱིན་དེ་ཉམས་ནས། ཤི་མིག་གསེན་ལ་ལྷ་བའི་ངོ་
 མདངས་སྒྱུ་ཤ་རེ་སོང་ནས། ཡན་ལག་གཡོབ། འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ།
 དབུགས་པར་འཕང་རྩྱུར་ལ་མ་འོང་དུས། རོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོག་ལྷ་ཞིང་སྒྲག་
 སྒྲུང་ཤར་ས། གྲིབ་འབྲུག་ཡེ་རེ་བ་དེ་དུས་རེད་སོང་བ་རེད། མལ་གྱི་ནང་ནས་
 ས་ཕྱོགས་སྟོང་པར་བསྐྱལ། །ཞེས་པས། དུས་དེར་ས་ཆ་སོ་སོའི་ཡུལ་ལུགས་
 ལྟར་རེ་དེ་མེད་པ་གཙང་དག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། གསེན་པོའི་མལ་ས་རྩོན་པོའི་ནང་ནས་
 གོས་མེད་གཙུག་བྱར་ཕྱུངས་ཏེ། གྲོགས་མེད་གཅིག་བྱར་ས་ཕྱོགས་སྟོང་པ་དུར་བྱོད་
 ལ་སོགས་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཡང་། སྔ་དང་བྱ་ཚོད་བྱི་ཡིས་འབྲད་པའི་
 དུས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་དེ་ཉིད་སྔ་དང་བྱ་ཚོད་བྱི་དང་གཙན་གཟན་གྱི་ཁ་
 ཟས་སུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་གིས་འབྲད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཁ་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན།
 དེའི་དུས་སུ་གསེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་ངེ་ལྟར་མཛེས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་དེ་མགོའི་སྒྲ་ལོ་
 ཡག་རུང་ཤི་སྒྲ་རུ་གྱུར་ཆར་བས། བརྒྱ་ཞབས་སྟོང་སྟན་དུ་སྒྲུང་གིས་ཁྱིམ་འགྲོ་བ་
 དང་། མིག་ཁྱེད་མཛེས་ཀྱང་བྱ་ཚོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་། སོ་དུང་སོ་སུ་མ་ཅུ་ཁ་ཁ་
 རུ་འཐོར། མགོའི་ཁྱད་པ་ས་ལ་འཐོར། སྤྱིང་བྲན་པར་ཕོ་རོག་གི་ར་མཚུ་གཏད་
 ནས། བྱི་དང་གཙན་གཟན་གྱི་ཁ་ཟས་བྱས་ཏེ་མི་གཙང་བའི་འདམ་ཇུ་གྱུར་པ་མ་
 ཟད་མཐར་ཡེ་མེད་དུ་གྱུར་འགོ། ཡང་འགའ་རེ་དེ་ལྟར་དུར་བྱོད་དུ་མ་གཏོར་བར།

སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱེད་གྱི་བྱས་ཀྱང་རྩལ་སྤོང་དུ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བཞིན་གྲོང་དུ་ཐིམ་སྟེ།
མདོར་ན་ཡུང་པོ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བཞིན་གྲོང་དུ་ཐིམ་འགོ། དེའི་དུས་སུ་སེམས་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད། བར་དོའི་ཡུལ་ན་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་
པས། མིང་བཞི་འདུས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་དབང་པོ་ཀུན་ཚད་གི་ལུས་ཤིག་ཡོད་པའི་སྤྱང་
བས། མ་ཡི་མངལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ས་མ་གཏོགས་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་མེད་གྱིས་
སྤྲུབས་ས་ཏེན་ས་མེད་པར་བྱ་སྟོང་ལྷུང་གིས་བསྟོད་པ་ལྟར་བསྟོད་ནས་བར་དོའི་ཡུལ་ན་
འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན། འཇིགས་པའི་སྤྱང་བཞི་ཡོད་དེ། ས་ཆུ་
མེ་རླུང་གི་འཇིགས་པའི་སྤྱང་བཞི་ཡིན། དེ་ཡང་ས་ཡི་རླུང་གིས་རི་ཆེན་པོ་གཡོ་བའི་སྤྱང་
དང་། རླུང་གིས་རླུང་གིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འཕྱར་ཡོང་བའི་སྤྱང་གྲགས་པ་དང་། མེའི་
རླུང་གིས་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་འབར་འོང་བའི་སྤྱང་གྲགས། རླུང་གི་རླུང་གིས་དུས་ཀྱི་
འཐོར་རླུང་དུག་པོ་བྱུང་བའི་སྤྱང་ལྟ་བུ་གྲགས་པ་དང་། དེའི་སྤྱང་དུད་དུང་ཡང་བའི་
གཡང་ས་གསུམ་སྟེ། དུག་གསུམ་ལས་སྤྱེས་པའི་གཙོང་རོང་གསུམ་ཟེར་བ།
གཡང་ས་གཟར་མོ་དང་གཅིག་གྲོག་རོང་ཉམ་ང་བ་དང་གཉིས། དུག་མཚོ་
གཏིང་ཟབ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ཆོ་སྤྱང་དེ་བ། དམར་ཟིང་དེ་བ། བག་ངམ་མེ་བར་
འཆར་ཞིང་། ད་དུང་གཅན་གཟན་གདུག་པའི་ངར་སྐྱད་དང་། ཁ་ཆར་རླུང་དང་
ལྷན་པའི་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བར་དོའི་ཡུལ་ན་འཇིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཤད་ཆོད་མེད་
པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ང་ཚོས་སྔོན་ལ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷ་པོས་བར་དོ་འགྲིམ་པའི་ལོ་
རྒྱུས་བཤད་པ་ཡིན་མོད། དེ་རིང་ཡང་དེ་གཅིག་བཤད་ན། དེ་ཡང་ཀར་སྤྱིང་ཞི་
ཁྱིའི་སྤྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་གཏིར་སྟོན་གྱུ་རུ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་ལྷ་བཞིག་ཡོད་པ་
ཁོང་དགོན་པའི་ནང་དུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། མཚམས་ལ་

བཞུགས་སྐབས་ལོ་ཞིག་ལ་ས་ཆ་དེའི་གྲོང་པ་ཡུལ་སྡེའི་ནང་དུ་ནད་ཡམ་ངན་པ་ཞིག་
 མཆེད་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་སོང་བ་རེད། མི་མང་པོ་གི་བ་དེའི་མཉམ་དུ་གུ་རུ་ཉི་ཟླ་
 འོད་ཟེར་ཁོང་རང་གི་ཕ་གཅིག་མ་གཅིག་གི་སྐུན་ཟླ་ཆུང་བ། རུ་བོ་དེ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གི་སོང་། དེ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་དེ་ལོ་དེར་ལོ་སྐུམ་རུ་སོ་
 གཉིས་ཡིན། ཁོ་དང་མཉམ་དུ་བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གྲུང་ནད་ཡམ་དེས་ཐེབ་ནས་གི་
 སོང་། གི་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་གི་མཚམས་སུ་གུ་རུ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་ཁོང་གཅིག་
 དུར་མཚམས་ལ་བཞུགས་པའི་དགོང་མོ་ཞིག་ལ། རུ་བོ་དེ་ཉ་ཅང་དམ་པའི་སྐྱོ་ཤས་
 ཆེན་པོ་འབྲངས་ནས་བར་དོའི་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཙན་མཐོང་བའི་ཐུགས་དགོངས་གཏང་དེ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བར་དོའི་སེམས་ཙན་གྱི་གྲུལ་དུ་
 བྱོན་སོང་། དེ་ལྟར་བྱོན་སྐབས་བར་དོའི་སེམས་ཙན་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་གི་སྒྲུང་བ་
 ཤར་ཏེ་གཟིགས་པའི་སྐབས་ཞིག་ལ། ཁོང་རང་གི་མ་ཡུམ་དེ་སྤར་ལས་གཞོན་པ་
 ལྟར་གྱུར་ནས་ས་གར་འོང་དང་འདྲིར་འོང་མེད་པར་སྐྱབས་ནས་ཁོང་ལ། དེ་རྩེ་རྒྱལ་
 མཚན་དང་སང་ཉམ་ཐག་ཡི་ཐུག་གི་གནས་སུ་ལྷུང་ནས་ཡོད། ཨ་མ་ང་ཁོ་ལ་གཅིག་
 བལྟ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཁོ་རང་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་བསྐྱུང་བ་བྱས་ཡོད། ཁོས་
 ཉམས་ཐག་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་ཀྱང་། ཨ་མ་ངས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སེམས་གསོ་
 བྱས་ཡོད། ཕན་རེ་ཐོགས་ཡོད་ས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྲིང་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 གྱིས་ད་དུང་མི་ལུས་ཞིག་ལེན་རྒྱུ་ལ་བསམ་པ་འཁོར་ནས་གནས་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་ཨོ་
 ཆེད་བལྟ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གནས་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་ཆེད་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། གནས་
 ངན་པ་ལ་ངས་མ་མངགས་པ་ཡིན། བྱད་པར་དུ་སྤྲིག་ཙན་གྱི་བྱིམ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བཏང་
 བ་ཡིན། ད་ཁྱོད་འདི་ནས་ཕར་སོང་དང་ཁོ་ལ་ཐུག་ཡོང་། ཞེས་ཨ་མས་དེ་ལྟར་

གསུངས་ནས་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རབ་ཁ་ནས་ཟམ་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཕར་ཕེབས་སོང་།
 དེར་ཁོང་གིས་ཕྱིར་ལྟ་ཞིག་བྱས་པས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། དེ་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན།
 རུ་བོ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆོ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་ཡི་དམ་ཁྲོས་མ་ནག་མོ་དེ་བྱམས་
 བཅེ་ཅན་གྱི་ཨ་མའི་གཟུགས་སུ་བརྟུག་ནས་བར་དོའི་ཡུལ་དུ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་མགོན་
 སྐྱབས་བྱེད་པར་ཕེབས་འོང་བ་རེད་འདུག དེ་ནས་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་ཐུགས་དགའ་སྟོ་
 འབྲེས་མའི་ངང་ནས་ཕར་བྱོན་སྐབས། ཕྱི་བས་ལམ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཚུར་ལ་རུ་བོ་དོ་
 རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ངོ་ཤེས་བཞིན། ཤིང་བྲ་མ་བྲུང་པོ་ཞིག་བྲུང་ནས་སྐྱག་སྐྱུ་དག་རྩ་
 རིང་པོ་ཅན། སྤུས་གོ་ཡང་ཡིད་སྟོབ་ཞིག་ལེན་ཞོར་ལུ་ཤར་རེ་འདེབས་བཞིན་ཐོན་
 ཡོང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། དེར་རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་ལུས་མེད་པས་
 རྟེན་མེད་གནས་མེད་དུ་ཁོ་ཤོག་སྐྱམ་པོ་རྒྱུང་གིས་བྱེར་བ་བཞིན་ཡིན་པས། ཁོ་རང་གི་
 སེམས་ཀྱི་འབྲི་རྟེན་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་གཞོན་བྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྲ་མ་སྐྱམ་པོ་བྲུང་བ་རེད་
 འདུག དེར་ཁོང་གཉིས་ཐུག་པ་དང་། ཁོང་གི་ཐུགས་དགོངས་ལ་འདི་གསོན་པོ་
 ཡིན་སྐྱང་ཤར་ཡང་ཤི་ནས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཡིན་པས་གསོན་པོ་མིན་ལ་འོན་ཀྱང་ད་རུང་འདི་
 ལྟར་གནས་མེད་རྟེན་མེད་དུ་འབྱམས་བཞིན་འདུག་དགོངས་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྟོ་སྟེ།
 གནས་སྐབས་ཤིག་ལ་གསུང་དག་ཕྱེ་མ་སྐབ་པར་ལུས་སོང་། ཁོ་ཡང་ཕུ་བོ་དང་ཐུག་
 ནས་དགའ་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་ཡིན་བསམ་པས་ཡང་སྟོབ་
 སྟེས། དེར་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱིས། བྱོད་བར་དུ་གང་ལ་སོང་། དེ་རིང་གང་
 ནས་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། བྱོད་རང་བཞིན་གྱི་ཤི་བོ་ཆོས་མེད་ཞིག་དང་མི་འདྲ་བས།
 ཡང་མིན་ན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ཏུ་རིག་པ་མི་གཏད། དེ་མིན་ན་ལྷ་མའི་ལུས་
 རྟེན་ཆོས་ལྷན་ཞིག་ཏུ་སྟོབ་མི་ལེན་པར། འདི་ལྟར་འབྱམས་བསྐྱེད་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེས་

གསུངས་པར། ལུ་ཤོས། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གང་དུ་བསམ་ཡང་དེ་རུ་ཐོན་འགོ་
 བས། ང་མ་སོང་ས་དང་མ་འབྱུངས་ས་ཞིག་མེད། ང་ལ་རོགས་པ་དེ་ཤེས་མི་
 ཤེས་གཉིས་ཀ་འབྲུམ་ཆོ་མང་པོ་ཡོད། སྒྲོལ་ཞིག་ལ་རོགས་འབྲུམ་ཆོ་བཅུ་བདུན་དེ་
 མཉམ་དུ་འགོ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སྒྲོ་བྱར་དུ་དོང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཆ་གསུམ་ལ་བགོས་པའི་
 ཆ་གཉིས་གངས་ཤིག་འཐེན་སོང་། ཆ་གཅིག་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་དེ་ཆོ་ཡང་དྲག་ཆར་དང་
 ལྷུང་འལྱུང་གིས་དེད་རྒྱུ་ལ་སྐྱུ་ནས། འགའ་རེ་ནགས་གསེབ་ཏུ་བྲོས། འགའ་རེ་
 ས་ཁུང་དང་གད་ཕྱག་ཏུ་བྲོས་ཏེ་གཤམ་ས་དང་གཞུང་ས་ཅི་ལོན་བྱས་ནས་བྱད་སོང་། ང་
 ཞ་མས་གོས་གིས་བཀའ་ནས་སེར་དྲག་དང་ཆར་ལྷུང་ལྷུང་དམར་འལྱུང་པ་དེ་ཆོས་གཞི་ད་
 མ་རུས་ལ། དེ་མིན་ད་སྔ་དོང་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་ལྷུང་མ་སོང་མོད། ག་གོ་མོ་དང་ཆེ་
 གོ་མོ་སོགས་དེ་ཤེས་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ནི་དོང་རྒྱན་མའི་ནང་དུ་དྲངས་སོང་། དེ་ཆོས་ད་
 སྐབས་སྐྱུ་ག་བསྐྱུལ་དན་པ་མྱོང་བཞིན་ཡོད་དེས་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་བཞིན་ཁོར་ཡང་
 འདར་སིག་དང་སྐྱུ་ག་དང་ས་ཡ་ང་ཞིང་ཡི་ལུག་པའི་ཉམས་བསྟན། ཡང་པ་ཡུལ་
 གཅིག་པའི་མི་འགའ་རེའི་མིང་བཟུང་ནས་དེ་རྣམས་གིས་སྒྲ་མ་ཉི་ལྔས་སྒྲིག་ཅན་གྱི་བྲིམ་
 ལ་མ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པས་ད་བར་བྲིམ་གཅང་མར་མི་ལུས་དོན་ལྡན་རེ་ཞེ་ལོན་
 བལྟས་ནས་འབྲུམས་མོད། བསམ་བཞིན་པ་ཞིག་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་འདི་ལྟར་རེད་འདུག་
 པས། ད་ནི་འབྲུམས་ཡུན་རིང་ན་ཉིན་ཞིག་དོང་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་འཐེན་ཉན་ཆེ་བས།
 ད་སྔོན་བྲོད་དང་མཉམ་དུ་སོང་བས་ཕན་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ད་ནི་སྒྲིག་ཅན་གྱི་བ་ཅན་
 ཡིན་ན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་འབྲི་ས་ཞིག་རྙེད་དགོས་འདུག་ཅེས་བྱད་སོང་། དེ་ཆོང་ན་སོང་
 གསུམ་ལ་སོང་ཡོད་ས་མེད་མོད་སྐྱེ་བ་ལེན་ས་ལེགས་པོ་ཞིག་རྙེད་ཡོད་ས་མེད། ཅས་
 ལུ་ཤོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གིས་དེ་ལྟར་ཟེར་ཞོར་ལས་ཀྱི་ལྷུང་གིས་དེད་ནས་སྒྲོ་སྒྲུ་ཞིག་འཐེན་

བཞིན་ཕྱིན་སོང་། ཁོའི་སྒྲུ་ཆོག་ལ། སྦྱིད་སྦྱིད་མི་ཡུལ་མཐིལ་དུ་སྦྱིད། །སྦྱུག་
སྦྱུག་བར་དོའི་འཕྲང་རེ་སྦྱུག །ཐུང་ཐུང་མི་ཆོའདི་འདྲ་ཐུང་། །སྦྱོ་སྦྱོ་འདུག་དབང་
མེད་པ་སྦྱོ། །ཆུང་ཆུང་རང་དབང་འདི་ལྟར་ཆུང་། །ཟེར་ཞོར་ལུན་པ་ཆབ་ཚུབ་སྦྱུ་
རབ་རིབ་ཅིག་གི་ནང་དུ་བྱ་སྦྱོ་སྦྱང་གིས་བཀྲག་པ་ལྟར་དུ་བུད་སོང་། དེ་ཡང་བར་དོའི་
སེམས་ཅན་ལ་ང་ཆོའི་ཉིན་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་མེད། ཡང་གུ་རུ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱིས་
རྩེས་ནས་ཕར་དེད་དེ་མིང་ནས་བོས་ཏེ་བྲོད་སྡོད་དང་ད་དུང་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་
གསུངས་དུས། ཁོས་རྩོམ་ཐོར་ཞིག་དུ་ཤིང་ཁྲུང་པོ་དེ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཤུ་ཤར་ཆེན་
པོ་ཞིག་འདེབས་བཞིན་འདུག་ཅུམ་བུས། དེར་ཁོང་འགྲམ་དུ་ཐེབས་ནས། དེ་མིན་
བྲོད་པ་ཡུལ་གཅིག་པ་སུ་ལ་ཐུག་སྐད་ཆ་ཞིབ་ཏུ་ཤོད་དང་ཞེས་གསུངས་དུས། ཁོས།
ཐུག་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ཐུག་མོད། འགའ་རེ་ལ་ཐུག་ཅུམ་ལས་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་མེད་
པར་ཁ་བྲལ་སོང་། དབང་མེད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཟེར་བ་ཡིན་དུས་དེ་ཕྱིན་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་སོང་། འགའ་རེ་ཉིན་རེ་ཅུམ་མཉམ་དུ་འབྱམས་ཤིང་བྲེད་གྱི་
མདུན་ནས་དབང་ལྷ་མྱོང་བའི་མི་བཅུ་གངས་དང་ཉིན་བཅུ་གངས་ཤིག་ལ་མཉམ་དུ་སོང་།
ག་གོ་མོ་ནི་རི་འགོ་ཞིག་ལ་ཡར་འགོས་ནས་སོང་སྦྱིད་སྦྱུག་ཅི་རེད་ཡོད་ཤེས་མ་སོང་།
གཞན་ཐམས་ཅད་པོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གཅིག་ལྟར་གཉིས་ལྟར་གིས་ལྟར་སོང་།
བར་དོ་ཐོས་གོལ་གྱི་ཆོས་འདིའི་དགའ་ཞིག་མི་འདུག འདི་གསོན་པོའི་དུས་སུ་ན་ལ་
འཇག་ཡིད་ལ་སྦྱངས་དགོས་འདུག བར་དོའི་ཐོས་གོལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། ཐོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་བཟང་ངན་བདམ་ཤེས་པས་རང་དབང་
ཡོད་ལུགས་མི་འདྲ། ང་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བར་དོའི་སྒྲོན་ལམ་མགུར་དུ་བུས་ནས་
མཉམ་དུ་འཐེན་ནས་སོང་བས། མི་འབྲུམ་ཆོ་མང་པོ་དུ་ཞིང་བྲེད་ཆོའི་སྦྱིད་པ་ལ།

དེ་འབྲེལ་སྒྲོན་ལམ་ཅུ་ཆེན་ཡག་པོ་འདོན་ཤེས་འདུག་པ་མ་ཟད་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཆོག་འདུག་
 ཅེས་ཡིད་སྒྲོན་བྱས་སོང་། ངས་བར་དོའི་ཐོས་གྲོལ་མགོ་རྒྱུ་ཆ་ཆང་ཞིག་མི་དེ་ཆོ་ལ་
 བཤད་རྒྱ་ཆེན་སོང་། དེ་ཆོས་ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་
 བུའི་འོད་ལམ་ཡག་པོ་དེ་ཆོར་མི་འགྲོ་བར་ད་དུང་འདིར་ཅི་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཟེར།
 ངས་ང་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་སྒྲོལ་ལམ་གསུམ་ལ་སྐྱག་ནས་བརྒྱལ་སོང་འདུག་ཅེས་བཤད།
 སྒྲོལ་ལམ་དེ་ཆོར་མི་ཟེར་ལ་ཁད་ལ་ཡང་མི་ཟེར་གི། ང་ལ་བར་དོའི་དེ་སྒྲོལ་ཐངས་གཉིས་
 ཐོབ་སྟེང་། གལ་ཏེ་གསུམ་ཐོབ་ན་སྒྲོལ་ལམ་གསུམ་དེ་ཆོར་ང་འོ་ཤེས་ནས་གྲོལ་
 འགྲོ་ས་ཡོད་ངེས། ད་བར་དུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་གནས་ཤིག་བཙུང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་སྒྲུ་
 ཞིག་བྲངས། ད་ཀོན་ད་ཀོན་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱིས་རེ་ད་ཀོན། །བཙོག་བཙོག་སྒྲིག་ཅན་
 གྱི་བྱིས་རེ་བཙོག། །མང་མང་ངན་སོང་གི་མངལ་སྒྲོ་མང་། །སྒྲོ་སྒྲོ་བར་དོའི་འཕྲང་
 ལ་སྒྲོ། །ཞེས་སྒྲུག་སྒྲུ་སེམས་སྒྲུ་བྱེད་ཅིག་ལེན་ཞོར་ཤིང་ཁྱུང་དེ་ཡང་ཁྱུང་ཞིག་བྱས་
 ནས་འཕྲང་ཕྱ་མོ་ཞིག་བརྒྱད་དེ་ཡར་ཡར་བུད་སོང་། ཡང་ཁོང་གིས་ཐུག་བཅད་ནས།
 ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེམས་མ་སྒྲོ་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་རེད་པ་ཞིག་བྱེད་འོང་།
 ཁྱོད་ཀྱིས་བར་དོའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལྟར་ཤོད། ང་ཉི་ཁྱེད་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉིན་རེ་
 བཞིན་བར་དོའི་ཐོས་གྲོལ་དང་བཏགས་གྲོལ་འདོན་བཞིན་ཡོད། དེ་ཉིན་པར་འགྲོ་ཞེས་
 ཁྱོད་ཀྱིས་བྲིད་ལ་ཤོག ཅེས་གསུངས་པས་རྩི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ནང་རེ་བཞིན་དུ་བར་དོའི་སྒྲོན་ལམ་དང་བསྒྲོ་སྒྲོན་མཛད་པ་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་
 གྲིཊ་ཆེ་བས་སྒྲོན་ལམ་དེ་ཆོས་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཉུང་སེམས་འགྲོ་བས་མངལ་སྒྲོ་བཟང་པོ་
 རེ་རྒྱེད་ཡོད་ཆོད་རེད། ང་དང་དེ་མིན་པོད་གྱི་སྒྲུགས་པ་གསུམ་ཡོད། རེད་རྣམས་
 བར་དོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་དབང་ཆ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཁོང་གསུམ་པོ་ཐོས་གྲོལ་

ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཁོ་ན་རེད། ང་ནི་མི་ཡུལ་ནས་སྐྱེད་ལོང་དགའ་ལོང་མ་བྱུང་
བས་ད་དུང་མི་ལུས་ཤིག་ལེན་དགོས་བསམ་ནས་བསྐྱུག་ཡོད། ཨ་མས་གནས་ཆོང་
གཙང་མ་ཞིག་མ་ཆེད་བར་དོང་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་མི་གཏོང་བའི་རོགས་བྱེད་གསུངས།
འོན་ཀྱང་གནས་ཆོང་གཙང་མ་ཟེར་བ་དེ་བར་དོའི་སྐབས་འདིར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་མི་
ཡུལ་ནས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་བཤད་པ་འདྲ་བོ་རེད། ད་ནི་སུན་པ་ཡིན། འཇིགས་
འཇིགས་དོང་མོ་ཆེ་རེ་འཇིགས། །སྒྲོ་སྒྲོ་བར་དོའི་འཕྲང་རེ་སྒྲོ། །ཕྱི་ཕྱི་ཤིང་ཁུར་
འདི་རེ་ཕྱི། །ཞེས་སྒྲོ་སྒྲུ་ལེན་ཞོར་ཡང་ཕྱིན་སོང་དུས། ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་ཐུགས་སྒྲོ་
ནས་མཆི་མ་ཤོར་བཞིན་ལུས་པས་ཁོ་རང་སྒྲོ་སྒྲུ་ལེན་བཞིན་ཐག་རིང་ཞིག་ཏུ་སོང་བྱེད།
ཡང་རྗེས་བདས་ནས་སྒྲོད་དང་བཤད་རྒྱ་ཡོད་གསུངས་པས་འདུག་ཙམ་བྱས། ཁོང་
གིས་བྲོད་སྐྱུག་མི་དགོས། ངས་ནི་ཁྲོའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་བཞེངས་ཡོད་པས་དེའི་དགེ་བ་
བྲོད་ལ་བསྟོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་མ་ཆི་ཡིག་དུག་མང་
པོ་གསུང་བཅུག་ཡོད། མ་ཆི་ཡིག་དུག་གི་རྒྱན་ཚོགས་ཆད་མེད་དུ་བཅུག་ཡོད་དེའི་
དགེ་བ་བྲོད་ལ་བསྟོ། དེས་མ་ཆོད་མི་ངས་དགེ་སྦྱོར་བྱས་རང་བྱས་ཆོད་བྲོད་ལ་བསྟོ།
ལུ་ལྷི་མ་སྤྲད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྲོད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཆི་འདོན་བཞིན་ཡོད་པས་བྲོད་ཀྱི་རྗེས་
ལ་སྤྲིག་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆེ་འགྲུབ་རྒྱུ་འགྲུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་བྲོད་ཀྱིས་སེམས་བདེ་
མོ་བྱིས། ལྷོད་ལ་ཕོབས། བྲོད་ཀྱི་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་འདིས་འདུན་པ་གར་བསྐྱུར་
ཡིན་པས་བྲིམ་གཙང་མ་ཞིག་ལ་མི་ལུས་ཆོས་ལྷན་ཞིག་ལེན་རྒྱུའི་དགའ་འམ་བཟངས་
མདོག་དཔལ་རིར་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོ་གཏད་ནས་དེར་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པ་དགའ། ངས་བསམ་ན་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་དུ་རིག་འཛིན་གྱི་ཚོགས་གལ་
དུ་སོང་ན་མི་དགའ་འམ་བསམ་ཞེས་གསུངས་དུས་ཁོ་རང་གིས། ང་མི་ཡུལ་དུ་

འདུག་ཡུན་ཐུང་བས་ཞེ་ཆོས་མ་སོང་། ཁྱོད་སྤྱོད་ཟླ་ནམས་ཀྱི་དྲིན་ལས་སྒྲིག་པ་རྒྱུ་
 ཡང་དེ་དུས་ཆོས་མ་སྤྱོད་པ་དེ་དུས་འགྱུར་པ་ཆེ། བ་མ་སྤྱོད་མཆོད་ཁྱོད་ནམས་དང་
 འགྲོགས་ཡུན་ཐུང་བས་གཞོན་འགྱུར་ཆེ། དེ་དེ་ལྟ་བུ་བཅས་ཡང་ཆེད་རྒྱ་མི་འདུག་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་ན། ད་མེད་པ་ཞིག་བཅས་དགོས་ན་དེ་ལས་སྤྱོད་ཅིག་
 མེད། ད་དུང་གནས་ཚད་གཙང་མ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ལས་བཏབ་ནས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་
 བ་མིག་ནས་མཆོས་མ་ཤར་ར་འདོན་བཞིན་སེམས་པམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར།
 ལུ་རུ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བུ་མོ་ཁྱ་རེ་གང་དུ་སོང་གསུངས་པར། ཁོས་
 ཟླ་བ་སྤོན་མ་ཁོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་ཅམ་བྱས་མོད། དེའི་མཆོས་སྐད་
 ཆ་བཤད་ལོང་མ་བྱུང་བར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་བྱུང་སོང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྤྱོད་མ་ཁྱོད་
 ཟེར་ནས། བུ་མོ་དེ་དུག་པས་ཡང་མཆོས་མ་བཏོན་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེན་བཞིན་ཤིང་ཁྱར་དེ་
 ཁྱར་ནས་འཕྲང་དེའི་འཕྲང་རྒྱ་དེ་ནས་སྤྱོད་ལ་བྱུང་སོང་། ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱུ་བཤད་
 བ་སྤྱོད་སྤོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཤད་དང་ད་དུང་འདྲི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། ཁྱོད་གཤིན་རྒྱུ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་མཁུན་དུ་མ་སོང་ངམ་ཞེས་གསུངས་དུས། ཁོས། ང་གཤིན་
 རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཁུན་དུ་མ་སོང་། རྒྱུ་ཆོས་ཆེན་པོ་དུ་བབ་ནས་སོང་ན་མཇུག་
 ཆོད་ཡིན་མོད། འགྲོ་མ་མོད། རྒྱུ་ཆོས་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་སྤྱོད་པས་འཇིགས་སྤྱོད་
 བཟོད་བསྐྱོད་མེད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱོད་གས་ལ་ཁད་རེད་འགྲོ། ང་ཨ་མས་བསྐྱེད་
 བ་མ་གཏོགས་གཞན་བསྐྱེད་མཁུན་མེད་པ་ཆོར་དབང་མེད་པར་འགྲོ་དགོས་སྤྱོད་སོང་།
 དེ་ཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་བསྐྱེད་ཞོར་དོ་གདོང་སེར་སྤྱོད་སྤྱོད། མགོ་ཅོ་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་
 གཟེངས། མིག་ནང་ནས་མཆོས་མ་འདོན་བཞིན་བྱུང་སོང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འབོད་
 དང་ལུ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱང་པན་ཐོགས་མི་འདུག། བཤད་ན་སྤྱོད་ལ་ཆོ་ཤར་རྒྱུ་གི་

ཨ་རོགས་ཐུར་ལ་བྲིད་ན་ང་རེ་འཛིགས། ཅེས་ཟེར་བཞིན་བྲོས་ཞོར་དུ། འཛིགས་
 འཛིགས་དོང་གི་མུན་པ་འཛིགས། །མ་གྲོགས་མ་གྲོགས་ལས་སྒྲུང་དམར་པོ་
 མ་གྲོགས། །ཚ་ཚ་ལས་ཀྱི་མེ་རེ་ཚ། །འབྲུམས་འབྲུམས་གཅིག་པུར་གྲོགས་མེད་
 འབྲུམས། །ལུས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལྷལ་དུ་ལུས། །ལྷི་ལྷི་ལས་ངན་སྒྲིག་སྒྲིབ་
 ལྷི། །ཞེས་ཤིང་ཁུར་དེ་ཡང་སྒྲུག་ཅིག་བྱས་ཏེ་སེམས་པམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་བྱད་
 སོང་། ཡང་རྗེས་བདས་ནས་བྲོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སེམས་སྒྲུག་མ་བྱེད་དང་བྲོད་ཀྱིག་ནས་
 ཡུལ་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱེད་རྒྱུ་དང་ཆོ་ལྷི་མ་ཆོས་དང་འཕྲད་རྒྱུ། དེད་སྒྲུན་ནམས་དང་
 བྲོད་སྒྲེབ་རྗེས་མར་འཕྲད་པའི་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཡོད་ལ་ད་དུང་དེད་ནམས་ཀྱིས་
 དེ་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་བཞིན་ཡོད་པས་བྲོད་སྒྲུག་མི་དགོས། བྲོད་གཅིག་པུ་མ་
 ཡིན། དེད་ཅག་ཚང་མ་ལ་རེས་མོས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཡོང་དགོས། བྲོད་གཅིག་
 པུས་མ་ཚད་འཆིབ་ཞེས་པའི་དབང་ཆེན་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་འོང་བ་ཡིན་པས་བྲོད་
 སེམས་མ་པམ་སྤྲོད་རུས་ཀྱིས། རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཨ་མས་བྲོད་ལ་རོགས་
 བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་བྲོད་ཀྱིས་གསེལ་བ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་དུས། ཁོས། རེད།
 སྦྱིར་བཏང་བར་དོ་སྒྲུག་པས་སྒྲེ་སྒྲུགས་བཏོན་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། བྲོད་ཀྱིས་སྒྲེ་
 བདུན་རིལ་བུ་དང་བཏགས་གྲོལ་བསྒྲགས་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་ང་ལ་པན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་
 བ་མ་ཟད། བར་དོའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེ་སོང་། ད་དུང་ངའི་རུས་
 པ་ལ་སུཿའདེབས་སུ་རྒྱག་བཏགས་གྲོལ་དང་སྒྲེ་བདུན་རིལ་བུ་བསྒྲགས་ནས་བསྐྱེད་
 རྒྱག་དང་པན་ཐོགས་ཆེ། ན་རག་བསྐྱང་བཤགས་འདི་ཆོ་ལས་དགའ་བ་མི་འདུག
 ཅེས་ཟེར་ཞོར་ཆོག་རྗེ་འབྱུང་ལོང་མ་བྱུང་བར། ཁོ་ཞོག་སྐྱམ་པོ་རྒྱུད་གིས་དེད་པ་
 བཞིན་འདུག་དབང་མེད་པར་ཕྱིན་སོང་གསུངས། དེ་ལྟར་གུ་རུ་ཉི་ཟླ་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུ་

མཆེད་སྤྱགས་པ་ཆོས་ལྷན་དེ་ཆོ་ལ་བར་དེའི་འཛིགས་སྤྱག་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཟད།
 དོང་མེ་ཆེད་སྤྱལ་བར་ལྟར་རྒྱུར་དེ་ལྟར་སྤྱག་དང་ངས་དགོས་ན། ང་ཆོས་དཔུལ་བ་ལ་
 འགོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་མ་བསྒྲིག་ནས། འགོ་ཆོག་ཆོག་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད།
 མིག་བཙུམ་ལོང་མ་གཏད་པར་དེའི་སྤྲང་བ་དེ་ཆོ་ཤར་ལོང་མ་བྱུང་བར་དཔུལ་ཁམས་ལ་
 སྤྱེ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ང་ཆོས་ཅི་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་རང་མ་སྤྱེ་རུང་དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་
 གྱི་བྱ་མོ་རྩུང་རྩུང་ལ་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་ནས་ཐུག་ཅུམ་བྱས་ཆེས་དེ་ཕྱིན་མ་ཐུག་པ་
 ལྟར། ང་རང་ཆོའི་སྤྱན་སྤྲིང་མོ། མ་ཞང་པོ། ས་ཁུ་བོ། སྤྲིང་དང་འབྲ་བའི་
 གཅེས་དམར་མ་དེ་ཆོ། དེའི་འཕྲོན་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་དོང་ཆེན་ནག་པོའི་ནང་དུ་
 འཐེན་ནས་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ཆོ་རྩེད་གི་ཡོད་ན་ཅི་དགོས། དེ་ཆོ་མིན་ཡང་
 ཡིན་ཁུལ་བྱས་པ་མིན། དངོས་གནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་སྤྱིང་བཞིན་ཡོད་པར།
 ང་ཆོས་རང་གཞན་གཉིས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་མ་ཤེས་ན་དུང་འགོ་ལས་ཐབས་སྤྱག་ཅིག་
 ཞེ་ཡོད་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་ཞེ་རེད་བསམ་སྤྱེ་ཞིག་ཡིན། དཔུལ་བ་
 ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་དོན་མེད་ཤ་སྤྱག་མ་ཡིན་པར་པ་མ་བྱས་མ་སྤྱིང་བ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་ན་ཁྱིད་འདི་ཆོ་ཞུས་ནས་རྒྱ་མཚན་དེ་ཆོ་ཤེས་དགོས། ཡང་དེ་རྩེས་གིག་ལ་
 གུ་རུ་ཉི་ཁྲོ་འོད་ཟེར་ཉམས་དང་མི་ལམ་འབྲེས་མ་ཞིག་ལ་བར་དེའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 ཞིག་གཟིགས། དུས་རྒྱུན་ཁོང་གིས་གཅོད་ཀྱི་མགོན་འབྱེད་དང་གསུར་བསྒྲོ་གཏོར་
 མ་བསྒྲོ་རྒྱུ་དེ་ཆོ་གཙང་སྤྱང་ལྷན་པ་སེར་སྤྱ་མེད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤྱགས་ཁྱུང་
 པར་ཅན་དང་ཁྱུང་པར་སྤྲིང་རྩེད་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲོ་ན་བར་དེའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་
 ཆེ་ཞེས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲོར་ཞིག་ལུང་པ་
 ཞིག་གི་སྤྱོད་དུ་ཡར་བྱོན་འགོ་བའི་སྐབས། རྒྱ་པར་ཁའི་ནགས་གསེབ་ཅིག་ཏུ་མི་ཞིག་

གིས་ཤིང་གསེས་བཞིན་ཡོད་པ་ཐོས་པས་དེར་ཕེབས་སྐབས། རུ་བོ་དྲེ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཐོད་པའི་སྟེང་ནས་རྩལ་ཆུ་ཏིག་བཞིན་ཤིང་ཨ་གར་སྒྲིལ་ཤིང་ཞིག་གཤག་ཐུབ་མི་ཐུབ་གྱིས་དེར་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་ཁྱོད་གྱིས་འདིར་ཅི་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁའ་སང་སྒྲིལ་ནས་གནས་ཚད་ཞིག་ཨོ་ཆེད་བལྟས་པ་ད་དུང་མ་ཆེད་དམ་ཞེས་གསུངས་དུས། ངས་གནས་ཁང་ཐག་རིང་ཞིག་ནས་བཙལ་ན་ཆེད་མོད། ཁྱོད་རྣམས་ལ་སེམས་འཕྲེང་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་འདིར་ཐག་ཉེ་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཟེར། འོན་ཏེ་གྱིས་ཤིང་འདི་གཤག་ནས་ཅི་བྱེད་ཅེས་དྲིས་དུས། ང་གང་དུ་སོང་ཡང་ཉི་ཁྱུ་མེད་པ་འདི་ལྟར་སྒྲིལ་ནས་ཤིག་སྟག་རེད་འདུག་པས། མེ་སྒྲིལ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྒྲར་དགོས་བསམ་ནས་འདི་ལ་འཐམ་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞུས། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ཞིག་ཏུ་སྒྱུ་གནས་བཙལ་བས་མ་ཆེད་པས་སྒྲིལ་མ་སོང་ངམ། བར་དོ་ཐོས་གྲོལ་ལས་སྤྲོད་པ་བར་དོའི་སྐབས་མངལ་སྒྲོ་བདམ་ལུགས་མང་པོ་ཅི་འདྲ་འདུག ཁྱོད་གྱིས་མ་དག་འཁོར་བའི་མངལ་སྒྲོ་མི་བདམ་རྒྱ་དང་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་འཕོ་བའི་གདམས་དག་ཅི་འདྲའི་མང་པོ་ཐོབ་སྤྱོད་བ་དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ལོས་ཡོད། འཁོར་བའི་མངལ་སྒྲོ་གང་ཡིན་ཡང་སྟག་པས་དེ་བས་ཁྱོད་གྱིས་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཤིག་ལ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་གཏོད་དང་སྒྱུ་ཐུབ་ངེས། ཁྱོད་ལ་གདོས་བཙས་ཀྱི་ལུས་ནི་མེད། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་འདི་བག་ཆགས་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཟེར་བ་ཡིན་དུས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་སྒྲིལ་འདུན་པ་གང་ལ་གཏད་ཀྱང་དེ་རུ་སྒྱེས། ཁྱོད་མ་དགོས་ང་ཉི་ཁྱུ་འོད་ཟེར་ལ་ཡང་ད་ལྟ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་ལམ་བག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ལུས་བཅས་གོག་དེ་ངས་མལ་སའི་ནང་དུ་བཞག་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་བར་དོ་སྤོང་པའི་ལུས་དང་ངའི་མི་ལམ་

ཉིང་འབྲུལ་གྱི་ལུས་གཉིས་པོ་སྟོང་གཟུགས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་བྱོད་
 གྱིས་མི་བདེན་བསམ་ན་ངའི་ལག་འགོ་ནས་བབུང་རྒྱུ་ཨོ་ཡོད་ལྟོས་དང་ཞེས་གསུངས་
 པས། ལག་པ་ནས་བབུང་དུས་དོན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལག་པ་ནས་བབུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་
 ལྟར་གྱུར། བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་ཤེས་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཐང་ཀར་ཡོད་པས་དོན་རྒྱལ་
 རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ང་ལ་མངོན་སྒྲུང་ཡོད་པས་བབུང་རྒྱུ་ལོས་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ཁོང་གི་
 དགོངས་པར་མི་ལམ་ནི་མི་ལམ་ཡིན། ཁོ་ནི་གི་ཚར་བ་ཡིན་ན། ཤི་གསོན་གཉིས་
 ཀ་ཐུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་བབུང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཨོ་བདེན་སྒྲུལ་ནས་ངོ་གདོང་ལ་ཡང་བལྟ་
 བྱེད་དུས། ཁོས་ཀྱང་རྒྱུར་བལྟས་ནས་ཞིབ་བལྟ་བྱས་ཤིང་། ད་དེང་གཉིས་ད་ཅེས་
 མ་གཏོགས་ཨོ་ཐུག་མི་ཤེས་པར་ཐུག་རྒྱུའི་ཐམ་ཡིན་པས་ཞིབ་ལྟ་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་
 རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀས་ཕར་ལྟ་རྒྱུར་ལྟས་ཡུན་རིང་ལ་བསྐྱད་གསུངས། དེར་གྱུ་བྱ་ཉི་ཟླ་
 འོད་ཟེར་གྱི་དགོངས་པར། ཨོ་མ་བདེན་འཛིན་ཨོ་འཐས་གྱི་ཞེན་པ་ཐོག་མེད་ནས་རྒྱུད་
 ལ་འབྱར་ན། འདིས་སྒྲུང་བ་ལ་དངོས་ཞེན་གྱི་འབྲི་བ་ད་དུང་མ་ཚད་པས་དངོས་ཞེན་
 འདི་བཞིག་དཀའ་བར་འདུག་དགོངས་ནས་བཞུགས་སྐབས། ཁོས། ངས་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་འདུན་པ་གཏད་ཀྱང་འཕོ་སྒྲུ་མོ་ཞིག་མ་ཅེད། ལས་ངན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་
 པས་ལོས་ཡིན། ངན་སོང་ལ་ནི་འགྲོ་བསམ་པ་མེད། འགྲོ་དགོས་མི་ཐུག་པ་འདྲ།
 མི་ཡུལ་དེར་འདུག་ལོང་མ་བྱུང་བས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བས་ཀྱང་མི་ལུས་གཙང་
 མ་ཞིག་ཐོབ་ན་བསམ་འདུག་ཅེས་ཞུ་དུས། ཁོང་གི་དགོངས་པར་འདི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཞིང་ཡ་མཚན་དང་བཀོད་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དེ་ལ་
 མི་དགའ་བར་དུས་བསྐྱལ་པ་སྒྲིགས་མའི་ལུས་ངན་ཞིག་ལེན་བསམ་པ་འདི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
 ཐག་ཚད་ཅེད་དགོངས་ནས། འོ་ན་ངས་བྱོད་ལ་རོགས་ཤིག་བྱེད། ཅེད་གཉིས་

གནས་ཁང་གཙང་མ་ཞིག་འཛོལ་དུ་འགྲོ་གསུངས་ནས། ཁོ་བྲིན་ཅིང་གཉིས་ཀ་
མཉམ་དུ་ཕེབས། དེར་སོང་བས་ལུང་པ་དེའི་མདོར་ཁང་པ་སྟོང་པ་ཐོག་བཙུགས་
གསུམ་ཅན་ཞིག་མཐོང་བས། བྲིན་གྱིས་གནས་ཁང་རྟེན་མེད་ན་འདི་ཅི་འདྲ་རེད་ཅེས་
གསུངས་དུས། ཁོས། འདི་འདྲ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་སྟོང་རེད། འདི་འདྲའི་ནང་དུ་
འགྲོ་བསམ་པ་མེད་ཅེས་ཞུས། དེ་ནས་ཡང་ཕར་ཁར་གནས་ཁང་ཡོད་པའི་བརྟེན་སྟོན་
པ་ཞིག་མི་འདུག་གས། དེ་ལ་མི་འགྲོ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པས། ཁོས། དང་པོ་
སྟོན་ཅུ་བར་དུ་ཞིག་སོང་མོད། གནས་གཙང་མ་ཡིན་པའི་ཆོད་མི་འདུག་པས་རྩེ་ལོག་
པ་ཡིན་ཞུས། ཡང་སོང་སྟེ་དེར་བྲིས་འདི་ཅི་འདྲ་རེད་ཅེས་ཁང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་ག་པའི་ངོས་
ནས་འགོས་ཏེ་ཁང་སྟོང་དུ་ཕེབས། སྟོང་ནས་རྒྱ་མཐོང་ནང་མར་ལ་སྐྱས་ཤིག་
བཙུགས་ཡོད་པར་ཁོང་སྟོན་མ་བྱས་ཏེ་བབ་ནས། བྲིན་ཤོག་དང་རེད་གཉིས་ཀས་
འདིའི་ནང་ཅི་འདྲ་ཞིག་བཟུ་ཞེས་གསུངས་དུས། ཁོ་མར་མ་བབ་པར་སྟོང་ནས་ཡར་
ལངས་ཏེ་བསྐྱད། ཁོང་མར་ཕེབས་པར་བར་ཁང་དུ་མི་སྟོན་སྟོང་མི་འདུག་བསམ་
བསམ། ཀ་བ་ཆག་ལ་ཁད་གདུང་མ་གས་ལ་ཁད་མང་པོ་ཡོད། དེར་ཤོད་དུ་
ཕེབས་སྐབས་ནང་སྟོང་རྒྱ་མ་བྲག་རུལ་འདམ་ཐབ་གྱིས་གང་བ། སྐྱག་མེར་ལང་པ་
ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས་ཁོ་སྟོན་རྗེ་འདི་འདྲའི་བཙོག་པ་ཞིག་ཏུ་བཞག་མི་ཉན་ཁང་པ་གཙང་
མ་བཟང་པོ་ཞིག་བཙོག་རོགས་བྱེད་དགོས་དགོངས་ནས། སྟོན་རྒྱུང་ཞིག་ལས་ཕྱིར་
ཕེབས་སྐབས་ཁོས་ཁང་སྟོང་ཞིག་ནས། བཙོག་བཙོག་སྒྲིག་ཅན་གྱི་བྲིས་རེ་
བཙོག། །དཀོན་དཀོན་གནས་ཁང་བཟང་པོ་དཀོན། །སྟོ་སྟོ་བར་དོའི་འཕྲང་ལ་
སྟོ། །རྒྱུང་རྒྱུང་རང་དབང་ལས་འདི་རྒྱུང་། །འགྲོ་འགྲོ་གར་འགྲོ་འདིར་འགྲོ་
མེད། །ཅེས་སྟོ་སྟོ་ལེན་བཞིན་ཕྱི་ག་པའི་རྒྱལ་ནས་མར་བབ་སྟེ་འགྲོ་བ་གསན།

དེར་ཁོང་མགྲོགས་པོར་ཕེབས་ནས། ཁོ་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཆ་དྲི་ཞོར་གནས་ཁང་ཡག་པོ་
 ཞིག་བཙལ་རོགས་བྱེད་དགོས་དགོངས་ཏེ་སྟོ་དོག་མོ་ཞིག་གི་ནང་ནས་མི་ཐར་འདུག་ཆོ།
 ཁོ་ཐག་རིང་ཞིག་ཏུ་སྟེབ་ནས་སྐྱ་སྐད་ཐག་ཇེ་རིང་དུ་སོང་། ཁོང་གིས་སྟོ་དོན་ནས་དྲོ་
 རྒྱལ་མཚན། དྲོ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་ཐེངས་ཆ་རེ་བོས་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་
 སོང་བས། ཁོང་ཐུགས་སྦྱོར་བ་ཚད་མེད་སྦྱེས་ཏེ་རུ་བོ་སྟོང་རྩེ་བ་དེ་ལ་ང་ཐུག་དུས་ཁ་
 བརྟེན་ལ་མོ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་ལོང་མ་བྱུང་བ་སྤྲིག་ཁྱིམ་དེས་ལན་པ་ཡིན། གོང་ཞིག་
 ནས་ལག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མ་མངགས་པར་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་འདུག ད་ནི་གར་
 སོང་ཆ་མེད་རེད་པས་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་དང་ཐུག་རྒྱུ་མ་རེད། ད་ཐུག་ན་སྐད་ཆ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་
 ཏུ་བྱིས་ཏེ་ཆོས་བཤད་བྱས་ནས་དག་པ་མཁའ་སྦྱོང་གྱི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ལ་ཁོ་འགྲོ་འཇུག་དགོས། དེ་མིན་ཡང་གནས་ཁང་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་མ་བསྐྱལ་
 ན་རེད་མི་འདུག་དགོངས་ཏེ་སྦྱོར་ཤས་ངང་བཞུགས་ཡོད་དུས་གཟིམ་སང་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་
 བྱས་ནས་ཉམས་དེ་ཡལ་སོང་བ་རེད། རུ་བོ་དྲོ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་པ་གཞན་དང་མི་
 འདྲ་བར་སྟོན་སྦྱང་གི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན། སྦྱོར་བ་དེའི་རྩེས་ནས་ཐོས་
 གོ་ལ་གྱི་ཆོས་སྟོར་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཏུ་སྦྱར། དེ་
 ལྟར་རང་དབང་ཅན་དེ་ཆོ་ལ་ཡང་སྦྱེ་གནས་བཟང་པོ་འཛིན་རྒྱུར་དེ་འདྲ་དཀའ་ལས་ཤིག་
 ཡོད་ན་ང་ཆོ་སོ་སྦྱེ་ཐམལ་བ་ཞིག་ལ་དབང་མེད་ལས་རྒྱུད་གིས་དེད་པའི་སྦྱག་བསྐལ་ཅི་
 ཅམ་མེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངང་
 རྒྱལ་དེ་ཆོ་མི་གཞན་ལ་མ་གཏོགས་རང་ལ་མི་འོང་བ་ལྟ་བུའི་ནུས་ལྡན་རིང་མ་སོང་
 བར་སྟོ་བྱར་སྐྱར་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཀྱང་མིན། དེ་རིང་གི་དོ་དགོང་ཉི་མ་མ་རུབ་རྒྱུན་
 ཆད་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་མི་འོང་ཞེས་སུ་སྟེན་ཐེན་གསུམ། དེ་ལྟར་བཤད་ཐག་ཆོད་པའི་དཔལ་

གདེངས་སུ་གཅིག་ལ་ཡང་མེད། འགྲོ་འདུག་ཉལ་འཆག་སྒྱུད་ལམ་གང་གི་སྐབས་
 གྲང་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྒྱུད་ལམ་གྱི་ཐམ་ཡིན་བསམ་ནས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་དགོས་པས་སེམས་ཀྱིས་དེ་བྲན། ངག་གིས་དེ་བཟྃ་ད། གཞན་ལ་ཡང་མི་
 རྟག་པའི་བྲན་བསྐྱེད་དེ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སྤང་
 པོ་ཆེའི་རྗེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་མི་རྟག་པ་
 བསྒྲོམ་པ་ལོས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་མ་བུལ་ན་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་སྒྱུ།
 བརྩོན་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཐར་ལམ་བདེ་བའི་ཞིང་མཆོག་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་
 པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཆོག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིག་ཆགས་གཅིག་དང་མ་འདྲ་བར་སྤང་པོ་ཆེའི་
 རྗེས་དེ་ཞོར་བུ་མིག་གསུམ་གྱི་རི་མོ་དོད་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤི་བར་དོ་
 འཛིགས་སྒྲག་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤེལ་བ་དུས་སྐབས་རེ་ས་འཇུག་ཆོར་ཡུང་ཉག་གཅིག་པོ་
 དམ་པའི་ཆོས་ཉག་གཅིག་མ་གཏོགས། ས་མ་གཉིན་བཤེས་མཐུན་གྲོགས་ཁྱིམ་
 མཆོས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མི་ཐུབ་ལ། གསེར་དཔུལ་དར་བཟ། དཔུལ་ལོ་ཤོག་བུ། རྩ་
 ཟོག་རྒྱ་ལོར་གཅིག་གིས་གྲང་སྒྲོབ་པ་མ་རེད། སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤར་
 སྐབས་རེ་གསོན་གྲང་ང་ཁམས་ན་ཡོད་དུས་བསྐྱེད་ཐུབ་ཡོད་ན་དེ་རེད་མེད་ན་དེ་རེད།
 ཡོད་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོག་སུམ་གྱིས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་ཡུང་པོ་རི་རབ་ཙམ་
 ཞིག་གཅིག་མ་ཆད། གཉིས་མ་ལུས་པར་སྒྲེ་མདོ་ལ་བཅིངས་བཅིངས་ཁར་ཡོད་རྒྱ་བོ་
 དེ་དང་འབྲལ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། བསམ་སྒྲོ་དེ་ལྟར་བཏང་དུས་རང་དབང་རང་ལག་ན་
 ཡོད་ཐོག་འདི་ནས་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་མ་འབྲུབ་དུས་དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྒྲིང་

གིས་ད་རེད་མ་སོང་། དེ་ཐམས་ཅད་པོ་རང་ལ་གཞོད་པའི་མཚོན་ཆ་རང་གིས་མགར་
 བ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། སྐྱེས་པོ་རབ་པོ་འབྲིང་པོ་མཐའ་གསུམ། དན་སྲ་ཕྱི་
 མ་གཏོགས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པས་པ་ཡུལ་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱུར། མི་ཡུལ་དང་དུ་སྦྲངས།
 གནས་བྲག་རྩ། གྲོགས་རི་དྲགས་བྱས་ནས། སྤྱོད་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱར་ཏེ་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་གཏད་ས་བཞི་ཙམ་ཞིག་མ་ཐུབ་རུང་།
 འདིར་སྤང་འཁོར་བའི་བྱ་བཞག་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་འདི། མཁྱིས་ནད་ཙན་ལ་སྐྱུམ་ཟན་
 ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ། སྤྱོད་འོང་ན་ཞེན་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོ་ནད་དུ་འཁོར་བར་བྱས་
 བས། སོང་ན་ལམ་མི་ཏྟག་གི་བསམ་ནས་གོམ་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ། བསྐྱད་ན་
 གནས་ཡུལ་མི་ཏྟག་གི་བསམ་ནས་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད། བཟའ་བཏུང་ལོངས་
 སྤྱོད་མི་ཏྟག་གི་བསམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཛོལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་། ཉལ་ན་གཉིད་མི་
 ཏྟག་གི་བསམ་ནས་འབྲུལ་བ་འོད་གསལ་ལ་སྐྱུངས། ཡུག་པོའི་ཁོར་མི་ཏྟག་གི་པན་
 ཐོགས་མཁན་དེ་འཕགས་པའི་ཁོར་བདུན་རེད། ཆེ་བཙན་དང་སྒྲན་གྲགས་དེ་ཆོ་མི་
 ཏྟག་པས་དུས་ཏྟག་ཏུ་དམན་ས་བཟུང་དགོས། མི་གྲལ་ནས་བུད། ཁྱི་གྲལ་
 བསྐྱེགས། ལྟ་གྲལ་ཐོབ་རྒྱུའི་བུད་བསྐྱེགས་ཐོབ་གསུམ་དེ་དམ་པ་གོང་མའི་གཤེགས་
 ལུལ་པ་ཁོར་བུ་སྐལ་དུ་བཞག་པའི་གདམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྐྱེགས་དགོས་ཏེ། རྩེ་
 མི་ལས། ང་འཆི་བས་འཛིགས་ནས་རི་ལ་བྲོས། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསྐྱོམས་
 བསྐྱོམས་ནས། །འཆི་མེད་གཉུག་མའི་བཙན་ས་ཟིན། །ད་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་
 བོར་དེ་ཐལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆི་བྱོད་ཀྱི་གདེངས་ཚད་རྟེན་ན་འཆི་མེད་ཀྱི་
 བཙན་ས་ཟིན་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་མ་རེད་བར་འཆི་བ་མི་ཏྟག་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་རེད།
 དེ་ལྟར་སྤྱོད་དངོས་རྩེས་གསུམ་ཚང་བས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་དེ་བྲིད་རྒྱུ་གོང་མ་

དང་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། གློ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་སྦྱར་
ཅིག་གུ་རུ་མཁྱེན། །ལམ་གོ་ལ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་མཁྱེན་ཇེ། །གཉིས་སུ་
མེད་དེ་དྲིན་ཆེན་སྒྲ་མ་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་གློ་
སྒྲུ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་གུ་རུ་མཁྱེན། །ལམ་གོ་ལ་དམན་པའི་ལམ་འཁྱོག་ཏུ་མི་གཏོང་
བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཇེ་མཁྱེན། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དྲིན་ཆེན་སྒྲ་མས་ཐུགས་ཇེས་
བུངས་ཁྱེད་རྣམ་པ་མཁྱེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ག ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད།

དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

༡༽ སྤང་བྱ་མི་དགེ་བའི་ལས།

༡ ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ།

ད་ནི་བྲིད་ཀྱང་གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་འདི་ལ། སྤང་བྱ་མི་དགེ་བའི་
ལས། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བའི་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་
གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། འདིར་ངག་འདོན་གྱི་ཚིག་གི་སྟངས་ནས། དགེ་སྲིག་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་། །ཞེས་ཚིག་ཀྱང་པ་གཅིག་པོ་འདིས་བསྟན།
དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྒྲ་ཚོགས་སྟེས། ཞེས་གསུངས་པས།
འཁོར་བ་འདི་ལས་ལས་སྟེས་ཤིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་རི་ལྟར་
ཡིན་ཞེན། མཐོངས་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགོ་བ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་ཟུར་
ན་མེད་ལ། སྟབས་ལེགས་སྟེས་དབང་གིས་གར་བབ་གར་ལྟངས་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
འགོ་བ་ཡང་མིན་པར། ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་ཞིང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུད་མི་བ་
ཡིན་པས། དགེ་མི་དགེའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྲིག་པ་མི་
དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཤིང་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལས་དང་པོ་སྤང་བྱ་མི་དག་བ་བཅུ་པོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ལས་
གསུམ་སྟེ། སློག་གཙུག་། མ་བྱིན་ལེན་། འོག་གཡེམ་དང་གསུམ་། དང་
པོ་གཞི་མི་དང་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གསོད་བྱའི་སེམས་ཅན་མ་ཞོར་བར་ཤེས་པ།
བསམ་པ་གསོད་སེམས་སྐྱེས་པ། སྦྱོར་བ་གསོད་ཐབས་ལག་ཏུ་བྱང་པ། མཐར་
ཐུག་སློག་གི་དབང་པོ་དེ་རང་མ་གྱི་བའི་སྒྲིལ་ལ་འགག་པ་སྟེ་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་
ཐུག་བཞི་པོ་ཆང་དགོས། འདི་ནས་བྱིམ་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
ལ། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་སློག་གཙུག་པའི་ཐད་ནས་མི་བསམ་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ། མ་
བྱིན་ལེན་གཉིས་པ། མི་ཆང་ས་སྦྱོད་པ་ལ་བཞིའི་གསུམ་པ། མི་ཆོས་བླ་མའི་རྩོན་
བཞི་པར་བརྩི་བས་འདི་བཞི་གང་ཞིག་བྱུང་ན་འཆབ་བཅས་ཡིན་ན་བྱིན་ཆད་གསོ་མི་རུང་
བ། ཡམ་པར་གྱུར་པའི་གནས་སུ་གཏོང་བས་ན་ཡམ་པ་ཞེས་གསུངས། འདི་ནས་
བྱིམ་པའི་ཕྱོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་དུས་ལུས་ཀྱི་མི་དག་བ་གཉིས་པ་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པ་རེད། ཀྱུ་དང་མ་བྱིན་ལེན་གཉིས་ལ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུག་
ནས་བླངས་པ་ལ་བརྟུན་ཟེར། མཐུད་དང་གཡོ་རྒྱས་བླངས་པ་ཡང་མ་བྱིན་པར་བླངས་
པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཅུ་མ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
འོག་གཡེམ་ནི། འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པ། དུས་མ་ཡིན་པ། རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་བ། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུལ་པ་གཏོང་རྒྱུ་
བྱས་ན་ཉེས་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༡ ངག་གི་ལས་བཞི།

ངག་གི་ལས་བཞི་ནི། རྩོན། སྤྲུལ། རྩོག་རྩུབ། ངག་འབྲུལ་བཞི་
ལས། དང་པོ་རྩོན་པ་ལ་བ་གཞན་བསྐྱེད་དོད་ཀྱི་བསམ་པ་ས་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་
སྒྲིམ་པ་དང་གཅིག་ མི་ཆོས་སྒྲུ་མའི་རྩོན། མའོན་ཤེས་མེད་ན་ཡོད་མའོག་
གྲུབ་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་མའོག་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་མགོ་མྱོང་ས་ཐབས་ཀྱིས་མགོ་གཡོག་
པ་ཡིན། ངག་གི་མི་དག་བ་གཉིས་པ་སྤྲུལ་ལ། མའོན་སྤྲ་དང་རྩོག་སྤྲ་གཉིས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ཡོད་པས་མཐུན་གཉིས་རྩོག་ནས་འཇམ་པོས་སྤྱེ་ཐབས་རྩོག་སྤྲ། མའོན་ནས་
དབང་གིས་འབྱེད་ཐབས་མའོན་སྤྲའོ། །གསུམ་པ་རྩོག་རྩུབ་ནི་གཞན་གྱི་མཚང་ནས་
བརྗོད་པའི་རྩོག་རྩུབ་མོ་འདི་ལ་རིགས་ཀྱི་མཚང་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚང་ལ་སོགས་པའི་
བྱུང་པར་ཡོད། གཞན་ཡང་རྩོག་སྤྲ་བ་འཇམ་ཡང་དོན་སྤྱིང་ལ་ཕོག་བྱེད་ཡིན་ཡང་
རྩོག་རྩུབ་ཏུ་གཏོགས་སོ། །བཞི་པ་ངག་འབྲུལ་ནི། ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བའི་འབྲུལ་
མེད་ཀྱི་ངག་བཤད་ཚད་ཐམས་ཅད་ངག་འབྲུལ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལུས་
ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པས་ཚང་མ་ལ་གཞི་
བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་བཞི་པོ་ཚང་དུས་ལས་དེའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ནོ།

༢ ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ།

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ནི། བརྟན་སེམས། གནོད་སེམས།
ལོག་ལྟ་གསུམ་ཡིན་པས། དང་པོ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལོར་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་དེ་
དེའི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ངས་ལོན་ཐབས་བྱེད་དགོས་སྒྲུལ་པ་བརྟན་སེམས་

སོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཞིག་ལ་ཞེ་སྒྲུང་དང་ཁོང་ཁྱོད་མེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་
མནར་སེམས་པ་གཞོན་སེམས་སོ། །གསུམ་པ། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་
རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་ལོག་ལྟ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་འདི་བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་
གཟུགས་ལ་འདུ་བས་ཡན་ལག་གཞི་བསམ་གཉིས་གཉིས་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

༤ ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་ཡང་བཤད་པ།

ཡང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སྒྲུང་དང་གཞོན་པ་བྱས་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ཉེས་པ་ཆེ་ཤོས་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་
རང་གི་ཆོ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་བསམ་པས་སྒྲུང་ཞིང་སྒྱུར་བས་བསད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ཀྱི་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་བཤོང་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་
ཁྲག་ལྷུང་བ། དག་འདུན་འཁོར་ལེའི་དབྱེན་བྱས་པ་དེ་ཆོ་ཡིན། དེ་དག་ལ་རྣམ་
སྒྲིན་བར་མཚམས་མེད་པར་ཡུན་རིང་ཞིག་ལ་སྒྲུང་དགོས་ཤིང་མནར་མེད་ཀྱི་དཔྱུལ་བར་
སྒྱེ་དགོས་པས་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བར་མཚམས་མེད་པར་སྟག་བསྐྱེལ་སྒྲུང་བས་
ན་མཚམས་མེད་ཅེས་གསུངས། ཡང་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ། མ་དག་བཅོམ་མ་
སུན་བྱས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །སྒྲོ་བ་པ་གསོད་དང་
དག་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྒྲོ་ནི་འཕྲོག་པ་རྣམས། །མཚམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བ་
སྟེ། །ལྟ་བ་མཚོན་རྟེན་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །སྒྲིག་པ་དེ་རྣམས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་བྱང་། རང་གིས་བྱས་པའམ་
གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། མཐུན་པ་
དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་

གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

༥ ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བཤད་པ།

མི་དག་བའི་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། དབང་གི་འབྲས་བུ། རྒྱུས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞི་རེ་
སྤྲིན་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དག་བ་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་ཡང་
ཀུན་སྒོར་ཞེ་སྒྲིང་གི་དབང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་དཔྱལ་བར་སྦྱེས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་བྱས་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེས། གཏི་ལུག་གི་དབང་གིས་བྱས་ན་དུད་འགོར་
སྦྱེས་ཏེ། ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བར་འགོ། ཞེ་སྒྲིང་གིས་ནི་དཔྱལ་བར་
འཕེན། རྫོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགོར་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། གེ་ནས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། རྫོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྫོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི། ལས་རྫོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་
ནས་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཏེ། ཐེངས་གཅིག་མི་ལུས་ཞིག་ཐོབ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སྟོག་
གཅོད་ཀྱིས་ཆོ་སྤང་ཞིང་ནད་མང་། མ་ཁྱིན་སྤངས་པས་ལོངས་སྟོད་དབུལ་པོར་འགྱུར་
བའམ་རུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དགྲ་དང་ཚོད་པ་ཅན་ལ་འགྱུར་རྒྱ། ལོག་གཡེམ་གྱིས་ཁྲིམ་
ཐབ་མི་མངོས་པ་དང་དགྲ་ཁྲེན་ཅན་དུ་འགྱུར་རྒྱ། རྒྱན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་
མཁན་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྦྱི་བ། བྲ་མས་འཁོར་མི་མཐུན་པ་དང་བདག་ཉིད་ལ་
རྟོལ་བ་ཅན་འབྱུང་རྒྱ། ཆོག་རྩལ་གྱིས་དུས་ཏྲག་ཏུ་མི་སྤྲོན་པ་ཐོས་རྒྱ་དང་རང་གི་ཕར་
བཤད་པ་གྲོད་ལ་འགྱུར་རྒྱ། དག་འབྲུལ་གྱིས་རང་གི་ཆོག་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བཙི་བ་
དང་མི་མང་གི་ནད་ནས་སྟོབས་པ་རུང་བ། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་

ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྟོན་ཏུ་བབས། གཞོད་སེམས་གྱིས་འཇིགས་སྒྲག་དང་འཆོ་བ་མང་བ། ལོག་ལྟས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་གནས་སྒྱུ་དང་། གཡོ་སྒྱུས་རང་སེམས་འབྲུག་སྒྱུ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་། བྲིད་པ་སྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྲིད་པ་སྒྱུ་མཐུན་བྲིད་ལས་མཐུན་པར་སྒྲུ། ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲར་ཡང་སྔོན་གྱི་བྲུ་བ་ངན་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་རྟེན་སྟོབ་ནས། སྒྲར་སྟོན་གཅོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ད་ཡང་སྟོན་གཅོད་ལ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མའི་ལས་ངན་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་དཔེར་ན། སྟོན་གཅོད་གྱིས་ས་སྟོགས་ཉམས་མི་དགའ་བ་ངམ་སྟོན་དང་གཡང་ས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཐུག་ལ་སྒྲུ་སྒྱུ། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ས་པོན་བཏབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པས་ལུ་གེ་ཆེ་བའི་ས་ལ་སྒྲུ་སྒྱུ། ལོག་གཡེམ་གྱིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ས་ཆ་ལ་སྒྲུ་སྒྱུ། རྩུན་གྱིས་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་འབྲོར་བ་མི་བརྟན་པར་སྒྲག་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུ་སྒྱུ། སྤམས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུ། ཆོག་རྩུབ་གྱིས་རྟོ་དང་གསེག་མ་ཆོར་མས་གང་བའི་ས་སྟོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུས་ནས་ཆོ་གང་ལ་འབུད་ཐབས་མེད་པར་དེར་འདུག་དགོས་པ་དང་། ངག་འབྲུལ་གྱིས་ལས་བྱས་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་། དུས་ཆོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་དབྱར་དགུན་གོ་ལོག་པ། བརྒྱབ་སེམས་གྱིས་ལེ་ཉེས་ས་ཆོག་དུས་ངན་གྱི་རྒྱུད་པ་འབྱུང་སྒྱུ། གཞོད་སེམས་གྱིས་གཞོད་པ་དང་འཆོ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲུས། ལོག་ལྟས་འབྲོར་བ་རྒྱུད་པ་དང་སྒྱབས་དང་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་མེད་པའི་ས་ཆ་ལ་སྒྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུས་བུ་བྲིད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་བྱས་པ་ལ་བཤགས་སྟོམ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོས་མ་བྲིན་ན་

སྤྲུལ་ཐའ་མེད་པར་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་ནས་འབྲས་བུ་མང་དུ་སྐྱོང་དགོས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤང་བུ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས།

༣། བསྐྱབ་བུ་དགེ་བའི་ལས་དང་དེ་འབྲས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བུ་དགེ་བའི་ལས་བརྩའི་སྤྱིང་ནས་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་ན། མི་དགེ་བ་
 བརྩ་པོ་ལས་ལོག་ཙམ་པ་ཞིག་ལ་དགེ་བ་བརྩ་ཞེས་མི་ཟེར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དཔེར་ན་སློག་མ་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་སློག་གཅོད་སྤྱིང་བའི་སྤྱོམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སློག་མ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་སློག་གཅོད་སྤྱིང་བའི་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཞིག་རེད་མི་སྟུབ། དེས་ན་མི་དགེ་བརྩ་པོ་སྤངས་པའི་སེམས་བརྟན་པོ་དེ་དགེ་བ་བརྩ་
 ཡིན་པ་དང་དེའི་སྤྱིང་སློག་གཅོད་སྤངས་པ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་སློག་བསྐྱབ། མ་གྱིན་
 ལེན་སྤྱིང་བ་མ་ཟད་གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་། ལོག་གཡེམ་སྤངས་ནས་རྩྱལ་བྲིམས་
 བསྐྱུང་། རྩལ་སྤངས་ནས་བདེན་པར་སྤྱ། སྤྲུལ་སྤངས་ནས་འཁོན་པ་རྒྱུམ།
 ཆོག་རྩལ་སྤངས་ནས་སྟན་པར་སྤྱ། དག་འབྲུལ་སྤངས་ནས་དོན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་
 བརྗོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བཞུས་བརྗོད་བྱ། བརྟན་སེམས་སྤངས་ནས་འདོད་རྩལ་ཆོག་
 ཤེས་བྱེད། གཞོད་སེམས་སྤངས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམ་ཞིང་གཞན་ལ་ཕན་
 སེམས་བྱེད། ལོག་ལྟ་སྤངས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དགེ་སྤྲིག་གི་རྣམ་བཞག་ལ་
 ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་རྒྱ་དེ་
 རྣམས་བྱས་ན་དགེ་བརྩ་བྱུང་པར་བ་ཞེས་པར་འགྱུར་སྟབས། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་བརྩ་པོ་
 བསྐྱབ་ན་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་བ་བརྩ་རྩལ་དུས་མི།
 འབྲིང་གིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ། ཆེན་པོས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་ན་ཁམས་གོང་

མར་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། རྒྱུ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་སྤྱིང་བ་རྒྱུ་མ་ཐུན་ལ། སྒོ་ག་
གཅོད་སྤངས་པས་ཆེ་རིང་ནད་ཉུང་། མ་བྱིན་ལེན་པ་སྤངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་
འབྱོར་བ་རྒྱས་ལ་དག་རྒྱུ་གི་འཆོ་བ་མེད་པ། ལོ་ག་ག་ཡེམ་སྤངས་པས་བྱིས་ཐབས་
མཛེས་པ་དང་འཕྲད་རྒྱུ་དང་དག་རྒྱུ་ཉུང་བ། རྒྱུན་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་
ཅིང་བྱམས་པ། སྤམ་སྤངས་པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱིས་གུས་པ་བྱེད་པ། ཆོག་
རྩལ་སྤངས་པས་སྒྲན་པར་ཐོས། དག་འབྱུང་སྤངས་པས་ཆོག་བཙུན་ཞིང་བཤད་པའི་
ཆོག་ལ་ཀུན་གྱིས་བརྩི་བ། བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་པས་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ། གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་འཆོ་བ་དང་གཞོད་པ་མེད་པ། ལོ་ག་ལྟ་
སྤངས་པས་ལྟ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་གྱིས་ལས་
དཀར་ནག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས།

༣། ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་བདེ་
སྤྱད་ནི། །ལས་རྣམས་ཡིན་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྒྲ་
ཆོགས་ལ། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱེས། །སྒྲ་ཆོགས་རྣམ་པར་འབྱུངས་
ཤིང་འཇུག། །ལས་གྱི་སྤྱུལ་པ་རྒྱ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལས་གྱི་རང་
བཞིན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཆད་
རྣམས་གྱི་བདེ་སྤྱད་བཟང་ངན་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སུ་ཡང་མེད་པར་
དག་སྤྲིག་གི་སྟོབས་ཁོ་ནས་བདེ་སྤྱད་བྱེད་པ་ཡིན། དག་སྤྲིག་གང་གི་ལས་ལ་ཡང་
རུལ་རྒྱུ་བམ་རྒྱུ་འཐོར་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་དེ། དུས་གྱིས་ཉེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་བུར་

ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཉིན་དང་མཛོལ་བཞེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །སྤྱེས་བུ་དག་ནི་གང་
 བས་གར་འགོ་ཡང་། །ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱུ་པ་ལས། །ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་
 ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྒྱད་མི་བ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་
 ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་
 ལས་དེ་པ་མ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སུ་གཅིག་གིས་
 གྲང་བྱེད་མི་འགོ་བར་རང་ཐོག་དུ་སྤྲིན་འོང་ངེས། །ལས་གང་བྱས་དེ་འཕྲལ་དུ་མ་སྤྲིན་
 ཡང་རྒྱད་ཅོས་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མི་འགོ་བའི་དཔེ་ཀུན་མཁུན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས།
 ས་སྤྱོད་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་མཁའ་སྤྱིང་གི། །གྲིབ་མ་རེ་ཞིག་བལྟ་བར་མི་མདོན་
 ཡང་། །ལུས་ཅན་དག་དང་འདྲུ་འབྲལ་སྤྲང་པ་བཞིན། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་
 བབས་ཆོ་ལྷག་པར་མདོན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་དཀར་ནག་དགོ་
 སྤྲིག་གི་དབྱེ་བ་དེ། །ལྟར་སྤྲང་གི་རྣམ་པ་གཙོ་མི་ཆེ་བར་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་གཙོ་ཆེ་བ་
 ཡིན། །ཀུན་སྤྱོད་ཆགས་སྤྲང་གིས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་པ་མ་དག་ན། །རྣམ་པ་དགོ་
 བ་ལྟར་དུ་སྤྲང་ན་ཡང་དོན་ལ་མི་དགོ་བར་འགྱུར་འགོ་བས་བསམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་སྤྲང་
 བས་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲི་བ་དང་བྲལ། །གཞན་ཕན་གྱི་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། །རྣམ་པ་མི་
 དགོ་བ་ལྟར་དུ་སྤྲང་ཡང་དོན་ལ་དགོ་བར་འགྱུར་འགོ་སྟེ། །ཡིད་གཙོ་ཡིད་ནི་རབ་རྒྱ་
 མཁུགས་པ་སྟེ། །ཚོས་རྣམ་ཀུན་གྱི་གནད་ལ་ཡིད་འགོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤྲང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་
 བའོ། །མ་ཆགས་མ་སྤྲང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་སྤྲིག་གི་བྱེད་པར་བསམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གིས་འབྱེད་པ་

ཡིན་ལ། ཡང་ལས་དག་བ་དང་སྒྲིག་པ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟག་དང་མངོན་པར་
 ཞེན་པ། གཉིན་པོ་མེད་པ། བན་འདོགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གི་བྱད་པར་སྟེ་དེ་
 ལུ་པོ་ལས་ཆེན་པོ་གསེག་བྱེད་དོ་མ་ཡིན། དེ་ལ་རྟག་ཅེས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་ཞེས་པའི་
 རྟག་དེ་རེད། དག་སྒྲིག་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲིལ་བ་ལུས་ངག་གིས་རྟག་ཏུ་ཐེངས་བྲངས་
 མང་པོ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་ཞེན་ཞེས་པ། བསམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་འམ་ཡང་ན་
 དད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲིག་གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་བྲག་པོས་བྱེད་འདོད་ཀྱིས་
 བྱེད་པ་དང་གཉིས། གཉིན་པོ་མེད་པ་ནི་ལས་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་
 པོ་གཏན་ནས་མེད་ན། དཔེར་ན་ནད་འཛོམ་བྱེད་ལ་སྒྲིལ་མེད་ན་ནད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་
 འཕར་བ་ལྟར་གཉིན་པོ་མེད་པ་དང་གསུམ། ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡུལ་གཉིན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དག་སྒྲིག་གང་བྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཐང་ནས། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པས་པན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་པ་མ་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གཙོ་
 པོ་དགོན་མཆོག་གི་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་རྣམ་པ་ལུ་པོ་དང་འབྲེལ་ན་དག་སྒྲིག་གི་
 ལས་གང་བྱས་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རྟག་དང་མངོན་ཞེན་གཉིན་པོ་
 མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོར་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས། དེ་ལུ་པོས་དག་
 སྒྲིག་གང་བྱས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉིན་པོ་
 མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོར་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དག་དང་མི་དག་རྣམ་ལུ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་དག་བསྐྱེད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

འདི་ནས་ངག་འདོན་གྱི་གཞུང་དུ། དགོ་སྒྲིག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱི་བཞིན་
འབྲང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་དཀར་ནག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
བཤད་པ་འདི་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་རྟེན་གྱི་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་
རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་དང་དུ་སྒྲངས། རྟག་པོ་སྒྲིག་པའི་ལས་དེ་
རྒྱ་རྒྱ་རེ་ཡང་དེས་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་བསམ་ནས་བརྟམས་ལས་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་དུ་ཡིན་
ཡང་དུག་བཞིན་དུ་སྤོང་དགོས། ལས་གང་བྱས་གང་བསགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་
བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་སོགས་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྲིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་པའི་ཡུང་པོ་
འབའ་ཞིག་ལ་སྤྲིན་པ་ཡིན། ལས་གང་བྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་
བསྐྱངས་ས་ཕྱགས་རང་གི་སྒྲིམ་དོ་ཁོན་ཡིན་པས་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིང་མི་དགོས་
མཁན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། དབང་ཡོད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་རྣམ་
སྤྲིན་སྤྱིང་མི་དགོས་པ་དང་། ཉམ་རྒྱུད་རྒྱ་མེད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱིང་དགོས་
པ་དེ་ལྟར་མིན། ད་དུང་དབང་ཡོད་ཐོབ་ཐང་ཅན་དེ་ཆོས་སྒྲིག་པ་བསགས་སྟོབས་ཆེ་བ་
ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དབང་ཡོད་དེ་ལ་སྒྲིག་པ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་
སྤྲིན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅོན་སྐམ་པོས་སྤྱུལ་པའི་མི་ལ་སྤྱུལ་པའི་བྲིམས་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ན་མ་གཏོགས་པན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་མི་ཡི་དབང་ཆ་བཟུང་དུས་
སྒྲིག་ལས་རྣམ་པོ་ཆེ་བསགས་པ་ཡིན། ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་དེ་མི་སྤྲིན་པོ་མོས་བསྐྱངས་
དགོས་རྒྱ་དང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བས་དེ་ཅོམ་མི་དགོས་རྒྱ། ཁྱད་པར་དུ་སྤྲེལ་ཆེན་གྱི་མིང་ཡོད་པ་
དེ་ཆོས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་པས་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱིང་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྤྱུལ་ཆོས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་དུ་བཞེས་རྒྱལ་བསྟན་
པ་ཡིན་ན། སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་ཆེན་པོའི་བྲི་ལ་འགོ་ས་ལོན་པ་

ནམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མ་འདྲེས་ན་གཙང་སྒྲ་རྟ་ནག་ཅན་གྱི་རྩེས་སུ་བསྟེགས་ངེས་ཅན་
 ཡིན། འགའ་རེས་ལྷ་བ་མཐོ་མདོག་བཤད་ཁུལ་བྱས་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་སྟོང་བྱེད་པ་
 ནམས་ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཆེ་སྟེ། ལྷན་པོ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཚོས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་ལོན་པར། ལས་མེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད། ནམ་མཁའ་
 སྟོང་པ་ལྷ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བལྟ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་ཆད་པར་བལྟ་བ་དེ་ཚོ་ཚོས་
 འདི་པའི་ནང་དུ་མི་ཐེབར་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྷ་བ་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གསང་
 ཆོག་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ།
 འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགོར་འགོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་
 འགོར་འགོ། །ཞེས་དང་ད་དུང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་
 ནམས་ལུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་དེའི་གསང་སྟགས་འདི་ལྷ་བ་གཙོ་ཆེ། ལྷ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྟོད་པ་མ་ཤོར་བ་
 དགོས། དེ་ཤོར་ན་དགེ་སྟོང་སྟོན་སྟོང་ནག་པོ་ཁ་འབྲུམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོ།
 ཡང་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བ་མ་ཤོར་བ་དགོས། དེ་ཤོར་ན་དངོས་པོ་དང་མཚན་མས་
 བཅིང་འགོ་བས་གོལ་བའི་དུས་མེད་པ་དེ་བས་ན། ལྷ་བ་ནམ་མཁའ་བས་མཐོ་རུང་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་བག་སྟེ་བས་ཀྱང་ཞིབ་དགོས། ཞེས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་ཡིན།
 ཁྱད་པར་དུ་ཚོགས་པ་སྟོང་བའི་སྟོབ་དཔོན་དང་། ལམ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ།
 སྟེ་སྟོད་འཆད་པའི་མཁན་པོ། མི་མིན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་
 ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་པའི་བསམ་བཞིན་སྟོན་པ་བཞེས་པའི་སྐུ་སྐྱའི་མཚན་
 ཡོད་པ་དེ་ཚོས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐད་འདི་ནས་ལྷག་པར་གཟབ་གཟབ་དགོས་མ་
 གཏོགས། རྒྱ་འབྲས་མི་ལ་བཤད་པའི་མི་ཡིས་རྒྱ་འབྲས་རང་གིས་མ་བསྐྱུང་ན།

དེ་ལ་སློབ་པའི་སློབ་མས་ལམ་གང་དེད་ནས་འགོ་དགོས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་
 བསྐྱེད་དོས་བཞིའི་འགོ་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་ན། སྦྱོན་དང་སྦྱོན་སྦྱོར་སོགས་བཅོས་
 མིན་གྱི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཀུན་སློང་དང་འབྲེལ་བ་སློབ་ཅི་དགོས་ལ་ད་དུང་དེ་བས་
 གྲང་རང་ཉིད་ཀྱིས། དོན་མཐུན་དོན་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བས་གྲང་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་
 པར་དུ་དཀོར་འདིའི་ཐད་ནས། རང་རང་སོ་སོས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་པས་མི་གོས་པ་རེ་
 བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ། དང་པོ་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་རང་འདོད་ཞེ་ལ་བཅང་ནས་
 ལོག་འཆོལ་ག་ཚང་བ་མ་ཆད་ཡམ་བཞི་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཐོག་ནས་མིའི་ལག་ནས་རྒྱ་ཞིག་
 སྤངས། བར་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་ཡར་མཆོད་མར་སྦྱོན་མེད་པའི་
 སྤྱིང་དུ། ཆོས་བརྒྱུད་སྦྱབ་བྱེད་དང་གཉེན་འཁོར་སྦྱོང་བྱེད་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་
 འཁོར་ཡང་འཁོར་གྱི་སྤྲིག་ལས་མང་པོའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱུན་ན། སྤྲིག་ལས་མང་པོ་
 འཕེལ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་རང་གཞན་འབྲེལ་ཆོད་པོ་ཁ་སྐར་དུ་འཁོར་བའི་ལམ་ལ་
 བྱིད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཅི་ཙམ་སྦྱུག་གྲང་རྒྱུད་ནས་སྒྲི་
 རག་སེར་པོ་བཅིང་མཁན་ཞིག་གིས་རང་དོན་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་ཤེས་དགོས་པ་དེས་ན།
 བདག་ལོགས་སུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་དུས་ཁ་བཤད་ལག་ལེན་དང་ལྷན་པ་ལྟ་
 སྦྱོང་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་རེ་ཤེས་དགོས། ཅི་ལྟར་ཉམས་རྟོགས་མཐོ་རུང་
 རྒྱུ་འབྲས་ཕྱ་ཞིབ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཤོད་ཆོང་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཕུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སློམ་བཞིན་དུ་ཉིན་རེ་མི་བཅུ་རེས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་དགོ་སྦྱོར་མ་ཆག་པའི་བཙོན་འགྲུས་
 མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། སྦྱིར་ན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་
 ནས་གསུང་དགོས་ན། ཀུན་མཁྱེན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གསུང་མི་
 ཐུབ་སྟེ། དེ་མཁྱེན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མིན་པས་

མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དང་དེའི་
 དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩེ་ལྷན་འབྲངས་ནས། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྟངས་ནས།
 གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་དག་བ་ཡིན་པ། གཅིག་ཏུ་གནག་
 བའི་ལས་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་མི་དག་བ་ཡིན་པ། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་
 བསམ་པ་དཀར་ཞིང་སྒྱུར་བ་ནག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དབྱེ་བ་མཛད་པས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་
 ཀྱིས་ལྷ་མའི་བདེ་འབྲས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། གཅིག་ཏུ་ནག་པའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སྲིད་
 གསུམ་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཤོས་སྟོང་རྒྱ། དཀར་ནག་འདྲེས་མའི་ལས་དེ་ཡང་བསམ་
 པ་དག་ནས་རང་དོན་ཀྱི་འབྲི་བ་མེད་ན་དག་བར་འགྱུར་བ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
 ལ་ལུས་ངག་གི་མི་དག་བ་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་མཚན་གཞི་སྒྲོས་ན། དེད་
 དཔོན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་མདུང་མུང་ཅན་བསད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་སྐར་
 མས་མི་ཆངས་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། སྒྱུར་བ་དཀར་ཞིང་བསམ་པ་ནག་པས་མ་
 དཀར་བ། དཔེར་ན་འགའ་ཤེས་ཆོས་བརྒྱད་དོན་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལ་ཆོས་བསྐྱབ་དང་
 རྟེན་བཞེངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རེད་འགྲོ་བས་བསམ་སྒྱུར་དག་སྒྲིག་འདྲེས་མ་དེ། ཐ་གུ་
 དཀར་ནག་བསྒྲིམ་པ་དང་འདྲ་བར་དཀར་བྲ་ནག་བྲ་གང་དུ་འགྱུར་གཙོ་བོ་བསམ་པའི་
 ཀུན་སྟོང་ལེགས་ཉེས་ལ་ཐུག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཡང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོན་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟོང་བྱང་ན་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་སྐྱེས་ནས་
 སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོགས་ཡོད། དེ་
 ཡང་མཐོང་ཆོས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སྟེ་བ་འདིའི་ཐོག་ལ་སྟོན་པ་མཚན་གཞི་དཔེ་སྒྲིག་
 པའི་རྣམ་སྟོན་སྟོན་ཚུལ་ནི་སྟོན་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ས་འོག་ཏུ་གསོན་བཞིན་མནན་པ་ལྟ་
 བུ། དག་བའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བུ་མོ་དོན་ལྟ་བུ། །སྐྱེས་ནས་

སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལས་མཚམས་མེད་གྱི་ལས་བསགས་པས་ཤི་མ་ཐག་མནར་མེད་དུ་འགོ་
 བ་ལྟ་བུའོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་དཔེར་ན་མི་རྟ་བསད་པ་ལྟ་
 བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལས་ཞེས་པ་སྤྱིར་གོང་བཤད་ལྟར་སྤྱིར་ན་མི་བམ་མི་རུལ།
 རྒྱུད་མི་བཟ་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟག་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། དང་པོ་དགོ་སྒྲིག་
 བསགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འདུ་བྱས་འོང་བ་ཞིག་དང་། ཐམ་ཟད་པའི་གནས་
 སྐབས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་སྤྱིར་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་མ་ཆད་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་མཚོན་ན་
 བཤགས་པས་ངེས་པ་དང་གཞི་མེད་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་དེ། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆད་
 བའི་སྟོན་པ་བཤགས་པ་བྱས་ན་སྒྲིག་པ་ངེས་པ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་ན་ཉི་མས་ལུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྒྲིག་པ་རང་དག་ཏུ་འགོ་འོ། །དགོ་བ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཟ་ནས་ཟད་པ་ཡོད་དེ། དགོ་ཚུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་བཞི་དང་འཕྲད་ན་
 དགོ་ཚུ་ཟད་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དགོ་ཚུ་ཟད་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་
 འགྱོད་པ་སྦྱོས་པ། གཞན་ལ་ངོམ་པ། མ་བསྟོས་པ། ལོག་པར་བསྟོས་པ་དེ་
 རྣམས་ཡིན། ལས་དགོ་བ་ལ་མཚོན་ན། དེ་ལ་སྤྱི་བ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཤིག་
 དང་། ཞི་བར་གཞོལ་བའི་ལས་གཉིས་ཡོད་པས་དགོ་བའི་རིགས་ཡོད་ཆད་འབྲ་བོ་
 མིན། དེ་གཉིས་གང་གི་གྲུལ་དུ་འགོ་མིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱིར་ལ་རག་ལས་ཏེ།
 ཀུན་སྤྱིར་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས་དགོ་བ་བརྩུ་དང་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ཡིན།
 དེས་གནས་སྐབས་ངན་སོང་ལ་མི་སྦྱི་བར་བྱེད་མོད། མཐར་ཐུག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 མེད། བསམ་པའི་ཀུན་སྤྱིར་ལ་ང་རང་ཉིད་འགོ་བ་རིགས་དུག་ལས་ཐར་ནས།
 ཐར་བའི་གོ་འཕང་དུས་གཏན་དུ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ལྟང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བསམ་

ནས་དགོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་ན་ཞི་བར་གཞོལ་བའི་ལས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཟིན་དུང་ཐབས་གྱིས་མ་ཟིན་པས་འབྲིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་རེད་མེད། དེ་མེད་ན་རང་དོན་མ་
གཏོགས་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ། གཞན་དོན་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་
གཉེར་ཏེ་དགོ་བཅུ་བསྐྱབས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞི་བར་གཞོལ་བའི་ལས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་
ལ་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད། རྫོས་བསྐྱོ་
བ་དམ་པ་སྟེ། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་ཟིན་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པ་གསུམ་
དང་མ་བུལ་བས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱུས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
དགོ་སྒྲིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་
འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་གིས།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་རྒྱ་ས་པོན་པར་ཞིང་གི་ནང་དུ་འདེབས་རྒྱ་མ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་སྟོན་གྱི་ལོ་
ཏོག་བདག་པོའི་ལག་ཏུ་རྩྱུར་འོང་རྒྱ་མེད། རྒྱ་རྟེན་མོངས་དུག་ལྷ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་
བུ་སྤྱད་བསུལ་སྐྱ་རྫོགས་འོང་དོན་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་བྱུང་
བ་ཡིན། རྒྱ་དགོ་བཅུ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་བྱང་
རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ། རོ་བོས་གྲུབ་པ་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་འབྱུང་རྒྱ་དང་བསྐྱུར་རྒྱ་བཞིག་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་
 པར་སྔོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་རུང་ཡང་། བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། མགོན་པོ་གྲུ་
 སྐྱབ་ཀྱིས་གོང་གི་མཛུགས་ཏུ། དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱ་ནས་ཀྱིས་བོན་དེ་འབྱུར་
 རྒྱ་དང་བཞིག་རྒྱ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་སྤྲ་བ་རྟག་བརྟན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་
 སྟོན་གྱི་ལོ་རྟག་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ་ཁོ་མི་འབྱུར་བར་ཁོ་རང་ལྟར་སྔོན་དགོས་
 པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་མིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཞིག་ནས་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ལོག་ལྟ་དང་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུང་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ངོ་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་ཚོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱེས་པའི་བདེན་པ་རྟགས་སྤྱད་ཅིག་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་
 སྤྱབ་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་ལ་ལས་རྟེན་འབྱུང་འགག་པ་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་ཤར་སོང་དུས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་སྤྱབ་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ། མེད་ང་ཚ་
 བ། རྒྱ་དང་རྒྱན་གཤེར་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་མེད་པ་བཞིན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེ་བས་ལ་
 མེད་པ་སྒྲུང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཛུགས་པའི་བདག་ཉིད། སྒྲུང་བས་མེད་མཐའ་སེལ།
 སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བས་རྟག་ཆད་གཉིས་འཛིན་གྱི་མཐའ་རུ་མ་ལྟར་བའི་སྟོང་ཉིད་
 བཞི་སྒྱུར་དེ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། འོན་ལས་བསམས་མཁན་དེ་སྤྱི་རེད་
 ཅེ་ན། རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ལས་བསམགས་ཀྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་

ལས་མི་བསགས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་བྱུང་། །ལས་ནི་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །སེམས་ནི་བག་ཆགས་རྣམ་གྱིས་བསགས། །བག་ཆགས་
 བྲལ་ན་བདེ་བ་སྟེ། །བདེ་བའི་སེམས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས། མདོར་ན་
 སྤྱིད་དང་ཞི་བར་འདུ་བྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གང་
 ལས་བྱུང་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་བྱུང་། ཅི་ལྟར་བྱུང་ན་ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཀ་དག་གི་
 བདེན་པ་དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་སྒྲིན་
 བཞིན་དུ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དག་པ་ཞེས་པ་ཡིན། ཡང་
 ཐབས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དག་པས། རྒྱ་འབྲས་སྤང་བྱེད་ཞིབ་ཏུ་བྱས་ནས་གཞི་བདེན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་གི་སྟེང་དུ་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ལས་དང་པོ་བས།
 སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གོ་བའི་སྟེང་ནས། ཇི་སྤྱིད་
 གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་སྤང་གི་བདེན་ཞེན་འདི་མ་ཞིག་པའི་བར་ལ་དགོ་སྤྱིག་སྤང་དོར་ལ་
 དན་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པའི་
 དན་པ་སློ་སྤང་ལྟ་བུ་དེ་དང་། སློ་གསུམ་གྱི་བསམ་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་དཔུང་བྱེད་པའི་
 ཤེས་བཞིན་སོ་བ་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྤང་དོར་གྱི་གནས་རེ་རེ་བཞིན་ལ་གཟབ་རྒྱ་མི་བརྟེན་
 པའི་བག་ཡོད་བག་མ་གསར་བ་བྱིས་སར་ལ་གསར་དུ་སྟེབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྗེ་བོ་དེ་གསུམ་
 གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློ་གསུམ་དང་། བྱུང་པར་དུ་སེམས་ལ་བརྟེན་ཤིང་དཔུང་ནས་
 དགོ་སེམས་ཇི་མང་སྤྱིག་སེམས་ཇི་ཉུང་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་དགོ་སྤྱིགས་སུ་བསྐྱུར་བ་
 གནད་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་མེད་ན། བྱང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་

མཆོད་ཡུལ་མ་དགོས། སྦྱོན་བདག་སློབ་མ་ཞིག་གི་གྲལ་དུ་ཡང་མི་སྟེབ་ལ།
འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བ་འདི་ཡོད་ན། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རང་
བཞིན་ལུགས་ཀྱིས་འདུ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྡོན་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོར་ལ་ཡིད་
ཆེས་ངེས་ཤེས་འདྲོང་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། དག་སྒྲིག་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྟོན་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྟེན་གཅིག་པོ་འདིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་
རྟེན་ཆ་ཆོད་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་རིང་གི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཚམས་འདི་ནས་འཛིག་ཅེས་
གསུངས་ཤིང་བསྡེ་སྟོན་དང་བཅས་ཆོས་བྲིད་གྲོལ་ལོ།

༢༡ ཉིན་གསུམ་པའི་ཆོས་ཁྱིམ་ཆོས་སྒྲིལ་ཞུ་བ་གདམས།

བདག་ཅག་གི་སྒྲིལ་མ་དམ་པ་རྗེ་མཆོངས་བྲལ་འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་ཞུ་
 བས། གྱེལ་གསུམ་འདིར་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་གར་ལ། །ཡིད་བརྟན་ཁེལ་བ་གཅིག་
 གྲུང་མ་མཆིས་ན། །བསྐྱེད་སྤྱོད་པོ་མེད་པའི་ངང་རྒྱལ་འདིར། །སེམས་ཤིག་
 ཡོད་ན་དེ་ཉི་མུན་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གྱེལ་གསུམ་ཞེས་ཆོས་
 མཐུན་གྱི་མཆོད་དང་རང་ཉིད་གྱི་རྗེས་འཇུག་གི་སྤྱི་རབས་པ་ལ། རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
 དུང་སེམས་གྱི་གདངས་སྒྲན་པོས་པོས་ཤིང་བཙུང་བའི་ཐུགས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཞུ་
 བ་གདམས་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་གར་ཞེས་གསུངས་དུས།
 འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་སྒྲིལ་ཤེས་འདི་ནམ་མཁའི་སྒྲིལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས།
 མཁའ་ལ་སྒྲིལ་གྱི་ཡུང་པོ་འབྱིགས་ན་དེའི་གཟུགས་དབྱིབས་དེ། མཆོས་རེ་མཁའ་
 དང་པོ་བྲང་འབྲུ་མོ། མཆོས་རེར་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་སྒྲིལ་བརྟན། ཡང་སྐོར་རེ་ལ་རྒྱ་
 གནས་དང་གཙན་གཟན་གྱི་གཟུགས་རིས་སུ་འབྱུང་བ་མ་ཟད། སྒྲིལ་དཀར་ལུ་གུའི་
 བལ་འདབ་དང་འབྲུ་བའི་མཛེས་མེད་ཆོ་རྒྱུན་སྒྲོ་བུར་གྱི་རྒྱུང་ཁ་འབྱུ་ཤིགས་གྱིས་བསྐྱུར་
 བས་རྒྱ་སྒྲིལ་ནག་པོ་ངམ་ནག་སྒྲོག་དམར་གྱི་ཟི་ར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།
 ཡང་མཆོས་རེར་སྒྲིལ་དཀར་དམར་གྱི་གྲུར་ཁང་ལུ། འཇའ་སྒྲ་ལུའི་འོད་ཟེར་
 འབྱིགས། དཔེར་ན་རི་མོ་བ་མཁའ་པས་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་བཀོད་པ་བྲིས་པ་ལྷ་བུ་
 མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་སྤྱོད་ནས་མི་སྤྱོད་པར་བྱུང་རྒྱུ་ཤུགས་དྲག་ཙན་ཞིག་གིས་
 གཏོར་ནས་ལུ་མེད་གཏན་བརྒྱག་བྱེད་འགོ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུས་ན། བར་

སྤང་སྤྱིན་གྱི་སྤྱོད་གར་དང་འདྲ་བའི་འདིར་སྤང་སྤྱིན་པའི་བདེ་སྤྱག་གི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་
གཅིག་གི་སྤྱིན་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞོན་
ལུང་ལང་ཚོ་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྤྱོད་པར་སྤྱིན་གཞོན་དེ་ཚོ་ད་ལྟ་རྒྱ་པོ་རྒྱན་མོ་འཛིགས་སུ་
རུང་བ་རེར་སྤྱུང་། སྤྱིན་ཆད་གྱི་སྤྱག་པོ་ཡང་དེའི་སྤྱིན་དུ་མི་སྤྱོད་པར་ད་ལྟ་རྒྱ་མེད་དུ་
སོང་། ར་ཉིང་གི་ཐོབ་ཆེན་བཅོན་དྲག་ཅན་པོ་ད་ལོ་དམའ་འབེབ་གྱི་དོང་ལ་སྤྱང་བ་
དང་། རད་ན་ཆ་གསར་བས་མནར་བ། བྱིས་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་དང་བྲལ་བ། ཤ་
ཉེ་བ་དང་བྲུ་ཆ་མ་འཆོམས་པ། བསམ་པ་ལམ་ལ་མ་སོང་བར་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་
ཁེལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་འཁྱུར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་ཅི་འདྲའི་མང་པོ་འདུག་
དེའི་སྤྱབས་གྱིས། ཡིད་བརྟན་ཁེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཆིས་ན། །ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་འདིར་སྤང་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་ལ་སློ་ཁེལ་བ་ཞིག་དང་ཡིད་རྟོན་པ་ཞིག་
གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་མཐོང་དང་ཤེས་བཞིན་པ་འདི་ཡིན། འདི་ཡང་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པས་བདེན་པར་འཛིན་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ། གཞན་དེས་གཅིག་ན་
བདེན་པར་བཤད་པ་ཨེ་ཡིན་མི་ཤེས། གཉིས་ན་ཁོས་ནོར་བ་ཨེ་ཡིན་ཡང་མི་ཤེས་
མོད། འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་རང་ཉིད་གྱི་ཐོག་ཏུ་
བབས་པ། འདིའི་འདིར་སྤང་སྤྱིན་གྱི་སྤྱོད་གར་གྱི་མི་བདེན་སྤྱུ་མའི་འབྲུལ་སྤང་གི་
ནང་དུ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་ཡོད་པས་ན། འདིའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོ་
མ་བོ་འདིའི་དཔེ་རང་ཐོག་ནས་སྤང་སྤྱིན་ཐོག་ལ་འགབ་ཆོག་རྒྱུའི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཏུ་
སྤྱུང་ཡོད། བསྐྱེད་སྤྱིན་པོ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་འདིར། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་
བུའི་འདོད་ཡོན་གྱི་བསྐྱེད་བརྟན་ན་སྤྱིན་པོ་མེད་པ་ཨེ་འབྲུལ་ཡང་འབྲུལ་ལ་བར་
མཆོམས་མེད་པའི་གཉིད་པོ་ཆེའི་མི་ལམ་གྱི་ངང་ཚུལ་འདི་ལ། སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་

དཀྱི་སྐྱུ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་མེད་པའི་བཅའ་པོ་རྩོལ་བྱ་ཞིག་
ཡིན་ན་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་རྒྱ་ཅི་ཡོད་མ་གཏོགས། དེ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཟེར་
བའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་བྱང་ཁོག་ནང་དུ་ཡོད་ཐལ་ཟེར་དུས། དཀྱི་རྩ་
བརྒྱུག་བརྒྱུག་གིས་བརྒྱུག་པ་ཞིག་མེད། མགོ་བཅག་བཅག་གིས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
པས་འདིར་སྤང་འཁོར་བའི་ཆོས་འདི་ལ་སེམས་སྐྱུ། ཡི་ཆད། དཀྱི་དེའི་ཕྱོགས་
ལ་འཁོར་དགོས་ན་འཁོར་མི་བསམ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་རིགས་པའམ་ཡིན་བབ་པ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ནི་རེད། ད་རུང་ཁོང་གིས་དེའི་འཕྲོན་ས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དག་
གཉེན་བར་མ་སྤྲད་གང་ཡིན་ཡང་། །རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་ཆགས་སྤང་རྩོད་
པའི་གཞི། །ཕན་པར་སྤྲུལ་ཀྱང་སྤྲུལ་ལ་གཤེ་ཞིང་སྒྲོད། །དེ་འབྲའི་རྒྱལ་ལ་བསམ་
ཆོ་སྒྲོ་ཤས་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པས། མིའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
རང་ཅག་དང་ཁ་ལག་སྒྲིད་གསུམ་འབྲེལ་འབྲིས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ཆད་ལ་བསམ་སྒྲོ་
ཞིག་བཏང་ན། འགའ་རེ་མི་དགའ་སའི་དག། འགའ་རེ་མཐུན་པའི་གཉེན་
གྲོགས། འགའ་རེ་བཟང་ངན་མེད་པའི་བཟང་མེད་ངན་མེད་གྱི་བར་མ་དེ་གསུམ་གྱི་
ནང་དུ་མ་ཐེ་བ་དང་མ་འདུས་པ་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲད་གང་ཡིན་ཡང་
འགྲོགས་དཀའ་མོ་ཤ་སྟག་ཡིན། འགའ་རེ་ནི་ཆགས་པའི་གཉེན་ཡིན་ལ་འགའ་རེ་ནི་
སྤང་བའི་ཡུལ་ཡིན། འགའ་རེ་ནི་གཏི་མུག་བཏང་སྟོམ་གྱི་གནས་ཡིན་ན། གང་
ཡིན་ཡང་ཆགས་སྤང་རྩོད་སྐྱུམ་གྱི་གཞི་མ། ཞོ་བསྟལ་ན་དེ་ཆགས་བྱེད་གྱི་རུམ་
ལྟ་བུ་སྟག་བསྟལ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་གཞི་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད། གཉེན་དང་པོ་འཕྲད་དགའ་
མཐོང་སྐྱེད་ཡིན་མེད། ཡུན་རིང་ན་སྐྱུ་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གཉེན་དག་རུ་གྱུར་བ་མང་
པོ་ཡིན་ཡང་དག་མི་དགའ་བའི་ཡུལ་དང་པོ་ནས་དག་མིན་ལ་མཐུན་པོ་དག་རུ་གྱུར་པ་

མང་། དང་པོ་མཐུན་ནས་ཐ་མ་དག་རྩ་བུར་བ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དག་མང་ཆེ་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་རེད། རྒྱུ་ཡོད་ནང་མ་དག་རྩ་བུར་བ་དེ་དགའི་ནང་ནས་སྤྲུག་ཤོས་
 ཡིན། བར་མ་བར་མའི་སར་མི་སྡོད་པར་གཙུག་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་
 ཡིན། དེ་ལོས་ཡིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། ཕར་བལྟས་ན་
 གཞན་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་རང་སུན་པ་ཡིན་མོད། རྩུར་བལྟས་ན་གཞན་སུན་བྱེད་རང་གིས་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན། རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་ཆགས་སྤང་རྩོད་པའི་
 གཞི། ཞེས་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རང་བཞིན་ནམ་རང་གཤིས་དེ། འགྲོགས་ཤིང་
 འགྲོགས། འདྲིས་ཤིང་འདྲིས་ན་སུན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐྱོན་ཅན་སྐྱོན་གྱི་གོང་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རེད། དཔེར་ན། ཆོར་མ་ཞིག་ལ་
 རེག་ན་འདིས་ཕྱག་གི་འདུག་ཅེས་ཏ་ལས་རྒྱ་གང་ཡོད། ཕྱག་ལོས་འོང་ཆོར་མ་རེད།
 དེ་ལ་རེག་ན་ཕྱག་པ་ཁོའི་རང་གཤིས་ཏེ་རང་བཞིན་ཡིན། དེ་བཞིན་མི་སྤྱད་
 འགྲོགས་ཀྱང་སུན་ལོས་ཡོང་སོ་སྐྱེ་རེད། སོ་སྐྱེའི་རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་སྟེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆགས་སྤང་རྩོད་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་འདོད་ཆགས་
 སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་པའི་ཞིང་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཡུལ་
 ཡིན། གཉིས་མཉམ་གཏི་མུག་གི་མོངས་བྱེད་ཀྱི་སུན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡིན་པ་རེད།
 དེ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་དུ་རྩྱུད་ཆར་ནས་ཕྱིར་ལ་འབྱུང་དཀའ་
 བས། འདི་ལྟར་དུག་གསུམ་གྱི་ནད་གྱིས་གདུང་བའི་བཙོན་ར་སུན་པ་ནག་པོ་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས། ཕན་པར་སྒྲིམ་ཀྱང་སྒྲིམ་ལ་གཤེ་ཞིང་སྤོང་།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩྱུང་བཅད་རེ་ཡང་ཕན་པའི་བསམ་པ་བཅུང་པོ་འཆང་ནས་དེ་
 ལྟར་མ་བྱེད་འདི་ལྟར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱོད་ལ་གཞོད་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་བས་ཞོར། ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན། བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་ལ་སོགས་
པའི་ཕན་ཆེན་པོ་བཏགས་ཁུལ་བྱས་ནས་ཕར་ལ་ཕན་སེམས་བྱས་ནས་ཕན་ཐོག་བྱུང་བར་
ཚུར་ལ་ཕན་ལན་དུ་གཞོད་པ་བསྐྱུལ། ཕར་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཚུར་ལ་སྦྱང་པ་བྱེད་
རྒྱུ་དཔེར་ན། ཏེན་ཆུང་བརྒྱུ་ན་མ་ལ་འཕྲ་ཁ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་ཡང་
གཅིག་གིས་མ་འོས་པའི་སྒྲོན་མི་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལས་འོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་
སེམས་ཅན་ཁོ་རང་གི་རང་གཤིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རེད། དེ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱིར་འཁོར་
བའི་སྤྱང་ཚུལ། སྒྲོས་དུས་ངན་གྱི་མིའི་རང་གཤིས་འདིས་སེམས་པ་སྒྱུ་ཞིས་འཁོར་
བར་ངེས་འབྱུང་དང་ཆགས་སྤང་འབྱུལ་བའི་རང་གཟུགས་ལ་སྒྲོ་གས་གྱི་སྒྱུལ་མ་མཛད་
པ་ཡིན། ཡང་། གྲོགས་ཁྱེད་མི་མེད་དབེན་པའི་བྲག་སྐྱབས་སུ། །འདྲུ་འཛིན་
བྲེལ་སྤྱོད་ས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སློབས། །ཆོས་བཞིན་སྟོད་པས་དམ་པའི་རྗེས་ཟིན་
པ། །སྦྱིད་པ་སྟོད་གི་ཡང་ཕྱེ་མ་ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གདམས་པ་
གནང་བ་སྟེ། གྲོགས་ཁྱེད་མི་མེད་དབེན་པའི་བྲག་སྐྱབས་སུ། །འདྲུ་འཛིན་བྲེལ་
སྤྱོད་ས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སློབས། །ཞེས་པས་སྤྱིར་མིའི་རིགས་རྣམས་སྡེ་ཆོན་གཅིག་
པའི་རིགས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་ཡིན་པ་དང་ཁྱེད་པར་དུ་ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
མཐུན་གྱི་གྲོགས། ཡང་སྒྲོས་གསང་སྤྲགས་གྱི་དབང་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་བུ་
གཅིག་ཏུ་འཛོགས་པའི་ཆོས་གྲོགས་ཁྱེད་ཅེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་འབོད་པའི་ཆོག་
གི་དབེན་པའི་བྲག་གི་སྐྱབས་སུ་འདྲུ་འཛིན་བྲེལ་དོ་སྤང་ནས་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབས་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱིམ་ནས་
བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ཕྱོད་སྤྱང་སྤྱང་ནས་བྱིམ་ཆེན་དགོན་གཞིས་
ཆེན་པོ་འདྲུ་འཛིན་བྲེལ་བེངས་ཅན་སྤངས་ནས་ཞེས་གསུངས་ན། རང་ཅག་དུས་

སྒྲིགས་མའི་རབ་བྱུང་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་སྤང་པར་སྐྱོ་གོ་སེར་གོ་གཉིས་པོ་
 ཆོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་བས་ཀྱང་འདྲ་འཛིན་གྲེལ་དེ་དེ་དང་བལ་མ་ཐུབ་ན་
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་མི་སློབ་ཅེས་གསུངས་པས། དེའི་ལྷགས་ལ་ད་དུང་ཅི་
 བསྟན་ཅེན། འོན་ཀྱང་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་
 བྱེད་ཅེན། དེས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱབ་ལྷགས་དང་ཐར་ལམ་འཛོལ་ལྷགས་མེད་པ་ཞིག་མིན་
 ཏེ་ཁོ་རང་ལ་ཆོས་སྐྱབ་ལྷགས་ལོགས་སུ་ཡོད་པས། རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུན་པར་བྱས་ཀྱང་
 ཆོས་སྦྱོད་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་གིས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་ནས་གིས་ན་གནས་
 པ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཉོན་མོངས་རྣམ་ཏྲོག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ནང་གི་དབེན་པ་
 སེམས་རྒྱུད་ངང་གིས་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པས་འདྲ་འཛིན་གྲེལ་བྱིང་ཆེན་ཡང་སློ་
 ངན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཤོར་བ་ནི་དཔེར་བསྟོད་འདམ་བྲོད་ནས་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ཡང་འདམ་གྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་རྒྱ་
 ཡོད་པ་རེད། ཅེས་གསུངས། གིས་པ་གིས་ན་གནས་བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་
 གི་ལྟ་བ་དང་རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་མགོ་བཟུང་ནས་ལམ་སྤངས། ལུས་
 དབེན་རིར་གནས་ཀྱང་སེམས་གོང་གི་འདྲ་འཛིན་འཆིང་རྒྱ་ལས་གོལ་མེད་ན། དབེན་
 པ་རྣམ་དག་ཅིག་བསྟན་ཐུབ་མེད་པས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སློབ་དགོས་ཤི་
 ཅན། ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་པས་དམ་པའི་རྗེས་བྱིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་དམ་པའི་ཆོས་
 དང་མཐུན་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས། ཆོས་མིན་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་རོགས་ཟེར་ཡང་མི་སྦྱོད་པ་ཞིག་རེད་དུས་ཡ་རབས་
 དམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་རྗེས་བྱིན་པ་ཡིན་པས། སྦྱོད་པ་སྦྱོང་གི་ཡང་ཅི་མ་
 ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱོར་སྦྱོད་པོ་རེད་བསམ་རྒྱུ་ཙམ་མཐོང་སེམས་ལྟ་

དང་མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་ནས་སྐབས་ཤིག་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ལས་པའི་ཚོར་སྣང་རྒྱུ་བའི་
 སྐབས་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྱིད་པོ་འདུག་བསམ་པ་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་སྤྱིད་པོ་ངོ་མ་
 ཡིན་པ་མ་རེད། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་སྤྱིད་
 པ་སྤྱིང་གི་ཡང་ཕྱེ་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། སྤྱིད་མཐའ་སྤྱུག་དང་མ་འདྲེས་པ་དེ་སྤྱིད་པ་ངོ་
 མ་པོ་ཡིན། སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཞེ་སུན་ཤེས་ནས། དབེན་གསུམ་དམ་པའི་རྒྱལ་ས་
 བཟུང་སྟེ་ཉམས་ལེན་རྟོགས་པའི་པ་ཤོག་ཐོབ། སྤྱིན་ཆད་འཁོར་བར་འབྱམས་རྒྱུའི་ལས་
 རྒྱུན་ཆོད། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་སྦྱོལ་བའི་ཕུགས་བསྐྱེད་དང་
 དམ་བཅའི་བྱུང་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བ་གོང་མའི་གདུང་འཛོལ། བསྟན་པའི་སྟོག་
 བཟུང་སྟེ། ཉམ་ཐག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སྐྱབས་མགོན། རེ་ལྟོས་དཔུང་གཉེན་
 མེད་པའི་རྟེན་ས། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་པ་གོང་མའི་
 ཞབས་ཇེས་ཟིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིད་པ་སྤྱིང་གི་ཡང་ཕྱེ་རེད་ཅེས་གསུངས། བྱུང་པར་དུ་རབ་
 དུ་བྱུང་བ་སྤྱིང་ནས་ཆོས་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། རྒྱལ་སྐྱུ་ཞི་བ་ལྷ་ས།
 སྐལ་ལྷན་རྒྱ་འོད་ཅན་དན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་རྫོལ་བ་ཁང་བཟང་ཉམས་
 དགའ་བར། །སྤྱི་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རྒྱུང་གཡོབ་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་
 སེམས་ཤིང་ཆགས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཤར་རྒྱལ་བ་སྐལ་ལྷན་
 རྒྱ་མཆོས། བྱེད་དབེན་པའི་རི་ལ་ཡིད་སྦྱོན། །རི་ན་བུན་གྲ་གྲ་འགྲ་བྱེད་
 བ། །གཡའ་རྩ་བྲག་གི་ཕུག་པ་རང་བྱོན་ཡོད། །གནས་དེ་འདྲ་བཞེན་ན་འཕྲལ་
 ཕུགས་སྤྱིད། །ཅེས་དང་། བྱེད་དབེན་པའི་རི་ལ་ཡིད་སྦྱོན། བུགས་སྦྱོ་རྒྱུང་
 རྒྱས་པའི་བྲོད་ཅིག་ན། །ཤིང་ལྗོན་པའི་ལོ་མའི་བསིལ་ཁང་ཡོད། །གནས་དེ་འདྲ་
 བསྟན་ན་དགའ་སྦྱོའཤེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པ་གོང་མས་ཞབས་

གྲིས་བཅག་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པའི་བསྐྱབ་གནས་རེ་ལ། གྲོགས་བྱ་དང་རི་དྲགས་
 བྱས། སེམས་མཉམ་བཞག་གི་བསམ་གཏན་ལ་གཞིལ་ན། སྦྱིད་པ་སྦྱོང་གི་ཡང་
 ཅེ་དེ་རེད། ང་ཚོས་ཚོས་བཤད་ནས་ཚོས་ཉན་ན་དང་པོ་རྒྱུད་མ་དུལ་བའི་གྱོང་པོ།
 ཀོ་གྱོང་ཚློག་ཐོ་ལྟ་བུའི་ལས་སུ་མ་རུང་བར་ལམ་ལ་མ་ཞོག་པ་དེ་ལམ་ལ་ཞོག་ཆེད་སློ་
 སྦྱང་དགོས། སློ་སྦྱོང་སྡོན་ལ་མ་སོང་བའི་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་
 གཞན་ཇི་ལྟར་བྱས་རུང་རྒྱུད་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པར་མ་བཟད་དེ་རུང་ཚོས་བྲེད་ཚོས་གྲིས་མ་
 ཐུལ་བའི་ཉེན་ཆེ། སློ་ཅི་ཞིག་ལ་སྦྱང་དགོས་ཤིན། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ཤེས་བཅུག་དགོས། དེ་མ་ཤེས་ན་སྦྱིད་སྤྱག་གོ་ཞོར་ནས་ཐར་
 ལམ་ཡང་དག་ལ་བཅོན་པ་མི་བྱེད། གོ་བ་དེ་ལོན་ཡག་མ་བྱས་གོང་ལ་སྒྲ་མས་ཚོས་
 བཤད་ན་སྤྱག་རབ་མཐའ་རབ་བགྱང་བ་ལྟ་བུར་གོ་འགོ། བསམ་རྒྱུ་འདོད་རྒྱུ་མོས་པ་
 ཡོད་པ་རྣམས་མི་ཉན་རྒྱུ་ཤ་སྤྱག་དང་ཚོག་རྒྱུ་དགོས་རྒྱུ་ཉན་རྒྱུ་རྣམས་མི་འབྲུབ་རྒྱུའི་
 དཀའ་མོ་ཤ་སྤྱག་རེད་འདུག་བསམ་སྲིད། ཚོས་གྱི་ལས་འབྲེལ་ལ་ཐག་རིང་ན།
 ཡང་དགོས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་མ་བཟད་ལོག་ལྟ་སྦྱི་རྒྱུ་དང་། དང་པོ་ཚོས་ལམ་ལ་
 ཞུགས་གྲང་ཐམ་ལས་མཐའ་ལོག་རྒྱུ་དེ་ཚོ་རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། དངོས་
 སུ་ཉམས་གྲིས་བརྟག་ན། བྱིས་པ་བསམ་མེད་ངན་པ་ལང་ཤོར་ཅན་ཞིག་གིས་ལས་
 རྒྱུ་དེ་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་པའི་ལས་ཤ་སྤྱག་ཡིན་མོད། མི་ཆེན་པོ་བསམ་ཤེས་ཅན་གྲིས་
 དེ་མ་བྱེད་མ་ལས་ཞེས་བཤད་ན། དང་པོར་བྱིས་པ་མི་དགའ་མོད་ཡུན་གྲིས་ཡུན་ལ་
 བལྟས་ན་ཁོ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉིན་ཞིག་ཤེས་ཐོག་ཏུ་སླེབ་ཡང་
 སྲིད་དོ། །རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས། མདོར་ན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀུན། །ཁ་བས་བཟང་ལ་བཅོན་དུག་འབྲེས་པ་བཞིན། །སྦྱིང་ནས་སྦྱོང་བ་དམ་པའི་

རྣམ་ཐར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གང་དང་འབྲེལ་
 བ་དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཉོན་མོངས་ཆོགས་རྣམས་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བཞིན་
 འཕེལ། །དཀར་ཕྱོགས་ཐག་རིང་རྒྱ་སྐར་ལྟར་འགྲིབ་པའི། །གནས་ངན་སྦྱར་དུ་
 སྤོངས་དང་རྒྱལ་ཁམས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པས་
 བཅས་པ་མཛད་རྒྱ་དེ་མི་འདོད་རྒྱ་དཀར་མོ་ཁོ་ན་བསལ་བ་མིན་ཡང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ནད་དེ་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བས་ལས་ཚད་བྱས་ཚད་བསམ་ཚད་པོ་མི་ལོ་བའམ་མི་
 འགྲིག་པ་མང་ཆེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལུ་མཐའ་མེད་པ་
 ཞིག་མྱོང་ངེས་པས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ལ། སྤྲུལ་པ་མཁའས་པས་གསོ་དཔུང་
 མཛད་པ་ལྟར་དུ་སྟོན་པས་ཆོས་བྲིམས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱི་
 ཁ་ན་མ་སྟོབ་དང་ཉེས་ལྷུང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་འགོ་མ་
 གཏོགས་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཡང་ས་ལ་ལྷུང་འགོ་བ་དང་། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་དང་
 གཏན་བདེའི་གོང་ཁྱེད་དུ་སླེབ་ངེས་ཞེས་ཐར་བ་དམ་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན།
 འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ཅིང་སྤྱག་པ་དང་སྦྱོབ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་ཡོད་པས་ད་དུང་
 དེ་ལས་སྤྱག་ཏུ་ལྷུང་ཉེ་སྤྲུལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ལ་དེ་མི་བཤད་ཐབས་
 མེད་ཡིན། སྤྱག་པོ་སྤྱག་པོ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ན། སྦྱིད་པོ་དེ་སྦྱིད་པོ་ཡིན་པ་མི་
 ཤེས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་ནད་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པ་ཤེས་ན། དེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡིན་རུང་ཅུང་ཐབས་
 སྤྱད་དགོས་བསམ། དེ་བསམ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དུག་གསུམ་ངན་པའི་གཞན་དབང་གི་
 འོག་ནས་བྱད་ནས་རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྟོབ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོད་འཛིན་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་སྟོབ་ན། དེའི་ཆོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་སྟོབ་ངེས་སྤྲུལ་པ་དེ་ཆོ་ཤེས་འོང་། དེ་ལྟ་

བུའི་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ལ་དཀའ་ལས་ཅུང་ཟད་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ། ས་དམ་པའི་ཞལ་
 བས། སླིང་རུས་མེད་པའི་མི་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན། །དཀའ་བ་དང་དུ་ལོངས་
 ཤིག་དིང་རི་བ། །ཞེས་དིང་རི་བ་ལ་དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ཞལ་གདམས་གནང་།
 ཡང་ཁོང་གིས། ད་ལྟ་མི་ཁོམ་ཁོམ་དུས་ནམ་ཞིག་ཡིན། །དུས་ཀྱི་སྐུན་མ་གཅིག་
 ཡིན་དིང་རི་བ། །ཞེས་དང་། ཤོ་མོ་འདོད་དོན་ཆེ་ཆུང་ད་རེས་ཤེས། །ཆོ་ལ་
 སློང་ལོག་མ་བྱེད་དིང་རི་བ། །ཞེས་གསུངས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལེགས་པོ་
 བྱ་བ་ཡག་པོ་ངོ་མཚར་ཅན་དང་རིན་ཐང་ཅན་ཡོད་ཚད་པོ་ཐམས་ཅད་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་
 བས་དེའི་འབྲས་བུ་སློན་འོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། འདིར་སྤང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ད་སྔོན་ཆོ་རབས་གངས་མེད་ལ་ཐོབ་མ་སྤྱོད་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཅིག་
 སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཐོབ་དགོས་ན་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟོན་པ་ལྟར་བྱ་ཞིག་ལོས་དགོས་ཏེ་དགོས།
 དེ་ཡང་ཆོས་ལུ་བ་དེ་མ་མཐོང་རྒྱུད་གི་གཏམ་རྒྱུད། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་དཔེ་ཉན་པ་
 ལྟ་བུ་མཚར་སྤྱད་ཅེ་སྤྱད་ཡོངས་བྱེད་འབྲུལ་བྱེད་ཉི་མ་ནམ་ཟླ་འགྲོ་བྱེད་ཅིག་གི་བསམ་མཁྱོ་
 བྱེད་མི་ཉན། སྤྱི་རབས་དེ་ལྟར་དར་བ་ཡིན་ལ་ད་དུང་ཡང་དེའི་རྒྱུན་མ་རྒྱབ་པར་
 བཤད་འདུག་པ་རེད་ཅེས་བེད་མེད་ཅིག་གི་བསམ་མཁྱོ་མི་གཏོང་། འདི་ནི་སྔོན་མ་
 སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཚུན་ཆོད་ནས། ལས་དང་སྐལ་བ་ལྡན་པ་ལ་གསུངས་
 པའི་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་གདམས་པ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་ནད་ཞི་བྱེད་གྱི་བདུད་ཅི་
 བས་ཡིན་ཡང་མི་གོ་རྒྱ། གཅིག་གོ་ན་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་ཚིག་བཞི་རེའི་
 ཆེད་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེད་པ་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་པངས་མེད་དུ་མཛོད་ས་འདི་ཡིན་
 པ་ད་རེས་བཙལ་མི་དགོས་པར་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ལས་སྐལ་བ་བཟང་པོའི་མཐུ་
 ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་རང་ཉིད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལེན་ཨོ་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་རག་

ལས་པ་ཡིན། ལེན་ཤེས་ན་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཁོར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ཏེ་སྦྱོན་པ་
 ལས་ལྟ་བུ་གྱིས་དག་འཛིང་། ཚོག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འདིའི་ནང་
 དུ་ཡོད་ཅེས་བསམ་ཤེས་དགོས། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཁོར་མི་གཅིག་ལ་དེ་རིང་བྲིད་ལ་
 སྦྱར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་སྦྱོན་པ་ཡིན་ན། དེས་ཤི་མི་དགོས་པའི་ཕན་ཐོགས་དེ་ལ་
 མེད། ཤི་ནས་དམུལ་བར་མི་ལྟར་བའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་དེ་ལ་མེད་པ་མ་ཟད་དེ་དུང་ཆོ་
 འདི་ལ་སྤྱད་བསྐྱལ་ཆེ་བྲེད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་བདོག་མང་སྤྱད་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་
 པ། །འདོད་པ་རྒྱུད་ནམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །སྤྱ་མཚོག་ནམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་
 སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་དོ། །ཞེས་དཔལ་མགོན་འཕགས་
 པ་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས་གསུངས། འཛམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཡོད་ན་ཆོ་ཕྱི་མར་རྒྱ་ཁོར་ལ་ཆགས་ཞེན་
 གྱིས་ངན་འགྲོའི་གནས་ལས་ཡར་ཐར་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དེས། ཆོས་ཉན་དུས་ཆོག་རེ་
 དང་དོན་རེ་ཞིབ་པར་ཉན། དེའི་དོན་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྩྭ་བསྐྱེས་ནས། རང་གི་
 སྦྱོན་ཆ་ལ་རང་གིས་མཛུབ་མོ་བརྩྭགས་ཏེ་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་པོར་ཞིག་སྤྱགས་ཐོ་
 ཞིག་གཏུག་ནས་ལུང་གཅིག་བྲེད་རྒྱ་ཡོད། ཆོས་འདི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོན་ཡིན་པས་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་མ་བརྟེན་ན། རྣ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱ་ལྟ་བུ་ན་བས་གོ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་མ་རེད། ད་སྔོན་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སེམས་དེ་ལྟར་འཁོར་མ་སྟོང་། བྱུང་པར་
 དུ་ཆོས་ཉན་བཤད་ཀྱི་གལ་དུ་སྤྱེབ་མ་སྟོང་། ཐན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་གསེ་ཞིག་ལ་
 ཡང་ཉན་མ་སྟོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཕར་བལྟས་ན་རྣམ་པ་མི་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་རི་
 དུགས་ཤིག་འདྲ་བོ་མ་གཏོགས། མི་ཡིན་པའི་ནང་དོན་ཆ་ཚད་གི་རྣམ་པ་དེ་ཙམ་མེད།
 རི་དུགས་སྟོང་བྱུང་དུ་བཟུང་ན། དང་པོ་ཡར་གི་འགྲོག་གི་གཉིས་ཀ་ལོས་འདུག་
 ཁག་མེད་དེ། ཁོ་ལ་ཁའི་རི་དུགས་རེད། རིམ་གྱིས་སྤྱང་པ་བརྒྱབ་ན་རྒྱུད་ཁ་

དཀར་ཚོ་ལ་ཁ་ལོ་ལོ་བ་རྒྱ་ཡོད་ལ། གཙན་གཟན་གཏུམ་པོ་སྟག་གཟིག་དོམ་བྱེད་
 ཡིན་ན་ཡང་མིའི་ཐབས་ཀྱིས་བཏུལ་དུས་འདུལ་ཐུབ་ནས་མི་སྐད་གོ་སྟེ་བཏང་འགོ་བཞག་
 གྲོད་ཐེར་བའང་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྟེ་ཤེས་དོན་གོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་ཡིན་
 པས་རྒྱུ་རྒྱ་ལོ་བ་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོས་བཤད་ནས་དེ་ལ་ཉན་ན། དེ་
 ཚོ་ཅུང་ཟད་བདེན་པ་མིན་ནམ་སྟུང་པས་གཏམ་ལ་དོ་སྣང་ཞིག་བྱས་ནས། ཐ་ན་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱིན་འདུག་སྟུང་པ་ཞིག་ཡོད་འོས། དཔེར་ན་ཞིབ་འཇུག་
 བརྟག་དབྱེད་ལ་གོམས་པ་དེ་ཆོས་རྩིས་རིམ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
 ལ་བརྟག་སྟོལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མིས་མི་ལ་གཏམ་བཤད་ན་ཆོག་དོན་དེ་ལ་ཞིབ་
 འཇུག་ཅིག་བྱེད་འོས། དེ་ཆོས་གྲུལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་སྣང་དང་པོ་དེ་ཡིན།
 དཔེར་ན་གོམ་པ་དང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་དགོས། དེ་ནས་གོམ་པ་གཉིས་པ་ལ། དེས་
 བཤད་པ་དེ་ཨོ་བདེན་མི་བདེན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཞིག་སེམས་ལ་ཤར་ངེས་ཏེ། དགོ་བ་
 ལ་ཕན་ཡོན་དང་སྤྲིག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཡོད། ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཟེར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིང་
 པོ་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲིང་རྟེན་འབྲུང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཨོ་
 བདེན་སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཞིག་ཤར་སྤྲིད། དང་པོ་ཤར་བའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལ་ལོག་ལྟ་ཟེར་བ་
 མིན། དྲི་བ་དེ་ལ་ལན་ཞིག་ལོན་དགོས། གཞུང་བསྟན་བཅོས་ཁྲུངས་མ་དེ་ཚོར་ཕྱི་
 རོལ་བའི་ལྟ་ལོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། བང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་འདོད་པ་དང་
 བཙས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱས་ནས། དེ་འགོག་བྱེད་ཕྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམ་དག་
 གིས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལན་གསལ་མོ་བྱས་ཏེ་སྤར་ནས་བཏབ་ཟིན། དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་
 དེ་དང་རིགས་འགོ་བས་ཆོས་ཤིག་བཤད་པ་གོ་ཡོང་དུས། དེ་དངོས་གནས་རེད་སྟུང་

པ་བྱུང་ན། དེ་སྐབས་ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་དེས་
 འབད་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཆོས་རང་མགོ་ཐོན་པ་མ་ཟད་གཞན་མགོ་ཡང་ཐོན་པའི་ཆོས་ཀྱང་
 འགྲུབ་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྔོན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས། བྲིད་ནི་དང་པོ་
 ཉན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ངེས་རེད་འདུག་ཅེས་
 ཡར་ཞུ་དུས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཚུར་ལ་དེ་ཅི་ཡང་མིན། ད་དང་པོ་རང་བཞིན་ཐམས་
 གྱི་མི་ཞིག་ཡིན། མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲིག་རྒྱ་དོ་མ་ཞིག་ཡིན་པས་སྒྲིག་པས་ངན་
 སོང་ལ་འགོ་བར་སྐྱག་སྟེ་ཐར་པ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན། སླིང་རུས་
 ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་སླིང་རུས་དོན་གཉེར་སྲུས་བྱས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ང་ལྟ་བུ་
 རེད་ཐུབ་ངེས་ཞེས་གསུངས། དེ་བས་ན་དམ་པ་གོང་མའི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་ལ་དཔེ་
 ལྟ། དམ་པའི་ལེགས་བཤད་དང་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་ཤིང་ན་ལམ་ནོར་
 རྒྱ་དང་བྱ་བ་འཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བརྟག་པར་གཞན་གོ་ཆད་
 པོའི་ཁ་ལ་ཉན། རིག་ཆད་པོའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུག་ན་ཡག་པོ་འོང་བ་མེད་དེ་མི་སྲུས་
 བཤད་བདེན་སྤང་ཤར་ནས་བརྒྱུག་ན་བྲམ་ཟེའི་ར་སྐྱེས་ཁྱིལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
 དང་འདྲ་བར་པམ་ཁ་ཁྱུར་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་ར་སྐྱེས་ཁྱིལ་ཅི་ལྟར་གྱུར་ཞེ་
 བ། གནའ་སྤྲ་མི་ཞིག་ལ་བྲམ་ཟེ་གཞོན་ལུ་ཞིག་གིས་ཁོ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པ་ཡིན་པས་
 ལྟ་མཆོད་ཆེད་ར་ཞིག་བྲིད་ནས་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ། རྒྱུ་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས།
 བྲམ་ཟེ་གཞོན་ལུའི་ར་ཞིག་བྲིད་ནས་འོང་གི་འདུག དེ་རེད་ཅག་གིས་ཐབས་ཤེས་བྱས་
 ཉན་ལེན་དགོས་པས་འདི་ལྟར་འདི་བཞིན་ལེན་ཞེས་གོས་བྱས་ནས། བྲམ་ཟེ་འགོ་
 སའི་ལམ་ལ་རྒྱུ་མ་མི་ལྟ་པོ་ཐར་པོ་ཐར་པོ་ཁ་གྲམ་ནས་བསྐྱད། དང་པོ་རྒྱུ་མ་སྔོན་མ་
 དང་སྟག་པས། རྒྱུ་མས། འཇིག་རྟེན་ན་ཅི་འདྲ་བའི་ལྟས་ངན་མཐོང་རྒྱ་མེད།

བྲམ་ཟེ་གྲི་བྲིད་ཅིག་འགྲོ་བཞིན་འདུག་ཅེས་བཤད་པར། བྲམ་ཟེས་ལན་ཅི་ཡང་མ་
 སྟོམ། ཡང་རྒྱལ་མ་གཉིས་པ་དང་ཐུག་སྐབས་ཡང་སྤར་བཞིན་བཤད་པས་བྲམ་ཟེས་
 ལན་ཞིག་སྒྲ་བྲམ་བྲམ་གྲང་ཡང་ཅི་ཡང་མ་སྟོམ། དེ་ནས་རྒྱལ་མ་གསུམ་པ་དང་ཐུག་
 སྐབས་ཡང་གོང་ལྟར་བྲམ་ཟེ་གྲི་བྲིད་ལ་ལྟོས་ཞེས་བཤད་པས་ལན་ཅི་ཡང་མ་སྟོམ་གྲང་
 ར་ལ་ཕྱིར་ལྟས་ཤིག་ཤོར་ཡང་ར་དངོས་ཡིན་སྟུང་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སོང་། ཡང་
 རྒྱལ་མ་བཞི་པ་བོ་དང་ཐུག་སྐབས། བྲམ་ཟེ་གྲི་བྲིད་ཅིག་ཅེས་སྤར་ལྟར་འཕྲས་པས།
 བྲམ་ཟེས་ར་རྒན་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནས་གྲི་ལ་མེད་རྒྱུ་ར་ལ་ཡོད་རྒྱུ་རྩ་ཙེ་ཨོག་ཚོམ་
 སོགས་འདི་ལྟར་འདུག་པས་གྲི་མ་ཡིན་པར་ར་ཡིན་སྟུང་ནས་ལམ་དུ་ཕྱིན། དེ་ནས་
 རྒྱལ་མ་ལྔ་པ་དང་ཐུག་སྐབས་ཡང་རྒྱལ་མ་དེས། ཨ་ཁ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་གྲི་ཞིག་བྲིད་
 ནས་འགྲོ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟས་ངན་མཐོང་རྒྱུ་འདུག་ཅེས་བཤད་དུས། བྲམ་ཟེའི་བསམ་
 སྟོན། འདི་ལྟར་གཅིག་མིན་གཉིས་མིན་དུ་མི་ལྔ་ཡིས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་
 པས་འདི་ཕར་བལྟས་ན་ར་ཡིན་མོད། འདི་གཞོད་སྦྱོན་ནམ་སྦྱོན་པོ་དང་འདྲེ་ལྟ་བུ་གང་
 རུང་ཞིག་གིས་སྒྲུལ་པ་བྲམ་ནས་ངའི་མཚོད་སྦྱོན་ཟ་བར་རྐང་བཅུགས་ཏེ་འོང་བ་ཡིན་པས་
 བྲིད་ནས་ཅི་བྱེད། འདིས་གཞོད་སྦྱེལ་ངེས་བསམ་ནས་བོར་བས་ར་དེ་རྒྱལ་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཆར་གཞི་ལྟར་ཐོབ་སོང་། དེ་ལྟར་སྟོ་ཁ་ཡང་། མིའི་རྗེས་སུ་བརྒྱུག་ན་དེ་
 ལྟར་འོང་རྒྱུ་ཡོད། སྟོ་ཁ་ཡང་ཆེན་རང་ལ་མི་འདོད་པ་འོང་ཞིང་ཐ་མ་ཕམ་ཁ་རིམ་
 ཀྱིས་ཁྱར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས། གཞི་
 བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་ན། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་དེས་ཐོབ་ཡོད་རྒྱུ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཐབས་དེས་ཟེན་
 པའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཡིན། དེ་ཐོབ་སོང་ན་ཐར་པ་རང་ལག་ཏུ་

ཡོད་པའི་འདང་ཕྱིས་སོགས་དེ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྲོད་དང་ཀུན་
སྲོད་དགོས་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་འཆད་ཉན་གནང་དགོས་སོ།།

ང འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

དང་པོ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་སྦྱིར་བསམ་པ།

སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིར་ཐེག་གི་
སྡོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་ཁྲིགས་སུ་བསྐྱེལ་པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འཆད་པའི་
སྐབས་ཡིན་ལ་འདི་ཉིད་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆེད་ས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་བཤད་པའི་
སྐབས་ལས་དང་པོ་སོང་ནས་གཉིས་པའི་སྐབས། དེ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལས་དང་པོ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྒྱུ་དཀའ།
གཉིས་པ་ཆོ་མི་རྟག གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་རྣམས་སོང་ཟིན་ནས། དེ་
རིང་འདྲིའི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་བྲིད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན། དེ་ཡང་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་པ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་བཤད། འདི་ལ་འཁོར་བ་སྦྱིའི་
སྐྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བསམ་པའི་
ས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་པས་འདི་ནས་འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཤུགས་བསྐྱར་
བྱས་ནས་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དེ་དངོས་བསྟན་བྱས་ཏེ། ངག་འདོན་
གཞུང་ནས་བཤད་ཡོད་པ་དེས་ན་དང་པོ་ཤུགས་བསྐྱར་འཁོར་བ་སྦྱིའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བཤད་
རྒྱུ་ནི། བྲིད་རྒྱུ་སྡོན་མ་གསུམ་ཀྱི་བསྟན་དོན། དལ་འབྱོར་རྒྱུ་དཀའ་བ་ཡིན་
ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གས་སྐྱེས་ན་དེས་མི་ཆོག་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་
ལུས་འདི་ལ་སྤྱིར་པོ་ཞིག་མ་ལོན་ན་འདི་རྒྱུ་དཀའ་ཡང་འཇིག་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་

ཞིག་ནས་ཤི་ན་ཅི་ཡང་མེད་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། ང་ཚོས་བསམ་སྒྲེལ་ཅི་ཡང་གཏོང་མི་
དགོས་པས་སྐྱེ་བ་རྗེས་མ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད་ན་འདད་རྒྱག་མི་དགོས་ནའང་ཤི་ནས་ཅང་
མེད་དུ་མི་འགོ་བར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས། སྐྱེ་བ་ཞིག་སྤང་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁོར་བའི་
གནས་ཤིག་གི་ཕན་ལ་འགོ་ས་མེད། དེ་མེད་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་རིགས་དྲུག་
པོ་འདི་ཉོན་མོངས་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་
རྒྱུ་ཡིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་
འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད། དཔེ་བཞག་ན་རྩ་མཁན་གྱི་འཕང་ལོ་དང་ཟོ་ཆུན་གྱི་བྱུང་མོ།
བུམ་ནང་གི་བྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གསུངས། དཔེར་བུམ་ནང་གི་བྱུང་བ་དེ་
བུམ་པའི་ནང་ནས་སྟོད་ལ་འཕུར་ན་བུམ་པའི་ནང་དང་བུམ་པའི་སྟངས་ལ་འཕུར་ན་བུམ་
པའི་ནང་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོད་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་སོང་ན་འཁོར་བ་རེད། སྟངས་
རིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེན་འཁོར་བ་ཡིན་པས། ང་ཚོ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་
གནས་སུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་མ་སྤངས་བསམ་པ་ཞིག་མེད་པར་སེམས་ཅན་
ཡོད་ཚད་པ་མ་དག་གཉིན་བཏང་སྟོམས་པ་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱེད་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད།
དེ་ཡང་པ་མ་དག་གཉིན་ཐངས་གཅིག་ཅུ་གཉིས་ཅུ་གྱིས་མི་ཚད་པར་སེམས་ཅན་
གཅིག་གི་མ་ཁོན་བྱས་པའི་གྲངས་ས་ཆེན་པོ་རིལ་བུར་བྲིལ་ནས་བགྲངས་བས་ཀྱང་མང་བ་
ཡིན། འདོད་པའི་ཆེད་དུ་མགོ་བཅད་པ་རྒྱུད་པའི་གྲངས་ཀྱང་བཙི་རྒྱུ་མི་ལོན་པ་དང་
འབྲུག་གི་སྤྱུར་ཕྱ་མོའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཡན་ལག་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱུང་ན་
རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བས་མཐོ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་ནས་
དུས་པའི་མཆི་མ་ཁོན་བསགས་ན་ཡང་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་མང་བ་ཡིན་གསུངས།
དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་ཟངས་ཁུན་ཁོལ་མ་ཁོག་པའི་ནང་དུ་འཕུང་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་

ཏུ་ཡོད་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་མང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། ད་དུང་འཁོར་བའི་གནས་ལ་
 སྐྱེ་བ་དང་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་འདིའི་སྐྱག་
 བསྐྱེལ་འདི་མྱོང་དགོས་སྐྱག་གི་ཡོད་ལ། ད་སྡོན་དེ་འདྲ་ཞིག་མྱོང་། གལ་ཏེ་
 བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞིག་གིས་ཚངས་པ་དང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་གི་ལུས་སྤངས་ཡོད་ན་འབྱོར་བ་དང་གཟི་བུ་ཡིན་པུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་
 མཐར་འཁི་བའི་གནས་ལས་ཐར་བ་མེད། ཤི་བ་རྒྱུད་པས་མ་ཚོག་པར་ངན་སོང་གི་
 སྐྱག་བསྐྱེལ་ཉམ་ཐག་པ་མྱོང་དགོས་སྐྱག་པ་དེས་ན། ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་ནད་
 མེད་རྒྱ་འབྱོར་བ་རྒྱས་རྒྱ་སོགས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་ཐོབ་ཡོད་ལུས་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལོ་
 འགའ་རེ་རྒྱ་བ་ཆ་རེ་ཐན་ཞག་མ་ཆ་རེ་ཡིན་པ་དེས་མགོ་བསྐྱོར་ནས་མཐོངས་ཀྱི་བདེ་
 འབྲས་དེ་དག་ཟད་དུས་ཤིན་ཏུ་དབུལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་མྱོང་
 དགོས་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་མི་ལམ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་མིས་ནས་སྤྱིད་བཞིན་པའི་སྐྱབས་
 གཉིད་ལས་སད་པ་ལྟར་ཡིད་བརྟན་མེད། དགོ་འབྲས་ཐུན་བུ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བས་སྤྱིད་པའི་སྤང་བ་སྤྱད་ཅིག་མ་རེ་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཟད་
 ཚར་དུས་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་སྤྱོད་དབང་མེད་པར་མིག་འབྱེད་བཅུ་ཙམ་གྱི་
 དུས་ཡུན་ལ་དཔྱུལ་བའི་ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མའི་ནད་དུ་བཙོ་རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གྲོག་ཏུ་མེད་
 པའི་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་འདིའི་མཚངས་ཤེས་སུ་བརྟག་ནས། ད་རེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 འདིའི་ཐོག་ནས་ལམ་སྐྱེ་རེ་མཐོང་བཞིན་ཡོད་ཡོད་ཁར་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིའི་ནང་
 རས་ཐར་ཏེ་གཏན་བདེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་པ་བྱེད་རྒྱུའི་ཉམས་
 ལེན་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་པོ་དེ་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་བསམ་
 པའི་ནད་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རིགས་རྒྱག་སེ་སེའི་སྒྱག་བསྐྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ།

༡༽ དམུལ་བའི་སྒྱག་བསྐྱེད་བཤད་པ།

༡ ཚ་དམུལ་བརྒྱད།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་རིགས་རྒྱག་སེ་སེའི་སྒྱག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ། ས་བཅད་
ནམ་པ་རྒྱག་སྟེ། འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་གི་སྒྱག་བསྐྱེད་སེ་སེ་ནས་བཤད་པའི་དང་པོ།
དམུལ་བ་ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་གསུངས་ཏེ། ཕ་བར། བྱུང་པར་དམུལ་བའི་འཛིག་
རྟེན་ཉིད་སེན་ན། །ལྷག་ས་བསྐྱེད་ས་གཞིར་མཚོན་གྱིས་མགོ་ལུས་
འབྲལ། །སྐྱོ་ལེས་གསེག་དང་ཐོ་ལུས་འབར་བས་འཆོར། །སྒྲིམ་ལྷག་ས་
བྱིས་འཇུག་པར་འོ་དོད་འབོད། །འབར་བའི་གསལ་ཤིང་གིས་འབྱིག་སྒྲིམ་
འཆོར། །ཀྱུ་ནས་ཚ་བའི་མེས་བསྐྱེད་བརྒྱད་ཚན་གཅིག་ །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟེད་
དང་གཉིས་གྱིས་ཚ་དམུལ་གྱི་སྒྱག་བསྐྱེད་བསྟན་ཏེ། བྱུང་པར་དམུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་
ཉིད་སེན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ། དམུལ་བའི་སྒྱག་བསྐྱེད་དང་ཉེས་དམིགས་
བསྟན་པའི་མཚམས་སྒྱུར་ནས། དང་པོ་ཚ་དམུལ་གྱི་སྒྱག་བསྐྱེད་བསྟན་པ།
ལྷག་ས་བསྐྱེད་ས་གཞིར་མཚོན་གྱིས་མགོ་ལུས་འབྲལ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷག་ས་
བསྐྱེད་གི་ས་གཞི་འདི་ཚ་དམུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་པ་འབྲལ་བ་ཡིན། དེ་ལས་
དམུལ་གནས་དང་པོ་ཡང་སེས་ལྷ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་ན། དམུལ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་
བྱངས་མེད་པ་ཞིག་མཉམ་པོར་འདུས་ཏེ་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་བ་དང་།
དབྱེ་པ་བསམ་ཏེ་ལྷག་དམར་ད་ལྷ་བྱུང་བ་ལྷ་བྱུའི་སྒྲིམ་བ་ཤར་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཞེ་

སྤང་ལང་ཁོང་ཁྱོད་མེ་འབར་ནས། ལས་སྤང་གིས་མཚོན་ཆ་འདྲ་དང་མི་འདྲ་ལག་ཏུ་
 འོང་བས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་མགོ་ལུས་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས་གསང་རེས་
 དང་གཏུབ་རེས་རྒྱས་རེས་ཁོ་ནས། མདོར་ན་གཅིག་གི་སྟེ་བཅད་གཅིག་གི་ལུས་པོ་
 གཤགས་ཏེ་ཆོང་མ་མཚོན་ཁ་ནས་ཤི་འགོ་བ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཤི་དུས་ནམ་མཁའ་
 རས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲགས་པས་དེ་གྲགས་
 རས་ཐམས་ཅད་ལས་དབང་གིས་ཡར་སོས། ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་གསང་རེས་གཏུབ་
 རེས་ཁོ་ན་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་ཤི་ཡང་སོས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྲལ་ཁོ་ནས་དུས་ཡུན་རིང་
 སྤང་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་མིའི་ལོ་གངས་ལྟ་བུ་བྱེ་བ་འབྱམས་ཕྲག་མང་པོར་སྤྱོད་དགོས་
 སྒྲུག་པ་རེད། དེ་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་ཡིན་ལ་དཔྱལ་བའི་ནང་ནས་གྲུ་ཡངས་ཤོས་
 ཡིན། གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ནི། སོག་ལེས་གཤོག་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 གཤིན་རྗེའི་ལས་མཁན་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཆོད་ལུས་
 པོ་སྒྱུ་བོའི་གཙུག་ནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་ཐིག་ནག་པོ་བཞི་དང་བརྒྱད། བཙུ་བྱས་སོ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཏབ་ནས་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེ་དམར་ལིང་མེ་སྟག་མཆོད་བཞིན་པས་
 སྒྱུ་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་གཤགས་ནས་བྱ་ཞིང་། ཡང་དེ་མ་ཐག་སོས་ནས་མི་འཆི་
 དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཤི་ན་བདེ་བར་བརྩིས་ནས་ཤི་ན་དགའ་ཡང་འཆི་རོགས་མི་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩྱུར་འབྱར་སྐབས་ཡང་ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱད་དང་བཙུ་བྱས་ལ་སོགས་
 པ་བཏབ་ནས་ཡང་བྱ་བའི་སྒྲུག་བསྐྲལ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐྲལ་ཁོ་ན་མི་ལོ་བྱེ་བ་
 ཕྲག་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་སྤྱོད་དགོས་སྒྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཔྱལ་གནས་གསུམ་པ་
 བསྟུས་འཛོམས་ནི། ཐོ་ལུམ་འབར་བས་འཆིར་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྱུར་ན་
 དཔྱལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྲལ་ཆོག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བཤད་སྟབ་པ་ཞིག་མིན་མོད།

འདི་ནས་ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་ཏ་ལམ་མཚོན་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་
བཤད་སྐབས་དཔྱལ་བ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་གཞིར་བཞག་བྱས་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་སྤྱད་བསྡུལ་ཡ་ལྟག་
ཡིན་པར་གོ་དགོས། དེར་བསྐྱུས་འཛོམས་ཀྱི་དཔྱལ་གནས་དེར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཙན་
དེ་ཆོའི་སྤྱད་བསྡུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ལྷགས་བསྐྱེད་དམར་ལང་གི་གཏུན་ཆེན་པོ་
ཡུལ་ལྗོངས་ཙམ་པ་རེའི་ནང་དུ་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཙན་གྲངས་མེད་མང་པོ་སྤྱད་ནས་
ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་ཆེན་པོ་མེ་འབར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཞེས་པ་
བཙོར་ནས་བརྟུང་སྟེ་ནས་བརྟུང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་ནི། ལུང་པ་ཕར་ནང་ཚུར་ནང་གི་
རི་འགོ་ཐམས་ཅད་སྡར་རང་གིས་གསལ་གྲང་དུ་ཁམས་ནས་བསང་པའི་རི་དྲགས་དང་
གཙན་གཟན་ར་ལུག་འབྲི་གཡག་ལ་སོགས་པའི་མགོ་བརྒྱན་ཙན་དུ་ལྟར་བའི་རུ་ཅེ་ནས་
མེ་འབར་བའི་སྟོག་ཆགས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེ་ཆོ་རྟུང་ཁ་བཀྲེ་བའི་རུ་བར་ལ་དཔྱལ་
བའི་སེམས་ཙན་རྣམས་འཐག་ནས་ཡང་ཡང་གི་ཡང་ཡང་སོས་པའི་སྤྱད་སྡངས་འཛིགས་
སུ་རུང་བ་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་མང་པོར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས། ཆོ་ཆད་འདི་ཆོ་རང་
ཅག་འཛོམས་གྲིང་གི་མིའི་ལོ་དང་ལྷ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཞག་མ་བསྐྱར་ནས་ལྷའི་
གནས་གོང་མ་ཆོ་དང་དཔྱལ་བའི་ལོ་གྲངས་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་ནས་བཤད་འོང་དུས་ཅིས་
ཀྱི་གྲངས་ཀ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཐེབ་དཀའ་མོ་ལྟ་བུ། དེར་སྐྱེས་ཚར་དུས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
ཐར་བའི་དུས་མི་འདུག་བསམ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡང་། སྒྲོ་མེད་ལྷགས་བྲིམ་
འཐུམ་པར་འོ་དོད་འབོད། །ཅེས་པས་དཔྱལ་གནས་བཞི་པ་དུ་འབོད་དང་ལྷ་པ་དུ་
འབོད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་ཏེ། སྒྲོ་མེད་པའི་ལྷགས་བསྐྱེད་དམར་ལང་གི་ཁང་
བྲིམ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་བཙུང་པས་དང་པོ་སྒྲོ་ནས་བཙུང་པའི་སྤང་བ་ཤར་ཞིང་དེ་ཇེས་
སྒྲོ་རང་འགྲིག་གིས་འབྲུར་ནས་སྒྲོ་མེད་པར་ལྟར་བས་མི་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་

སྤྱག་བསྐྱེལ་མྱོང་བ་དེ་དུ་འབོད་དང་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ལྷགས་བྱིས་མེ་འབར་བ་དེ་འདྲ་ཉེས་
རིམ་སྟེ་ཉེས་བཅེགས་གྱི་ནང་དུ་བཅུད་ནས། སྒྲིམ་ཉན་གཉིས་ཀ་ལྷགས་ཞུག་གྱིས་
ཞལ་བ་བྱས་པས་མེ་ལྷེ་དང་དུད་ནག་འབྲིགས་པའི་ནང་དུ་འཐིམ་ནས་ཆོག་བྱི་དང་གཞིབ་
བྱི་ཉམ་ང་བའི་ནང་དུ་ཆོག་པས་འཆི་རྒྱ་མེད་པར་དུ་འབོད་ཉམས་ང་བ་འདོན་བཞིན་མི་ལོ་
བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་ཐེར་མང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་མྱོང་བའོ། །དུག་པ་ཚ་བ་དང་བདུན་པ་
རབ་རྩ་ཚ་བ་ནི། འབར་བའི་གསལ་ཤིང་གིས་འབྱིག་ཁྱོ་རྒྱར་འཆོད། །ཅེས་པས་
བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ཚ་བའི་དཔྱལ་ཁམས་ནི་མེ་འབར་བཞིན་པའི་ལྷགས་གྱི་གསལ་
ཤིང་ཅེ་ན་སྟེ་མདུང་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཀ་བ་གནམ་ལ་ཅེ་བསྟན་ནས་བཅུག་པའི་ཅེ་ན་དཔྱལ་
བའི་སེམས་ཅན་གཅེར་བུ་དེའི་ཅེར་བསྐྱོན་ནས་ལུས་ཤེང་བ་བརྒྱས་པ་ལྟར་འབུག་པ་དང་།
རབ་རྩ་ཚ་བ་ནི། ལྷགས་གྱི་གསལ་ཤིང་ཅེ་གསུམ་པས་ཤང་མཐིལ་ནས་སྤྱི་གཅུག་
བར་དུ་འབུག་པ་མ་ཟད་ལུས་ལྷགས་བསྟེག་གི་སྒྲུལ་བུས་དགྱི་ཞིང་ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་ཁ་ནང་
སྤྱག་པ་དང་དཔྱལ་ཟངས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མས་བཙོ་རྒྱ་སོགས། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་མྱོང་མ་དགོས་ཁ་ནས་བཤད་ན་ཞེ་སྤྱག་པ་དེ་འདྲ་མི་ལོ་བགྲང་གིས་མི་ལང་
པ་མང་པོར་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་འདྲ་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་མནར་མེད་ཡིན་
པས་མནར་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཕན་ལ་མནར་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཆོར་བ་མྱོང་གི་
ཡོད་པས་མནར་མེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིའི་སྐད་ཆས་བཤད་མི་ཐུབ་ཅིང་
ངག་གིས་མཆོན་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མྱོང་གི་ཡོད་པ། ཀུན་ནས་ཚ་བའི་
མེར་བསྟེག་ །ཅེས་པས་མནར་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྟན་ཏེ། ལྷགས་བྱིས་མེ་
འབར་བ་ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དུག་གིས་བསྐྱོར་ཡོད་པའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས། དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མེའི་ནང་ནས་ཚ་གོས་ཅན་དན་གྱི་མེ་ཡིན་ལ་དེ་བས་ཀྱང་བདུན་འབྲུར་གྱི་ཚ་

བ་བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་དུས་མཐའི་མེ་ཡིན། དེ་ལས་གྲང་བདུན་འགྱུར་མང་པོས་ཆ་
 བ་དེ་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་གྱི་མེ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱལ་བའི་མེ་དེས་ཀུན་ནས་
 ཆ་བའི་མེར་བསྟེན་ཅེས་པས་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་དེ་ཡིས། དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལུས་དེ་ཆོ་མར་མའི་སྤྲོད་བྱ་ལྟར་བསྟེན་སྟེ་མེ་དང་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་
 མི་འབྱེད་པས་འོ་དོད་དང་དུ་འབོད་གྱི་སྒྲ་ལས་གཞི་ནས་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་
 ཤེས་པ་ལས་མེ་ལྟེ་དང་ལུས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་སོང་པ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། དཔྱལ་བ་གོང་མ་བདུན་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཆོང་བའི་སྟེང་དུ་དུང་བྱེ་བྲག་གི་
 སྟུག་བསྐྱལ་མང་པོ་སྤྲོད་ནས་ཆོ་ཆོང་བར་བསྐྱལ་གཅིག་གི་ཆོ་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་
 སྤྲོད་དགོས། བརྒྱད་ཆོན་གཅིག་ཅེས་པས། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་གྱི་མཚུག་སྤྲོམ་
 གནང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་བའི་དཔྱལ་ཁམས་བརྒྱད་ཆོན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཆ་
 དཔྱལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྱིར་བཏང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་འདྲ་མོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་གོང་མ་གོང་
 མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིང་། ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་
 ཅན་དེ་བདུན་འགྱུར་གྱིས་འོག་མ་ཆོ་ལ་རགས་པ་དེ་ཆོ་ཐང་ཀའི་ལྟང་མོ་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་མ་
 ཡིན་པར་རང་ཅག་གི་བྲིད་སྒྲུང་གི་དུས། རང་གི་ལུས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲོད་གིན་
 ཡོད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྒྲུལ་ནས། ད་སྡེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བསྐྱུབས་པ་
 དེ་ཆོ་ཅི་འདྲ་འདྲའི་ལས་ཉེས་རེད་འདུག་པས་ཉི་མ་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ལ་
 རྫོལ་ཞིག་མི་ཕྱོགས་བསམ་རྒྱུའི་རྫོལ་ལྟར་དུ་ཕྱོག་དགོས་པ་རེད།

༡ གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད།

དཔྱལ་གནས་གཉིས་པ་གྲང་དཔྱལ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཕ་བར། གངས་རི་

སྐྱུག་པོའི་འདབས་དང་ཆུ་འབྲུགས་གྱི། །གཙོང་རོང་ཡ་ངའི་གནས་སུ་བུ་ཡུག་
སློབས། །གང་རེག་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་ལང་ཚོན། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་ལྷག་པར་
དོལ་བ་ཅན། །སློང་ག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོན་པ་ཡང་། །ཚོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
བརྒྱག་པར་དཀའ་བ་ཡི། །བྱུངས་གྱིས་རབ་བཏང་འཆི་ཁའི་ནད་པ་
བཞིན། །ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་སོ་འཐམ་པགས་པ་འགས། །ཤུ་འཕོན་ནས་
ལྷག་པར་འགས་ཏེ་བརྒྱད། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་དང་རྐང་པ་གཅིག་གིས་བསྟན།
གངས་རི་སྐྱུག་པོའི་འདབས་དང་ཆུ་འབྲུགས་གྱི། །ཞེས་པས་གང་དཔྱལ་བརྒྱད་པོ་
འདིའི་སྐྱི་མ་ཐུན་ལ་གཞི་དང་འཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་པོ་གངས་རི་སྐྱུག་པོ་སྐྱུ་མ་ཐའ་མེད་
པས་ཅེ་མ་ཐོན་པོ་ཅན་གྱི་འདབས་རོལ་དང་། དེ་ནས་ཆུ་འབྲུག་པའམ་འཁེངས་སོང་
བའི་དར་ཆགས་པའི་ས་འབྲུག་ས་དེར། །གཙོང་རོང་ཡ་ངའི་གནས་སུ་བུ་ཡུག་
སློབས། །ཅེས་པས་གཙོང་རོང་ཞེས་པ་གཡང་སའམ་གྲོག་རོང་ལ་གོ་ དེ་ལྟ་བུའི་
གཙོང་རོང་ཡ་ང་བ་ཉམ་ང་བའི་གནས་སུ་ཁ་བ་དང་བུ་ཡུག་གི་སྐྱུག་འཚུབ་སྟེ་ལུས་
སློབས་པར་འགྱུར་བ། །གང་རེག་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་ལང་ཚོན། །ཞེས་པས་
གང་བའི་རེག་བྱ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་གྱིས་བཏབ་ནས་གང་ཞིང་གང་
བར་བྱས་པའི་ལང་ཚོན་ཞེས་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་བ་བྲག་པོས་མནར་བའི་ལང་ཚོར་མ་
དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། །བྱེ་བྲག་གང་དཔྱལ་སོ་སོའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
གསུང་པ་ནི། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་ལྷག་པར་དོལ་བ་ཅན། །སློང་ག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
འདོན་པ་ཡང་། །ཚོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བརྒྱག་པར་དཀའ་བ་ཡི། །བྱུངས་གྱིས་
རབ་བཏང་འཆི་ཁའི་ནད་པ་བཞིན། །ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་སོ་འཐམ་པགས་པ་
འགས། །ཤུ་འཕོན་ནས་ལྷག་པར་འགས་ཏེ་བརྒྱད། །ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟེད་གཉིས་

གྲིས་གང་དཔལ་གྱི་ཐེ་བླག་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལས་
དང་པོ། རྩ་བུར་ཅན་དང་ལྷག་པར་བརྟོན་པ་ཅན། །ཞེས་པས་དཔལ་བའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ལུས་དེ་ལུས་པོང་ཆེན་པོ་ཤ་ལྷགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲུབ་མོ་བྱིས་པ་བཙས་མ་ཐག་པའི་
ཤ་ལྷགས་ལྟ་བུ་རྩེན་ཆ་གང་དང་འཕྲད་ན། ར་ཟུག་ཆ་ཟུག་ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་རྒྱུད་གི་ངར་གྱིས་ལུས་གཅིར་བུ་གོས་མེད་དུ་ཡོད་པའི་
ལུས་པོ་འབྲུག་ནས་རྩ་བུར་བྱུང་བ་ལ་རྩ་བུར་ཅན་དང་། ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་གང་ངར་
ལྷག་པར་དུ་ཆེ་བས་བུ་རྩུར་དེ་ཆོ་རྟོན་ནས་མ་རུ་ལྟར་བ་ལས་ནག་ཁྲག་འབྱུང་བ་ལ་རྩ་
བུར་རྟོན་པ་ཅན་ཞེས་གསུངས། སྟེ་སྒྲུག་ས་རྩུན་མི་ཆད་པར་འདོན་པ་
ཡང་། །ཆོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བརྟན་པར་དཀའ་བ་ཡི། །བྱུངས་གྱིས་རབ་བཏང་
འཆི་ཁའི་ནད་པ་བཞིན། །ཤུགས་རིང་འདོན་ཅིང་སོ་འཐམ་པགས་པ་
འགས། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་ཨ་རྩ་གྱེ་རུད་གཉིས་ཀ་བསྟན། དེ་ཡང་འབྲུག་
ནས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་སྟེ་སྒྲུགས་རྩུན་མ་ཆད་པར་འདོན་པ་ལ་ཨ་རྩ་བེར་བ་དང་། ཡང་
དེའི་སྟེང་ཆོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུག་བསྐྱེད་བས་བརྟན་ཅིང་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དེའི་མཐུས་
བྱུངས་གྱིས་རབ་བཏང་ཞེས་པ་ལུས་འཆོ་བའི་སྟོག་གི་བྱུངས་སམ་སྟོག་གི་བཅུད་གྱིས་
བོར་བའམ་ཟད་པས་སྟོག་གི་བཅུད་དེས་བཏང་ནས། དཔེར་ན་འཆི་ཁའི་ནད་པ་སྐྱད་
གྱི་ཤུགས་ཆག་པ་ལྟ་བུ། སྐྱད་གྱི་ཤུགས་ཆག་པས་སྟེ་སྒྲུགས་འདོན་པའི་རུས་པ་མེད་
པར་ཤུགས་རིང་གིས་གྱེ་རུད་འདོན་ཅིང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་འོ་འདོད་འབྱིན་པ་དེ་གྱེ་རུད་འདོན་
པ་ཡིན་ནོ། །སོ་འཐམ་པགས་པ་འགས། ཞེས་པས། སོ་ཐམ་པ་དང་ཨྲུཏུལ་
ལྟར་གས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། གང་བའི་རེག་བྱའི་ཟུག་རྩུག་པོ་དེ་མ་
བཟོད་པར་སོ་འབྲུག་ནས་སོ་འཐམ་པས་སྐྱད་མ་ཐོན་པ་ནི་སོ་ཐམ་པ་དང་། པགས་པ་

གས་ནས་ཕྱི་ལོ་མདོག་སྒྲིལ་པོར་གྱུར་ཏེ་བཞི་ཚལ་དུ་གས་པ་ནི་ཡུལ་ལྟར་གས་པ་
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཤུ་ཐོན་ནས་ལྷག་པར་འགས་ཞེས་པས། བསྐྱེད་ལྟར་གས་པ་
དང་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་ལ། གོང་ནས་ཡུལ་ལྟར་གས་པ་
ཞེས་པ་བཞི་ཚལ་དུ་གས་ནས་མདོག་སྒྲིལ་པོར་གྱུར་པ་སྟེ་མེ་ཏོག་ཡུལ་གྱི་མདོག་སྒྲིལ་
པོ་ཡིན་པས་དང་། དེ་གས་པའི་ནང་ནས་ཤ་དམར་པོ་ཕྱི་ལོ་ཐོན་ནས་དེ་ཡང་གས་ནས་
དམར་པོར་གྱུར་པ་མེ་ཏོག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་གས་ནས་བརྒྱུད་ཆལ་དུ་
གྱུར་པ་བསྐྱེད་ལྟར་གས་པ། ད་དུང་འབྲུག་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མདོག་དམར་
ནག་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གས་པ་ནི་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་ཡིན།
འགས་ཏེ་བརྒྱུད། ཅེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་མི་འདྲ་བ་མྱོང་ཆུལ་
བརྒྱུད་ལ་མིང་བརྒྱུད་བཀྲ་གས་པས་གང་དཔྱུལ་བརྒྱུད་ཅེས་གང་དཔྱུལ་གྱི་མཛུགས་སྒྲིལ་
མཛོད་པ་ཡིན། གང་དཔྱུལ་གྱི་ཆོ་ཆོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་
གོས་ལ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཁམས་དེའི་འབྲུ་རིགས་ཆོད་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བྲེ་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་
དུ་ཏིལ་ཟེར་བའི་འབྲུ་རིགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གང་སྒྲུགས་པ་གང་དཔྱུལ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཡང་ཤོས་ཆུ་བྱར་ཅན་ཡིན་པས། ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་ཏིལ་འབྲུ་མ་རེ་
རེ་ཕྱིར་ལ་སྒྲངས་ཏེ་ཏིལ་བྲེ་ཆེན་གང་པོ་ནམ་ཟད་ན་དེ་དུས་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆོད་རྫོགས་
པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཏིལ་སྒྱུར་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་
ཞིང་། ཏིལ་གཅིག་སྒྱུར་ནས་ཟད་གྱུར་པ། ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུས་འབྱུང་། ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གང་
དཔྱུལ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དཀའ་བ་སྤར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱོང་། ད་
ལྟ་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་མྱོང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་ནས་ཀྱང་ཆོ་

འདིའི་སྟེང་ནས་ཐར་ལམ་རེ་མ་ཟིན་ན་སྟེང་དགོས་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཆོ་སྒོ་ཡུལ་དུ་
སྒྲངས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་རེད། དེས་ཆ་གང་གི་དཔྱུལ་ཁམས་བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་
དུག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

༣ ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དུག

དེ་ནས་ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དུག་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ཐང་ལ་རྒྱུ་པ་
གཤེགས། །རལ་གྲིའི་ཆལ་དུ་ལུས་ལ་བཅད་གཏུབ་བྱེད། །རོ་མུགས་འདམ་ཚུད་
ཐལ་ཚན་རབ་མེད་སྟོང་། །མནར་བའི་ཉེ་འཁོར་བ་དང་འཁྱུར་བ་ཅན། །སྟོང་དང་
ཀ་བ་ཐབ་དང་ཐག་པ་སོགས། །རྟག་ཏུ་བཀོལ་ཞིང་སྟོད་པའི་ཉི་ཆོ་བ། །ཞེས་ཤོ་
ལོ་ཀ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དུག་ཉི་ཆོ་བ་དང་བཅས་པ་བསྟན། དེ་
བཞིན་སྤྱི་ལོ་ཐང་ལ་རྒྱུ་པ་གཤེགས། །ཞེས་པས། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆ་གང་
གི་སྤྱག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མནར་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོ་ན་ཉེ་
འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དུག་ཅེས་པ་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་དང་གཅིག་ །རོ་མུག་གི་འདམ་
དང་གཉིས། །མཚན་ཆའི་ཐང་དང་གསུམ། །རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་དང་བཞི་
བོད་བཞི་རེ་བཞི་རེ་སྟེ་བཞི་བཞི་བཅུ་དུག་པོ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ན་བསྐྱོར་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་ལས།
དང་པོ་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔྱུལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་
སྟེང་སྟོབས་ཀྱིས་རུང་ཟད་པས་ལོ་གངས་མང་པོར་དེ་ཉིད་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་རུང་ཟད་ཅིག་
ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། །ལས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆོ་སྒྲིའི་ཐར་འོང་སྐབས་ཐག་རིང་གི་ས་ཆ་
ན་གྲིབ་མ་ནག་ངམ་མེ་བའི་འོབས་ཤིག་མཐོང་བས་དགའ་སྤྲོད་ཤར་ཏེ། དེར་གཅིག་
རྒྱག་དུས། ཐལ་ཚན་གྱི་མདག་མེ་འབར་བའི་འོབས་ལ་ཚུད་དེ་ཤ་རུས་ཐམས་ཅད་

ཆོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་ནས་ཡང་གཅིག་ཐར་དུས་གཉིས་པ་རོ་ཐུག་གི་འདམ་
སྟེ། ཡང་དེར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་སྐྱང་ཤར་ནས་འགོ་ཁུལ་བྱས་དུས། ཐག་
རིང་གི་ས་ན་ཆུ་གླུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་དུས། སྤྱོན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་མང་
པོའི་ཆོ་ལ་མེད་པུང་གི་ནང་དུ་བཙོས་པས་སྒྲིམ་ཆད་ཀྱི་སྐྱང་བས་ཆུ་མཐོང་དུས་དགའ་ནས་
འཐུང་དུ་འགོ་དུས། དེར་མི་རོ་དང་བྱི་རོ་ལ་སོགས་པའི་འདམ་དུ་ཆུད་པ་མ་བཟད།
དེར་སྤྱོན་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་མང་པོས་བོས་པའི་ཆོར་བ་རྩུབ་མོ་མྱོང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡང་དེ་ལས་ཐར་བའི་སྐྱང་བ་ཤར་དུས་ཐག་རིང་ན་ཐང་སྤྱོན་པོ་
ཉམ་དགའ་བ་མཐོང་བའི་སྐྱང་བ་ཤར་ནས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ནས་འགོ་དུས། དེར་
སྤྱོབ་ནས་བལྟ་དུས་ནེ་ལུ་གསེང་གི་ཐང་སྤྱོན་པོ་ཅི་ལ་ཡིན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྷགས་
ཀྱི་སྤྱ་གྱིའི་ཐང་ཡིན་པས། སྤྱ་གྱི་རེ་རེའི་ཕྱེ་མོ་བྱེན་དུ་གནམ་ལ་གཟེངས་ཡོད་པ་དེ་
འདྲའི་ཐང་ཞིག་ཏུ་སྤྱོབ་ནས་མཆོན་ཆ་མེད་པའི་ས་ལག་མཐེལ་ཅམ་ཡང་མི་རྟོག་པར།
རྐང་པ་གང་གིས་བརྡུས་ཀྱང་ཐལ་མར་ཕུག་སྟེ་གཤག་པ། གཡས་ས་ལ་བཞག་ཆོ་
ཕུག་ལ་གཡོན་པ་བཀྲག་ཆོ་སོས་འགོ་ཞིང་ཡང་མར་ས་ལ་རེག་སྐབས་ཕུག་འགོ་བ།
དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་མཆོན་ཆའི་ཐང་ཡིན། དེའི་མ་ཆད་པར་
རལ་གྱིའི་ལོ་མའི་ནགས་ཆལ་ཡོད་དེ། ཡང་གོང་གི་དེ་ལས་ཐར་དུས་ནགས་ཆལ་
ཉམ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་སྐྱང་ཤར་དེ་སྤྱོན་ཆོ། རལ་གྱིའི་ཆལ་དུ་ལུས་ལ་བཅད་གཏུབ་
བྱེད། །ཅེས་ནགས་ཆལ་ཡིད་འོང་ཅི་ལ་ཡིན། འགྲམ་དུ་སྤྱོབ་ཆོ་རལ་གྱིའི་ལོ་མ་
ཅན་ཀྱི་མཆོན་ཆའི་ནགས་ཆལ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྤྱོབ་ནས་རལ་གྱིའི་ལོ་མ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་
ནས་ལན་རེ་བསྐྱོར་ཆོ་ལུས་བཅད་གཏུབ་བྱེད་ཅིང་སྤྱིར་ཐར་དགའ་བའི་བཅད་གཏུབ་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནམས་དཔུལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་

འོ་བས་ལྟར་ར་བས་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཉེ་འཁོར་ཞེས་གསུངས། ད་དུང་
ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་རི་ཟེར་བ་ཤལ་མ་རིའི་རི་པོ་བཙུན་འཆལ་སྒྲེམ་ཉམས་དང་འདོད་ལོག་
སྤྱད་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཡིན་པས། སྤར་རང་ལ་དགའ་གདུང་ཡོད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་རིའི་
ཅེ་མོ་ནས་འབོད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ནས་དེར་ཡར་གཅིག་འགོ་དུས་ལྷགས་ཀྱི་
ཤལ་མ་རིའི་སྤྱང་པོ་ལོ་མ་རལ་གྱི་འོ་ཅན་ཤ་སྟག་གི་ཁ་ཐུར་བསྐྱོར་ནས་ལུས་ལ་བཅད་
གཏུབ་བྱེད་ཀྱང་འཆི་རྒྱ་མེད་པར་རིའི་ཅེར་སྟེབ་དུས་གྲོགས་ཤིག་ཅི་ལ་ཡོད། བྱ་སྟོད་
ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་མ་རུང་པ་དུ་མས་མིག་ཆོལ་འབྲུ་ཞིང་འབྲུག་ ཡང་རིའི་
ཅུར་འབོད་པའི་སྤང་བ་ཤར་ནས་མར་བབ་ཆོར་ལ་གྱི་ལོ་མའི་ཁ་དང་ཅེ་བྱེན་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་
མགོ་ལུས་མེད་པར་གཤག་ཡུག་བཅད་ནས་ད་དུང་འཆི་རྒྱ་མེད་པར་ཅུ་བར་སྟེབ་དུས་
ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་ཅིང་མགོ་ཁ་ནང་
བཅུག་ གླུ་དཔ་འབྲམ་ཁྲག་ནས་སྐྱུ་ཅི་རེ་ཡོང་བ་དེ་འདྲའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་
རེད། ཡང་། འབྲུར་བ་ཅན། །སྟོ་དང་ཀ་བ་ཐབ་དང་ཐག་པ་
སོགས། །ཞེས་པས་གནས་དང་བདེ་སྟུག་ངེས་པ་མེད་པའི་འབྲུར་བ་ཅན། ཉིན་མོ་
བདེ་ཡང་མཚན་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པོ་མ་ཡིན་པ། དེ་མིན་ཡང་
བྲག་གི་བར་དུ་གཙུར་བ། རྡོ་ཡི་ནང་དུ་བརྟམ་པ། འབྲུག་རོམ་གྱི་ནང་དུ་རེངས་
ནས་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་ཚན་དང་མེ་ནང་དུ་ཆོག་པའི་སྟུག་བསྐྱལ། སྟོ་དང་ཀ་བ་ཐབ་
དང་ཐག་པ། སྟུགས་མ། སྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་སྟོན་གྱི་བཅའ་ལག་དང་ཡོ་བྱད་
རྟག་ཏུ་གཞན་གྱིས་བཀོལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྟོན་པའི་དངོས་པོའི་གཟུགས་དེ་རང་གི་
ལུས་པོ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་བདེ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་
ཡོད་དེ་དཔེར་ན། ཐབ་ཀ་ལྟ་བུ་ལ་ཐབ་ཀ་ལུས་པོ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་ཤར་དུས་ཐབ་ལ་

མེ་འབྲུད་སྐབས་ཁོག་པ་ཚོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དེས་མཚོན་པའི་དཔུལ་བའི་
སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེས་མེད་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱིར་བཞིན་པ་དེ་ཚོ་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་པུལ་བརྒྱད་གང་དཔུལ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ ཉི་ཚེ་ཉེ་འཁོར་
གཉིས་དང་རྣམ་གངས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཡོད་
པར་བསྐྱེམ་དགོས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་མོར་བལྟས་པ་དང་གཏམ་རྒྱུད་ཉན་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རང་དངོས་སུ་དེ་འདྲི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཡོད་པ་ཞིག་བསྐྱེམ་པ་དེ་ལྟར་
བྱས་པས་འཇིགས་སྐྱག་གི་སྒྲ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་འོང་དུས་བསམ་སྒྲེ་ཞིག་བཏང་སྟེ།
ག་རེ་ད་ལྟ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆ་ཚང་མང་པོ་
བསགས་ཆར་བས་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ཞེ་
ཐོག་ཏུ་བྱུང་ནས་བསམ་སྒྲེ་ནང་དུ་བསྐྱོར་དུས། ད་ལྟ་སྐྱེ་བར་བསྐྱེམ་པ་ཅམ་ལ་ཡང་
འཇིགས་སྐྱག་འདི་ལྟར་ཡོད་ན། དངོས་སུ་སྐྱེ་འགྲོ་དུས་ཅི་བྱེད་དགོས། ཅི་ལྟར་
བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་ཚོ་བཟོད་ཐུབ་སྟམ་དུ་བསམ་ནས་མཐའ་སྟོགས་དུས་ཅུ་བ་སྐྱེ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ཅུ་བ་དེད་ནས་ཐུགས་བཅའ་ན། **རྣམ་གངས་བཅོ་བརྒྱད་**
གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། **ཞེ་སྒྲ་དྲག་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་སྐྱེས་པའི་ཚོ།** །ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་ན་དུག་གསུམ་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཞེ་
སྒྲ་གི་ལས་གྱིས་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་དཔུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཞེ་སྒྲ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོས་སྐྱེ་བ་འདིའི་སྤྱང་ནས་ཞེ་
སྒྲ་གི་ལས་ཅི་ཅམ་བསག་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་པ་མ་ཟད་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་
པའི་ལས་སྤངས་མ་ཚར་བ་ད་དུང་ཅི་ཅམ་ལྟག་མེད། ང་རང་ཚོས་འདོད་པ་ཡོད་མེད་
གྱིས་བཤད་ན། ཐན་ལུས་ལ་ཚར་མ་ཟུག་པའི་ཚེ་ཤད་དང་མེ་སྟག་ཅིག་གི་ཟུག་རྩའི་

སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་འདོད་མེད། འོན་ཀྱང་ལས་བསགས་ཚར་བའི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་
 བཞིན་དུ། སྤྱི་བ་བརྗེས་མ་ཐག་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དགོས་
 དེས་པ་སེམས་ཐག་ཚད་བསམ་སྟེ། འཇིགས་སྤྱག་དང་བཅས་པས་ད་དེས་ཀྱི་སྤྱབས་
 འདིར་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། མཚན་ལྡན་གྱི་བླ་མ་མཇེལ། ཟབ་མེད་
 གདམས་ངག་ལ་ཉན་རྒྱ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་འཛིམས་
 ཡོད་པའི་དུས་འདིར། དཔུལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གོན་སྤྱོད་འདར་ནས་སྤྱག་དང་ངས་
 ལང་དགོས་པ་དེ་ཡི་ནང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་ཐབས་ལ་ངེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབད་དགོས་ཞེས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམ་ནས། སྤྱར་བྱས་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་འགྱོད་པ་དག་པོས་
 བཤགས་པ་བྱེད་པ་དང་ཕྱིན་ཆད་ལས་ངན་སྤྱིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་འཆིབས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་
 བྱེད་དེས་ཅན་ཡིན་བསམ་དགོས། དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རང་གིས་མི་འདོད་པ་
 བཞིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་དེར་སྤྱོད་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚར་བ་
 དག་པོ་ལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། དཔུལ་བར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མི་དག་བ་སྤྱབས་པོ་ཆེ་བསྤྱབ་
 ནས་ཕྱིན་ཆད་དེ་རུ་སྤྱོད་དེས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་སྟེ། འདི་ལྟ་
 བུའི་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་མྱོངས་པ་དེ་ཚོ་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་དག་ལས་
 འབྲེན་ཐུབ་པའི་རྣམས་པ་ཅན་ཞིག་ངས་བསྤྱབས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་སྤྱོད་པའི་དམ་བཅའ་བྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། རང་གི་ད་སྤྱོད་དག་བ་
 བསགས་ཚད་པོ་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་
 བསྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚད་བའི་ཉམས་ལེན་ཐེངས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་རྒྱེད་
 དགོས་ཞེས་བསམ་དགོས། རང་ཉིད་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་མཚམས་
 རེར་ཀུན་སྤྱོད་ལེགས་པོ་རེ་སྤྱོད་ཀྱང་མཚམས་རེར་དེའི་ཐོག་མི་སྤྱོད་པར་རྒྱུན་མི་ཐེག་

ཅིང་། ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་ཀུན་སྒྲིང་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། ཞེས་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤིང་གི་ཀུན་སྒྲིང་
 རན་པ་སྒྲིམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཡང་འདྲན་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་པས། གློ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་སྒྱུར་ཅིག་གུ་རུ་མ་བྱེད། ལམ་གོལ་
 དམན་པར་མ་གཏོང་གུན་མ་བྱེད་རྗེ། གཉིས་སུ་མེད་དོ་དྲིན་ཆེན་སྒྲུ་མ་
 མ་བྱེད། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་གློ་སྒྲུ་རན་པའི་ལོག་ལམ་ལ་མི་འབྲིང་
 པར་གློ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྱུར་བར་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་མ་བྱེད། དང་པོ་གློ་སྒྲུ་ཆོས་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཀྱང་གདམས་དག་གོགས་སེལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་མ་བྱེད་ན་ལམ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བས་
 ལམ་གོལ་ནས་དམན་པའི་ལམ་ལོག་ཏུ་མ་གཏོང་གུན་མ་བྱེད་ཆོས་རྗེ་གངས་ཚན་ཐེག་
 ཅེའི་ཤིང་རྟ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བྱེད་མ་བྱེད། གཉིས་མེད་དྲིན་ཆེན་གྱི་སྒྲུ་མ་ཡོན་ཏན་
 སངས་རྒྱུས་ཀུན་དང་འདྲན་ཡང་རང་ངོས་ནས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྒྲུའི་རང་ཞལ་སྟོན་
 པའི་བཀའ་དྲིན་སུམ་ལྗན་གྱི་སྒྲུ་མ་བྱེད་མ་བྱེད་ཞེས་གསུང་ཤུགས་དེ་ལ་ཤིང་གི་སྒྲིང་
 བཏབ་ན་བྱིན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕ་ཤོག་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༣༩ ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་

༡ བྱིངས་ན་གནས་པ།

ད་ནི་ངན་སོང་གི་གནས་གཉིས་པ་ཡི་དྲགས་བཤད་པ་ནི། ཡི་དྲགས་ལ་བྱིངས་
གནས་དང་མཁའ་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་ལ། བྱིངས་གནས་ལ་ཡང་སྤྱི་འཕྲིན་པ་ཅན་དང་
ནང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། སྤྱི་བ་འཕྲིན་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་
ཅིང་། འདི་ནས་དང་པོ་ཡི་དྲགས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་པས།

ཙ་བར། དེ་བཞིན་པོང་ལ་ཉམས་མི་དགའ་བའི་ཡུལ། །བཟའ་བརྟུང་ལོངས་སྤྱོད་
 མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །ཟས་སྒྲོམ་ལོ་ཁྲར་མི་རྟེན་ཡི་དྲགས་ལུས། །རིད་ཅིང་
 ལྷང་བའི་སྟོབས་ཉམས། །ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་དང་བྱེད་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་སྤྱིའི་སྤྱག་
 བསྐལ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་པོང་ལ་ཉམས་མི་དགའ་བའི་ཡུལ། །ཅེས་པས་གོང་
 ཏུ་བཤད་པའི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་མ་དགོས་གོ་ན་ཉམས་མི་དགའ་བའི་ཡུལ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བསམ་སྒོ་བརྟུང་ན་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཟས་གོས་
 བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་པོང་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་ཉམས་མི་
 དགའ་བ་རྟོག་དང་གསེག་མ་ཚོར་མ་དང་ངམ་གྲོག་ལ་སོགས་པས་གང་བའི་ཡུལ། །གྱེ་
 ཐང་སྐྱམ་པོ་ཆ་བ་ཆེ་བས་མཐོང་ན་ཡི་སྤྱག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེར། བཟའ་བརྟུང་
 ལོངས་སྤྱོད་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །ཞེས་པས་བཟའ་བ་ཞིམ་པའི་ཟས་དང་།
 བརྟུང་བ་མངར་མའི་སྒྲོམ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་དགོས་བཟའ་བརྟུང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ངམ་སྒྲ་
 ཅོམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པས་སྒྲ་ཅོམ་ཡང་མི་གྲགས་པར། །ཟས་སྒྲོམ་ལོ་ཁྲར་མི་རྟེན་ཡི་
 དྲགས་ལུས། །ཞེས་པས་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལོ་མང་པོ་དང་ཁྲ་བ་མང་པོའི་བར་དུ་མི་རྟེན་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས། །རིད་ཅིང་ལྷང་བའི་སྟོབས་ཉམས་ཞེས་པས་རིད་ཅེས་
 པ་ཤ་སྐྱམ་པས་རུས་འགོ་པགས་པས་བརྟུམ་ཅོམ་པ་ཞིག་ལ་རིད་ཅེས་པས་ཤ་སྐྱམ་ཞིང་
 རིད་པའི་ལུས་པོ་དེའི་ལུས་བྱངས་ཟད་པས་ལྷང་བའི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་ཡར་ལང་བའི་རུས་
 པ་ཅོམ་ཡང་མེད་པས་གཟུགས་པོ་མི་ཐེག་པ་དེ་ཡང་འཆི་རྒྱུ་མེད་པར་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་བ་
 དང་། །རྒྱལ་པ་གསུམ་ཞེས་པས་གྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ལྷགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོང་
 བཤད་བཞིན་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། །ནང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། །སྒོས་ཁྱར་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་གྱི་
 གསུམ་པོ་དེ་བྱིངས་གནས་ཀྱི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ནི་ཞོར་དུ་མཁའ་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱང་

འདིས་གོ་དགོས། དེ་ལ་ཕྱི་རི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱར་
གསུམ་གྱི་ནམ་ཟུང་ཆོས་དུས་སྐབས་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་ཅན་ག་བྱར་གྱི་ཐིགས་པ་འཇག་པ་དེ་
ཡང་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགུན་གསུམ་གྱི་དང་གྱི་སྐབས་ལ་རྩོ་
འཇམ་གྱི་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་ཉི་མ་ཡང་འབྱུགས་ཤིང་འཁེངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་རི་
དབྱར་དགུན་གྱི་ནམ་ཟུང་གོ་ལོག་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་སྒྲིབ་བ་ཅན། གཞན་ཡང་རྩ་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་སོགས་བཟའ་བ་བཏུང་བ་དེ་རྣམས་རྒྱུ་རིང་ན་ཡོད་
པ་མཐོང་ཆོ་དེའི་འགྲམ་དུ་སྒྲིབ་འདོད་ཀྱིས་འགོ་དུས། ཡན་ལག་གིས་ལུས་པོ་མི་ཐོག་
པར་ཡུན་རིང་མི་སྒྲིབས། ཤི་ལ་ཁད་དུ་དེའི་འགྲམ་སྒྲིབ་སྐབས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡིད་འོང་གི་
དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རྩ་རྒྱུ་ཡིན་ན་གྲམ་ཐང་དང་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་སྒྲིབ་
དུས་སྐབས་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མེད་འགོ་བ་དང་། བཟའ་རྒྱུ་འཐུང་རྒྱུ་སོགས་ཅུང་ཟད་
མཐོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཡང་སྒྲིབ་མ་གོ་མཚོན་ཅན་མང་པོས་བསྐྱེད་ཞིང་མཚོན་ཆས་ཐེབས་
ནས་བསད་མས་འཐུང་བ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་
དང་ཟས་སྒྲོམ་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། རང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་
ཡི་དྲགས་རེ་རེའི་མགོ་བོ་རི་རབ་ཅམ་པ། ཁ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཁབ་མིག་ཅམ་ལས་མེད་པ།
མགྲིན་པ་ཕྱ་མོ་རྟ་རྟ་ཅམ་པ། ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་ཅམ་ལ་ཡན་ལག་འཇག་སྐྱུ་ཅམ་རེ་
ལས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཉམ་ཐག་པ་སྒྲིབ་པས་རྒྱུ་མཚོ་ཆོན་པོའི་རྒྱུ་འཐུང་ཆོག་ས་
ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་མི་འགོ། གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་སོང་བ་དེ་
ཡང་མགྲིན་པ་རྟ་རྟ་ཅམ་པོའི་ནང་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། དེའི་བར་ལ་ཁའི་དྲག་གིས་སྐྱམ་
འགོ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་ལྟོ་བར་ཕྱིན་པ་དེས་ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་ཅམ་པོ་མི་གང་། བརྒྱ་ལ་
གལ་སྤིང་རྒྱུ་ཐིགས་རེ་དང་ནས་འབྱུ་རེ་ཅམ་ཁོག་པའི་ནང་དུ་སོང་ཡང་མཚོན་གཅིག་གི་

ཆོ་ལ་ཁོག་པའི་ནང་ནས་མེ་འབར་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲིང་ནང་སྒྲོལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་སྟེ་སྒྲོ་སྒྲིང་ནས་དུ་
བ་འཕུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསུལ་མྱོང་བ་དང་། ད་དུང་ལྟོ་བ་ཡུལ་སྒྲོངས་ཙམ་པོ་དེ་
རྒྱུ་ལག་འཇག་སྒྱུ་འདྲ་བོ་དེས་མི་ཐེག་པའི་སྒྲུག་བསུལ་ཆེན་པོ་ཡང་མྱོང་བཞིན་ཡོད།
ཡང་སྒྲོས་ཁུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཡི་དྲགས་རེ་རེའི་ལུས་ལ་སྒོག་ཆགས་མང་པོས་བྱ་
ཞིང་ཆང་བཅའ། ཡི་དྲགས་ནང་པན་ཚུན་འཕྲད་སྐབས་སྒོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འཛིང་
རེས་བརྟུང་རེས་བྱེད་པ་དང་མགྲིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུས་བས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུག་
བསུལ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཡོད་དོ།

༩ མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ།

སྒྲེ་ཆོན་གཉིས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྲགས་ལ། བཅོན་དང་རྒྱལ་པོ་གི་འདྲེ་མ་མོ་
གཞོད་སྒྲིན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ཆོ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱང་འབྲུལ་སྒྲུང་དང་
འཇིགས་སྒྲུག་གིས་ཉི་མ་ནམ་ཟླ་འདས་འགོ་བ་ཤ་སྒྲུག་ཡིན། སྒྲུང་རང་ཉིད་རི་ལྟར་གི་
ཡང་ཞག་མ་བདུན་རེའི་མཆོམས་ནས་ཡང་འཆི་བའི་སྒྲུག་བསུལ་ཐངས་རེ་ལ་མྱོང་རྒྱུ་
མཆོན་གྱིས་བསད་པ་དང་གད་འགོ་གཡང་ས་ནས་འཕྲུལ་ཆས་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་ནད་ངན་གྱིས་ན་ནས་གི་བ་དེ་ཆོས་མཆོམས་མཆོམས་སུ་སྒྲུག་བསུལ་དེ་ཆོ་མྱོང་ནས་
ཡང་གི་སྒྲུང་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མིག་མཐོང་མཁའ་དེ་ཆོས་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད་དེ། གཅིག་གིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཁ་ནས་དགོང་མོ་གང་མཆོམས་ལ་གྲུ་ཡོང་བ་
དང་མི་མང་པོའི་སྒྲུ་སྐད་དང་གྲུ་ཤག་གི་སྒྲུ་སོགས་ཐོས་ལ་རྒྱ་དཀྱིལ་དུ་སྒྲིབ་སྒྲུམ་པའི་
མཆོམས་ལ་དུ་འབོད་ཀྱི་སྐད་སྒྲུ་དེར་རེ་གྲུ་ལོག་ནས་རྒྱས་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ཐོས་
ཡོད་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་མིས་མི་མཐོང་བ་དེ་འདྲའི་རིགས་དེ་ཆོ་རང་ཉིད་གི་ངོ་མ་

ཤེས་པར་མཁའ་རྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ཡང་འགའ་རེས་སྡོན་
ཆད་རང་ཉིད་འཆི་བའི་ནད་དེ་གཞན་ལ་སློང་གོས་འདུག་བསམ་ནས་འགོ་དྲུབ་ཅུག་སྟེ་
གཞན་ལ་གཞོན་བསྐྱུལ། རང་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྤྱོད་བའམ་འགའ་རེ་
སྡོན་ཆད་ཀྱི་དགའ་ཉེ་སྤྱན་རྒྱའི་འགྲམ་དུ་འགྲོ་དུས་དེ་ལ་གཞོན་ནས་སློང་བོག་བརྒྱལ་
ལྷགས་ལ་སོགས་པ་ནད་དང་མི་འདོད་པ་བྱུང་བ། ཡང་ཁོ་ལ་ལས་ཀྱི་རྩ་འཁུལ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་། མཚམས་རེ་ལམ་འཕྲང་
སོགས་ལ་སྤང་མས་བསྤངས་ནས་མི་ཐར་བ། སྤྱགས་པ་རུས་ལྡན་དང་འཕྲད་ན་ཐུན་
གྱིས་བྲབ། སྤྱགས་གྱིས་གཟིར་ནས་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཐུན་པ་ནག་པོའི་དོང་ཞབས་
སུ་གཞོན་རྒྱ། མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱུང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཡོད།
ནམ་རྒྱུན་ཡང་དུས་ཚིགས་ལོག་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱང་བ་ཁོ་ན་ཤར། མིག་
མཐོང་འགའ་རེས་མཐོང་སྤྱང་དུ་གི་གསོན་འགའ་རེ་བྱི་དང་བྱི་ལ་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་གྱིས་ལྷ་དང་སྤྱོད་མོང་སོགས་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བཞིན་འདུག་པ་དེ་ཆོ་གི་འདྲེ་
གསོན་འདྲེ་ཟེར་བ་མཁའ་རྒྱའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ལ། ཆོ་གང་བོར་གཞན་གྱི་
མདངས་སྟོག་ཆོ་བརྟུལ། ཟས་ནོར་གྱི་བཅུད་འཕྲོག་རྒྱ་ཨེ་རྟེན་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་
བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལུས་རྟེན་དེ་བརྗེས་མ་ཐག་དཔྱལ་བ་མ་
གཏོགས་འགྲོ་ས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་སྒྲིབ་གྱི་དན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱུལ་དེ་
རྣམས་གནས་དང་གཅིག་ ལུས་དང་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱུལ་དང་གསུམ། ཆོ་
ཆོད་དང་བཞིའི་སྟེང་ནས་རང་སྟོག་ཏུ་ལེན་དགོས་ཏེ། ང་ཆོས་ད་ལྟ་ཉིན་ཞག་རེ་ཙམ་
དང་ཐ་ན་ཟས་དུས་གཅིག་ཙམ་མ་ཟོས་ན་ལྟོག་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཅི་འདྲ་འདུག་ ལོ་
གངས་མང་པོ་ལ་ལྟོག་སྒྲིམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་མང་པོ་སྤྱོད་། བཟའ་བཏུང་ལྟ་ཅི་ཟས་

སྒོམ་གྱི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་གྲགས་པའི་ས་ཆར་སླེབས་ནས་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ལ་
སྒྲིང་དགོས་བྱུང་ན་ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སེམས་ཐོག་ཏུ་ལེན་དགོས། འོན་དེ་ལྟ་
བུའི་ལུས་ངན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཅི་ལ་སྤྱད་ཡོད་ཅེན། **གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་**
སེར་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་ལོངས་སྒྲིང་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་དུས་ཡར་
དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་ས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་མི་བྲ། མར་ངན་སྒྲིང་ཉམ་ཐག་གི་འགོ་བ་
ལ་སྒྲིན་པ་གཏོང་མི་བྲ། ཐན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་རྒྱབ་ལ་པན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བཟའ་ཁྲོན་
ཡུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཡང་བྱེད་མི་བྲ། བར་ཟད་འགོ་སྒྲིང་མེད་འགོ་སྒྲིང་། སྒྲར་ཡི་
དྲགས་ཀྱི་ལུས་སྒྲངས་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་ལུས་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་དབུལ་པོར་གྱུར་ནས་
སེར་སྒྲ་དང་འཇུར་འགོགས་བྱས་བསྐྱེད་ན་ཡི་དྲགས་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་སྒྲར་བསགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དེས་པ་ཡིན་
པ་དེས་ན། འབྲས་བུ་ཡི་དྲགས་ལ་སྒྲེ་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་བསྒྲེད།
དེར་སྒྲེས་ནས་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲིང་བཞིན་པ་དང་དེར་སྒྲེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
བསགས་བཞིན་པ་དེ་ཆོ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲིང་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཆོང་བས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ།།

༣། དུད་འགྲེལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའུ་ལུ་འགྲེལ་པ།

༡ བྱིངས་ན་གནས་པ།

ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་པ་དུད་འགྲེལ། བྱིངས་གནས་དང་ཁ་འཐོར་བའི་
རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྩ་བར། **གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་གསོད་པའི་**

འཛིགས་པ་ཆེ། །བཀོལ་ཞིང་སྦྱོད་པས་ཉམ་ཐག་སྒྲུང་དོར་མྱོངས། །པ་མཐའ་
མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བའི། །ཞེས་ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་དུད་འགྲོའི་
སྐྱག་བསྐྱལ་བསྟན་ལ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེཞེས་པས་གཙོ་བོ་བྱིངས་གནས་ལ་གོ་སྟེ།
ཕྱི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཉ་ཡི་རིགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་དང་དུང་གི་རིགས་ཆུ་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མང་པོས་བར་མཚམས་མེད་པར་གང་ནས་ཡོད་ལ།
དེ་འདྲའི་སྟོག་ཆགས་ཆུ་གནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསད། གཅིག་
གིས་གཅིག་ཟ་བ། ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟ་བ། ཆུང་བས་ཆེ་བ་འབྱིག་པ། སྤྱིང་བར་
གྱི་རྒྱུ་མཚོ་སྐྱན་ནག་ཅན་གྱི་ནང་ནས་རང་རང་གི་ཡན་ལག་བརྒྱུ་བསྐྱུ་ཙམ་ཡང་མི་
མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་གནས་དང་ལུས་ངན་པས་ཉམ་ཐག་པ་ཡིན་ནོ།

༡ ཁ་འཐོར་བའི་རིགས།

ཁ་འཐོར་བའི་རིགས་ནི། གསོད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེ། །བཀོལ་ཞིང་སྦྱོད་པས་
ཉམ་ཐག་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཁ་འཐོར་བ་ནི་མི་དང་ལྷ་འི་གནས་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
འདི་དག་ཡིན་པས། བྱ་དང་རི་དྲགས་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པས་གཅིག་གིས་
གཅིག་ཟ། དཔེར་ན་བྲ་བྱིའུ་ཐུབ་གྱིས་བྱིའུ་དང་བྱིའུ་འབུ་ཐུབ་གྱིས་འབུ་ཞེས་པ་ལྟར་
སྟོག་བཅད་ནས་གསོན་པ་འཚོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན། ཡང་རྩོད་པས་གསོད་ཐབས་
སྒྲ་ཚོགས་ལག་བསྟར་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་མདོར་ན་གསོད་པའི་འཛིགས་པ་སྟོག་ལ་
ཉན་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་དང་། བཀོལ་ཞིང་སྦྱོད་པས་ཉམ་ཐག་སྒྲུང་དོར་
མྱོངས། །ཞེས་པས་མིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་གཙོང་པ། སྐྱ་
འབྲེག་རྒྱ་བྲག་གཏར་རྒྱ། ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་ཁལ་འགལ་རྒྱ། འགྲོ་མི་ཐུབ་བཞིན་དུ་

ལྷག་གིས་བྲལ་རྒྱུ། ད་དུང་སྐབ་ཁ་ལ་འཛོག་རྒྱུ། ཡོལ་གྱིས་ཚིབ་མ་བརྟུང་རྒྱུ།
 ཡང་ལྷག་ཚན་གྱིས་གཤད་ནས་རྒྱག་འདུར་གཉིས་གྱིས་ལ་ལུང་མང་པོ་གཙོད་པ་དང་།
 ལྷ་ལོ་ལྷ་བུ་ལྷ་པུག་སྟེ་ལྷ་ནང་དུ་ཐག་པ་བརྒྱས། སྒྲང་ཆེན་ལ་ལྷགས་ཀྱིས་རྩ་བ་འཐེན་
 པ། དེ་མིན་གཙན་གཟན་གཏུམ་པོ་དེ་ཆོར་ཅེ་རིགས་བསྐྱབ་དུས་ཅི་འདྲའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
 གཏད་མེད། མདོར་ན་དུད་འགྲོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་
 རྫོངས་པ་ཡིན་པས། རྫོངས་ཤིང་སྒྲན་པ་དེའི་དབང་གིས་དང་། ཤེས་རབ་ཡོད་
 མེད་གྱི་སྐྱབས་གྱིས་མི་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་
 གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན་དུད་འགྲོའི་ལུས་སྐྱབས་གྱིས་མིས་བཀོལ་སྦྱོད་དང་དབང་བསྐྱར་
 སོགས་བྱེད་མི་ཐུབ་མོད། རྫོངས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གྱིས་བཀོལ་སྦྱོད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་
 རྫོང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་ཆོད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་
 འགའ་རེ་ཆོབ་སྐྱལ་བར་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ་འགའ་རེ་ཉིན་རེར་ཡང་ལན་མང་དུ་སྐྱེ་ནས་
 ལན་མང་དུ་གི་བ་ཡང་མང་བས། ཆོ་རིང་བ་ལ་རིང་བའི་ཆོད་གྱིས་སྐྱག་བསྐྱལ་དང་
 ཐུང་བ་ལ་ཐུང་བའི་ཆོད་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཡོད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ན། པ་མཐའ་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བའི། །ཞེས་
 པས། མདོར་ན་དུད་འགྲོ་གཅིག་གི་ལུས་སྟེང་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་བསམ་ན་ངན་སོང་
 གསུམ་པོའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དུས་གཅིག་ལ་སྟོང་བཞིན་འདུག་བསམ་རྒྱ་ལྷ་བུ་དེ་ལྟར་ཡོད་
 ལ། བཤས་ར་གཅིག་གི་ནང་གི་ཟོག་ལྷག་དང་། ཉ་པས་གྲོང་ཁྱིམ་རེ་རེའི་ནང་
 ནས་རྒྱ་གནས་གསོད་པ་ལ་བལྟས་ན། གསོན་བཞིན་པགས་པ་བལྟ་བ། གསོན་
 བཞིན་སྟེང་ཀར་གྱི་བཙུགས་ནས་གསོད་རྒྱུ། ཉ་རིགས་སོགས་གསོན་པོར་པགས་པ་
 བྱད་པ་དང་། ཡུལ་འགར་ཨ་རྒྱས་སྟེ་འུའི་ཁྲད་པ་བཀོག་སྟེ་གསོན་པོའི་ཁྲད་པ་མི་

མང་པོས་ཟ་སྤྱོད་གྱིས་སྤངས་ནས་ཟ་བ་རེད་ཟེར་བའི་བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པས།
མདོར་ན་དེ་ལྟར་པ་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བའི་རྒྱ་དེ་གང་ལས་བྱུང་ནི་
ན། **ས་བོན་གཏི་མུག་མུན་པར་འབྱམས་པ་བདག** ། ཅིས་པས། སྤྱིར་དུག་
གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལས་རྒྱུད་བས་དུད་འགྲོ། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས།
ཆེན་པོས་དམུལ་བ་ལ་འཕེན་པ་དང་། བྱེད་གཏི་མུག་གིས་བསགས་པའི་ལས་
གྱིས་དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་འབྱམས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དུད་འགྲོར་འབྱམས་པའི་ལས་
མང་པོ་སྤྱོད་བཅོག་མེད་ནས་བསགས་པ་བདག་གི། **སློ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་གུ་རུ་**
མཁུན། ། **ལམ་གོལ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་མཁུན་ཇེ།** ། **གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཨྲིན་**
ཆེན་ལྷ་མ་མཁུན། ། ཞེས་གསུངས་པས། ལས་དེ་ལྟ་བུ་དུང་སྒྲོན་བསགས་པའི་རྣམ་
སྒྲིན་སྤྱིང་མི་དགོས་པའི་བཤགས་སྤྱང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་སྤྱིན་ཆད་སྤྱར་ལུས་དེ་འདྲ་ལ་སྤྱོད་
རྒྱུའི་བསམ་པ་ཅུམ་ཡང་མི་ཤར་ཞིང་། ལས་ངན་དེ་ལྟ་བུས་འཕངས་ནས་ལུས་ངན་
དུད་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱལ་སྤྱིང་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་ཟད།
ལས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བསགས་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་ལས་ངན་རྣམས་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དང་
བསམ་པ་ངན་པ་དེ་རྣམས་ལས་བརྒྱུག་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འབྲིང་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲ་
བའི་བདག་གི་སློ་སྒྲ་ཆོས་ལ་སྦྱར་ཅིག་པད་འབྱུང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་ཀུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་མཁུན།
རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་ལམ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསམ་སྤྱོད་མི་གཏོང་བའི་ལམ་
དམན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོལ་ནས་ལམ་དམན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ལམ་ནོར་དུ་མི་
འཇུག་པར་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཇེ་ཁྱོད་མཁུན། གཉིས་མེད་གཅིག་འདུས་ཀྱི་ཨྲིན་ཆེན་ལྷ་
མ་བྱེད་གྱིས་བདག་གི་འདི་སྤྱིའི་སྤྱོད་བས་གནས་དང་རྟེན་ཡུར་གནང་བར་མཁུན། ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་བཤད་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་གནས་དང་། ལུས་རྟེན། སྐྱུ་ག་
 བསྐྱེད་ལ། ཆོ་ཆད་དང་དེའི་གནད་མ་ཞོར་བར་སེམས་ལ་ལེན་རྒྱུ་དེ་ཞེས་ཤེས་ཡིན་པ་
 སྤར་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དང་བཞིན། དེ་ལྟར་ངན་སོང་གི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
 སྟེ་རང་ཐོག་ཏུ་སྒྲུངས་དུས། སེམས་སྐྱུ་ག་ལྟར་དེ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་སྒྲོ་ཤས་ཞེས་ཟེར།
 དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་
 དང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འཛོམ་དུས་གཞི་ནས་ངེས་འབྱུང་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
 ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་
 བསྐྱེད་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་ཆད་ལ་གཉེན་པོ་
 སྒྲོ་བས་བཞི་ཆོང་བའི་བཤགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་
 མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། ད་ལྟ་ངན་སོང་དེ་རྣམས་སུ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ། མར་ཤེས། སྤྱིན་དཔྱད། སྤྱིན་ལན་གཟོ་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྒྲུ་ནས་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་འབྲེལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་བསམ་པའི་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུ་
 པའི་སྒྲོན་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྒྲུ་པའི་དམ་བཅའ་
 དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་སུམ་ལྡན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་བྱིད་རྣམ་པ་མཁྱེན།
 ཞེས་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 དགོས་ནི་རེད། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་འདྲིར་ངན་
 སོང་གི་གནས་གསུམ་པོ་མིན་ཡང་རིགས་དྲག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་
 བསྒྲོམ་དགོས་ཤིང་མདོར་ན་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གཞི་

དམིགས་མེད་རྗེས་བསྐྱོབས་ཟིན་པ་དེ་རྣམས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

༣། མིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཤད་པ།

དན་སོང་གསུམ་པོ་མ་བཟང་མཐོང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ལྟགས་ལ་བསྟན་པས་དེའི་
གོ་བ་ལོན་དགོས། དེ་ལ་མཐོང་སྤྱོད་གཞན་དང་པོ་མི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་སྤང་
པོ། །སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་དང་། །འཁྱུར་བ་ཉིད་གསུམ་བརྒྱད་
རྣམས་ཀྱིས། །མི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཅ་
བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་སྒྲེ་ག་ན་འཆིའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི།
དེའི་སྤྱང་དག་སྤང་བ་དང་འཕྲད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད། གཉིན་བྱམས་པ་དང་
བྲལ་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད།
འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་གི་རྩ་བའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི། སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོན་མ་
མ་ཡལ་བར་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱི་མས་དེའི་སྤྱང་ལ་གཞོན་རྒྱ། སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིས་བཅེགས།
དཔེར་ན་པ་ཤི་བའི་སྤྱང་དུ་མ་ཤི་བ་ལྟ་བུ། ཐོལ་ཐོག་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་ཀུན་བཟང་ཞལ་
ལུང་ལས་དཔེ་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མི་ཡུལ་མིན་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་རིས་
རྣམས་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་བཅེགས་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འཁྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ནི་ད་ལྟ་བདེ་
བར་ཡོད་པ་ལ་དེ་མི་བརྟན་པར་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲོ་བྱར་དུ་འོང་བ། ནད་མེད་བདེ་བའི་
ལུས་ཁམས་ཡིན་བསམ་པས་སེམས་བདེ་བར་ཡོད་འཕྲོལ་སྒྲོ་བྱར་དུ་གི་ནད་བརློག་མེད་
ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱིམ་བཟང་ཆང་མི་རྒྱ་མགོ་འཛོམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཆོད་མ་ཟིན་པར་

གཅིག་གཞན་དུ་འགྲོ་ས་ནས་མགོ་མ་ཐོན་པར་གི་བ་ལྟ་བུ། སེམས་བདེ་བདེ་ཁོད་བབ་
 གྱིས་ཡོད་འཕྲོ་ལ་སྤྱི་རེ་ལ་ནས་གཏམ་ངན་གོ་བ་ལྟ་བུ་སོགས། འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་
 བདེ་སྐྱིད་སྒྲན་གསུམ་ལ་རྟག་བརྟན་མེད་པ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གསུག་ཡིན་
 རོ། །གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། རང་ཅག་གིས་ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ཡིན་སྐྱེད་མི་ཤར་བར་བདེ་བ་ལྟར་སྐྱེད་བ་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འདུ་བྱེད་པ་ག་
 སྤྱག་ཡིན། ང་རང་ཆོས་སྐྱིད་པོ་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 བརྩི་རྒྱུ་འཁལ་བ་རྒྱ། རྒྱལ་ལ་གོན་རྒྱ། རྒྱ་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གང་ལ་
 བསམ་ཡང་རྒྱ་སྤྱིག་པས་བསྐྱབ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ངན་
 སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟོང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྤྱ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་དུ་
 བཞག་ན་མི་གོ་ཡང་། མིག་ནང་དུ་སོང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟུག་རྩ་སྟེར་བ་བཞིན།
 སེམས་ཅན་གྱིས་བདེ་བར་བརྩི་རྒྱ་དེ་འཕགས་པས་གཟིགས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་
 རོ། །ཡང་སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་བདུད་ཀྱི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པས། རྩ་བོ་ལ་
 དཔེ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྩུན་ཆད་མེད་པར་འདི་བཞི་པོས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་མནར་བས་སྤྱེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་
 རང་ནས་སྤྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་ན། མ་བུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ།
 མ་བུ་གཉིས་ཀས་གི་དཔུལ་ཁམས་ལན་གཅིག་འགྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་
 ཡོད་དེ། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེས། མ་བུ་གཉིས་ཀ་གཤིན་ཡུལ་གོ་མ་བྱེད་
 བོར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འདྲའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ། །རྒྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི།
 རྒྱས་པ་ཁོ་རང་མ་གཏོགས་མི་ཤེས། །སྤྱི་པགས་པ་འདུས་པའི་གཉེར་མ་དང་
 གཅིག་ །ནང་ག་ཁྱག་ཟད་པའི་འབྱར་གོ་བ་དང་གཉིས། །བར་སྟོན་སྤྱག་གི་འོན་

ཡོང་སྒོམ་ཡོར་དང་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་འདིར་སྤང་གི་བྱ་བ་སྤྲ་
 ཆོག་པའི་ནང་ནས་ཆོ་འདི་ལྟར་བཟད། ཡོ་འདི་ལྟར་རྒྱས་མ་ཤེས་པས་འཆི་བདག་གི་
 རྟགས་ཐམ་ཀ་ལུས་འབྱུང་བཞིན་སྤང་དུ་ཕོག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་མཛོས་པའི་
 མདངས་ཤོར། སྤར་ཡིན་ན་སྤྱོད་པོ་བརྒྱའི་གྲུལ་ནས་དང་པོ་མིན་ཡང་ཐམས་མི་ལུས་
 པ་དང་། སྤྲན་མོ་བརྒྱའི་ནང་ནས་འདྲ་བོ་ཡིན་བསམ་ཁུལ་བྱེད་མཁན་ཆོད་ཤ་རྒྱས་
 གཉེར་མ་ཅན་རྒྱུད་ལག་ལ་བལྟས་ན་གིང་སྒྲམ་གོག་པོ་ལྟ་བུ། གཟུགས་ལ་བལྟས་ན་
 སྤྲར་བོ་མིན་ཡང་འཁྱོག་པོ། མིག་གིས་མི་མཐོང་། རྣ་ཅོས་མི་གོ། །ཁ་སོ་མེད་
 གྱིས་བས་བོས་ཀྱང་སྟོན་ཆད་ཀྱི་བྲོ་བ་ལྟ་བུ་མེད། ཉལ་ན་གཉིད་མི་འོང་། གཉིད་
 ན་མི་ལམ་རྩུན་ཆད་འབྱུག་ནས་ལོ་རྒྱུད་དུས་དང་མི་འདྲ། ལུས་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ་བར་
 སེམས་སྟོབས་ཉམས། སྟོ་ཡིས་ཆོད་མི་ཐེག་ མིས་མཐོང་མི་བྱེད། མི་གྲུལ་
 ནས་བྱུང་དེ་གྲིབ་ཁུག་ཏུ་ལྷུང་དུས། མི་རྒྱས་ན་དབང་མེད། བྱ་རྒྱས་ན་སྟོ་སྒྲུབ།
 ཅེས་པ་ལྟར། གཏམ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་གཅོལ་རྒན་གྱིས་ཅི་མི་བཟེར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད་དུས། རྒྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཅོས་ཏེ་གཞན་བཤད་མི་དགོས་རང་ཉིད་
 གྱིས་སྤྲར་དུ་འཆི་བར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པར་ཐུག་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 བོ། །ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྟོ་བཏང་ན། ནད་འདྲ་དང་མི་འདྲ།
 འགའ་རེ་འཇམ་པའི་རིམ་གྱིས་གཙུན་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་བསྐྱམས་ཏེ་མི་སྟོག་གཅོད་པ་
 དང་། འགའ་རེ་གཟེར་ཚན་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་མི་བཟོད་བཞིན་དུ་འཆི། ཅི་ལྟ་བུའི་
 མི་སྟོབས་ཆེན་གཟི་མདངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་རུང་། ན་བ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀས་མི་
 ཐུབ་རྒྱུའི་མི་ཞིག་མེད། དཔེར་ན་མཛོ་ནད་དང་དེང་སང་གི་སྤྲན་ནད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།
 མ་གྲི་གོང་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་གི་བ་དང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་མྱོང་། ནད་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་

ནད་ན་ཚེ་ཚོར་བས་ཉིན་མེད་ཉིན་རིང་། མཚན་མེད་མཚན་རིང་། ཉིན་མཚན་གོ་
ནོར་བ། ཉིན་པར་གཉིད་ལོག་བྱས་ཀྱང་གཉིད་མི་ཚོག་པ། མཚན་ལ་གཉིད་
བསམ་ཡང་གཉིད་མི་འོང་བ། སྤང་སྒྲུལ་ཞབས་རུལ་བ་སོགས་མདོར་ན་བཤད་ཚོད་
དང་ཉན་ཚོད་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ནད་པ་ཁོར་གཅིག་ཤུས་
ཤེས་སྤྱི་ཞིག་ཡིན། ཡང་ཤི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྒྲོལ་བྱུང་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་ནས་སྒྲག་དགོས་པ་དངོས་དེ་འདི་ཡིན་པས་མིང་འཛིན་མི་ཤོད་སྤྱོད་
བྱུང་ཤི་ཁ་མནར་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱིར་བཞིན་པའི་མི་འགའ་རེ་མཐོང་ན། རོ་མི་
ཤེས་པའི་མིའི་མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྱོར་བ། དེའི་ཆོ་སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་བྲན་ནས་
འགྲོད་པ་སྒྲག་སྤངས་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྒྲེ། དབྱུགས་གཅིག་ཐོག་གཉིས་བཅུགས་
ཀྱིས་ཤི་བར་དོ་སྤྱོད་ལ་འཆར་བཞིན་པར་གཉིན་ཉི་རིང་གཅེས་དགུ་དམར་དགུ་རྣམས་
ལྷུ་དུ་དུ་བཞིན་པ་མཐོང་དུས་སེམས་བྱང་ཤར་རེ། སྤྱག་གིས་སྤྱིར་གས་ལ་ཁད་དུ་
སྤྱར་ནས་གསོན་པོ་ཤི་བོ་གཉིས་ཀ་ཁ་བྲལ་དགོས་ལ། ཉི་མ་དེ་རྩིས་ནས་འཛིག་རྟེན་
མི་ཡུལ་ཟེར་བ་འདིའི་སྤྱིར་ན་མིང་ཞིག་མ་གཏོགས་མ་ལུས། མིང་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་
སོང་ན་མི་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རིང་འགྲོ་ནི་རེད། མི་ཚོས་ཡོད་ཤི་ན་ཅུང་ཟད་བྲག་སྤེ་ཤི་བ་སྤྱིར་
མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་བྱུང་མ་བྱུང་ཡང་ཤི་ན་མི་འགྲོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་ལྷུ་
ཡོད་ལ་སེམས་གནད་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ་ཡིན། སྤྱིག་ཅན་ཤི་ན་ལྷག་པར་དུ་འཛིགས་
སྒྲག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་སྤྱོད། མི་སྤྱིག་ཅན་འཆི་བ་མཐོང་ཅོན། །ལས་སྤྱོད་འབྲས་སྤོན་
པའི་སྤྱོད་དཔོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཤི་གོང་ནས་ངན་སོང་གསུམ་
དུ་སྤྱོད་པ་ལྷ་བྱུང་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཛིགས་སྒྲག་ ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྱིར་ནས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་སྤྱད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཤི་ན་འཆིའི་སྤྱིག་

བསྐྱེད་མྱོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་དང་འདི་བཞིས་མི་མཉམ་བ་ཞིག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
གཞིན་པ་གསར་སྐྱེས་ཚེ་ཤི་རེད་ན་རྒྱས་མ་ཁྲིམ་པས་རྒྱས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མ་མྱོང་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན་མོད། འཆི་རྒྱུ་གང་གིས་ཤི་ན་ཡང་རྒྱས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་རྒྱུད་ངེས་
ཅན་གྱིས་དེ་ལས་རྒྱས་ནས་མི་མཉམ་ཅོམ་བྱུང་ན་དགའ་འཕྲིན་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ངེས་
སོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་ལ་གོང་བཤད་ལྟར་དབྱ་སྒྲུང་བ་དང་འཕྲད་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱ་འཕྲོག་པ་མ་ཟད་སློག་འཛོམས་པ། གཉིན་བྱམས་པ་དང་
འབྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ། ཉིན་རེ་ཞག་རེ་ཅོམ་ལ་ཡང་འབྲལ་མི་སྐྱབ་པ་དེ་ཆོ་ཆོ་
གཅིག་གཏན་བྲལ་གྱིས་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་མི་འདོད་པ་
ཐོག་རྒྱ་བབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། མི་བསམ་རྒྱ་སྟོང་དུ་བབ་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ།
འདོད་པ་ཐོག་རྒྱ་མི་ཁེལ་བ་བརྒྱ་བསམ་ན་གཅིག་མི་འགྲུབ། གོམ་གསུམ་གྱིན་ལ་
སློས་ན། རྟོག་དྲུག་སྐྱུར་ལ་ཐོན་པ། ལས་ངན་པ་ཐོག་ལ་བབ་དུས་རྒྱུན་ངན་པ་མ་
བོས་རང་འཁོར་བེར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ངན་སོང་མིན་ཡང་ངན་
སོང་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༥༽ ལྷ་མིན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བཤད་པ།

མཐོང་ཤིང་གྱི་གནས་གཉིས་པ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སློ་ཐོག་རྒྱ་སྒྲུང་ན། བཤེས་
སྦྱངས་ལས། ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་ལྷ་དག་གི། །དཔལ་ལ་སྒྲུང་སྦྱར་
ཡིད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ། །དེ་དག་སློང་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། །སྦྱིབ་པས་བདེན་
པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་
མོད། གང་ཡིན་ཡང་སྦྱིར་བཏང་སྟོན་གྱི་མི་དགེ་བའི་དབང་གིས་འཕངས་པས་སྤྲུག་

དོག་གི་འདུ་ཤེས་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཀྱང་རགས་ཤིང་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་རང་གི་
ཡུལ་ན་ཡང་གནས་དང་སྤེ་རིས་བཅུད་པས་རྟག་ཏུ་འཐབ་ཅོད་གྱི་དུས་འདའ་བ་མ་ཟད་
ལྷ་འོངས་སྤྱོད་ཡུན་ཚོགས་ལ་སྤྲག་དོག་སྤྱི་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་ནམ་ཡང་འབྲུག་པ་བྱེད་
ལ། འབྲུག་པ་ན་ལྷ་རྣམས་ཁེལ་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དེ་མ་ཐག་པམ་པ་དང་། ལྷ་མ་
ཡིན་རྣམས་མི་དང་འབྲ་བར་གནད་གང་ལ་ཕོག་ཀྱང་འཆི་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ནི་
བསོད་ནམས་དང་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གཟུགས་མི་འགྲོང་བདུན་ཅུ་གྱིས་མཐོ་ལ།
ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དེ་ཅུ་གྱིས་དམན་པས་ནམ་ཡིན་ཡང་པམ་འགྲོ། ལྷ་ལ་འཆི་སོས་
གྱི་བདུད་ཅི་ཡོད་པས་སྤྲེལ་བཅད་སྟོག་གནད་ལ་མ་ཕོག་ན་མི་འཆི་ལ། ལྷ་འི་སྤྱང་པོ་
ཆེ་ལ་སྟེན་བྱེད་གྱི་རྩལ་སྤྱད་དེ་སྤྲ་ཞགས་ལ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཏགས་ནས་མངགས་
ཡོང་སྐབས་ལྷ་མ་ཡིན་འབུམ་སྤྲག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་དུ་ཅིང་། རོ་ཐམས་ཅད་
རི་རབ་གྱི་རོལ་ནས་མར་བསྒྲིལ་འོང་སྐབས་རོལ་བའི་མཚོ་ཆེན་རྣམས་གྱི་མདོག་ཀྱང་
ཁྲག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཉིན་མང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། རི་རབ་གྱི་ཁོང་སངས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་
མ་ཡིན་གྱི་གནས་གཙོ་བོ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རིགས་མི་
ཡུལ་ན་རྩུ་བ་དེ་ཆོ་ཡང་རང་ཉིད་གྱི་སྤྲག་དོག་དང་གདུག་རྩུབ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་
དབང་གིས་གཞན་ལ་སྤྲག་དོག་དང་གདུག་རྩུབ་སྤྲེལ་བྱེད་པས་དེ་བྱེད་པ་ན་རང་ཉིད་
གྱིས་སྤྲག་བསྐྱལ་སྤྲེལ་བྱེད་པ་དེ་ཆོ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་སྤྲག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ།

༥། ལྷ་འི་སྤྲག་བསྐྱལ་བཤད་པ།

མཐོ་རིས་གྱི་གནས་གསུམ་པ་ལྷ་ཡི་སྤྲག་བསྐྱལ་ནི། དེ་ལ་འདོད་གཟུགས་
གཟུགས་མེད་གྱི་ལྷ་གནས་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་འོག་མར་ལྱང་བའི་

སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་གནས་ལྟ་བུ་
ལ་འཆི་འཕོ་དང་ལྷུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།
ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྐྱུག་འགྱུར་བ་དང་། །སྟན་ལ་མི་དག་འ་མེ་ཏོག་སྤང་སྐྱམ་
དང་། །གོས་ལ་བྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལས་ནི། །སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་
ཞེས་བགྱི་བ། །མཐོང་མེས་འཆི་འཕོ་འབྲེན་བྱེད་འཆི་ལྟས་ལ། །ཞེས་གསུངས་པས་
འཆི་བའི་ལྟས་ལྟ་འབྱུང་བ་འདོད་ལྟའི་འཆི་ལྟས་ཡིན་ལ། ད་དུང་མདོན་པ་ལས་ཉེ་
བའི་འཆི་ལྟས་གོས་དང་རྒྱན་ལས་སྒྲི་མི་སྟན་པ་ཐོས་རྒྱ་རྩལ་རྒྱ་ལུས་ལ་ཆགས་རྒྱ་
སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དུས་རྒྱུན་ལྷ་རྣམས་སྟོང་རྣམ་རིག་བཀྲ་བ་
ཡིན་ཡང་ཤི་རན་ཁར་ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་གནས་ནས་མིག་འབྱེད་འཛུམ་མང་པོ་མི་
བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་འཆི་ལྟས་མང་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་འབྲའི་འཆི་ལྟས་
ཆང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། ཤེས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་མ་ཟད་ལྷ་ཡི་
གོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་འཆི་རན་པ་ཤེས་པས་བཙོག་བལྟས་ནས་འབྲམ་དུ་མི་
གཙར་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཤི་ཆར་ནས་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བ་མང་ཆེ་བ་
ཡིན་པས་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་དུས་ལྷག་པར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་
འཕོ་ལྷུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཞག་བདུན་ལ་སྟོང་དགོས་ན་ལྟའི་ཞག་བདུན་དེ་མིའི་ལོར་
ཕབ་ན་མི་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་འབྲའི་ཡུན་རིང་པོར་མ་ཤི་བས་དམྱལ་བ་
སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་ཤི་བྱ་བ་ལྷུང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བར་ལ་སྟོང་དགོས།
གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ་འཆི་འཕོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མདོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་ཟད་དུས་གནས་མདའ་བྱེན་ལ་འཕངས་ན་ཤུགས་ཟད་དུས་སྤར་དུ་མི་ལྷུང་
ཐབས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དེ། དེ་ལས།

ཆོངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲུལ། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྲུར་པ་
ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱེན་འཛེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་གསུམ་རིགས་དུག་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཞིག་
མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་དཔེ་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཞེན། མེའི་འོབ་ལྷ་བུ། སྤྱིན་མེའི་སྤྱིང་ལྷ་བུ། རྒྱ་མཚོའི་རྩ་གྲོང་དུ་ཚུད་པ་ལྷ་
བུ། མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའི་ཕེ་ལྷ་བུ། མི་གཙང་ཁང་ན་གནས་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་
གསུངས་སོ། །མེའི་འོབ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་གནས་ན་མེས་ཚིག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ན་ཆ་
སྤྱོད་ངེས་པ་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་མེ་འོབ་དུ་ཚུད་དུས་ཐར་བའི་བུད་ཤིང་བསྐྱེད་ནས་སྤྱག་
བསྐྱེད་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་། སྤྱིན་མེའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱེབ་ན་སྤྱིག་དང་བྲལ་བ་
ལྟར་འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་ནས་ཐར་བའི་སྤྱིག་ཅུ་གཙང་འགྲོ་བ་
དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྩ་གྲོང་དུ་ཚུད་ན་ལུ་མ་ཐའ་མཐོང་བ་མེད་པས་ཐར་བ་མེད་པ་བཞིན་
འཁོར་བའི་གྲོང་དུ་ཚུད་དུས་ཐར་ཐབས་ཡོད་དཀའ། མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའི་ཕེ་ལ་རེག་ན་
མ་བྱེད་པ་བཞིན་འཁོར་བའི་མཚོན་གྱིས་ཉམ་མ་ཉམས་པ་དགོན་པ་དང་། མི་གཙང་ཁང་
ན་ནི་མ་ཞིམ་པོ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འཁོར་བའི་གནས་ན་སྤྱིད་པ་དང་བདེ་བ་
མེད་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ཡིན། ད་རུང་དུག་སྤྱུལ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཚོར་དང་
འབྲེལ་དུག་སྤྱུལ་གྱི་ཚོར་ནང་དུ་ལྷུང་ན་དུག་གིས་ཟིན་ནས་ཤི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་
འབྲེལ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དཔྱལ་
མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀའ་ཤིང་སྒྲིམ་པས་ཉམས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་
གཅིག་བཟས་ཉམས། །མི་དག་འཚོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པ་
ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་ཕེ་ཅམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་

ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་དྲུག་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཐང་ཀའི་
 ལྟ་མོར་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཞིབ་ཏུ་སེམས་ཐོག་ལ་ཡར་བྱངས་ཏེ་ལུས་ཐོག་ལ་
 སློན་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་རང་གིས་རང་ལ་ཚུར་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ན། ལས་
 རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས། འཁོར་བར་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙུག་མིན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྒྲུའོང་
 བ་ཡིན། དེ་སྒྲིམ་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་རྒྱུད་བྲེལ་དོ་ཙན་པོ་སྒོས་ཐོང་རྒྱུ་དང་དགོ་བ་ལ་སྒོ་བ་
 སྤྱིག་པ་ལ་འཛོམ་པ་ཞིག་རང་གྲུགས་ཀྱི་རེད་འོང་། དེའི་སྐྱབས་དད་པ་དང་སློང་ཇེ་
 རང་གིས་སྒྲིམ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་ཡུན་ཚྏགས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་སློན་
 སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པ་མཁྲིས་ནད་ཙན་ལ་བཙོ་བཙན་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ཞིག་
 འོང་ངེས་ཏེ། ཇེ་རིན་པོ་ཆེས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོ་ལ་ལོང་མེད་
 པ། །ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆོ་འདིའི་སྤྲང་ཤས་ལྡོག་ །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་
 བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམ་པས་སྤྱི་མའི་སྤྲང་ཤས་ལྡོག་ །དེ་ལྟར་
 གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚྏགས་ལ། །ཡིད་སློན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུ་
 ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྒོ། །བྱུང་ན་དེ་ཆོ་ངེས་འབྱུང་སྒྲིམ་པ་
 ལགས། །ཞེས་པའི་གདམས་ངག་གནད་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ནི་རེད།
 དེས་འབྱུང་སྒྲིམ་པའི་ཆོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། འཁོར་བའི་གནས་རིས་འདི་མཐོ་
 ཡ་གི་སྤྱིད་པའི་ཕྱེ་མོ་མན་ཆོད་ནས། དམའ་མ་གིའི་ན་རག་དཔྱལ་ཁམས་ཡན་ཆོད་
 ལ་བདེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ཤིག་དང་སྤྱིད་པའི་གོ་སྐྱབས་ཡོད་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད། མཐོ་
 རིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཟག་བཙས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་གཡམ་པ་ཡུག་པའི་བདེ་བ་དང་འབྲས་ཏེ། རྩོ་
 བྱེད་ཙན་གྱིས་བ་འཕྲུག་འཕྲུག་ན་བདེ་སྤང་ཤར་ནས་མ་འཕྲུག་ན་སྤོང་མི་སྤུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 མོད། དོན་དུ་བ་འཕྲུག་འཕྲུག་ན་བདེ་བ་མིན་ལ་བ་འཕྲུག་མེད་པ་བདེ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་

ནོ། །འཁོར་བའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་བཤད་སྐབས་དེ་འདྲ་བཤད་སྒོལ་ཡོད། དེ་
 ལྟར་ཟེར་དར་ཞེས་གོ་ལོ་དང་ཐོས་ལོ་ཙམ་དུ་མི་བཞག་པར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དེ་ཆོ་སེམས་ཐོག་
 ལུས་ཐོག་གཉིས་ལ་ལེན་དགོས་པ་སྤར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། འཁོར་བའི་
 སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་དམ་ནས་འཛིག་ཏེན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་སྒྲོམ་སྤོང་བ་ཞིག་གིས་གཞི་ནས་ཆོས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་རྩིས་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་འདའ་རན་སྐབས་ཤིག་ལ་སྒྲོབ་མ་
 རྣམ་འབྱོར་བ་ཞིག་གིས། བྱེད་འདས་རྩེས་ངས་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་ན་ལེགས་སམ་ཞེས་
 ལུས་པས། རྩོམ་སྒྲོམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐེ་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་རེད་མི་
 འདུག་བསམ་ནས། འོ་ན་འཆད་ཉན་བྱས་ནས་སྤྱོད་དམ་ལུས་པས། དེ་ཡང་ཆོས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ཐེ་བ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན། གང་བྱེད་དགོས་ལུས་པས་ཆོ་འདི་སྒྲོམ་
 ཐོངས་ཞེས་གསུངས། ཡང་གྲ་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་ཁང་ལ་སྒྲོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་
 འབྲོམ་སྒྲོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་དང་མངལ་ནས་འབྲོམ་སྒྲོན་གྱིས། སྒྲོར་བ་བྱེད་
 པ་ལེགས་མོད་དེ་ལས་ཆོས་ཤིག་བྱས་ན་མི་ལེགས་སམ་གསུངས། གྲ་བ་དེའི་བསམ་
 པར། སྒྲོར་བ་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཟླག་པ་དགའ་བ་འདྲ་བསམ་སྟེ། ཀུན་
 དགའ་ར་བར་ཕྱིན་ཅིང་བར་བྱམས་ཤིག་ཏུ་སྒྲིད་ཆེན་པོས་མདོ་ཟློག་བཞིན་བསྟན།
 ཡང་འབྲོམ་སྒྲོན་པ་ཐེབས་ནས་མདོ་འདོན་པ་ལེགས་མོད་དེ་བས་ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་བསྐྱུ་
 ར་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་གསུངས། ཡང་གྲ་བའི་བསམ་སྒྲོར། འོ་ན་མདོ་
 འདོན་པ་ལས་ཏིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་དགའ་ཆེ་འདུག་སྟེ། མིག་གི་ཟིམ་ཟིམ་
 བྱས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ། ཡང་འབྲོམ་སྒྲོན་གྱིས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་པ་ལེགས་མོད་དེ་ལས་
 ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་བྱས་ན་མི་དགའ་འམ་ཞེས་གསུངས་པས། གྲ་བས་ཐབས་གཞན་ཅི་
 ཡང་མ་རྟོག་པར་འབྲོམ་སྒྲོན་པར་འདི་ལྟར་ལུས། ངས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགྲིག་གི་

མེད་ལ་ཆོས་ངོ་མའི་བྲལ་དུ་ཡང་མི་འགོ་ན་འོ་ན་ཅི་ལྟར་བྱས་ནས་ཆོས་ངོ་མ་བསྐྱབ་
དགོས་གསུང་རོགས་ཞུས་ཆོ། འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་ཆོ་འདི་སྟོས་ཐོངས་ཆོ་འདི་སྟོས་
ཐོངས་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་གཤམ་པེ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་
གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་ཆོ་འདི་སྟོས་བཏང་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་བཅོས་མིན་
ལུགས་དྲག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ན་དེའི་སྟངས་དུ་ཆོས་གཞན་པ་བསྐྱབ་ན་གཞི་ནས་ཆོས་རྣམ་
དག་ཅིག་རེད་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་མ་གཏོགས་མདོ་བཏོན་ན་ཆོས་མ་ཡིན། སྟོར་
བ་བསྟོར་བ་དང་སྟོམ་བརྒྱབ་པ་དེ་པན་ཡོན་དང་པན་ཐོགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་
མ་རེད། དེས་ན་དང་པོ་ཆོ་འདི་སྟོས་ལེགས་པར་བཏང་སྟེ་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་བཅོས་
མིན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་སྟེ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བས་ན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་
གསུམ་གོ་མ་ལེག་པར་ཆོས་བསྐྱབ་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བབ་དེ་སྐས་ཀྱི་སྟོམ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་པས་སྤང་ནས་ཡར་འཇུག་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེན་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ཆོ་
འདིའི་བྱ་བཞག་འདི་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བའི་སྟོག་དངོས་ཡིན་པས་དེ་ལས་
ཐར་བའི་ཐབས་སྟོབ་མཁའ་ནི་སྒྲ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡང་ཡོད་དཀའ་ངེས་ཡིན་ལ།
དེས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསྟོམ་པ་འདི་དང་པོ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་
ཐབས་དང་། བར་དུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟེས་ཐབས། དེ་སྟེས་ནས་ཆོ་འདི་
སྟོས་ཐོང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟེ་བ་སོགས་ནས་མཐར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་ལ་
སོགས་པ་མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་འདི་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི་ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལ་བསྟོར་བའི་ཐོག་མར་ཡང་
སྐྱག་བསྐྱལ་བདེན་པ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྟིན་ཆད་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འབྱམས་
ཏི་སྐྱག་བསྐྱལ་མ་སྟོང་ན་སྐྱམ་པའི་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན། འདིའི་ཉམས་ལེན་སྟོར་

དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚད་བའི་གནད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གཞིལ་བ་
གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་བསྐྱབ་ན་སྟོ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱད་ནས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་
འཐམ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་གར་མི་གཅིག་ལྷ་གཅིག་ བསམ་པ་ལ་གཅིག་ཐུར་གཅིག་
ཅེས་པ་བཞིན་དགོས་པ་ལས། དེ་རིང་གོང་དེ་དགའ་འམ། སང་ཉིན་འོག་དེ་
ལེགས་སམ་སྐྱམ་སྟེ་གོང་འོག་མང་པོར་འཐམ་ཀྱང་ཐ་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་འབྲལ་བས།
འདྲ་བེའུ་ཁ་སྐྱུ་མུ་གེས་ཤི་བའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན། སྔོན་ཆད་ཁྱི་རྒྱུན་ཞིག་གིས་གོད་རྒྱལ་
ཞིག་ཁྱེར་ནས་རྒྱ་འབྲམ་ཞིག་ཏུ་སྟེབས་སྐྱབས་རྒྱ་ནང་དུ་གཅིག་བལྟས་པས་ཁོ་རང་གི་
གཟུགས་བརྒྱན་ཤར་བ་མཐོང་དུས། ཁྱི་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་གོད་རྒྱལ་ཞིག་ཁྱེར་
འདུག་པས་དེ་འཕྲོག་དགོས་བསམ་པས་རྒྱ་ནང་དུ་མཆོང་སྐྱབས། ཁོ་རང་གི་ཁ་ནང་
གི་གོད་རྒྱལ་རྒྱལ་ཤོར་བ་དེ་དང་འདྲ་བར། ཆོས་པ་འགའ་རེས་རང་གི་སྔོན་གྱི་མན་
ངག་སྒྲོམ་འཕྲོར་བཞག་སྟེ་གཞན་ཞིག་ལ་འབྲམ་རྒྱུ་ལྟར་སྟེ་རྒྱུག་ཁུལ་བྱས་པས་གཉིས་
ཀ་ཤོར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་དཔེར་མཆོད་ན། གནའ་སྔོན་མར་རྒྱལ་
པོ་རྒྱ་བའི་མང་གའི་མེ་ཏོག་ལྷུ་མ་རར་ཉིན་ཞིག་ཕག་གོད་ཅིག་འཛུལ་ཤོར་ནས་མེ་ཏོག་
མང་པོའི་རྩ་བ་སྟོག་པས་མེ་ཏོག་མང་པོ་འཕྲོ་བརྒྱག་ཤོར། དེར་ལྷུ་མ་རྩ་སྤྱང་མཁན་
དེས་མདའ་གཞུ་བཟུང་ནས་བདས་པས་རི་ཕག་བྲོས་ཤོར། རྗེས་དེད་ནས་ཆོད་ལ་ཁད་
ཅིག་ལ་དེའི་རྩུང་ཉེ་ས་ནས་སྒྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་མཐོང་བས་ཁོའི་བསམ་པར་རི་ཕག་བསད་
ཀྱང་ཤ་ལས་ཅི་ཡང་མེད། སྒྲ་བ་བསད་ན་ཤ་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་བསམ་ནས་དགའ་
སྟེ་ལག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ཁད་པའི་རི་ཕག་བསྐྱར་ནས་སྒྲ་བ་དེ་ཉིན་བྱེད་ཙམ་ལ་བདས། གང་
མཆོམས་ནས་སྒྲ་བ་དཀའ་སྟེ་རྗེས་ཟིན་ལ་ཁད་གྱི་མཆོམས་སུ་ཤ་བ་ཞིག་མཐོང་བས་ཡང་
ཁོའི་བསམ་པར། སྒྲ་བས་མི་དགའ་ཤ་བས་དགའ་སྟེ་དེ་ལ་ཤ་ལྷགས་རྩ་ཆོང་མ་

ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་བསམ་ནས་སྒྲ་བ་དེར་བོར་ནས་ཤ་བ་དེད་ནས་འགོ་བྱལ་བྱེད་དུས་ཤ་བ་
མཆོང་ཐངས་ཤིག་གིས་ནགས་ཀྱང་མཐའ་མེད་ཅིག་ཏུ་ཤོར་བས་བལྟ་ས་ཙམ་ཡང་མ་རྟོག་
སྐབས། བར་སྒྲ་ཁམས་ནས་ལྷ་ཞིག་གིས། དང་པོ་བརྩམ་པ་མ་འགྲུབ་
ན། །རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་མི་སྲིད། །ཅིས་བཤད་པ་འཛིག་རྟོག་ཁམས་སུ་གྲགས་
སོང་བ་ཡིན་ལ། རྗེས་པ་ཞི་ལུ་ནགས་མཐའ་མེད་དེ་ལས་མགོ་འཁོར་ཏེ་རང་ཡུལ་གྱི་
ས་ཕྱོགས་ནོར་ནས་དཀར་ལྷོག་མང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་སྟེ་ཉིན་ཞག་མང་པོར་རང་
བྱིམ་དུ་མ་སླེབ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་དུས། གློ་གཅིག་ཐོག་ཏུ་འདུག་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།
དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ང་ཆོས། དལ་འབྱོར་རྟོག་དཀར། ཆོ་མི་རྟག ལས་རྒྱ་
འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ་གློ་ལྷོག་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དང་རང་ལུགས་ཀུན་
མཁྱེན་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདྲིར་དེའི་སྟེང་དུ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལ་གློ་ལྷོག་པ་དང་ལྷ་
པོ་འདི་ངས་པར་གོ་དགོས་ལ་རང་ཐོག་ཏུ་ལེན་དགོས། བྲིད་སྦྱང་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལུགས་ཀྱིས་གློ་སྦྱང་ལ་བརྩོན་རྒྱུ་དེ། ཆོས་པ་སད་ཀྱིས་བྱེད་
མི་བྱེད་ཆོས་མཐར་ཕྱིན་དང་མི་ཕྱིན་ལྟ་ས་ངོ་མ་དེ་ཡིན་པས་གློ་སྦྱང་གིས་གློ་ལྷོག་སྐབ་
མེད་ན། གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་གློ་ཐོག་ནས་འཆད་ལུས་པ་མ་ཟད་སྤྱོད་སྟེང་སྤྱག་མང་
པོའི་མགོ་ནས་མར་བལྟས་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་པ་རྣམ་དག་གི་གལ་དུ་མི་ཐེབ་གོང་ནས་བཤད་
པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པས་སྤྱགས་ལ་ངས་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

པ། ཉན་བཞི་པའི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་ཞལ་གདམས།

ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་རིགས་དྲུག་གི་འགྲོ་བ་པ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པའི། སྐབས་མེད་མགོན་བྲལ། བཤེས་མེད་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པ་ལྟ་
བུ་འདི་རྣམས་སྤྱིར་རེ་རྗེ། འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞིག་ལ་འགོད་
དགོས། དེ་ཡང་དན་སོང་དང་དན་འགྲོའི་གནས་ཤིག་ལ་བལྟས་ན་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་
མིའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་རགས་པའི་ཆོར་བ་གནས་སྐབས་ཙམ་རེར་
སྤྱིར་དགོས་མི་སྐྱུག་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་ཐོབ་མ་སྤྱིར་མཁའ་ཞིག་གིས་དེ་
བདེ་བ་ཡིན་སྒྲུང་གར་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྤྱིར་པོ་
མེད་པས། དེ་བདེ་བ་མ་རེད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཆོས་སྤྱིར་བཞིན་ཡོད་
པ་འདི་ཆོ་ཡིན་པས། ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཐོངས་དང་ང་ཆོས་སྤྱིར་རྒྱ་བོ་དེ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་བཤད་རྒྱ་བོ་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཁོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། མི་ཐོན། མི་རེད། མི་ལོ། ན་རབས། ཆ་
རབས། ཤི་རབས། ཆད་རབས་སོགས་ངོ་མས་བཤད་ན་བཤད་ཆོད་བོ་སྐྱུག་གི་འོ་
དོད་འབོད་པ་ཤ་སྐྱུག་ཡིན། དཔེར་ན་དཔྱུལ་བའི་ནང་གི་ཨ་ཆ་ཨ་ན་དང་ཕྱོགས་འགོ་
འབྲུན་ཞི་རེད། མཆོམས་མཆོམས་སུ་ཨ་ར་ཨ་ན་ཡང་ཟེར་དགོས་སྐྱུག་གི་ཡོད། དེ་
མ་ཟད་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བའི་ཉན་རང་གི་ཕྱོགས་ཤིག་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱིར་འདས་
མཐར་སྐྱུག་མིན་པ་དེས་ན། མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ཆོར་རབས་གཏན་དུ་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

གོ་འཕང་ལ་འགོད་དགོས་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་སྒྲིན་ལ་འགོ་བའི་སྒྲིན་ས་ཆོས་ཉན་དགོས་
ནི་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བཟང་བསམ་པ་རྣམ་དག་འཆང་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལམ་
བྱེད་དང་སྒྲིན་པ་ལམ་བྱེད་རྒྱུ་པས་དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་ཅིག་ཡོང་གི་མེད་དེ།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལ་འགོད་པ་དེ། འགོད་པའི་སྒྲིན་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་འགོད་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་ཅི་ལྟར་འགོད་དེ། ཁ་དཔེར། ལྟ་བསམ་རུང་ཨོ་ཡོའི་མིག་མ་
ཕྱེས། །འགོ་བསམ་རུང་ཨོ་ཡོའི་བང་མ་ཁྱོག་ །ཅིས་པ་ལྟར། འཐབ་བསམ་
ཡང་དཔའ་བོ་ལག་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟའི་སྐབས་ན་རང་ཡང་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་
ལ་གཞན་པ་རོལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཤ་སྟག་གིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱོབ་བསམ་རུང་སྐྱབས་མི་རྒྱས་ཏེ་དཔེ་རྒྱས་ཁྱེར་བའི་མི་གཉིས་ཀྱིས་
གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱབས་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ད་རེས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མངལ། བསྟན་ཞབས་དམ་ཆོས་དར་བའི་དུས་ཆོད་ཀྱི་
ཟླ་སྟོབས། ལམ་སྒྲིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རེ་དང་འཕྲད་ནས་ཐར་ལམ་ཞིག་
འཛོལ་རྒྱུའི་མཐུན་རྒྱུ་རང་ངོ་གཞན་ངོ་གཉིས་ཀ་ནས་ཚོགས་ཡོད་ན། འདི་ལྟ་བུའི་
སྒྲིན་བར་ཉི་མའི་གསལ་མཐོང་འདི་མ་ཤོར་སྟེང་། སྒྲིན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་
ཀྱི་ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱབ་དགོས་སྐྱེས་པའི་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན་གཅིག་
མིན་གཅིག་ཡོད་དགོས། དེ་མེད་ན་ཆོས་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལུ་བཞིན་ཡོད་
ཀྱང་ལུ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཁོ་རང་ཐེག་ཆེན་མ་དགོས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཙམ་ཡང་མ་
འདང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། ཆོས་ཆེན་པོ་ལུས་པ་དེ་ཉམས་ལ་མ་ཕན་པ་ཡིན་ལ་བེད་
མ་ཡོད་པ་ཡིན། དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་མང་པོར་བལྟས་ན། མགོ་སེར་
ནག་གཉིས་ཀའི་ནང་ན་ཆོས་ཕྱག་ཆེན་ཚོགས་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལུས་ནས་མི་ཆོད་བྱེད་ཀ་

འདེམ་བཤུར་པོ་ཡོད་མོད། དེ་ཆོའི་ནང་ནས་མང་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུད་སོར་གང་ཡང་ན་མ་
འཕར་བར་བྱམས་སྤྱིང་མེད་ཀྱི་ཙམ་ཡང་མི་བྱོ་བས་ཇི་དགའ་རེད་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་མི་
ཉུང་བཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཆོའི་ཡིན་ཞེན། རྒྱུད་དེ་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། ཆོས་ཀྱིས་གོ་མ་ཆོད་པ་མིན་ཡང་མི་ཡིས་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་
ཆེན་གསེར་སྤྱོད་མིན་ན་སྤྱོད་ཆག་བཅུད་འབོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་པ་ཡིན།
དེས་ན་རང་གཞན་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་སྤྱིང་མེད་
སྤྱོད་བུ་ཀུན་རྫོགས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་དང་། སྤྱོད་བྱལ་ནས་པར་མི་རྟོག་པའི་དང་
དུ་སྤྱོད་འཛིག་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་
གཞན་པ་ཞིག་མེད་དེ། འཕགས་པ་སྤྱོད་བྱུང་གིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་
འདིས། །སྤྱོད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །རི་
དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མ་ཐས་གཏུག་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་དང་མི་རྫོགས། བྱ་བ་གང་
བསྐྱུང་གྲང་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲལ་དུ་ཐེད་མི་ཐེ། དེའི་ནང་དུ་འགྲོ་འམ་མི་འགྲོ། རྩ་བ་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་གསུམ་པོ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལ་སྤྱུག་ཡོད་པའམ།
དེ་ལ་རག་ལས་ཡོད། དེ་ཡང་། ཨོྲཱ་མ་ཞི་པ་རྒྱེ་རྩྱུ་ཞེས་མ་ཞི་རྟོག་གཅིག་བརྟོན་
ཡང་། དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འཕྱུར་བ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་ན། འདོན་
བསྐྱུང་པ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་ཁ་ལོང་བ་དང་། རྒྱ་འབྱོར་བས་ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་ཆོད་
པོ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཞིག་བསགས་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད། མི་ཆོ་རི་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཅིག་སྤྱོད་

ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དངོས་རྒྱུ་དང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྲུལ་དུ་སྒྲེད་ཀྱང་
 བྱེད་དེ། འོན་ཏེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་གོས་ཞེས། བྱམས་
 དང་སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེད་གོས། དེ་ཡང་ཙུ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན་སྤྱིང་
 རྩེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཡོད། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་སྤྱིང་རྩེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་རུང་དམིགས་
 མེད་སྤྱིང་རྩེས་གཞན་དོན་མཛད་རྒྱུ་ལས་ལྷག་པའི་མཛད་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་
 བ། ང་ཆོས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྐྱུབ་ནས་མ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རང་ཐར་བའི་
 སྐྱམ་སར་མ་སྤེབས་པར་གཞན་འཁོར་བའི་མཆོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ། དེ་བས་རང་
 གིས་ཐར་ལམ་ཞིག་ཟིན་དགོས་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཐབས་
 མེད་པས། ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུབ་ལ་དེས་ཆོག་མེད་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུབ་
 ལ་ཐབས་ཆག་གི་དོན་ཆེན་གཅིག་པུ་དེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་རྒྱུ་བོ་དེ་ཡིན།
 དེ་ཡིན་ན་ང་ཆོ་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་ཐར་བའི་ལམ་སྟེ་ཞིག་ཨོ་ཆེད་ལྷ་
 བའི་གང་ཟག་གིས་ཅི་ལྟར་དགོས་ཞེས། དང་པོ་ནས་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཇི་
 བཞིན་པ་སྐྱེ་ནི་མ་ཤིང། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཀུན་རྩོད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱེད་དགོས་
 པ་ཡིན། དེ་སྐྱེད་ན་སྐྱེ་བས་དེ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལ་གོམས་ན་སྐབས་ཤིག་དོན་དམ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཀུན་རྩོད་བས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཐབས་ལ་སྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གོམ་དགོས། དེ་
 ཡང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དེ་སྤྱིང་རྩེས་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཟུར་གཉིས་སམ་དོན་གཉིས་
 ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལས་སྤྱིང་རྩེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་

ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་ནང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུ་བསམ་རྒྱུ་བདེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཤ་སྤྱག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་གི་བསྐྱེད་མི་ཤེས། སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དག་གི་ཁོ་ན་བྱེད་པར་གོམས་ནས། བཟང་གོམས་མེ་ལྷེ་བྱེན་ལ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགོ་བར། ངན་གོམས་ཆུ་སྒྲ་ཐུར་དུ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ལ་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྲིད་འགོ་བཞིན་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་པོ་རང་རེའི་པ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། པ་མ་བྱས་པ་དེ་ཡང་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཙམ་ཀྱིས་མི་ཚད་པར། སེམས་ཅན་རེ་རེས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་པ་མ་བྱས་པའི་གྲངས་ཚད་ཀྱང་ས་ཆེན་པོའི་དུལ་ཕྱན་ཀྱིས་འབྲུན་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མང་བ་རྒྱལ་བ་བདེན་པར་སྤྲོ་བའི་བཀའ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་འཇུག་དམ་པའི་སྤྱིས་བུ་དུ་མའི་ལུང་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་མངོན་གྲུ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་བདེན་ཏྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པ་ལྟར་བཞག་ན། འོང་བ་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་པ་མར་མ་གྲུར་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་སྤྲོད་རྗེས་སྤྱི་རྒྱ་དེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་གཏིང་ནས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་དུས། སྤྲོད་མི་རྗེ་བ་ལ་རྗེ་བྲུལ་བྱས་པ་དང་ཁ་བཤད་ཀྱི་སྐད་ཆ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་དུ་ཆོ་འདིའི་ཨ་མ་ཀླན་མོའམ་ཡང་ན་ཆོ་འདིའི་མིང་སྤྲིང་མཛའ་གྲོགས་ཤིག་ ཉམ་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་གཞན་གྱིས་གསོན་པོར་པགས་པ་བལྟ་འགོ་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཤ་ཆ་སྤྲོད་རྗེ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད། ད་ལྟ་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་བཙོ་བསྟེན་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་ནས་དུ་འབོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་ང་ཚོའི་པ་མ་བྱེད་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་

ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་མ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་རྒྱུ་ནམས་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་བཞིན་པ་ལྟའི་ཕ་མ་དང་དབྱེ་བ་སྤྱོད་ཅིང་མེད། དེ་བཞིན་དེ་ལྟའི་ལུས་འདིའི་ཕ་མ་
 དང་དེ་མིན་ཆོ་སྟོང་གི་གཉེན་ཉེ་རིང་གོགས་དག་འཇཛའ་ནམས་ཀྱིས། དཔུལ་བ་མིན་
 ཡང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་ནས་སྒྲིམ་མགོ་མི་ཐེག་ རྒྱུ་ལག་གིས་ལུས་པོ་
 མི་ཐེག་ ཟས་ཟ་མ་དང་བཏུང་བ་སྒྲིམ་ཅི་ཞིག་གི་མིང་ཅིམ་ཡང་མ་གོ་ནས་མི་ལོ་མང་
 པོ་ཡིན་ཅིང་། མི་གཙང་བའི་ཐུང་དང་གསུང་བྱི་ཅིམ་ལ་རེ་ནས་འགོ་བཞིན་པ་ཡིན་ན་
 སླིང་རྒྱུ་སླིང་རྒྱུ་ལོ། །དེ་མིན་ཡང་དུད་འགྲོའི་ལུས་བྱངས་ནས་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་
 རོག་ཏུ་སྒྱེས་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་ནས་བཤས་ལ་ཕབ་བཞག་ན་རྒྱུ་ནས་ཤེས་དུས་
 འགྲོད་པ་ཅི་ཅིམ་ཞིག་མི་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་ཡིན་པས་ཕ་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་ནས་སླིང་རྒྱུ་བ་དེ་སླིང་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་ཡིན། དེ་ལྟར་
 སླིང་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལུས་ཕན་ཐོགས་མེད་པར། རྒྱན་མོ་བསམ་བཟང་གི་བསམ་པ་
 བཟང་པོ་ལྟར། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཅིམ་ཞིག་གིས་སྟོབས་རུས་པ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
 ཀྱིས་མི་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་ན་སྟོན་པ་ཅིམ་དང་ནམ་པ་ལ་མ་བྱེད་ཅིམ་ཡིན་པ་དེས་ན།
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ། ངས་སེམས་ཅན་འདི་
 ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཏན་བདེ་རྫོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ལ་བཀོད་
 དགོས་སྒྲུལ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉིས་
 སམ་བྱུང་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་པ་བྱངས། ཕྱིན་བྱུག་གི་
 སྟོད་པ་ལ་བསམ་སྟོར་གཉིས་ཀས་འཇུག་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་
 སྟོན་མེད་གི་རིགས་རྒྱུད་དེ་ལ་སྟོན་སྟོན་སྟོང་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསམ་སྟོན་གཏོང་དུས་
 མི་ཞིག་ཡིན་སེམས་ཤིག་ཡོད་དུས་ཕྱགས་འདུན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས། ཡང་མིན་ན་

ཆོས་ཤིག་འགྲུབ་དགོས། ཡང་མིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཞིག་འགྲུབ་དགོས། དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་བཏང་ན། མི་ཐོག་སྔོན་མ་ནུམས་གྱིས་ཁ་
དཀར་ནས་མགོ་མ་དཀར་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་རང་གིས་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་པ་ལུལ་བུ་ཡིས་
མ་བློན་ན། ས་མཆོར་དུ་བ་ག་ལ་ཞིག་ཅས་བསམ་སྒྲུབ་མི་ཐོག་སྔོན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
ནས་ཆེ་ཉི་མ་ནུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེར་སོང་ཆར། ང་ཆོས་ཆ་ཁུག་གྲོག་གི་མི་མ་དགོས་འཇོམ་
སྒྲིང་གི་ཡུལ་གྱུ་ཆེན་པོའི་མི་དེ་ཆོས་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཟེར་བ་འདི་འགྲུབ་རྒྱ་ཆར་རྒྱ་མེད་
པར་མ་འགྲུབ་ནས་ཤི་ཁའི་ཉིན་མོ་འགྲོད་པ་སྒྲུབ་ཞིག་མཆི་མས་གང་། བྲང་སེན་
རྗེས་གྱིས་གང་ནས་ཤི་བ་མང་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་བསྐྱབས་ཏེ་ཞེ་འཆོངས་ཤིང་
འགྲུབ་ཆར་སོང་བའི་མི་ཞིག་ཡོད་མ་དར། དར་མ་སྤྱོད་དོ། །འོན་དམ་ཆོས་
བསྐྱབ་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་བསྐྱབ་སྤངས་ཤེས་ན་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ།
དམ་པ་གོང་མ་མཁས་བཙུན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་སངས་དཀར་མོ་ལ་གཡུ་རལ་རྒྱས་པ་ལྟ་
བུ་ཅི་ལྟར་མང་པོ་ཡོད་སྤྱོད་། དེའི་ནང་ནས་འགའ་རེ་དགུང་ལོ་གཞོན་སྐབས་ང་ཆོ་སྒྲུ་
བོ་ཐ་མལ་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་མི་གང་མཆོམས་ཤིག་ལ་ངེས་འབྱུང་
སྒྲུས་ནས་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲུ་ཆོ་དེའི་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་ཅི་འདྲའི་
མང་པོ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཨོ་འགྲུབ་མ་རེད་ཨོ་སྒྲུབ་རེད། བསྐྱབ་ན་སུ་ཡིན་
ཡང་འགྲུབ་འོང་། ཉི་མ་རེ་རེར་ཡང་ཡར་སྒྱུད་འོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། མ་བསྐྱབ་པར་
བསྐྱད་ན་རྟོག་མོ་ལ་ནེམ་ཞིག་ཐོག་དོན་མེད་དོ། །དེས་ལྷག་པར་དུ་ས་ཆོས་ཡོད་
ལ་སྒྲུས། ཆོས་དང་སྒྲུ་མ་གཉིས་གྱིས་མ་ཐོང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འགྲིམ་ནས་
ཡོད་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ན། ཆོས་ལྷ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་གྱིས་ལག་མི་ཐོགས་པས་ཤི་དུས་མི་
འགྲོད་པ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་མ་ཐོན་ན་ཐོ་ཐ་མའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐ་མ་ཆོས་བྱ་བ་མ་ཐོན་པའི་

གཤམ་ཡིན། ཆོས་འཛིན་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལ་སྒྲེར་གྱི་སྐལ་བ་ཆད་འདུག་དགོས་པ་
 ཅི་ཡོད་དེ། ཐོ་གོ་བ་ཅན་གྱིས་འདད་རེ་ཐོག་རན་དུས་དང་། བྱ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་
 རམ་ཆོད་རེ་བྱེད་དགོས་པ་འཇམ་བེན་རན་པའི་དུས་ཆོད་ལ་སྒྲེབས་ཡོད། རྒྱུ་སྒྲོ་བུར་བ་
 ཞིག་དང་འབྲུད་དུས་གཞི་ནས་སྒྲག་སྒྲུངས་སྒྲུར་གསུམ་བྱས་པས་གར་ཡང་མི་སྒྲེབ།
 དེ་ཡང་སྒྱུས་ཐོ་རབ་ཅིག་ཡིན་ན་སྒྱུས་པའི་ཉིན་ནས་གོམས་བསྒྲུབ་ཡོད་དེ་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་
 ཀྱི་ལམ་མི་རྟོག་བར་ཤེས་རྒྱ་དང་མཁུན་རྒྱ་ལྷན་སྒྱུས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་རང་གི་ནམ་དཔྱོད་
 ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཁུན་མཐོང་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་མི་འཆུག་ ཐོ་
 འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོ་ཕྱེད་ཀྱི་ལ་མོ་བརྒྱབ་དུས་གོམས་རྒྱ་དཔུས་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པས། ཡ་རབས་བབ་པ་ཐོ་ཁ་ཉ་ལ་ཉན་ཤེས། བཅོས་རྒྱ་མགར་རྒྱ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ནི་རེད། ཐོ་ཐམ་འཛི་གྲངས་དེ་ཡིན་ན་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་རུང་བསམ་མེད་ཡིན།
 ཁ་ལོ་ནམ་རྒྱ་སྟོང་བད་ཡིན་པ་དང་གོམས་ནི་གི་ནི་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་རེད། དེ་དུས་
 བྲང་ལ་འཐམ་ནས་སེན་བྲང་བྲེད་དུས་ཕྱིས་ཆར་བ་ཡིན། སྒྱུས་ཐོ་མོ་སུ་ཡིན་རུང་མི་
 ཞིག་ཡིན་དུས་ཆག་ཞིག་འཛིན་དགོས་ལ་ཆག་ཞིག་བཞག་ནས་ཞོག་དགོས་མ་གཏོགས་
 མི་ཆོ་ཞིག་གི་སྟོད་སྟོད་ལ། སྒྲུང་པོས་ཉལ་བསམ་གྱིས་རྒྱ་ར་རྟ་ཡིས་བཀའ་ཡང་
 འགྲུབ་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུང་ཆད་ཆད་མ་དོན་མེད་ཆོ་ཕྱི་མའི་
 ཁྱར་པོ་ཕྱི་བྲེད་ཅམ་ཡིན། བསམ་བསམ་ཆད་མ་བསམ་ཆར་བ་ཡིན། བསམ་རྒྱ་
 ཆད་མས་ཅི་ཡང་མ་ལོ་བ་དང་། བསམ་རྒྱ་བད་ནས་ཆོས་ལ་བསམ་པ་ཡིན།
 ལས་རྒྱ་ཆད་མ་ལས་ཆར་ཏེ་འགྲུབ་རྒྱ་མེད་པར་ཐང་ཆད་པ་ལ་ཐུག་ནི་རེད། དེ་བས་
 ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་སྒྲུང་རེ་བྱས་ན་འགྲུབ་ངེས་པ་དེ་ཡིན། མང་པོར་བཤད་ནས་གཉིད་
 ཐུན་གཅིག་མ་གཏོགས་བཤད་པ་ཡིན། བཤད་པས་བཤད་གོ་མ་ཆོད་པར་ཁ་ལྷེ་ལྷེ་བ་

ལ་ལྟར་པར་སྒྲུག་པ་ཡིན་ན་དེ་དུང་བཅོད་མེད་བཤད་ནས་ཅི་བྱེད། ངག་གི་བསྐྱེད་བརྗོད་
 བསྐྱེད་པ་རེ་ལ་འབད་ན་དེ་ཡིན། ཡང་མ་སོང་མ་བརྒྱུག་ས་གཅིག་གྲུང་མེད་དེ།
 གར་ཉན་ས་ཡི་དག་འམེད་གྲུང་། གར་སོང་ས་ཡི་སྒྲུག་མེད་པས་ཅི་སོང་དོན་མེད་ས་
 མཐའ་རེད་ནས་ད་ནི་འགྲོ་བེར་ན་སེམས་ཙུ་ཙུ་ལས་འབྱུག། ཡང་མ་འགྲོ་ག་བསམ་པ་
 ཅི་ཡོད་མི་སྲུང་དག་གི་བ་གྲུང་། སྒྲོལ་གྱི་གོང་བུ། མཚངས་ཀྱི་རིལ་རིལ་གྱི་སྒྲུག་
 རེད། བར་བལྟས་ན་མིའི་མཚངས་མཐོང་མོད། ཚུར་བལྟས་ན་རང་གི་མཚངས་
 དེ་ལྟར་མིན་པར་འགྲོ་ས་གང་ན་ཡོད། དེ་ལྟར་མཚངས་ཙན་སྒྲོལ་ཙན་གྱི་སྒྲུག་གིས་
 ཚང་ཞིག་བཅས་ནས་བསྐྱེད་ན་སྒྲུལ་ཚང་ཞིག་འདྲ་ཞིག་འོས་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་གསུངས་
 གྲུང་ཡོད། ཚུ་མཚན་དེ་འདྲ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་རྩོག་ས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་
 ལྟན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས། དག་
 སྒྲུབ་སྒྲིག་སྤང་བྱེད་པ་མ་ཟད་རང་མགོ་ཐོན་ཏེ་ཐར་བའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིག་རང་གིས་ཟིན་པའི་
 ཐབས་ལ་འབད་པ་བྱེད་དགོས། འཁོར་བའི་གནས་ན་བདེ་བ་མེད་པ་ཤེས་མོད།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོམ་ལས་བྱས་ནས་མི་ཆོ་ནམ་ལྷ་ཅི་འགྲོ་བྱས་པས་ཐར་བའི་མཆོག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་འགྲུབ་པར། ཡང་ཨ་འཁོར་ཡང་འཁོར་ད་སྒྲོལ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་བ་ལས་འོང་རྒྱ་མེད། དེ་བས་ན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་གྱིས་ལམ་ཅི་ལྟར་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།
 རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྟས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དག། ཡང་དག་བརྗོད་
 བར་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མི་འགྲུབ་ཅིང་། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་
 མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་

དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་
དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་བའི་སྐབས་འདིར་ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་
གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་ཞེས་པ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ཁ་ལ་སྨོད་བཅུད་དག་པ་
རབ་འབྱམས་ཡིན་ཏེ། གཤམ་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ལ་མ་དག་པ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བལྟ་བའི་འདུན་པ་དང་བྱད་པར་དུ་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལྷ་བའི་མཆེད་གྲོགས་ཐམས་ཅད་
སྐལ་ལྷན་རྗེ་རྗེའི་མཆེད་ལྷུ་མ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་སྒོ་བཞག་དགོས་པ་
དང་། དེའི་སྨོད་དུ་ཆོས་ལྷ་བའི་ཀུན་སྨོད་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཚུལ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉན་དགོས་ནི་རེད།

ཅ ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བྲིད།

དེ་ལྟར་ན་སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་གསུམ་པར་བྱ་བ། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཆེན་སྤིང་
ཐོག་གི་སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་ལས།
བར་དུ་དག་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ལས། ཐུན་
མོང་ཕྱི་འོག་སྔོན་འགྲོའི་སྐབས་ནས། དང་པོ་སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞི་བཤད་ཆར་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ལ། དང་པོ་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་
སྐབས་དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས་པས། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན། དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་གསུངས་པས།
ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྲིད་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་འཕྲོ་ནས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེས་
གསུངས་པས། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་བྲིད་རྒྱུད་གཉིས་
ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལམ་དབང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་བཅས་པས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་
གྱི་སྔོན་འགོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐུན་མོང་གི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་པ་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
དུག་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན། འདིའི་གོ་རིམ་ལ་མཚོན་ན།
སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞིའི་སྤྱུངས་ནས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆོ་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོ་
འདིར་སྤང་གི་ཞེན་པ་ལས་སློ་ལྷོག་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྷ་མའི་བདེ་འབྲས་ལས་ཀྱང་སློ་ལྷོག་དུས། འོན་གང་དོན་དུ་གཉེར་

བྱའི་ཐར་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་དེ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཀྱང་མི་ཚོག་པར་དེར་སླེབ་དགོས་ན་རྒྱས་ཙན་བྲིད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དགོས།
 ལམ་རང་གིས་རྒྱུད་ཅིང་གཞན་དེར་བྲིད་ཐུབ་མཁན་ཞིག་མེད་ན་ལོང་བས་ལོང་བའི་ལམ་
 བྲིད་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད། དེའི་ཕྱིར་བྲིད་རྒྱུ་འདི་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན།
 དེ་ལས་དང་པོ་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན། ཐར་པའི་རྒྱུ་རོམ་གང་ཡིན་
 ཞེན། ལམ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ལམ་བཤད་དུས་ལམ་གྱི་གཞི་དེ་སྒྲིམ་པ་
 གསུམ་ཡིན། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་སྒྲིམ་སྟེད་གསུམ་ཡིན། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་
 བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་རེད། དེ་དག་གི་ཐད་ནས་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་སྤེང་ན།
 སྦྱར་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩྱུར་བསྐྱུས་ན་ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་ལ་དབྱེ་བ་བྱེ་ན་མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བ་ཡང་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་གསུམ་གང་ཞེན།
 སོ་རྒྱུད་སྔགས་ཏེ། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་སྔགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། དེས་འབྱུང་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་པ་ན།
 གསང་སྔགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དག་སྤྲང་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་རྩྱུར་བསྐྱུས་ན་རང་སེམས་
 འདུལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དེ་བསྐྱུས་བྱ་དང་
 སྒྲིམ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་རེའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་
 བསྐྱུས་བྱ་དེ་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲན་གསུམ་མམ་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་བྱེད་གང་ཡིན་ན་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་
 འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འདིའི་ནང་ནས་ཐར་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་

ཞིག་བཅོས་མིན་ཞེ་གཏིང་ནས་སྒྲིབ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་དམ་བཅའ་རྒྱ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་
ཟེར། འདུལ་བ་ལུང་སྒྲེ་བཞི། འདུལ་བྱིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ། ཉན་ཐོས་
རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲེ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་འདྲིའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ཕྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་
ཡིན། ནང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཕམ་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། དེའི་
བསྐྱམ་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལེགས་ཐར་
བའི་བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་བསམ་ན་ཐེག་དམན་
ལ་གོ་ལ་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན། སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་སྤྱད་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་ཡས་
པའི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབས་ནས་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་བ་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲེ་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་བསྐྱམ་ན་དེ་ཡིན་ནི་རེད། དེ་ནས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པའི་སྒྲོ་གཤེད་གིས་འཛིན་ན་དམ་ཚིག་གིས་འཛིན་པ་དང་། བསྐྱམ་བྱ་གཟུང་འཛིན་
ཀྱི་འབྲུལ་སྤྱང་དེ། སྒྲིབ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྒྲིབ་བྱེད་དབང་དང་གོ་ལ་བྱེད་
བྱིད་ཀྱི་རིམ་པས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ།
གཞི་དམ་ཚིག་གིས་བཟུང་ནས་བདེ་སྤོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་
གསང་སྤྱགས་སྐྱེ་ཁོག་གི་དགོངས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟ་སྒྲིབ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་
གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ། རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱམ་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་
རྫོགས། གཞུང་སྒྲེ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཛིང་རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་

ཤར་དགོས་པ་ཡིན་དུས། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐར་པ་བྱུང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ལུས་རྟེན་བྱུང་འཕགས། དལ་
 འབྱོར་གྱི་ཆོས་སོ་བཞི་ཚང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་སྐས་ཐེམ་དང་པོ་
 རེད། ཡང་དགེ་ཅུ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྷ་བ་དེ་རྒྱང་
 པས་ཕན་ཐོགས་མེད་དེ། འཁོར་བ་གར་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལས་མ་འདས་
 པ་ཞིག་རེད་བསམ་རྒྱུའི་ངེས་འབྱུང་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་ནས། ལུང་གི་ཆོས་སྡེ་སྟོད་
 གསུམ། རྟོགས་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས། ཆོས་བདག་རགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་
 བཅོམ་གྱི་ལམ་སྐས་ཐེམ་གཉིས་པ་དེ་ཡང་བརྒྱད་ནས། ཀུན་སྟོང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
 དང་དགེ་ཅུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན། སྟོང་ཉིད་
 ཉི་ཚེ་བཞིག་རྟོགས་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་དུས། མཐའ་ལས་པའི་
 འགོ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་སྟོང་མི་སྒྲུབ་བསམ་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 སྐས་ཐེམ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཞུགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅུ་བ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་ན་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་ཡིས་ཐེབ་པ་ལྟར་དུ་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་ནས། ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་
 ཅུར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་སྐས་ཐེམ་གོང་མ་ལ་ཞུགས་ཏེ།
 ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱུར་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་དགོས། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་ན། རིང་ལམ་ཉེ་ལམ་སྐྱུར་ལམ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས།
 རིང་ལམ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པས་བསྐྱེལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་སྒྲིན་

སྒྱུ་བ་དང་བྱ་དཀར་བའི་སྒྱུ་པ་ལ་སྒྱུ་དགོས། ཉེ་ལམ་དེ་མེ་ཐེག་པའི་སྒྲིན་གོལ་གྱི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་ཚྲོགས་རིམ་བསྐྱོམ་ན་མི་ཆོ་བདུན་ནམ་ལྔ་
 དང་གསུམ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་ཐུབ་པར་གསུངས། ལྷ་
 ལམ་ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་ན་སྒྲོས་བཅས། སྒྲོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད།
 རབ་ཏུ་སྒྲོས་མེད་དང་བྱུང་པར་དུ་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཐོབ་ནས། མེད་པ།
 ལུལ་བ། ལྷན་གྲུབ། གཅིག་པུའི་དམ་ཆོག་གི་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ། ཀ་དག་
 བྱེད་ཆོད་དང་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས་སྤང་བཞིའི་བཞུད་པ་
 མཐའ་དུ་བྱིན། ལོ་དང་ཟླ་བས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་བསྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་
 བུའི་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཆེད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོ་ལུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ཐར་པ་དམ་
 པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྒོ་བཟང་པོ་དང་
 འཕྲད་པ་དེ་སྐལ་བ་རེ་བཟང་། དེ་ཡང་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་
 བསམ་ནས། དག་བ་བཅུ། སར་བྱིན་དུག་ བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་
 མེད་བཞི། བསྐྱེད་རིམ་དང་ཚྲོགས་རིམ། ཞི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གོང་
 འོག་ཐམས་ཅད་པོ་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་བསམ་པ་དེས་བསྐྱབ་དགོས་བསམ་
 པ་དེ་སྒྱུར་དངོས་ཆེས་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཆོད་བས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་དེ་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་
 གྱི་ཁྲིད་རྒྱུ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། །

ཆ བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་གྱི་བྲིད།

དང་པོ་སྤྲོ་མ་བརྟག་པ།

དུག་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་བྲིད་བཤད་པ་ནི། སྤྲོ་མ་མ་མ་བསྟན་པར་
སངས་རྒྱུ་འགྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གཅིག་གི་ནང་ནས་
ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་ལ། མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་མིག་གིས་མཐོང་བ། རྣ་བས་
ཐོས་པ་ལ་ཡང་སྤྲོ་མ་མ་བསྟན་པར་རང་བཟོ་པོ་ཆོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སྤྲེས་སོང་བ་ཞིག་
མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད་གོ་རྒྱུ་ཡང་མེད། འདི་ལྟར་བལྟས་ཡོང་ན་རང་གཞན་ཆོང་མ་
ལོག་པའི་ལམ་ཞིག་དང་ཕྱིན་ཅི་ཁ་ཞིག་ལ་སློ་རིག་ཡོད་ཅིང་རང་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཤེས་
པ་དང་། ཡང་དག་ཐར་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོདས་པའི་བྱ་བཞག་ཅིག་ལ་དཔེར་ན།
སྤྱོདས་གར་འགོ་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ལོང་བ་ཁྱུ་གཅིག་རྒྱུས་མེད་ཀྱི་དོང་དཀྱིལ་དུ་ལྷུང་བ་
དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཐར་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་སྤྲོང་དུ་ཐར་པ་དམ་
པའི་གནས་དེ་ལ་བྲིད་མཁན་བཤེས་གཉེན་ལམ་རྒྱུས་ཅན་ཞིག་བཅུ་ཉེ། དེ་ལ་
བརྟེན་རྒྱ་བོ་དེ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་བྲིད་ཅེས་གསུངས། འདིར་ངག་འདོན་གྱི་
དངོས་བསྟན་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོདས་སྤང་ཚུལ་འདི་ཡོན་ཏེ། ཆོས་
ལམ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་མི་སྤྲོམ་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་སློར་ཞུགས་གཞན་པན་སེམས་
དང་བྲལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་རྣམས་དུ་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་དེ་དོན་གྱིས་
བསྟན་པས་ལྷགས་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཇི་ལྟར་གོ་དགོས་ཞེ་ན། དང་པོ་སྤྲོ་མ་

བརྟགས་པ། བར་དུ་སྒྲིལ་བ་སྟེན་པ། ཐ་མ་དགོངས་སྟེད་བསྐྱབ་ལུགས།
 སྟོབ་མ་རང་ངོ་ནས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སྟོང་ལུགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་བཞིའི་སྟོ་
 རས་ཤེས་དགོས། དེ་ལས་དང་པོ་སྒྲིལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་བརྟགས་ཐབས་ཀྱི་
 དངོས་ནས་བསམ་སྟོབ་ཏང་ན། སྦྱིར་ན་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་རང་གཤིས་དེ་བྱིས་པའི་རང་
 ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་འཕགས་པ་དེ་མི་ཆེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། སོ་སྦྱིས་
 དེ་བྱིས་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་བསྐྱར་ན། མི་ཤེས་བསམ་མེད་
 ཀྱི་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ལ་བྱིས་པའི་མིང་བཏགས། དེ་ཡང་
 བྱིས་པ་མགོ་གཡོག་སྟེ་ལ། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱར་སྟེ་བ་རྩ་ཀྱུ་ཤའི་ཙེ་མོ་རྒྱུད་གིས་བསྟེད་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་ཏེ་དཔེར་ན། རྩ་ཀྱུ་ཤའི་འཇག་མ་དེ་གྲུང་སྟེད་དུ་སྦྱེས་
 ཡོད་ན་རྒྱུད་ཡར་གཡུག་ཆོ་ཡར་དང་། མར་ལ་གཡུག་ཆོ་མར་ཡིན་པས་གར་གཡུག་
 ས་རུ་ཤ་ར་ར་ཡིན། དེ་དང་འབྲ་བར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱུད་བ་དང་བསྐྱེས་བ་བདེན་ཁ་སྟེ་ཞིང་ར་ལོ་ཡང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 སྟོན་ནི་མི་གཡོ་ཅན་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་ཐུག་དུས་ལོག་ལམ་ལ་བྲིད་འགོ།
 དེ་མིན་ཡང་གཞན་གྱི་གཡོ་སྟེས་རང་ཕུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་དཔེར་མཆོན་ན།
 གནའ་སྤྱོད་ལོ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྷག་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཡིན། རྟོན་པོ་གསེར་མིག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོའི་རྟོན་པོ་ཡིན། ཡང་བྱ་
 རོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱུང་ཞེས་པ་ཞིག་དང་དེ་ལ་རྟོན་པོ་སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཅན་ཞེས་
 པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་ལྷག་པ་དང་བྱ་རོག་གཉིས་ཆོག་དང་གི་དབྱ་བོ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཡུན་རིང་གི་དབྱ་ཡིན་པས་སྟོར་མང་པོ་འཛིང་ཡང་ཁེ་ཕམ་མ་བྱུང་། དེ་ལྟར་འཐབ་
 པས་མ་ཐུབ་ནས་ཉིན་ཞིག་བྱ་རོག་གི་རྟོན་པོ་དེས་བྱ་རོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་འདི་ལྟར་

བཤད། ད་ང་ཚོས་འཐབ་ནས་ཁོ་ཚོ་ད་སྡོན་ཡང་མ་ཐུབ་ད་ཕྱིན་ཡང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་མི་
 འདུག་པས། དེ་ནམས་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱིས་མགོ་གཡོག་ནས་པམ་དུ་འདུག་དགོས་པས་
 ཁྱེད་ཚོས་ངའི་སྒྲོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐོགས་ལ་བྱེད་ཅག་ས་འདིར་མ་འདུག་པར་སོང་ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར། སྒྲོ་ཐམས་ཅད་བཏོག་ནས་ཁོ་རང་གི་ཚང་ཡོད་པའི་ཤིང་རྩ་གོ་ཏའི་
 འབྲམ་དུ་འཕང་སྟེ་ཚང་མ་གཤར་སོང་། ཉིན་ཞིག་བྲག་ཆེན་པོའི་གསེང་ན་ཡོད་པའི་
 རྟུག་པ་ཐམས་ཅད་དམག་བསྐྱེད་ནས་འཛོགས་ཏེ་བྱ་རོག་གི་སྟེང་དུ་དམག་བརྒྱབ།
 དེར་བྱ་རོག་ཚང་མ་སོང་ཚར་བའི་ལྷལ་དུ་བྱ་རོག་སྒྲོ་མེད་པའི་ཉམ་ཐག་གཅིག་པུ་ཞིག་
 ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་། ཤ་ཉེ་བས་བལྟས་ན་ཡང་། སྤང་དག་པོས་བལྟས་ན་ཡི་
 ལྷག་པས་ཉམ་ཐག་པར་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ལ་སྐད་ཆ་ཞིག་དྲིས་དུས། ཁོས། ང་
 བྱ་རོག་གི་སྒྲོ་ན་པོ་སྒྲོ་ན་གྱི་ལྷགས་ལྡན་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། ངས་ནི་དེད་ཁག་གཉིས་
 འགྲིག་ན་དགའ་འདུག་བསམ་ནས་སྐད་ཆ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་མེད་ཁོ་ཚོས་འགྲིག་ཅེས་
 པའི་སྐད་ཆར་ཉན་ཅིམ་ཡང་མ་བྱས་པར་མ་ཟད། ང་སྒྲོ་ན་པོའི་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་པར་
 ཆད་པ་བཅད་ནས་འདི་ལྟར་མ་ཤི་གསོན་དམུལ་གྱིས་འདི་ལྟར་བྱས་ནས་སོང་། ད་
 ངས་མགོ་སྒྱུ་བཏགས་དེ་རྟུག་པའི་དམག་ཚོགས་སྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན། སྒྲོས་
 བཏགས་དེ་རྒྱལ་པོ་འདབ་བཟང་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གསོ་བསའ་ཅི་བྱེད་བསམ་
 རུང་བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་ཞེས་མགོ་བཏགས་སྐབས། རྟུག་པའི་རྒྱལ་པོས་བདེན་ངེས་ཅན་
 ཁོ་རིང་འདུག་ དག་མཆན་འོག་ཏུ་ཚུད་ན་བུ་ལས་བྱམས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། འདི་
 དེད་ཚང་ལ་ཕར་བྱིད་འགོ་དགོས་ཟེར་དུས། རྟུག་པའི་སྒྲོ་ན་པོས་དེ་ཅི་ཨོ་བདེན་མི་
 ཤེས་ཁོ་བྱ་རོག་ཚང་གི་སྒྲོ་ན་པོ་རིག་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བཏགས་མ་དཔུད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 དགོས་དོན་མེད། བཟང་བྱེད་བསམ་ན་ཁོ་རང་འདིར་ཞོག་དང་རིང་ཡོང་ཅེས་བཤད་

མོད། འུག་པའི་རྒྱལ་པོས་མ་ཉན་པར་བྱིན་སོང་བས་འུག་པའི་སྒྲོན་པོ་ཡིད་མ་ཆེས་
པར་དེའི་ཉིན་ནས་ཁ་ཁར་བྱུང་སོང་། འུག་པའི་རྒྱལ་པོས་བྱ་རོག་གི་སྒྲོན་པོ་ཁོ་རང་གི་
ཆང་ནང་དུ་བྱིན་སོང་སྟེ། བྱིན་ནི་མཁས་པ་སློ་རིག་ཅན་ཡིན་པས་ངའི་ཆང་འདི་འདི་
ལས་སྦྱང་ཐབས་ཤིག་བྱེད་ཐབས་ཨེ་བློས་ཞེས་བཤད་པར། བྱ་རོག་གི་སྒྲོན་པོས་
ཆང་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཐབས་ཤེས་ཡོད། དེ་ཡང་ཡག་པ་མ་བཟད་སྦྱང་པོ་དང་།
སྦྱང་པ་མ་བཟད་བཅན་པོ་བྱེད་ཐབས་ཡོད། དེ་ཡང་ལེགས་ཤོས་བྱེད་ན་དང་པོ་ཤིང་
སྐམ་པོ་ཤ་སྟག་གི་བྲི་བཅིག་དེའི་ནང་དུ་སྤྲོ་བ་སྐམ་པོ་མང་པོས་བཀའ་ན་ངོ་ཡང་ངོ་ལ་
བདེ་ཡང་བདེ་ཞེས་བཤད་པར། ཆང་མས་དེ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅེས་སྒྲོ་མཉམ།
བྱ་རོག་གི་སྒྲོན་པོ་ཡིད་རྟོན་པའི་ནང་མིར་གྱུར། ཉིན་པར་བྱ་རོག་ཕྱི་ལ་སོང་ནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བས་སྐལ་བཅུ་ལ། མཚན་མོ་འུག་པ་རྣམས་ཕྱི་ལ་འགོ་སྐབས་བྱ་རོག་
གི་སྒྲོན་པོས་བྲིམ་སྤང་བྱས་ནས་བསྐྱེད། ཉིན་ཞིག་བྱ་རོག་གི་སྒྲོན་པོས་གོ་སྐབས་
ཤིག་དང་བསྟན་ཏེ་བྱ་རོག་མང་པོ་ཡོད་སར་སོང་སྟེ། སང་ཉིན་སྤྲོ་མོ་ནས་བྱེད་ཆོས་
བྲལ་སྤྱིག་ཡག་པོ་བྲིས་ལ་ཉིན་གུང་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱ་རེ་རེས་མེ་མཆུ་རེ་བྲེར་ནས་བྱ་རེས་འུག་
པའི་ཆང་རེར་འཕེན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྐྱབ་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཕྱིར་ཉིན་ཉིན་མོ་འུག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་མི་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་ཆང་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་དུས། བྱ་
རོག་རྣམས་ཀྱིས་འུག་པའི་ཆང་རེར་མེ་རེ་འཕང་བས། ཆང་མས་འབར་ཏེ་འུག་པ་
ཐམས་ཅད་ལྷལ་མེད་དུ་གྱུར་སོང་། དེང་སང་ཡོད་པའི་འུག་པ་དེ་ཆོ་སྒྲོན་པོ་གསེར་
མིག་གི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་བདེན་ཁ་སྟེ། ར་ལོ་ཡང་ན་
དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཞིག་རྟོན་ནས་ལམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱེད་རྒྱུ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་བསྟན་ནས་མི་འབྲལ་རྒྱ་རྣམ་

པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡང་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས་མ་
གཏོགས་རྗེས་ལོ་ཡང་ནས་སུ་ཡིན་ཡང་རྗེས་སུ་བརྒྱུག་པས་ཕན་ནི་མ་རེད། ཀུན་
མཁུན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེས་
བུ་དམ་པ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བགྱི། །རི་ལྟར་མ་ལ་ཡ་ཡི་ནགས་སྤྱང་དུ། །རྣམ་
པར་འབྱམས་པའི་སྤྱོད་དུ་མ་ཕལ་བ་ཡང་། །ཡལ་འདབ་བརྒྱན་པའི་ཚན་དན་རི་
བསྐྱང་ལྟར། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
གང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བུ་དམ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྤྱང་འདོར་ལེན་
ཡང་དག་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་ཀུན་ལྷན་དང་ནི་གྲོགས་བཟང་པོ་ལེགས་པ་སྤེལ་ཉེས་པ་
འགོག་ཐབས་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་བསྟན་ན་དགོས་པ་ཡོད་པའི་དཔེར་
མཆོན་ན། རྒྱ་གར་གྱི་རི་མ་ལ་ཡའི་ནགས་སྤྱང་དུ་ཚན་དན་ས་མཆོག་གི་ལྗེན་པས་
གང་བའི་ནགས་ཆལ་ཞིག་ཡོད་ནི་རེད། ཚན་དན་གྱི་ནགས་སྤྱང་དེར་ཤིང་ཕལ་བ་ཁོ་
རང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རི་ཞིམ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེར་ཡུན་རིང་ལུས་ན་ཚན་དན་གྱི་སྤྱོད་
པོ་ཆར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རྒྱན་ཐིགས་དེ་ལ་ཕོག་པས་ཚན་དན་གྱི་རི་ཞིམ་དེ་ལ་འགོས་པས་
སྤྱོད་དུ་མ་ཕལ་པ་དེ་ཡང་ཚན་དན་གྱི་རི་བསྐྱང་ཚན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེའི་ལྗོགས་ལྗོགས་ནས་དང་པོ་ཡོན་ཏན་ཕྱན་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་རུང་ལོག་པའི་བཤེས་
གཉེན་དང་གྲོགས་པོ་དན་པའི་བྲོད་དུ་སོང་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་བྲིད་འགོ་བར་གསུངས།
ང་ཆོས་རང་ཐོག་ཏུ་སྤྱང་སྤྱེ་འདད་བརྒྱབ་ན་དགོ་བ་དང་སྤྱིག་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་
རྒྱ་དང་དགོ་སྤྱིག་འདོར་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ན་སྤྱིག་བསྐྱལ་དང་བསྐྱལ་ཕྱབ་པ་དང་། ཆོ་
རབས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་གྱུར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་

ལམ་མ་ཁོར་བར་ཤེས་རྒྱུ་དེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངི་ལྟར་ཤེས། ས་
མ་བསམ་པ་དཀར་མོད་བཟང་པོའི་ལམ་སྟོན་ཤེས་ནི་མ་རེད། དེ་མ་ཤེས་དུས་ཅུང་
བད་བསྐབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལོག་ལམ་ལ་སྐྱེལ་བྱེད་ཁོན་རེད་འགྲོ་ནི་རེད།
ཅི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་མ་དུལ་བ་རྒྱུད་རྒྱུ་མེ་ཞི་སྤང་ཆེན་པོ་ཅན་བཟོད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ལས་ཉམ་
སོང་བ་མ་རུང་པ་སྤྱེད་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ན། དེའི་ཡོན་ཏན་
གྲིས་ཁོའི་རྒྱུད་ལས་སྤྱེད་པ་ཞིག་བྱས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་ཐུབ་སྟེ་དཔེར་ན། བྲམ་
བེའི་བྱེད་མི་གདུང་བ་སོར་ཕྱེད་ཅན་གྲིས་མི་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་བསད་ནས་སྟོང་
གཅིག་གི་སྟོང་ཁ་གང་བའི་ཆེད་དུ་མ་གསོད་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐོབ་ཕུགས་ལ་
ཉེ་དུས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་གོ་ནས་དེའི་རྗེས་སྤྱེད་ལས་ཉེ་བདེན་པ་མཐོང་སོང་བ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པས་འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྤྱེ་ལུའི་ཤིང་ལ་འབྲི་ཤིང་བཞིན། །དམ་པ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ། །བཟང་པོའི་དཔལ་གྲིས་བྱུང་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་
པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གཏམ་གྱི་ཁ་དཔེར་ཡང་། སྐྱེ་རོགས་ཐང་ཤིང་བཟང་ན་ཡུ་
མོ་དགུང་དང་མཉམ། །འདྲིས་རོགས་མ་བྱ་བཟང་ན་འཛོལ་མོ་དུག་དང་
འདྲིས། །ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན། ཡང་ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏས། དན་པ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་བགྲིས་ན། །དན་པར་ཕྱིན་རྗེས་རང་ལ་གཞོད། །ཡུར་བའི་རྒྱལ་བརྟེན་པ་
ཡིས། །ཉ་རྣམས་ཞིང་རར་བཀྲམ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་པས། དན་པའི་གོགས་
དང་འགྲོགས་ན་ཡུར་བའི་རྒྱ་ཞིང་ནང་དུ་བྲིད་ནས་དེར་རྒྱ་འབྲིལ་ལ་ཡོད་པའི་ཉ་དེ་ཆོ་ལ་
འོང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཞིང་ནང་དུ་བྲིད་པ་དང་
མཉམ་དུ་ཉ་རྣམས་ཀྱང་སོང་བས་སྐྱམ་ལ་ཐོན་ནས་ཤི་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དན་པར་བརྟེན་
ན་དན་པའི་གན་གྲུགས་གྲིས་རང་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གསུངས། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་

དཔེར། ཁ་ཤ་རི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོད་ནས་ཤོར། ཉ་ཤ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནས་ཤོར།
ཅེས་པས་མཐར་གཉིས་ཀ་མ་ལོན་པའི་དཔེ་ལྟར་དང་། རང་གི་ཚོད་དང་མ་བསྟུན་
པའི་བྱ་བ་དང་རེ་བ་ཆེན་ཡང་མི་འདོད་པ་མང་པོ་འོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། བྱ་བྱི་ལྷི་
གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་ལ། གནའ་སྤྲ་མེ་ཞིག་ལ་བྱ་རིགས་བྱ་སྒྲ་ཡོད་ཚད་འཛོམས་ནས་བྱ་
བརྒྱའི་རྒྱལ་པོ་བསྐྱོ་བྲལ་བས་བྱེད་དུས། སྤྱི་ཉི་མ་སྟོན་ལ་ཤར་བ་མཐོང་ན་དེ་རྒྱལ་པོ་
བྱེད་དགོས་ཞེས་པར་ཁ་འཆམ་ནས། བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཕྱོགས་ལ་
བལྟས་ནས་ཡོད་དུས། ས་ཁྱུང་ཕྱེ་ལེབ་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་འཁོར་བས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་ཕྱག་
རོན་ཡང་ཁ་རྒྱབ་ཏུ་འཁོར། དེར་ས་ཁྱུང་གིས་ཁོ་སྟོན་ལ་ཤོར་དོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རོན་
མགོ་གཡོག་སྟེ་ཕུམ་པ་འགམ་བཅུག་པས་ཕྱག་རོན་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱེ་འགམ་བཞིན་པའི་
སྐབས། རྒྱབ་རིའི་ཕྱོད་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ཁོ་གཉིས་ཀས་མཐོང་མེད་ཕྱག་རོན་གྱི་ཁ་ཕུམ་
པས་གང་ནས་འཕག་འཕག་ཅེས་བརྗོད་འདུག་ཆོལ། ས་ཁྱུང་གིས་ས་ཀིར་ཉི་མ་ཤར་མོང་
ཞེས་སྟོན་ལ་བརྗོད་ཀྱང་ས་ཁྱུང་གི་ཁོ་མོང་མདོག་སྟོབས་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོ་རིགས་མ་བྱས།
དེ་ནས་ཡང་གནམ་འཕང་མཐོན་པོ་སྤྱི་ཚོད་ན་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོ་ཞེས་བཤད་པས།
ས་ཁྱུང་གོད་ཀྱི་སྤྱི་གསལ་ཁ་རྒྱབ་ནས་བསྟར། བྱ་གོད་ནམ་མཁའ་འཕྲུར་ཞིང་གནམ་
འཕང་མཐོན་པོ་བཅད་ནས་མཚམས་ཤིག་ལ་ཁོ་བོའི་ཡན་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཀྱང་མེད་སྟེ་
པས་བྱ་ལམ་གོང་མར་སྟེབ་སྐབས། རེག་རེག་མཐོན་པོའི་དགྲུང་ལ་རེག་ ཅེས་
གསོག་བརྒྱུད་ཞིག་བྱེད་སྐབས། ས་ཁྱུང་ཡར་ཅིག་འཕྲུར་ནས། དེ་ནི་དེ་བས་
དགྲུང་ལ་རེག་ ཅེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་གསོག་རྒྱུད་བསྐྱུམས་ནས་མར་ས་ལ་ཆོ་
ལྷུང་བྱེད་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ལ་ས་ཐོག་ཏུ་སྟེབ། དེར་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་
ཡར་གནམ་འཕང་གཅོད་པའི་སྟོན་མ་དང་མར་ས་ལ་འབབ་པའི་སྟོན་མ་སྤྱི་ཚོད་ཅེས་ཅུད་

གཙོད་བྱེད་སྐབས་པ་མང་ཡིན་པ་ཤེས་རྟེན་སྤྱི་མཐོན་པའི་རྩ་ཙམ་མདོག་སྤྱད་ལྟས་ངན་
འདི་འབྲས་བྱ་བརྒྱའི་རྒྱལ་པོ་ག་ལ་འོས་ཞེས་རྒྱལ་པོར་མ་བསྐྱོས་པར་མ་བཟད། བྱ་
པལ་བའི་གྲལ་དུ་ཡང་མ་རྒྱུད་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ངན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ངན་པའི་ཤན་ཤུགས་
ཀྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་དཔེར་ན་ཕུག་རོན་བྱ་བརྒྱའི་དཔོན་པོ་ཨེ་རེད་མི་ཤེས་མོད། གློ་
ཚོ་བའི་གྲལ་དུ་འགོ་མོད། པ་མང་གི་རྗེས་ལ་བརྒྱུག་པས་རང་རོགས་གཉིས་ཀ་ཅིའི་
ས་ལ་ཡང་མ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཐར་ལམ་ཡང་དག་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཞིག་
རྟེན་རྒྱ་དེ་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་དོན་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ལེགས་ཉེས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དོན་ཆེན་འབྲུག་དང་མི་འབྲུག་གི་རྩ་བར་ཐུག་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དང་པོ་སྒྲ་མ་བརྟག་མཁས་
དགོས། བརྟག་རྒྱ་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡི་དཔང་པོ་དེས་གཞི་བཟུང་སྟེ་དཔེར་ན་རྩོ་
ཀ་ཤི་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞོར་བུ་བརྟགས་པ་ལྟར་བརྟགས་དགོས་མ་གཏོགས། སྒྲ་མ་མ་
བརྟགས་དུག་འཐུང་འབྲ། །སྟོབ་མ་མ་བརྟགས་གཡང་མཆོང་འབྲ། །ཞེས་
གསུངས་པས་བརྟག་རྒྱ་དེ་ཡང་དང་པོ་བརྟགས་དགོས་མ་གཏོགས་བསྟོན་ཆར་ནས་
བརྟགས་པ་རེད་མོད། འོན་པ་སྟེན་བྱའི་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཅི་འབྲ་ཞིག་ཆོང་དགོས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་སྟོང་ཆེན་པས། སྟོམ་གསུམ་གནང་བཀའ་གཙང་མའི་ས་
གཞི་ལ། །ཐོས་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་བརྒྱན། །སྟེ་སྟོད་སྤྱགས་རྒྱུད་རྒྱ་
མཆོའི་ཆོག་ར་མཁས། །སྤངས་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འབྲས་བུས་ཐུག །བསྟུ་
དངོས་བཞི་ཡི་མེ་ཏོག་རྣམ་བཟླ་བས། །སྐལ་བཟང་སྟོབ་མའི་བྱང་བ་སྤྱད་ལ་
བསྟོན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སོར་བྱང་སྤྱགས་གསུམ་པོའི་སྟོམ་པ་གསུམ་པོའི་
རང་རང་གི་གཞུང་ལམ་གྱི་འགལ་སྟོང་མཐུན་སྒྲུབ་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མ་བཟད། མ་འབྲུལ་བར་སྟོད་པས་འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མདོན་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟེ་

སྟོང་དེ་སྟེ་སྟོང་བཞི་པོའི་ཚོག་ལ་མཁས་ཤིང་སྤྲུགས་རྒྱུད་གོལ་བ། བྱུང་པར་དུ་
 ཐབས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་
 སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ། སྦྱོར་དང་སྟོན་སྟོང་མཐུན་དོན་སྟོང་གི་བསྟན་བའི་དངོས་པོ་
 བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྦྱུལ་པ་རེད་ཟེར་ཚོག་
 ལ་ཡིན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ར་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སྦྱང་ན་མ་བྱེད་ཀུན་དགའ་
 བོ། །སྦྱང་ག་མ་འདོན་ཀུན་དགའ་བོ། །ང་ནི་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉིན་ཉིད་སྦྱུལ་ནས། །བྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འཇུག། །ཞེས་
 གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཡིན་པས་
 སངས་རྒྱས་སྦྱང་དོས་ཀྱིས་འདུལ་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དུས་སུ་བབ་ཆོ། དབུ་ལ་
 གཙུག་དོར་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་
 སྦྱུལ་པའི་སྦྱ་གཟུགས་སྦྱང་དོས་སུ་སྦྱང་སྟེ་དོན་མཛད། ཡང་ལམ་ཞུགས་འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ལ་པརྟེ་ཏའི་ཚུལ་བསྟན་དགོས་ཆོ། དེ་ལྟར་དུ་སྦྱང་ནས་བཀའི་བསྟན་བ་
 མཛད་པ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་
 ཡིན་ལ། དང་སང་སྟོགས་མའི་དུས་སུ་ལམ་སྟོན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་སྦྱུལ་ནས་
 འགྲོ་དོན་མཛད་བཞིན་ཡོད་པས། རོ་པོའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་མཛད་པ་མཉམ་
 ལ། རྣམ་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་པརྟེ་ཏ་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མཇལ་མི་བྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ དུས་ཐམའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ལྟར་མཛད་པའི་
 ཆ་ནས་སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་རང་ཉིད་ལ་བཀའ་ངོན་ཆེ་བའི་དོས་ནས་སངས་རྒྱས་
 ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་ན་
 ཡང་། །བཀའ་ངོན་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་མགོན། །ཞེས་དེའི་ཕྱིར་

གསུངས་ནི་རེད། བྱུང་པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་སྒོན་པའི་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཚང་དགོས་ཞེ་ན། སྒྲུ་མ་ལའི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ན། དགྲིལ་འཁོར་ཕྱི་
ནང་གི་དབང་ཐོབ་པ། སྒོམ་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པ། རྒྱུད་སྤྱེ་ཕྱི་ནང་སོ་སོའི་
དོན་ལ་མཁས་པ། བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལས་སྦྱོར་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་སྦྱང་བ་ཅན།
རྟོགས་པའི་ཐད་ནས་ལྟ་བ་མ་ཆོངས་པ། ཉམས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་སྒོམ་པ་ལ་གོམ་
འདྲིས་ཅན། སྦྱོང་པའི་ཐད་ནས་སྤྲོ་ཆོགས་སྦྱོང་པ་གཞན་པན་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱིང་རྗེས་
གདུལ་བྱ་འདྲན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་ན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་བ་དང་སྦྱོལ་མ་ཆེ་ཞིང་བྱ་བ་
ཉུང་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་མིན་གྱི་རང་ལུགས་ཡིན་པས། བརྒྱུད་པ་ལ་སེལ་
ཡོད་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དེ་དམ་ཚིག་གཅིག་པུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་བྱིན་རྒྱབས་
འབྱུང་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ཁོང་རང་གིས་ནན་ཏན་ཆོས་ལ་མ་བྱས་ན། འདི་
ལྟར་དགོས་སྒོལ་ཡོད་ཅེས་པས་ཡང་མི་པན། སྒྲུ་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་ནས་གསུང་པ་
ལྟར་གྱི་ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྟོགས་པས་བདག་རྒྱུད་གྲོལ་བའི་རྟོགས་སུ་བྱ་བ་
ཉུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྲུགས་པ་ཡིན་དུས་བྱ་བ་མི་ཉུང་བའི་ཐབས་
མེད། སྤྲུགས་རྗེས་གཞན་སྒྲིན་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་སུ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྔ་ན་པས་གཞན་དོན་
ལ་སྦྱོང་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལས་
ལྷོག་པ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གིས། བྲམ་ཟེ་བཞིན་དུ་ཆོ་རིགས་བསྐྱུང་
བའམ། །བསྐྱེད་གནས་ཉམས་པར་དོགས་པའི་རྗེང་བུ་སྤྱ། །ཐོས་བསམ་འབྲས་བུ་
གནས་མིན་བྱས་ལ་ཞུགས། །ཤིང་གི་རང་འཐག་ལྟ་བུའི་ལམ་སྒོན་དང་། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། བླ་མ་ཟེ་བཞིན་དུ་ཆོ་རིགས་བསྐྱེད་བ་གསུང་དུས། བླ་མ་ཟེ་ནི་ཁོ་རང་གི་རིགས་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བབུང་ནས་རིགས་ཉམས་མི་བཅུག་པར་རིགས་མི་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མ་ཞིག་གི་མིང་དང་སྤྲོ་མ་ཞིག་གི་ཚུགས་འཛིན་རྒྱ་གཙོ་བོ་མ་གཏོགས་སློབ་མའི་རྒྱུད་འདུལ་རྒྱུ་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་རྒྱུ་ལ་བསམ་སློལ་གཏོང་བར། བསྟན་གནས་ཉམས་པར་དོགས་པའི་རྒྱུ་བྱ་དུ། ཁྱོས་བསམ་འབྲས་བྱ་གནས་མིན་བྱས་ལ་ཞུགས། ཞེས་པས་དགོན་པ་དང་གདན་ས་སྤྱད་དང་ནང་ཆེན། དེ་ཆོ་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱོས་བསམ་མཁུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་འཛིན་ཏེན་ཁེངས་དེགས་ཀྱི་སྟོགས་སུ་ཤོར་ཞིང་། ཁ་ནས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་བཤད་ཀྱང་དོན་དུ། ཆོང་སོན་མ་དག་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་སོགས་སྤྱད་པའི་ཡུན་ཆོགས་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ལ་ཞུགས་ནས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སྤྱད་དང་དོན་འཛོལ་བ་ཤིང་གི་རང་འཐག་ནི་མཆིག་ལ་གོ་སྟེ། ཤིང་གི་མཆིག་གིས་ནས་མ་ཆོད་པ་ལྟར་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་སྟེན་མི་ཉན་པར་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་ན་ནོར་ས་མང་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་འབྲས་ཀྱིས། ནོར་ལོངས་སྟོད་འཛོམ་པ། འཁོར་སློབ་མ་འདུ་བ། ལྷན་པོ་མང་པོས་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བཀྲལ་བ། ཟོག་པོས་ཟོག་པོ་བཀྲལ་པས་ཆོས་མཐུན་དམ་པའི་ལྷ་གལ་མགོ་རྩ་བསྐྱར་བ་མང་ཡང་། རྒྱ་མཚན་ཤེས་པ་འགའ་རེས་དེའི་གནས་ལུགས་མཁྱེན་ན་ཡང་སྤྱོད་པ་མང་པོ་མ་མཛད་པས་ངན་ལང་གིས་རང་རྒྱུད་མ་རུང་པར་གྱུར་ནས་ང་ནི་དེ་དང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་བསམ་པས། ང་རྒྱལ་རྗེ་ཆེ་རུ་སོང་བ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཁྱོད་པའི་སྤལ་བ་ལྟར་དང་ཡང་ཐུག་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་འགའ་རེ་ཐོས་ཆུང་སྟོམ་དང་དམ་ཆོག་འཆལ་བ། རྒྱུད་ཆོད་

དམའ་བས་ནང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཀུན་སྒྲིད་མཐོན་པོ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པའི་སྤངས་ཀྱི་བྲེད་པ་བྱམས་སྤིང་ཆེ་སོགས་གཞན་དོན་བྲེད་སྤྱད་ཀྱི་དཔུང་ཐག་
ཆད་པ་དེ་འབྲུའི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་མཁན་ལ་ཡང་ཐུག་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་འབྲུ་དང་ཐུག་ན་
ལམ་མིན་ངན་འགྲུའི་གནས་སུ་བྲིད་འགྲོ་བ་དེ་བས་ཇི་ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་རང་བས་ལྷག་པའི་
ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་མིན་ན་བསྟན་མི་ཉན་པར་གསུངས། གཞན་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཆེས་སུ་
ཞུགས་ཏེ་སྤྲོ་མ་བསྟན་ཉེས་བྱས་ན་དཔེར་ན། ཤིང་གི་གྲིབ་མའི་བསིལ་གྲིབ་ཏུ་འདུག་
དགོས་བསམ་ནས་དུག་སྤྱུལ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་དུང་དུ་བསྐྱད་པ་ལྟར་ལེགས་ཉེས་ཆེན་པོ་
ཡིན་པར་མཛོང་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས། དམན་པ་བསྟན་པས་མི་རྣམས་ཉམས་འགྱུར་
ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟན་པས་སོན་གནས། །གཙོ་བོ་བསྟན་པས་དམ་པ་
ཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་ལས་གཙོ་བོ་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
པས། དཔེར་ན་སློབ་མ་ཆོགས་ལམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྲོ་མ་སྒྱུར་ལམ་པ་ཞིག་
བསྟན་པ་དང་། སློབ་མ་སྒྱུར་ལམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྲོ་མ་མཐོང་ལམ་པ་ཞིག་དང་།
སློབ་མ་མཐོང་ལམ་དུ་བྲིད་པ་ལ་སྤྲོ་མ་སློབ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་
ཡིན་དགོས། སློབ་མ་སློབ་ལམ་པ་ལ་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་
ཞེས་གསུངས་ཡོད་པས། ང་ཆོ་ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ལམ་
ལ་བྲིད་པ་ལ་སྤྲོ་མ་ས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་མིན་རུང་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་
ཞིག་མིན་ན་གོང་གི་ནོར་ས་དེ་དག་ནོར་དོགས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་བ་སྤངས་ཏེ་
ཡང་དག་པའི་སྤྱེས་བུ་དུས་སྤིགས་མའི་སྤྱབས་འདིར་རྟེན་རྒྱུ་དེ་ནི་ཆོ་གཅིག་དུས་གཏན་དུ་
འཆོངས་བྲེད་ཀྱི་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བའི་སྤྲོ་མ་
ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཁམས། །གདུལ་བྱའི་ཡིད་ལ་སྤྱེས་

བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱོན། །དངོས་བྱུང་ཀུན་གྱི་ཙ་བ་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས།
དེ་ཡང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤྲུག་པའི་བླ་མ་དེ་སློབ་མའི་རྒྱུད་
གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་
པའི་སྤྱི་གཟུགས་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདྲིར་སངས་རྒྱུ་མི་གཟུགས་སུ་བྱོན་ནས་མཐུན་པས་
མཐུན་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱོན་པར་གོར་མ་ཆག་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
པ་རྒྱབས་ཆེན་ལ་སྤྲུགས་གཞོལ། ཆོད་མེད་བཞིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
སྤྱིས་བུ་དེ་འདྲ་ལ་ཕར་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟིགས་ནས།
སློབ་སྦྱངས་ཏེ་བྱམས་པའི་རྒྱན་བཞེས་པས་གང་བྱས་ཀྱང་བདེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ།
གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེར་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆི། །ཞེས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་ལྷ་ས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
སུ་དང་འབྲེལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྤྲུག་གི་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆར་བཞིན་དུ་
འབབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དང་པོ་བླ་མ་བརྟགས་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

བར་དུ་བླ་མ་བསྟན་པ།

བར་དུ་བླ་མ་བསྟན་ཚུལ་ཅི་ལྟར་དགོས་ཞེ་ན། གོང་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་
ལྡན་གྱི་བླ་མ་དེ་ཆེད་ནས་བསྟན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་སློ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཆ་གང་བཤེས་སློམ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་བ་
ཁྱད་དུ་བསད་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་བླ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་དགོས་ནི་རེད། བླ་མའི་སྤྲུགས་ལ་མི་མཉེས་པའི་བྱ་བ་རྩལ་ཟད་ཅོམ་ཡང་མི་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲོང་ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དད་མོས་དྲག་པོས་སྒྲོང་ལ་མེད་པར་བསྟེན་
 དགོས་ཏེ། བད་པས་སྒྲན་པ་མགོན་པོས་སྒྲེལ་མ་དང་། །འཛིགས་པས་ར་མདའ་
 ཆོང་བས་དེད་དཔོན་དང་། །བྲུ་བས་མཉན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་གི་དང་། །ཉོན་མོངས་
 དྲག་ཡིས་འཛིགས་པས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནད་པས་
 སྒྲན་པ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ལུགས། མདོ་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེགས་
 ཀྱི་དུ་སྒྲོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་སྒྲན་གྱི་
 འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ནལ་ཏལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་འདུ་
 ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོས་རང་མགོ་སྟོན་ཆེད་
 སྒྲེལ་མ་བསྟེན་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མཆོའི་ཞོར་དུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོང་བས་དེད་དཔོན་
 མཁས་པ་བསྟེན་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲག་པོས་སྒྲེ་གིའི་སྤང་ལ་གཙུར་ནས་
 ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་
 ལྟར་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། བསྟེན་ལུགས་དེ་ཡང་སྒྲོབ་མ་ཐཆད་དེ་འབྲས་བླ་སྒྲོབ་
 གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་དེ་འབྲ་ཡང་ཡོད། བྱད་པར་དུ་བླ་མས་སྒྲོབ་མ་བརྟགས་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་མི་གཞི་བཟང་པོ་ཡིན་པ་གལ་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། མི་གཞི་
 ངན་པའི་ཟོལ་སྒྲོར་ཐ་གུའི་ཕྱེས། །བླ་མ་སྒྲོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟར་བསྟེན་ནས། །དམ་
 ཆོས་བླ་མིའི་ཆེད་པ་སྟོབ་ནས་སྤྲ། །རྩོན་ལ་ཡང་དག་སྒྲོ་བས་དམ་ཆོག་
 འཕེན། །ཞེས་པ་དེ་འབྲ་ཡང་ཡོད་པས། གང་ཟག་འགའ་རེ་སྒྲོ་སྒྲུ་མང་པོ།
 དན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དགོས་སྤང་གར་ཡང་སྟོབ་པའི་དོན་ལ་ཉམས་
 ལེན་གཅིག་གྲུང་མི་བྱེད་པར་ཡིག་སྒྲུ་མང་པོ་བསམ་གསལ་འདུག་མཁན། ཡང་འགའ་རེ་

ཨ་གསར་ཅན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ངོ་མ་མི་ཤེས་པས་སྒྲི་སྒྲན་སྒྲ་བ་དེ་ཆོས་ངས་
སྒྲ་མ་ཆེ་གོ་མོ་ལྟ་བུ་བསྟན། སྒྲ་བ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་གཅིག་
ཀྱང་མ་བྱུང་ཞེས་ཆོས་དང་བཅས་པར་ཡི་ཆད་འབྱིན། དེ་ཡང་ཡིད་གཉིས་དང་བཅས་
པའི་གདམས་པས་ཕན་མི་ཐོག་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་ཡང་ཉམས་འགོ། སྤྱིར་ན་
དད་པས་འཇུག་པ་ཞིག་དང་། འདོད་པས་འཇུག་པ་ཞིག་ ལུང་མ་བསྟན་པས་
འཇུག་པ་དང་བཅས་གསུམ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་དད་པས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་
དང་དམ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཏྲེན་དང་བཏྲེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ངེས་འབྱུང་དང་
བཅས་པའི་དད་པའི་ཀུན་སྒྲིང་གིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གཤའ་མ་ཞིག་བྱེད་དེ་དེ་ལྟ་
བུ་དེས་འཕྲུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན། འདོད་
པས་འཇུག་པ་དེས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཆགས་སྤང་ངན་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཆོས་དང་སྒྲ་མར་བསྟེན་བྱུང་བྱས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་མི་འགོ་བར་དབང་དང་ལུང་དེ་ཆོ་ཡང་དེ་
ལ་བཏྲེན་ནས་རྟེན་པ་འཛོལ་བྱེད་བྱས། སྒྲ་མ་མི་བསམ་སྒྲ་མའི་ཡོན་བདག་བསམ།
ལས་སྒྲ་ཕྱིན་ལས་ཞིག་ལ་ལག་ལེན་བྱས་ཀྱང་། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པས་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་ཅན་ཐོས་བསམ་དུག་ཅན་བྱེད་པ་དེ་འབྲུ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ཟད།
བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་དང་བ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་སྦྱིང་ནས་མི་བྱེད་པར། མཆོད་
ཆ་དང་ཡོ་བྱེད་འཕྲོར་ཆས་སོགས་རྫིག་རྩམ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དེ་འབྲུ་དེ་རང་གཞན་གཉིས་
ཀ་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཇུག་པ་ཆོ་
གཅིག་ཡོད་པ་ནི། གོང་གི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲན་པོ་གཟུ་ལུས་ཅན་ལུང་མ་
བསྟན་ནི། སྤྱིའུའི་མཉམ་བཞག་དང་ནེ་ཙཱི་རིགས་སྤྱགས་ལྟ་བུ་དམིགས་ཡུལ་དེ་

དང་འདི་ཞེས་ངེས་བཟུང་མེད་པ། མི་རྗེས་བྲིས་འདེད་པ་ལྟར་རང་ཀར་ཐམས་ཅད་
 དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་པ་གཤིས་ངན་པ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཙམ་ཡང་
 མེད་པའི་བྲི་སྒྲོམ་བྱེས་ལམ་ལ་འབྱམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་གསུམ་ལས་
 དད་པས་འཇུག་པ་བྱས་ནས། དད་པ་དང་ཤེས་རབ། ཐོས་པ་དང་སྣང་རྗེ་རྣམས་
 ཡོད་པ་སྒྲོམ་དང་དམ་ཚིག་ལ་གྲུས་པ། སྒྲོ་གསུམ་དུལ་ཞིང་ཁོང་ཡང་གཏོང་མེད་
 བྲེལ་ཡོད་དག་སྤང་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་མ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡོད་པོ་བཀོད་
 པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྲོ་དེ་གིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བྱུར་ཐམས་ཅད་གིས་མི་
 སྒྲོ་བ་ས་ལྟ་བུ་དང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་གིས་མི་བྱེད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ། སྒྲ་མའི་ཞལ་
 མི་བཅག་པ་སྒྲོ་བ་མ་ལྟ་བུ། ཅི་གསུང་ཉན་པ་བྲན་གཡོག་ལྟ་བུ། དེག་པ་དང་ང་
 རྒྱལ་མེད་པ་བྲུ་མཚོག་ར་ཆད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད་པས།
 མཚོད་པ་ཕྱལ་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་དམ་པ་ཡོན་གནས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱལ་དང་
 རབ་རྟུ་གྱུར་པ་སྒྲ་མ་ཡིན། དེ་ཡིན་པ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་ཀུན་
 འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ་དགོན་མཚོག་བཞི་པ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱུ་ཚེས་དང་དག་འདུན་
 ཏེ། སྒྲ་མ་ཡང་ནི་བཞི་པ་ཡིན། ཞེས་སངས་རྒྱུ་མཉམ་སྦྱར་ལས་གསུངས་
 ཡང་སྒྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་གྲ་རུ་རིན་པོ་ཆེས། སྒྲ་མ་སངས་
 རྒྱུ་སྒྲ་མ་ཚེས། །དེ་བཞིན་སྒྲ་མ་དག་འདུན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ་
 ཡིན། སྒྲ་མ་དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་གོ་དོན་ཅི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་
 ཚེས་སྒྲུ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་ཐབས་མེད་པ་དེས་ན། འབྱོར་བ་ཡོད་ན་
 དགོན་མཚོག་བཞི་པ་མཚོད། །ཞབས་ཏོག་སྲི་ཞུ་ལུས་ངག་བཀོད་པའི་

ལས། །མཐའ་དག་ནམ་ཡང་ཆུད་ཟོས་གྱུར་པ་མེད། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་བསྐྱབ་པ་མཆོག་ །ཅེས་པས་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཙུང་དགའ་བོ་ལ་རྒྱལ་པོ་གི་གྱིད་བུ་རུ་གྱུར་སྐབས་སངས་རྒྱས་
འོད་སྤང་ལ་བྱུག་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཏུ་གྱུར་
པ་དང་། ཡང་དེའི་སྐྱ་གདུང་ལ་གདུགས་འདོགས་སྐབས་གདུགས་འདོགས་པའི་
ལས་ཀའི་རྩོལ་བར་ཞུགས་པས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་རྩོགས་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་ན། སློབ་མ་ཆོགས་བསགས་ཅན་གྱི་ངོ་ཁ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་
ཚུལ་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོགས་རྩོགས་པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་ལས་ཆུད་ཟ་བ་མེད་དོ། །བར་དུ་ལུས་ངག་གི་བྱ་
བས་ཞབས་ཏོག་གིས་མཉེས་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདིའི་སྤྱང་
ནས་སྟིང་པོ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ལེན་དགོས་ན། ལྷ་མ་ལ་ལུས་ངག་གི་ཞབས་ཏོག་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱགས་བདར་པོ་ཉ་མངགས་གཞུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་སྐྱེལ་བསུ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་པར་གསུངས།
གལ་ཏེ་ལུས་པོས་མ་རུས་ན་ཡང་ལུས་ལྷ་མ་ལ་སུལ་ཆར་བ་ཡིན་བསམ་སྟེ། བདག་
ཉིད་ལ་མི་དབང་བའི་འདུ་ཤེས་གྱི་ཐོག་ནས་རིན་གྱིས་བསྐྱབ་དང་། མིན་ཡང་གནང་
བ་རེ་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། མ་རུས་པ་ལ་ཆོག་གིས་
ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞབས་ཏོག་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐུགས་བརུང་སྟེ་ལྷ་མས་གསུང་པའི་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས།
མཐར་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེན་པའི་
གནས་དམ་པས་བསྐྱགས་པའི་གདན་ས་ལྷ་མས་བཀའ་ཁྲོལ་ས་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ། ལྷ་

མས་གསུང་པའི་མན་ངག་བསྐོམ་སྟེ་བསྐྱབ་ཚུགས་འཛིན་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞབས་
ཏོག་ཡིན། དེ་ཡང་ཏྲ་གྱི་ལིང་སློག་གིས་བཅིང་པ་དེ་བཞིག་ན་ཐོགས་མེད་བདེ་ལྷག་
གིས་བགོད་ཐུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཅང་ཤེས་ད་སྤྱོད་མྱོངས་པས་འཛིང་བ་དེ། ལྷ་
མའི་མན་ངག་གིས་བཅིང་བ་བཞིག་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སློབ་སྤྲུན་ནས་སྤྱེ་བས། ཤེས་
རྒྱུད་གྲོལ་ཏེ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མའི་གདུང་
འཛིན་པའི་མཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

ཐམ་དགོངས་སྦྱོད་བསྐྱབ་ཚུལ།

དེ་ཡན་གྱིས་སྒྲ་མ་བསྟན་ཚུལ་བཤད་ནས་ཐམ་དགོངས་སྦྱོད་བསྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།
དེ་ཡང་དགོངས་སྦྱོད་ཅི་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་ཞེན། རྒྱུ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་ངང་པ་
དང་། བྱང་བས་མེ་ཏྲག་བཅུད་ལ་རེ་སྦྱོང་བཞིན། །རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་སྦྱོད་པ་
ངོ་མཚར་ཅན། །སྦྱོང་ལ་མེད་པས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་བཟུང་ནས། །དད་པའི་ཉེ་བར་
ལེན་པས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་དམ་པ་དེའི་ཐུགས་
རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་བུམ་པ་ཚད་ལྡན་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་
ནང་དུ་བཅུད་སྒྲག་ནས་བཤོས་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་
ཡང་གནས་ལུགས་བསྒྲུལ་ནི་ཡིན་ཞེས་ཟབ་མོ་ཞིག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཅའ་ནས་ཨེ་ཆེད་
བལྟས་ཏེ་ཡིག་ཉོབ་འཛེལ་བ་ལས། སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་འཕྲོ་
ཐབས་གྱི་མོས་གུས་དང་གསོལ་འདེབས་ལ་འབད་དགོས། སྒྲོབ་མས་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་
དེ་སྒྲུབ་སྒྲུལ་ཕོར་ནས་བཏོན་པ་ལྟར། བསྒྲུབ་ཕོར་ནང་ན་རི་མོ་ཅི་ཡོད་དེ་སྒྲུབ་པའི་
ལ་དོད་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་ཨ་ན་མ་ན་འབྲེན་ཞིག་མ་རེད་ན་ཡང་། སྒྲུབ་བུ་ཆོས་ནང་
དུ་འཕངས་པ་འབྲེན་བར་སྒྲ་ཡུག་དེ་ཆོན་མདོག་འདི་རེད་ཅེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་
སྟེ་དེ་ལྟར་སྦྱོ་ཡང་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འགྲོ་ཐུབ་དགོས་སོ། །དེས་ན། དང་པོ་
སྒྲ་མ་བརྟགས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བར་དུ་སྒྲ་མ་བསྟན་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཐ་
མར་དགོངས་སྦྱོད་བསྐྱབ་ལ་མཁས་པ་ཡི། །སྦྱེས་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་ལམ་ལ་
འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། བྱེད་པར་དུ་ཐུགས་གྱི་སྒྲུབས་སུ་སྦྱབས་གནས་

དགོན་མཆོག་གསུམ་ཅུ་བ་གསུམ་སོགས་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ཡིན་ནི་
རེད། སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྒྲིགས་མའི་དུས་ན་རང་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་
པའི་གང་ཟག་མིའི་སྤང་ཚུལ་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་སངས་
རྒྱས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་། མཛད་སྦྱོང་མི་རང་རྒྱུད་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སྒྲིགས་མའི་གདུལ་བྱ་རང་རེ་འབྲ་བ་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་
སྐྱབས་མཁན་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཅུག་ཡང་དག་
པའི་སྒོ་མིག་ཕྱེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མ་ཁོར་བར་སྟོན་པའི་བཀའ་
ངིན་ཅན། སྟོང་གསུམ་གསེར་ཕྱེས་བཀའ་སྟེ་གནང་བ་ལས་གཏན་བདེ་ཐར་བའི་ལམ་
བསྐྱེད་པ་འདིའི་བཀའ་ངིན་ཆེ་བ་ཡིན། དེས་ན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངོ་བོ། དེགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱེད་བདག་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་
དེ་ལ་དད་པ་རྣམ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ་དགོངས་སྦྱོང་ལོན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡིས་དང་པོ་སྒྲ་མ་བརྟགས་ལུགས། བར་དུ་སྒྲ་མ་བསྟན་
ལུགས། ཐམ་དགོངས་སྦྱོང་བསྐྱབ་ལུགས་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲོབ་མ་རང་ངོས་ནས་མི་མཐུན་པ་སྦྱོང་ཚུལ།

དེ་ནས་བཞི་པ་སྒྲོབ་མ་རང་ངོས་ནས་མི་མཐུན་པ་སྦྱོང་ཚུལ་དེ་བཤད་ན། ཅུ་བར།
ཆོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་སྦྱོང་མི་སྒྲོམ་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ཞུགས་གཞན་ཕན་
སེམས་དང་བྲལ། །དབང་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་མི་སྒྲོམ་པའི། །ལམ་གོལ་
འདི་ལས་སྒྲ་མས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་

བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚེས་ལམ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་སྦྱོད་མི་སྒྲིམ་ཞིང་། །ཞེས་པས་སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཆལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་ཚེས་འདུལ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་
སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་། ཉེས་སྦྱོད་མི་སྒྲིམ་ཞེས་པས་འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་གི་
ངེས་འབྱུང་བཅོས་མིན་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སྒྲིམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེས་པར་
སྦྱོད་པ་ཕམ་ལྟར་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་མ་རུང་བར་བྱས་པ་ལ་གཉིན་པོ་མི་སྒྲིབ་པར་རང་
རྒྱུད་མ་བསྐྱམ་པས་སྒྲིམ་པ་འཆལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐོར་ཞུགས་གཞན་ཕན་སེམས་
དང་བྲལ། །ཞེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐོར་ཞུགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཚད་
མེད་རྣམ་བཞིས་སྒྲོམ་སྒྱུང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་ཀུན་པ་མར་ཤེས་པའི་སྤྲོད་རྩེ་ཞན་སོང་
བའི་སྟབས་གྱིས། གཞན་ཕན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་བྲལ་བ་དེའི་སྤྲོད་དུ།
དབང་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་མི་སྒྲིམ་པའི། །ཞེས་པས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
སྒྲིམ་དམ་ཚིག་ལ་མི་གནས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གཉིན་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་བུམ་གསང་ཤེར་དང་ཚིག་གི་
དབང་སྟེ་དབང་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་། གོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐབས་བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་སྤྲང་སྤྲང་རྣམ་དག་དག་སྤྲང་གི་རིམ་པ་དང་ནི། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་སྒྲིམ་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་མ་
བསྒྲིམ་པས། རྒྱུན་ནི་ལོག་རྟོག་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ལམ་གོལ་འདི་ལས་སྒྲ་མས་
བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས། ལམ་དམ་པ་བཟང་པོ་ལས་ཁྱད་ནས་ངན་པ་
དམན་པའི་ནང་དུ་སྤྱང་སྟེ། ལམ་གོལ་བའམ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱར་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གཡང་ས་འདི་ལས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཕྱགས་རྩིས་ལྟར་དུ་

བསྐྱལ་ནས་ཐར་བར་མཛད་དེ་ལམ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་མཛད་དུ་གསེལ། ཞེས་
 གཏུང་བས་འབོད་པའི་གསེལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྟ་བུ་མཆོག་གས་ཐོའི་
 སྦྱོད་པ་ཅན། །སྒྲིལ་པ་ཡེངས་ཀྱང་གོ་ཡུལ་འཁྱུག་གོག་འཐག། སྦྱོད་པ་ལོར་ཡང་
 རང་སྦྱོན་མི་སེམས་པའི། །ཆོས་དྲེད་འདི་ལས་སྒྲིལ་པས་བསྐྱལ་དུ་གསེལ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་མཆོག་གས་ཐོའི་སྦྱོད་པ་ཅན། ཞེས་པ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ། འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡེ་ཇི་བཞིན་པའི་ལྟ་བུ་དོན་
 དམ་སྒྲིལ་བྲལ་མཁའ་ལྟར་དག་ཅིང་། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྗུང་བསལ་བཞག་མེད་པ་ཡིན་
 པ་ལ་དེའི་དོན་དེ་མཆོག་གས་པར། སྒྲིལ་བྱས་སེམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོའི་ཆོག་པས་བཏགས་
 པའི་སྦྱོང་ཉིད་དེ་ཕྱོགས་མཐར་ལྗུང་བའི་སྦྱོང་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་ཞིག་ལ་མཆོག་ཏུ་བབུང་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འཁྱུག་སྦྱོག་སྟེ། ཐོའི་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་
 བག་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་པའི་སྒྲིལ་གར་ལྟ་བུ་སྦྱོད་པ་ཕྱིར་པོ་ཅན་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་
 འདི་ལྟ་བུ་མཆོག་གས་པ་དང་། འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིལ་པ་ཡེངས། སྦྱོད་པ་ལོར་བ་
 བསྐྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིལ་པ་ཡེངས་ཀྱང་གོ་ཡུལ་འཁྱུག་གོག་འཐག། ཁེས་པས།
 ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་ཐག་བཅད་པའི་སྒྲིལ་པ་འོད་གསལ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས་གཞན་དུ་ཡེངས་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྲན་པའི་སོ་མཁའ་མི་རྒྱུགས་
 པར། རྣམ་ཆོག་ཐམས་པའི་འབྲུལ་བར་ཡེངས་ཀྱང་། སྦྱི་འབྲུམས་དང་གཤིས་
 ཤོར་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ཆོག་སྐམ་ཞིག་ལ་གདེངས་འཆའ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡེངས་དང་
 མ་ཡེངས་ཁྱད་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྐམ་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་མཐོག་ཏུ་མ་བཤད་པས་
 གོ་མི་ཆོད་པའི་འཁྱུག་གོག་སྟེ། འཁྱུག་གོག་ཅེས་པ་སྦྱོང་འཁྱུག་གོག་ཅེས་པར་གོ་སྟེ་དོན་
 གྲེད་མི་རྣམས་པའི་ཆོག་སྐམ་སྦྱོང་པ་ཞིག་ལ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཡུལ་འཁྱུག་གོག་

གིས་ཉམ་སྤོང་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་བཅུད་སྤྱོད་མར་འཕགས་སྤྱོད་མེད་པར་བྱེད་པ། སྤྱང་ཆེན་
སྤྱོན་པས་ལམ་བུར་མེ་མི་ལེན་པ་ལྟ་བུ། སྤྱོད་པ་ལོར་ཀྱང་རང་སྤྱོན་མི་སེམས་
པའི། །ཞེས་པས། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་བུང་བ་ཆང་འཆོལ་གྱི་སྤྱོད་པ། མ་ཆགས་
ཞེན་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཉེར་གཅིག་གམ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ་
བདུན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་ལོར་བ་སྤྱོད་པ་ལོར་བ་རང་
མཆངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ། ཆགས་སྤྱོད་སྤྱིག་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ལེ་རུང་བའི་
གནས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོན་ལ་བཤགས་སྤོམ་མི་བྱེད་པར་སྤྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་
ཉེས་སྤྱོད་དུ་མི་སེམས་པའི་ཉིན་དཀར་མོའི་འུག་ཀན་གྱི་མིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅན། དེ་
ཡང་གྱུང་པོ་སྤྱུམ་གྱིས་ཐུལ་ཡང་མར་ལྟོག་སྤྱུམ་གྱིས་མི་ཐུལ། སྤྱིག་ཅན་ཆོས་གྱིས་
ཐུལ་ཡང་ཆོས་བྱེད་ཆོས་གྱིས་མི་ཐུལ་བ་ཅན་གྱི། ཆོས་བྱེད་འདི་ལས་སྤྱོད་མས་བསྐྱལ་
དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་ཆོས་ཐོས་པ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་མ་གོ་བར་སྤྱོད་ཆོས་གྱིས་ངན་
སོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཅན་པོ་ཆོས་ལ་བྱེད་ནས་ཆོས་གྱིས་མི་ཐུལ་ཆད་ལ་ལྷུང་བ།
སྤྱོན་མཆངས་ཆེན་པོ་ཅན་འདི་དག་ལས་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱལ་ཏེ་ཡང་དག་
པའི་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་སོལ་ལ་བྲིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། **ནང་པར་འཆི་ཡང་གནས་གོས་ལོར་ལ་**
སྤྱོད། །ན་ཆོད་ཡོལ་ཡང་ངེས་འབྱུང་སྤྱོད་ཤས་བྲལ། །ཐོས་པ་རྒྱུད་ཡང་ཡོན་ཏན་
ཅན་དུ་སྤྱོད། །མ་རིག་འདི་ལས་སྤྱོད་མས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདིས་ཆོག་རྐྱེན་དང་པོས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱེད་པ། གཉིས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
བསྐྱེད་པ། གསུམ་པས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྤྱོན་བསྟན་ནས་
བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཤས་ལས་ལྟོག་པར་སྤྱོད་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། རང་པར་འཆི་ཡང་གནས་གོས་ནོར་ལ་སྟེ། །ཅེས་པས་ལྷག་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མ་ཆགས་སྟོང་སེམས་དང་བྲལ་ནས། སང་ཉིན་རང་པར་ནས་
འཆི་བར་ཤེས་ན་ཡང་གནས་དང་ས་སྟོགས་གོས་དང་མལ་ཆས། གསེར་དངུལ་རྩ་
བོག་ཀ་ཆ་ལོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ནོར་རྩལ་ལོངས་སྟོང་སོགས་ལ་ཞེ་ཆགས། ཞེ་
སེམས་འཕྲེང་བ་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་པ་
མེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་གཤམ་ཁོ་ནས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་ཡལ།
ཚོ་སྟེང་མགོ་ལ་རྩྱེགས་ཏེ། ར་ཚོད་ཡོལ་ནས་རྒྱས་པར་སྟུག། །དཔེ་ཉིན་གཅིག་ལ་
ཆ་བཞག་ན་ཡང་དགོང་སྤྱི་ཤོའི་གྲིབ་ཆེན་འཁོར་ས་ལ་སྟུག་ཀྱང་། ད་དུང་སྤྱིན་ཆད་
འཁོར་བར་མི་འབྱམ་རྒྱུའི་བསམ་པ་དང་འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་གི་ངེས་འབྱུང་དང་སྟུག་
བསྐྱལ་སྟོན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོ་ཤས་དང་བྲལ་ནས། འདིར་སྤང་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་འཐམ་པ་ས་ལོག་གི་བྱི་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱུང་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་
རྫོམ། །ཞེས་པ་འདི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་
དཔྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བས་དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་ཐོས་ཆ་རྒྱུང་
ཞིང་། ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་རང་གིས་མི་ཤེས་པར་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་
དང་ང་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུད་སྟོས་ནས་རྒྱུད་
ཁེངས་པའི་རྫོམ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱོན་པའི་ནང་གི་སྤལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་ན།
མ་དག་འདི་ལས་སྒྲུལ་སྤྱོད་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ངན་པ་ཡ་སར་
སྟེབ་ན་སྟུག་པས་མི་ངན་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཆེ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷན། མ་
རབས་རྣམས་ནི་མཐོ་ཐོབ་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་ཤོག །ཅེས་
གསུངས་པ་ང་ཆོས་འདོན་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཐོས་པ་རྒྱུང་བ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུ་མ་རིག་མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་སོང་བའམ་
དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དམུས་ཡོང་མཁན་པར་འབྱམས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་
ལས་པ་གཅིག་སྒྲ་མ་དམ་པས་བསྐྱལ་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རྟུང་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་ལུས། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྣམས་སྤུ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་རྒྱུན་ཁར་འཆོར་ཡང་འདུ་འཛིན་གནས་སྒྲོར་སེམས། །དབེན་པ་བསྟེན་
ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཤིང་ལྟར་རེངས། །དུལ་བར་སྦྱ་ཡང་ཆགས་སྤང་མ་ཞིག་
པའི། །ཆོས་བརྒྱད་འདི་ལས་སྒྲ་མས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོག་རྟུང་རེ་རེས་བསྟན་ནས་དེ་ལས་
བསྐྱོག་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུན་ཁར་འཆོར་ཡང་འདུ་འཛིན་
གནས་སྒྲོར་སེམས། །ཞེས་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྲང་བ་
བྱིད་མཁས། རིག་པ་ཅོལ་རུང་། རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རང་སྒོ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་ཁར་ཤོར་ནས་རྒྱུན་ཆག་སྒོ་ཞིག་གིས་དེད་བཞིན་པ་མ་ཆོར་ནས།
དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཤོར་ན་ཡང་། ཡར་གྱི་ཆོགས་གལ་མི་འགྲིམ་མར་གྱི་ཆོང་ཁྲོམ་དང་
གོང་ཡུལ་འགྲིམ་ནས་གོགས་ངན་པ་ལོག་པར་སྒྱུད་པའི་རིགས་དང་། འདོད་ཡོན་སྒྱུ་
མའི་ཞོར་རྩས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཤོར་ནས། འདུ་འཛིན་ཟེར་བ་དེའི་ངེས་ཆོག་འགྲེལ་ན།
མང་པོ་མཉམ་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་དག་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཞེན་ཅིང་སྤང་བས་འདྲིས་ནས་འཛིང་
བར་བྱེད་པས་འཛིན་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་གྱིན་ཡོད་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་གཞན་
དབང་དུ་སོང་སྟེ་བདེ་སྤྱུག་རོ་སྒྲོམ་དང་བདེན་མེད་སྒྱུ་མའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་
བདེན་ཞེན་ཨ་འཐས་ཀྱིས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས་རྒྱལ་ཁམས་མང་པོར་གནས་སྒྲོར་ལ་
སོང་སྟེ་དེ་ནས་ཡོང་བའམ་ཡང་ན་འདུ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོན་གསུམ་མངལ་ཕྱག་གི་

གནས་སྒོར་བྱེད་རྒྱ་དང་། དབེན་པ་བརྟེན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཤིང་ལྟར་རེངས། །ཞེས་
པས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དབེན་པ་མི་མེད་
ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱད་ནས་ཡུན་རིང་བསྒྲོམ་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ནང་དང་གསང་བའི་དབེན་པ་
བསྟན་མ་ཐུབ་པས། སེམས་བདག་འཛིན་ལས་དབེན་པའི་དོན་མ་རིག་པར་རང་རྒྱུད་
སྤར་ལྟར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཞེས་ནས། ལས་སུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་སྐྱམ་
གྱི་ཡལ་ག་ལྟར་རེངས་ཤིང་སྒྲོག་སོང་བའི་གཤམ་མོ། ངལ་བ་དོན་མེད་ཀྱི་ཁེ་བྲགས་
བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དུལ་བར་སྒྲ་ཡང་ཆགས་སྤང་མ་ཞིག་པའི། །ཞེས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིའི་ཀུན་སྦྱོང་འཇམ་པའི་ཚུལ་འཆོས་
ཀྱིས་མི་སེམས་བསྐྱས་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་སར་དུལ་བ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་
གཞན་རྒྱུད་པར་ལ་འདུལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། དོན་གྱི་སྤྱིང་
ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་ག་མ་ཉམ་གྱུ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་གཡོན་ཙན་གྱི་ལའི་བརྟུལ་
ཞུགས་ལྟ་བུ། ཆོས་བརྒྱུད་འདི་ལས་སྒྲ་མས་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞེན། རྟེན་པ་བདེ་བ་གྲགས་པ་བསྟོད་པ་བཞི་པོ་བྱུང་
ན་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་ལྷོག་སྟོགས་ཀྱི་མ་རྟེན་
པ་སྟུག་བསྐྱལ་མི་སྟན་པ་སྤྱད་པ་བཞི་པོ་བྱུང་ན་མི་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་
པས་པའི་གང་ཟག་གིས་དོན་གཉེར་བྱེད་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལམ་ལས་ལོག་སོང་བའི་ཆོས་
བརྒྱུད་པོ་འདི་ལས་སྒྲ་མ་དམ་པས་བསྐྱལ་ནས། འདི་རྣམས་ལས་གྲོལ་བར་མཛད་དེ་
སྦྱིད་སྟུག་རོ་སྟོམ་དང་ཐམས་ཅད་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་བྟངས་སྟོམ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཐུག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། **གཉིད་འཁྲུག་འདི་ལས་སྤར་དུ་སང་**

དུགསོལ། །ཁྱི་མུན་འདི་ལས་སྤྱུང་དུ་བྱུང་དུགསོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་ནམ་པ་གཉིས་གཉིས་གྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བའི་སྐུ་མ་སར་བྱང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་
འཐུག་འདི་ལས་སྤྱུང་དུ་སང་དུགསོལ། །ཞེས་པས་མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟན་
བཤིང་། མ་རིག་པའི་མལ་བཅས། སྤྱི་ཤི་ལ་སྤྱས་གཏང་། བདེ་སྤྱུག་གི་གོས་
གྲོན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉིད་འཐུག་སང་དཀའ་བ་ཞིག་གིས་ནོན་ནས་བག་ཆགས་སྒྲ་
ཆོག་གྱི་མི་ལམ་རྒྱུ་པའི་གཉིད་མེ་ཆེ། ཐོག་མེད་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུན་ཆོད་ནས་
གཉིད་དུ་ཡུར་བ་ད་དུང་ཡང་སང་དུས་དང་དངས་དུས་མེད་པ་འདི་ལས་སྤྱུང་དུ་སང་པར་
བྱ་བའི་ཐབས་ཤིག་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གིས་བསྟན་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས། །ཁྱི་མུན་
འདི་ལས་སྤྱུང་དུ་བྱུང་དུགསོལ། །ཞེས་པས་རྒྱ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བའི་བཙོན་ཁང་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་མུན་ལྟ་བུ་འདིའི་ནང་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་
ལྷ་དུག་གསུམ་ལ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་ལས་གྱི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས།
སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་གིས་བབ་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོག་པའི་ཁྱི་མུན་གཙོད་ཡང་བ་
འདི་མ་སྤྱོད་བསམ་པ་མེད་པ་འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་མཐའ་དང་། ཐར་དུས་
མེད་པའི་སྤྱུན་ཁང་ལྟ་བུ་འདི་ལས་སྤྱུང་དུ་བྱུང་ཞིང་ཐར་ནས་སྒྲོར་ཐོན་ཏེ། སྤྱུང་དུ་ཐར་
བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ལྟར་
ཐུགས་རྗེ་སྤྱབས་གྱི་གཟིགས་པས་མི་འདོར་རྒྱུར་དཔལ་མགོན་སྒྲ་མ་དམ་པ་བྱིད་མཁྱེན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་འབོད་པ་དྲག་པོས་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱངས་པ་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་བཤེས་
གཉིན་བསྟན་པའི་བྲིད་དེ་སོང་བ་ཡིན་པས། དེས་རྗེས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐོག་
གི་སྤྱོད་འགྲོ་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ཆོངས་གསུམ་གྱིས་བཙུངས་ནས་བཤད་

པ་ལས། བར་བ་གཞུང་དོན་ལ་ས་བཅད་ཆེན་པོ་གཉིས། ཐུན་མོང་ཕྱི་འོ་སྔོན་འགྲོ་
དང་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྔོན་འགྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐུན་མོང་ཕྱི་འོ་སྔོན་འགྲོ་འི་བྲིད་
རྒྱུ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་འཆད་ཉན་ཡོངས་རྫོགས་ཐེངས་གཅིག་གྲུབ་མོང་བ་ཡིན། སང་ཉིན་
ནས་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྔོན་འགྲོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བཤད་
དགོས། དེ་རིང་གི་ཆོས་བྲིད་ལ་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་གཉིས་
བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡང་གཏོང་བྱས་ཏེ་རྗེས་འབྲུག་སྐྱོར་སྐྱོང་ཞིག་བྱས་ན།
དེ་ཡང་སྔོན་ལ་བཤད་པའི་དཔེ་འབྱུང་རྟེན་དཀའ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ལྟོག་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
དེས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐོ་རིས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་འཁོར་བ་
མཐའ་དག་ལས་སྒྲོ་ལོག་པ་ཡིན་ན། དེ་མི་ཉན་དེ་ལ་མ་འགྲོ་བེད་ན་འདི་དགོས་འདིར་
སོང་ཞེས་པའི་ལམ་ཞིག་སྟོན་བབ་པའམ་འོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པས་ཡིན་ཏེ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་
ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པ་ཞིག་མེད་ལ། བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལ་ཨ་འཁོར་
ཡང་འཁོར་བྱས་ཏེ་འཁོར་འདུག་པ་འདི་ལ་སྤྱད་གི་ཐུན་ནག་ལ་ཟད་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་།
སྐྱིད་གྱི་ཉི་མ་སེར་པོ་ཤར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲོ་ལྟོག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དེ་
མིན་པའི་འགྲོ་ས་ཞིག་བཙུག་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མེད་པའམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་
ཐར་སོང་བ་ཞིག་ལ་འགྲོ་ས་ལོན་དགོས་དུས། དེ་གང་ཡིན་བལྟས་འོང་ཆོ་བྱང་རྒྱབ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡིན། དེས་ན་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྟེན་ན་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་མེད་པ་དང་མེད་ལུགས་ཅི་འདྲ་རེད། དེ་གསུམ་ལ་བཟང་ངན་དང་སྐྱིད་
མི་སྐྱིད་རང་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོར་སོགས་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འགྲོ་
སའི་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོབ་དགོས་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་

གསུམ་པོ་དེ་ཅུང་ཟད་ཤེས་དགོས། དེ་དཔེར་ན་གཉིད་མ་བདེ་བའི་མི་ལམ་འབྲུག་
པའི་གཉིད་མེ་ཆེ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་སང་ཐབས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔེ་བཙུན་ཁང་
ནང་དུ་ཚུད་སྲིད་བའི་སྤྱི་ལུན་འདི་ལས་ཐར་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་ན། ཐར་སྲིད་བའི་
ས་ན་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས། དེའི་བདེ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་རྒྱུ་དེ་ལ་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ཞེས་ས་
བཅད་དེ་ལྟར་དུ་བཞག་པའི་ཐར་པ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་དང་གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་
དག་བཙུན་སྟེ། དེ་གཉིས་པོའི་མིང་ལ་ཐེག་དམན་དག་བཙུན་ཞེས་གསུངས། དེ་
ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དོར།
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་མ་བློ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིད་སྤྱུག་
མ་གཤིབ་པར། རང་དོན་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ལུང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་
དང་ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
འགོག་པའི་སྒྲིམ་འཇུག་ལ་ཞུགས་པས་ན། བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་ཏྲོགས་ཙམ་
ཞིག་གིས་མངོན་ཏྲོགས་ཀྱི་སྟངས་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་མི་འབྱུངས་པར་ཐར་སྲིད་བས་
ན་ཐར་པ་ཡིན་པས། ཐར་བ་ན་ཐར་པ་འཁོར་བའི་གནས་ནས་ཐར་བས་གོ་འཕང་མ་
འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་བསྐྱར་ན། སློ་ལྡོག་ས་
བཞི་ལས་སློ་ལྡོག་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལས་སློ་ལྡོག་དགོས་པ་ཐེག་
ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་གནད་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་
ཡང་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་ན་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་གཏན་གཤགས་མིན་མོད་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་
ལ་ཇི་སྲིད་ཁ་མ་བྱལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཞི་བ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
མི་ཐུབ་པར་གསུངས། དེས་ན་ང་ཚོས་དེ་འདྲའི་ཐར་ལམ་དེ་བདམ་མི་ཉན་ཏེ།
གཞུང་དུ། ལམ་གོལ་དམན་པར་མ་གཏོང་ཀུན་མཁྱེན་རྗེ། །ཞེས་འབོད་ཀྱིན་ཡོད་

པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་ལ་ལམ་དམན་པ་ཞེས་བརྗོད་མོད། དེའི་ལམ་ལ་ཞུགས་
དགོས་ཆེ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པས།
བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་འདམ་དགོས་ན། འོག་མའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་ཆོང་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་འདམ་
དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན།
དེའི་གོ་འཕང་དེ་སྒྲིན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན། སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཡིན་པ་དང་། མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་མངའ་
བའི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ཡོན་ཏན་དེ་སོ་སོའི་སྒྱུ་བའི་སྒྲོས་དཔོག་རྒྱ་ཅན་ཞིག་མིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྲེགས་རེ་ཙམ་ཤེས་
པ་དེ་ལ་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་འདི་དག་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ཐར་པ་ཕན་ཡོན་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པ་དེས་ཤེས། དེའི་སྤྱིར་དུ་ཐར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཏེ་
གོ་དགོས། དེ་གོ་ན་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་ཆོས་མ་བསྐྱབ་ན་མ་བསྐྱབ་པ་རེད་གཅིག་བསྐྱབ་ཆོར་ནས།
སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་དགོས། བདམ་རྒྱ་ཡོད་དུས་སྤྲོ་ཤོས་དང་བྲག་ཤོས་
མི་བདམས་པར་དཀའ་ཤོས་དང་སྤྱག་ཤོས་ཅི་ལ་བདམ། དེ་ཡང་སྒྲིས་བྱ་ཞིག་ལ་ཆེན་
པོ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚོ་སྒོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་ཡིན། སྒོ་སྟོབས་ཅི་ཆེ་
ཞེ་ན། རང་དོན་ཉི་ཆོ་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོའི་འདུན་པ་མི་གཏང་པར།
གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འགོ་ཁམས་རྒྱ་

མཆོག་ཏུ་བདེ་ཚྭ་གས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་རྒྱུ་འོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པའི་ལམ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོའི་ལམ་དེ་ལ་ཀུན་སྒྲིང་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་ལྷན་པ། དག་ཅུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་
ཆ་མཐུན། དེ་ལ་ཡང་རིང་ལམ་ཉེ་ལམ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
དེ་ཡང་རིང་ལམ་དེ་ཆོག་ས་གཉིས། ཉེ་ལམ་དེ་བསྐྱེད་ཚྭ་གས། སྒྱུར་ལམ་དེ་
ཚྭ་གས་ཆེན་དངོས་གཞིའི་བྲིད་ཁ་ལྟར་དུ་ཀ་དག་བྲིག་ས་ཆོད་དང་ལྷན་བྱུང་བོད་གཤམ་
གཉིས་གི་སྒྲོན་ས་རྟོག་ས་གོམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་ཐུག་མདོ་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་
སྐུ་གས་ལམ་ནས་བྱང་འདུག་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དེ་འགྲུབ་པ་ཡོད་ནི་རེད། དེ་
ལྟར་ན་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོགས་གྱི་གོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འཁོར་བའི་སྐྱུ་
བསྐལ་ལ་སྐྱུ་བསྐལ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་མ་སྐྱེས། ཐར་པ་
ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མ་ཤེས་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད་མ་ཤེས་པར།
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ད་བར་དུ་འབྱུངས་ནས་སྐྱུ་བསྐལ་སྟོང་བ་ཡིན་ན།
ཐར་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྒྱུ་དེས་སྒར་མེད་གྱི་མིག་ཅིག་ཐོབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
དངོས་སུ་དེར་སྐྱེབ་ཆེད། དེའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་གོག་ས་མེད་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་སྐྱེབ་
ས་དེར་སྐྱེབ་དགོས་པ་ལ། ལམ་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་ཅན་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་ཞིག་མ་
ལོན་ན། ལམ་འདི་ལྷས་སྟོན་མི་ཤེས། གྲུས་སྟོན་མི་ཤེས། དེན་པ་མས་ཀྱང་
བསྟན་མི་ཤེས་པས། སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཁོ་ནས་སྟོན་ཤེས་པ་ཡིན་པ།
དེའི་སྐྱབས་གིས་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་བསྟོན་ཚུལ་གྱི་བྲིད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཞོར་དུ་དག་བའི་གོག་ས་པོ་བསྟོན་ཚུལ་དང་སྟོག་པའི་གོག་ས་པོ་སྤང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
དགོས། དེ་ཡང་དག་བའི་བཤེས་དང་དག་བའི་གོག་ས། སྟོག་པའི་བཤེས་དང་

སྒྲིབ་པའི་གྲོགས་དེ་ཚོ་བརྟག་ཐབས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་བསྟེན་ཐབས་ཀྱིས་བསྟེན།
སྒྲིབ་ཐབས་ཀྱིས་གཅིག་མ་སྒྲིབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་པར་དགའ་སྟེ། འདྲ་
འདྲ་བ་ལ་ཁོར་དོགས་མང་། བྱུང་པར་བྱུང་བའི་བསྟེན་ཐབས་གངས་མང་བས་ཆོས་
པ་དོ་མ་ལ་བདུད་སྒྲིབ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པས་སྒྲགས་ཨོ་ཤེས་དང་གཞོན་པ་སྒྲིབ་ཨོ་
ཐུབ་བསམ་གྱིན་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བརྟགས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟེན་
པ་སྒྲིབ་ནི། དགའ་སྟེན་གྱི་རུ་མ་ཚོན་བསྐྱེད་ནི་ཞིག་འབྱུང་གི་བསམ་དུས།
བདུད་སྒྲིབ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མི་ནས་
བཟུང་སྟེ་མི་དགའ་བར་སྒྲགས་དོག་བྱེད་ནི་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་ཆོས་ལ་བར་ཆད་བྱེད་
ནི། སྒྲིབ་ཤོལ་བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་ཡོད་ཆད་པོ་བདུད་ཀྱི་རིགས་མིན་ན་ཡང་སྒྲིབ་པའི་
གྲོགས་པོ་ཡིན་ཤིག་ཤིག་ཡིན། དེའི་སྒྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟག་དུས།
སྒྲགས་རྒྱུད་སྒྲིབ་རྒྱུ་མཁུ་གང་བཞིག་ཡིན་མིན་བཟུ་གཤམ་ཆེ་ཞེས་གསུངས། སྒྲགས་
རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་མཁུ་གང་ཐོབ་ཅི་ལྟར་མཐོ། མཚན་ཅི་ལྟར་ཆེ་རུང་། ཐར་ལམ་སྟོན་
པའི་བཤེས་གཉེན་དོ་མ་ཞིག་རེད་ཟེར་ཤེས་དགའ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བ་རང་
ལ་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་ལས་འབྲེལ་ཅན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཆེད་དགོས་པ་མ་
གཏོགས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་བཟང་དན་ལྟོས་ཤོག་ཅེས་བཤད་པ་
མིན། དེ་བཟུ་དགོས་ན་ལྟ་མཁུ་ཁོ་རང་ལ། ག་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ལེགས་
ཉེས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་མཁུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་མ་
གཏོགས་རང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིག་ལོང་བས་ལམ་གོ་མི་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་གཞན་
ཀྱི་བཟང་དན་ཅི་ལྟར་ཤེས། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་སྟོ་ཤེས་ས་ཞིག་ཆེད་ན་དེས་འགྲིག་པ་ཡིན་པས་གཞན་སྒྲགས་པོ་རེད་ཅེས་

སྤྲོད་འདུག་མི་དགོས་ཏེ། དཔལ་སྤྱུལ་ཚང་གིས། བསྟོན་སྤྲོད་གཉིས་ཀ་མི་ཉན་པ་
 གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཉེ་འབྲེལ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་མ། ལར་
 སུལ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ད་དུང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ན་
 དུས་ནམ་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་ལྟོས་མ་བརྟེན། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་འདི་
 ལ་འདུས། གདམས་ངག་ཆོག་གཅིག་ཡིན། ཤིན་རྒྱ་ཟབ་གསུངས་ཡོད་པས།
 སར་བཤེས་གཉིན་བརྟགས་པའི་ཞོར་དུ་རྒྱུར་རང་ཉིད་སློབ་མ་བཟང་པོ་ཞིག་རེད་ཡོད་མེད།
 རང་ཐད་ལ་བཞག་ནས་བལྟ་དགོས། གལ་ཏེ་སློབ་མ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་
 ཚང་མེད་ན། མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་ཡིན་པས། དེའི་ཐོག་
 ནས་རང་གི་དགོ་ཆ་ནམ་སློབ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་རང་གིས་
 བཅོས་ནས་ལམ་ལ་བཞག་དགོས་ནི་རེད། དེ་ཤེས་ན་ཅང་ཤེས་སྐྱེ་བོ་བདུད་ཀྱི་དབང་
 དུ་མི་འགོ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་བཤེས་གཉིན་དམ་པ་རྙེད་ཚར་ནས་བསྟན་
 པའི་དུས་སུ་མོས་གུས་ཐང་ལྟོད་མེད་པ་ཞིག་གིས། ཅི་མཛད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱིས་སློ་
 ལིངས་སེ་སྒྲ་མ་ལ་འགེལ་བ་དང་། སྒྲ་མས་ཅི་གསུང་གི་བཀའ་བསྐྱབ་པ་དེ་དངོས་
 གྲུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྩེ་མ་བོ་ཡིན་ནི་རེད། དགོ་བའི་ཆོགས་སྒྲུབས་ཆེན་ཆོགས་བྱེད་ཀྱི་
 སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་དགོས་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། དེ་ད་དུང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེ་ཟད་དཀའ་འདུག་
 བསམ་ན། སྒྲ་མ་དམ་པའི་སར་ཕྱིན་བྱས་གི་སྒྱུད་པའི་མཛད་པའི་ནང་དུ་རང་ཡང་
 འབྲེས་ས་ཨི་རྟེན་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྒྲ་མས་ཆོགས་བསམས་ཆེན་པོ་
 མཛད་བཞིན་ཡོད་ན་རང་གི་ཡང་དེའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་རུང་འབྲེལ་བ་རེ་
 བཞག་ ལུས་ངག་གི་ལས་ཐོས་བསམ་སློམ་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་དེ་དང་ལྷན་

ཅིག་ཏུ་སྤྱང་སྟེ། ཐུན་ཐལ་རྒྱལ་ཞིག་ཕྱགས་པ་ཙམ་ལས་མ་སྤྱབ་རུང་ཕྱགས་ནས་གང་
རུས་བྱེད་ན་སྒྲ་མའི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་ཇོགས་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་ཡང་རྒྱ་རྒྱུང་དང་བྱ་བ་
རྒྱུང་དུས་གོ་ཆེན་པོ་ཆོད་ནས་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདུམ་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
སྤྱགས་འདི་ལམ་སྤྱར་བའི་སྤྱབས་གྱིས་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་ལ་ཞབས་ཕྱི་བྱས་བསྟེན་
བཀྱར་དང་བསགས་སྤྱང་བྱས་ན་ཚོགས་ལམ་གྱི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས། སྒྲ་མའི་
གདམས་ངག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་ལམ་
ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ཡོད། ཆོ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་
བ་མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་དུས། མཐོང་བྱིན་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་
གནས་པ་སྟོམ་ལམ། བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་དངོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་
མཐར་ལམ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་སྟོན་པས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཡོད། དམ་པའི་སྦྱོར་བྱ་
ལ་བསྟེན་ན་ཆོ་བྱི་མ་ངན་སོང་ལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བསགས་ཡོད་ཀྱང་། ད་རེས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་
འདིའི་ཐོག་ནས་མི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལས་དེ་བཟུང་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲ་མ་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་སྤྱོད་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་མང་པོ་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་སྤྱབ་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་ནི་རེད།
དེས་ན་སྒྲ་མ་ལ་ལུས་ངག་གི་ཞབས་རྟོག་བསྐྱབ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇོགས་པ་དང་། ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཇོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་ཚོགས་
གཉིས་ཇོགས་པའི་འབྲས་བུར་སྐྱུ་གཉིས་དམ་པ་ཐོབ་སྤྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་
དུས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་རྩྭ་ལ་མ་ཤེས་ཤིང་། སྒྲ་མ་མ་བསྟེན་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅི་
ན། སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་དང་མ་འཕྲད་པས་འཁོར་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཀྱི་འཕྲང་ལས་མི་ཐར། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཤེས་
 པའི་ཚྲིངས་པ་ཡིན་པས། མི་དག་བའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་དང་ཅི་
 བསམ་ཡང་དེ་མིན་མི་ཤེས། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་
 འཕྲད་པ་མེད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ཁུལ་བྱས་མོད། ཤམ་ཐབས་འགོ་
 ཡི་ཁུལ་འཇལ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས། ཐར་བའི་ལམ་སྐྱེད་མི་ཐོན་པ་སོགས་མདོར་ན་
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ལེགས་པ་དང་བཟང་པོའི་ཆོས་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་ཤིང་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བདུད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་
 འདི་ཕྱི་གཉིས་ལ་མི་བདེ་བའི་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་མགོ་ལ་འབྱེད། དེ་ཡང་རང་གི་མགོ་
 ལ་རང་གིས་བྲངས་བ་ཡིན། བྱེད་པར་དུ་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་མི་བསྟན་པར་མ་
 ཟད་ཡུལ་དམ་པ་ལ་སྦྱང་ན། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྒྲོད་པ་
 དེ། །ཡམ་དང་མཛོད་དང་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་རྣམས་
 གྱིས། །ཚྲིངས་ཅན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ན་རང་གི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མདུན་ལམ་རང་གིས་མ་འཛོམས་ན། སྒྲགས་ལམ་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནི་མ་ཤིང་། སྒྲགས་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་དངོས་གྲུབ་རྒྱུར་བ་
 ཡིན་ཡང་། འགལ་ན་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཆེ་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་དོན་ཆེན་པོ་
 ཆོགས་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མན་ངག་ཟེར་བ་ཡིན་ལ་མན་ངག་དེ་འགྲུབ་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཡོད་དགོས། ཐབས་དང་ཆོག་འདི་རིམ་པའི་བྱེད་ཐབས་དེ་མེད་ན་མན་
 ངག་གི་ཆོག་རྒྱུད་བས་གོ་མི་ཆོད། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱིན་དུག་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ།
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མན་ངག་
 གི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་མི་ཐུབ་པས། ཡན་ལག་འདི་དག་

ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
 རེད། དེ་བཤད་དོན་གང་ཡིན་ཞེན། ཐར་བའི་ལམ་སྤེ་ཟིན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ཡིན་པ་རེད། ངེས་འབྱུང་
 མེད་ན་དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་སློ་མི་ལྡོག། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
 ཞན་ནས་ཆོས་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བཞག་དང་འཁོར་
 བའི་བྱ་བ་བཀག། སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕ་བ་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་མེད་དེ། དུག་ཤིང་གི་
 ཕ་བ་མ་ཆོད་ན། ཡལ་ག་ཆོད་པས་དུག་གི་རྒྱུན་མི་ཆོད། དེའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་
 མེད་ན་མོར་སྤེམ་སློ་ཁེལ་བ་ཞིག་ཐོབ་མེད་རྒྱུ་སྐར་ཡང་ལན་མང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བྱེད་དུས་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་སྤྲོ་འགྲོ་འདྲིའི་འཁོར་བ་ལས་སློ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྤྱི་རྒྱུ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བྱེད་
 ལུགས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་བསྐྱེན་ནས་དེའི་དགོངས་སྤྱོད་
 བསྐྱབ་པའི་སྐྱོར་དེ་ཆོ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་དོན་ཆང་མ་དག་འདོན་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་
 བས་དུས་རྒྱུན་འདོན་སྐབས། དང་པོ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ། དོན་གཉིས་
 པ་ལ་དེའི་དོན་ལ་རང་གིས་བསམ་སློབ་པ་དང་ནས་ངེས་ཤེས་ཆེད་རྒྱུ། དོན་གསུམ་པར་
 དེའི་དོན་དེ་དང་རང་གི་རྒྱུད་ཆོད་གཉིས་པོ་སྤྲེལ་ནས། ང་རང་ཉིད་ལ་མཆོན་ན་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་གི་གཡ་དུ་འདུག ད་ཕྱིན་ཆད་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕ་བ་ཆོད་བྱེད། བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་
 ལམ་སྤེན་འོང་བྱེད། ཆོ་འདི་བདེ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱིད་བྱེད། གཞན་སེམས་ཅན་པ་མར་
 གྱུར་ཆོད་སྤྱིང་ཇིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས། སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་བདེ་བར་འགོད་བྱེད་ཁོ་ན་སྟེ། གཏམ་ནག་ལ་ཕབ་ན་

ཚང་མ་སྤྱག་མི་རིག་ཐབས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ད་སྡོན་ཐོབ་མ་སྤྱོད་ནི་ཞིག་ཐོབ་ཐབས་དེ་
རེད་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མང་པོ་རེད་ལ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་གཅིག་པ་མ་
རེད། དཔེར་ན་ནད་མ་གཅིག་པ་ལ་སྤྲོན་མ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐེག་པ་མཐོང་མན་
སྤྱོས་བུ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁམས་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་འདུག འོན་དེ་རེས་འཕྲད་པའི་
ཆོས་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ན། ལྷུང་ལུགས་
དན་པ་ཁ་སྤྱབ་ཁར་འཁོར་བའི་གནས་ལ་ལྷུང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷུང་ས་བབ་པོ་བྱེ་མའི་
ནང་ཆོས་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་བསྟན་པ་དར་ས་ལ་སྤྱོས་པ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཐོན་ཡོད་ན། ད་
འཛིག་ཏེན་མི་སྤྲོ་ཤེས་དོན་གོའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ས་ཞིག་ཡིན་ན་མིས་མི་ལ་མི་སྐྱད་གྱི་སྤྱང་
ནས་བཤད་གྱིན་ཡོད་པས། འདིའི་ནང་ནས་མདོ་དོན་རྒྱུར་ལ་བསྐྱུས་ནས་རང་ཉམས་
ལ་ཕན་བྱེད་ཅིག་ལོན་དགོས་ཞེས་བསམ་སྐྱུའི་སྒྲེ་རགས་གསེབ་ཏུ་གཙུག་ཡུལ་བརྒྱབ་སྟེ།
མ་ཤེས་པ་སྤྱངས་དགོས་ནི་རེད། ག་སྤྱི་ག་སྤྱི་ས་ནས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། ཆོ་སྤྱི་
མའི་ལམ་ཆེན་ལ་སྤྱོད་པ་འམ་དེ་མིན་ཡང་རྒྱུན་སྒོ་བྱུར་བ་དང་འཕྲད་དུས་སྒོ་བྱིས་བྱུར་དུ་
ཨོ་ཡོད་མི་ཤེས་པས། ཐོ་རང་གིས་རང་མགོ་ཞིག་མ་ཐོན་ན། ཨོ་རོགས་ཟེར་ས་
ཆེད་དཀའ་བས། ཡང་པ་རྒྱུད་གིས་བྱིར་མི་འདུག་པར། དེ་ལུགས་གྱིས་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་གནད་ཆེ་ཤོས་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་ཨོ་ཤེས་བལྟ་རྒྱུ་བོད་གནད་ཆེན་
གལ་ཆེན་དུ་འཛིག་བབ་ནི་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནད་གྱི་མདོ་འགག་ཟིན་རྒྱུ་བོད་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་རིང་གི་ཆོས་མཚམས་དེ་ནས་འཛིག་སྤྲུགས་
བསྡེ་སྡོན་དང་བཅས་ཆོས་བྲིད་གྲོལ་ལོ།

ཙོ། ཉིན་ལྔ་པའི་ཆོས་བྲིད་གྱི་མཚམས་སྒྱུར་ཞལ་གདམས།

ཁར་སང་ཡན་ཆོད་དུ་སྒྲོ་སྒྱུར་གི་སྒྲོར་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས།
སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་འདི་དང་སྒྲེལ་ནས་བྲིད་གྱི་ལུགས་སུ་ལག་བྲིད་བྱས་ནས་བཤད་
པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྱུར་ན་ཆོས་བཤད་པ་འདི་སྒྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་པན་ཐོག་ས་སྒྱུད།
ཆོས་གྱི་སྒྲུན་དེ་སྒྲོ་བ་མས་བསྟན་ནས་སེམས་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་བྱེད་ཅིག་
ཡིན་ནི་རེད། དེ་ཡིན་ན་སྒྲོ་སྒྱུར་གི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྒྱུར་ནས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་དགོས་
ནི་རེད། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་པ་མ་ཟད་ཞི་བ་ལྷོགས་གཅིག་པ་རང་དོན་དུ་སྒྱུར་ན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡང་ལྷོག་དགོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མི་
ཁོམ་པ་བརྒྱུད་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གོལ་ས་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། དཔུལ་བར་
འགྲོ་བ་བྱང་ཆུབ་གྱི། །གཏན་གྱི་གོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་
སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་གཏན་གོགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོའི་ནང་དུ། ལྷ་རིའི་བྱས་ཆོས་བཤད་ན་
དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དག་བཅོམ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེའི་
སྔོན་ལ་ཆོས་ཟབ་མེ་ཞིག་གསུངས་པས། དགེ་སློང་དེ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མེ་དེ་སྒྲོ་
ལ་མ་ཤོང་བས་དེ་ལ་མ་མོས་པས་འབར་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་
སོང་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། ལྷ་རིའི་བྱ་བྲོད་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་དགེ་
སློང་དེ་རྣམས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་
མེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་བཤད་པས་རེ་ཞིག་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་།

དེ་ནས་ཐར་ཏེ་མངོན་པར་ཚྲོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཐབས་
མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་མདོ་སྟོད་པར་
ཡང་། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྟུང་ཀྱང་ཉན་ཐོས་པ་
དང་རང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་སྟོན་བྱུང་ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལྷི། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ལྟར་ན་སྟོ་ལྟོག་བཞིས་འཁོར་བ་ལས་སྟོ་ལྟོག་ རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པས་ནི་
བཟྱགས་གཅིག་པ་ལས་སྟོ་ལྟོག་དགོས་རྒྱུ་བོ་དེ་སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲིང་དོན་ངོ་མ་བོ་ཡིན་ནི་རེད།
འོན་ཏེ་སྟོང་ས་ཏེ་འབྱོར་བའི་ཆད་འདྲ་བོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་
ལས། ཆོས་ཀྱན་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོར་
བྱུངས། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་དུ་བཏེན། །ཡིངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱུང་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱན་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་
འདུས། །ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཆོང་མ་གནད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་
ཡིན་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་འདུལ་རྒྱུ་བོ་དེ་གཅིག་པུའི་ནང་
དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་ནི་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་ཅི་ཙམ་བསྐྱབ། སྟོ་
སྟོང་ཅི་ཙམ་བསྐྱེམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་དེ་ཇེ་རྒྱུང་ལ་འགོ་དགོས་པ་
ཡིན། ཆོས་བསྐྱབ་ནི་བོ་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་སོང་ན་ཆོས་བསྐྱབ་པ་
དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། ཆོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཆོས་ངོ་མའི་གལ་དུ་འགོ་དང་མི་འགོ་འི་རྩ་
བ། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་སོང་དང་མ་སོང་ལ་ཐུག་པས། ཆོས་པ་སྤང་ལ་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་ཆེ་རྒྱུང་ལ་བཟུ་རྒྱུ་འདི་ཡིན་

གསུངས། དེའི་སྒྲིང་དུ་ད་དུང་ཆོས་པ་རྣམས་དག་རེད་ཡོད་མེད་བལྟ་བསམ་ན།
 དཔང་པོ་ཉིད་གྱི་གཙོ་བོར་བྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། གཞན་པ་རོལ་
 བོས་ཆོས་པ་རྣམས་དག་རེད་ཅེས་བཤད་ན། སྦྱར་ཁ་དཔེར། སྒྲིང་སྒྲེའི་ཁ། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་སྦྱན། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་སློབ་སློག་གྱུར་དེ་མངོན་ཤེས་
 མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མི་ཐུབ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་སོ་སོའི་
 སྒྲེ་བོ་དེ་སློབ་ཆུང་བས། སློབ་ཆུང་བས་སློབ་ཆུང་བ་ལ་ལྟར་སྒྲུང་གི་སྒྲིད་ལམ་སྒྲུ་རེས་ཀྱང་
 མགུ་ཐབས་བྱེད་པ་ཡིན་པ། གཙོ་བོ་རང་སེམས་ལ་རང་གིས་མི་སྤྲེལ་རྒྱ་ཞིག་ནམ་
 ཡང་འབྱུང་ཐུབ་ན་སློབ་ཆུང་འབྱུང་གྱིན་ཡོད་པའི་རྟགས་ངོ་མ་བོ་དེ་ཡིན། དེས་ན་དཔང་
 བོ་གཞན་དག་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ལ་ཆ་འཛིག་མི་བྱེད་པར་རང་སེམས་རང་གི་དཔང་
 བོར་གཙོ་བོར་བྱུངས་དང་འགྲིག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དཔང་པོ་ཞེས་
 པ་ལ་ས་ཆ་འདྲིའི་སྐད་ལ་གེ་རེ་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་གེ་རེ་ཅན་གཉིས་
 ཡོད་དེ། གཅིག་མི་གཞན་དག་དང་གཅིག་རང་ཉིད་ཡིན་པས་ལས་རང་གཙོ་བོ་བྱེད་
 དགོས་པས། དཔང་པོ་ཉིད་གྱི་གཙོ་བོར་བྱུངས། །ཞེས་པས་རང་དཔང་པོའི་གཙོ་
 བོར་བཟུང་སྟེ་རང་སློབ་རང་ལ་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་མ་སྤྲེལ་
 བས་རང་གིས་རང་དག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡིན་གསུངས། ཡང་། ཡིད་བདེ་འབའ་
 ཞིག་རྒྱུན་དུ་བརྟེན། །ཞེས་པས། དེ་ཡང་རྟེན་ངན་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱང་དེ་ལ་འཛིགས་སྐྱག་དང་ཡི་མུག་བྱེད་མ་འདུག་ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། མི་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ན་མི་འོང་སྟེ་འདྲི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ཡིན་པས་
 རེད། དེ་མིན་ན་འདི་ལ་མེ་ཡི་འོབ། སྒྲིན་མོའི་སྤྱིང་། དུག་སྒྲུལ་གདུག་པ་ཅན་
 གྱི་ཆང་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། འཛིགས་སྐྱག་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅི་

བྱུང་ཡང་སློབ་སྦྱང་གི་གྲོགས་བྱེད་ཐུབ་དགོས། འཇིགས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་
 དུས་སུ་དེ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་བསྐྱབས་ཏེ་སློབ་སྦྱང་བ་ཡིན་ན།
 རང་གིས་རང་ལ་ཆོད་ལེན་བྱེད་སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཡག་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་ཤེས་ན། ཡིད་བདེ་
 མ་གཏོགས་ཡི་ཆད་འོང་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་དང་རྒྱུན་དུ་
 འགྲོགས་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་སློབ་སྦྱང་བའི་ཆོད་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་བསྐྱབ་
 ཅེས་པ་ཡང་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་བརྟུན་གསར་པ་ཞིག་སྤྱད་
 བས། མི་ལོ་བ་དེ་ལོ་སྤྱད་ཅིག་ལ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། རིན་ཐང་མེད་པ་དེ་རིན་ཐང་ཅན་
 ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་དོན་ཡིན། སྤྱིར་མི་ཞིག་ཟེར་དུས་སྤྱིད་སྤྱག་གང་ཡང་གཙོག་པའི་
 སློབ་སྦྱང་དང་སློབ་སྦྱང་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་ཆོ་གཅིག་ལ་དགའ་བསྟན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ལེགས་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། མི་ཆོ་གང་བོར་སྤྱག་གི་ལུན་པ་རུབ་སྟེ་སྤྱག་
 གིས་གང་། སྤྱང་བ་ཆོ་མ་དྲངས་ཤར་རེ་ཡོད་པའི་མི་དེ་ཆོ་ལ་རྩ་བ་མེད་ཏུ་གསུངས་ཡིན།
 ཆོས་འཇིག་རྟེན་གཙུག་ལག་དང་ལུགས་གཉིས་ཟུང་གི་བྱ་བ་ཞག་གང་བསྐྱབ་ན་སློབ་སྦྱང་
 ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ཁ་དཔེར་མི་བོ་རྟ་བོ་མངོ་བོ་གསུམ། །སྤྱི་ལ་མེད་ན་ནང་ལ་
 མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རེད། དེ་ཡང་ཡོད་ཡོད་བྱས་པས་ཡོད་ཡོད་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་།
 མེད་མེད་བྱས་པས་ཡག་སྤྱད་མེད། དེ་བས་པ་བཟང་གི་བུ་བུ་མོ་རྣམས་སེམས་འདྲ་
 ཞིག་ཤི། ཡི་འདྲ་ཞིག་ཆད་མ་འདུག་དང་ཆད་དགོས་ནི་མ་རེད། དུས་ངན་བསྐྱེད་
 ངན་ཤར་ནས་ཁྲ་བ་རེར་འབྱུང་གིས་རྒྱ་མ་བཅུ་གངས་ལས་བརྒྱ་མེད་དུས་ད་དུང་སྤྱང་བ་
 སློབ་མོ་འདྲ་ཞིག་མེད་དམ། དགག་པ་འཐབ་འཇོང་གི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དོ་དམ་གྱི་འོག་
 ལ་ཡོད་སྐབས་ཀྱང་ཕོ་རབས་དེ་ཆོ་ལ་ཅི་འདྲ་སློབ་སྦྱང་ཞིག་མེད། དེང་སང་དུས་བཟང་
 བསྐྱེད་བཟང་ཆོས། སྤྱིད་དགའ་ལོངས་སྤྱིད་གང་ལ་གང་འཆོམས་ཡོད་དུས་ཡིན་ན།

ཁོག་པ་སྟུག་གིས་གང་། བཟེ་རེ་ཕོ་བ་གང་རེ་འཆང་ནས། མིས་མི་མཐོང་དུས་
 དགས་དག་མཐོང་བ་ལྟར་དང་པོ་ནས་གྱི་མགོར་འཐམ་འདུག་རྒྱ་དེ་བརྒྱག་རྒྱ་སྟུག་པས་
 ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་ངོ་མས་བཤད་ན་ཐེ་རོ་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན། ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དཔལ་ཁ་ནང་ལ་ངོ་མ་རྒྱ་དེ་ཐེ་རོ་མེད་པའི་རྟགས་རེད། ལར་འགོ་བ་མི་ཡི་རིགས་སུ་
 དང་གང་ཡིན་ཡང་རིགས་མཐུན་སྡེ་རུས་གཅིག་གི་ནང་ཚན་གྱི་འགོ་བ་རེད། བྱང་
 པར་དུ་བོད་གངས་ཚན་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་པོ་ཡབ་ཆེན་སྤྱེལ་རྟོན་རྒྱལ་པོ་དང་མ་ཡུམ་བྲག་
 སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ཤ་བྲག་རིགས་རུས་ལས་ཆད་པའི་སྟུན་རྒྱ་མིང་སྤྱིང་ཤ་སྟུག་རེད།
 ཡང་སྟོས་སྡེ་ཡུལ་བ་གཅིག་གི་མི་ཐམས་ཅད། ཆོས་དམ་ཚིག་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱ་ལུ་གཅིག་གི་སྤྱ་ཆང་། དཔོན་ལུ་གཅིག་གི་འོག་སྡེ་སྟེ། བ་བྱུ་བོ་རྩྱུན་ཆད་ནས་
 སྡེ་བྱུ་བོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཤིབ་པ་ཤ་སྟུག་ཡིན་ནི་རེད། དེ་མིན་པའི་རུས་ར་སྡེ་སར་
 ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྡེ་ཆོ་བ་མཆོ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཤར་ལི་ཉ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱད་ན།
 ཁོ་རང་ལ་བསམ་སྟོ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཏེ། སྤྱ་སྟོ་ཤར་ལ་བསྟན་ནས་ཨེ་བློ་དང་། སྤྱ་
 སྟུགས་བྲག་ལ་གཏད་ནས་ཨེ་བཅོན་བསམ་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། རང་གར་ཅི་
 བསམ་འདི་བསམ་མེད་པར་འོང་བ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡིན། བྱིམ་ཆང་གཅིག་གི་མི་ལ་
 གསར་རྟིང་གི་བྱུད་པར་ཅི་ཡོད། རྒྱ་སྤྱལ་ནམ་པ་འདྲ་ཞིག་ལ་མཚོན་ཁུལ་བྱས་ན།
 སྟོགས་མེད་ཡོངས་ལ་སྟོམ་པའི་སྟུགས་བརྩེས་སྟོང་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད་ཅི་དགོས་ཏེ།
 རྒྱ་མ་གྲུ་བ་ཟེར་དུས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་སྟོན་དང་བསྟན་པ་གཉིས་
 ཀའི་བདག་ཉིད་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་མཁན་ཡིན་པས། དགེ་སྦྱོང་གི་
 ཆོས་བཞི་སྟེ་གཤེ་བ་ལ་སྤྱར་མི་གཤེ། ཁོ་བ་ལ་སྤྱར་མི་ཁོ། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སྤྱར་
 མི་འབྲུ། བརྟེན་པ་ལ་སྤྱར་ཅི་ལ་བརྟེན་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་བྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཤ་

སྟག་ཡིན་པས། གཞན་ལ་འཆོ་བ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་
 ཡིན། གཞན་ཡང་ཁོང་རྣམ་པ་ཕྱག་འཛུལ་ས་དང་ཐུགས་གཏད་སྐྱབས་འཇུག་ཞུས་
 བོ་ཡིན། དེས་ནང་ན་དཔེར་ན་རྟུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཞེས་དགོ་འདུན་པའི་གྲལ་དུ་
 འཛོང་བའི་རྟུ་མ་འདྲ་ཡོད་སྟེད་པ་དེ་ཁ་ཁ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྦྱང་གི་རྒྱབ་སེར་ངོ་
 མས་ཟེར་ཆོག་ནི་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོན་རྟོག་པ་གྲ་ཆས་ཅན་ཞིག་གིས་རི་དྲགས་དད་པ་
 ཅན་ཞིག་གསོད་གྲབས་བྱེད་དུས། རི་དྲགས་དེ་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས་ཤེས་མོད།
 ཤེས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིན་བཟུང་ལ་དད་པ་དང་གྲུས་པའི་སྟོན་སྟེན་གསོད་དུ་བཅུག
 རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོན་པའི་ན་བཟུང་ཙམ་བསྟེན་པ་ལ་ཡང་བྲིམས་
 ཡང་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད། དེ་ཕྱིར་སྟོན་སེར་རྣམ་པ་ནི་དད་པའི་གནས་ཡིན་པས་གོང་ལ་
 བཞུགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། མི་སྦྱ་པོ་མོ་ཡིན་ཡང་བོད་གངས་ཅན་ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་
 གྱི་མི་ཡིན་དུས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་པས། སེམས་བདེ་
 ཤ་རེ། མདངས་དགའ་ཡ་ལེ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་ལོ་ཉིང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་
 སྟོད་ཀྱི་ཉི་མ་ནམ་ཟླ་སྟེད་དུས་དགའ་དུས་དཔེ་དབྱར་ཟླ་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཚོད་འདྲ་བ་དེ་ཆང་
 ཁང་དང་ཤོ་ཁང་སོགས་དོན་མེད་སྟེག་ལས་ཀྱི་ངང་དུ་བྱད་མ་འཇུག། ཁོམ་ལོང་བྱུང་
 ཆོ་དགའ་ཉེ་མ་ཐུན་གསུམ་ཆོང་མ་མཉམ་དུ་འཛོམ་ནས་སྒྲུ་ལོངས། བློ་བརྟན་ནས་མི་
 ཆོ་སྟེད་ལ་འཁོར་དུ་རྒྱག་དང་ཆོག་ལ། སྟེ་ཤོག་རང་རང་གི་ཅ་འཇུག་བྱས་ནས་སྒྲུ་ཤོ་
 ཡི་ཅེ་ར་ཡོད་ན་ཡང་རྟ་ཅང་ལེགས་པས། སྒྲུ་བ་བྱུར་ནས་བྲིད་དེ་ཅི་བྱེད་རང་གི་སྒྲུ་
 རང་གིས་བྲངས་ནས་སྒྲུ་བ་རང་གིས་ཀྱིས། སྒྲུ་བདར་སྒྲུ་ན་གཅིག་གིས་ཐོན་རྒྱ་
 གཅིག་གིས་མི་ཐོན་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད། གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དཔའ་ཞུམ་དགོས་ནི་མ་རེད།
 ལོ་ཉིང་རྣམས་ཆོང་ཁང་རྒྱན་ཁང་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མེད་དུས་ཁེ་སྟོན་མཁུ་བྱེད་ལོས་

འོང་། དགུན་ཁ་ཁོམ་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲོད་སྤྱིང་སྒོར་དང་སྒོར་བ་བྱས་ནས་ལྷ་མཇུག་
 ལུས། སྤྲོད་གོང་མོ་དེ་ཚོ་ལ་ཅེད་མོ་བཅེན་སྦྱིད་ནི་རེད། སྐྱ་སྐྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་གི་རྒྱ་བསྐྱགས་ནས་འཆི་སྤྱག་མ་གསོག་སྤྱིས་ནས་མ་སྐྱས་མ་གསོག་ལ་བ་སྤྱི་ཡང་
 མེད། དེ་བས་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབུམ་ཉོན། ལྟ་ཤེས་པ་ཆོས་མདོ་སྤྱི་ལས་
 བརྒྱ་པ་དང་མཛེས་སྤྱོད། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་སོགས་ལ་སྤྱིས་དང་ཡག་
 བོ་ཡིན། ཐང་ཡིག་སྤྱི་ལྟ་དེ་ཚོ་ལ་ཉན་ཤེས་ན་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པས་ཉོན་དང་ཡག་ནི་
 རེད། ད་དུང་དེ་ཡིས་མི་ཆོད་པར་སྐྱ་སྐྱས་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཚུར་འཛོམ་འོང་ནས། ཡི་
 གོ་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་མི་ལའི་མགུར་འབུམ་སོགས་དག་བཀུག་ནས་འདོན་བཅུག་ན་ཅི་འདྲ་
 མི་ལོགས། དཔུལ་སྤྱིང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་དང་ཡག་ནི་རེད་ཆོས་ཁོན་ཡིན།
 དེ་ལྟར་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྦྱིད་སྤྱག་གཉིས་ཀའི་ཚོར་སྣང་སྤྱིང་རྒྱུའི་སྐལ་བ་དེ་སྐྱ་
 སྐྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཆར་བ་རེད། ཆོས་རྒྱ་ཡོད་ན་ཆོས་རན་དང་སྤྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྤྱི་
 རན་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་འཆི་མགོ་ནག་གི་མི་དང་། གྲ་སྐྱས་དམར་ཡག་གི་སྤྱག་
 ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་དང་པོ་སྤྱི་ལུགས་ཡག་བཙོག་ བར་དུ་
 གྲགས་པ་ཆེ་རྒྱུ་དེ། ཐམ་གྱི་ལུགས་བཟང་དན་ཡིན་པས། མི་གསར་སྤྱིས་ཆོང་
 མ་གྱི་ནས་ཚུར་སྤྱིས་པ་ཤ་སྤྱག་ཡིན་ན་སྤྱི་འཆི་ཞེས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ལུགས་ཤིག་
 ཡིན་པས། བསྐྱད་ན་དགའ་ནི་རེད་སྦྱིད་ནི་རེད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྲང་དང་ཁམས་ཡིན་པས་
 ཉོན་རེ་བསྐྱད་ན་དགོ་བ་འབྱུང་ནི་རེད། ཤིན་སྦྱིད་ནི་རེད་འགྲོ་ས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
 སམ་དེ་མིན་ཡང་ཆོས་ལྟན་གྱི་མི་ལུས་ཤིག་ལ་འདུན་པ་གཏོད་དང་ཆོག ད་གང་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་ཆོས་པ་ལ་སྦྱིད་མ་གཏོགས་སྤྱག་མེད། དེ་ཡང་སྤྱི་སེར་མཆོད་ཡོན་སྤྱི་ཡིན་
 རུང་ཆོ་བ་སྤྱི་ཁག་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་འགོ་མ་འཆོ་སྤྱོགས་རིས་རྒྱུང་རྒྱུང་གིས་ཅི་ཡང་མི་ལོ་སྤྱི་སྤྱི་

ཆོ་ཆེན་ཁ་འཐོར་དུ་གཏོང་བྱེད་ཡིན། ལྷག་བསམ་ཤེས་རྒྱ་ཡིས་མི་བྲི་ཆོ་ཁ་ཤས་
བསྐྱུང་མ་ཐུབ་དུང་སྟོང་ཕྱག་འགའ་རེ་ལ་བྱིས་གཅིག་གི་བྱིས་མིའི་འདུ་ཤེས་བཟུང་ནས་
སྟོང་ལོས་འཛོག་གྱེ་ཆོ་བ་ཆེན་པོའི་མི་དེ་ཆོ་སྟོ་ཁོག་རྒྱ་གཅིག་རྒྱུང་གཉིས་རྒྱུང་ཡིན་ན་
སྤྱག་པོ་ཡིན་ལ་ཁ་ཐུར་དུ་འགོ་བའི་སྤྱ་ལྷས་ཡིན་པ་དེས་ན་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་སུ་ཡིན་ན་
ཁོག་རྒྱ་ཆེ་ལོ་བ་སྟོང་དང་ཁོག་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་དེ་ཡ་རབས་ཤེས་ཆེན་གྱི་རྟགས་རེད། ཁོག་
རྒྱུང་བཟེ་རེ་ཅན་པོ་མ་རབས་གྱི་རྟགས་མཛང་ཡིན་པས། གླ་མ་མི་ཕམ་ཆང་གིས།
ས་འདི་མ་རབས་གྱིས་གང་ཡང་། །རང་ཉིད་ཡ་རབས་སྟོང་པ་བྱ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་
ཆོས་ཉིད་གྱིས། །རང་ལ་ཐུན་སུམ་ཆོག་ས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ན་ཤེས་རྒྱ་
ཁོག་རྒྱ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ས་ཆ་དེར་ཡོད་ན། རྒྱབ་ཁེན་ས་རྟེན་ས་གཏང་ས། རེ་ས་
སྐབས་གནས་ཤིག་ཡོད་སོང་བ་ཡིན། དེ་ཡོད་དུས་རིམ་ཆེན་ལ་བརྟེན་པའི་རིད་ཤགས་
འདྲ་འདྲ། འབྲིས་རྟེན་སའི་གྲིབ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས། སྟོ་ཁོག་ཡངས་ན་འཐབ་
ཚོད་ཉུང་ཞིང་སྦྱིད། །གཞན་ལ་གང་ཕན་བྱས་ན་རང་ཉིད་བདེ། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་གཏང་ན་འདི་ཕྱིར་ལེགས། །བསོད་ནམས་ཆོག་ས་བསགས་བྱས་ན་བསམ་
པ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་མང་ཆེ་བ་ཁོག་རྒྱ་ཅན་ཡ་རབས་གྱི་སྟོང་པ་
ལ་དགའ་བ་ཅན་དང་། ས་དེ་ཆོ་ཡ་རབས་ལ་བཟང་པོར་བརྩི་ནི། མ་རབས་ལ་
ངན་པར་བརྩི་མཁན་རེད་དུས། མི་ལ་མགོ་སྐྱེ་ཕྱག་གསུམ། ས་ལ་རི་ཐང་གཤོང་
གསུམ་ཡོད་ས་ཡིན་པས། ཀུན་གྱིས་དེ་ན་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་བསོད་
ནམས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཀུན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་སྐབས་ཉུང་ཉུང་ཁ་ཤས་ཤིག་ཤེས་
མེད་ལང་ཤོར་ཡིན་ཡང་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ཆོ་ལ་ཕྱེ་ས་རྒྱག་སའི་ཐང་ཞིག་ཡོད་སོང་བ་
ཡིན། དེ་ལྟར་ཐང་ཡངས་མེ་ཞིག་ཕྱེ་ས་འཕགས་ས་ཡོད་དུས། དང་པོ་ནས་

གཡང་ས་གཟར་མོ་ཞིག་ནས་ལྷུ་པ་འཛོག་མི་དགོས། ཤེས་ཆེན་གྱི་སྤྱན་ནས་ཤེས་
མེད་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་བསོད་ནམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་པ་མ་ཁོག་རྒྱ་ཅན་གྱི་བུ་རྒྱུད་
ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཉིན་ཞིག་ལམ་ལ་ཞོག་སྟེ་ཡག་པོ་རེད་འགོ། བྱིས་དེའི་མི་མང་ཆེ་བའི་
ཀུན་སྦྱོང་དང་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་མཁན་ཞིག་བདུད་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུ་ཉུང་ཉུང་མ་
གཏོགས་མེད། བདུད་སྟོབས་ཆེན་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གི་ཆོད་གྱི་བསོད་ནམས་ཤིག་
དང་བསྐྱུན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་དགོན་པོ་ཡིན། ཤེས་
མེད་སྟོ་ཐུང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ས་དེར་མི་མེད་ན་རྟེན་ས་འབྲི་ས་དང་སྟོ་གཏང་ས་མེད་སོང་
བ་ཡིན། དེ་ཅན་པོའི་ས་ཆ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱིད་འབྲི་ནི་མ་རེད། རྒྱ་བསོག་ན་
ཤེས་རབ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཕྱལ་བཏོན་ནས་རྩལ་དང་མཐུན་པར་བསགས་དགོས་པ་
རེད། ཆོད་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ན་ནང་གིས་ནང་ལ་མགོ་རྩུང་སྤྱད་མི་འདུག་པར། ཁ་
སྤྱོད་ཤིག་ཀྱི་ཆོད་ར་ལ་འཁོར་ནས་རྒྱ་ནང་སྤྱོད་པ་ལ་འཁོར་དུ་བཅུག་དགོས། དེ་ཡང་
བསོག་པའི་དུས་སུ་བསགས་སྐབ་དགོས་མ་གཏོགས། མི་ཆོ་གང་བོར་རྒྱག་འདུར་
གཉིས་ཀའི་མཐར་དེམ་དང་བུ་ལོན་མགོ་ལ་སྟོན་པ་ལས། གང་ཁྱེད་ནས་གོ་མ་
བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱུད་ན་རྣ་སོས་འང་མ་པ་སེམས་སོས་དལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནི་རེད། རྒྱ་
ཡོད་དུས་གཏོང་བའི་དུས་སུ་གཏོང་སྐབ་དགོས། དེ་མ་སྐབ་ན་སྤྱི་མ་སྐར་དུ་འགོ་བྱེད་
གྱི་གཏོང་རྟེན་བྱེད་ན་འང་མི་ཤེས། མིག་བཙུམ་པ་དང་ད་ལྟ་ཡོད་རྒྱ་འདི་ཆོ་གཅིག་གྱང་
མེད་ལ། བུ་དང་ཆ་བོའི་འཆོ་རྟེན་ལ་རྒྱ་བཞག་པས་མི་ཡན། དེ་བས་བུ་དང་ཆ་
བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཞོག་དང་དུས་བབ་དང་ལེགས་ཉེས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ལ་མེད་རྒྱ་
དང་ཟད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མེད། དེ་ཟད་མེད་ཀྱི་འོངས་སྟོན་ཅིག་ཡིན་ནི་རེད། དེའི་
སྟེང་དུ་གཤིས་བབ་སྟོན་ལམ་ལེགས་ཤིང་ལྷག་བསམ་ལ་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དུ་རྒྱགས་དང་

མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ལ་ཕན་ཞིག་ཐོགས་སྐྱེའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངས་དུས་
རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་གངས་ལྗོངས་གཞོན་ནུའི་བླ་ཆོག་ལ་སྤྲོད་པའི་གཏམ་གྱི་ནང་
དུ། རུལ་ཁུས་བསགས་པའི་དངོས་ལོར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ཐུང་། །མ་ཐའ་མར་གཞན་གྱི་
ལོག་འཆོའི་རྒྱར་འགྱུར་བས། །ལོངས་སྤྱོད་ལྷག་མ་བུ་ཆའི་ཤེས་ཡོན་གྱི། །རྟེན་
དུ་ཐོངས་དང་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན། །ཞེས་བྲིས་སྤྱོད་ལ། དེས་རང་གཞན་ཀུན་
ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ནི་རེད། དེ་ལྟར་
ང་ཆོའི་སྐད་ཆའི་འཕྲོས་དོན་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྤྱོད་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱུག་གང་བྱུང་ལ་དགའ་བ་སྤྲོ་མས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། ང་ན་ན་ན་སྟེན་བས་དགའ། །སྤར་བསགས་ཀྱི་ལས་ངན་འཇོད་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་འདོད་པའི་རྒྱུན་ངན་གྱིས་སྤར་བསགས་ཀྱི་
ལས་ངན་ཟད། བདེ་སྤྱུག་གཏོང་ལེན་གོམས་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
བས་རྒྱུན་ངན་གང་བྱུང་ཡང་དགའ་བ་བསྤྲོ་མ་པ་མ་ཟད། དེའི་སྟངས་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་
ངན་ཡོད་ཆོད་པོ་ངའི་ཐོག་ལ་འབབ་པར་ཤོག ངའི་འདིས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐོག་ལ་ཡོད་སྐྱེའི་མི་འདོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཤོག་བསམ་ནས་རྒྱུན་ངན་དགའ་བ་ཞིན་དུ་
དང་དུ་ལེན་སྤྱུག་ན་ལྟས་ངན་གཡང་དུ་བསྐྱུར། རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་འཆར་སྤྱུག་པའི་
ཐབས་དམ་པ་ཡིན། དེ་བས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་མིའི་འཆོ་བའི་ནང་ལ་མེད་ན་ཐབས་
མེད་ཡིན། དེ་མེད་དུས་གསོན་ཆོ་འདིའི་དུས་སྐབས་རྒྱུང་པར་བསམ་ན། འཆོ་
བའི་ནང་དུ་ཆ་མ་ཆོང་བའི་སྟོང་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་མ་གང་བའི་སྐབས་ཀྱིས། ཕྱིའི་འབྲེལ་
བ་ཡོད་ཀྱང་ནང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་ལུས་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་
དེ་ཡིན། རྒྱུན་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་ལྟས་ངན་གཡང་དང་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་བསྐྱུར་ཤེས་

པ་ཞིག་དང་དེའི་སྟེང་གོང་གི་སྒོ་སྒྲིང་དོན་བདུན་མའི་ལུང་གི་ཚིག་རྟེན་བཞི་པ།
 ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་དཔེར་ན་མི་སྐྱུ་རྩ་ལ་ཅན་ཞིག་སེམས་
 ཡེངས་ནས་ཡོད་དུས་སུ་རྟ་འགྲོགས་ན་ཡང་ལྷུང་མི་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་བར་ཆེད་གཏད་གྱིས་
 དན་པས་བཟུང་བསྐྱད་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་དན་གང་བྱུང་སྒོ་སྒྲིང་གི་འགལ་རྒྱུན་ལ་མི་འགྲོ་བར་
 མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་ཅེས་གསུངས། དེའི་སྒོ་སྒྲིང་གིས་སྒོ་སྒྲིངས་ནས་
 སྒོ་འབྱོར་བའི་རྟགས་དང་ཚད་ལྷ་བུ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ནས་སྒྲིངས་མི་
 དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ་སྒོ་སྒྲིང་གནད་ཐོག་ལ་འགྲོ་བའི་རྟགས་རེད་མ་
 གཏོགས་སྒྲིངས་མི་དགོས་པར་མཚམས་འཛོག་ཆོག་པའི་དོན་མིན། ད་དུང་སངས་
 རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐུན་མིན་ནང་གི་སྡོན་འགོ།

༡ སྐབས་སུ་འགོ་བའི་བྲིང་།

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྡོན་སྡེ་གི་ཆོས་ཆེན་སྡོན་ལ་སོང་ནས། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་བབས་པ་
གང་ཞིག་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྡོད་ཆེན་སྡེ་གི་སྡོན་འགོའི་
ངག་འདོན་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་གི་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྡོན་འགོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
བབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྡོན་འགོ་ཡང་ས་བཅད་རྣམ་པ་དུག་གི་སྡོ་
ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མང་དོ་སྐབས་འགོ་དང་གཅིག་ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གཉིས། འགལ་སྟེན་སྤྲིག་
སྤྲིབ་སྡོད་བ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་བཞུས་དང་གསུམ། མཐུན་སྟེན་ཆོགས་
བསགས་པ་མཆུལ་དང་བཞི། བདུད་བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་གཅོད་པ་ཀུ་སྤྱ་ལིའི་ཆོགས་
བསགས་དང་ལྔ། རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཐིམ་པ་སྒྲ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དུག དེ་ལས་སྐབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཆོགས་
བསགས་སྤྲིབ་སྡོད་གཉིས་ཀར་གཏོགས། དོར་སེམས་སྡོམ་བཞུས་སྤྲིབ་པ་སྡོད་བའི་
ཐབས་དང་། མཆུལ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཀུ་སྤྱ་ལིའི་ཆོགས་བསགས་གཅོད་དང་
བཅས་པ་ཆོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བསགས་སྤྲིབ་པ་སྡོད་

བའི་ཐབས་བཞིའམ་ལྟ་པོ་འདི་དོན་དམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་རིང་རྒྱུའམ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན། གླ་མའི་ནལ་འབྱོར་ལ་མོས་གུས་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་རྒྱ་དེ་དངོས་རྒྱུའམ་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
 བྱེད་ཅུ་གྲུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དོན་དམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ལག་རྩིས་དང་། །རྟོགས་ལྡན་གླ་མའི་བྱིན་
 རྒྱབས་ཁོ་ན་ལས། །ཐབས་གཞན་བསྟན་པ་སྒྲོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས། དའི་ནང་ནས་
 གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་
 དོན་བདེ་གྲག་ཏུ་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་
 འདོད་པའི་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ལམ་པ་ཞིག་གིས། བདེ་བར་གཤེགས་པས་
 རྩིས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའམ་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ། ལྟ་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དེ་ནམས་ཡིན།
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའི་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གིས་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་
 ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྟོད་བཙུད་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 དང་། ལས་དཀའ་ནག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་
 །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་མ་འདས་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་པོ་ལས་འདས་པ་ལམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཞི་བ་

བསིལ་བ་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ནས་ལམ་སྟོན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྒྲིམ་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
 ལ། ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ལག་རྩེས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཐབས་བྱུང་
 པར་ཅན་དེ་ཆོ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པའི་ལག་རྩེས་དང་། ཏྲོགས་ལྷན་གྲྭ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་
 ན་ལས། །ཞེས་དེ་ཡང་ཏྲོགས་པ་མཆོག་ལྷན་གྱི་གྲྭ་མ་དམ་པའི་མངོན་ཏྲོགས་ཡིད་ལ་
 བྱས་ནས་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེན་པའི་སྟོན་པ་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ།
 དགོངས་བརྒྱུད་ཏྲོགས་པའི་པ་ཤོག་ཐོབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ཐབས་གཞན་བསྟེན་
 པ་མྱོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་
 ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཡུང་རྒྱ་རྒྱུན་ལུས་སུ་མ་ཆོགས་མེད་དུས་འབྲས་བུ་རྩལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་
 འདྲ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱ་གང་ན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་དུ་རེ་བ་དེ་ཡང་མྱོངས་པའི་རང་
 བཞིན་བྱིས་པ་བསམ་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་
 བུའི་བསགས་སྦྱང་གི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་
 སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོན་དང་གི་དེ་ཁོན་ཉིད། བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཏྲོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་པོ་
 སྐྱབས་འགོ་ལ་མཚོན་ན། འདིར་ཐུན་མིན་ནང་གི་སྟོན་འགོ་བཤད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ན།
 སྐྱབས་འགོ་འདི་ཐུན་མིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུགས་
 པ་སངས་རྒྱུ་པ་ཐུན་མོང་གི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པ། བྱི་པ་ནང་པ་སྐྱབས་འགོ་འདི་
 བྱུང་། །ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་བསམ་ན། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་མོད་འདི་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ན།

སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལས་འདིར་སྒྲིལ་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབས་འགྲོ། དེ་ལས་
མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབས་འགྲོ། སྒྲགས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་ནང་ཆུད་ཡོག་སྒྲེ་གསུམ་གྱི་ཅེ་མོ་ཨ་ཏི་ཡོག་འི་ལུགས་ལྟར་དུ་བྱས་དུས་འདི་ཐུན་
མིན་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡིན་ནི་རེད།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༽ སྒྲིདོན།

༡ སྒྲུབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདིར་སྒྲུབས་འགྲོ་འདི་ལ་སྒྲུབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་དང་གཅིག་ སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་
ཚུལ་དང་གཉིས། ཕན་ཡོན་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་
པས། དང་པོ་སྒྲུབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་ནས་སྒྲོས་པ་ལྟར་
གྱི་སྒྲིལ་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་
སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲུག་ནས་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་
གཉེར་ཞིང་འདུན་པས་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་སྒྲིལ་བྱ་ཆུང་དུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་ལས།
གང་ཞིག་ཐབས་ནི་དེ་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིང་
དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྒྲིལ་བྱ་དེ་ནི་ཐ་མར་འོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དེ་ཆོའི་ཐར་བ་དེ་འཁོར་བའི་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལས་གནས་སྐབས་གོལ་ཙམ་པའི་

ངེས་ལེགས་གྱི་ན་བཞིག་ལ་ཐར་བར་རྩི་བཞིན་ཡོད། དོན་ལ་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་
 ཅམ་ལ་སྐྱག་ནས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་སྲིད་ལ་དམིགས་པས། དུས་ལ་
 མཚོན་ན་མངོན་མཐོང་བདེ་འབྲས་མ་ཐོབ་པར་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
 བོ། །འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལ་སྐྱག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་
 དུ་གཉེར་ཞིང་དད་པས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཡིན་ཏེ། ལམ་འདི་སྟོན་
 པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཤིག་
 ཡིན། འདི་དག་གི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་
 པས་འཕགས་ནི་རེད། དུས་གནས་སྐབས་ཇི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དང་མཐར་ཐུག་ཉན་རང་
 གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལོ། །ཡང་མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་
 སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་དང་བྲལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ཇི་ཆེན་པོས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་
 བ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འགྲོ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལས་ང་ཆོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འགྲོ་བསོད་ནམས་
 ཆོད་མེད་པའི་འཇུག་ངོགས་དེ་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་སྤྱིད་ཇི་
 ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གཞན་དོན་སྤོང་བའི་ཞི་བདེ་ལ་ཡང་
 འཛིགས། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱོད་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་
 ནི་རེད། དུས་ཅི་ཅམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱིད་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རམ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཞལ་དུ་མེད་པ་རང་རྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བྲལ་ཐོབ་དང་བསྐྱབ་སྤོང་བའི་
 འབྲས་བུའི་སྐབས་གནས་ལ་མ་རེག་གི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༽ མཆོག་གསུམ་སྤྱིར་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བཤད་འོང་དུས། སྤྱིས་བྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱབས་འགོ་འདི་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་
ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་ཀྱང་རུང་དང་པོ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཤེས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ། འདི་ནས་ངག་འདོན་གྱི་ཆོག་གི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ན།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་གཤེགས་རྩ་བ་གསུམ། །རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རང་
བཞིན་བྱུང་རྒྱུ་ཐེམས། །དོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྲུགས་མཛེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །བྱུང་
རྒྱུ་སྤྱིང་པོའི་བར་དུ་སྤྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་
ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་རེད་ཅེས་སུས་
ཡིན་ན་ཟེར་ཤེས། འོན་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་ཆོས་གང་ཡིན་དགེ་
འདུན་གང་ཡིན་ཞེས་ངོས་ན་ཆོག་ལན་འཕྲོད་དཀའ་བ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
ལ་ཟད་པ་མེད་པས་མི་ཞིག་གིས་ངོས་ཚད་ཚང་མ་ལ་ལན་ཅི་ལ་ཕོག་སྟེ། རྣམ་མཁུར་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་མཁུར་ནི་མ་
རེད། འོན་ཀྱང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་གཞན་གྱི་འདྲེན་སྟོན་
ལ་ཁས་འཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱབས་འགོའི་དོ་བོ་ངས་ཆོག་ཙམ་ཞིག་མ་ཤེས་ན་དེ་
ཐབས་སྟོབ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁུར་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། འཛིགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་
གཏེར་འབྲུག་པ་ལས། །སྤྱབས་སུ་འོས་པར་ཡིད་ཆེས་གྲོགས་པ་བརྟན་
པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་ནི། །བསྟན་ལ་
ཞུགས་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་
ཆོས་སྟོར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས། དེ་

ཡང་འཛིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 གཅིག་སྒྲོམ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་གཉིས། ཡང་སྒྲོམ་སུ་ཐམས་ལུགས་འཛིན་
 དང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྱག་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་ས་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཨོ་སྐྱོབ་བསམ་ནས་
 སྐབས་སུ་འགོ་དུས་མ་སྐྱོབ་ན་སྐབས་སུ་སོང་ནས་ཅི་བྱེད། དེའི་ཕྱིར། བདག་ནི་
 སྟོན་པ་གཞན་སྤང་ནས། །ཁྱོད་ལ་སྐབས་སུ་མཆི་ལགས་གྱི། །ཅི་ཡི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན་
 ཁྱེད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་
 རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་
 པའི་གནས་ཐོབ། རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་རྟོགས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་
 སྐྱོབས་ཀྱིས་གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རྣམས་པ་དང་ཐབས་མཁས་གཉིས་ཀ་དང་
 ལྷན། དེའི་སྤྲེང་དུ་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་དང་ལྷན་པས་སྐབས་སུ་འོས་པ་
 གཅིག་སྤྱུག་པ་ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ཡིན། འོན་སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་
 འདས་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་དང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ལྷག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིའི་
 ཡན་ལག་སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལ་སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་རྒྱ་མ་ཆོང་བ་མེད་མོད་ཀྱང་། རང་གི་
 ཡན་ལག་སེམས་ཅན་རང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཅི་གཅིག་ལ་གཏད་ནས་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་སྐྱོབས་
 མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ཕྱིའི་ཡན་ལག་དང་རང་གི་ཡན་
 ལག་གཉིས་ཀ་ཆ་འགྲིགས་སོང་ན་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱགས་རྗེས་འཁོར་བའི་གནས་ནས་
 སེམས་ཅན་འདྲེན་སྤྱུག་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་གྱིས་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གཙོ་
 བོ་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་རྒྱ་དེ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཤེས་

པ་ལ་ཐོག་མར་དད་པ་ཡོད་དགོས། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་དད་པ་ཡིན་པ་
དད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས། དད་པ་སྐྱེ་བ་དང་དཀར་
པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་འཛོམ་འོང་བ་ཡིན། དད་པ་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་
པོའི་ནང་ནས་དང་པོར་བཞག སྔོན་བཅའ་ཟེ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་ཟེར་བ་དེ་པརྩེ་ཏ་མང་པོ་
དང་ཚྱོད་པ་བྱས་པས་པརྩེ་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་ཚྱོད་པས་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཉིན་ཞིག་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་སྐྱེགས་
བམ་ཞིག་མཐོང་བས། དེའི་ནང་ན་སྟོན་པས་རང་ཉིད་ལུང་བསྟན་པ་མཐོང་སྟེ་དད་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ཟད་ནས་ནང་བའི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་སྟེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་
དཔོན་དཔའ་བོ་ཞིས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དད་པ་འདི་ལ་དབྱེ་བ་སྟེ་ན།
དང་བའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་དད་པ་དང་བཞིའི་དབྱེ་བ་སྔོན་འགྲོའི་སྐབས་འདིར་སྟེ་བ་ཡིན། དེ་ལས་དང་
འདོད་ཀྱི་དད་པ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་བའི་དད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུར་ཐུབ།
རྗེས་མ་གཉིས་པོ་སྟོན་པའི་གནས་མ་ནོར་བ་ཡིན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དད་པའི་
མི་མཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུན་རིང་མི་འགོར་བར་ཆོ་བདེ་
ནས་ཡུང་པོ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་མགྱོགས་སྐྱུར་དུ་འོང་སྐྱང་མི་
བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་དེས་བསྐྱམས་པ་དེའི་སྟོན་ཡིན། དད་པ་མེད་པ་ཞིག་གིས་
སྐྱབས་འགོ་དང་གསོལ་འདེབས་འབུམ་ཐེར་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཏི་མུག་གིས་
འགོ་བ་དང་། འདུན་པས་འགོ་བ། ཞེ་སྐྱང་གིས་འགོ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས།
སྐྱབས་འགོ་མཚན་ཉིད་པ་རེད་ཐུབ་མེད།

༡། བྱེ་བྲག་མཚོག་གསུམ་སོ་སོར་ངོས་བབུང་བ།

༡ སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་

དེས་ན་དད་པ་འཛིག་སའི་མཚོག་གསུམ་པོ་དང་པོ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱལ་ཞེས་པ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན། སྐྱེ་གསུམ་ནི། ཆོས་སྐྱེ།
ལོངས་སྐྱེ། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་
མེད་པའི་རང་བཞིན། ཇི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དེ་ཡིན། སོ་སོར་བྱེ་ན་དབྱིངས་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རིག་པའི་
ངོ་བོ་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས།
དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་གང་དག །སོགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ལོངས་སྐྱེ་ནི་
འཁོར་བའི་ཆ་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་རང་བྱེད་
རུབ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པས། གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤང་ཆའི་ཡོན་
ཏན་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོངས་སུ་རྟོགས་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་བླ་མ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་
ཀྱིས་གཟིགས་པ་ལྟ་ལ་གཟིགས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེ་བལྟམས་
ནས་མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་བསྐྱུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་
གདུལ་བྱ་སྟོང་བར་མཛོད་པ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས།
གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་སུ། །འོག་མིན་ཞེས་བྱ་ཉམས་དགའ་

བར། །ཡང་དག་སངས་རྒྱུ་དེར་སངས་རྒྱུ། །སྤྱུལ་བ་པོ་ཞིག་འདིར་སངས་
རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས།
བརྩེ་བའི་སྤྲུགས་ཇེ། མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཚང་མ་མངའ་བ་ཞིག་ཡིན། སྤར་རྒྱ་
གར་ན་མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་པ་ཉེ་ཐུང་ཟེར་བ་གཅེར་བུ་པའི་ལྷགས་འཛིན་ཅིང་ནང་པ་ལ་མི་
དད་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོའི་འགྲམ་དུ་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲས་ཞེས་པའི་བྱིམ་བདག་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་པས་མུ་སྟེགས་པ་དེས་བྱིམ་བདག་ལ་ངན་བསྐྱབས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་
སྒོའི་འགྲམ་དུ་དོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཤོས་ལ། དེའི་ནང་དུ་དུ་བ་མེད་པའི་མེ་མདག་གིས་
ཁོངས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་སྤྲབ་མེ་ཞིག་དང་དེའི་སྟེང་ས་སྤྲབ་མེ་ཞིག་གིས་བཀའ་ནས་
མི་མངོན་པར་བྱོས། ཡང་བྱིམ་ནང་དུ་བ་མ་ལེགས་པོ་གྲ་སྒྲིག་ཀྱིས་ལ་བ་མའི་ནང་དུ་
བཙན་དུག་ངར་བ་བློས་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་པ་དེ་འབྲ་བསྐྱེས་ཤིག དེ་ལྟར་གྲ་
སྒྲིག་བྱས་ནས་བྱོད་ཀྱིས་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་འཁོར་བཙས་པོས་ཤོག་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཨེ་ཡིན་དེ་ནས་ཤེས་ཞེས་བཤད་པས། བྱིམ་བདག་དཔལ་
སྤྲས་བདེན་ཁ་ཡངས་པས་མུ་སྟེགས་པའི་གཡོ་ལོག་ཏུ་ཚུད་དེ། དེ་ལྟར་གྲ་སྒྲིག་ཆ་
ཚང་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་འཁོར་བཙས་ལ་སང་ཉིན་འབྱོན་པར་ཞུ་དུས། སངས་རྒྱུ་
ཀྱིས་མཁྱེན་བཞིན་དུ་བྱོན་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་ནས་ཕྱི་ཉིན་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲས་ཀྱི་
བྱིམ་དུ་བྱོན། དེར་ཕྱི་སྒོའི་འགྲམ་དུ་ཕེབས་པ་དང་དེར་ཞབས་བཞག་མ་ཐག་ལོང་
བས་མིག་གིས་མཐོང་། འོན་པས་སྤྲ་ཐོས། སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲན་པ་རྟེན་པ་
སོགས་མི་བདེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐོབ། མེ་རྣམས་རང་ཞིར་
གྱུར་ནས་མེ་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་པར་རྒྱུ་ཚལ་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱུ་འཁོར་བཙས་བྱོན་
དུས་ཐམས་ཅད་པོ་ངོ་མཚར་ཏེ་དད་པའི་གནས་སུ་གྱུར། དེར་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲས་

དང་ཉེ་ཐུང་གཉིས་ཀས་འགྲོད་བཤགས་བྱས་ཏེ་བྱིམ་དུ་ཕེབས་སྐབས་བྱིམ་བདག་གིས།
 ངས་ནི་ཉེས་པའི་སྟེང་དུ་ཉེས་པ་བསགས་པའི་གྲ་སྒྲིག་མང་པོ་བྱས་པས་གསོལ་བ་ལེགས་
 པོ་མེད། མི་ངན་གྱི་ཁ་ལ་ཉན་ནས་དུག་བཏབ་ཡོད་པ་སྐྱར་དུ་གསོལ་བ་སྐབས་བདེ་
 ཟུར་དུ་བྱང་རྒྱ་ཡིན་ཞུས་པར་སངས་རྒྱས་གྱིས། སྒྲོན་མེད་ཁྱོད་རང་གིས་ཟ་མ་གང་
 གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དེ་དོངས་ཤོག་གསུངས་ཤིང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་
 གསུམ། །འདི་དག་འཛིག་རྟེན་དུག་གསུམ་སྟེ། །བཅོམ་ལྷན་སངས་རྒྱས་དུག་མི་
 མངའ། །སངས་རྒྱས་བདེན་པས་དུག་བཅོམ་མོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་དགོ་
 འདུན་གཉིས་དང་སྐྱར་ནས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲགས་ནས་དོངས་དང་
 སྒྲོན་མེད་གསུངས་པས། །བྱིམ་བདག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་དང་
 བསྒྲགས་ནས་གསོལ་བ་ཚང་མ་བྱངས་པས། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དབྱེས་
 བཞིན་དུ་བཞེས་པས་མ་བྱས་བཅོན་དུག་ཟེས་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་མ་གཞི་དཔར་
 མ་ཟད་གཟི་མདངས་སྒྲར་ལས་ཆེ་རུ་གྱུར། །དེར་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་དད་ནས་
 ཆོས་ཞུས་པས། །སྐྱར་ཐོག་དེ་ནས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་
 ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། །ཡང་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་ཞེས་རྒྱས་འཁོགས་
 ཤིག་ཡོད་པ་ཁོ་རང་རབ་རྩ་བྱུང་བར་འདོད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་རབ་རྩ་
 བྱུང་བའི་ཐར་བའི་དགོ་རྩ་མི་འདུག་ཅེས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རབ་རྩ་བྱུང་རོགས་མ་བྱས།
 དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྲུལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་བོན་གྱི་
 དགོ་རྩ་ཡོད་པ་མ་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཁོ་སྤྱོད་མང་པོའི་གོང་དུ་བྱི་
 ཞིག་གི་སྤྱོད་པ་ལེན་སྐབས་བྱི་དེ་རི་ཕག་ཅིག་གིས་བདས་སྐབས་བྲོས་ཕྱོགས་ཤིག་གིས་
 མཆོད་རྟེན་ཞིག་ལ་བསྐྱོར་བ་ཞིག་བྱས་པས། །དེའི་དགོ་བའི་ས་བོན་ཁོའི་རྒྱུད་ན་ཡོད་

པར་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་བྱིས་བདག་དཔལ་
 སྐྱེས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་པས་
 དེར་དག་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་མཁར་འཕུར་ཐུབ་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུར་ཏོ། །དེས་
 ན་སངས་རྒྱལ་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཙེ་བའི་ཐུགས་རྗེ། མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་
 ཐམས་ཅད་མངའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཕོ་མོ་རྣམས་ལ་གོ་བར་སྤྲོད་ཆེད་
 ཚིག་མགོ་བོན་རྩ་བའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རེད་མོད། ད་དུང་ཅུང་ཟད་ལྷིས་
 ན། སངས་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཟེར་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། །ཡེ་ཤེས་
 ལ་ཡང་སྒོ་རྒྱས་པས། །སངས་རྒྱལ་པད་མའི་འདབ་ལྟར་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པས་ཅི་ཞིག་བཙོམ། ཅི་ཞིག་ལྡན། ཅི་ཞིག་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སྤྱིར་པོར་བཞུགས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བདུད་
 གྱི་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་བཙོམ་པས་ན་བཙོམ་ཞེས་པ་དང་། སྐལ་བ་དང་དབང་ལྷན་ཁྱུང་པར་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ན་ལྡན་དང་། སྤྱིད་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་
 པའི་ཚོས་ལས་འདས་པའམ། ཡང་ན་སྤྱིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་འདས་
 པས་ན་འདས་ཞེས་དེ་ལྟར་བཙོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེར་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དང་། ཡང་དག་བཙོམ་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་སྤྱེ་བཙོམ།
 སྐྱབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྤང་པའི་དག་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་བཞིའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པས་
 ན་དག་བཙོམ་པ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་ལྷ་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས། བག་
 ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྟེར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཡང་དག་པར་ཐོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་
 གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་
 གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ། ལྷ་
 དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན། སྟོན་ཀུན་ཟད།
 ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནི་རེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་
 མཚན་བཟང་སོགས་ཉིས། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་ཆད་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱས་
 བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བ་སྐྱུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་དང་འབྲེལ་བ་
 སྐྱུའི་ཁུང་བུ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་དེ་དཔེ་བྱད་བཟང་
 པོ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམ་པ་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་གཅིག་དང་
 འབྲེལ་བ། ད་དུང་སྤྱིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱད་ཀར་པོ་དེ་དང་དབུ་གཙུག་ཏྲར་བལྟར་
 མི་མངོན་པ་གཉིས་དེར་གཏོགས་མེད་པར་གསུངས། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྐྱུའི་བ་སྐྱུའི་ཁུང་བུ་རེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་གྱིས་མི་ལང་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 གསུང་འགོག་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་ཞིག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
 གནས་སུ་འགོད་པའི་རྒྱ་མ་ལོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་གསུང་དབྱངས་ཡན་

ལག་དྲུག་ཅུའི་བདག་ཉིད་དེ། དཔལ་སྤྱུལ་ཚང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་
ལ་བསྟོད་པའི་ནང་དུ། མི་གཙང་འདམ་དུ་གསེར་གྱི་བུང་བ་དང་། །གཙན་གཟན་
བྲོད་དུ་མེད་གཏི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །གང་གིས་གང་འདུལ་དེ་ཡི་སྐད་དུ་སྟེ། །རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡང་། གསུང་གི་
བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུལ་པ་མི་བཟད་པ། །གདུལ་བྱའི་དབང་དང་སྟོན་ལམ་ལས་དབང་
སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འགག་པ་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་། །གསུང་གསང་རྣམ་པར་
འཕྱུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྐྱུའི་
རང་བཞིན་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མངའ་བའི་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་
ཉིད་ཐུགས་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས། དམིགས་མེད་མཁའ་ལྟར་དག་པ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱུའི་ངོ་བོ་གོང་
བཤད་ལྟར། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྟེ་ཚན་ཉར་གཅིག་དང་
ལུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་འདྲིར་སྐྱབས་འགྲོའི་སྐྱབས་སྐྱབས་ཡུལ་དཀོན་
མཚོག་གསུམ་ལས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

༡ ཆོས་དཀོན་མཚོག

དེ་ནས་དཀོན་མཚོག་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཚོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་འདུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་འདུག་སྟེ།
ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན། དེའི་ནང་
ནས་བསོད་ནམས་དང་གཅིག །ལམ་དང་གཉིས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་གསུམ་
པོ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་ཤར་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་
གསུངས་པའི་གོ་བ་ལོན་དགོས། དེ་ཡང་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་

དགོས། འགོག་བདེན་གྱི་ཚོས་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཚོས་གཉིས་འབྲས་བྱ་དང་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། གང་ཞིག་གང་གིས་
 ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་
 འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ། ལེགས་པར་གསུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ལ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བའི་ལུང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱན་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། བདེ་མེད་པ། དུས་ཆད་པ་མེད་པ། ཉེ་
 བར་སྟོན་པ། འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་
 གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་དེས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགག་བསྐྱུས་
 ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་དང་
 བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ལྟོས་པས་ལུང་གི་ཚོས་ཏེ་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།
 སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་
 རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་བྱེད། བརྗོད་
 བྱའི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བར། དབུ་མ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལས།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཚོས་བསྐྱན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
 བརྟེན། །ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་པོ་བྱང་ངེས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་བཤད་ན།
 ཀུན་རྫོབ་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་། དོན་དམ་སྐྱབ་པ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ནི་རེད།
 ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 དབྱངས་བསྐྱེད་ལུང་བསྐྱན་དང་། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་
 དང་། །རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་

དང་། །མད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒྲེ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཉིན་པོའི་སྒོ་ནས་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་དུ་འདུ་ལ།
 གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེན། ཐབས་ཀྱི་ཆེ་བ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེ་སྒྲོད་དང་བཞི་ཡིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་གི་ཆོས་སྒྲེ་སྒྲོད་བཞི་པོ་དེ། བདག་པོའི་རྒྱུན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལས་ཡི་གེ་
 བྱུང་། ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། མིང་འདུས་པ་ལས་ཆོག་ ཆོག་མང་
 པོ་འདུས་པ་ལས་སྒྲེགས་བཅ་དུ་བྱུང་པ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དམ་
 ཆོག་གི་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ཡིན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ས་ཡིན་ལ།
 སའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པ་ལམ་ལྷ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲེ་སྒྲོད་དང་ཁྱད་པར་དུ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བཀའི་དགོངས་
 དོན་འགྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དང་། ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཁྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་གཞུང་སོ་
 སོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་ལྷ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་འཇུག་པ་ལ་
 སོགས་པས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྦྱོར་བས་སྤྲགས་ཀྱི་ས་ལམ་
 དང་རིག་འཛིན་བཞིའི་བཤོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེ་སྒྲོད་ཀྱི་སྐྱབས་སོ་སོར་
 འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་ཡིན། དེས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་
 བཤད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ཤེས་ལ། བསྟན་པ་ཤེས་པ་དེས་བྱུང་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཞིག་ཀྱང་ཤེས་པས་
 འཁོར་བ་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅིག་ཀྱང་ཤེས་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

༣ དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་

དེ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པ་དག་འདུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་དོན་ནི། རིག་

གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐབས་འགོའི་ཡུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་
 ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
 པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་ལྔ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྟོན་མེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
 ལྔ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་སྟེད་པ་རིག་
 པའི་ཡོན་ཏན། རང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ། དེ་ཐོབ་
 གྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྐྱལ་དུ་གྱུར་པ། སྤང་བྱ་ཆགས་
 སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། ཐོགས་སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། དམན་
 སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་དུག དེའི་སྟེང་དབྱེ་གཞི་རིག་པ་དང་གྲོལ་བའི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་བསྐྱར་པས་རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་ན་དེ་བྱང་མཐམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ནི་རེད།
 དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གི་དགོ་འདུན་ལ་མཚོན་
 ན་རིག་གྲོལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དམན་པས་དེའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་ཡན་
 གྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དགོ་འདུན་བསྟན། རང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་
 གི་སྤྱི་སྤྱོད་པ། རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་ཞིང་སྟགས་ལྔ་སྟེས་ལས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐུ་དང་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ།

༣༡ དཀོན་མཆོག་གི་ངེས་ཆོག་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། འདི་གསུམ་
 ལ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་འདུག་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། འབྱུང་བ་
 དཀོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྔ་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཉིད་དང་

མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 འགྱུར་བ་དགོན་ཕྱིར་ངི་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས། མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་བྱབ་པ་དེ་འདྲ་གཞན་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
 ལྟར་འགྱུར་བ་དགོན་པ་དང་། བཙེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་ལྟར་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་སྒྲ་
 ཆོགས་པ་མེད་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངི་མ་མེད་པ་དང་། མཐུ་ལྟན་ཕྱིར་དང་
 ཞེས་པས། ཉོན་མོངས་པས་ཟིལ་གྱིས་ལྟོན་པའི་ཡིད་ཅན་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་
 འདུལ་བའི་མཐུ་འམ་རྣམ་པ་ཆེ་ཞིང་ལྟན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི། རྒྱན་གྱུར་ཉིད་
 དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བན་ཐོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་སུ་ཤར་བས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད།
 མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་དགོན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། དེ་
 ཡང་དངོས་གནས་བཤད་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ཡང་ཡིན་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕུག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཡུམ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་དེ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པའི་རྒྱུན་ལས་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་
 རེད། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དེ་གྱུར་གི་འབྲེལ་བ་སྦྱབ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་མཆོན་ཉིད་གོ་
 རིམ་སངས་རྒྱུས་ཐོག་མར་བཞག། དེ་ནས་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་
 སུ་བསྐྱབ་པ་དགོ་འདུན་ཡིན་པས་དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན།

༡ སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་བཤད་པ།

ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དག་འདུན་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པའི་
 གོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་མོད། དོན་གྱི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པའི་རྟེན་
 གནས་དེ་དག་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་ཏེ། སྐྱབས་
 འགོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་ཏེ། །ཐར་བར་འདོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྐྱབས་འགོ་འདི་ལ་རྒྱུའི་སྐྱབས་
 འགོ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱབས་
 འགོ་འདི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲགས་དང་བརྟུན་ན། དུས་གཞན་དུ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ།
 གཞན་རྒྱུ་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། འདི་པར་ཕྱིན་ཐེག་པས་དུས་བསྐལ་པ་
 གངས་མེད་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་སྐྱག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་
 ཤེས་མ་འོངས་པར་རང་རྒྱུ་ལ་འཁྱུངས་བར་འདོད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་པ་
 ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དུས་རིང་གི་མཐའ་སྐྱག་མི་
 དགོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པའི་རང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
 རྒྱུ་དེ་སྒྲགས་ལམ་ནས་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན། དེའི་
 ཕྱིར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་རྗེ་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་མོད་སྐྱབས་
 འདིའི་སྐྱབས་འགོ་ལམ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པས་སྐྱེ་མིན་དུ་བཞག་པ་
 འདིས་ཀྱང་གོ་བྱུང་། ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
 སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱས་གཙོ་མོད་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་སྒྲ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན།
 དེས་ན་སྐྱབས་འགོ་བཞི་སྟོར་མ་ངག་འདོན་བྱེད་སྐྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མགོར་སྒྲ་

མ་བཞག་སྟེ། བླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིལ་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་
 སྒྲིལ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་བླ་མའི་སྤྱགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སྤྱགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའམ་མི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་རེད། དེས་ན་སྐྱབས་གྱི་
 མཐར་སྤྱག་སངས་རྒྱལ། དེ་ཡང་མཐར་གཏུག་ན་ཆོས་སྐྱེད་གཅིག་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་མི་འོང་རྒྱ་བོ་མདོ་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་མཐར་སྤྱག་དགོངས་པའི་འབབ་སོ་གཅིག་ལ་
 འབབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་
 ཕྱིར་འཇིག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་
 ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་རང་སྤྱང་དོན་གྱི་འོག་མིན་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་དེའི་སྐྱེད་གེ་འདུན། གསུང་དམ་ཆོས། སྤྱགས་སངས་རྒྱལ་སུ་གནས་པས་
 ན་སྐྱེད་གསུམ་དགོན་མཆོག་གི་རང་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུད་བླ་མའི་གོང་གི་འཕྲོར། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཉིད། །སྐྱབ་པ་ཆོས་
 གྱི་སྐྱེད་ཅན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་སྤྱག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གྲུབ་པ་ལས། དག་ཐོབ་བྲལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱལ། །མི་འགྱུར་དྲི་མེད་ཆོས་
 དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ལྷན་རྒྱུན་རྒྱུགས་དགེ་འདུན་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་རང་གི་སེམས་ཉིད་
 མཆོག། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་ལ། ཆོ་
 ག་ལ་ལྷོས་པ་བདུན་ལས་ཐོབ་པ་ལུས་དག་གི་ཆོ་གས་ལེན་རྒྱ་ཞིག་དང་། ལུས་དག་གི་
 ཆོ་གར་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ་རྗེས་ལ་དམིགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་
ནི་རེད། དེ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱབས་འགོའི་རྒྱ་མ་
ལོར་བ་ཡིན་ལ།

༣ བན་ཡོན་དང་བསྐབ་བྱ་བསྟན་པ།

༡། བན་ཡོན།

འདིར་སྒྱུར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བས་འགྲོ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་
ན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་རྒྱ་ཚད་བཟུང་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཐའ་དེ་བཞིན་དུ་དཔོག་མི་རུས་པ་དང་མཐོང་
མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དགོ་བ་བསགས་པའི་རྣམ་
སྒྲིན་ཡང་ཚད་བཟུང་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ཞོར་ལ་གོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ། །འདོམ་གྱིས་གཞལ་བའི་ཚད་བཟུང་མེད་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་དང་ནི་སྤྲིག་པའི་མཐའ་མི་
དཔོག་ ཅེས་གསུངས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་ན་ནང་པའི་བྱུར་
ཚུད། དེ་ཡང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་བསྐྱུར་བཞིག་ལ་སྐབས་འགྲོ་
རྒྱུད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་པར་མ་ངེས་ན་ཡང་། ནང་པའི་སྤྱི་
བདག་ལྟ་བུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲོ་མ་བསྐྱུར་བཞིག་ལ་སྐབས་འགྲོས་སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱུང་
པར་འབྱེད་བྱེད་དུ་འཛོག་ཆོག དེས་ན་སྐབས་འགྲོའི་སྤྲོམ་པ་བྲངས་པའམ་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་སྟིང་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་ནི་ཡིན་བསམ་རྒྱུའི་བསམ་པ་ཙམ་ཡང་སྒྲེ་
སྒྲིང་མེད་ན། དེ་འདྲ་དེ་ལུ་སྟེགས་པ་མིན་རུང་ནང་བ་ཡང་མིན་པའི་གྲུབ་དུ་ཐེ་འགྲོ་
སྟེ། དེང་སང་འཇོམ་སྤྱིང་གི་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཉི་ལུ་ཙམ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད་
བོད་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་ཐོན་འགྲོ་ཤས་ཆེ་བས། ད་ལྟོ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་
ཉིན་རེ་བཞིན་སྐབས་སྤྲོམ་སྤྱི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ཡིན། སྐབས་འགྲོ་གཙོ་བོར་

ཤེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། དེ་ཡང་མ་བཏང་བ་ཞིག་མིན་ན།
 བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅུ་ཅི་བསྐྱབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་བྲལ་དུ་ཚུད་མེད།
 སྐྱབས་འགོ་ནི་སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྤྲོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་། །སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དགོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་སྤྲོན་བསགས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་གནོད་
 པ་དང་ཉེར་འཆོལ་ས་ཀྱང་ཐར་བ་ཡིན། རས་ཡུག་བཞེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཟེར་བ་སྤྲོན་
 ཆད་བཤད་སྤྱིར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་བྲགས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལུང་པ་དེ་འབྲེན་པས་སྤང་པའི་ལོང་བ་
 ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་པ། དགོན་མཆོག་གི་སྤྱང་བ་མེད་པའི་མུན་པའི་སྤྱིང་ཡིན།
 དགོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤྱིད་དང་ཞི་བའི་ཡུན་ཆོགས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འདུ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་དང་མི་
 མཐུན་པ་མེད་པའམ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་བསྐྱབ་ན་དང་པོ་འགོ་ནས་
 དགོན་མཆོག་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་གྱི་མཆོད་པ་ཡུལ་ན་བསམ་དོན་འབྲུབ་པ་ཡིན། དེའི་
 ཕྱིར་འདིར་ཡོད་སྐྱེས་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་གྱིས་པ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ནང་ཡར་ལང་རུབ་མར་ཉལ་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབས་འགོ་ཆར་རེ་གཉིས་འདོན་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་སོང་ན་བསྐྱད་ན་
 ལས་དང་བྱ་བ་ཅི་བསྐྱབ་ཀྱང་སྐྱབས་འགོ་ཆར་རེ་ཆར་གཉིས་བཏོན་ནས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་དད་གུས་བྱས་ནས་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་བསམ་པ་འབྲུབ། ལམ་དུ་འགོ།
 མཐར་ཐུག་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བའི་དོན་ཆེན་མཉམ་དུ་འབྲུབ་ངེས་ཡིན་
 བོ། །

༡། བསྐྱབ་བྱ།

དེ་ཡང་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
 གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལས། དང་པོ་དགག་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་གསུམ་པེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཙན་ལ་གཞོན་འཆོ་
 མི་བྱེད་རྒྱ། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གྲོགས་སུ་སྟགས་ལ་མི་བརྟེན་རྒྱ་དང་།
 གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བདེ་
 བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཐོན་སྣོན་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་
 དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དད་པ་དང་གུས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ཐོན་གསུང་རབ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་དཀོན་
 མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་གུས་པ་བྱེད། དག་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་
 ཐོན་ལྷན་པ་སེར་པོ་ཞིག་བཏབ་པ་རྩུན་ཆོད་ལ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་བཞག་ནས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ཆ་
 མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན།
 མདོར་ན་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་ཡིད་རྟོན་སྒོ་གཏད་ཁེལ་ས་གཅིག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ན་ས་དང་ནམ་མཁའ་རི་རབ་རྣམས། །ཡར་མར་གནས་སྐྱུར་ཉི་མ་
 ཐང་ལྷུང་སྤྱིད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི། །དེས་ཤེས་
 བརྟན་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གནམ་ས་རུ་གྱུར།

ས་གནམ་དུ་གྱུར་པ་འོང་ཡང་སྲིད། ཤར་ལྷོ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་འོང་
 སྲིད། རྣམ་མཁའི་ཉི་ཟླ་ས་ལ་ལྷུང་སྲིད་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་
 མི་སྲིད་ཅེས་མི་སྲིད་པའི་ཚད་ལ་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས།
 སྐྱབས་འགོ་འདི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཡར་བཤད་མར་བཤད་མང་པོ་བཤད་པ་དེ་ཆོད་དང་
 པའི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་འཛིག་ཆེད་བཤད་པ་ཡིན། བསྐྱེད་འགའ་རེ་འཛིག་རྟེན་པ་པལ་
 བས་གོ་ཁྱེད་མེད་པས་གོ་མ་ཁྱེད་བ་དེ་འབྲུ་ཆོས་བཤད་སྐྱབས་གོ་བ་ཡིན་མོད། རིམ་
 གྱིས་རིམ་གྱིས་གོ་ཡོང་ལ། ཨོ་གོའི་རེ་བ་བྱེད་དགོས། དེ་མ་གོན། གོ་བརྟ་
 འཕྲོད་བྱེད་ཟ་སྐད་འཕྲུང་སྐད་ཉ་བེ་ཉི་བེ་རེ་བཤད་པས་དོན་ཟབ་མོ་མཆོན་མི་ཐུབ།
 དཔེར་ན་དེང་སང་ཆོས་ཡིག་རྩོམ་མཁན་དང་བསྐྱུར་བ་འབྲུ་བོ། གོ་བརྟ་སྐད་བདེ་བའི་
 གསར་བཏོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་བསམ་མོད། ར་ཞིག་ལ་ཤ་རེའི་ར་ལེའི་བྲོ་བ་མ་
 གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཞན་ཞིག་གིས་ཡི་གེ་སྐྱུར་སྐྱབས། བྱེད་པ་མར་
 འབོད་འབྲུའི་གདུང་དབྱངས། ཞེས་གསལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མར་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱི་
 ཡུག་ཨོ་ཡེ་ཞིག་གིས་པ་མར་བོས་པ་ཞེས་བསྐྱུར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། བྱི་ཡུག་གིས་
 སྐད་བརྒྱབ་པ་ལ་སྟན་མེ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་ལ། བྱེད་པ་མར་འབོད་འབྲུ་ཞེས་པ་
 སྟན་མེ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་མོད་བསྐྱུར་ཉེས་ན་དགོད་ཁ་སྤོང་བྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། མ་
 ཟད་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཟབ་པ་དེ་ཆོད་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུང་པའི་ངོས་ནས་འབྲིང་རིམ་སྟོབ་
 མ་ཞིག་གི་ཡོན་ཚད་ཅུང་ལས་མི་འདུག་ཅེས་དེང་སང་ཆོས་ལ་མི་དད་མཁན་ཆོས་ཟེར་
 བཞིན་ཡོད་ལ། ཆོས་ཞེས་པ་དེ་རྩ་ཆེན་ཞིག་བཤད་མི་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཆོས་
 ཡིག་གསར་རྩོམ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ལས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་ལ་དེ་
 འབྲུ་ཟེར་རུས་རྒྱུ་མ་རེད། དེང་སང་བཙུམས་པའི་ཆོས་ཡིག་དེ་ཆོད་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་

དེ་ཆོར་སློབ་འབྲིང་གི་ཚུ་ཚད་མ་གཏོགས་སློབ་ཟླ་ཆེན་མོའི་སློབ་མའི་ཡོན་ཚད་མི་འདུག་
ཅེས་སློབ་ཏུགས་ནས་བཤད་བཞིན་ཡོད། ཡི་གེ་འདི་གཅིག་གྱུར་གྱི་བཟུང་མཆོན་བྱེད་
ཅིག་ཡིན་ན་ས་ཆ་རེའི་སོ་སོའི་ཁ་སྐད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རེ་བྲིས་ཆོ། གང་མཚམས་ལ་
ཁམས་པའི་ཡི་གེས་དབུས་པ་ལ་གོ་བཟུང་མི་འབྲོད། དབུས་པའི་ཡི་གེས་ཨ་མདོ་བ་
ལ་གོ་བཟུང་མི་འབྲོད། དེ་འདྲ་དེ་ཡུན་རིང་གྱུར་ཆོ། མི་ཐོག་མང་པོ་མི་དགོས་པར་
བཀའ་ཆོས་དང་བསྟན་འགྱུར་བཏོན་ན་གོ་བཟུང་མི་འཇག་པས། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ངོ་
མི་ཤེས། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་བཅད་མེད་ཀྱི་གནའ་ཇུས་སུ་འགྱུར་དུས། བོད་ཀྱི་
པ་སྐད་མེད་ཞོར་དུ་པ་ཆོས་ཉམས་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་གཅིག་དགོས་བསམ་རུང་མི་ར་
ལུག་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ལག་ནས་ཆོས་དཀར་ནག་བྱེད་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་ཐོབ་རྒྱ་
མེད། ད་ལྟ་ད་དུང་དེ་འདྲའི་བསྐྱལ་བ་ཆོས་མེད་པས་ཆོས་དང་མཇལ་ཟེར་བ་དེ་གང་
ཐད་ནས་བཤད་ན་ཤེས་རྒྱ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་པ་གོང་འོག་གི་ཆོས་སྐད་འདི་ཆོ་
བཤད་བསྟན་ན་འདྲིས་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པས། ཆོས་ཁུ་ས་ནམ་ལོན་ལ་ཁུགས་ན་རང་ཉིད་
ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༣། གཞུང་དོན།

སྐབས་འདིར། ད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་གསལ་གསལ་ཅུ་བ་
གསུམ། །ཞེས་པའི་ཐད་ནས་བཤད་བཞིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སྐབས་སུ་འགོ་
རྒྱུ་ནི། ཐུན་མོང་ཐོག་པའི་ལུགས་ལ། སྐབས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱུས་
ལ་སྟོན་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལམ། རིག་གོལ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པའི་གོགས་སུ་བྱས་ཏེ་ད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལམ་

གྱི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་མ་འོངས་རང་རྒྱུད་ལ་དེ་གསུམ་གྲུབ་
 པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་ཙུ་བ་
 གསུམ་ཞེས་པས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསལ་སྤྲུགས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས། སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཙུ་བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
 སྒྲ་མ། ཡི་དམ། མཁའ་འགོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཙུ་བ་སངས་རྒྱས་
 ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་གསུམ་འབུལ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཙུ་བ་ཆོས་སྤྱི་བའི་
 ངང་ལས་གཟུགས་སྤྱི་ཞི་བྱོར་བ་འབྱུངས་སུ་ཤར་བའི་ཡི་དམ་ལ་བརྟེན། བར་ཆད་
 སེལ་བའི་ཙུ་བ་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འགགས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 འགོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ལ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་བ་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། ཡང་གོང་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་ཞེས་
 པས། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་འམ་ཡང་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་ལས་གཞན་དུ་
 མ་གྱུར་པའི་བདེ་གཤེགས་ཙུ་བ་གསུམ། ཙུ་བ་སྐྱེད་ཐེག་ལའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། །ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོའི་བར་
 དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་ནང་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་
 དང་སྦྱར་ན། དགོན་མཆོག་གསུམ་གསུངས་པས་ཕྱི་ཡི་སྐྱབས་འགོ་བསྟན། ཙུ་
 བ་གསུམ་གྱིས་ནང་གི་སྐྱབས་འགོ་བསྟན། ཙུ་བ་སྐྱེད་ཐེག་ལའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་
 གསལ་བའི་སྐྱབས་འགོ་བསྟན། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཡང་
 གསལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་བསྟན་པའི་གོ་བ་དེ་ལྟར་ལེན་ཆོག་སྟེ། དེ་ལས་
 ཕྱིའི་སྐྱབས་འགོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་གྲུབ་
 རས་ནང་གི་སྐྱབས་འགོ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་

དུ་མ་གྲུར་པ་སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལས་
 བྲེ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཙུ་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཙུ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དུས་
 གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་
 ཞིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། བསྐྱེམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲུ་མ་བསྐྱེམ་པ་
 མཆོག་དང་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲུ་མ་མཆོད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས།
 སྒྲུ་མ་བསྐྱུབ་ཅིང་མཆོད་པ་ཡང་། མོས་གུས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཡེ་མེད་
 མོས་གུས་རྒྱ་དྲུག་གིས། །རྫོང་འཆང་གི་ས་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་སྐད་སྟེ་ལྟ་བུ་པ་
 ལས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྟོམ་འབྱུང་གི་སྐད་ལས་ཀྱང་། འདི་མཉེས་པས་ནི་
 ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
 བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་སྒྲུ་མའི་བསྐྱུབ་པ་དང་མོས་གུས་ལ་ཐུག་ཡོད། དག་
 བའི་བཤེས་གཉེན་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནས་སྤྱི་རྣམ་རོལ་འདྲ་མིན་དུ་མར་བསྐྱུན་ན་ཡང་། རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པས་དཔེར་ན། རྒྱ་བའི་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྤྲང་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་མོད་དོན་དུ་རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
 རོ། །བརྒྱུད་པ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཙུ་བའི་སྐྱུབ་པ་རིག་འཛིན་ཡབ་ཀྱིས་བྱུ་ལ་མཆོན་ན།
 སྤྲང་སྤྱིད་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རོལ་པར་དག་སྤྲང་
 སྤྲང་། གསོལ་བ་བཏབ། རང་རིག་གུ་རུའི་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེས་ནས།
 སྤྲང་བྲགས་རིག་གསུམ་ལྟ་སྟགས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར་བ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱི་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་པོ་བྱང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དཔལ་
 བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོམ་བུ། གསང་བ་སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་དེ་རང་གྲོལ་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་

དུ་ཤེས་པའི་ངང་ལ་སྒྲིང་པོ་བཟོ་གུ་རུར་འབད་པ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད། རྩོགས་
 རིམ་གྱི་བཅུད། གནས་ལུགས་གྱི་མཚངས། མན་ངག་གི་མདུད་ཡིན་པར་
 གསུངས་པས་སྒྲ་མ་གུ་རུ་ཞི་བྱ་ནམ་པ་གང་བསྒྲུམ་ཡང་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྟེན་ཁ་བསྐྱུར་བ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཕྱིན་ལས་གྱི་རྟེན་ཁ་བསྐྱུར་བས་ལས་བཞིའི་ཕྱིན་
 ལས་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུབ་གྱིན་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་བསམ་པོ་མོ་དང་ཁྱད་
 པར་རྒྱལ་འགོང་འདུལ་བའི་གཉིན་པོ་ལ་གུ་རུ་བྱ་གཞི་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་དང་། གྲུ་འདུལ་ལྟ་
 གུ་ལ་མཆོན་ན་བྱ་གཞི་ལྟར་སྟེ། དཔེར་ན་གུ་བྱ་སྐྱུ། ཏྲ་སྐྱེད་གསུང་།
 མཁའ་ལྷིང་ཐུགས་ལྟར་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱུབ་པ་དེ་ཆོ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འདུལ་བྱེད་གྱི་ནམ་པ་
 གཞན་བསྐྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། བྱ་གཞི་ལྟར་ལྟ་གུ་གུ་རུ་རྩི་རྩི་གོ་ལོད་འབྱུང་པོ་
 འདུལ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱུའི་ནམ་པ་བསྐྱུར་ཚུལ་གཞན་ཞིག་སྟེ།
 གུ་བྱ་དེ་ཙྰ་བའི་ལྟ་དང་། ཏྲ་མགྱིན་རིགས་བདག །བྱ་ཁྱུང་དེ་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 བྱས་ཀྱང་ཆོག །གུ་རུ་ཉིད་སྐྱུབ་བྱེད་རིག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་སྐྱུབ་བྱེད་ཉིད་བསྐྱུབ་
 བྱའི་ངོ་བོར་སོན་ནས། བསྐྱུབ་བྱེད་སྐྱུབ་པ་པོའི་ནམ་པར་བཞེངས་པ་དོན་ལ་བསྐྱུབ་
 བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་ཐམི་དད་པ། དཔེར་ན་བསྐྱུབ་བྱའི་སྐྱུ་ཉི་ཟེར་གྱི་ཆོ་བྱོད་ལྟ་གུ་ཞིག་ཡིན་ན།
 སྐྱུབ་པ་པོའི་ཚུལ་ཅན་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་དང་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པས། བྱ་སྐྱུབ་
 འདི་མེ་ཤེལ་ཉི་འོད་ལ་ཚད་པ་ལྟ་བུས། གདོན་བགལས་འབྱུང་པོའི་ཙྰ་སྐྱར་སྐྱམ་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་རྩི་སྐྱུར་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡི་དམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱ་གཞི་
 དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཆེ་མཆོག་སྐྱུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རྩི་
 བཅུན་རེད། འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཚུལ་དུ་
 འབྲེལ་བར་བསྐྱུབ་པས། བར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་

སྐྱུར་དུ་འདུམ་ནས་སློབ་པའི་རིག་འཛིན་གསུམ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རིག་འཛིན་ལྟོན་
གྲུབ་རིག་འཛིན་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟོན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྐྱུར་བའོ། །ཡི་
དམ་ནི་ཁྲོ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བསྟེན་པ། ཉེ་བསྟེན། སྐྱུབ་པ། སྐྱུབ་ཆེན་ཏེ་
བསྟེན་སྐྱུབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་སྟོག་སྒྲོམ་གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་གི་གནད་དང་མ་བྲལ་བ་
ཞིག་གལ་ཆེ་བ་རེད། ཡི་དམ་སྐྱུབ་དུས་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ།
རང་ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སུ་བསྒྲོམ། ཡི་དམ་གཅིག་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་
འདུ་བར་བསྒྲོམ་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞལ་མཐོང་ནས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ཡིན།
ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་ཡི་དམ་གང་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་
ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནས། སྐྱུའི་རྣམ་རེལ་ནི་དང་ཁྲོ་བོ་དབང་དང་རྒྱས་པ་སོགས་སུ་
བསྐྱུན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་གཅིག་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་པས། ཟུང་
འཇུག་ཡེ་ཤེས་གྱི་གྲོང་ན་བྱབ་བྱ་ཡི་དམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་བྱབ་
བྱེད་རིགས་གྱི་བདག་པོ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཡི་དམ་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་རྣམ་རེལ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
མཁའ་འགོ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ཐམས་ཅད་
རིགས་ལྟའི་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས། དུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། གསུང་པར་ལྟུང་རིགས་དང་སྟོན་ལས་ལས་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཁོར་
ལོ་སྐྱུར་མ་རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་དང་། མཁའ་འགོ་སང་གའི་གདོང་ཅན།
གསང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་ཉི་ལྔ་དངོས་གྲུབ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མ་
མཆིས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་གཏེར་ཁ་སོ་སོ་ནས། ཕྱི་སྐྱུབ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་
མོ། ནང་སྐྱུབ་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ གསང་སྐྱུབ་སང་གའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྐྱུབ་སྐྱོར་

དེ་ནམས་འབྱུང་བ་ཡིན། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 ཡུལ་ཡི་གོ་དུག་མ་རྒྱལ་ཡུམ་སྐྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་ནམས་དང་ཐམི་དད་པ་ཡིན། བོད་གྱི་
 ཡུལ་ནས་མཁའ་ཆེན་བཟའ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས་མཁའ་འགོའི་གཙོ་མོ་ཡེ་ཤེས་
 མཆོ་རྒྱལ། དཔལ་རི་པར་འོད་གྱི་ཕོ་བྲང་ནས་དབང་ཕུག་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ། སྤྱིན་
 པོའི་རྒྱལ་མོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་དེ་ནམས་སྐྱུ་གཅིག་མཆོན་གྱི་ནམ་གངས་གང་སྒྲོམ་
 ཀྱང་བྱུང་མེད་པ། མདོར་ན་སྐྱབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་དཔལ་ཕྲེང་གི་ནང་ནས། འོག་
 མིན་གནས་དང་མཁའ་སྐྱོད་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སྐབས་འོག་མིན་ཆོས་གྱི་
 དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་ནི་སྤྱོད་ཤེས་བརྒྱའི་གཙོ་མོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་། མཁའ་
 སྐྱོད་ལོངས་སྐྱུའི་ཞིང་དང་ལོངས་སྐྱོད་སྐྱུལ་པའི་གནས་སོགས་གནས་ཡུལ་གྱི་ནལ་
 འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུལ་གཞི་གཙོ་མོ་དེ་རྗེ་པག་མོ། བོད་ཡུལ་དབུས་སུ་མཆོན་ན་
 དབུས་སུ་འབྱུངས་པའི་མཆོ་རྒྱལ་ནམས་སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱུལ་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཐ་
 སྐྱོད་སྐྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཅུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་མ་ལ་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་མཁའ་
 འགོ་ཞེས་པའི་ངས་ཆོག་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ནང་
 དབྱིངས་དེ་དོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། དེའི་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཉིད་དགོངས་པའི་རྩལ་
 གྱིས་མངོན་དུ་མངོན་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་གྱི་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་མཁའ་འགོ་
 དང་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་མ་འདུས་པའི་མཁའ་འགོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་མེད་པས་ཅུ་བ་
 གསུམ་པོ་གང་བསྒྲོམ་སྐྱབ་བྱེད་ན་སྐྱུའི་སྒྲུང་བ་གསལ་བའི་དུས་སུ། སྒྲུང་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། བདེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་
 གསུམ་ལྡན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་མདངས་སུ་མ་འགག་ས་ལེར་སྒྲུང་བའི་རང་ནས་བསྐྱུས་

བརྗོད་ལ་སོགས་པ་གང་གནང་ཡང་ཙུལ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རང་གྲོལ་གཉུག་མའི་ཙུལ་
 ལྷང་ལྷ་སྒྲགས་ཀྱི་རང་མདངས་སུ་བྱ་ཚུལ་མེད་པའི་དང་ནས་ལམ་དུ་འབྱེད་ཤེས་ན།
 ལམ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྲོའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་
 གཤེགས་ཙུ་བ་གསུམ། །ཞེས་པའི་དོན་ཕྱིན་གི་སྒྱབས་འགོ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་ཙུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་པས་རགས་
 པ་རྒྱུའི་ཙུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཙུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་མངོན་དུ་
 བྱེད་རྒྱུ་བོ། ཐབས་མཆོག་རྗེ་རྒྱུད་བའི་རྗེ་གས་རིམ་གྱི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་གནས་པ་ཙུ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གསུམ་གྱིས་བཤད། དང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་
 གནས་པས་ན་གནས་པ་ཙུ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་དེ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 ཚུལ་དུ་རྒྱུད་གནས་ལ། རྒྱུད་དེ་གཡོ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཞོན་པ་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཡོ་བ་རྒྱུད་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བརྟེན་པ་དེ་གང་ཡིན་ན་བཀོད་
 པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་ཐིག་ལེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཙུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས་ཙུ་ལྟ་
 ལ། ཙུ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས། ཙུ་གཙོ་མོ་གསུམ་དེ་
 དབུ་མ་རོམ་རྒྱུད་མ་གསུམ། དབུ་མ་དེ་སྟོག་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་ཡར་སྐྱ་སྒྱི་གཙུག་
 ཏུ་ཟུག་པ་དེ་ལ་ཕ་ལས་ཐོབ་པའི་དངས་མ་རྟོ་ཡིག་དཀར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གནས།
 མར་སྐྱ་གསང་བར་ཟུག་པ་དེ་ལ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དམར་ཆ་ཨ་ཐུང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་
 ཡིན། གཡམ་རོམ་དཀར་མོས་ལུས་དང་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྲག་དང་རྩི་ཆེན་
 འཕེན་སྒྲོམ་གྱི་ལས་བྱེད། གཡོན་རྒྱུད་མ་དམར་མོས་དག་དང་བྲག་སྐྱེད་ཅིང་རྩི་རྩ་

འབྱེན་སྒྲིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྩ་ཡི་ཆགས་རྩལ་འདི་གཙོ་བོ་ཐོ་ཡི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་རྩུང་གཉིས་པོ་གོ་བསྐྱོག་ནས་ཆགས་
 ཡོད། རྩ་དབུ་མ་དེ་གནས་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་གྱི་དགྱིལ་ཞེས་བརྗོད་
 བྱེད་ཆོག་སྟེ། རྩ་རྩུང་གཉིས་གྱི་དགྱིལ་ལམ་དབུ་མ་ན་ཡོད་པས་དབུ་མ་དང་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་གྱི་མྱ་དང་བྲལ་བ་འཇམ། བདེ་སྟོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཀྱང་དབུ་མ་ཞེས་གསུངས། རོ་མ་དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་བཞག་ན་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་རོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་གནད་དུ་
 བསྐྱེད་ན་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱལ་པ་ཟས་གྱི་རོ་སྦྱང་
 བ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བས་ན་རོ་མ་ཞེས་གསུངས། རྩུང་མ་དེ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་ན་
 གཞན་དང་མ་འབྲས་པར་གཅིག་པུར་ཡོད་པ་ན་རྩུང་མ་ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པའི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་ན་རྩ་དེ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཆོས་ཉིད་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཉམས་སྦྱང་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྡན་པས་རྩུང་མ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་
 བུའི་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ལུས་གྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པས་ན་དབུ་མ་རོ་མ་རྩུང་མ་ཞེས་
 མ་སྒྲིལ་འདྲུག་པའི་རྩ་མཚན་དེའི་ཡིན་ནོ། །རྩ་འདི་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནད་དུ་
 བསྐྱེད་ཤེས་ན་རོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐིག་ལའི་ལས་ལ་མཁས་ན་ལུས་གྱི་ལས་ཟད།
 ཟས་གྱི་ཞེན་པ་ཆོད། བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་གྱིས་འཛོལ། རྩུང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྩའི་གནད་ལ་མཁས་ན། ངག་གི་ལས་དག་གོས་གྱི་ཞེན་པ་ཆོད་དེ་གཏུམ་མའི་
 གོས་གྱིས་ངོ་བྱལ་པ། བྱད་པར་དུ་རྩ་དབུ་མ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་མཁས་ན་ངོ་བོ་དོན་
 དམ་གྱི་དབུ་མ་སྟོང་པ་ཟད་ཐལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་རྩུང་གི་གནད་
 ལ་མཁས་ན་སེམས་གྱི་ལས་ཟད་བྱལ། སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་པ་དག་མི་ལམ་རྩུན་ཆད་དེ་

མཐར་ཐུག་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲིབ་ལུས་པས་
 དབུ་མ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཅུ་གསུམ་དང་། ཡང་འཁོར་ལོ་ལྷ་ཞེས་པ།
 སྒྱུ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། མགིན་པ་ལོངས་སྒྲིབ་གྱི་འཁོར་ལོ། སླིང་ཀ་ཆོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ། ལྷ་བ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ། གསང་གནས་བདེ་སྒྲིབ་གི་འཁོར་ལོ་དང་
 སྒྲིབ་ལ། དེའི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་མདོར་སྐྱར་བྱེད་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་དང་། སུམ་མདོར་
 སྐྱར་བྱེད་མེད་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་གཉིས་བསྐྱར་ན་བདུན་དུ་ཡང་འགྱུར། ད་དུང་དེའི་སྒྲིབ་
 གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་བཤད་སྒྲོལ་ཡོད་མོད། རྫོགས་པ་ཆེན་
 པོའི་སྐབས་འདིར་ཅུ་འཁོར་བཞི་ལ་གཙོ་བོར་གནད་དུ་བསྐྱར་པའི་སྐབས་ཡིན་པས།
 དེ་ལས་སྒྱུ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅུ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། མགིན་པ་ལོངས་
 སྒྲིབ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅུ་འདབ་བཅུ་དྲུག སླིང་ཀ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅུ་འདབ་བརྒྱད།
 ལྷ་བ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅུ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་དེ་དག་གི་འཁོར་ལ་ཅུ་སྐར་སྒྲིབ་
 ཐུག་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་ལུས་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅུ་ཡི་དྲ་
 བས་འབྲེལ་ཏེ་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཡོ་བ་རྒྱུད་ནི། དེ་ལྟར་ཅུ་སྒྲིབ་
 ཐུག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པོའི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་
 ཡང་འགྱུ་ཆེན་དང་འགྱུ་རྒྱུད་གཉིས་གྱི་སྒྲོལ་སྐྱོད་དེ་བྱེད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲུལ་བུ་ནད་
 མེད་ཅིག་གིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་ཅུ་ཆོད་ཉི་ལུ་ཅུ་བཞིའི་ཆོ་ལ་དབུགས་ཉི་ཤི་ཆིག་སྒྲིབ་
 དྲུག་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་དེ་ལ་འགྱུ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་། འགྱུ་བ་རྒྱུད་བཞི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཅན་
 གཙོ་ཆེ་བའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཤི་བཞི་སྒྲིབ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་བ་དེ་ཡིན།
 ཁ་སྐྱ་ནས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་འཕར་ཅུའི་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་ཡོད་པ་རྟོག་པ་དང་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟེན་ཡིན། ལོངས་སྒྲིབ་འཁོར་ལོ་ནས་རྒྱུ་བའི་འགྱུ་བ་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་ཆིག་

འབྲམ་ཉི་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་དུ་མཉམ་པའི་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས། འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་
 བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་དུས་ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འཛིན། མེ་མཉམ་
 བྱེད། བྱེད་ཀྱི། སྐར་མེལ་ལྷན་པོ་ཡིན། དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པ་སྤྱིང་ཀར་
 གནས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པར་བྱེད། མེ་མཉམ་ལྷན་པར་གནས་ནས་བྱོན་འབབ་ཟས་ལྷན་པར་
 བྱེད། བྱེད་བྱེད་ལུས་བྱིངས་ན་གནས་ཏེ་ཆ་མཉམ་གྱི་ལས་བྱེད། བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 གནས་ནས་དབུགས་འབྱིན་རྒྱུ་ཀྱི་ལས་བྱེད། སྐར་མེལ་སྤྱད་ལ་གནས་ནས་འགོ་
 འདུག་དང་ཟག་པ་འདོར་བའི་ལས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་མིན་ཕྱིའི་འབྲུང་ལྷན་གི་
 འབྲུང་ལྷན་པོ་སྒྲིབ་པ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་བཞད་ཀྱི་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་པོ་པོ་མོ་
 མ་ཞིང་གི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཚུར་བསྐྱུས་ན། པོ་རྒྱུད་སྐྱབས་ཀྱི་ལས་ནས་རྒྱ། མོ་རྒྱུད་
 སྐྱབས་ཀྱི་ལས་ནས་རྒྱ། མ་ཞིང་གི་རྒྱུད་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱ་བས། རྒྱུས་པས་པོ་རྒྱུད་
 དང་བྱེད་མེད་ཀྱིས་མོ་རྒྱུད་། གཉིས་ཀས་མ་ཞིང་གི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱད་ན་གསང་
 བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷན་འབྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ཡོད། བྱེད་ཀྱི་
 དང་སྐར་མེལ་མཉམ་གནས་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིང་རྒྱུད་མཉམ་
 འོག་རྒྱུད་བསྐྱུ། བར་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་མདའ་ལྷན་འཕང་བ།
 གཞུ་ལྷན་འགྲུག་པ། བུམ་ཅན་དུ་བསྐྱུལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་གནད་མང་མོད་འགའ་ཞིག་
 བཞད་པའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ཡིན། མདོར་ན་རྒྱུད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ལས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཞིག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན། ལས་རྒྱུད་དག་ནས་ཡེ་རྒྱུད་
 དབྱིངས་སུ་འབྱེད་དུས་སྐར་མེལ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐེག་ལེ་ནི་བཀོད་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བམས་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་དཀར་དམར་གཉིས་ལས་དཀར་ཆ་ལྷན་བའི་རང་

བཞིན་སྒྲིག་ཀུན་གྱི་ཉི་ཡིག་དང་དམར་ཆ་ཉི་མའི་རང་བཞིན་གསང་གནས་གྱི་ཨ་ཡིག་
 ལས་རྟེན་གྱི་ལམ་བརྟུན་ནས་འབབ་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་པོ་ལས་ཅུ་འདབ་སོ་སོར་
 ཐད་གར་གྲུས་པའི་ཅུ་འདབ་པ་ལ་དཔལ་བོ་དང་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བདག་ཉིད་དུ་
 བཞུགས་ནས་ཞི་བདེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་བདེ་སྟོང་གི་མཆོད་པ་ལེན་བཞིན་
 ཡོད། ཅུ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་གསུམ་པེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཅུ་
 གནད་དུ་འགོ་བ་ལ་ལུས་གནད་གཙོ་ཆེ། རྒྱུད་གནད་དུ་འགོ་བ་ལ་འཕྲུལ་འཁོར་གཙོ་
 ཆེ། ཐོག་ལེ་གནད་དུ་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་གཤམ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཅུ་རྒྱུད་ཐོག་ལེའི་
 གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུ་དབུ་མ་ལ་རྟེན་གྱི་མདུད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་བརྒྱབ་པའི་མདུད་པ་
 གཉིས་རེ་གཉིས་རེ་ཞིག་དུས་ས་བཅུ་ལས་ས་རེ་རེ་བཟོད་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཅུ་ཉེར་
 གཅིག་པ་གོ་ལ་དུས་གཅུག་རྟོར་ཅེ་མོས་མཆོག་དོ་རྩེ་འཆང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས། དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
 རྟེན། །འཁོར་བ་ཉིད་ནའང་ངོ་བོའི་བཞུགས་ཚུལ་ལ། །ཉམས་དང་དམན་པར་
 འགྱུར་བ་གཉིས་ཀ་མེད། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཏིལ་
 ལ་མར་གྱིས་བྱབ་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དག་འདོན་གྱི་
 སྐབས་སུ། ཅུ་རྒྱུད་ཐོག་ལེའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ལ། རྩོགས་ཆེན་སེམས་སྡེའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 ཞེས་གསུངས། སྟོང་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མན་
 དག་སྡེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན། གོང་གི་ཀུན་
 མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གི་ལུང་དོན་དང་བསྟུན་ན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཅས་
 གསུངས་པ། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བྱུང་བྱེད་ཆེན་པོས་འཇག་

མའི་སློན་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རང་གི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་འགྱུར་བ་བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན། འདི་ནས་གསང་བའི་སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་དེ་ཙ་ལྷུང་ཐིག་ལེའི་རྟེན་ཅན་
 ལུས་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 དོན་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རོ་བོ་རང་བཞིན་སྤྲུགས་ཅེའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ལ། །བྱང་ཆུབ་སློང་པོའི་བར་དུ་སྐབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། ཡེ་ནས་འཕོ་འགྱུར་སྟེ་འགག་དང་
 བྲལ་བ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆོག་གི་སྤྲ་
 བས་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་པར་བྱས་ན། མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ།
 རོ་བོ་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གསལ་བ། སྤྲུགས་ཅེ་འགག་པ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རིག་
 པ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཆང་ཡང་སྦྱར་བཏང་གིས་བཤད་ན། སྟོང་པ་རིག་པའི་སློང་པོ་
 ཅན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞི་སྤང་མ་ཤར་བའི་རོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། དེ་ལ་རྩལ་
 མདངས་འབར་ནས་ནང་གསལ་གྱི་གསལ་མདངས་འབར་བས་རྩལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 ཐོག་ཏུ་མ་ཤོར་བའི་གསལ་བ་རིག་པའི་སློང་པོ་ཅན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བ། རྩལ་
 ཐོག་ཏུ་ཤོར་བས་སྤྲུགས་ཅེ་ཀུན་བྱབ་ཟེར་དགོས་མོད་འོན་ཀྱང་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་
 དེ། སྤྲུགས་ཅེའི་རིག་པ་རོ་མ་འཛིན་མེད་ཡིན་ཡང་དེའི་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་བ་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤྲུགས་ཅེའི་རིག་རྩལ་ཟེར། འཛིན་ཆའི་རྣམ་རྟོག་དང་འགྲོགས་ནས་ཡུལ་ཐོག་
 ཏུ་ཤར་བ་ལ་བྱི་གསལ་དང་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མ་ཤར་བ་ལ་ནང་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཆོ་
 ས་ཁོངས་འཛིན་བྱེད་ཙམ་དུ་ཞོར་ལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དངོས་གཞིའི་སྤྲས་དོན་འགའ་
 ཞིག་བཤད་པ་སྐབས་སུ་མ་ཁེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིག་སྟོང་ཀ་ནས་དག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ལྷན་འགྲུབ་འདུས་མ་བྱས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད། མ་འགག་
འཛིན་བྲལ། རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རང་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ཅིང་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དུས་བྱང་ཚུབ་སླིང་པོ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབས་
སུ་མཆི་ཞེས་གསུངས་པས་མཐར་ཐུག་བསྐྱབ་པ་མེད་པ་གནས་ལུགས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱབས་འགོ་
དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་གནས་ལུགས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱབས་འགོ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་སྐྱབས་འགོ་འདི་དང་བསྟུན་ཏེ་སྐྱབས་འགོའི་ཚོགས་
 ཞིང་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོས་འདི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཐུན་སྒྲོམ་
 དགོས། ཐུན་ཁོ་རང་ལ་སྒྲོན་འགོ་དང་། དངོས་གཞི། རྗེས་བཅས་གསུམ་ག་
 ཆང་དགོས། སྒྲོན་འགོ་ལུས་གནད་དང་ངག་གནད་སེམས་གནད་རྣམས་བཅས་རྒྱ་
 དང་གསོལ་འདེབས་དང་བཞི་པོ་ཆང་དགོས། དངོས་གཞི་ལ་སྐྱབས་འདིར་སྐྱབས་
 འགོའི་ཚོགས་ཞིང་བསྒྲོམ་ནས་ངག་འདོན་གྱི་ཚིག་རྗེས་སུ་དོན་བྲན། རྗེས་བསྒྲོ་བ་དང་
 སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་དེ་རྣམས་ཐུན་མ་བསྐྱམ་ན་མ་གཏོགས་ཐུན་
 ཞིག་བསྐྱམ་ནས་བཟུང་དེ་རྣམས་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་ཚོགས་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་འདི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོན་སྐྱུང་བའི་མཛེད་པའི་ནང་ནས་ཞིང་ཁམས་
 སྐྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་གནས་པའི་ས་
 ཕྱོགས་འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་པའི་ས་ཕྱོགས་འདི་འདྲ་མ་ཡིན་པར། ས་གཞི་ཐམས་
 ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྱིས་ཡོད་པ། ལ་ལུང་དང་གཤའ་
 གཤོང་འབའ་འབྱུང་མེད་པའི་ངོས་མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། རང་གི་ཐད་ཀའི་མདུན་
 གྱི་ཅུང་ཟད་རྒྱུང་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆ་ན་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་སྒྲོང་པོ་ཡལ་ག་ལྟ་པ།
 རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ལས་བྱུང་པ། ལོ་འདབ་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་
 ཚོགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་འཕྱང་འཕྱལ་དང་། འིལ་གཡེར་གསེར་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་

ཕྱིད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཡལ་ག་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་
ཐམས་ཅད་བྱབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྐྱོམ། དེའི་ཡལ་ག་ལྡེ་ཡི་དབུས་མ་དཀྱིལ་གྱི་ཡལ་
གའི་སྟངས་ལ་སོང་གོ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་བཞི་ན་རེ་རེ་དང་། མཚམས་བཞི་ན་རེ་རེ་སྟེ་བརྒྱད་
ཀྱི་རྒྱ་དང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པོའི་སྟངས་དུ་བཞུགས་ནས་ཁ་མདུན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ལག་པ་
གཉིས་དང་མགོ་པོ་བཅས་པས་བྲི་བཏེགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསལ་འདེབས་དགོས།
དེ་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་སྟངས་དུ། ལྷ་ཚོགས་པར་ཡོན་ཏན་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་
མཐིང་ག་སོགས་ཁ་དོག་ལྷ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་མེ་ཏོག་པར་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ཁ་རྒྱ་མཉམ་
པའི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་བཅུགས་པའི་གདན་གྱི་སྟངས་དུ། རོ་བོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་བྲི་ཆེན་ཆུང་བའི་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་
པ་ཨོ་རྒྱལ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐུ་རུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཞལ་རང་ལ་ཕྱོགས་
བར་བསྐྱོམ་དགོས། ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཆགས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཞབས་གཡས་པས་རྒྱལ་པོ་རོལ་བའི་
སྟབས་མཛད་དེ་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡས་གསེར་གྱི་རྟོ་རྟེ་ཆེ་ལྡེ་པ་རྣམ་མཁར་
གདེངས་བའི་རྒྱལ་གྱིས་འཛིན་པ། ཕྱག་གཡོན་པས་མཉམ་བཞག་གི་སྟངས་ན་ཐོད་པ་
འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་བའི་ཆོ་བུམ་རྒྱལ་ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ། སྐུའི་ན་
བཟའ་ཡང་ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་ཟ་བེར་དང་ཕོད་ཁ་སོགས་མནའ་པའི་སྟངས་དུ་ཆོས་གོས་
དམར་པོ་གསེར་གྱི་རྟ་རིས་ཅན་མནའ་པ། དབུ་ལ་པད་ལྷ་པར་མཐོང་གྲོལ་གསེལ་བ།
ཡུམ་མཆོ་རྒྱལ་དཀར་མོ་ཐོད་པ་དང་གྱི་གྲུག་འཛིན་པ་དང་མཉམ་སྦྱོར་ཅན་དུ་བསྐྱོམ།
བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོང་གཟུགས་འོད་ཀྱི་ཡུང་པོ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོག་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤིང་པོ་

ཅན། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས། དེའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཡར་ཐོགས་ཆེན་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཐོ་བཅེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གོང་མའི་གདན་ཁྲི་ལ་འོག་མའི་དབུ་མ་
 རེག་པ་ཅན་དུ་ཐོ་བཅེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲི་དུ་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ཀ་ཅན་ཞིག་བསྐྱོམ། ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྐུ་མདོག་
 མཐིང་ག་ལ་ཡུམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་མཐིང་སྐུ། གཉིས་ཀ་སྐུ་གཅེར་བུ་ཞབས་སྐྱིལ་ཀྱང་
 ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་ཡབ་ཡུམ་འཁྲིལ་སྦྱོར་མཚན་དཔེ་འབར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ།
 དེའི་འོག་ཏུ་ལོངས་སྐུ་དྲེང་མེས་དཔལ་སྐུ་མདོག་དཀར་མཛེས་ཞབས་སྐྱིལ་ཀྱང་དང་
 ཕྱག་གཉིས་དྲོ་བྱེལ་འཛིན་པས་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བ། གཉིས་ཀ་ལོངས་སྦྱོད་ཐོགས་པའི་
 རྒྱན་ཆས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་འདྲ་བསྐྱོམ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱུལ་སྐུ་དགའ་རབ་དྲེང་སྐུ་
 མདོག་དཀར་གསལ་ཅན། ཞབས་སྐྱིལ་ཀྱང་དང་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དྲེང་བྱེལ་བུ་
 ཐུགས་ཀར་བསྐྱེལ་སྒྲུབས་འཛིན་པ། རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱོམ།
 དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཞེས་གཉེན་སྐུ་མདོག་དམར་མེར་ཉེ་རུ་ཀའི་ཆས་
 མཛད་པ། ཕྱག་གཡས་པས་རྒྱུ་མ་རུ་དང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་བསྐྱམས་པ་བསྐྱོམ།
 དེའི་འོག་ཏུ་གུ་རུ་བློ་མེད་ཉ་སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་སྐྱག་པའི་མདངས་ཅན་ཞེས་ཡིག་ཆ་
 རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་རུ་ཀའི་ཆས་ཅན། ཕྱག་གཡས་པས་སྒྲིག་མཛུབ་ནམ་
 མཁར་གཏད་ཅིང་། གཡོན་པས་ཐོད་པ་བདུད་རྩིའི་གང་བ་བསྐྱམས་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ།
 དེའི་འོག་ཏུ་མཁས་པ་རྒྱུ་མ་རུ་དེ་ཡང་སྐུ་མདོག་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་པ་
 ཞབས་སྐྱིལ་ཀྱང་དང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སྤྲེང་ན་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ་རབ་
 བྱུང་གི་ཆས་ཅན་དབུ་ལ་པཎ་ཁུ་གསོལ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ། དེའི་འོག་ཏུ་པཎ་ཆེན་པོ་མ་
 མི་ཏུ་སྐུ་མདོག་ལྗང་མེར་ཅན། ཞབས་གཉིས་སྐྱིལ་ཀྱང་དང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་

བཞག་གི་སྟེང་དུ་ཐོད་པ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བ་བསྐྱམས་པ་རབ་བྱུང་གི་
ཆས་མཛད་ཅིང་དབུ་ལ་པར་ཁུ་མན་བ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲིམ། དེའི་འོག་ཏུ་ཨོ་རྒྱུན་
པར་འབྱུང་གནས་ཟ་རྟེན་རྒྱལ་པོའི་ཆས་ཅན་གོང་བཤད་ལྟར་བསྒྲིམ་ལ། དེའི་
གཡས་ན་ཆོས་རྒྱལ་བྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན། གཡོན་ན་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཅན། མདུན་དུ་
མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ཏེ་རྩེ་འབངས་གོགས་གསུམ་ཆང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲིམ།
དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སྐྱ་མདོག་དཀར་གསལ་ཞབས་གཉིས་
སྦྱིལ་ཀྱང་ཅན། ཡུག་གཉིས་རྩོགས་ཆེན་སེམས་ཉིད་ངལ་གསེའི་བཞུགས་རྩེ་ཅན་
རབ་བྱུང་གི་ཆས་ཅན་པར་ཁུ་མན་བ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པ་
སྐྱ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཞབས་སྦྱིལ་ཀྱང་ཅན་སྐྱ་ལ་སྒྲགས་ཆས་
དཀར་མདངས་ཅན་གསེལ་ཞིང་དབུ་སྐྱ་ཐོར་གཙུག་ཏུ་སྒྲིགས་བམ་གྱིས་མཆོན་པ།
ཡུག་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་དང་གཡོན་པ་སྐྱ་ལུར་ནས་གདན་སྟེང་དུ་བརྒྱུང་བར་མཛད་
པ་ཅན་དུ་བསྒྲིམ། དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཅག་གི་སྒྲ་རྒྱུད་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གུ་རབ་
བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན། མི་འགྱུར་ནམ་མཁའ་དེ་རྩེ། ཨོ་རྒྱུན་བསྟན་འཛིན་ལོར་བུ།
ཆོས་རྩེ་གཞན་པན་སྤང་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་སྐྱ་
མདོག་དཀར་ལ་དམར་བ་ཞལ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ངོ་མ་ལྟར་རབ་བྱུང་དུར་སྦྱིག་གི་ཆས་ཅན་
ཞབས་སྦྱིལ་ཀྱང་ཡུག་གཉིས་སེམས་ཉིད་ངལ་གསེའི་བཞུགས་སྤངས་ཅན་དུ་བསྒྲིམ།
དེའི་འོག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་གདམས་བྲིད་གསུམ་པོ་གང་ལས་ཐོབ་ཅིང་གང་ལ་
ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བསྒྲིམ་པས། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་
བསྒྲིམ་པའི་མཐའ་སྐོར་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པར་གྲུབ་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་གསར་
ཆིང་གི་སྒྲ་མ་རང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ལྟ་

ཚོགས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསྐྱོར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
 ཚོགས་ཞིང་བསྐྱོམ། བྱད་པར་དུ་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་བརྒྱུད་པ་འདིའི་ཡི་དམ་གཙོ་
 བོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་འཁོར་བྱས་འཕྲུང་རིགས་བཞི་པོ་དང་སང་རང་ཅག་
 གི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་གྲིས་འདུག་པས། ཏྲ་
 མགྲིན་ཁམས་གསུམ་རོལ་བ། གཤིན་རྗེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན། སུར་བ་བདུད་
 དཔུང་ཟིལ་གཞོན། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་རྣམས་དང་། མཁའ་འགོ་
 བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་སོགས་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཕ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་ཚོགས་
 རྣམས་གཙོ་བོར་གསལ་འདེབས་དགོས། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ཡལ་ག་ལ་སྟོན་པ་མཉམ་
 མེད་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་རྣམས་
 སྐྱལ་སྐྱེ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་སེར་དམར་
 ལྗང་མཐིང་ག་འོད་དང་འོད་ཟེར་འསྟོ་བ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ། གཡས་གྱི་ཡལ་ག་ལ་
 རྒྱལ་སྐས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཉི་བའི་སྐས་ཆེན་བརྒྱུད་ལ་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱེ་མདོག་སྐྱེ་ཚོགས་པས་བསྐྱོར་བ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱའི་རྒྱན་ཆས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་ཞབས་མཉམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞེངས་
 རྣམ་ཡོད་པར་བསྐྱོམ། གཡོན་གྱི་ཡལ་ག་ལ་ཉན་ཐོས་མཆོག་ཟུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་
 པའི་ཉན་རང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་
 ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་ཞིང་ཕྱག་ན་འཁར་སིལ་དང་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་
 བཞེངས་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་ཡོད་པར་གསལ་དགོས། དེ་ནས་རྒྱལ་གྱི་ཡལ་ག་ལ་
 ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེགས་བམ་བཙུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འོད་གྱི་བྱ་མིག་གི་
 རྣང་ནས་གདོང་དར་རང་ལ་བསྐྱན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་མར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་

འབྲུམ་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་བཞུགས་པ་ཞུ་ལི་ཀླ་ལིའི་རང་སྒྲ་བར་མེད་དུ་གྲགས་པ་
 སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ན་དེ་ཐམས་ཅད་གསུངས་ཡོད་པ་
 ལྟར་དང་། དེ་དག་གི་བར་མཚམས་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་
 མགོན་ཆོས་རྒྱུད་སྲུང་མ་སྦྱིད་དང་བྱུང་པར་དུ་སྦྱིང་ཐིག་བརྒྱུད་པའི་སྲུང་མ་མ་གཟའ་རྫོང་
 གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དེ་ཡང་པོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས།
 ཕྱིའི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། མོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནང་
 དུ་ཕྱོགས་པས་ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱི་ལ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒྲུབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པོ་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་རྩེས་
 སུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་འབྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བསམ་པས།
 བ་མ་གཉིས་དང་དབྱ་བགགས་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡར་ལ། ལག་ཐལ་མོ་སྒྱུར་སྒྲོག་གསུམ་གྲས་པ་ཆེན་པོས་
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་བྱང་རྩེ་སྦྱང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲ་མ་དང་དགོན་མཆོག་
 རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་རྣམ་པ་མཁྱེན། བྱེད་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། བྱེད་རྣམ་པ་ལ་
 འབུལ་བ་ཡིན། བྱེད་རྣམ་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབས་དང་རེ་ས་ཞིག་མེད། མཐོ་
 དམན་སྦྱིད་སྒྲུག་བཟང་ངན་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་བྱེད་རྣམ་པ་མཁྱེན་བསམ་པས་
 སྦྱིང་ནས་གདུང་བ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་གཤེགས་
 ཅུ་བ་གསུམ། །ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་བཞིན་བྱང་རྩེ་སེམས། །ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 ཐུགས་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །བྱང་རྩེ་སྦྱང་པོའི་བར་དུ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་
 སྒྲུབས་འགྲོ་འབྲུམ་ཐེར་དེ་ལྟར་བསགས་དགོས། རྒྱུན་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཚར་གསུམ་རེ་འདོན་དགོས། བསགས་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་ན་ཐུན་བསྐྱུ་བའི་སྒྲུབས་

ལ་རང་ཉིད་གྱིས་མོས་གྲུས་བའི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོག་ནས་བྱ་བརྒྱ་ལུང་རྩོད་
 གཅིག་གིས་དགོག་པ་ལྟར་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐིམ། དེ་དག་གྲང་སྐྱབས་
 གསུམ་ཀུན་འདུས་དབུས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཐིམ། སྒྲ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཞུགས་ཆོས་སྐྱེསྐྱོས་
 བྲལ་སྐྱབས་མ་བརྗེད་མེད་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་གྱི་རང་དུ་སེམས་རྣམ་རྟེན་ཐམས་ལ་
 གྱི་འཕྲོ་འདུ་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་རེད།
 དེ་ནས་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོགས་ཞིང་སོགས་སྤར་ལྟར་དུ་
 གསལ་བཟབ་པ་དེའི་རང་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒྲོན་སྤྱན་དེའི་ནང་གི་དགོ་བས་གཙོས་པའི་
 རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་བཞི།
 དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྤྱར་དུ་བདག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འབྲུབ་ལྟར་
 བས། །འགྲོ་བ་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །ཅིས་
 བསྐྱེསྐྱོན་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ནས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་བླན་ཤེས་བག་
 ཡོད་དང་མ་བྲལ་བའི་རང་ནས་སྐྱབས་ཡུལ་ལྷ་ཚོགས་གྱི་གསལ་སྤྲང་དང་མ་བྲལ་བ་བྱེད་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོན་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ལྟར་དུ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ནི་འདིའི་འགྲེལ་བ་ཟེར་ནའང་ཚོག་
 ལ་རྒྱབ་ཆོས་ཟེར་ནའང་ཚོག སྤྱི་དོན་ཟེར་ན་ཡང་ཚོག་པས་གང་ཟེར་ཡང་ཚོག་
 གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མང་པོ་མ་ཤེས་ནའང་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་སྒྲ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཚོག་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆང་མས་བྲིད་ཡིག་ཀུན་
 བཟང་ཞལ་ལུང་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཅི་ཡང་མ་རུས་གྲང་ཆར་མང་པོ་བཏུག་
 ན་བྱིན་སྐྱབས་འཇུག་ཟེར་མྱོང་ཡོད་པས་འགའ་རེས་ཆར་མང་པོ་བཏུག་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས་

ཡོད་ལ་ད་དུང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་ལེགས། གང་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པས། ཆོས་
 བཤད་པ་དེ་ཡང་བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་རྒྱུ་དང་ཆོག་དོན་གྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོན་པ་
 ཞིག་ལོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གོ་ཚར་ཡང་དེ་ལ་ཐེག་ཏོགས་མི་བྱེད་ཅིང་བསམ་སྒྲེ་དེའི་
 རྩོགས་སུ་མ་འཁོར་བར་བྱིམ་དུ་བརྒྱག་སོང་བས་དོན་དག་འབྲུབ་མེད། ཆོས་ཞུས་པ་
 དེ་ཆོས་རའི་ནང་དུ་བསྐྱར་ནས་སོང་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་མི་རེད་པའི་ཆེད་དུ་དག་འདོན་གྱི་
 དཔེ་ཆ་ལ་གཞི་བཟུང་ནས་ཆོག་རེ་དང་དོན་རེ་སྒྲགས་ཏེ་དང་པོ་ཨོ་གོ་ལྟོས། གོ་དུས་
 གཏམ་དེ་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་པོ་ཐོ་ཞིག་གཏུག་པས་དེའི་ནང་ནས་རང་གིས་འགྲིག་པ་
 དང་མ་འགྲིག་པ་ལ་སྤངས་སྤངས་བྱས་ནས་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕན་ཐོགས་འདི་བྱུང་
 སོང་བསམ་པ་ཡོད་ན་ཆོས་ཞུས་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན། དེ་ཡན་གྱིས་ང་ཆོས།
 ད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བདེ་གཤེགས་རྩ་བ་གསུམ། །རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་རང་
 བཞིན་བྱང་རྩལ་སེམས། །དེ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །བྱང་
 རྩལ་སྤྲིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་སོགས་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོག་བཞི་བའི་དོན་
 བཤད་ཟིན་པ་ཡིན། སང་ཉིན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ།།

ན། ཉིན་དྲུག་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཆོམས་སྦྱོར་ཞལ་གདམས།

མར་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་
 བདེ་ཚྛོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་
 དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་ནས། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས། བསྐྱབ་རྒྱ་
 དེ་ཡང་ཕྱི་བཞོལ་དང་ལེ་ལེའི་བདུད་དབང་དུ་མི་འཆོར་བར། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཕོ་
 དེ་དང་ལག་སྲུ་སྟ། བང་སྲུ་མགྲོགས་ཤིག་མ་བསྐྱར་དུས། འདིས་སྡོན་མ་བསྐྱས་
 བསམ་པ་དང་གྲོང་མ་བརྒྱབ་བསམ་པ་ཞིག་མེད་པས། ད་སྡོན་བསྐྱབ་གངས་མང་སྟེ།
 ལོ་ཉུང་ལུས་མཛེས་བསམ་པ་ནས་སྦྱིད་ལོང་དགའ་ལོང་མ་གཏད་པར་ངེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱིད་
 མོང་། དབང་བཅན་པོས་མི་འགྲོ་བེར་ས་འདི་ལ་མི་འདུག ཉམ་ཚུང་དམན་པ་
 བྱས་ནས་མཐེ་བོང་སྤོང་ས་འདི་ལ་མི་ལོན། དེ་བས་ཆོས་ཁ་ཆོས་ལ་མི་སྦྱར་བར་དོན་
 ཆོས་བསྐྱབ་དགོས། སང་ཕོད་ལ་མི་འཛིག་པར་ད་ལོ་དང་སང་གནང་བར་མི་བཞག་
 པར་དེ་རིང་། དེ་རིང་གི་ཡང་སྲ་ཕྱི་དོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲ་དོ་གཅིག་མ་འཐམ་དུས།
 ད་སྡོན་ཀྱི་མི་ཆོ་ལ་ཕྱི་ལྟས་ཤིག་བྱས་སྐབས། ལེ་ཐངས་མ་ཅི་ཙམ་ལ་སར་ཡོད།
 དེ་ཡང་ལོ་སར་བྱས་ནས་སྦྱིད་སྦྱིད་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། དོན་ངོ་མ་ལ་ཆོ་ལོ་གཅིག་
 ཟད་ནས་སྐྱག་སྐྱག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ལོ་དེ་ཡི་ནང་ནས་ཤི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་ལོ་སར་གཏོང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། ལོ་དེ་མཐུག་མ་ཚྛོགས་གོང་ནས་
 ཤི་སོང་བ་གང་མང་མང་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཞིག་གིས་བལྟས་ན་དགོད་བྲོ་བ་
 ཞིག་ཡིན་ལ། མི་རྟག་སྦྱ་མའི་ངང་ཚུལ་ལ་ངས་ཤེས་གཏིང་ནས་འདྲོང་བ་ཞིག་གིས་

བལྟས་ན་སྤྱུ་མཐོང་ཡང་ཤ་ཚ་སྒྲིང་རྗེའི་གནས་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཚད་མེད་འབྱོང་
 བའི་ཚད་ལ་སེམས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ཆེ་མཆི་མ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་མོད།
 སྒྲིང་རྗེ་མ་འབྱོང་བའི་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ཀྱང་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་བཏང་ན་སྒྲོག་ཆགས་ཉམ་ཐག་
 གཞན་སྒྲོས་ཅི་དགོས། མི་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔེར་ན། ས་
 མ་བུ་ཚ་ཤི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལུས་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དེ་ཁོ་རང་ལ་འཆི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 གཟེར་ཚ་ནད་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད། ཤི་བ་ཞེས་པ་བྲག་གཡང་གཟར་མོ་
 ཞིག་ནས་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་ནང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད། ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་དམར་ཅན་ནམས་
 ཀྱིས་སེམས་འཕྲེང་བའི་གསོན་སྤྱུག་ ཤི་ཆེས་མེད་བར་དོར་འགྲིམ་དུས་སྐབས་མེད་
 མགོན་མེད་ཀྱི་ཤི་སྤྱུག་དེ་ཆོལ་བསམ་སྒྲོའི་བཏང་ཆོ། སྤྱུ་མཐོང་ཡང་ཤ་ཚ་སྒྲིང་རྗེའི་
 ཡུལ་ཞིག དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལེན་ཐབས་མེད་མ་གཏོགས་ཡོད་ན་ང་རང་ཡང་འཆི་
 དགོས་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་འཆི་གོ་ཆོད་ན་སྒྲིམ་པའི་ངེས་འབྱུང་སྤྱུ་སྤྱང་མ་
 མཚམས་རེར་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་འཆར་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རང་
 གཞན་སྤྱུ་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཉམ་ཐག་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་ཤ་སྤྱུག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་
 བོད་གངས་ཅན་ཆོས་སྐྱོད་ལུས་དུ་སྦྱེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་དུས། ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 གྲོ་གྲོའི་ཡུལ་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ཞིག་དང་མི་འདྲ་ལ། འདྲ་དོན་ཡང་མེད་དེ་རང་ཅག་
 འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་། རྒྱུང་ཨ་མའི་པང་ནས་བྱུང་དུས་ཨ་
 མ་དང་མ་ཁི་མཉམ་དུ་འདོན་ཤེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིན་ཡོད། གཙོ་བོ་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཡང་ལོས་ཡིན་མོད། སྤྱུགས་དེད་ནས་ཤ་བྲག་རུས་
 པའི་ཁྱད་སྤངས་བཅའ་ན་ཡལ་ཆེན་སྤྱེལ་རྒྱན་རྒྱལ་པོའི་ཤ་རུས་པ་དུམ་གཅིག་འགོས་ཡོད་ལ།
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་རུས་གདུང་རྒྱུད་ཞིག་ལ་ཐེ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཅིས་མི་ཆོག་

ཡིན་ན་ཡང་ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྱོད་ཉ་ཅང་ཆེ་ལུགས་དང་ར་རྒྱལ་ཆགས་ཞེན་དེ་འདི་ལྟར་
 དམ་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་མ་ཡུམ་བྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དེད་པ་ཡིན་ཆོག། དེ་ལྟར་
 བསམ་སྒོ་བཏང་ཆེ་རང་ཅག་གི་རིགས་རུས་གོལ་ཕུགས་ཀྱི་མི་ཐོག་སྡོན་མ་དེ་ཆོ་སེམས་
 ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། རྒྱུད་མིག་དང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཡངས་
 པ་དེ་ཆོས། ང་ཆོ་ལྟར་ཉི་མ་ནམ་ལྔ་ཆེ་འགོ་རྒྱུད་འགོ་བྱས་ནས། དོན་རྒྱུད་ཞིག་གི་
 དོན་ལ་རིན་ཐང་ཅན་ཀྱི་མི་ཆེ་འཕྲོ་བརྒྱུག་མ་མཛད་པར། དཀའ་བ་དང་ལེན་ངལ་བ་
 བྱུང་བས་ད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས། སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་ཕ་བ་དམ་པའི་ཆོས་རང་ཡུལ་ལ་
 བསྐྱུར། ཡི་གེ་དང་རིག་གནས་ཀྱི་སྒོལ་བཏོད་པ་ཡིན་ན། ཁོང་རྣམ་པས་བཞག་
 པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རིན་ཐང་ཅན། ཆོག་འབྱུང་ལྷ་ལྷོ་དང་དོན་རྒྱུད་ལ་གསེར་
 ཐང་མར་བཅུལ་ཀྱང་མི་ཁྱུག་པ་འདི་ལྟ་བུ། མི་གཅིག་གི་མི་ཆེ་ལ་ཐང་ས་མ་གཅིག་
 མཇལ་དགོས་ཀྱང་མཇལ་མི་ཐུབ་རྒྱུ་འདི་ལྟར་མང་པོ་བཞག་ཡོད་ལ། །དེའི་དཔེ་རྒྱུན་
 ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད་དེའི་བྲིད་རྒྱུན་བཤད་རྒྱུན། ལག་ལེན་འདེབས་སྤངས་ཀྱི་མན་
 ངག་གདམས་བྲིད་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་ལག་རང་བྲིས་དུ་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་མ་རུབ་པར་
 ཡོད་པའི་སྐྱབས་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནང་གི་ཡང་བསོད་ནམས་ཏེ།
 མཆོད་སྦྱོར་བརྒྱ་ཡིས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་སྦྱོར་ཀྱི་ལུས་སྤངས་པ་དེས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད།
 དེ་ལྟའི་དབང་པོ་ད་སྡོན་མང་པོ་བྱེད་མྱོང་ཡོད་པས་དེས་དཔྱལ་བའི་ཆ་གང་མྱོང་མི་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྱར། །མནར་མེད་
 མེ་ཡི་བྱུང་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ང་ཆོས་དལ་འབྱོར་ཆང་
 བའི་ལུས་ཉེན་འདིའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ཆོ་ལ་ཉམས་ལེན་རེ་བྱ་བྱུང་ཆོ། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བར་འབྱུངས་མི་དགོས་པར་གཏན་བཅད་

རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། བསམ་སྒྲེལ་དེ་ལྟར་
བཏང་ཆོའདི་ཨོ་བདེན་བསམ་པའི་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་མགོ་ལ་ཤར་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་
ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ངོ་མ་ཤེས། སྒྲིག་མ་བྲོལ། ཉམ་གོ། ཉོན་ལོག་
ལུགས་ལ་བསམ་སྒྲེལ་བཏང་ན། རང་གིས་རང་ལ་ཞེས་ཤིང་། དམ་པའི་སྒྱུ་
ནས་ངོ་ཆ་བྱེད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད། དེ་ཡང་དབུལ་པོས་སྦྱིད་པུ་གསེར་ཡིན་པ་མ་ཤེས་
ནས། གསེར་རང་བྱིམ་དུ་བཞག་སྟེ་སྤྱང་བས་སྒྲོང་དུ་སོང་བ་དང་འབྲུ་བར། རང་
ལག་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་བསོད་ནམས་བསམ་གས་ཐབས་དང་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་བསྐྱེད་
ཐབས་དག་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་གས་ལས་ལྷག་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་འཐམ་རིན་མེད་
པ་ཞིག་ལ་གནད་ཆེན་དུ་བརྩིས་ནས་འབྲུལ་བ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་
རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱང་བྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་འབྲུ་བས། དུས་ངན་
སྒྲིགས་མའི་མཆངས་ལ་ཕར་གཅིག་བལྟས། རང་རྒྱུ་རང་གིས་མ་ལོན། རང་
རྒྱུ་རང་གིས་མ་ཐུལ་བའི་ལེ་ལོས་རུལ་བའི་རང་གི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་གཅིག་བལྟས་པས།
སང་འགྲོ་གནང་འགྲོའི་ནམ་འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ལ་གྲོ་བཙས་རྒྱགས་ཕྱེ་ལ་
བསམ་སྒྲེལ་བཏང་ན། ཕན་ཐོགས་དང་ཁེབ་ཆེ་ཤོས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་མ་
གཏོགས། འཛིན་སྤྱི་ཐོབ་སེངས་མ་དགུ་ལ་བསྒྲོར་ནས་བཙལ་ཡང་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་
རེད། དེ་བས་ང་ཆོས་ང་ཆོལ་གཅིག་བལྟས་ན་ཆོ་གཅིག་ལ་འདུག་ཆས་ཁོན་བསྐྱེད་
ནས་མི་ཁོམ་གི་ཟེར་བཞིན་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོ་ཆོས་བྲིད་ཉི་མ་བདུན་ལ་འདུག་མཁན་
ཉུང་ཉུང་ཡིན་ལ་འགའ་རེ་ཉི་མ་གཅིག་ཆ་ཆང་ལ་འདུག་ལོང་མེད་མཁན། ལ་ལ་
གཏན་ནས་མ་ཁོམ་པས་མ་འོང་པ་རེད་དེ་མ་འོང་བ་ཆང་མ་མ་ཁོམ་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།
མི་ཁོམ་བརྒྱུད་གང་རུང་དུ་གཏོགས་ངེས་ཡིན། ད་དུང་ཡུན་རིང་ལ་ཤོད་ཅེན་ངས་

ཀྱང་མི་ཁོམ་ཟེར་ངེས་པས། མདོར་ན་རང་ཅག་ལ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལས་གནད་ཆེ་བ་
 དང་ལས་རྒྱ་བསྐྱབ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་ཁ་ནས་བཤད་ཞོར་ལ་
 ཆང་མས་ཆོས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་བསྐྱར་ནས་སྤོང་པོ་བཞག་སྟེ་ཡལ་ག་འཆོལ་
 བ་རེད་འགོ། དཔེ་ང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁྲ་
 གསུམ་གང་དུ་གཏོགས་མི་ཤེས་མོད། མདོར་ན་རྒྱས་ཆོ་སྟོད་ཟད་ནས་ཆོ་སྦྱང་།
 དགུང་སྤྱོད་ཟད་ནས་སྤྱོད་མ་ཐུག་གི་བར་ལ་ཆོས་འཆད་ཉན་དོན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་བསྐྱར་
 བ་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་ལ་མི་གཏོགས་པའི་བསྟན་སྤྱིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ།
 འཛིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་འགྲོས་ཞིག་སྟེ། གནའ་སྟོལ་རྩིང་པའི་ཞེན་གོག་གི་རྒྱུན་མཐུང་
 རྩལ་བྱས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། བསྟོ་གནས་
 ཉམས་པར་དོགས་པའི་རྩིང་བུ་རུ། དོན་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ་གནས་མིན་གྱི་ཁྲིམས་ལ་
 རྟགས་ནས། བྲམ་ཟེ་བཞིན་དུ་ཆོ་རིགས་བསྐྱང་བའི་ཤིང་གི་རང་འཐག་ལྟ་བུའི་མཚན་
 ཉིད་ཆང་བྱེད། རང་གིས་བྱས་པ་རང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྐྱོག་མེད་ལས་དབང་
 བཅོན་པོས་དེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན། ཡང་སྒྲ་སེར་ཡིན་རུང་འཆི་བདག་གཤིན་
 རྩེ་ལ་བཟུངས་མི་ལོན། ཤི་བ་ལ་བཟུངས་མི་ལོན་པ་མ་ཟད་དེའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་དཀར་
 བཀ་གི་དབྱེ་བ་སྟེ་ས་ནས། ཁ་བདེ་མགོ་བདེ་དཔེར་ན། ཡིག་འཛུར་ཞིག་འགོ་ནས་
 སྒྲངས་ཏེ་འབྲེལ་ལ་ཞིག་འོག་ལ་བཤད་པས་དེའི་བར་ནས་རང་མགོ་བུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 སྐབས་དེ་དུས་རང་ཐོག་ཏུ་ས་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་རེད་ཡོད་ཡང་མི་ཤེས། འདིར་སྤང་སྒྱུ་མའི་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་འདི་ནས་ད་དུང་དཔུག་བ་ཀྱི་ཞུ་ཞིག་ཡང་ཁྱོད་བྱེད་མི་ཉན་མ་གཏོགས།
 སྟོ་བུར་འཆི་བདག་ལ་གདོང་ཐུག་བྱུང་དུས་འགྱོད་པ་རྣམས་པར་ཆེ་བ་རེད། ལོ་བརྒྱ་ད་
 རུང་འདུག་པའི་གདེངས་ཡོད་སྐྱམ་པའི་འདུག་ཆས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་ཆེན་པོ་བྱ་མཁན་ཆོ་མ་

བསམ་ས་ནས་འཆི་བ་དང་ཇི་ལྟར་གདོང་ཐུག་བྱུང་མ་སོང་། དེ་ལྟར་ན་འདུག་ཡོང་ཅི་
ཡོད་མི་ཤེས་པ་མཐོན་པོས་རང་སྲོག་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ཇི་འདྲའི་མང་། ཐུག་པོས་རྒྱ་
ཁོར་བསོག་སྒྱུན་ཁོ་ནས་བྲེལ་བའི་རང་ནས་མི་ཆོ་ཚྲོགས་པ་ཅི་ཙམ་མི་མང་། སྒྱུས་
པའི་བྱ་རྒྱུད་མང་པོ་མ་བོས་པའི་རང་དག་རང་འཁོར་བྱེད་པའི་རང་རྩུང་གི་ཐོབ་བྱེད་
མཁུན་ཅི་ཙམ་མི་མང་། དེས་ན་འདིར་སྤང་ལ་སྤྱིང་པོ་ཨེ་འདུག །དེ་ཕྱིར་ཆོ་མི་
རྟག་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡིག་ཐོག་ལ་མ་བལྟས་པར་དོན་ཐོག་ལ་བལྟས་ན། རིག་ཚད་མཐོང་
ཚད་པོ་སྒྱུ་མའི་དཔེ། གོ་ཚད་ཐུག་ཚད་པོ་མི་རྟག་གི་སྒྲིབ་དཔོན། དུན་ཚད་བསམ་
ཚད་པོ་དོན་མེད་ཀྱི་འདྲ་དཔེ་ཁོན་ཡིན། ཆོན་པོའི་སྒྲན་གྲགས་བསྐྱབ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་
ཡུན་རིང་མི་བརྟན་པར་འཇུག་ལྟར་ཡལ་འགོ། གཙོ་བོའི་མདུན་གྲོས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་
སྤྱོད་པར་གྱུར་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩིས་ལུས་སྤྱོད་གཏམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མང་། ཡང་ཆོང་
བས་མི་ཆོ་གཅིག་ལ་བསམ་གསལ་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡང་མང་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱ་བཞག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་རང་གིས་རང་ལ་རང་མགོ་སྒྲོར་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ཡང་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་བསམ་ཐོག་ཆ་ཆོང་སོང་བ་དགོན། གལ་ཏེ་དོན་གཅིག་གི་
སྤྱོད་ནས་བསམ་ཐོག་ཏུ་སོང་རུང་འདོད་ཁ་གང་བའི་དུས་མེད་དེ། གཅིག་ཡོད་ན་
བརྒྱ་ཐམ་པ་བསམ། བརྒྱ་ཡོད་ན་བྲི་བསམ་པས་རྒྱལ་པོང་ལས་ལུ་ལྟ་བུ་ཅི་ཙམ་ཡོད་
པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ། ཁ་གང་རྒྱ་མེད་པ་འདོད་པ་ཁོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པ་དཔེར་ན་ལན་ལྟ་ཅན་གྱི་རྒྱ་འཐུང་ན་སྒྲོམ་མི་སེལ་བའི་དཔེ་ལྟར་དུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལས་ནས་ཚར་བ་དང་ཚར་ནས་རྫོགས་རྒྱུའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་རེད།
ནམ་བཞག་ན་དེ་དུས་ཚར་བ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཚར་བ་མེད་པ་རྒྱུའི་གཉེར་མ་དང་
འདྲ་སྟེ། གཅིག་གི་འཕྲོལ་གཅིག་ཡོད་པས། ད་ནི་ཟིན་མེད་ཀྱི་དལ་བ་དེ་བསྐྱར་

ནས་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་འགའ་རེས་ང་ཅི་རེད་ཀྱང་རེད་མོད་ལུལ་དུ་
 ཡོད་པའི་བུ་ཆ་རྒྱུ། གཉིན་མཛོལ་གྲོགས་འདི་རྣམས་ལ་ང་མེད་དུས་སྔོན་ཐབས་མེད་
 པས་ཐབས་ཏུ་ཅང་ཆག་སྒྲུང་ཤར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་མེད་ན་ང་ཆོ་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་འདིར་མི་སྔོན་པར་རང་མེད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་མདོག་བཤད་མོད། གཤོབ་ཡིན་ཏེ་རང་
 གིས་པར་བཤད་ཀྱང་གཤོབ་ཡིན། གཞན་གྱིས་རྩུར་ལ་བཤད་ན་འང་གཤོབ་རེད།
 ཤི་བས་ཐབས་ཆག་འཁོར་བའི་དཔེ་ལ་མེད། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཕྱི་ཉིན་ནས་ཁོ་
 རང་ཆོས་འཆོ་ཐབས་དེ་བས་དགའ་ཞིག་བཙུང་པའི་རེས་རེད་ལ་བསམ་སྒྲིབ་དེ་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་
 འགྲོ་བ་རེད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིན་བསམ་པས་བསམགས་པའི་སྒྲིག་པ་རི་རབ་ལྟ་བུ་
 དེ་རང་གི་མགོ་མ་གཏོགས་འགོ་ས་མེད་པས་སྒྲིག་པ་མཉམ་ཁུར་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་
 འོང་རྒྱུ་མེད་ལ། སྒྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་མོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་ན།
 ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་མེ་སྤྲུག་ཞིག་གི་ཚན་དུ་ཀྱང་མི་བཟོད་ན་དཔྱལ་མེ་བཟོད་དཀའ་ཇི་ལྟར་
 བཟོད། གཞན་ཡང་། མོས་གུས་མེད་བཞིན་བར་དོར་མཇུག་བ་
 མཚར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དུས་ལྟ་དང་སྒྲ་མར་སྤྲུགས་མེ་མེད་པ་མིན་མོད་
 རང་དོན་མོས་གུས་དང་དད་པའི་སྟོབས་མ་ཡོད་པས་འདྲེན་སྐལ་ཅན་ཞིག་ཁྱོད་རྒྱུ་ཡོད་
 དཀའ་བ་དེས་ན། སྤྱིད་སྤྱད་གཉིས་ཀ་བཟུང་མི་ཉན། དེ་མི་བཟུང་བསམ་ན་སྤྱིད་ཀྱི་
 གཞི་མ་དེ་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཁྱིལ་གསུམ་བེད་སྤྱིད་རེ་ཆེ་
 དུས། །གཅེས་མདོག་བྱེད་མཁན་མང་སྟེ་བདེན་ཐོག་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་མི་དང་
 གཅིག་ ཁྱིད་དང་གཉིས། ལྟམ་དང་གསུམ་པོ་འདི་བེད་སྤྱིད་ཡོད་གི་བསམ་དུས་མ་
 གཅེས་ཀྱང་གཅེས་མདོག་བྱེད་ཀྱང་དོན་ལ་མི་བདེན་ཏེ་རང་འདོད་སྤྲུགས་བཅུག་གིས་ཁྱོད་
 གཅེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་རང་གཅེས་པ་ཡིན། གཡོན་ཅན་སྤྲོད་པར་སྤྲོ་བ་

དེ། །རང་འདོད་ཡིན་གྱི་གུས་སྤྱིར་མིན། །གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཡང་སྔོན་
འགྲོག་པ་ཞིག་རྒྱ་གྲོང་ནང་དུ་འགྲོ་སྐབས། །ཁོར་འགའ་རེས་ཡར་ཤོག་ཟླ་བེད་ཀྱི་
འགའ་རེས་མར་ཤོག་འཕྱང་ཟེར་འདུག་པས་འདི་ཙམ་པའི་ཤག་པོ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་འདྲ་ཞེས་
སྒྲིན་གཏམ་བཤད་པ་བཞིན། །ཁོ་ཚོས་བྲོད་གཅེས་པ་མིན་ཡང་བྲོད་གྱི་རུམ་གྱི་སྒྲོར་མོ་
གཅེས་པས་ཡིན། ཡང་མར་རྒྱུད་པའི་དུས་ལ་སླེབ་ནས་འདི་ལ་ཡོང་སྒྲོའི་ཁུང་ཞིག་
མི་འདུག་པས་མ་ཆོག་གཅེས་མཁན་མེད་དེ། མི་རྒྱན་ཏྲ་རྒྱན་བྱི་རྒྱན་གསུམ། ཀུན་
གྱིས་སྒྲོད་པ་མ་གཏོགས་མེད་པས་དེ་དུས་གཅེས་རྒྱ་ལྗོངས་ཀྱི་གདོས་རོ་ཁུར་བོ་ལྟ་བུར་བཙིས་
ཏིང་པེར་ན་བྱི་རྒྱན་སོ་མེད་མཆོར་ལུལ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་ལྟར། མི་བྱི་ལྟམ་གསུམ་ལ་
ཉེར་མཁོ་མེད་དུས་མི་གཅེས་པས་ལྟམ་ཁྲལ་མར་འཕེན་པ་མ་གཏོགས་དྲིན་ཆེན་ཡིན་
ཞེས་སུ་གཅིག་གིས་ཡར་ཉར་ཚོགས་མི་བྱེད། དེས་ན་སུ་ལ་ཡང་རེ་བ་མ་ཆེ། རེ་
ཐག་གཅད་འོང་། རེ་ས་ཆོས་ལས་དགའ་ཞིག་མེད་པས་སྒྲོ་འདྲི་ས་མཁས་པའི་གཞུང་
ལུགས་དང་སྒྲ་མའི་གདམས་དག་གིས་དང་འདྲིས་ཇེ་བཟང་ཇེ་བཟང་ཡིན། གལ་
འགག་ཙམ་ལ་ཐུག་དུས་ཕན་ཐོགས་ཇེ་ཆེ་ཡིན། ད་སྔ་མི་ཆོ་འདི་ལ་མགོ་འཁོར་སོང་བ་
དེའི་ཆོ་ལ་བཙན་པོ་ཡར་འཕེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཟུར་དུ་ཐོན་རྒྱུ་མ་ཡོད་ན། ད་འཇིགས་
སུ་རུང་བའི་དཔྱལ་ཁམས་སྔོན་འདི་ནས་བྱུང་ན་སྒྲོབ་མཁན་གཞན་ཞིག་མེད་དེས་ཡིན་
བསམ་ནས། རང་གི་ཆོད་ཉི་མ་ནམ་ལྔ་རང་གིས་བཟུང་། རང་ལ་ཕན་པའི་ཆོས་
རང་གིས་མ་བསྐྱབ་ན། ལག་མགོ་ནས་འཕེན་ཤེས་མཁན་ཞིག་ད་སྔ་མེད་ན་ད་གང་
ནས་འོང་། དེ་ཆོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་བཞིན་མི་དང་ཅི་
ཙམ་བསྐྱུན་ཡང་གྲོགས་ལ་མགུ་དུས་མེད་ལ། ཐེངས་གཅིག་ལ་མགུ་ན་ཡང་ཐེངས་
མང་པོ་ལ་མགུ་ཐབས་མི་ཐོན། དེ་མ་ཐག་དགའ་མདོག་མགུ་མདོག་བསྐྱུན་ཡང་

གཡོན་ཅན་མི་ཡི་རྒྱུ་ལོན་དཀའ། སྒྲིག་ས་མའི་དུས་ཀྱི་མི་འདིའི་མི་རྒྱུ་མི་ཡིས་
 ལོན་པ་ཕར་ཞོག། རང་རྒྱུ་རང་གིས་ལོན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་མིན་ན་འདོད་
 ཡོན་བསྐྱུ་བྱིད་ཅིག། །ཡང་མིན་ན་སྒྲིག་སྒྲུང་ས་འཇིགས་གསུམ་ཞིག་དང་འཕྲད་ཆོ།
 སེམས་ཐོག་ཏུ་འདུག། ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་བཞུགས་པ་མི་རེ་གཉིས་ཤིག་ཡིན།
 གཏམ་དཔེར། ཞུ་མའི་གོ་ཁར་སྲུ་ཡང་དཔའ། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པ། དེས་ན་
 མི་སེམས་ཟིན་ཐབས་ཀྱི་མཐུན་འཇུག་གི་གཡེང་བ་དེ་སྒྲུང་ས་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས།
 ཡང་མྱོང་ས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་སྒྲུ་ལ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་དུ་མཐོང་ན་ཡང་མི་ཤེས་མོད།
 རང་གི་ཆོ་རབས་གཏན་ཀྱི་འདུན་མ་བསྐྱག་ཉན་ཡོད་པས། སྡེ་དགོན་གོག་པོ་ཡིན་
 ཡང་བསྐྱར་ནས་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས། མདོར་ན་སྡེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་དྲན་ཆོད་བྱས་
 ཆོད་ཀྱི་ནང་ན་ཆོ་སྤྱི་མའི་ལམ་གོ་ཆོད་བྱེད། རང་གཞན་འདི་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
 ཐོགས་ཅན་ལས་ཞེ་ཡོད་རང་གི་མི་ཆོ་སྤྱོད་ས་སྡེ་རང་གིས་བྱས་ཏེ་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་པའི་
 ལྷ་ཆོས་ལ་འཇུག་རན་པ་ནི། སྡེ་མ་དགོས་སྤྱི་དག་པ་རང་དཔེ་རོགས་ལ་བསྟན་པའི་
 ཁ་བརྒྱ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ། སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 རིམ་པ་དེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་སྡེ་ན་འགྲོའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྡེབ་
 པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་བབ་འདི་ཉིད་བཤད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལས།

ཁ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱིང་།

དང་པོ་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

ཁར་སང་ཡན་ཆད་ལ་ཐོག་མར་དག་བ་གྲང་དོན་སོང་ནས། བར་དུ་དག་བ་གཞུང་
གི་དོན་ལ་འད་ཐུན་མེད་ཕྱི་ལོ་སྔོན་འགྲོ། ཐུན་མིན་ནང་གི་སྔོན་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པའི་
དང་པོ་སོང་ནས། གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དོ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྲིད།
ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། འགལ་རྒྱུ་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་བ་དོ་
རྩེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བསྐྱེད། མཐུན་རྒྱུ་ཆོག་མཆོག་པས་གསལ་པ་མཛུམ། བདུད་
བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་གཅོད་པ་ཀུ་ས་ལི་ལོ་ཆོག་པས་གསལ། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་
ལ་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་དུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་
སྐབས་འགྲོ་བྲིད་སོང་ནས། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་
པས། དེ་ཡང་གཞུང་ཙུ་བ་ལས། **རྟོ། ལྷ་ཆོག་སྤྲུང་བ་རྩ་རྒྱའི་རྩུན་རིས་**
ཀྱིས། །འཁོར་བ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པའི་འགྲོ། །རང་རིག་འོད་གསལ་
དབྱིངས་སུ་འཕགས་ཐུང་། །ཆོད་མེད་བཞི་ཡི་ངང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་
པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་པོ་འདིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆོག་གི་མགོ་འདྲེན་དུ། རྟོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དོ་མཆོར་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ་དོ་ཅི་ཞིག་ལ་མཆོར་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་
དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
བཀོད་འདོད་པའི་སེམས་དེ་དོ་མཆོར་བ་དང་ནི། དོན་དམ་དུ་རང་རིག་གཤོད་ནས་
དག་པའི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་བ་འདི་དོ་མཆོར་བ་ཡིན་པས་ན་དོ་མཆོར་བའི་ཆོག་གིས་སྤྲ་
བྱངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་འདི་ལོ་ཆོག་རྒྱུ་སྔོན་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
མ་བསྐྱལ་བ་གང་ཞིག་བསྐྱལ་བུ་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྱས་གཉིས་དང་། ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་
གཉིས་ཀྱིས་གང་དུ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྱས་གཉིས། དེ་ཡང་སྐབས་འདི་
དང་སྦྱར་ན་གཞན་སྤྲུང་སྤྲུ་ཆོག་སྤྲུང་བའི་རྩུན་རིས་ཀྱི་འབྱུངས་སྤྲུང་འདི། གཞི་མ་

འབྲུལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོ་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་རིག་པའི་ངོ་བོར་གྲོལ་ས་བསྟན་
 པའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་དང་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་
 གོ་ཆོག་སྟེ། འདིའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་གསུང་
 པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནའང་ཆོག་སྟེ། དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོག་ནག་
 འགྲོས་ཀྱིས་བཤད་ན། ལྷ་ཆོགས་སྤང་བ་ཅུ་ཟླའི་རྩོན་རིས་ཀྱིས། །འཁོར་བ་ལུ་གུ་
 རྒྱུད་དུ་འབྲུམས་པའི་འགོ། །ཞེས་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་
 མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལས་འདྲ་དང་མི་འདྲ་དུ་མ་ཞིག་བསགས་པ་སྒོན་དུ་སོང་བའི་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཡང་ལྷ་ཆོགས་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་མེད།
 མེད་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཞེན་པས་ཐག་བྲལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ལྟར་
 སྤང་ཡང་། དོན་ལ་ཐག་བྲལ་སྒྲུལ་མེད་པ་མ་ཟད་ཐག་བྲལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་སྤྲུལ་
 མ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཆོགས་འོང་བའི་རང་
 བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། སྒོན་གྱི་བག་ཆགས་མཐུ་བརྟས་པའི་དབང་གིས་
 མེད་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤང་བ་མ་འགགས་པར་སྤང་བ་གཞི་མེད་སྤྲུལ་ལྟར་འབྱུང་
 བའི་བདེ་སྤྱད་ལྷ་ཆོགས་པར་སྤང་བའི་རང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་སོ་སོའི་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ། རྒྱ་གཅིག་ལ་དཔྱལ་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱིས་མེ་མདག་དང་ཁོ་རྒྱ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣག་བྲག་དང་དུད་ཁུ།
 དུད་འགྲོས་བཏུང་དུ་རུང་བ་ཅུ་ཞིག་ མིས་རྒྱ་རུ་མཐོང་། ལྷས་བདུད་ཅི་རུ་མཐོང་
 བ་དེ་ཆོ་མཐོང་སྤང་ཐ་དད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 པ། སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ན་ཡང་དེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཟླ་ལ་དཔེ་བཞག་ནས། རྣམ་མཁའི་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་

དངས་བའི་ཚུ་མཚོར་ཤར་བ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ན་མེད་
 པ། མ་གྲུབ་ཀྱང་རྩལ་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རི་མོའི་རིས་སུ་རྒྱ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བའི་སྒོ་
 འདི་མ་ཟད་ཀྱི་རིང་སྒྲུང་བ་རྒྱ་མའི་རྩལ་ཕྱགས་མ་དེབ་ཀྱི་བར་དུ། ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུ་བར་མེད་དུ་སྒྲིང་ཚུལ་ཡང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་
 ཞེས་གཅིག་འཕྲོ་གཅིག་ལ་བར་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པས།
 འཁོར་བའི་གནས་རིས་སྟོད་སྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་བརྒྱུད་དེ་བར་མ་
 ཆད་པ་དཔེར་ན་བུམ་ནང་གི་བྱང་བ་དང་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ། རྩོ་རྒྱུད་འབྱུང་མོ་
 ལྟར་འཁོར་བ་མཐོང་མན་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འབྲུམས་པ་དང་མ་འཁོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 པས་རྟག་བརྟན་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱུ་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་འབྲུམས་ཤིང་
 འབྲུམས་པའི་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་འདིས་གང་
 བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆ་བསྟན། དེ་ལྟར་
 བསྟན་པས་མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཅུ་བ་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་དང་མ་
 བུལ་བའི་སྟོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་གང་དུ་སྟོན་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱུང་ཤེས་
 རབ་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་པ་གསུམ་པས་བསྟན་ཏེ།
 ཅི་ལྟར་ཞེན། རང་རིག་འོད་གསལ་དབྱིངས་སུ་ངལ་གསོ་བྱིས། ཞེས་གསུངས་
 པས། རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རིག་པ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་འོད་གསལ་འཕྲོ་
 འགྱུར་དང་བུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོན་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་
 བའི་བདག་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་རིགས་

དུག་གི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་གི་དབང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 ངལ་ཞིང་དུ་པ་ཐམས་ཅད། འབྲུལ་རྟོག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ་སྤངས་རྟོགས་བྲལ་སྤོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པ་རྣམས་
 པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་ནས་དེར་
 དབུགས་འབྱིན་གྱི་ངལ་གསོ་དཔེར་ན། མགོན་པོ་བལྟལ་ལམ་རིང་པོའི་བགྲོད་པས་
 ངལ་ཞིང་དུ་བ་ནས་ཐང་ཆད་ཡོད་པ་དེ་ལ་གནས་ཁང་དང་གནས་མལ་བཟང་པོ་བསྟན་པ་
 ལྟ་བུ་གཏན་བཏེན་དབུགས་འབྱིན་གྱི་ངལ་གསོ་བྱ་བའི་ཆེད་དམ་ཕྱིར་དུ་ཞེས་གསུངས།
 ཆོག་ལྷག་མ་ཆད་མེད་བཞི་ཡི་ངང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲུག་པའི་སློབ་སྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ། དེ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 བ་མན་ངག་སྡེའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱར་ནས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོག་
 ཀྱང་གསུམ་པ་འདིས་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཞི་དང་འབྲུལ་ཚུལ་བྱུང་
 ཚུལ་ནས་ཐ་མ་གྲོལ་སའི་བར་གྱི་གནད་བསྟན་ན། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱུག་གྱིས་
 བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྤིད་དང་སྤྱང་ན་འདས་འཕྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་
 རིག་འོད་གསལ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་ཡེ་ནས་འགྱུར་མ་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཕྱེད། རོ་མ་
 ཤེས་ན་འབྲུལ་བའི་གཞི་དང་། ཤེས་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་སྤྱོད་མ་གཞི་དང་ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་སྐབས་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཀུན་མཁྱེན་
 ཆེན་པོས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་གཞི་དང་གྲོལ་གཞི་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་
 །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྲོལ་ཐངས་མང་པོ་བྱས་ཆར་བའི་སྦྱོན་འབབ་པ་ཡིན།
 གྲོལ་སའི་གནས་སྐབས་ལ་སྟེན་དུས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འོད་གསལ་གཉུག་མའི་རང་

གཤེས་འབྲུལ་བ་བྲལ་བ་དེ་གསེར་ལས་གཡའ་བཅད་པའམ་དངུལ་ཚུ་དུག་འདོན་བྱས་པ་
ལྟ་བུའི་རང་གཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ། འབྲུལ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡོ་ལང་ལྷོག་པའི་སྤྲེང་དུ་
བཅོན་ས་ཟིན་དུས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱད་ཆོས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། འོ་
ན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་ཚུ་ཟླའི་རྩུན་རིས་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་བའི་གཞི་སྒྲུང་གི་རྩལ་དེ། གདོད་
ནས་རྣམ་དག་དང་ཀ་དག་ཡེ་གྲོལ་ཟེར་བའི་གཞིའི་འོད་གསལ་དེ་དང་གཅིག་རེད་དམ་
གཞན་རེད་ཅེ་ན། གཅིག་རེད་ཟེར་རྒྱ་མེད་དེ་གཞི་སྒྲུང་ལ་འཛིན་པ་ཞུགས་པའི་རྒྱུང་
སེམས་འདི་འོད་གསལ་དེ་མ་འབྲུལ་བ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། འབྲུལ་བ་རེད།
འབྲུལ་བ་འོད་གསལ་མིན་ཡང་འོད་གསལ་སྤངས་པའི་འབྲུལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད།
དེས་ན་གསེར་དང་བྱེ་མ་འབྲེས་པའི་སྐབས་ལ་གསེར་ལྷང་དུ་མ་བུད་ན་མི་མངོན་ཡང་
གསེར་རང་ཆས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ལྟར། འཁོར་བ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་
འབྱམས་ཤིང་འབྲུལ་བའི་སྐབས་ཀྱང་འབྲལ་མ་སྤྲོང་བ་ཡིན་པས་འོད་གསལ་གཉུག་
མའི་སེམས་དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་གསུངས་པས། རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པས་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བསྟན་ནས་ངལ་གསོ་བའི་ཆོག་འདིའི་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ས།
གཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ངལ་གསོ་ཐོབ་ནས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་
ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་སྒྲ་བསམ་
བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་བཞུགས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་ཀ་
དག་གི་དོ་བོ་ལ་ཞེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བ་མིན་ཡང་། དེའི་རྩལ་དང་རོལ་བ་
ལས་ཤར་བའི་སེམས་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐམས་པའི་ཞེན་འཛིན་དུ་ཤར་ནས་དེའི་
དབང་གིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་འགོ་དུག་
གི་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་གཞི་ལ་གཏོགས་ཤིང་

རང་རིག་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་ངལ་གསོ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན། ཚད་མེད་
བཞི་ཡི་ངང་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གདུལ་བྱའི་སློ་རིམ་དང་
སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསོད་
ནམས་ཚད་མེད་པའི་འཕྲུག་ངོགས། གནས་སྐབས་ཕན་པ་དང་མཐར་ཐུག་བདེ་བའི་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ལོར་བ་གཅིག་པུ་དེ་རེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
མདོ་ལས། གང་ལ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཆོ་བ་མཆིས་སོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་
འཕྲུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྱིང་ནམས་ཐུབ་དབང་སྦྱོས། །སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་
མེད་སློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོང་བཤད་པ།

༡༥ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁྲུངས་སྒྲེས་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། གོང་གི་མདོ་ལུང་དེའི་དེ་མ་
ཐག་ཏུ། གང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་མཆིས་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆིས་སོ་ཞེས་གསུངས་
པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་རྗེས་བྱངས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་ཡང་དག་པ། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྐྱབ་ཐབས་མེད། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཛད་དུ་བྱུང་
བ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སློབ་པར་གཅིག་པུ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན། འོན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཅི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བརྒྱད་པའི་ཁུངས་དང་གཅིག་པུ་ཕན་ཡོན་དང་གཉིས། རོ་
བོ་དང་གསུམ། དེས་ཚིག་དང་བཞི། དབྱེ་བ་དང་ལྔ། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲིམ་
ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་དུག །དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་བདུན་པོ་གཞི་བབྱང་ནས་བཤད་
ན་རགས་རིམ་ཙམ་རྟོགས་ཐུབ་པས་དེ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་པའི་ཁུངས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་སྔོན་བམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་དུལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོའི་སྤྱན་སྤྲུལ་ནས། སེམས་ཅན་བསྐྱལ་པ་དན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་
བསགས། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྤྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་གཟུགས་
སྤྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་
ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་རྒྱ་
ཆེན་ལྟར་དུ་བསྐྱམ་པའི་སློན་སྤྱི་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རིང་གསུངས་པ་
མ་གཏོགས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཅིག་བཙི་གཉིས་བབྱངས་ཀྱིས་བྱངས་ཚད་དགོས་
པའི་གུ་དོག་གི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་དགོས་ཏེ། དེད་དཔོན་སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་
མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པས་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། མ་དག་ས་
བདུན་དུ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསགས་རྒྱུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་
སྤྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་བསགས་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུགས་སྤྱིན་སྤྱང་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མཛད་པས་སྤྲུང་བྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སྤྱིན་པས་

དགའ་ལྷན་ནས་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་བརྒྱད་ཚྭ་གས་པའི་ཐ་མ་མི་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་འཛམ་གླིང་སའི་ལྷོ་བ་རྩེ་རྩེ་གདན་ནས་
 སངས་རྒྱལ་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་
 བསྐྱོར་བས་རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 བཀོད་པའི་དབུགས་དབྱུང་ལུང་བསྟན་མཛད། བསྟན་པའི་རྒྱུན་བཞག་ བསྟན་
 འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་ལུང་བར་ལུང་བསྟན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གཉིས་ལ་
 སོགས་པར་བསྟན་པ་གཏད་པར་མཛད་ནས་རྩྱུར་མཐོང་གི་རྣལ་ལྷན་སྐྱུ་བྱང་ན་ལས་
 འདའ་བའི་རྩལ་བསྟན་པ་དེ་ཁྲུངས་དང་པོ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། རྒྱལ་
 སྐས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་འཛམ་དཔལ་དབྱུངས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་ཞི་བ་ལྷ་རྩེས་སུ་བཟུང་།
 ས་བཅུའི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་ཆབ་མ་ཕམ་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྩེས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་
 བ། ལྷ་བ་དབུ་མ་སྦྱོད་པ་ཡར་ཕྱིན་དུག ས་ལམ་ཉིང་འཛིན་ཤོད་ཆད་གཙོ་བོ་
 རུ། །རང་རང་གཞུང་གིས་སྟོན་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སྦྱོབ་དཔོན་འདི་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལ་བཏོན་པའི་ཟབ་མོ་ལྷ་སྟོལ། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་སྟོལ།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་སྟོལ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱུང་བ་ཡིན་དེ་ཐམས་ཅད་པོ་མ་
 ལུས་གཅིག་ལ་འདུས་པ་རྒྱ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་རུ་འབབ་པ་ལྷ་བུའི་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་པར་
 འབྲེལ་ས་བོ་གང་ཡིན་ན་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་རྩེ་ཡིན། དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བས་ལུང་རི་ལྟར་བསྟན་པའམ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཅེན། དབུ་རུ་ལྷ་ཡི་ལྷ་ཁང་ནས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རྒྱལ་ཆབ་མ་ཕམ་པས་མ་འོངས་པར་བདེ་གཤེགས་རི་རབ་
 མར་མེ་རྒྱལ་མཚན་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་དང་།
 སྐྱེ་ཐལ་འགྱུར་ཅ་བའི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྟེ་མང་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ནས་ད་བར་རིང་བརྒྱད་ཉེ་བརྒྱད་གང་ཡིན་ན་ཡང་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར་
བྱུང་བ་བརྒྱད་པའི་བྲུངས་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་དོན་དང་ཕོ་བརྒྱད་པའི་བྲུངས་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །

༡། ཡན་ཡོན་བཤད་པ།

དོན་གཉིས་པ་ཡན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་ནང་གསེས་དོན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་སྒྲོམ་བཤད་
 དགོས་ཏེ། དེའི་དོན་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཚིག་གཅིག་གིས་བཤད་ན། མིང་དོན་
 གནས་འགྱུར་མི་དགའི་གཉེན་པོ་བྱེད། །དགའ་འབྲས་གོང་འཕེལ་ངན་སོང་སྒྲོ་འཕར་
 གཅོད། །རྣམ་མཁུན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པའི་ནང་དུ་འདུ་
 བས། དང་པོ་མིང་དོན་གནས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་འཁོར་བའི་སེམས་
 ཅན་ང་ཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་འདི་སྒྲིམ་སོང་བ་ཡིན་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
 སེམས་དེ་སྒྲིམ་པ་དེའི་ཐོག་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མིང་ཐོག་པ་ཡིན་ལ། མིང་
 གིས་མ་ཚད་པར་དོན་གྱི་སྟེང་ནས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྒྲིམ་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་
 གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འབྱུངས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་
 རྣམས་གྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་
 རྣམས་གྱིས་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་ནི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་གྱི་སྤྲུལ་དང་
 རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་གྱི་སྤྲུལ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མི་དགའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་སྟེང་བར་
 དེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། སྟེང་བར་མ་དེས་པའི་སྤྲིག་པ་སྤྲོམ་རྣམས་
 དུང་ནས་འབྱིན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དཔེ་ཡང་། ཉི་མའི་འོད་
 གྱིས་སྐར་མའི་འོད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་དུང་ནས་འབྱིན་ཚུལ་ནི། ཅ་སྐར་ལ་
 དུས་མཐའི་མེ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ཉི་མས་བ་མོ་བཞུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

སྒྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་
བ། །དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་
སྒྲིག་ཅན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ངེས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར་དེ། །འདི་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོན་སྒྲིག་པ་ཆེ་ཆུང་སྟབས་ཆེ་
ཆུང་ལ་འབྲེལ་ན་ཡང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། །དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན། །བྱང་སེམས་སྒྲིལ་
ཁྱེད་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་དེ་མ་བརྟེན་གྱི་བར་ངན་འགོར་མི་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགེ་འབྲས་གོང་འཕེལ་ནི། །དེ་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས། །དགེ་བ་
གཞན་ཀུན་ཀྱང་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་
ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་
ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ། །སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་པས་འབྲས་བུ་
ནམ་ཡང་འབྱིན་པ་བཟའ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། །དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན།
སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་མི་གཙོ་སྒྲིལ་པ་གཙོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་བྱིན་
ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན། །འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་དམ་པའི་རྒྱ་ཁོར་ང་ཡང་གོང་དུ་
འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་འཕེལ་བ་བཤད་ཅི་དགོས། །འཇུག་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་
པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བག་མེད་དང་གཉིད་ལོག་གི་སྐབས་སོགས་ལའང་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། །གང་ནས་བཟུང་
སྟེ་སེམས་ཅན་ཁམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་
མེད་སེམས་ཀྱིས། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཅུམས་ཏེ་
གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་གྱུར་གྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་དན་སོང་གི་སྒོ་འཕར་གཅོད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་
ཟག་དེ་གནས་སྐབས་སུ་བག་མེད་ཉམས་སྟོབས་རྒྱུད་བའི་དབང་གིས་རྣམ་སྤྲིན་མི་བསྐྱུ་
བ་ཡིན་པས་མཚམས་མཚམས་སུ། དན་འགྲོའི་གནས་དན་ལེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་
ནས། དཔྱུལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔེ་སྟོབས་
ཀྱིས་དར་གྱི་ཕོ་མོང་བརྒྱབ་པའི་ཡུན་ཙམ་རེས་གོ་ཆོད་འགྲོ་བྱུ་དཔེ་བཞག་ན་མཛའ་བོའི་བུ་
མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་རྣམ་མཁུན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འདས་
དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་
གཅིག་པུའི་ལམ་དེ་གང་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན།
ལམ་མཆོག་འདི་དང་བྲལ་སོང་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཀུན་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཟེར་བ་མི་
སྲིད་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྒྱལ་བོའི་གོ་ས་ལྟ་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་
འཕར་བརྟེས་རྒྱུའི་སངས་རྒྱ་རུད་གི་ཆ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་དང་དེ་
གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་འཛོམ་དུས་རྒྱ་ལུད་བྱོད་གཤེར་འཛོམ་པའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་རྒྱལ་བའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ལོ་ཏྲོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་མཛོད་བྱང་གི་རྒྱུད་ལས། གསང་བའི་བདག་
པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

༣༡ སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དམིགས་པའི་ཟུར་གཉིས་སམ་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སླིང་རྗེའི་མཐུས་འགོ་ཁམས་
 མཐའ་ཡས་པར་དམིགས་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
 གཉེར་ཏེ་འདུན་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་ཤིག་རེད། མདོར་ན་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་འགོ་འདོད་དང་འགོ་བ་དངོས་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡི་སྒྲོན་ས་གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་སྒྱུད་པ་
 ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་དགོས་དང་མི་དགོས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་ཡིན། འདི་ནས་གསུང་
 རྒྱུའི་སླིང་རྗེ་དེ་སླིང་རྗེ་ཡིན་ལ་སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སླིང་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་
 ལ་གོ་བ་མིན་ནོ།།

༥། དེས་ཆོག

བཞི་པ་དེས་ཆོག་ནི། ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དགའ་བའི་སྒྱུད་པ་
 བར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་དངོས་བཞི་ལ་སོགས་པར་བསྐྱབས་ནས། བསྐྱེད་པའི་ཡུན།
 འགོ་མང་གི་མཐའ་གང་ཡིན་ཡང་མི་སྒྱུ་བའི་སེམས་སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ཞུས་པ་
 མེད་པའི་དཔའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་པ་དོན་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

༥། དབྱེ་བ།

ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱལ་པར་ཕྱིན་དབྱེ་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཀྱང་། བསྐྱེས་ན་
བདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དང་པོ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་ན་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེའི་སྟིང་པོ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་འདུས། གཉིས་སུ་ན་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་སམ་ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་པ་དང་འདུག་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཕྱེ་རྒྱུ་ཡོད། གསུམ་
དུ་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་གསུམ། བཞི་རུ་ཕྱིན། ཚྭ་སྐྱེས་སྒྱུར་གྱི་ལམ་ལ་མོས་པས་
སྒྱུད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད། དག་པ་ས་གསུམ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ས་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་སྤང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྣམ་པ་བཞི། ལྷ་རུ་ཕྱི་
ན། ལམ་ལྷ་དང་སྐྱུར་བ་སྟེ། ཚྭ་སྐྱེས་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད། སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད།
མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སེམས་བསྐྱེད། སྒྲོམ་ལམ་དུ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད། མི་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་དུག་སྟེ།
སྒྲིན་ཚུལ་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ་དུག་ལ་ལྟོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
དོ། །དབྱེ་སྒོ་བདུན་པ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩྭ་བ་
མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྩི་རྩི་སྐྱེན་བཤེས་གཉེན་

དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྒྲ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་
 པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྒྲ་སྒྲན་རྒྱ་པོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་
 གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་
 དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ས་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་གསེར་ལྟ་བུ། ལྷག་བསམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པ་སྒྲ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་
 བུ། སྒྲིབ་བ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་གིང་ཆེན་པོའི་མེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 བཀོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་པོ་དང་གིས་འབབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་པོ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཆོས་སྒྲ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་ཆར་འབབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེ་ཉེར་གཉིས་དང་དོན་
 ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་གོགས་ཆོས་མཐུན་གསུམ་པོ་སྒྲིབ་ནས་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་
 པའི་བར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ།

༥། བྱང་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ།

༡ སྒོ་འགྲོ་བྱིད་པར་བཞི་ལྟར།

དུག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་ལུགས་ལ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 མདུན་ནས་ལེན་རྒྱ་ཞིག་དང་། རང་གི་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
 བསྒྲོམ་ནས་ལེན་པ་ཞིག་དང་དེ་དང་ཚུལ་མཐུན་པས་རྟེན་ཅ་ཆེན་བྱིན་ལྡན་གྱི་དྲུང་ནས་
 ལེན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་ཆོད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གི་ནང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་མོད། དེ་ཡང་
 དང་པོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དྲུང་ནས་ལེན་ཅིང་ཕྱིས་ནས་རྟེན་སོགས་ཀྱི་དྲུང་ནས་

ལེན་པ་དེ་ཕུག་སྒོལ་ཡིན། ངང་པོ་ལེན་པའི་ཡུལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་གང་
 བྱུང་ཞིག་གིས་མི་ཆོག་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཤད་ཅི་དགོས།
 བྱུང་སྒྲིམ་ལེན་པའི་ཆོག་འདི་སྒོལ་ལ་ཡང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོལ་ཏེ།
 ཟབ་མོ་ལྟ་ལུགས་དང་རྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་
 དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལ་བྱུང་སྒྲིམ་ལེན་ལུགས་རྟེན་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ས་
 ཡོད་པ་སྒྲ་རབས་པའི་དགོངས་པ་དང་། བྱུང་པར་མི་བཞེད་པ་ཕྱི་རབས་པའི་དགོངས་
 པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལས་སྒྲ་རབས་པའི་ཕུག་སྒོལ་ལྟར་བཤད་ན། ས་
 བཅད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་ཀྱི་རིམ་
 པའོ། །དང་པོ་སྒྲོན་འགྲོ་དེ་ཡང་བྱུང་པར་རྣམས་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དགོས་པས་
 བྱུང་པར་དང་པོ་ནི། ལེན་ཡུལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། གཉིས་
 པ་སྒྲོ་སྦྱོང་གདམས་ངག་གི་བྱུང་པར་དང་། གསུམ་པ་སྒྲིམ་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་
 སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། བཞི་པ་སྒྲིམ་པའི་ཙ་བ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ཡིན་
 མོ། །དང་པོ་ལེན་ཡུལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྩལ་
 ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦྱོང་ལ་མཁས་པ། སྦྱོང་བུ་ཆེན་
 པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པས་མཐུལ་ཕུལ་ནས་སྤྲོ་ཡང་བྱུང་སྒྲིམ་གནད་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་སྒྲོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། །བྱུང་པར་གཉིས་པ་སྒྲོ་སྦྱོང་གི་གདམས་
 ངག་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། སྦྱུག་ཀུན་གྱི་ཉིས་དམིགས་ལ་བསམ་ནས་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ལ་
 སྦྱོབ་བསྐྱེད། མ་གྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིན་ལན་ལ་བསམ་ནས་ཞི་བའི་
 མཐའ་ལ་ཞེན་པ་དགག། བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སྤང་

བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནམས་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་སྡོམ་པ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལྷག་དང་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་ནམ་པ་བདུན་གྱིས་དག་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་དགོས་ཏེ་ཐོ་
རྗེས། བྲིད་བོད་འདི་བསོད་ནམས་མི་དམའ་པའི་ཐབས་མི་འདུག བསོད་ནམས་
ཁྱོད་ནས་མི་བསགས་པ་འདི་གསུངས་ནས་ཏ་ལས་ལས་མཛད་སྲོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན།
བསོད་ནམས་གིག་མ་བསགས་ཐབས་མེད་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསགས་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་སྡོམ་པའི་རྩ་བ་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་དང་དུས་བྱང་ཆུབ་སྣོང་པོའི་བར། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་ཐུན་
མིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟོན་ས་སྐབས་འགྲོའི་གཞི་བཏིང་དགོས་ལ་
སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་ལ་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༣ དངོས་གཞི།

དེས་སྔོན་འགྲོ་སོང་ནས། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། དགོངས་སུ་གསེལ་བ་
གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དགོངས་སུ་གསེལ་བ་གསུམ་གྱིས་སང་པར་བྱས་ནས་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་
འདུག་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་འདི་སྤྱི་བས་པའི་ལྷག་སྟོལ་ཏེ། ལྷོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་མ་རྟེན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟོན་གསན་གྱི་
ཆོག་གིས་དགོངས་སུ་གསེལ་བ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་འདུག་གི་སྡོམ་པ་སྐབས་

གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་ཡིན། གཞན་དོན་རྫོགས་བྱུང་དོན་གཉེར་ཙམ་ཞིག་ཆོག་ལ་ལྷག་
 པར་སྟོས་མི་དགོས་ན་ཡང་། དེ་ཏྲག་ཏུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་དམ་བཅའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གཉིས་པ་ཞིག་གིས་ཟིན་པ་ལ་ཆོག་ངེས་པར་དུ་དགོས་པར་གསུངས།
 ཐོབ་མཚམས་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་ཐམས་ཐོབ་པར་མངའ་ངེས་པར་ཆེན་གྱིས་སྟོམ་གསུམ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོམ་པ་ལེན་ཡུལ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཆེད་ན།
 མོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ལེན་ཞེན། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་
 ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མཐའ་ལས་འགོ་བ་
 ལ་ཏྲག་ཏུ་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཚོགས་བསགས་པས་
 མདུན་བསུས་ནས་དངོས་གཞིའི་འགོས་བཅས་ཀྱིས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན།

༣ རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ།

རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྟེ་དེ་ངེ་ལྟར་ཞེན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བ་
 ལ་སྟོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་རང་གིས་དགའ་བ་བསྟོམ་པ་དང་། གཞན་ལྟ་དང་ལྟ་
 མིན་སོགས་ལ་ཆོག་གིས་གོ་བར་བྱས་ཏེ་དགའ་བ་སྟོམ་དུ་བཅུག་པ། སྤྲུལ་དང་
 དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་འབུལ་བ་དེ་རྣམས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །འདིར་ད་རེས་སྟོན་
 འགོའི་ངག་འདོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པས་བྲིད་ཐེངས་དང་པོར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོམ་དབང་
 དང་། མང་ཆེ་བ་ལས་དང་པོ་བའི་མི་སྐྱུ་པོ་མོ་ཆོས་སྐད་ཀྱི་བརྗེད་ལ་མ་འདྲིས་པ་དེ་ཆོས་
 ཏུ་ཅང་མི་གོ་མོད། བག་ཆགས་བཟང་པོ་དང་ལས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྟོར་བཟང་པོ་
 རེ་འཛོག་པའི་ཆེད་དུ་འདིའི་རྣམ་བཞག་ཆ་ཚད་ལྟ་བུ་ཞིག་མིང་ཙམ་དང་ཐ་སྐད་ཙམ་གྱི་
 སྟེང་ནས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་ཞིབ་ཕྱིར་གོ་དོན་གྱི་ཐོས་བསམ་

བྱེད་བསམ་པ་ཞིག་གིས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མ་མཐར་ཡང་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ཙམ་རེ་
ལ་སློབ་གཉེར་སྤྲུལ་དག་རེ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ཚིག་གསུམ་གྱིས་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་གནད་ལ་ཁེལ་བ་ཞིག་འོང་དགའ་བ་ཡིན་ནོ།

༡། བསྐྱབ་བྱ།

༡ སྤྱང་ཐབས།

བདུན་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྱང་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། བསྤྱང་ཐབས་དང་བསྤྱང་བྱ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་འཆད་དགོས་པས། བསྤྱང་ཐབས་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དང་མ་
བུལ་བའི་སློན་སྤྱང་དགོས་ཏེ། དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དང་བག་ཡོད་པ་འདི་
རྣམས་མེད་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་བསྤྱང་བསམ་རྒྱ་བོ་དེ་གོ་མཚོན་མེད་པའི་དཔལ་པོ་
གཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གསུངས་པས། དན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལ་རང་
སློག་བརྒྱག་པ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལས་དང་པོ་དྲན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐོས་
བསམ་སློམ་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ནས།
ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྩལ་པར་སྤྱང་ཞིང་བསྐྱབ་
ནས། དེ་རྣམས་བརྗེད་དུ་མི་བརྩལ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲིམ་བབྱང་གིས་དྲན་
གསེབྱེད་པ་དེ་ལ་དྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན།
སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ངས་ཅི་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་སྤྲུལ་པས་བསམ་
རྒྱུ་དྲན་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རྣམས་དག་བ་རེད་དམ་མི་དག་བ་རེད་ཅེས། རང་གིས་རང་ལ་ཅི་
བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ ཅི་བསམ་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་བརྟགས་གིང་དབྱེད། རྒྱལ་བའི་སྤྱང་ཀྱི་

ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་དམ་མེད་བརྟགས་དགོས།
མདོར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་རང་གིས་སོ་བརྒྱབ་ནས་བཟླ་བ་ཤེས་བཞིན་ཡིན། དེས་རྒྱལ་
སྤུལ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱད་བའི་བསྤྱད་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༡ བསྐྱབ་བྱ་དངོས།

དང་པོ་སྒྲོམ་སྤྱད་དོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ།

༡། ཉམས་སྒྲིབ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས།

གཉིས་པ་སྤྱད་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བྱ་གང་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྤུལ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་པོ་ཚུར་བསྐྱུས་ན། སྒྲོམ་སྤྱད་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པ་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཉམས་སྒྲིབ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ལྟ་བུ་ནི། ཙ་ལྟར་སྤྱད་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། ཙ་ལྟར་དེ་ལ་
གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཙ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་གསུངས།
བྱང་ས་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ན་བཞི། ནམ་མཁའི་སླིང་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་བཙོ་
བརྒྱུད་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཅིག་གི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
སྒྲོན་སེམས་མི་གཏོང་པར་བསྤྱད་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་དག་ཆོག་ས་བསྐྱབ་མི་དག་བ་སྤོང་བ་ཡིན་བསམ་པ་
དམ་པ་གསུམ་དང་མ་བུལ་བའི་སྒྲོན་ས་དག་བའི་ཆོག་ས་བསྐྱབ་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲོམ་གཅིག་ཡིན་པ་རེད། ཤེས་སྤྱོད་དོན་འདུས་གནད་ཟབ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཙ་ལྟར་
གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། བཞི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སེར་
སྤྱོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་གཏི་མུག་བཞི་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས། སེར་སྤྱོད་དབང་གིས་

ཆོས་དང་ནོར་གཞན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་བསྟོད་
གཞན་ལ་སྟོད། ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་གཞན་ལ་བདེག་བཅོག་བྱེད་རྒྱ་དང་རང་གི་
ནག་ཉེས་ངོས་མི་ལེན་པ། གཏི་མུག་དབང་གིས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྤངས་ཤིང་དམ་
པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའམ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཟོལ་གྱིས་སྟོན་པ་དང་
བཞིའོ། །ཙ་ལྟ་བུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ཉི་
བ་ལ། སྟོན་པོ་ལ་འབྱུང་ཉི་བ་ལ་སྟེ་བཅུ་ཐམ་པ། ཕལ་ལ་འབྱུང་ཉི་བ་བརྒྱད་དེ་
བཅོ་བརྒྱད་དེ། དཀོན་མཆོག་དཀོར་འཕྲོག་དང་ནི་ཆོས་སྤོང་ལས། །མཆོམས་
མེད་ལྟ་བུས་ལོག་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྔགས་སྟོན་ལམ་ལས་
གསུང་པ་དེ་རྣམས་སྟོལ་འཛིན་བདེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཙ་ལྟ་བུ་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཆོད་
དབང་དུ་མི་འགོ་བར་བསྐྱབ་པ་རྩལ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་
ལྟ་བུ་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲ་རེ་སྒྲ་གཉིས་ཉམས་ཤོར་ན་ཡང་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་བཅོས་དགོས། དེ་བཅོས་ཐབས་ལ་གང་ཟག་རབ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིང་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ངང་དུ་བཞག་ནས་སྟོག་ལྟ་ཡང་སྟོས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩལ་ཤེས་པ་ནི་འགྲོད་ཆང་དང་བཤགས་པའི་མཆོག་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་། གང་ཟག་འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན་རིག་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་དགོས། དེ་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་མའི་སྐབས་སུ་གསོ་སྟོང་
གི་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྟིང་པོ་ལ་གསོལ་འདེབས་
དང་རྒྱུད་བསྐྱལ་བྱེད། ཐོ་རངས་བདག་གི་ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་སྐྱལ་བ་
སྟོན་པར་གསོལ་ནས་ཉལ་བས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སྐྱལ་བས་ལྟ་བུ་ལས་
བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། མི་ལམ་གྱི་རྟོགས་མ་བྱུང་ནའང་སྐྱེ་རངས་ཤར་བའི་སྐབས་

སུ་སྐྱེ་རངས་ལ་འཕྲིན་གསེལ་ནས། སྤར་བཞིན་དུ་བཤགས་ན་དག་གསུངས་པ་ཡིན།
གང་ཟག་ཐམས་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལོག་ཏུ་རྡོར་སེམས་སྒྲོམ་བསྐྱེད་སྐྱབས་འབྱུང་བ་
བཞིན། ཉེས་བྱས་སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས། ཉེན་གྱི་སྟོབས། གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་
སྟོད་པའི་སྟོབས། སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་དང་བཞི་ཚང་བའི་སྒྲོན་ས་བཤགས་པ་བྱེད་
དགོས། ད་དུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཚོགས་པའི་དབུས་ནས་དངོས་སུ་
ཁོངས་པ་བསྐྱབས་ནས། ངས་ནག་ཉེས་འདི་ལྟ་བུ་ཤོར་སོང་། ཁོར་བ་འདི་ལྟ་བུ་
བྱུང་སོང་། ཞེས་བཤགས་སྒྲོམ་བྱེད་རྒྱ་དང་ནི། སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་
སོགས་ཀྱིས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྤང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ནི་བྱང་སེམས་
ལྟངས་བཤགས་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཚང་ན། བཤགས་པ་དང་
གཅིག །ཡི་རང་དང་གཉིས། བསྟོབ་དང་གསུམ་པོ་ལ་གོ། དེའི་ཙྰ་ལྟངས་གི་
རྣམ་གྲངས་དང་དེ་བཤགས་ཐབས་བཅས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་དུས་དང་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲུལ་དང་ཡུན་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱས་དང་མ་
བྱས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་སྤང་སྤངས་བྱེད་དགོས། དེ་ཡན་ཅད་ཉེས་སྟོད་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ།

༡། དག་བ་ཚོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས།

གཉིས་པ་དག་བ་ཚོས་སྤྱད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། དེ་གཙོ་བོ་སྟོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་
གཉིས་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དང་པོ་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྲོམ་
མི་བཏང་དང་ཕན་ཡོན་ཅན། ཚོགས་བསགས་བྱང་སེམས་སྤྱང་ལ་བཙོན་པ་
དང་། །དཀར་ནག་ཚོས་བརྒྱད་སྤང་དོར་སྟོན་པའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དང་པོ་སེམས་ཅན་གྲོམ་མི་གཏོང་བ་ནི། འགོ་བ་ལྡེའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་

ནས་བཟུང་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་དང་གཞོན་པ་སྤོང་ཐུབ་པའི་
ཐབས་བྱུང་ཡང་མི་བྱེད་བསམ་པའི་དམ་བཅའི་སྒོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་སྒོན་སེམས་ཙུ་བ་ནས་
གཏོང་འགྲོ། དེ་ཡང་སེམས་ཙན་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁྲོ་
སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱགས་སུ་བསམ་པ་བཟང་པོས་སྒོན་ལམ་བཟབ་ནས་སེམས་ཙན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བསམ་སྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱས་ན་
མདོ་སྡེ་པལ་བོ་ཆེ་དང་། འབྲིང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་ལེན་དང་པོའི་
དོན། ཉུང་རུར་བྱས་ན་བྱམས་སྒོན་ཀྱི་ནང་གི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཆོའི་དོན་དྲན་པར་བྱས་
ནས་མདོར་ན་སྤྱི་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཚིགས་ཐམས་ཅད་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་མཐུལ་ས་
བྱུང་བ་ཡིན་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་བརྗེད་པར་དྲན་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཚིགས་བསམ་གསའི་ནི། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
ལྷག་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་ལེགས་ཚིགས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་བསམ་གས་ཆད་པོ་
དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བས་ཚིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་
གཉིས་བསམ་གས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ།

བཞི་པ་བྱང་སེམས་སྐྱུང་ལ་བརྩོན་པ་ནི། འདི་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་
བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། སེམས་དངོས་ལ་སྤྱོད་
བ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་བ་
ནི། ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སྐྱུང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་བདེ་འདོད་ཙན་དང་

གཅིག་ སྐྱག་བསྐྱེད་ཅན་དང་གཉིས། བདེ་བ་ལྡན་པ་ཞིག་དང་གསུམ།
 ཆགས་སྒྲུང་ཅན་ཞིག་དང་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་ནས། ལྡན་འདོད།
 བྲལ་འདོད། མི་འབྲལ་འདོད་དང་། ཞི་བར་འདོད་པ་དང་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱར་
 བས་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད། སྐྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད། བདེ་ལྡན་བདེ་བ་དེ་
 དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ། ཆགས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཆགས་སྒྲུང་ཞི་བར་འདོད་པའི་
 བྱམས་དང་སྤྱི་མཐུན་དག་ལ་བ་བཏང་སྟོམས་བཞི་པོ་འདི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆད་མེད་བཞི་པོ་ལ་རིགས་འབྲེལ་དགོས་
 པ་དེ་རྒྱལ་སྦྱང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སེམས་དངོས་ལ་སྦྱང་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐེངས་གཅིག་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲངས་པས་དེས་ཆོག་རྒྱུ་རེད་མི་བསམ་པར། ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་
 དུག་ཏུ་མ་རུས་རུང་མཚམས་དང་མཚམས་སུ་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲིམ་པ་
 བསྐྱར་ཞིང་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ལ་སྦྱང་བ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ། བདག་གཞན་བཞེས། བདག་བས་གཞན་གཅིས་
 བཅས་གསུམ་ཡོད་ལ་དེ་ལས་དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོད་
 ཆད་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ན།
 རང་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པར་མི་སེམས་པ་དེ་འགྲིག་མེད་པས་བདག་དང་འགྲོ་བ་
 གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱས་ནས་ཕན་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་གཞོན་པ་སྦྱང་བར་བརྩོན་དགོས་བསམ་

པ་དེ་ཡིན།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ནི། ངའི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་
ཐམས་ཅད་པོ་རྒྱལ་གྱི་གོས་ལུང་དེ་གཞན་ལ་གཡོག་པ་ཇི་བཞིན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་པ་དང་། ས་རོལ་པོ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་རྒྱ་
སྒྲིབ་ཏེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཅེས་མི་གཅེས་ཀྱི་གོས་བརྗེ་རྒྱ་དེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
ཡིན། གསུམ་པ་བདག་བས་གཞན་གཅེས་ནི་རང་བདེ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཀུན་
སྒྲོང་དེ་གཏིང་ནས་སྤངས་ཏེ། དངོས་སུ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད། འགྲོ་
བའི་ཉེར་འཛོལ་ན་པ་དང་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་དགོས་སྒྲིབ་པས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
སྤྲེལ་ཆེན་ལ་འཇུག་རྒྱ་དེ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱུད་སྤང་དོར་སྒོན་པའི་ཡིན། །ཞེས་པས་དཀར་ནག་ཆོས་
བརྒྱུད་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། འོ་ན་དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞེན། ནག་
པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲོང་ཞིང་བརྒྱུག་པ་ནི། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་
སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོད་འོས་བསྐྱེད་དང་འགྱོད་མེད་འགྱོད་པ་
བསྐྱེད། །དམ་པར་སྐྱར་འདེབས་འགྲོ་ལ་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ནག་པོའི་ཆོས་
བཞི་དང་། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་བརྒྱུག་པ་ནི། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡིན་
པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་པ་འདི་དང་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་མི་བརྗེད་པར་བྲན་པའི་རྒྱ་མ་ཞོར་བ་དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་
སྤང་དོར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཆོད་འོས་བསྐྱེད་པ་དང་། འགྱོད་མེད་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་
པ། དམ་པའི་སྤྱོད་པ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་རྒྱུའི་

སྤྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་ནི་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་སྤངས་ནས། ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་སྤྲོ་བ་
 དང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་སུ་འཇུག་ཐབས་བྱེད་རྒྱ། རྒྱལ་སྤྲོ་བ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་གུས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་བྲངས་ཤིང་བདེན་པར་བསྐྱབ་
 རྒྱ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་དེ་ལ་བརྩོན་རྒྱ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེས་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སོང་
 རས་གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡ་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་
 བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་། སྦྱིན་པ། རྒྱལ་བྲིམས། བཟོད་པ།
 བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་བསྐྱབ་རྒྱལ་ཡང་།
 རོ་བོ་བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟར། བསྐྱབ་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་བཞི་བསྐྱབ་པ། ཆགས་པ་བདུན་
 སྤྱོད་བ། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་བློ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ལག་ལེན་ལ་ཨེ་ཐེབས་བལྟ་དགོས་ཤིང་མ་ཐེབས་
 ཐབས་མེད་ཀྱི་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ།

༣། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྲིམས།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། འདི་ལ་དབྱེན་མང་ཡང་བསྐྱས་ན། བསྐྱེད་
 བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱིན་དང་སྦྱོར་སྤྱོད་དོན་མཐུན་དོན་
 སྤྱོད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྦྱིན་པས་འཁོར་བསྐྱེད་ཞིང་དེ་ཡང་ཆེ་འདོད་གྲགས་འདོད་
 འཛིག་ཏེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཅུ་ཡང་མ་འདྲིས་པར་བསྐྱེད་དགོས། སྦྱོར་
 པར་སྤྱོད་ཞེས་པ་ཁ་ལག་རོ་དགའ་བཤད་རྒྱ་བོ་མ་རེད། དམ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་རྒྱ་
 བར་སྦྱོར་ཅིང་འཛེབས་པ་ཅན་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། དོན་སྤྱོད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དོན་མཐུན་ནི་ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་མི་མཚུངས་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་གིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་རྒྱ་བོ་དེ་

མཁས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་སྒྲུངས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་ད་ལྟ་འཕལ་
ཀྱི་ཕན་པ་དང་གཞིན་པ་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་
ལམ་ལུ་ས་བཅུད་སྒྲུངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཡང་མཐར་མཇུག་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་སྟོང་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་མགོ་ཙམ་
སྒྲན་ཁྱུག་གི་ཁ་བྱང་ལྟ་བུ་བྱུང་ཙམ་ཞིག་སྟེང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆེས་གཏིང་ཟབ་ས་ནས་
ལྟ་སྒྲོམ་སྟོང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཀྱིས་མི་ལང་། བཤད་པས་མི་རྫོགས་པ་དེ་ཚོ་
དཔེ་རྒྱ་ཁོ་རང་གི་ཡང་རྒྱ་སྐད་ལེགས་པོ་ཞིག་མི་ཤོག་པ་དང་ཁ་བཤད་ཤེས་ཀྱང་ལམ་
ཉམས་ལེན་གྱི་སྟངས་ནས་ཐོམ་ཐུག་པ་དེ་འདྲ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐར་བ་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་མཁན་ཞིག་གིས་
ཆོས་གཅིག་ཆོག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱབ་
དགོས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་མ་ཞུགས། དེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་ན་རང་
གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མི་འགྲུབ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་པ་ཙམ་
ཀྱིས་མི་ཆོག་པར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྦྱེས་ནས་སྟོན་དང་འཇུག་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟངས་
ནས་བཤད་ན་བསྐྱང་མ་དགོས་ཆོག་གི་སྟངས་ནས་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པོ་ཞིག་ཤེས་
དགའ་འདུག་བསམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟོར་ལ་ཐོས་
བསམ་བྱེད་མ་སྟོང་མཁན་ཞིག་ལ་ཁག་མེད་དེ། དབྱེ་བསྐྱར་རྣམ་དབྱེ་མང་པོ་གསུངས་
ཡོད། དེ་ཡང་སྟོས་པ་ཙན་ལ་རྒྱས་པའི་སྟོན་སྐུངས་པ་དང་བསྐྱབས་པར་དགའ་བ་
ལ་དོན་བསྐྱབས་གནད་ཀྱི་གདམས་པར་བྲིལ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། ཅུ་ལྟར་དེ་རྣམས་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། བདག་གིས་དགོ་ཚོགས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་དགོ་
 བ་སྤོང་བར་བཅུ་ལྔ་སྟེ་ཐམས་ཅད་པ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་དགོ་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་
 རང་དུ་འདུས་པར་གསུངས། ཡང་རྣམ་དབྱེ་དང་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཤེས་པ་ཡང་
 གལ་ལོས་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་ན། ཐོག་
 མར་གང་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་སྤང་བྱེད་གི་གནས་ཤེས་དགོས་པས་དེ་དག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བཞི་ལ་མཚོན་ན་དང་པོ་འཇུག་པའི་སློང་ལུ་རྟེན་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་
 རང་གི་དོན་ཆེན་ཡིན།

གཉིས་པ་སློན་འཇུག་གི་བསྐྱེད་བྱ་བཤད་པ།

༡༽ སློན་པའི་བསྐྱེད་བྱ།

༡ བྱང་སློམས་ཆོད་མེད།

དེ་ལྟར་ན་གོང་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོའི་སློན་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུ་
 དང་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སློམ་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཐབས་བྱུང་དེ་འབྲ་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་
 པའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་དགའ་སྟེ། དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚོགས་
 བསགས་སྐྱེ་བ་པ་སྤང་པའི་ལག་རྒྱུ་དང་། འོགས་ལྷན་སྤང་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ཁོ་ན་
 ལས། ཐབས་གཞན་བསྟེན་པ་རྟོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན། དེ་བས་ན་ལས་དང་པོ་བསྐྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་སློན་དང་འཇུག་པའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་དེའི་སློམ་པ་སྤངས་ནས་སློན་འཇུག་གི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཞུ་
 བལྟ་དགོས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དང་པོ་སློན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཚོགས་

བསགས་བྱང་སེམས་སྤྱང་ལ་བརྩོན་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཐུག་ཡོད། དེ་
 ལས་ཚོགས་བསགས་པ་མཆུ་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ད་དུང་འོག་ནས་
 གྲང་འབྱུང་། བྱང་སེམས་སྤྱང་པ་ལ་རྒྱ་ལ་སྤྱང་པ་ཚད་མེད་བཞི་ལ་སྟོས་ན་ང་ཚོར་
 མཚོན་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟེམ་སོང་བ་མིན་པས་དེ་རྒྱུད་ལ་ཨོ་སྟེམ་དང་སྟེམ་ནས་མ་
 ཉམས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཐར་ལམ་ཞིག་ཟིན་ངེས་མ་གཏོགས། དེ་མིན་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་
 རྟོགས་སུ་ཡང་མི་ཉེ་བ་ལ་བསམ་སྟེ་སྤྱང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཚད་མེད་བཞིའི་སྟོ་
 སྤྱང་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་མ་གཏོགས། ཚད་མེད་བཞིའི་གོ་དོན་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་དང་
 དེ་ལ་ཉན་ནས་སོང་བས་མི་ཕན་པས། ཚད་མེད་རྣམ་བཞི་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་ངེས་ཙན་
 ཞིག་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་ཡང་ཐོས་དོན་བསམ། བསམ་དོན་བསྟོམ། དེ་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད་བསམ་བསྟོམ་གཉིས་ཀ་བྱས་ནས་ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་གྲོལ་དུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་སྤྱིར་
 བཏང་ཡིན་ལ། ཡང་སྟོམ་སུ་སྟུབ་པ་ཉམས་ལེན་སྟིང་པོར་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ཚོས་
 ཚོག་གཅིག་མ་གཏོགས་མ་གོ་དུང་ཉམས་ལ་ཕན་པ་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་
 ཨོ་འབྱུང་བསམ་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་བཤད་པ་རྒྱང་པས་མི་འགྲིག་པས་སྟོ་
 དངོས་སུ་སྤྱང་ནས་བསྟོམ་དགོས། བསྟོམ་ན་རྒྱ་ཚད་མེད་བཞི་ནས་བསྟོམ་དགོས་པ་
 རེད། དེ་ཡང་ཚད་མེད་བཞི་འདི་བབྱང་བའི་སྐབས་བྱམས་དང་སྟིང་རྩེ་དགའ་བ་
 བཏང་སྟོམས་ཞེས་གོ་རིམ་དུ་བབྱང་མོད། བསྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཏང་སྟོམས་ནས་
 མགོ་བབྱང་སྟེ་བསྟོམ་པར་མ་བྱས་ན་སྟིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་རིས་ཙན་དུ་འབྱུར་ཉན་
 ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ལ་འདི་ཉིད་ཐུན་བཅད་དེ་བསྟོམ་དུས། དང་པོ་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་སེམས་ཙན། རྣམ་པ་སྟོ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་
 བསྟོམ། རྩེས་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ངང་དུ་འཇོག་དགོས། དེ་

ཡང་དང་པོ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་འགོ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ནང་དུ་ཚུར་སྤྱོད་གས་ནས་
 བསམ་སྒོ་བཏང་ན། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕ་མ་གཉིན་འདུན་ལ་སོགས་པ་གཉིན་
 གྱི་སྤྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས། དག་དང་དེའི་སྤྱོད་ལ་སྤང་སེམས་སྦྱེད་བྱུང་བྱེད།
 འོན་ཀྱང་འདི་མ་བརྟགས་འབྲུལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བས་ང་འབྲུལ་གྱིན་འདུག
 འདི་ལྟར་རང་སྤྱོད་གས་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཆགས་སྤང་བསོག་པ་དེ་ཚོ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་
 པའི་སྤྱོད་རེད་འདུག འདི་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་སྦྱེ་བ་སྤྱོད་མར་དགས་ཀྱང་
 གཉིན་བྱས་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་དག་བྱས་པ་བགྱང་གིས་མི་ཡང་བ་ཡིན། ད་ལྟའི་དག་
 འདི་རྣམས་ལ་ཡང་ཕར་བསྐྱོན་ན་གཉིན་བཞིན་དུ་ཚུར་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡང་སྤྲོད་ཅིང་།
 གཉིན་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དེ། བུ་ཚ་བོས་ཕ་མ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ།
 གཉིན་དག་དང་བསྐྱོང་ནས་དག་རུ་གྱུར་ན་དག་ངོ་མ་བས་ཀྱང་དེ་སྤྱུག་པ་ཡོད་པས་ངོ་
 མས་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་དག་ལས་གཉིན་གཞོད་པ་ཆེ་སྟེ། བྱིས་གྱི་མི་གཅེས་དམར་
 ཅན་ལྟ་ཅི་ཐན་ཉེ་རིང་ཙ་ལག་ཅིག་ལ་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན་དེའི་སྤྱོད་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་
 སྤྱུག་བསྐྱུལ་བྱུང་བས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛོམས་པ་དང་དག་བ་བསྐྱུབ་སྤྱོད་
 གོགས་དང་བར་ཆད་བྱས་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འཕེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཆེ་བའི་
 གཞོད་ཅི་སྦྱེལ་འོང་། དེ་མིན་ཡང་དག་གཉིན་དུ་གྱུར་བ་དང་། གཉིན་དག་རུ་གྱུར་
 བའི་ངེས་མེད་འདི་ལྟར་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་བས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་མ་དང་བུ་ཚའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། གཉིན་ལ་དག་འགྲུང་དང་
 དག་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒོ་ངན་སྤང་ཞིང་བསྐྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ཕན་འདོགས་པའི་ཡུལ་
 མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་དགོས་བསམ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་དཔེ་བྱེད་སྤྱོད་གི་མགོན་
 འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་བཞག་ཡོད་པས། དེ་ཡང་བྱེད་སྤྱོད་གིས་མགོན་འབྱེད་དུས་སྤྱོད་གས་

ལྟར་མེད་པར་ཚང་མ་ལ་འདྲ་འདྲ་ཆ་མཉམ་བུས་ནས་འབྱེད་པ་དེ་ལྟར། བཏང་
སྒྲོམས་ཚད་མེད་བསྒྲོམ་དུས་དང་པོ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་རིམ་གྱིས་ནམ་
མཁས་གར་བྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་པ་མ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་
བར་དུ་བསྒྲོམ་པ། དེ་ལྟ་བུས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པའི་དབྱུད་བསྒྲོམ་དམིགས་རྟེན་
ཅན་བསྒྲོམ་པས་སེམས་ཐང་ཆད་དེ་གང་མཚམས་ཤིག་ལ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོམ་བསམ་པ་དེ་
ལྟ་བུར་གྱུར་དུས། འདས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསྟུ།
ད་ལྟའི་རྟོག་པ་འཕྲོམ་མཐུད་པས། བཅས་བཅོས་མི་བྱེད་པར་ཅི་ཅམ་གནས་ཀྱི་བར་
འཛིག་པ་དེ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན། ཡང་སེམས་འཕྲོ་བར་འདོད་པའི་ཆོ་
སྒྲུབ་བཞིན་དུ་དབྱུད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དབྱུད་སྒྲོམ་འཛིག་སྒྲོམ་རིས་མོས་སུ་བུས་ཏེ་བསྒྲོམ་
པས། དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་རྩ་ལ་སྦྱངས། སྦྱང་རྟེན་འབྱུང་སྟེ་
འགག་དབྱེ་བསལ་མེད་པར་མཉམ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་རྒྱངས་ནས་ཡང་བཅས་བཅོས་མེད་
པར་འཛིག་རྒྱ་དེ་ལྷག་མཐོང་སྟེ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། ཐུན་མཚམས་སུ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཆགས་སྤང་ཅན་དེ་ཆོ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་སྒྲོན་
པ་དང་འབྲེལ་བ། བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པའི་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ། བྲལ་བ་
ཞིག་བདག་གིས་བྱའོ་སྟམ་པའི་དམ་བཅའ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་སུམ་ལྡན་ནམ།
དེའི་སྟངས་དུ། དེ་ལྟར་འོང་བར་བླ་མ་དགོན་མཆོག་མཁྱེན་སྟམ་པའི་གསོལ་འདེབས་
དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲེལ་བ་བཞི་ལྡན་བྱེད་དགོས་སོ།།

༣ བྱམས་པ་ཆོད་མེད།

དེ་ནས་གཉིས་པ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
 རང་གི་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཕ་མས་སྡིང་བཅེ་ཞིང་། དེས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བཅེ་སེམས་མི་འདོར་བར་

ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པ་ལྟར་དུ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
དང་ལྷན་སྦྲེལ་ན་ཅི་མ་རུང་། ཅི་ལྟར་བྱས་ན་ངས་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་
འོང་། དེ་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་འདི་ཁོ་ན་ལས་བསམ་རྒྱ་གཞན་མེད་པར། ལུས་
ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་ཡང་སེམས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ན་འཇུག་པའི་མིག་གིས་བལྟ་རྒྱ།
སྤྲོད་པའི་ངག་གིས་འཕྲོད་རྒྱ། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཅི་དག་འགང་འཐད་
དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཐབས་བྱེད་བསམ་དགོས། འདི་
བསྐྱོམ་སྐབས་དང་པོ་རང་གི་ཅ་བའི་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པའི་མཛུགས་ཏུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོམ་པ་དེ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་སྐྱེད་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དག་སྐྱེ་བ་དང་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བའི་རྒྱ་དད་དང་ངེས་
འབྱུང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག ལྷན་ན་ཅི་མ་
རུང་། ལྷན་པ་ཞིག་ངས་བྱ། ལྷན་པའི་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
གསུམ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བདེ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ནས་
ངེས་ལེགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག
ལྷན་ན་ཡང་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པ་ཞིག་ངས་བྱ། དེ་ལྟར་ལྷན་པར་དཀོན་མཆོག་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་རྣམས་དབྱུང་འཛིག་རེས་མོས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་ནས་ནམ་མཁས་གར་
བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟའི་པ་མ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱིས་བདེ་ཐབས་སྦྱིད་ཐབས་ལ་
བཅོམ་པ། དཔེར་ན་བྱ་མས་བྱེའུ་ཕུག་གསོས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་རྗེས་དམིགས་མེད་དང་འབྲེལ་བས་ཐུན་མཛུགས་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱམས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས། ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་
པའི་ལས་བྱེད་པ་སྤང་། ངག་གིས་ཆོག་རྩལ་ཕྲ་མ་སོགས་མི་བྱེད། སེམས་ཀྱིས་

སེམས་ཅན་བདེ་ཐབས་དང་སྤྱིད་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བསམ་པ་མ་ཟད་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

༣ སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད།

གསུམ་པ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དེ་སྦྱིར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཅིང་། སྐྱོས་སུ་སྦྱང་བའི་སྐབས་འདིར་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་སྦྱང་དགོས། དེ་ཡང་རང་
གི་རྩ་བའི་མ་ནས་བསྐྱོམ་ཡང་ཆོག ཡང་ན་གཤེད་མས་གསོད་སར་བྲིད་པའི་བཙོན་
ཁང་ནང་གི་བཙོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་ཡང་ཆོག བྱ་ཐོག་སོགས་གསོད་དུ་ཉི་བ་
ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་ཡང་ཆོག ཡང་མིན་ན་ནད་པ་གི་ཁམ་དབྱགས་པར་འཕེན་རྒྱུར་འཕེན་
བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱོམ་ཡང་ཆོག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཞིག་ལ་
ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱལ་འདི་ལས་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དྲག་པོ་གསལ་མི་བཟོད་པ་
མིག་ནས་མཆི་མ་ཡོང་བའི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ངན་སོང་ན་ཡོད་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་ནས། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་འདིའི་རྒྱ་མི་
དགོ་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་
བཞིན་པ་མང་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ། ནམ་མཁའས་གར་
བྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱབ། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་བྱབ་ལས་ངན་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་
གྱིས་བྱབ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ལས་ངན་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་
སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རྗེ་རེ་རེ། འདི་ཐམས་ཅད་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་
ལས་སྦྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། གཏན་བདེ་རྗེས་

པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་བསམ་པའི་མ་ལག་རྣམ་མའི་བུ་རྒྱུ་ཁྱེར་
བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒོམ་སྟེ་མཐར་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་དགོས། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་ཕ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པས་
སྤྱིང་རྗེ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་འཛེའི་བསམ་སྒྱུར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་བཅོང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུང་འབྲེལ། དག་འདུན་གྱི་ཞབས་འབྲེལ་དང་རང་
གཞན་དཔྱུལ་བའི་གནས་སུ་འཕེན་པ་པོ་ཡིན་པས། ཆོས་པ་རྣམ་དག་ཅིག་དགོས་
ཤིང་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་བསྐྱུབ་བསམ་མཁན་ཞིག་ཡིན་དུས། དུས་
རྟག་ཏུ་དམན་པའི་ས་བཟུང་། རྩལ་པོའི་གོས་གྱོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་ཅི་ཐོགས་དང་ལན་ཅི་རིང་བྱས་ཏེ། བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་འདི་གཉིས་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
ངེས་ཅན་ཞིག་བྱས་ན། ཁ་ཏོན་དག་སྒྱུར་སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་ལ་སོགས་པ་གཡེར་
ཆེན་མིང་གྲགས་ཅན་མ་འབྲུབ་ན་ཡང་རེད་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། ཐུན་མཛམས་
རྣམས་སུ་ཡང་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་བསམ་ལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། དངོས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱུབ་
པའི་སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་ལས།
སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱུབ་པར་མི་བགྱི་ཡི། ཆོས་གཅིག་
ལ་བསྐྱུབ་པར་བགྱི་འོ། །དེ་གང་ཞེན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །གང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་འབྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྒྲོབ་མ་
ཞིག་ལ། ལྷ་མ་པུ་ཏོ་བས་ཅི་མཛད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་དྲིས་པས། ཁོང་གིས་དག་
འདུན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུང་བཞིན་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། རོ་མཚར་ཆེ།

དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། དག་བཤེས་ཕུ་རྒྱུད་བས་ཅི་མཛད་འདུག་ཅེས་གསུངས་
 པར། ཁོང་གིས་རྟེན་བཞེངས་ཁོ་ན་མཛད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། རོ་མཚར་
 ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་དགོན་པ་བས་ཅི་མཛད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་
 གྲིས་པར། ཁོང་གིས་བསྐྱོམ་འབའ་ཞིག་མཛད་ནས་བཞུགས་འདུག་ཅེས་ཞུས་པར་
 སྒར་བཞིན་གསུངས། དེ་ནས་དག་བཤེས་ཁམས་པ་ལུང་བས་ཅི་མཛད་ཀྱིན་འདུག་
 ཅེས་གྲིས་པར། ཁོང་གྲོག་ཁ་རེ་ལ་བཞུགས་ནས་དབུ་བརྟམ་ཞིང་བལྟམ་པ་འབའ་
 ཞིག་གནང་གིན་འདུག་ཅེས་ཞུས་པར། འབྲོམ་སྟོན་པས་དབུ་ཞུ་ཡུད། ཐུགས་ཀར་
 ཐལ་མོ་སྒྱུར། སྒྱུན་ཆབ་མང་པོ་བསིལ་ནས། ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་ཆེ། ཆོས་ཟེར་
 བ་ཁོང་གིས་མཛད་ཀྱིན་ཡོད། ཁོང་གིས་དབུ་བརྟམ་ནས་བལྟམ་པ་འདི་འཁོར་བའི་
 གནས་སུ་སྒྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲིང་རྗེའི་
 ལྷགས་གྱིས་བལྟམ་པ་ཡིན། བྱམས་དང་སྒྲིང་རྗེ་འདི་གཉིས་ཀ་ལས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་
 མེད། ཅེས་མང་དུ་གསུངས་སྐབས། དེར་སྒྲུང་ཐང་པས་ཐུག་འཆའ་ནས།
 ངས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་ཆོ་འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་
 སྒར་ཡང་དབུ་ཞུ་ཡུད་ནས། ཤིན་ཏུ་བཟང་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱམས་མགོན་མི་ལོ་དུག་གཉིས་བཅུ་
 གཉིས་སུ་དཀའ་བ་སྒྱུད་ནས་བསྐྱུབ་ཀྱང་ཞལ་མ་མངལ་བས་ཐུགས་ཆད་ཡི་ཐུག་ནས་
 ཐུར་ཐེབས་པའི་ལམ་ཁ་ནས་བྱི་མོ་ཞ་བོ་ཞིག་སྒྲིད་འབུས་གང་བ་ཞིག་དང་ཐུག་པས་དེ་ལ་
 སྒྲིང་རྗེ་དུག་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་ནས་དེ་ལ་བྱིན་
 ཅིང་འབུ་ཐུག་གིས་བསལ་བ་གསོད་པར་དགོངས་ཏེ། སྒྱུན་བཅུ་ནས་ལྟེ་ཡིས་ལེན་
 སྐབས་ལྷགས་བྱི་མོ་ལ་མ་ཐུག་པར་ས་ལ་ཐུག་སོང་། དེར་སྒྱུན་ཕྱེན་ས་གཟིགས་དུས་

ཁྱིམ་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་སྐུ་འོད་གོ་རེ་བཞུགས་པ་དངོས་སུ་མངལ།
 དེར་ངས་བྱིད་ལོ་མང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་མ་མངལ་བ་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞུས་
 པར། བྱམས་མགོན་གྱིས། ངས་བྱིད་ལ་ཞལ་མ་བསྐྱན་པ་མིན། བྱིད་དང་
 འབྲལ་བ་ཡོད་མ་སྟེང་མེད་བྱིད་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཆེ་བས་མ་མངལ་བ་ཡིན། ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སྐྱབ་པ་དེས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་སྲབ་ནས་བྱིམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་དེ་
 རིང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་ལྷག་མེད་དུ་དག་ནས་དངོས་སུ་མངལ་བ་ཡིན།
 ཡིད་མ་ཆེས་ན་ང་སྐྱག་པར་འཁྱུར་ལ་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཅིག་གསུངས་པས། སྟོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་བྱམས་མགོན་སྐྱག་པར་ཁྱུར་ནས་མི་སུ་འཕྲད་ལ་ངའི་སྐྱག་པར་ཅི་
 འདུག་ཅེས་དྲིས་པར། ཀུན་གྱིས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་བཤད། ལས་ངན་གྱི་བག་
 ཆགས་ཅུང་ཟད་སྲབ་པའི་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་བྱིད་ཀྱི་སྐྱག་པར་བྱི་རོ་རུལ་པ་ཞིག་འདུག་
 ཅེས་བཤད། དེ་ནས་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱིད་ནས་
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱན་པས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱན་པ་
 དར་བར་མཛད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྟེང་བ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་
 ཤིག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་ན་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་སུ་
 མཐའ་མེད་པར་སྟོད་བཞིན་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྟོད་པའི་དབང་
 གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་ན་ཅི་
 མ་རུང་། བྲལ་བར་ཤོག བྲལ་བ་ཞིག་ངས་བྱ། དེ་ལྟར་བྲལ་བ་སྒྲུ་མ་དགོན་
 མཆོག་མཆོན་བསམ་པའི་དབྱུང་འཛོག་སྡེལ་མའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ་
 ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སེམས་ཅན་མཐོང་ཆོད་ན་མས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བསྐྱེད།
 སེམས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ན་དེའི་སྐྱག་བསྐྱེད་བསམ་སྟེ་མིག་ནས་མཆི་མ་འོང་བ་ཞིག་

རེད་ན། སྤྱི་ཚེ་འབྱོར་པའི་ཚད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

༄ དགའ་བ་ཚད་མེད།

དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་པ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི། འདིའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་
ཡིན་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྤྱིད་པོ་བདེ་མོ་མངའ་ཐང་སྟན་གྲགས་ཐམས་ཅད་
འཛོམ་པས་ལུས་བདེ་སེམས་སྤྱིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ནམས་འདིའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། ནམ་པའི་སྒྲོ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་མེད་པར་མ་ཟད། ད་དུང་འདི་བས་ཀྱང་བདེ་དགའ་
ལོངས་སྤྱོད་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནས་མངོན་མཐོའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྱོར། ཕྱི་
ནང་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་ཉར་འཚོ་མེད། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིད་དང་ནི་བའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྱོར་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ། འདི་བསྐྱོམ་སྐབས་དང་པོ་ཆོ་
འདིའི་དྲིན་ཆེན་གྱི་མ་ལ། མར་ཤེས། དྲིན་བླ། དྲིན་ལན་གཞོ་འདོད་དང་།
བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་གྱི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་སྤྱི་ཚེ་
བསྐྱོམ་པ་དེ་ནས་རང་གི་མ་རྒྱན་དེ་གནས་མལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟས་གོས་འབྱོར་བ་ཅི་ཙམ་
འཛོམ་ན་དགའ་བ་ལས་ཕྲག་དོག་དང་གཞོད་སེམས་མེད་པའི་སེམས་དེའི་སྒྲོ་ནས་བར་མ་
དང་མི་དགའ་ས་ནས་བབྱུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྱིས་དམིགས་ནམ་མ་
བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་སྤྱིད་པ་དང་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་པ་ཡར་ལ་
འཕེལ། རྒྱ་དགེ་བ་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མ་བྲལ་བར་གྱུར་
ཅིག མི་འབྲལ་བ་ཞིག་ངས་བྱ། དེ་ལྟར་མི་འབྲལ་བར་བླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
པོ་མཁུན་བསམ་པས་ཚད་མེད་བཞི་པོ་གང་བསྐྱོམ་ན། འཁོར་གསུམ་པོ་ལ་སྤྱང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བྱངས་ཏེ་ཐུན་མཚམས་སུ་སེམས་ཅན་སྤྱིད་པོ་མཐོང་ན་དེ་

ལ་ཕྱག་དོག་དང་གནོད་སེམས་མེད་པར་དགའ་བ་བསྐྱེམ། བྱད་པར་དུ་རང་ལ་
 གནོད་བྱེད་གྱི་དག་དང་སེམས་ལ་ཕྱག་དོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་
 འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་ངན་དུང་ནས་ཕྱུང་སྟེ། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་དཔེར་ན། ར་མོང་གིས་རེའུ་བོར་ནས་རྟེན་པ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ར་མོང་དེ་ལྟག་པར་བུ་ལ་བཙུང་བ་ཆེ་
 བས། བུ་བོར་ནས་སྐྱར་རྟེན་ན་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་དགའ་སྟོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བདེ་བ་སྦྱང་བ་ལ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་བྱུང་ན་དགའ་བ་འབྱོར་བའི་
 ཚད་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཕུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་དགོས།
 བྱད་པར་དུ་ཕུན་གྱི་མཚུག་ཙམ་ལ་སེམས་འཕྲོ་སྟོང་མ་འདོད་ན་དམིགས་མེད་གྱི་ངང་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པས་ཚད་མེད་དེ་དང་དེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བ་ཞི་གནས་ལ་
 གོམས་ནས་ལྟག་མཐོང་སྒྱེ་བའི་སྒྲོན་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྟུས་ན་བསམ་པ་
 བཟང་པོ་ལ་འདུས་ཏེ་ཚད་མེད་བཞི་པོ་ཡང་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པ་
 དེས་ན་མང་པོ་ཞིག་ཚིག་གི་སྟངས་ནས་ཡང་ཟེར་མ་ཤེས་ན་ཡང་། བསམ་ངན་བསྐྱུར་
 ནས་བསམ་པ་བཟང་པོར་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་དེས་ཚིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས།
 བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་
 ངན། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །རྟག་པར་བསམ་པ་བཟང་
 ལ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་རྟེན་བཞི་པོ་དེ་དཔལ་སྤྱོད་ཚང་གིས་
 མཚམས་མཚམས་ཡང་ཡང་སྒྱུར་སྒྲོས་གནང་སྟེ། འདི་པོ་ངན་གཏམ་གྱི་ཡང་བཤད་
 མིན་ཡང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་ཡིན། ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱག་ཤིང་གི་ནང་དུ་ཤིང་བར་
 བཅད་དེ་ཤིང་སྒྲོར་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་ན། བསམ་པ་

བཟང་པོ་གཞན་ལ་འཆང་ན། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་རང་ལ་སྒྲིལ་པར་འགྱུར་བས་ཆོད་
མས་བསམ་པ་བཟང་པོ་རེ་བྱེད་རྒྱ་འཁྲུག་མི་ཉན། སྒྲིལ་པ་དང་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
གཙོ་བོ། སྒྲིལ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ན་དེ་
ཡན་གྱིས་ཆོད་མེད་བཞི་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བྲུལ་ཡིན།

༣། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ།

འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྟོང་། །ཅེས་གསུངས་པ་གོང་ནས་ཀྱང་
བཤད་མོད། དེ་ལས་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིལ་པ། མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་
ཀྱི་སྒྲིལ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིལ་པ་ལ་གཏོང་བ་
དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོད་དུ་ཁོར་ཇུས་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་གཏོང་བ་གཏོང་བ་དང་། ཏྲ་དང་སྒྲུང་པོ་
བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིལ་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ། རང་གི་མགོ་
དང་ཡན་ལག་སོགས་གཏོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་བསྐྱབས་
པ་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིལ་པའི་པར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོང་དང་མི་
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དུག་བཞིན་དུ་སྤངས་ཤིང་སྟོམ། དགེ་བ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབས་ནས་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་འདོག་པ་དེ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནོ། །ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་
རྒྱུད་བཟོད་པ། གཞན་གྱི་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པ། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་
པ་རྣམས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ནོ། །དལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཐོས་འཕྲོ་བསྐྱབ་ཏུ་འགོ་བའི་ལེ་
ལོ་བེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཆོས་སྟོང་བཅུ་དང་པར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སྟོ་བས་འབད་ཅིང་སྟོང་པ་
བཙོན་འགྱུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནོ། །རྣམ་གཡེང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་དཔེན་པའི་
ནགས་སམ་དམ་པའི་གདན་ས་ལ་སོང་ནས་ལུས་རྣམ་སྤང་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པར་བྱས་

ནས། སེམས་ཀྱིས་གང་དུ་འདྲ་མི་རྟོག་ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་
 པ་བསམ་གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལྗེའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
 མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་སྦྱོར་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལ་བལྟས་ནས། ཡུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་གཤེས་
 ལུགས་ལ་བལྟས་འོང་ན་ཡུལ་སྒྲུང་མ་འགག་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་རྟོག་ནི་བའི་ཆོས་
 ཉིད་སྟོང་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་འཛོག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་བརྩོན་
 འབྲུས་ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་
 ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པས་དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མདོ་
 སྤྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ། ཡོད་ན་དེས་ཆོག་ངེས་པ། མེད་ན་ཐབས་ཆག་
 ངེས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་རྗེས་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
 བསྐྱེད་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དེ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྟོང་རྗེའི་ལུགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་འོང་བ་ཡིན་པས་མེད་ན་ཐབས་ཆག་པའི་ཆོས་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་མེ་
 དང་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུགས་ལས་དོན་དམ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ན་འཕར་བས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྲུབ་པས། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལས་སྦྱོབ་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་འཕགས་པ། དགོ་རྩ་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་
 བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་འཛོལ་པ། གཞན་
 དོན་ལྷབས་པོ་ཆེ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་ཐེག་
 པ་ནས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་རེད། ཅེས་

སྤྱི་འགྲོའི་བྱིད་ཡིག་པར་ལྷེ་ཞལ་ལུང་།

གསུངས་ཤིང་བསྡེ་སྤྱོད་དང་བཅས་ཆོས་བྱིད་གྲོལ་ལོ། |

རྩེ་ ༡ ཉིན་བདུན་པའི་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་མཚམས་སྒྲུབ་ཞལ་གདམས།

ཇི་སྐད་དུ། རྩེ་བླ་མ་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས། སྲིད་པ་སྤྲུང་མ་ཐང་ལ་
འབྱམས་པའི་འགྲོ། །ཐུབ་མཆོག་ཕུག་གིས་ཀྱང་ནི་མི་འདྲེན་ན། །སྦྱོང་བུའི་ཐར་
ལམ་གསུང་ལ་རག་ལས་ཕྱིར། །ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་འབད་པས་བླངས་བར་
འོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྲིད་པ་སྤྲུང་མ་ཐང་ལ་འབྱམས་པའི་འགྲོ། །ཞེས་
པས་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་ཡིན་ན།
སྤྲུང་མ་གྱི་ཐང་ཞེས་པ་རྩ་མེད་པ། རྩ་མེད་པ། མི་ལྟ་ཅི་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཀྱང་མི་
འཁོར་ཞིང་མི་འབྲིས། བྱེ་ཆོན་གྱི་ཐང་ཆེན་པོར་སོང་ནས་མཐའ་རྒྱ་ཆེད་པ་ལྟ་ཅི་
ཕྱོགས་ཤར་ལྷོ་རུབ་བྱང་ཙམ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ན། ཁ་ན་བཟའ་
བའི་ཟས་མེད་རྒྱབ་ན་གོན་རྒྱུའི་གོས་མེད། ཅི་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྒྲོ་བྱིས་ཙམ་ཡང་
མེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་འབྱམས་བཞིན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་འདི་ཚོ། ཐུབ་མཆོག་
ཕུག་གིས་ཀྱང་ནི་མི་འདྲེན་ན། །ཞེས་པས་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱིས་དང་
པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོག་པ་གཉིས་
རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བསགས་པས་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་རྫོགས་སྤྲིན་སྤྲུང་བ་མཛད་
ནས། མཐར་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱལ་བའི་
མཛད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དོན་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ནི་མ་རེད།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན། སྤང་
བྱ་མ་ལུས་པ་སྤངས། རྫོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྟོབས་དང་རུས་པ་མཁྱེན་

བཅེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བདུད་བཞིའི་སྒྲོན་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅོམ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྒྲིའི་བ་སྒྲིའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་སུས་ཀྱང་བརྟེན་མི་ཤེས་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་རང་རང་གིས་བསགས་པའི་
 ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྒྱུར་བཞིན་པ་འདི།
 ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དེའི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་ཕུག་གིས་སྒྲངས་ནས་བསལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་
 ཉིད་ཐང་ཀར་བཅོན་བཅོན་ཤོད་ཤོད་གྱིས་འབྲེན་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་རེད། འབྲེན་ཐུབ་པ་མ་
 རེད། དེ་ཡང་། ཐུབ་རྣམས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྱུང་ཅིང་། འགྲོ་བའི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཕུག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ན་ད་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྐྱེད་གྲུའི་ཐར་ལམ་གསུང་ལ་རག་ལས་ཕྱིར། །ཞེས་
 པས་སྐྱེད་གྲུ་འགྲོ་བས་ཐར་ལམ་རྟེན་པ་ལ། ཐུབ་པའི་གསུང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་
 པས་སྐྱེད་གྲུ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཐར་བའི་ལམ་བསྟན་
 རས་དེ་ལ་ཞུགས་སུ་འཇུག་རྒྱ་དེ་གསུང་གི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས།
 དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཡང་། །ཆོས་ཉིད་ཞི་
 བ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཆོས་བསྟན། སེམས་ཅན་སྟོ་རྒྱུད་དམན་པའི་རིགས་ཅན་
 ལ། སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་བསྟན། དེ་བས་དྲག་ཙམ་གྱིས་སྟོ་འབྲིང་བ་ཉན་རང་
 གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་ཆོས་བསྟན། དེ་བས་སྟོ་ཆེ་བའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་
 ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན། ཤིན་ཏུ་སྟོ་ཆེན་དབང་པོ་རབ་ལ་གསང་བ་སྟགས་གྱི་ཆོས་
 བསྟན། དེ་ལས་ཀྱང་ཡང་རབ་ལ་ཐོག་པའི་ཕྱི་མོ་ཀུན་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་

བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མ་བསྐྱེད་བ་
 རྣམས་བསྐྱེད་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་སྟུག་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་པ་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་བསྟགས་པ་པད་དཀར་རྩྭ་པོ་ལས། སྡེ་སྟོང་རིན་ཆེན་ཐུབ་
 པའི་ལེགས་གསུང་བཀའ། །བཀའ་ཡི་རྩེས་འབྲེལ་ཡུན་ཚོགས་བསྟན་བཅོས་
 གཞུང་། །ཐར་ལམ་བྱེད་པོ་གཞན་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྒྱལ་བ་དངོས་ཞེས་ཐུབ་པ་
 མཚོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་པམ་ཚང་གིས་སྲིད་
 པ་མྱུང་མ་གྱི་ཐང་ལ་འབྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟད་དུ་མེད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་འདི་
 ལས་ཐར་ཏེ། ཐར་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
 གསུང་གི་མཛད་པས་ཆོས་བསྟན་ནས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་
 འབད་པས་བྱངས་བར་འོས། །ཞེས་པས་ཁོང་སྐྱེད་དོས་དང་མཛུལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་
 གསུང་རྒྱ་མེད་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཟབ་སོ། །འདི་ན་གཅིག་ཏུ་ཡི་གའི་ཐོལ་དུ་
 གོང་དུ་དཔལ་སྟུག་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་བྲངས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པའི་ལེགས་གསུང་
 གི་བཀའ་སྡེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཀའ་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་རྩེས་འབྲུག་གི་བསྟན་བཅོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་དངོས་བཞུགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། ཐར་
 ལམ་བྱེད་པོ་དེ་པན་ལ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པས། གཉིས་ན་སྟགས་མའི་དུས་སུ་ཆོས་
 སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟུག་ནས་དེའི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟན་
 གྱིན་ཡོད་ན། དེ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་དེ་འབད་པས་ལེན་དགོས་མ་གཏོགས།
 དེ་མིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཐབས། དཔེར་ན་ནས་
 ལས་ཡུག་པོ་བསལ་བསལ་བྱེད་རྒྱ་དང་དག་པའི་ཞིང་དུ་འུར་མཐེལ་དུ་རྩོམ་ཞག་ནས་
 འཕང་པ་བཞིན་འཕེན་འཛོག་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོག་ན།

སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་ཁ་དྲུག་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱགས་ཅི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་
 མེད་ཟེར་རྒྱ་མེད་པས་སྤར་ནས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འདྲིན་ཆར་ལོས་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་མཁུན་ནས་འཁོར་བ་
 དོང་ནས་སྤྱགས་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་ཅིང་རི་བོ་ཏུ་ལའི་ཕྱེ་མོ་ནས་གཅིག་གཟིགས་
 རྒྱལ་སྤྱོད་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྤར་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
 སེམས་ཅན་རང་གིས་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་གསུང་པ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེལ་
 བ་རྒྱལ་བ་དངོས་སུ་བྱོན་ནའང་མཐུན་པས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
 རྒྱ་མ་མི་ཡམ་ཆོང་གིས་གསུངས་པ་དེ་རང་ཅག་གིས་རང་ཉམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་
 གདམས་ངག་གི་བཅུད་དུ་བྲལ་བ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་ཐད་ཀར་རང་ལ་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཡིན། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཅིག་ནས་ད་ལ་མ་སྤྱག་གི་བར་ལ། ཐར་བ་
 གཏན་ནས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ལས་སྤྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་མཐའ་ཟད་པ་མེད་པའི་བྱེ་
 ཐང་ངམ་སྤྱང་མ་གྱི་ཐང་ལ་དཔེ་བཞག་ན་ཆོག་པ་མ་ཟད། སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་དུག་མཚོ་
 མཐའ་མེད་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་གཉིས་པོ་ཁ་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་རྒྱལ་ལྟེ་བ་ལྟེ་བ་ཀྱིས་ཐར་མ་སྤྱོད་བ་
 ཞིག་ལ་དཔེ་བྲལ་ན་གྱིན་ཏུ་འདྲ་བོ་ཡིན། འདིར་གཅིག་ཨོ་ཐར་བསམ་ནས། ཐར་
 བའི་སྤྱོད་ཐོགས་སུ་ཉེ་ནས་སྤུབ་པའི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྤྱེས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོས་
 བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་ད་དུང་གོ་བརྟེན་ལེགས་པོ་ཞིག་མ་འཕྲོད་པས། མཁའ་ལ་སྤྱོད་ཞིག་
 ཡོད་པ་གཞི་བཞག་ནས། །སྤྱོད་གང་ཡིན་མ་གཤམ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་པ་
 ལྟར་ཐར་བ་ཟེར་བ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད། ཐར་ལམ་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་སྤྱོད་ཡོད་པའི་
 ཐག་རིང་རྒྱང་གི་སྤྱད་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་བསྟན་ན་ཡང་། ལམ་དེ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་
 པའི་སྤྱོད་མ་དེ་མ་ཁྲོལ། མི་ཁྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནས་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་ཀྱི་

དབང་དུ་སོང་བས་སྐལ་བ་ངན་པ་དང་གཉིས་ནས་རྒྱུན་ངན་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བས།
 རྒྱུ་ཁྲིན་ལ་ལུད་པ་ལྟ་བུ། བལྟ་བསམ་རུང་ཨོ་ཡིའི་མིག་མ་སྤྲེས། འགྲོ་བསམ་
 རུང་ཨོ་ཡིའི་བང་མ་ཁྱོག་པའི་དཔེ་ལྟར་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བྱིད་དེ། ཡང་ན་རྒྱུ་ཡི་ཐད་དམ་ཡང་ན་མི་ཡི་ཐད་གང་ས་ནས་འཕེན་མ་ལོ། རྒྱུར་
 བས་མ་ཆོག་པ་ལྟ་བུས་ཡར་ངོ་དཀར་གྱི་བཤོལ། མར་ངོ་ནག་གི་བཤོལ་ནས།
 མདོར་ན་ཕོ་མ་བྱས་པ་ལ་བཤད་རྒྱུ་མང་སྟེ། དེ་མ་རེད་པས་དེ་བྱུང་སོང་བསམ་རྒྱུ་
 རང་གཞན་སྤྱུ་ལ་ཡང་མང་པོ་ཡིན། གསོན་འདི་ངོགས་ལ་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་
 མགོས་ཕུད་མོད། ཆོ་སྤྱི་མ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བཀྲ་ག་དག་སྤྱི་ག་གི་བྲེ་སྤང་འཇལ་
 སར་ཐུག་དུས་བཤད་པས་ས་གོ་མི་ཆོད། དེ་ནི་གསོན་འདི་ངོགས་དང་མི་འདྲ། དེ་
 དུས་ཡི་ཆད་དང་འཁང་ར་བྱེད་ས་ཅི་ཡང་མེད། ཐོ་རང་ལ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན།
 བསམ་སློང་ལྟར་བཏང་ན། ང་མིན་རུང་སྤྱི་ཅན་མང་པོ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ལ་
 འགྲིག་ས་ནས་ང་གཅིག་ལ་ཅི་རེད་འགྲོ་བསམ་རྒྱུ་མེད་དེ། མི་ཞིག་གིས་ད་པར་རྒྱབ་
 ལ་སླེབ་དུས་ལྷབ་བེ་ལྷབ་བེ་ཅིག་འགྲིག་ན་ཅི་ཤེས་ཟེར་བ་ལྟར། གསོན་གང་ང་
 ཁམས་ནས་མདོ་འདྲ་འཆམས་པ་དེ། ཆོ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་མི་འགོ་འོ། །དེ་བས་ན་
 ཆོས་དར་སའི་ཡུལ་དུ་སྤྲེས། གླ་སེར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་རེ་མཇལ་བས་བསམ་ཤེས་ན་
 སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་མོད། ཡང་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ནས།
 དད་པའི་ཡུལ་ལ་དད་ལོག་འདྲ་ཤོར། ཁ་ཡིས་ཆོ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་ནས་མཇལ་བར་ཤོག
 ཅེས་ཟེར་རུང་དོན་གྱིས་ཁ་འཐབ་ལག་ཉེས་འདྲ་ཤོར་ཡོད་ན། ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་དུ་
 སྤྲེས་རུང་དགོ་བ་བསགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྤྱི་ག་པ་བསགས་
 པའི་ཡུལ་དེ་ལས་ཐུབ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་འགོ་ མདོར་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་

བ་གང་བསྐྱབ་ན། དེའི་བསྐྱབ་ལུགས་དང་བསྐྱབ་ཐབས་ཤེས་དང་མི་ཤེས་མཁས་
 དང་མི་མཁས་ལ་ཐུག་འགྲོ་བ་རེད། མིས་མི་ཐུབ་པར་གོང་དུ་ཤོར་བ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་
 གི་བྱུང་པར་ལོས་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་བསྐྱབ་ས་ཞིག་ནས་གཞན་གོང་དུ་ཤོར་ན་
 དགའ་བ་ལས་ཅི་ཡོད། འཛིག་རྟེན་ཅི་ཙམ་འགྲུབ་ན་ཆོས་སྤྱོད་ནས་འགལ་བ་དེ་
 ཙམ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་ཆེན་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད།
 སྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱི་དགོས་དོན་མེད་མོད། ཆོས་བསྐྱབ་ས་
 ནས་རང་ཉིད་ཤུལ་དུ་ལུས་ན་ཐབས་སྟོབ་ཡིན། ཆོས་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བསྐྱབ་ན་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཡང་ཐུག་བསྐྱེད་ཐུག་གིས་མི་སེལ་ལ། འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་སྟོན་པས་རྒྱས་བཀྱ་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་འདྲི་བཞིན་ཡིན་པ།
 བདེན་ཡང་བདེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཙན་ལ་སྟོང་མི་རྗེ་ཟེར་ཐབས་མེད་ལ་སངས་
 རྒྱས་ལ་རུས་པ་མེད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡང་ཅི་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་མ་
 བསྐྱབ་ན་ཐབས་གཞན་མེད་པ་དངོས་གནས་ཡིན་པས་དཔེར་ན། གཅིག་གིས་ཁྱོད་དེ་
 ནས་མར་ལ་མ་ལྟེན་མ་གཏོགས་མཁའ་རྩེ་གསུང་གཞུང་གི་སྟོང་ནས་ལྷུང་ན་འཆི་ངེས་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེའི་ཁ་ལ་མ་ཉན་པར་ལྟེན་ན་བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
 མི་སྟོན་པའི་ངོ་ཤ་འཐུག་རུང་། རྒྱུང་སེར་བུ་གར་འོང་ཤེས་པ་དེ་བཞིན། ཆོས་མང་
 པོ་ཉན། མང་པོ་གོ་ན། དེའི་ནང་ནས་སྟོང་དོན་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་བཏོན་ན་འགྲིག་མེད་པ་དང་སྟོང་རྗེའི་བསམ་
 པ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ན་མེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་འབུམ་ཁ་ཤས་བསགས་ཀྱང་བསྐྱས་
 པའི་ཕན་ཡོན་ཙམ་མ་གཏོགས་གོ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཆོད་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནས་
 སྤྱོད་གཅོད་ཞོར་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནས་ཆོ་ཐར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དགོ་བཅུ་རྣམ་དག་གི་ནང་

དུ་བཅི་དགའ། དབང་ཆོས་འགའ་རེ་ཞུས་ཀྱང་ནང་དོན་གང་ཡིན་དང་དེའི་སྒྲིམ་དམ་
 ཆོག་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། ཤེས་དགོས་བསམ་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་ཞེ་ལ་ཤར་མ་སྤྱོད་བསམ་པས་
 རང་གིས་རང་ལ་ཕྱིས་ཤིག་རྒྱུ་བས་དང་ཤེས་འོང་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདིར་
 འོང་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་དུས་ཚོད་འདི་ཙམ་ཞིག་ཕྱིན་པ། དེའི་ལཱ་རེ་དང་ཟླ་རེའི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་པོ་དོན་མེད་སྟོང་ལས་དང་སྟོང་བསམ་ཁོ་ན་རེད། དེ་ཡང་རང་ལ་ཕན་
 གཞོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ན་དེ་ཙམ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་བསམ་བསམ་པོ་
 ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད། ལས་ཆད་པོ་མི་དགེ་སྤྲིག་པ་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་རང་གི་སྟོང་མ་
 གཏོགས་འགོ་ས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཁེལ་ན་ཡང་། མེད་པའི་ནང་ནས་བསོད་ནམས།
 དེ་ལྟར་མིན་པར་འདི་ལྟར་རེད་འདུག་བསམ་པས་གནད་དེ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་
 འདིར། དབང་མེད་བར་དེའི་སེམས་ཅན་བཞིན་ལས་རྒྱུང་ངན་པ་ཞིག་གིས་དབང་
 མེད་དུ་དེད་མ་སོང་སྟེན་ལ། འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་རང་སེམས་བདེ་བའི་ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་
 འབྲུབ་དགོས་པས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཟེར་ཡང་ཟེར་ཆུག། ཆོས་ཙམ་ཡང་བསྐྱབ་ཤེས་མི་
 འདུག་ཟེར་ཡང་འདྲ། ཁོས་ཆོས་བསྐྱབ་ཁུལ་བྱ་བཞིན་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་གཞན་
 གྱིས་མི་ཟེར་རྒྱུ་མེད་དེ་གཞན་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཞིག་རེད། སྟོན་པ་ཞེས་པ་
 མོངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཟུལ་པོ་རྒྱག་པ་ལ་བལྟ་འོང་རྒྱ་ཅི་ཡོད།
 དེ་བས་པོ་རང་སེམས་དག་ན་དག་པ་ཡིན་པས་རང་སེམས་དག་རྒྱ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟླ་མ་མི་ཕམ་ཆང་གིས་འདི་ལྟར་གསུང་སྟེ། གང་རེག་དགུན་ཟླ་
 རྩོགས་པའི་སོས་དུས་བཞིན། ཁྱིས་ན་ལང་ཆོ་ཡོལ་བ་བདེ་བའི་དུས། ཁར་སྤྲིན་
 གཡོ་བའི་དུས་ཀྱི་མ་བྱ་བཞིན། ཁོས་བྱེད་དགའ་བ་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། གང་རེག་དགུན་ཟླ་རྩོགས་པའི་སོས་དུས་བཞིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི།

གང་བའི་རིག་བྱ་འབྲུག་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་དགུན་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དུས་ཚོད་དེ་རྩོགས་
ཚར་བའམ་ཟད་སོང་བའི་དུས་ནམ་རྒྱ་སོས་ཀ་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱིས་ན་ལང་ཚོ་
ཡོལ་བ་བདེ་བའི་དུས། །ཞེས་པས་དགུན་རྒྱ་གསུམ་སྤྱད་ཀྱང་། དེའི་རྩོགས་སུ་
སོས་ཀ་ཤར་རྩོགས་དབྱར་ཁ་ཚོས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱིས་ན་ཚོས་བསྐྱེད་པའི་མི་དེ་ཚོ་
སྤོང་ལས་ཚོ་སྤོང་སྤོང་། ཚོ་སྤོང་ལས་ཚོ་སྤོང་སྤོང་། དེ་ལས་ཕྱི་མ་སྤོང་པ་ཞིག་བྱེད་
རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། ཆར་སྤྱོན་གཡོ་བའི་དུས་ཀྱི་མ་བྱ་བ་ཞིན། །ཚོས་བྱེད་
དགའ་བ་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡིན། །ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་སྤྱོན་གཡོ། ལྷོ་
གཡུ་འབྲུག་གི་གསུང་སྐད་གྲགས་པའི་དུས་སུ་ས་སྤོང་གི་མ་བྱ་དགའ་བ་ཡིན་པས་
དགའ་བའི་གར་བྱེད་ཅིང་མཆོག་མས་སྤོང་སྤོང་ཕྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུར། ཚོས་བྱེད་དགའ་བ་
འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཚོས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་པའི་མི་དེ་དང་པོ་སྤྱད་ན་འང་
མཐར་ཐེ་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་རྩོང་སྤོང་
གསུངས་པ་དེས་ན་འཆི་བ་སྤྱད་མི་དགོས་པ་དེ་མི་ཡིས་གཅོག་ན་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དེ་ལ་རི་
བ་ཡིན། བསྐྱེད་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་ད་ལྟའི་སྤྱད་པས་འདིར་རིན་མི་དགོས་པར་རང་
ལག་ན་ཡོད་དུས་མ་གཟབ་ན་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བརྟུ་བཞིན་ཡོད། དེ་བས་རང་
ཅག་གིས་རྒྱ་དུ་བཤད་བཞིན་ཡོད་མོད། བཤད་ཚར་དུས་བརྟུ་དང་སྤྱད་པས་ཀྱིས་ཁྱེད་བ་
དང་། ཡང་ཚོས་རའི་ནང་ནས་འོ་རེད་མི་འདུག་ཚོས་ངོ་མ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་འདུག་
ཅེས་བསམ་ཁུལ་བྱས་རུང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
ཡང་བག་ཆགས་ངན་པའི་ཕྱོགས་སུ་དཔེ་ཤོག་བྱ་བྱིལ་ལམ་དུ་ཤོར་བ་ལྟར་ཤོར་འགོ།
དེ་ལྟར་ངན་ལང་ལ་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་གྱིས་གང་མཚམས་ལ་འབྲེལ་ནས་ཚོས་བྱེད་
བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་འགོ་བ་ཡིན། །ཁག་ཅི་ཡོད་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རེད།

དཀྱིལ་འདྲེན་ཞིག་མ་བརྒྱབ་ན་འགག་ཅུ་ཆེན་པོར་ཐུག་དུས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པར་མིག་
 ཅུ་མ་ཆེ་མས་གང་། ལུ་ཤར་དང་ལུགས་རིང་འདོན་སར་སྐྱབ་སྐྱབས་རང་སྐྱག་རོགས་
 སྐྱག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། མདོར་ན་ཆོས་ལག་ལེན་ལ་མི་ཐེབས་པའི་ཅུ་བ་དོ་མ་དེ་
 འཁོར་བར་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བྱུག་པོ་ཞིག་གཏིང་ནས་སྐྱེས་མ་ཐུབ་པས་ལན་པ་ཡིན།
 དེ་ཡང་ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་དོན་གཉིས་ཚང་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་
 འདི་བཙོན་ཁང་འབྲུ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་སུན་འགོ་བ་དེ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལས་ཐར་ཐབས་
 བྱེད་དགོས་བསམ་པ་དང་གཉིས་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་ན་ངེས་འབྱུང་དོ་མ་ཞིག་
 ལ་མི་བཅི། དེའི་སྐྱེད་དུ་ད་དུང་ཅི་དགོས་ཞེན་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་
 ཆོས་ཀྱི་འཕྲུག་སྒོ་འགག། །ཅེས་གསུངས་པས། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་དང་གཙོ་བོ་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དད་པ་དེ་ཆོས་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོད་དགོས། དེ་མིན་སྒྲ་མས་གསོལ་
 རས་གནང་བས་དད་པ་ཡོད་ཟེར་བའོ། སྒྲ་མ་ནི་ཁོ་ཆོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་མི་དགའ་
 སྐྱམ་ཞོར་ཆོས་ལྷ་ལུའུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད། མ་དགའ་བ་ལ་ཡང་ཐུགས་མེད་དེ།
 དེས་ངོ་དགའ་ཞིག་བཤད་པས་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། དགའ་ནས་དད་པ་ལ་ཡང་ཅུ་
 བའམ་ཐུགས་མེད་དེ་ཆགས་ཞེན་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྐྱབ་མཁན་
 ཞིག་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་དགོས། སྤྱིང་རྩེ་དེ་ལ་དོན་གཉིས་ཚང་དགོས་ཏེ། ཉམ་ཐག་
 སྤྱིང་རྩེ་བསམ་པ་དེ་སྤྱིར་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ཐར་ཐབས་བྱེད་དགོས་བསམ་པ་
 དེ་སྤྱིང་རྩེ་དོ་མ་ཡིན། སྤྱིང་རྩེ་དེ་ལ་སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་
 ལམ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་ན་འཕར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་སྤྱིང་རྩེས་བྱངས་བའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིག་མ་སྐྱེས་ན་གོང་བཤད་ལྟར་ཐར་ལམ་ཀྱི་སྒོ་དེ་གཏན་ནས་མ་རྟེན་

པ་རེད། ད་སྒོ་ལོ་དགུ་ལ་མཚམས་ནས་སྒོ་བཅད་ཀྱིས་གཟུངས་སྤྲུགས་བྱེ་བ་མང་པོ་
བསྐྱས་ཡོད་ནའང་ཀུན་སྒོར་ངན་པ་མེད་ན་བསྐྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོས་ཡོད་མ་གཏོགས་
ཐར་ལམ་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་ནས་ད་དུང་ལོང་རྒྱབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་ད་ནི་ཆོས་
རྣམ་དག་རང་གཞན་ཐར་ལམ་ལ་རྟེན་པའི་སྒོ་ངོ་མ་ནས་ཞུགས་དགོས་བསམ་པས་དམ་
པ་གསུམ་དང་མ་འབྲལ་བ། དང་པོ་ཆོས་གྲུལ་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་མར་གྱུར་ནམ་
མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མནར་
བཞིན་པ་འདི་རྣམས་སྤྱིར་རེ་རྗེ། འདི་ཐམས་ཅད་གཏན་བདེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ལྷུ་
ལ་བཀོད་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་གཅིག་ཤུས་བྱ་
དགོས་སྒྲུལ་པའི་སྤྱིར་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཟུར་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་
རྟོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཟུར་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ལྷུ་གི་
སེམས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་དེ་ནས། དངོས་གཞི་ཆོས་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱང་སྤྱོད་འཛིན་
པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ནས་རྟེན་འབྱུང་སྤྱུ་མའི་སྤྱང་ཚུལ་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་དམིགས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་འདུག་པ་གཅིག་པས་ཆོས་ཉན་པར་ངེས་དགོས།
འཁོར་གསུམ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་རྗེས་དགེ་བ་རྟོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོབ་སྟེ་སྤྱོད་དངོས་
རྗེས་གསུམ་ཚང་ན་དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་སེམས་
བསྐྱེད། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད། རྗེས་བསྐྱོབ་སྟེ་དམ་པ་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་
རེད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉན་པས་ཆོག་དུས་བརྒྱའི་བ་མ་ལན་གཅིག་འདི་གོ་
ཆོད་པ་དང་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་དགོས་བསམ་པའི་
དམ་བཅའ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཉན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ག རྫོང་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས་ཀྱི་བྲིད།

དང་པོ་སྒྲོམ་བཞི་སྒྱུར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་གང་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
སྒྲོང་ཆེན་སྒྲིང་ཐིག་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་ཁྱིམ་སུ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་
འདི་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འདི་ལ་ཐུན་མོང་ཕྱིའི་སྒྲོན་འགྲོ་སོང་ནས། ཐུན་
མིན་ནང་གི་སྒྲོན་འགྲོའི་དབྱེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་སོང་
ནས། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་བླ་མ་རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཞུས་དང་ཚོགས་
བསགས་པ་མཆུལ་གཉིས་པོ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་བསྒྲོམ་ནས་
ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལ་བར་དུ་གཙོང་
པའི་འགལ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་ཡིན། སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་
ཆགས་དེ་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་རྒྱལ་བ་ཐབས་མཁས་
ཐུགས་རྗེ་དང་ལྷན་པས་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན། ཐབས་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚོག་ཏུ་སྒྱུར་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་འདི་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔལ་རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་ཁོང་གི་མཚན་ཙམ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་ལྟ་
བསགས་པ། གསང་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་ཉམས་ཆག་ལས་ཐར་བར་སྒྱུར་ཅིག རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཁོང་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཅན་

དེའི་བྱུང་དུ་འདུག་ནས་དེའི་ཉམས་པ་སེལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་མ་རྗེ་མེས་མས་དཔའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདུས་ཤོར་བུའི་ལུགས་སུ་བསྒྲེལ་པ་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱས་ནས། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྒྲོན་ས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ་
 གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་གང་ཞེན་དང་པོ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཏེ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་ནི།
 སོ་ཐར་སྐབས་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉིན་དང་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་བཅས་པ། བྱུང་
 བཤགས་སྐབས་བདེ་གཤེགས་སོ་ལྷ། ཐར་བ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས།
 གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུ་མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཡིན་ལ།
 སྐབས་འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྒྲུ་མ་རྗེ་མེས་མས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 དང་པོ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་འདི་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་ནང་གི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་གཉིས་ཡོད་
 པར་ཤེས་དགོས། ཕྱིའི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དེ་སྐབས་འདིར་སྒྲུ་མ་རྗེ་མེས་མས་དཔའ་
 བསྒྲེལ་པ་དེ་ཡིན། ནང་གི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ། བྱང་པར་དུ་གནད་ཆེ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེ་ཤོས་སྤྱིང་རྗེ་བསྒྲེལ་པ་
 དེ་ཡིན་པས། ཕྱིའི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་དད་པ་ཡིན་པས་འདུན་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་
 གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ངོ་བོ་འབྱོང་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་སྐུ་ཞི་
བ་ལྟས། སྤྱང་བྱ་སྒྲིག་པའི་སྟོ་རྒྱལ་ནི། །སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་
སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱང་བྱ་དེ་སྒྲིག་པའི་སྟོ་རྒྱལ་སྟེ་གང་ཞེ་ན།
དུས་དང་ཀུན་སྟོང་འགྲིམ་ངོ་བོ། ཡུལ་དང་བྱེད་ལས་རྣམ་པ་རྒྱལ། །ཅིས་རང་ཅག་

གིས་སྒྲོར་འཛིན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལྟར་དང་པོ་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི།
 འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་ད་ལྟ་ལ་མ་ཐུག་བར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་སྒྲི་དང་།
 ཆོ་འདི་ལ་ཡང་ལོ་འདིའི་སྒྲིག་པ་ཆོས་གྲངས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཞེས་པའོ། ཡང་ན་ད་
 ལོ་དེ་ཙམ་གྱི་དུས་བྱ་བ་འདི་བྱས་པ་དཔེར་ན་བཅས་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་འདི་ལྟར་
 བྱས་པ་ཞེས་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། གཞན་གྱིས་
 སྒྲིག་ལྟར་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་
 གསང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཆབ་མི་སྟེད་པར་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་མཐོལ་ལོ་བཤགས་
 སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ཡིན། གཉིས་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་ནི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཞིག་
 ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བྱེད་ཀུན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་འགྲིམ་པའི་སྒྲོ་ཞེས་པ་བསགས་
 པའི་སྒྲོ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་བསགས་པའི་ལས་མེད་པ་དེས་
 བ། སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཞི་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
 བྱི། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
 གྱིས་མི་དགེ་བར་ངས་པ་དེ་དང་། བཅས་པའི་ལྟར་བ་ཕྱི་སོ་ཐར། བྱང་བྱང་
 སེམས། གསང་བ་རིག་འཛིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་འགལ་བ། སྒྲོམ་གསུམ་སོ་
 སོར་སྒྲངས་བའི་གང་ཟག་གིས་འགལ་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་རྒྱུ་སྟེ་དེ་གཉིས་
 སོ། །ལྷ་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནི། སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་རྣམས་སོ། །དུག་པ་བྱེད་ལས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནི། སྒྲིག་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་ན་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་པ་

མྱོང་བས། ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པས། མྱོང་བྱ་སྒྲིག་པའི་སྒོ་
 ཏུག་བཤད་ནས། གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ནི། སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དེ་བོ་དེ་
 བྱིན་ཆད་སྒྲོམ་སེམས་ཡིན། བྱིན་ཆད་སྒོག་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་བསམ་པ་དེ་
 ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

བཞི་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་
འདུན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིའི་གོ་བ་ཐུགས་ལ་བཞག་སྟེ་འདི་ནས་ངག་
འདོན་དང་སྟེལ་ནས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ཏེ། ངག་འདོན་ཅུ་ཆོག་ནི།
ཡུལ་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་སྤྱི་བོ་རུ། །པད་དཀར་རྩ་བའི་གདན་གྱི་དབུས། །རྩྱུ་ལས་
རྩ་མ་དོན་རྩེ་མེམས། །དཀར་གསལ་ལོངས་སྤྱོད་རྩྱུ་རྩེ་གསལ་པའི་སྤྱ། །དོན་རྩེ་ལོངས་འཛིན་
སྟེམ་མ་འབྲིལ། །སྤྱོད་ལ་སྤྱབས་གསལ་སྤྲིག་པ་སྤྱོདས། །ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
སྤྱོད་དང་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་གྱི་སྟོབས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཡུལ་ ཞེས་
གསུངས་པའི་ཡུལ་ཡིག་འདི་ནི། ཡ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཡ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའམ་ཡིག་འབྲུ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱ་ཆོག་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་མཆོན་
པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ན། སྤྱེ་ལག་ག་ནས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱིས་པ་དང་བྲལ་
བའི་དོན་བྲན་པར་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་ཐ་མལ་སྤྱི་བོ་རུ། །ཞེས་པས་འདིར་
བདག་ཅེས་པའི་སྤྱབས་སུ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་བདག་གིར་འཛིན་

པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་མི་དགོས། རྩོམ་སྐྱེལ་སྒྲིལ་བཞུགས་འདི་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡུག་ས་
 སྤྱི་ལོ་མ་ཡིན་པར་ཐུན་མིན་གསང་སྡུག་ས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་
 ཡིན་པས། རྩོམ་སྐྱེལ་སྒྲིལ་བཞུགས་ལ་སྤྲོད་བསྐྱེལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་
 འདུག་སྤངས་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་སྤྲོད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་གོ།
 ཐམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྤྲོད་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་
 པས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཞེས་པ་མ་བཅོས་རང་བབས་སུ་འཛོག་པ་ཞིག་ལ་གོ།
 སྤྱི་བོ་རུ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་མ་བཅོས་ཐམས་ལ་དུ་ལྟོད་སེ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་གི་
 མདའ་གང་ཙམ་ཀྱི་སྤྱོད་གི་ནམ་མཁའ་ན། བད་དཀར་ཆེ་བའི་གདན་ཀྱི་
 དབུས། །ཞེས་པས་སྤྱི་ལོ་མ་ཆགས་པའི་བདར་པད་མ་དཀར་པོ་འདབ་མ་སྤྱོད་
 བདུལ་ཀྱི་སྤྱོད་དུ། ཞེས་པ་ཞེན་པའི་བདུལ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བའི་གདན་
 ཀྱི་དབུས་སུ། རྩོམ་སྐྱེལ་སྒྲིལ་བཞུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞེས་པས་རྩོམ་སྐྱེལ་སྒྲིལ་བཞུགས་ཀྱི་
 མཆོན་པའི་ས་བོན་ཀྱི་སྡུག་ས་ཤིག་ཡིན་ལ། སྤྱིར་སྡུག་ས་ལ་རྒྱ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་
 སྡུག་ས། བསྐྱེད་པ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་ས། བཞུགས་པ་ལས་ཀྱི་སྡུག་ས་གསུམ་ཡོད་པ་
 ལས། འདི་བསྐྱེད་པ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་ས་ལ་གོ། དེ་ལྟར་རྩོམ་སྐྱེལ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་
 འཕྲོ་ཞིང་བཀྲ་ག་མདངས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་
 གནས་གྱུར་པ་ལས། རོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་རིན་ཆེན་རྩ་བའི་སྤྱི་ལོ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 རྩ་བ་པ་དཔལ་རྩོད་སྐྱེལ་སྒྲིལ་བཞུགས་དཔལ། དཀར་གསལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྤྱི། །ཞེས་པས། སྤྱི་བོ་གཉིས་ཀྱི་རི་མས་མ་གོས་པའི་བདུ་རུ་སྤྱི་མདོག་དཀར་
 གསལ་ཡིན་པ་དང་། དཀར་བ་དེ་ཡང་གངས་རི་ལ་ཉི་འོད་པོག་པ་ལྟ་བུ། ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྩོད་ཆས་བཏུ་གསུམ་གྱིས་བརྩོན་པའི་སྤྱི་རུ་བསྐྱེལ་དགོས། དེ་ཡང་

རྒྱུ་ཆས་བཅུ་གསུམ་པོ་ནི། དར་གྱི་ཆས་གོས་ལྟ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པོ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། དར་གྱི་ཆས་གོས་ལྟ་ནི། ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཅོད་པར་དང་།
 དབུ་སྒྲ་འཆིང་བྱེད་གྱི་བྱི་ལྷིར། དར་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་རང་རིས་ཅན་གྱི་སྒྲོད་གཡོག་
 ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཆོ་གུའི་སྒྲ་དགེས། གར་གྱི་ཕུ་བྱང་དང་ལྟ་ལ་བཙུ་བའམ།
 ཡང་ན་ཅོད་པར། སྒྲོད་གཡོག་ དར་དབུངས། སྒྲ་ཆིངས། སྒྲ་དགེས་
 དང་ལྟ་ཞེས་གསུངས། ཡང་གསེར་རྒྱུད་འགའ་ལས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོག་ ཅེས་པས་
 ཆོངས་སྒྲ་ལ་བཙུ་བ་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ། གང་ལྟར་རི་མོ་བྲིས་ཆ་རྣམས་སུ་དྲི་
 སེམས་དཔའི་དར་གྱི་ཆས་གོས་ལྟ་གསལ་བ་དེ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པོ་གང་
 ཞེན། དབུ་རྒྱ། སྒྲ་རྒྱ། མགུལ་རྒྱུ་དང་གསུམ། དབུང་རྒྱ་
 གཉིས་དང་བཞི། དོ་ཤལ་དང་སེ་མོ་དོ་གཉིས་གྱིས་ལྟ། ཕྱག་གདུབ་གཉིས་གྱིས་
 དུག ཁོར་གདུབ་རྣམས་དང་བདུན། ཞབས་གདུབ་གཉིས་དང་བརྒྱུད་དུ་
 བཙུ་འོ། །དེ་ནས། དྲི་ཐོག་འཛིན་སྒྲེམ་མ་འབྲིལ། ཞེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 འོངས་སྒྲོད་རྒྱུ་སྒྲུའི་རྒྱུ་ཆས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་པར་སྒྲས་པའི་དྲི་ཐོག་སེམས་
 དཔའི་སྒྲ་དེ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་གཡས་པས་རིག་སྒྲོང་གི་དྲི་ཐོག་ཕྱག་གར་
 གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དྲི་ཐོག་ལྟ་པ་ཡིན། གཡོན་སྒྲ་སྒྲོང་གི་དྲིལ་བུ་
 དཀྱུ་ལ་བཏེན་ནས་འཛིན་པ་ཞེས། དཀྱུ་དེ་ནི་ཞེས་མ་ཞུས་ན་དཔྱི་མགོ་ཡན་ལྟེ་བའི་
 མན་གྱི་སྒྲོད་རགས་བཅིངས་སའི་ཐད་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོད་ལ་གོ། སྒྲེམ་མ་འབྲིལ་ཞེས་པ།
 ཡུམ་དྲི་ཐོག་སྒྲེམ་མ་སྒྲུ་མདོག་དཀར་མོ་ཕྱག་གཡས་པས་སྒྲུ་ནི་ཅུད་ནས་གཅོད་པའི་གྱི་
 གུག་དང་གཡོན་བདེ་ཆེན་མཉམ་པར་སྒྲོར་བའི་བདུ་ལ་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་འཛིན་
 པས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་སྒྲོར་བའམ་འབྲིལ་བ། སྒྲ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ།

ནམ་མཁའ་འཇའ་ཚེན་ནམ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ཁ་ལྟ་ཕྱོགས་ལ་
 ཞལ་ཕྱོགས་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒྲིམ། བྱོད་ལ་སྐྱབས་གསོལ་སྒྲིག་པ་
 སྦྱངས། །ཞེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྫོང་སེམས་དཔའ་ཀུན་
 འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་སུ་བསྒྲིམ་པ་དེའི། སྐྱད་གོ་འདུན། གསུང་དམ་ཚེས།
 ཐུགས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཏེ། མཚོག་
 གསུམ་ཙ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་མངའ་བདག་བྱོད་ལ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་དད་པས་བྱོད་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས། བདག་གཞན་སེམས་ཙན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་པའི་ལས་དང་དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་
 ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པར་སྦྱངས་ཤིང་བསལ་ནས་མེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁ་
 ཡིས་འདོན་པ་དང་མཉམ་དུ། ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དང་འདུན་པ་མ་བུལ་བའི་སྒྲོ་
 ནས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་ལྟར་ལས་ཉོན་སྐྱུག་བསྐྱལ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་ནས། དཔལ་རྫོང་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་བསམ་པའི་སྒྲོན་
 འཇུག་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་རྟེན་ཀྱི་སྐྱོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས།
འགྱོད་སེམས་དྲག་པོས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུང་འདིས་ཉེས་བྱས་
 སུན་འབྱིན་པའི་སྐྱོབས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལ་འགྱོད་སེམས་བྱེད་
 དགོས་ཤེ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱང་བྱ་སྒྲོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་གཞན་སེམས་
 ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམགས་པའི་མི་དགོ་བཅུ། མཚམས་མེད་ལྟ། ལྷི་བ་བཞི།
 ལོག་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཤགས་བྱ་དེ་རྣམས་ཡིན། མི་དགོ་བཅུ་དང་མཚམས་
 མེད་ལྟ་གོང་དུ་བཤད་བྱུང་། ལྷི་བ་བཞི་ནི། དེ་ལ་ལོག་པའི་ལྷི་བ་བཞི།
 ཉམས་པའི་ལྷི་བ་བཞི། སྤང་པའི་ལྷི་བ་བཞི། སྐྱར་བའི་ལྷི་བ་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ལ་དེ་ལས། མཁས་པའི་གྲུ་ལ་མགོར་སྟོད་པ། དགེ་སྟོང་གི་
 རྒྱལ་འགོ་ལ་སྟོད་པ། སྤྱབ་པ་པོའི་ཟས་ཟ་བ། རྒྱལ་པའི་རྩ་འཕྲོག་པ་སྟེ་ལོག་
 པའི་ལྷི་བ་བཞི་ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲ་བར་མི་ཆོས་ཀྱི་མནའ་བོས་པ། སོ་ཐར་
 ཀྱི་ཁྲིམས་ཉམས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པ། གསང་རྒྱལ་ཀྱི་དམ་
 ཆོག་ཉམས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཉམས་པའི་ལྷི་བ་དང་། མ་རིག་གཏི་མུག་གི་དབང་དུ་
 སོང་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ལ་སྟོད་པ། ང་རྒྱལ་རང་མཐོང་གི་དབང་གིས་མཁས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་སྦྱད་པ་ལྟ་བུ། སྤྲལ་དོག་གཞོད་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པའི་ཆོག་ལ་སྦྱད་
 པ། ཆགས་སྤང་སྟོགས་རིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ལ་དགག་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་སྤྱར་
 བའི་ལྷི་བ་དང་། ཡང་སྦྱད་པའི་ལྷི་བ་བཞི་ནི། མཚམས་མེད་ལྷ་ལས་ཁྲག་འབྱེན་
 ལྷི། མི་དགེ་བཅུ་ལས་ལོག་ལྷ་ལྷི། ཉམས་པའི་ཆོས་ལ་ཆད་འཛིན་ལྷི། རང་
 བཞིན་མེད་ལ་གལ་འཛུགས་ལྷི། ཞེས་པས་མཚམས་མེད་ལྷ་ལས་ཁྲག་འབྱེན་ལྷི་བ་ནི་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་ཁྲག་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སང་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་
 སྤྲལ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བ་དང་སྐྱུ་ཆབ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོད་པ་
 བྱས་ན་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན། མི་དགེ་བཅུ་ལས་ལོག་ལྷ་ལྷི། ཞེས་པ། ཡང་
 དག་པའི་ཆོས་དང་སྤྲལ་ལ་ལོག་ལྷ་བྱེད་པ་དེ་ཉེས་པ་ལྷི་བ་མ་ཟད། དེ་དང་ཁ་ལག་
 སྟོད་གསུམ་འབྲེལ་ཆད་ཆད་མ་ལ་ཉེས་པ་འགོ་རྒྱུ་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན། ཉམས་པའི་ཆོས་
 ལ་ཆད་འཛིན་ལྷི། ཞེས་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཁ་དཔེར།
 རྒྱ་བྱང་ས་འོ་མ་ལ་ཁ་རྒྱལ། སུ་རམ་གོར་མོ་ལ་དཀྱིལ་བུར་མེད་པར་གང་ནས་བཅད་
 ཀྱང་གཅིག་ཡིན་ལ་གང་ནས་བྱོ་བ་མུང་ན་འདྲ་འདྲ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོགས་ཞེན་
 ཆགས་སྤང་གི་དབང་གིས་བཀའ་ལ་ལ་བཟང་བར་འདུ་ཤེས། བཀའ་ལ་ལ་ངན་པར་

འདྲ་ཤེས། ཟུང་པར་དུ་རང་ཕྱོགས་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ཕྱོགས་སྦྱང་བྱུང་བྱེད་པ་ནས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་སྦྱོན་ཞུགས་ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལ་མིག་
 ཡོད་ཡོད་ཁར་ལྷུབ་བཞིན་པ་དེ་ཆོར་གསུངས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་མེད་ལ་གལ་
 འཇུག་ལྟ། ཞེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཆེན་ས་ལོག་རྟོག་གི་ཕྱོགས་
 ལུ་གོལ་བ་དེ་ཆོ་ལ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་སྦྱི་བ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ལོག་པ་བརྒྱད་ནི།
 དེ་ལ་རྒྱུའི་ལོག་པ་བརྒྱད་དང་འབྲས་བུའི་ལོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་
 རྒྱུའི་ལོག་པ་བརྒྱད་ནི། དག་སྒྲིག་ཅན་ལ་སྦྱང་དང་བསྟོད། །དག་བ་ཅན་གྱི་
 ཐུགས་དཀྱུག་པ། །དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅག་པ། །སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཆེད་ལྷུ་མ་
 སྦྱངས། །དཀྱིལ་འཁོར་གཉན་པོ་འབྲལ་བའོ། །ཞེས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།
 འབྲས་བུའི་ལོག་པ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་བ་ལོག་པས་དཔྱུལ་བར་སྦྱེས། །སྒྲིམ་པ་ལོག་
 པས་ཡི་དྲགས་སྦྱེས། །སྦྱོད་པ་ལོག་པས་དུད་འགོར་སྦྱེས། །ཕྱིན་ལས་ལོག་པས་
 གཤིན་རྩེར་སྦྱེས། །མཆོད་རྩལ་ལོག་པས་ལྷ་སྦྱེགས་སྦྱེས། །དམ་རྩལ་ལོག་པས་
 དུག་ཏུ་འབྱུར། །སྒྲགས་ལོག་བར་ཆད་རྒྱེན་དུ་འབྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲགས་སྦྱ་
 ལོག་པས་བཏོན་ན་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱེན་ངན་རང་ལ་འཁོར་བས་གཞོད་པ་དཔེར་ན། ལྷ་
 མིན་གྱི་དབང་པོ་སྦྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས། དབང་པོའི་དགྲ་པོ་གསོད། ཅས་པའི་
 འབྲེལ་སྦྱ་ལོར་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱེན་དུ་ལྱུར་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། བདེན་དོན་ལོག་པས་རུ་
 ཏར་སྦྱེས། །ཞེས་པ་དན་ཕག་དང་ཐར་བ་ནག་པོའི་སྦྱེ་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྷར་ཡིན་པས་དེ་
 དག་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་འགལ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྲེལ་དང་རོ་
 ཆ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བྱས་མི་དག་བའི་ལས་དངོས་སུ་བྱན་པ་དང་མི་བྱན་པ།
 ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རོ་ཆ་འཇིགས་སྐྱག་འགྱོད་

སེམས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པས་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །མི་འཆབ་བོ། །མི་སྤྱོད་
དོ། །སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་པོ་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱུང་ཞིང་དག་པ་ཞིག་ཁྱོད་ཡིན་སྟེ་
པས་སྒྲ་མ་དང་རྩོམ་སེམས་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུན་འབྱིན་
པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས། **ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྟོམ།** །ཞེས་པས་
ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་སྟོབས་སམ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་མེད་
བདེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་མེད་ན་མི་འདག་པས། །ཕྱིན་ཆད་
སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དགའི་ལས། །ད་ནས་མི་བཀྱིད་སེམས་ལ་དམ་བཅའ་
བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་ལྟར། སྤྱི་ཁྱིལ་ལ་རེད་མ་སོང་སྟེ་མས་པས་དྲག་
འཁྱུང་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་སྟེང་དུ། ད་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་དམར་པོ་ད་གཅོད་
རྒྱ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་བསམ་པའི་ཞེ་བཅད་དང་དམ་བཅའ་ཡོད་དགོས་
མ་གཏོགས་ཁ་ཅོམ་གྱིས་མཐོལ་ལོ་བཤགས་ཞེས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཞེ་གཏིང་གི་འགྱོད་སེམས་
དང་སྟོམ་སེམས་མེད་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་མངོན་ཤེས་དང་མཁྱེན་པ་སྟོགས་མེད་ཅན་
སྟོས་ཅི། སྤྱི་བོ་ཐམས་པ་ཞིག་ལ་ཡང་ཁ་ཟེར་ཅོམ་བྱས་ན་དེ་རྒྱུན་པ་རེད་བསམ་པ་
ཤེས་འགོ། དེ་ལྟར་བཤགས་པ་བྱས་པས་སྤྱིར་ཉེས་པ་མེད་ན་ཕན་ཡོན་དཀའ་བས།
ཉེས་འགལ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་མི་བྱེད་བསམ་
རྒྱུའི་སྟོམ་སེམས་དང་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་བསམ་རྒྱུའི་དམ་བཅའི་ལྷགས་ཀྱུ་གཉིས་
པ་རེས་ཟིན་བཅུག་དགོས་པས། དམ་གྱི་སྟེང་ལ་འཛོར་ཟེར་བ་ལྟར་སྟོམ་སེམས་དེ་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དེ་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས།
ཁྱོད་ཐུགས་སྒྲ་བ་རྒྱས་པའི་སྟེང་། །རྩྱུ་ཡིག་མ་ཐའ་མར་སྤྲགས་གྱིས་
བསྟོར། །བསྐྱས་པ་སྤྲགས་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས། །ཡབ་ཡུམ་བདེ་རོལ་སྤྱོར་

མཚམས་ནས། །བདུད་ཅི་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན། །ག་བུར་རྩལ་ལྟར་འཛིག་པ་
 ཡིས། །བདག་དང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱག་
 བསྐྱལ་རྒྱ། །ནད་གདོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཉེས་ལྟར་གྱི། །མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་ཤོ་ལོ་ག་སྤྱོད་དང་གསུམ་ཡི་གོ་བརྒྱ་པའི་རིག་སྤྱགས་དང་བཅས་པས་
 གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤོབས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཁྱོད་སྤྱགས་སྒྲ་བ་
 རྒྱས་པའི་སྤྱོད་། །ཞེས་པས་སྒྲ་མ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁྱོད་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་བ་ཉ་གང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཆ་
 ཤས་ཡོངས་སུ་གང་བའམ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡུངས་དཀར་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཞེས་གསལ་ཁ་
 བསྟན་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས། རྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་དུ། རྩྱུ་ཡིག་མཐའ་
 མར་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྒྲོར། །ཞེས་པས་རྒྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དཀར་གསལ་འཛོར་བ་
 དབྱིབས་ཡུངས་དཀར་སྒྲིབ་པ་ཅམ་གྱི་དགྱིལ་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་སྤྱི་ཉག་མ་
 གཅིག་གིས་བྲིས་པ་ལྟར་གསལ་བའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སྤྱགས་ཡི་གོ་བརྒྱ་བའི་གཟུངས་
 སྤྱགས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བར་བསམ་ནས་བསྒྲོམ། སྒྲོར་ལུགས་ཡང་ཨོྲ་ནས་མགོ་བཙུམ་
 སྤྱི་ཡིག་བརྒྱའི་སྤྱགས་འབྲུ་རྣམས་དཔེ་རུ་ལང་པ་ལྟར་གསུང་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རུ་ཅོ་
 མགོ་ལ་བྱེད་དུ་བསྟན་ནས་སྒྲིམ་པ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་རེ་ག་ཅམ་དུ་གཡས་སྒྲོར་དུ་
 བསྒྲོར་བཞིན་ཡོད་པར་བསམ། བཞུས་པ་སྤྱགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས། །ཞེས་
 པས་རང་གི་ངག་ཐོག་ནས་ཡི་གོ་བརྒྱ་པ་ཚོགས་རྩེ་དོན་དོན་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
 བཏོན་པས་བཞུས་པའི་སྤྱགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས།
 ཡབ་ཡུམ་བདེ་རོལ་སྒྲོར་མཚམས་ནས། །ཞེས་པས་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་སྤྱགས་སྤོང་
 དང་བཅས་པ་ལས་སྤྱགས་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་འབྱུག་རོམ་མེས་ཞུ་བ་ལས་ཆུ་བྲིགས་

བབ་པ་བཞིན་དུ་རྩོད་སེམས་ཡབ་ཡུམ་བདེ་བར་རོལ་བའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་མཚམས་
 ཉན། བདུད་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན། །ཞེས་པས། བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ག་ཡུར་གྱི་རྩལ་ལྟར་འཛག་པ་ཞེས་
 པས་དཔེར་མཚོན་པ་སྟེ་དཀར་ཆ་རི་བོང་འཛིན་པ་སྒྲིབ་འཇུག་སུ་བཞུགས་ནས་སྒྲིབ་
 ལས་བསིལ་ཟེར་ག་ཡུར་གྱི་རྩལ་ལྟར་འབབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་དེ། བདུད་ཅི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིན་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་གོ་བའི་དོན་ཏེ། ལུས་གང་བ་ལ་ཤེལ་བུམ་འོ་
 མས་གང་བ་ཞེས་དཔེ་བཞག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲིན་གྱི་
 བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་རང་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཚངས་པའི་བྲུག་ནས་ཞུགས་ཏེ།
 བདག་དང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཟུ། །ནད་གདོན་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར་གྱི་བ། །མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་པས། བདག་གཅིག་བྲུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདག་དང་ཁམས་
 གསུམ་རིགས་དུག་ཏུ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་མི་དགོ་བའི་ལས་དང་། ལས་དེ་དག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་
 བྱེད་རྒྱ་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་ཡུར་པ་རྣམས་དང་། ནད་གདོན་སྒྲིག་སྒྲིབ། །ཉེས་ལྟར་གྱི་བ་ཅས་
 པ། བྱེད་བྲུ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་ནད་ཐམས་ཅད་ཁྲག་རུལ། གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་གདོན་ཐམས་ཅད་སྒོག་ཆགས་སྤེལ་སྤེལ་སྒྲོམ་སྒྲིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ།
 རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་དང་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབའི་ཉེས་ལྟར་
 དང་བཅས་པ། གྱིབ་ཅེས་པ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ཉམས་
 ཏེ་རོགས་པ་ཐུགས་དམ་ཉམས་དང་འགྲོགས་པའི་གྱིབ་དང་ཞོར་ཉམས་རང་གིས་བསམ་

བཅུག་ནས་དྲི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མ་བྱས་རུང་ཐག་ཞོར་
 འབྲེང་དུད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར། ངན་པའི་ལྷགས་རྒྱུན་དུ་ཤོར་བའམ་མིན་གྲུང་མ་བཟླ་
 མ་དཔྱད་པར་ཁ་ཞོར་ལག་ཞོར་ལ་འགལ་བ་ཤོར་བའི་དམ་གྱིབ། ཡང་ངན་དམ་ལྷན་
 ཡིན་སྐྱེས་པ་ཡང་དཀའ་སྟེ་མ་ཤེས་ས་ནས་ཉམས་གྱིབ་གྱི་སྒྲིམ་མང་པོ་ཅི་ཙམ་ཤོག་མེད་
 དེ། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱན་པ་ས། དག་ཉམས་གྱིབ་མིན་པ་ས་སྐབ་མ་
 མྱོང་། །ཤོགས་སྒྲུ་མ་མིན་པས་སྒྲིབ་མ་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
 རང་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་ལས་ཡོད་སྐྱེས་ན་ཡང་། ངན་པའི་གྱིབ་ཤོག་པ་ཡོད་པས་དེ་ཚོ་
 རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་སྟེང་དུ་འོང་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ་ང་རང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་འོང་མྱོང་
 བ་ཞིག་ཡིན། འོང་ཚར་དུས་ཉམས་ཆགས་བསྐྱང་ནས་བཤགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སོ་སྟེ་
 མྱོངས་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་
 གསོལ། །ཞེས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་པོ་
 གཅིག་གྲུང་མ་ལུས་པ་དུད་ཁྱད་སོལ་ཁྱད་སེངས་པ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཤོག་གིས་
 ས་རྒྱལ་དེད་པ་ལྟར་གོང་གི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་སོགས་པ་མེད་པར་དེད་ནས་བ་སྐྱུའི་བུ་
 ག་དང་འོག་སྒྲོ་གཉིས་ནས་ནག་ཉིལ་གྱིས་སྤྱིར་ཐོན་ཏེ། རང་གི་འོག་ཏུ་ས་གས་པའི་
 མར་ཞབས་སུ་འཆི་བདག་ལས་གྱི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་ལན་ཆགས་གྱི་བུ་ལོན་དང་ཤ་འཁོན་
 བུ་ལོན་གྱི་བདག་པོ་བདག་མོ་ཐམས་ཅད་ཁ་ལག་སྤར་གསུམ་བཟེད་ཡོད་པའི་ནང་དུ་
 སོང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ངོམས་ཤིང་ཆོམ་པས་ལན་ཆགས་དང་བུ་ལོན་སོད། ཤ་
 འཁོན་དང་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་བར་བསམ་པས་ཡིག་བརྒྱ་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་
 ནས་ཡིག་བརྒྱའི་སྤྲགས་དོན་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་ན། དང་པོ་ ཨྱོ་ ནི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐུ་གསུང་སྤྲགས་ཡོན་ཏན་སྤོན་ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་

བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མགོ་འདྲེན་ཡིན། **བཟླ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཡ་**ཞེས་པས་དྲི་མེས་སྐྱ་
 དཔའི་དམ་ཚིག་ཅེས་པ་ཡིན། **མ་རྒྱ་ལྷ་ཡ་**ཞེས་པ་དམ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ལ་
 རྒྱུ་སྐྱ་སྐྱ་བར་མཛོད་ཅེས་པ་ཡིན། **བཟླ་སྐྱ་ཏུ་ལོ་པ་ཏཱི་**ཞེས་པ། དྲི་མེས་སྐྱ་
 དཔའ་ཁྱོད་ཉིད་བདག་ལ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་དང་། **དྲི་མེས་སྐྱ་མ་**ཞེས་པ་
 བདག་ལ་བཟླ་སྐྱ་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་དང་**སྐྱ་ཏུ་ལོ་པ་ཏཱི་མ་**ཞེས་པ་དགྲེས་པ་དང་
 ཚིག་པར་དགོངས་ནས། ཞེས་པ་དང་། འདིའི་སྐྱ་གསལ་གཉིས་བསྐྱོལ་ཏེ་**སྐྱ་ཏུ་ལོ་པ་ཏཱི་མ་**
སྐྱ་མ་ཞེས་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཏེ་རྒྱས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུར་གྱུར་པ་ཆོ་
 དང་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོལ་ཞེས་པ་དང་།
ཨ་རྒྱ་རྒྱ་མེ་སྐྱ་མ་ཞེས་པ་བདག་ལ་རྒྱུ་སྐྱ་ཆགས་ནས་མི་འབྲལ་བར་བཞུགས་སུ་
 གསོལ་ཞེས་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྐྱ་གསལ་གོང་འོག་བསྐྱོལ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 པ་ལས་གོང་འོག་བཅས་རྒྱ་མིན། **སཐ་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་ཡུལ་ལྷོ་**ཞེས་པ་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་
 ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྐྱོལ་ཅིག་ཅེས་དང་། **སཐ་ཀམ་སྐྱ་ཅེ་མེ་**ཞེས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་
 འབྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྐྱལ་དུ་གསོལ། **ཅིཏྲ་ཐེ་ཡི་ཀུ་ཏུ་ཏྲུ་**ཞེས་པས་ངེས་
 པར་ལོགས་པའི་དཔལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐུགས་དྲི་མེ་བདག་གི་སེམས་ལ་སྐྱུར་བར་
 མཛོད་ཅིག་ཅེས་དང་། **ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏྲུ་**ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེ་རྒྱུ་སྐྱ་ཀྱི་བཞད་
 སྐྱ་ཡིན་པར་གསུངས། **སྐྱ་ག་མཚན་ནི་བཅོམ་ལུན་**འདས་དང་། **སཐ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་བཟླ་**
མ་མེ་སྐྱ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མེ་བདག་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པར་
 ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དང་། **བཟླ་སྐྱ་མ་**དྲི་མེ་ཅན་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྐྱུར་བར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་དང་། **མ་རྒྱ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཡ་སྐྱ་ཡུལ་**ནི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་སེམས་དཔའ་
 གསུང་དྲི་མེ་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྐྱ་གསལ་དོན་དེ་ལྟར་སྐྱ་བསྐྱབ་མཛོད་ལ། སྐྱུར་

སྒྲུབ་ཡང་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་འདྲ་མིན་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་འདུག་པ་མ་ཟད།
 བསྐྱུག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། ཡལ་ཆེན་མང་ཆེ་
 བ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྷན་པ་སྤྲུགས་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ཡོད་ན་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱི་དོན་གཅིག་པ་
 ཡིན། སྤྲུགས་བསྐྱུག་ཐབས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཟོ་ལ་དེང་སང་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ཡིན་ཁུལ་
 གྱིས་ཤ་ཅི་ར་ཞེས་ཟེར་དགོས་ཞེས་གྲགས་མོད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་བརྟེན་གྱི་རིག་འཛིན་
 གོང་མ་དམ་པས་སྤྲུགས་སྤྱི་འདྲིའི་སྤྱི་དོན་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་གྱི་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་
 རྩེས་སུ་གནང་བ་དེའི་སྤྱི་དོན་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། མགོ་སེར་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་
 ཁ་ལ་རྒྱུག་དགོས་དོན་མེད་སྟེ་ལ། འདྲིའི་ཐད་ནས་གཞན་དག་སུས་བཤད་པ་དང་
 ལན་བཏབ་པ་སོགས་བདག་གིས་མ་ཐོས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ཅུང་མི་བཤད་ཀ་མེད་
 རེད་བསམ་འདུག དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་མིས་སྤྲུགས་ཤེས་དགོས།
 ཞིབ་འཇུག་བྱེད་གཞི་མ་ཤེས་ན་ཅི་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་འོང་། དེ་བས་ཞིབ་འཇུག་གི་
 གཞི་དེ་དང་པོར་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་གཞི་སྤྲུགས་ཡིན་ན།
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་གེ་དང་། རོ་བོ་གྲུབ་པ་བཞི་ལྷན་དང་། འབྲས་བུ་རུས་པ་ཐོགས་
 མེད་རེད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་བཤད་ན། དང་པོ་རྒྱ་ཡི་གེ་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་
 ཡོད་དེ། ལུས་གནས་རྩ་ཡི་ཡི་གེ། ཐོ་བྲང་ལྷ་ཡི་ཡི་གེ། ཆོ་འཕྲུལ་སྤྱུལ་པའི་
 ཡི་གེ། མཚོན་བྱེད་སྤྱི་ཡི་ཡི་གེ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འདི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཚོན་
 བྱེད་སྤྱི་ཡི་ཡི་གེ་ཡིན་དགོས། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལ་བསམ་མཁོ་བཏང་ན་སྤྱི་རྒྱུང་བས་རུས་པ་
 མི་ཐོན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱི་འདྲ་མིན་སྤྱི་ཚོགས་གྲགས་པ་དཔེར་
 ན་སེང་གས་ང་རོ་སྤྱོད་གི་ཡོད། མི་ཡིས་ཁ་བརྟན་བཤད་བཞིན་ཡོད། མཛོ་དང་
 མཛོ་མོས་དུར་སྤྱི་བསྐྱུགས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་མོད། དེ་ལ་བྱིན་རྒྱུ་ལས་པར་

ཞོག་ངག་འབྲུལ་བཤད་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ཡིན་དུས་སྤྱི་ཏའི་
སྐད་རེད་ཅེས་པ་རྒྱུད་པས་མི་ཆོག་སྟེ། སྤྱི་ཏའི་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལྟ་ལོག་ཡང་མང་
པོ་དང་མྱོང་ཡོད་ངེས། ང་ཆོས་ཨོ་རྒྱན་སྐད་དུ་རུ་ཨ་ལྷ་ག་ཀར་ཆེ། བོད་སྐད་དུ།
གུ་རུ་པརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤྱིས་རབས་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་ཞེས་འདོན་
བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་བརྒྱབས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་
སྐད་ཡིན་པས་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡོད། ཨོ་རྒྱན་ཞེས་པ་ཨ་རྒྱ་གྲ་ཞེ་ལུ་སི་ཐན་ཡིན་པར་
གྲགས་ན། ས་ཆ་དེར་དེང་སང་ཡང་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་སྐད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་རྒྱུ་རེད།
འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ས་ཆ་དེ་ལྟ་ལོག་སྤྱི་རྩལ་པ་ནང་པའི་བསྟན་དབྱང་ངོ་མ་བོ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་
ལུགས་ཀྱིས་བཟུང་ཡོད་ལ། བསྟན་དབྱང་ཡིན་པ་སྤྱོས་ཅི་དགོས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ན་སྐད་
གྲགས་ཡོད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཏེན་དེ་བཞིག་ནས་ཁོ་ཆོལ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་
མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་བྲ་ལིའི་པན་ལ་ཅི་འདྲ་བྱུང་མ་སོང་། དེ་ན་ལ་ཏེང་གར་སོང་ཆ་
མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་ས་ཐོའུ་སྟེ་ཐག་པས་བཏགས་པ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་མ་སོང་ངམ།
དེའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་མཚོན་བྱེད་སྤྱི་ཡི་ཡི་གེ་གཞིར་བཟུང་ནས་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་
བཞི་ལྟན་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་འོང་བ་
ཡིན། དེ་ལ་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་བཞི་ལྟན་ནི། ཆོས་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། ཆོས་ཅན་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རུས་པའི་མཐུས་གྲུབ་པ་
བཞི་ཆང་དགོས། དེ་ཡང་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་མིན་ཡང་
སྤྲུགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་གཏོར་ཡིག་དེ་རྣམས། མཁའ་འགྲོ་བརྩ་
ཡི་ཡི་གེ། འགྲོ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ། བོད་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་གུ་རུའི་
མཚན་སྤྲུགས་བརྩ་གུ་རུ་པརྒྱ་ཐོད་སྟེང་རྩལ་ཞེས་པའི། ཐོད་སྟེང་རྩལ་བོད་སྐད་ཡིན་

ཏེ། ཐོད་པའི་ཐོད་བཞེས་པ་བོད་སྐད་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པས་དུས། ཆོས་ཉིད་དེ་བོས་གྲུབ་པ་ཡི་གོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཆེན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་བོར་གྲུབ། ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐུན་མིན་སྤང་བའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་
 མེད་དུ་གྲུབ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་གྱིས་གྲུབ་པ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་
 པའི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཆོན་སྐྱེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས། རུས་པའི་མཐུ་ཡིས་
 གྲུབ་པ་སྤྱོད་དང་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་འདོད་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་འབྱུང་བ་མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱིར་
 ཡིན། དེ་བས་ན་བོད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ལྷ་མ་གསུམ་ཚུན་ཆོད་ནས་སྤྱུལ་པའི་ལོ་
 པའ་དང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱེས་ཆེན་མང་པོ་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱེས་པ་དམ་
 ཉམས་བཞེས་གནང་། བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་པའི་རིག་སྐྱེས་ཀྱི་མཐུ་གྲུབ་པས།
 མཁའ་ལ་བྱ་ལྟར་འཕྱར། རྒྱལ་ཉ་ལྟར་འཕྱོ། བྲག་ལ་ཟན་ལྟར་ཟ། རི་བྲག་
 ལ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་བ་རྣམས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་རྩེས་སུ་མི་ཞུགས་པར།
 མི་ཁ་ལ་བརྒྱུག་ནས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་སྤྱོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་རང་ཅག་གིས་མགོ་སྤྱོད་
 ཚུན་ཆད་བསྐྱེད་དགོས་དོན་མེད། ཁོ་རང་ཆོས་བསྐྱེད་ན་སྤྱིར་ཏུ་ཆུག་ ང་རང་ཆོས་
 མི་བསྐྱེད། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་རྣམས་པ་
 གསར་གཏོང་ཅི་ཅི་ཆོད་བཞུག་དང་ཤེས་འོང་། རྒྱུག་ནས་སྤྱོད་པ་ཉོང་ཐོན་དང་ཅང་
 ཆེན་གཉིས་གྱིས་རྣམས་དོར་གསར་འཕྱུག་བྱས་མེད་ཁྱེད་མ་ཆོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱི་དམིགས་གནད་དེ་གལ་ཆེ་
 ལྟེ། ལྷོ་རྣམ་པ་གསལ་སྐབས་གསལ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་བརྒྱུད་བཤད་དེ། གསལ་
 བའི་ཆོད་བཞི་དང་། བརྒྱུད་པའི་ཆོད་བཞི། དང་པོ་གསལ་བའི་ཆོད་བཞི་ནི།
 སལ་ལེ། སེང་རེ། ལྷག་གོ། ལྷང་རེ་བ་སྟེ། ལྷ་གང་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེའི་

སྒྲུང་ཆ་སྒྲུན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཚད་མ་འདྲེས་པར་བཀྲ་ས་ལེར་ཡོད་པ། མག་མོག་
 ཉག་ཞོག་མ་ཡིན་པར་རིག་པའི་ངར་ཆ་དང་ལྡན་པས་སེང་དེ། སེམས་མེད་འཇར་
 ཚོན་དང་བེམ་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟག་ཏུ་འཆར་
 བའི་ལྷག་གེར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་རེད་སྟེ་མ་པའི་རྩེས་
 དཔག་གི་སྒྲོ་རྟོག་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དྲངས་པའི་ཡོད་པོར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་དེར་
 འཆར་བ་དེ་ལྟར་དགོས། བརྟན་པའི་ཚད་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ན། བརྟེན་ངས་དང་ལེ་
 ལོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲི་སྒྲོན་གྱིས་མི་གཡོ་བ། གསལ་ལ་མི་གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོན་
 གྱིས་མི་འགྱུར་བ། མཚམས་རེ་གསལ་མཚམས་རེ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་
 བརྟེན་བར་ཉིན་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་མི་འགྱུར་བ། བཞེངས་བཞུགས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོ་བསྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟར་བསྒྲོམ་ཡང་ཆོག་པས་འབྱོར་ཞིང་ཅིར་ཡང་བསྐྱུར་ཏུ་
 བཏུབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་བསྒྲོམ་དགོས།
 གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་ན་སྒྲུང་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པའི་ཚད་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་དེ་ཙམ་གསལ་མི་རྣམས་དུས་མཚམས་རེར་
 རོར་སེམས་དཔའི་སྒྱུ་ལུས་ཞལ་ཕྱག་སོགས་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱུང་། མཚམས་རེར་
 རྒྱན་ཆ་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད། མཚམས་རེར་བདུད་ཅི་འབབ་སྟོང་དང་།
 སྐལ་ས་རེར་འབྱོར་སེམས་དང་བཤགས་སེམས་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་མ་སྟེབ་པར་འབད་པ་བྱེད་དགོས། གང་ལྟར་ཡང་
 སྒྲུན་བསྐྱུ་རན་པའི་སྐལ་ས། རང་གི་ལུས་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙན་
 ཞིག་ཏུ་བསམ་ནས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབུས་ནས་ཡར་ཙན་དབུ་མ་སྒྲུར་བཤད་ལྟར་
 མཚན་ཉིད་བཞི་ལྡན་ཞིག་ཏུ་བསྒྲོམ། དེ་ལས་བྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་གཏུགས་ཀྱི་

ཅིབ་མ་བརྒྱུད་བ་ལྟ་བུ། ལྷོ་བ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དྲུག་རྩ་བཞི་ཁ་ཡར་
 གྲུ་བ། སྒྲིང་ཀ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་ཁ་མར་གྲུ་བ། མགིན་པ་
 ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་བརྒྱུག་ཁ་ཡར་བསྐྱོན་པ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་སུམ་རྩ་སོ་གཉིས་ཁ་མར་བསྐྱོན་པ་ཞེས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 རྩ་རྣམས་སུ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་སྤར་ལྟར་བབས་པས་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལུས་
 ཀྱི་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་དཀར་ལྷོ་མ་གྱིས་གང་། དབང་བཞི་ཐོབ་སྤྱིབ་བཞི་
 དག དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 བདེ་བས་སྤྱོས་ཏེ་སྤྱི་བཞིའི་གོ་འཕང་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་ནས།
 མགོན་པོ་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་པ་ཡིས། །དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་
 ཉམས། །སྒྲ་མ་མགོན་པོས་སྤྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་
 སྟེ། །ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྤྱབས་
 མཆི། །ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུད་ཀྱི་དང་། དེ་ནས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྩི་བདུད་
 ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །སྤྱི་ག་པ་དང་
 སྤྱིབ་པ་ཉེས་ལྟར་བྱི་མའི་ཚིགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག་པར་མཛོད་དུ་གསོལ།
 ཞེས་པའི་གནོད་འགྱུར་ཀྱི་བཤགས་ཚིག་ཡུལ་བའི་རྩིས་སུ། དག་འདོན་ཀྱི་ཚིག་ལྟག་
 ལྟར། རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་དབྱེས་བཞིན་འཇུག་པ་དང་བཅས་པས་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་
 བུ་ཚོར་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་སྤྱིབ་ཉེས་ལྟར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གནང་བ་བྱིན་ཞིང་དེ་ནས་རྩི་
 རྩི་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འོད་དུ་ལྷན་སར་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་ལས།
 རང་ལུས་འོད་དཀར་ཀྱི་གོང་བུ་རྩྱི་ཡིག་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱང་
 རྒྱུད་ཅིག་གིས་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་སྤྱང་སྤྱོད་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུར་གྱུར་

པའི་ཐུགས་སྟོག་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐའ་མར་ཡི་གེ་འབྲུ་བཞི་པོ་གསལ་བ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། ཁམས་གསུམ་སྟོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་དྲོད་སེམས་རིགས་ལྷའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་པར་གྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་རང་ཉིད་དྲོད་སེམས་
སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་གོང་བཞིན་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡུངས་འབྲུ་སྟེབ་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་གི་དབུས་སུ་ཐུགས་སྟོག་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་ནམ་མཁའི་མདོག་ཅན་ཞིག་དང་།
དེའི་མདུན་དུ་ལྷོ་དཀར་པོ། གཡས་སུ་བཟང་མེར་པོ། རྒྱབ་དུ་ས་དམར་པོ།
གཡོན་ཕྱོགས་སུ་དུ་ལྷང་གུ་སྟེ། ཡི་གེ་བཞི་པོའི་ཞལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་གསལ་ལ་
བསྒྲུམ། ལྷོ་བཟང་ས་དུ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་འབྲུ་ལྷ་པོའི་དོན་གང་ཞེན། ལྷོ་སྐྱུ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྟུ། བཟང་དྲེའི་དོན་ཏེ་མི་སྤྱད་པ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་
སྤྱད་པས་ན་ཆོས་སྟུ། ས་དུ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སྟུལ་བའི་སྟུ། རྩྱུ་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་དངོས་གྲུབ་བསྟུལ་ཞིང་ཐོབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
པས་ན་གཉིས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
ཀྱིས་དགོངས་ཤིག་ཅེས་པའི་ཐུགས་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། ལྷོ་བཟང་ས་
དུ་རྩྱུ་ཞེས་ཡི་གེ་འབྲུ་ལྷ་པོ་མང་དུ་བསྐྱུས་པས་ཡིག་འབྲུ་ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་མེར་
དམར་ལྷང་མཐིང་གའི་མདོག་ཅན་ཡར་ལ་འཕྲོས། འོད་ཟེར་དེ་དག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གྱུར་
ནས། འོད་ཟེར་རེ་རེའི་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མཆོད་རྗེས་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་
བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྲུམས་དཔག་མེད་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐུས་དང་བཅས་པ་
ལ་མཆོད་པ་ལུ། ཆོགས་རྫོགས། སྒྲིབ་པ་དག་ ཐུགས་རྫོང་དང་བྱིན་རྒྱབས་
ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པས།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་རང་དོན་ཆོས་སྟུའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག

ཡང་ཡིག་འབྲུ་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་མར་འཕྲོས་པས་ཁམས་གསུམ་
 རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོག་ དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་སྒྲུག་བསྐྱེད་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལུན་པར་ཉི་མ་གར་བ་ལྟར་
 སངས་ཀྱིས་དག་ནས། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་
 ཁམས། རང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོང་སེམས་རིགས་ལྟར་གྱུར་ནས་སྒྲུང་
 བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བཟླ་ས་ཏུ་འོ་སྒྲ། དེ་ན་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བས། འཕྲོ་འདུས་དོན་གཉིས་བྱས་ནས་རྟོག་
 སྒྲིབ་སྒྲུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲུའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འགྲིགས་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་ཐུན་བསྐྱེད་རྣམས་སྒྲུ་དང་ཞིང་ཁམས་སྒྲུགས་ལ་
 བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཡལ་ནས་དང་པོ་རང་ལ་བསྒྲ། རང་ཡང་
 མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཡལ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ལྷོ་ཡིག་ལ་ཐིམ། ལྷོ་བཟླ་ལ་ཐིམ།
 བཟླ་ས་ལ་ཐིམ། ས་ཏུ་ལ་ཐིམ། ཏུ་དང་པོ་རྩྱི་གི་ཞབས་ཀྱུ་ལ་ཐིམ། ཞབས་ཀྱུ་
 འ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ། འ་རྒྱུང་ཏུ་ཁོག་ལ་ཐིམ། ཏུ་ཁོག་མགོ་བོའི་ཁྲི་ཆོས་ལ་ཐིམ།
 ཁྲི་ཆོས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དཔེ་བར་རིམ་བཞིན་དུ་ཐིམ་ནས་རྒྱ་དཔེ་མཐར་འཇུག་ཆོན་ཡལ་བ་
 ལྟར་མི་དམིགས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་དལ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་དགོས།
 སྒྲུར་ཡང་རྗེས་ཐོབ་སྣོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་སྒྲུ་བྱུ་བ་པར་
 ལམ་གྱིས་གསལ་ནས། དག་བ་འདི་ཡིས་སྒྲུར་དུ་བདག་ །རྗེ་སེམས་དཔའ་
 འབྲུ་བ་གྱུར་ནས། །འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། །དེ་ཡི་ས་ལ་འགོད་པར་
 ཤོག་ །རྗེ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་སྒྱུ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྒྱུ་ཆོ་ཆོད་དང་ཞིང་
 ཁམས་དང་། །ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་མཚོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་

སོགས་འགྱུར་པར་ཤོག། །སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲིལ་ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་
 དགོས། དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་རྩིས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་ཞིང་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཅི་ལུ་ཅ་
 གཅིག་རེ་བརྒྱས་ན། དཔེ་བུ་ལོན་ལ་སྦྱང་ཀ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་དེའི་སྟངས་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་བརྒྱས་ན་
 ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་དག་འགྲོ་བར་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས། འདི་ལྟར་རྩོར་སེམས་
 སྒྲིལ་བརྒྱས་བྱ་སྐབས་རོ་བོ་ཅུ་བའི་བླ་མ་དང་དབྱེར་མེད་སྤྱི་གཙུག་དུ་བསྐྱོམ་པས་བླ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཀུན་འདུས་ནོར་བུའི་ལུགས་དང་། རང་ཉིད་རྩོར་སེམས་སུ་བསྐྱོམ་པས་
 བསྐྱེད་རིམ། ཅུ་འཁོར་གསལ་བ་དང་བདུད་ཅི་འབེབ་སྟོང་ནི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྩོགས་
 རིམ། ནད་གདོན་སྤྱི་གསྐབ་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ག་ཤིན་རྩི་ཁར་སོང་བར་བསྐྱོམ་
 པ་ནི་ཆོ་སྒྲུབ་དང་རྒྱུན་སེལ་གྱི་མཚོག་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས། མཐའ་
 དམིགས་མེད་སྒྲིལ་བ་དང་བུལ་བའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དེ་མཚན་མེད་རྩོགས་
 རིམ་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གནད་ཡོངས་རྩོགས་ཆ་ཆོང་བའི་
 དམིགས་གནད་ལས་མི་ཡོངས་པར་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་
 ཡང་སྒྲིལ་འགྲོ་འབུམ་ལྟའི་བསལ་སྦྱང་སྦྱང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་
 གཉིས། རྩོར་སེམས་སྒྲིལ་བརྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་བསལ་སྦྱང་བྱེད་
 འབུམ་གསུམ་དེ་བསལ་སྦྱངས་དང་དམིགས་རིམ་གྱི་སྒྲོར་སོགས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ།།

ང མཆུལ་གྱི་བྲིད།

དང་པོ་མཆུལ་གྱི་དགོས་པ་དང་འབྲུལ་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་བསགས་པ་མཆུལ་གྱི་བྲིད་ནི། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་
 དག་པ་རྒྱུད་པས་ཚོག་གམ་སྒྲམ་ན་མི་ཚོག་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་བསགས་དགོས་
 པ་ཡིན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་མ་རྩོགས་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐབས་ནས་
 བསྐླལ་པ་བྱངས་མེད་མང་པོའི་བར་དུ་བསགས་སྒྱུངས་གཉིས་ཀ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་གཟོད་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གསང་སྔགས་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་
 པས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་མང་བས་སྒྲ་བ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དོད་ལུང་གྱི་ཚོགས་བསགས་
 སྒྲིབ་སྒྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ནམ་ཀུན་མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་
 ཡང་ཚོགས་གཉིས་ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་དེ་ནི་
 མ་རྩོགས་པར། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་བྱེད། །ཅེས་མདོ་སྟུང་པ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། སྒྱིར་ན་རྒྱལ་སྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩོགས་སྒྲིན་
 སྒྱུངས་པའི་སྟོང་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུར་བསྐྱས་ན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་དུ་
 འདུ། དེ་ཡང་སྒྲུང་བཅས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་དང་སྒྲུང་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། སྒྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྟ་པོ་ཐབས་སྟོང་
 པའི་རྩོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་སམ། ཡང་ན་པར་ཕྱིན་སྔ་མ་

གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ། བརྩོན་
 འགྲུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གསུངས་པ་འདྲ་ཡོད། གང་ལྟར་དེ་བོ་ཡེ་དག་གི་
 སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བཙམ་ཡེ་ཚྭ་གསལ་སུ་གནས་པ་
 ཡིན་ཡང་། ལམ་ཚྭ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་མདོན་དུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་པ་དེ།
 དཔེ་བཞག་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འོད་ཟེར་རང་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲིན་གྱིས་
 བསྐྱིབ་ནས་མི་མཐོང་བ་ལ། སྤྲིན་མེད་ཐབས་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་གིས་སྤྲིན་དེ་གཏོར་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུད་དེ་སྤྲིན་སེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་མ་གཏོགས་ཉི་མ་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 མཚན་ཉིད་པ་ཅི་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན། དཔེར་ན་སྤྲིན་ཡོད་རུང་ཉི་མའི་དེ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཚྭ་གསལ་གཉིས་མ་བསགས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་མི་ཐོབ་
 ལ་དེ་ཡི་དབང་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་མིན་ཡང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ཡི་མིང་བཏགས་
 ནས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་ཉན་རང་ནས་ཚྭ་གསལ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བར་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ཚྭ་གསལ་གཉིས་བསགས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཚྭ་གསལ་གཉིས་
 ཟེར་ཆོད་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་མཚུངས་མིན། ཉན་རང་གཉིས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གསུམ་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་མི་འདྲ། ཅི་ལྟར་མི་འདྲ་ན། རྒྱུ་བསམ་པ།
 སྦྱོར་བ་དམིགས་ན་མ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གནད་ནས་ཚྭ་གསལ་གཉིས་བསགས་སྐྱངས་ལ་
 ཁྱད་པར་ཆེ། འོ་ན་གསང་སྔགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ལོས་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔགས་ཕྱི་རྒྱུད་སྤྱེ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་བཙས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
 ཐམས་ཅད་སྐྱང་བཙས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ། མཚན་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཐམས་
 ཅད་སྐྱང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ཡིན། ནང་རྒྱུད་སྤྱེ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན།

མ་རྒྱུ་ཨ་རྒྱུ་ཨ་ཏི་གསུམ་པོ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། མ་རྒྱུ་ཡོ་གས་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒྲུང་མེད་ཡོ་
 ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གསུངས། ཨ་རྒྱུས་གཙོ་བོ་ཙུང་ཐེག་ལེའི་བྱེད་བཅིང་ཐམས་ཅད་
 དང་རྗེས་སྒྱུ་མའི་ལྷ་སྐྱར་ལྷང་བ་དེ་ཚོ་སྒྲུང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་།
 ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་བྱུང་དགའ་བཞིས་བྱངས་བའི་ཡོ་ཤེས་སྒྲུང་མེད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་སུ་བཙུང་གོས། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་སྐབས་སུ་བྲེགས་ཚོད་རྒྱུང་པར་མཚོན་ན།
 རོ་བོ་སྟོང་པའི་ཡོ་ཤེས་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཡོ་ཤེས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སམ། ཡང་ན་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་བྱུང་འཇུག་གི་སློན་ནས་བཤད་
 ན་ལྷན་གྲུབ་སྒྲུང་བ་བཞི་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཀ་དག་བྲེགས་ཚོད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཙུང་བ་ཡིན། དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་སྐྱུ་
 གཉིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གཙོ་བོ་ཆེ་རྒྱུང་གི་སློན་ནས་བཞག་པ་ཡིན། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་འཕགས་པ་མིན་ན་འོང་དགའ། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་ལས་དང་
 པོ་བས་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཞིག་འོང་དགོས། དེ་ལྟར་
 བཤད་པས་ཅི་ཞིག་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཚོགས་
 བསགས་པའི་སློང་དང་བསགས་ཚུལ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་
 རང་རང་གི་ལམ་ཀྱི་རོ་བོ་དེ་ཐམས་ཅད་པོ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་
 འདུས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདིར་
 བསྟན་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་པོ་འདིའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པས།
 འདི་ནི་བྱ་སྤྲེལ་ཚོད་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ཐབས་མང་པོ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ནང་དུ་འདུ་བ་དང་
 བྱེད་བདེ་ལ་བྱ་ཐབས་ལག་ཏུ་ལེན་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་ལམ་ཡིན། ལམ་དེ་གང་

ཡིན་ན་མཆུ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་འདི་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་བྱ་རྒྱུ་
 ལས། ཚོགས་བསགས་པ་དེ་ལ་པར་ཕྱིན་དུག་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་མཆུ་ལ་འབྲུལ་དགོས།
 ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ཞེ་ན། བ་རྩ་ལྷི་བཅས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། །བྱི་དོར་བྱེད་པ་རྩལ་བྲིམས་
 ཡིན། །སློག་ཆགས་བསལ་བ་བཟོད་པ་སྟེ། །བཙོན་འགྲུས་བྱ་བ་བྱེད་ལ་
 བཙོན། །བསམ་གཏན་དེར་སེམས་སྤང་ཅིག་སྟེ། །རི་མོ་ལེན་པ་ཤེས་རབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཆུ་ལ་ཕྱལ་སྤྲུལ་ཕྱིན་དུག་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་འབྲུལ་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་རང་གི་འབྱོར་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་རབ་ཡིན་ན་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཆུ་ལ། འབྲིང་ལ་རྒྱ་དག་པ་ཞིག ཐ་མ་ལ་ཡང་རྫོང་དང་ཤིང་ལ་
 སོགས་པའི་སྟགས་ཁོད་སྟོམས་ཤིག་གི་སྟེང་དུ་འབྲུལ་བར་གསུངས། གང་ལྟར་
 མཆུ་ལ་གྲི་གཞི་དེ་རང་གི་འབྱོར་བ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བྱེད་ཆོག འདིར་རབ་འབྲིང་ཐ་
 གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འབྱོར་བ་དང་ཆ་རྒྱུན་འཛོམ་ན་ཐ་ཆད་མི་བྱེད་པར། རབ་
 རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུ་ས་
 ལིའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་བའི་ཞེན་མེད་རི་དྲགས་འགོ་འགྲོ་བྱེད་མ་ཁན་ཞིག་གིས་རྩི་ཐོག་
 ལ་ཆོམ་བུ་བཀོད་ནས་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དམིགས་པ་རབ་རྟུ་མི་འགོ་བ་ག་ལ་
 ཡིན། རང་ཅག་གིས་མཆུ་ལ་གྲི་གཞིའི་སྟེང་ལ་འབྲུ་དང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལྷུག དེ་
 ལ་ལྷུགས་རི་བཀོད་ནས་འབྲུལ་རྒྱ་དེ། རྒྱལ་བ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་
 བཀྲ་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་འབྲུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་
 རྟེན་དུ་འགའ་ཤེས་མཛུབ་མོ་ལ་མཛུབ་སྐྱེད་བཏགས་པ་དེ་དང་འབྲུ་བར་དྲན་སོས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན། ལག་པས་མཆུ་ལ་ཕྱལ་ནས་ཅིག་བྱེད་འདུག་རྒྱ་དེ་གཙོ་བོ་མིན། གཙོ་ཆེ་
 བ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒོ་ཡིས་བྲུངས་ཤིང་དེ་ཡང་ཆད་མེད་

དང་དཔག་མེད་དུ་སྐྱུལ་ནས་འབུལ་བ་དེ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་
 ཞིང་ཁམས་ནི། སྤང་ཚུལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་མཆུལ། གནས་ཚུལ་ལོངས་སྐྱུལ་མཆུལ།
 ཟུབ་བྱེད་ཆོས་སྐྱུལ་མཆུལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆུལ་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ།
 སྐྱབ་པའི་མཆུལ་དང་མཆོད་པའི་མཆུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་པ་ཡིན། སྐྱབ་པའི་
 མཆུལ་ནི། མཆོད་པ་འབུལ་སའི་ཡུལ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་
 སའི་རྟེན་ཡིན། དེ་ལ་ཚོམ་བྱ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཡུལ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམ་ནས་མཆོད་པའི་དབུས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་དགོས། གལ་སྲིད་མཆུལ་
 གཉིས་མ་བདེན་ཡང་ཚོགས་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བས་ཚོགས་ལ། རྟེན་ཟུང་པར་ཅན་
 གྱི་མདུན་ནས་སུལ་ན་དེས་ཀྱང་ཚོགས་ རྒྱུན་དུ་རང་གི་གནས་ཁང་ངམ་སྐྱོམ་ཁང་གི་
 ལང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། བྱ་བཏང་བ་ངོ་མ་ཞིག་མིན་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྐྱ་རྟེན་
 རེ་དང་གསུང་རྟེན་དུ་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤེལ་མིན་ཡང་མདོ་སྐྱད་པ་རེ་དང་གསང་
 སྤིང་གི་ཅ་བ་རེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་དགོས། ཐུགས་རྟེན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 མཆོད་རྟེན་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྡན་པ་རེ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཆང་དགོས། དེ་རྣམས་བཞུགས་སུ་
 གསོལ་བའི་མདུན་ནས་མཆོད་པ་གཙང་མ་རང་སེམས་དག་པ་རེ་བཤམས་དགོས།
 དེ་ཡང་གཙོ་བོ་རང་སེམས་དག་ན་གཙང་མ་ཡིན། སྤྱིར་ཡང་གནས་ཁང་གི་དོར་ཐུན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཟུང་པར་དུ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་
 བཀྲམ་སྟེ་མཆོད་པ་བཤམས་པ་རྣམས་གཙང་མ་བྱེད་དགོས།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཆུལ་དངོས་བཤད་པ།

དེ་ནས་མཆོད་པའི་མཆོལ་ལ་མདུན་གྱི་རྟེན་གསུམ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་།
 དམིགས་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དེ་བོ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པའི་
 ཚོགས་ཞིང་ལ་དམིགས་ནས། **ཨོྭ་ཨུཿ་རྩེ་རྩེ་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་**
བརྒྱའི་ཞིང་། །རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ལྷ་མིའི་འབྱོར་བས་གཏམས། །བདག་ལུས་
ལོངས་སྟོང་བཅས་པ་ཡོངས་འབུལ་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྤྱིད་ཆོབ་
ཤོག། །ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་སྒྲ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་མཆོལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཨོྭ་ཨུཿ་རྩེ་རྩེ་ ཞེས་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དེ་སངས་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་
 པས། འདིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་མཆོལ་ལ་འབུལ་བའི་ཚོགས་གིས་སྒྲ་བདུན་ཏེ།
 སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཞིང་། །ཞེས་པས་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ལྷ་གནས་
 དང་བཅས་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཞིང་ཁམས་ན་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་ཞེས་པ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ལ་གོ་བ་མིན་ཏེ།
 སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་ལྷ་གནས་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ལ་སྟོང་དང་པོ་སྤྱི་ཡུང་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཞེས་གསུངས། དེ་འབྲུ་བ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་དང་། ཡང་
 དེ་ལྷ་བུ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཏེ་རེ་རེ་བཞིན་བགྲང་བས་ཞིང་
 ཁམས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱ་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་ཡིན་
 བོ། །རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ལྷ་མིའི་འབྱོར་བས་གཏམས། །ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་
 སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་དང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་ལྡན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་
 མི་ཡི་ཡོ་བྱད་དང་འབྱོར་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏམས་ཤིང་བཀའ་བ་སྒྲོས་སྤངས།
 དངོས་འབྱོར་གྱི་མཆོད་པ་རང་གི་འབྱོར་མཁོས་དང་བསྐྱར་པའི་གང་བཟང་གང་ལེགས་

དང་། ཡུལ་སྲོལ་གྱི་ཐད་ནས་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བ་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཚད་པོ་སློ་ཡིས་བྲངས་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཏེ་འབུལ་དགོས་པ་རེད།
 དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་བ་ཡོད་ཚད་བདེ་སྟོང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་
 ཚད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཞེན་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སློན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་
 ཚོགས་ལ་འབུལ་བ་དེ་ཐུན་མོང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཆུལ་ཡིན་པས། བདག་ལུས་ལོངས་སྟོང་
 བཅས་པ་ཡོངས་འབུལ་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྲིད་ཐོབ་
 ཤོག །ཅེས་པས་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་གཅེས་སྒྲུ་
 དམར་སྒྲུ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོང་བ་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་འབུལ་བ་ཡིན་པས།
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་སྐྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དམ་པ་རང་བཞིན་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་
 ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན། དེ་ཐུན་མོང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཆུལ་ལམ་
 སྒྲུང་རྩལ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མཆུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ལོངས་སྒྲུལ་མཆུལ་ལམ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་དུ་གནས་རྩལ་ལོངས་སྒྲུལ་མཆུལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་པ་ནི།
 འོག་མིན་བདེ་ཆེན་སྐུ་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་། །ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་རིགས་ལྷའི་ཆོམ་བུ་
 ཅན། །འདོད་ཡོན་མཚོན་པའི་སྤྱིན་ལུང་བསམ་ཡས་པ། །ཡུལ་བས་ལོངས་སྒྲུལ་
 ཞིང་ལ་སྟོང་པར་ཤོག །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འོག་མིན་བདེ་ཆེན་སྐུ་པོ་
 བཀོད་པའི་ཞིང་། །ཞེས་པས་གོང་གི་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཞིང་ཁམས་དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་
 རུ་འོག་མིན་བདེ་ཆེན་གྱི་གནས་ཞེས། འོག་མིན་འདི་སྲིད་ཅེའི་འོག་མིན་མིན་པས་
 གནས་རྣམ་དག་སྐུ་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་ན།
 དེས་པ་ལྷ་ལྷན་རིགས་ལྷའི་ཆོམ་བུ་ཅན། །ཞེས་པས་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་སྐུ་པོ་

བཀོད་པར། སྟོན་པ་ངེས་པ་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱུས། འཁོར་ངེས་པ་ས་བརྩའི་
སེམས་དཔལ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། དུས་ངེས་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་
ལོ་སྟེངས་པ་ལྷ་ལྷན་རིགས་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་བུ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་ཞིང་དང་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར། འདོད་ཡོན་མཆོད་པའི་སྟོན་ཡུང་
བསམ་ཡས་པ། །ཡུལ་བས་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ལ་སྟོད་པར་ཤོག །ཅེས་པས་སྟེག་
པ་མ་དང་། སྤྱུ་མ། གར་མ་ལ་སོགས་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྱུལ་པའི་ལྷ་མོ་བྲངས་མེད་
གྱིས་མཆོད་པའི་སྟོན་མི་ཟད་པ་འདོད་དགའའི་སྟོན་སྣ་ཆོགས་པ་བསམ་ཡས་དཔག་ཏུ་མེད་
པས་བཀའ་ཞིང་སྤྱས་པ། དེ་ལྷ་བུ་དེ་ལེགས་པར་ཡུལ་བས་སྟོན་བྲུབ་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་
ཁམས་ལ་སྟོད་པར་ཤོག་ཅིག ཅེས་བསམ་པ་ནི་གནས་རྒྱུལ་ལོངས་སྤྱིའི་མཆུལ་ལམ་
ཐུན་མིན་ལོངས་སྤྱིའི་མཆུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་ཆོས་སྤྱིའི་མཆུལ་ལམ་རང་
ལུགས་གྱི་ཆོས་སྤྱད་ལ་བྱལ་བྱེད་ཆོས་སྤྱིའི་མཆུལ་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ནི། **སྤྱང་སྤྱིད་**
རྣམ་དག་གཞོན་ལུ་བུམ་པའི་སྤྱུ། །**ཐུགས་ཇེ་མ་འགགས་ཆོས་ཉིད་རོལ་པས་**
བརྒྱན། །**སྤྱུ་དང་ཐིག་ལའི་འཛིན་པ་རྣམ་དག་ཞིང་།** །**ཡུལ་བས་ཆོས་སྤྱིའི་ཞིང་ལ་**
སྟོད་པར་ཤོག །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱང་སྤྱིད་རྣམ་དག་གཞོན་ལུ་བུམ་པའི་
སྤྱུ། །ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་བཤད་པ་དེ་ཡི་སྟེང་གི་དབྱིངས་ལ་
སྤྱང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ། དབྱིངས་
ནང་གསལ་གཞོན་ལུ་བུམ་པ་སྤྱུ་ཡི་གནས་ལུགས་སྤྱེ་མེད་བསམ་སྟོན་དང་བྲལ་བའི་གཞི་དེ་
ལ། ཐུགས་ཇེ་མ་འགགས་ཆོས་ཉིད་རོལ་པས་བརྒྱན། །ཞེས་པས་གདངས་ཕྱི་
གསལ་གྱི་ཐུགས་ཇེ་མ་འགགས་པ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་ཆ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གང་ཤར་
རྩལ་གྱི་རྟོག་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་གི་རོལ་བའི་རྒྱན་དུ་རང་

ཤར་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་ཏེ་
 སྒྲ་ཡི་ངོ་བོར་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡེ་ནས་རང་ཤར་དུ་གྱུར་པའི། སྒྲ་
 དང་ཐིག་ལེའི་འཛིན་པ་རྣམ་དག་ཞིང་། །ཡུལ་བས་ཚོས་སྒྲའི་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པར་
 ཤོག། ཅེས་པས་སྒྲ་དང་ཐིག་ལེའི་སྦྱོང་གཟུགས་དངོས་པོར་ཞེན་འཛིན་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཚོས་བྱའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས། གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་
 མེད་པར་གཉིས་མེད་ལྟ་བས་ཐག་ཚད་པའི་ཡེ་གྲོལ་ག་ཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངེ་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཡུལ་བས་ན་ཀུན་བཟང་ཚོས་སྒྲའི་ཞིང་ཁམས་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ཆེན་པོ་
 ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག། ཅེས་དེ་ལྟར་བསམ་པ་ནི་བྱབ་བྱེད་ཚོས་སྒྲའི་མཆུལ་ལམ་བྱུང་པར་
 ཚོས་སྒྲའི་མཆུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཆུལ་གྱི་གཞི་ལག་པས་བཟུང་ལུགས་དང་ཚོས་
 བྱ་ངེ་ལྟར་བཀོད་ལུགས། མཆུལ་སོ་བདུན་མ་འབུལ་སྟངས། ས་གཞི་སྒྲིམ་རྩས་
 སོགས་དང་སྒྲགས་ནས་ཚོས་བྱ་བདུན་མ་འབུལ་སྟངས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་
 བཟང་ཞལ་ལུང་གི་ནང་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གང་ལྟར་སྒྲ་མཐར་བསྡེ་བ་སྒྲོན་ལམ་དང་
 བཅས་ཏེ། གོང་ཞུས་ལྟར་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་ཟིན་པས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
 ཚང་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་ཚོགས་བསགས་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཆུལ་འབུལ་བ་འདི་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ཞིག་
 བསགས་ན། འབུལ་བ་འབྱེད་དང་མང་ང། ལྷ་བྱིས་རྟེན་བཞེངས། ཡར་
 མཚོད་མར་སྦྱིན་སོགས་རྒྱ་དངོས་པོས་མཚོད་པ་འབུལ་ས་ཞིག་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་ས་
 ཞིག་ཡོད་ཚད་པོ་ལ་ངི་མ་གསུམ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། དང་
 པོ་རྒྱ་ཅ་དེ་བསྐྱབ་དུས་སྒྲིག་པ་དང་ལོག་འཚོའི་ངི་མ་མ་འདྲེས་པ་དཀའ། བར་དུ་
 དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཚོགས་དཀའ་ལས་ཟེར་བརྗོད་ཚོགས་ངན་གྱི་ངི་མ་མེད་པ་ཉུང་།

རྗེས་ཚར་བ་ན་ངས་དེ་དུས་རྒྱ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཏང་འདུག་སྟུང་པའི་སེར་སྒྲིའི་བྲི་མ་དང་མ་
འདྲེས་པ་ཡང་དག་འཇོ་ཡིན་གསུངས་པས། ཚོགས་བསགས་གཞན་པ་དེ་ཚོ་ལེགས་
མོད་བྲི་མ་དང་མ་འདྲེས་པ་དག་ལ། མཆུལ་འབུལ་བ་འདི་ཉིད་ནི་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུ་
ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསགས་འགྲོ་བའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
པས། མདོ་སྒྲགས་གསར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བསོད་
ནམས་བསགས་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ། རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་འདི་ཡིན་པ་རེད།
འདིར་ངག་འདོན་འདི་དང་འབྲེལ་དུས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་མཆུལ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་མ་
འདུས་པ་མེད་ལ། ད་དུང་འདི་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆུལ་གྱི་ངས་པའི་སྤྲོད་ནས་
ཀྱང་བཤད་རྒྱ་ཡོད་དེ། མཆུལ་འབུལ་བ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་བཞི་རི་རབ་ལྷ་
མིའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་ས་ཡར་སྐྱུལ་ཏེ་འབུལ་བ། རྩལ་སྤྲོད་རྩལ་
གྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་
པའི་རྣམས་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་སྤངས་ནས་སྤྱོགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་སྐུས་དང་སྒྲོ་བ་མར་བཅས་པ་ལ་ཕུལ་ན་དངོས་སུ་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་དང་
འབྲ་བ་ཡིན་པ་སྤྲེལ་བྱའི་མཆུལ་དང་། ནང་གི་མཆུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩ་
གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་བསྐྱོམ་ནས་རང་ལུས་མཆུལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ། ཡན་ལག་བཞི་པོ་སྤྲོད་
བཞི་རྒྱལ་ཚོགས་དབུས་ཀྱི་རི་བོ་མཆོག་རབ། དགས་པ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་
གཞི། རྩ་དབུ་མ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་གྱིང་། སྤྲོད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ། ཤ་
ཁྲག་རུས་པ་དོན་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་ལྷ་མིའི་འདོད་ཡོན་དཔག་མེད་དུ་བསམ་ནས་འབུལ་
ཚོག་པ་དེ་ལྟར་ནང་གི་མཆུལ་དང་། ཡང་སྤྲོ་མ་སྐྱུ་གསུམ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ།
རང་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ལ་བསམ་ནས་དེ་ལས་ཡིད་གྱིས་སྐྱུལ་བའི་མཆོད་པ།

ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་ཀུན་བཟང་གི་མཆོད་སྤྲིན། ཟད་པ་གཏན་
 རྣམ་མེད་པའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དུས་ཏྲག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་རྒྱུན་ཆད་མེད་
 པར་འབྲུལ་བ་གསང་བའི་མཆུལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འབྲུལ་རྒྱུ་དང་། དེའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་
 མཉམ་བཞག་གི་ངང་བསྐྱེད་ས་ཏེ་མ་གཤམ་བཟོ་མེད་ཀྱི་རིག་པའི་གཤིས་ལས་མ་འབྲུལ་
 ར་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། ཏེ་ལོ་པས།
 བུ་ཚྭ་གས་གཉིས་ཤིང་རྩེ་འཕང་ལོ་དང་། །འབྲུལ་བར་མ་བྱེད་ན་རོ་པ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚྭ་གས་ཀྱི་བྲེ་ཁ་
 གང་བ་ན། །རྩོགས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཡིན། །ཤེས་རབ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་
 བ་ཡིན། །ཆོས་མཐུན་བསམ་པ་འབྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆུལ་
 གྱི་ཐུན་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་མཐར་ཚྭ་གས་ཞིང་རང་ལ་བསྐྱེད་ཏེ། འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་ལྔ་བཅི་བ་ལ།
 གོང་གི་སྐྱབས་འགོ། སེམས་བསྐྱེད། ཡིག་བརྒྱ་གསུམ། འདིར་མཆུལ་དང་
 བཞི་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཅ ཀུ་སྤྲ་ལིའི་ཚོགས་བསགས་ཀྱི་བྲིད།

དང་པོ་གཙོད་ཀྱི་གོ་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ།

ཚོགས་བསགས་པ་མཆོལ་གྱི་བྲིད་འདིའི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་ཀུ་སྤྲ་ལིའི་ཚོགས་བསགས་གཙོད་ཀྱི་ལུས་སྤྱིན་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྐབས་འགའ་རེར་འདི་ས་བཅད་ཟུར་བའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། འདི་ནས་དོན་གྱིས་ཚོགས་བསགས་ཐབས་རང་ལུས་མཆོལ་གྱི་ཚོམ་བྱར་བཀོད་པ་དེའི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པས་ན། ས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་བཞག་ན་ལྷ་པ་བདུད་བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་གཙོད་པ་ཀུ་སྤྲ་ལིའི་ཚོགས་བསགས་འདི་གསུངས། དེ་ཡང་མ་ཅིག་གི་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ། ཚད་མེད་རྣམ་བཞི་རྒྱུད་ལ་བཞག། །གཏད་མེད་རིག་པ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེ། བདག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་གཟན་དུ་བསྐྱེ། བརྗོད་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོད་ཅིས་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་གཙོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདུད་བཞི་དབྱིངས་སུ་གཙོད་དགོས་པ་རེད། ཐོགས་བཅས་བདུད་དང་ཐོགས་མེད་བདུད། །དགའ་བྲོད་བདུད་དང་སྟེམ་བྱེད་བདུད། །དེ་ཡང་སྟེམ་བྱེད་བདུད་ལ་འདུ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཅུ་བ་ནང་བདག་འཛིན་སྟེམ་བྱེད་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་ཤིང་སྤྱིར་པོའི་ཅུ་བ་ཚོད་ན་ཡལ་ག་ལོ་མ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཚོད་པ་བཞིན་དུ། གཙོད་བྱ་བདག་འཛིན་སྟེམ་བྱེད་ཀྱི་བདུད་དེ། གཙོད་བྱེད་སྟོམ་བྲལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། གཙོད་ལུགས་དངོས་པོའི་གཤིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལུགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་དུ་སྟོམ་བྲལ་སྤྱི་བསམ་

བརྗོད་འདས། ཆོས་སྐྱུའི་ཡུམ་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་
གཏན་ལ་ཡབ་པ་དེའི་མིང་ལ་གཙོད་ཟེར་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

འདིར་ཐོག་མར་ཕྱེ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱད་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་པ་
དང་གཙོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཏེ་གཉིས་པོ་འབྲེལ་བའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ། ཐབས་སྒྲིང་
རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་དབང་དུ་སྤྱད། ཤེས་རབ་སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མོས་རང་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཙོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཚད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་
པས་ན་ཕྱེ་ཅེས་བརྗོད་པས། རང་གི་སྒྲིང་ཀའི་དབུས་སུ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ངོ་བོ་མ་ཅིག་ཁྱོས་མ་ནག་མོ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཅན་ཕྱག་གཡམས་པས་གྱི་ཁྱག་ནམ་
མཁའ་འཕྱར་ཞིང་། གཡེན་པས་ཐོད་ཁྱག་ཕྱགས་ཀར་བཟུང་བ། རྣ་ལྟག་གཡམས་
ན་ཕག་ཞལ་ནག་པོས་དུར་སྐྱ་སྒྲོག་བཞིན་ཡོད་པ། ཁྱོ་མོའི་ཆ་བྱང་ཅན་གར་སྐབས་
ལིང་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་གསལ་འདེབས་ལ་བསྒྲུམ། དེ་ཡང་གོང་གི་ཕྱེ་ཅེས་སྐྱ་དང་བསྐྱུན་
ཏེ་ཅ་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱུ་བོ་ཚངས་པའི་བྱ་གནས་རྒྱུད་གིས་ཐོན་པས་རང་གི་ལུས་
རོ་རུ་སྐྱར་པར་བསམ་དགོས། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱར་ཁྱོས་མ་ནག་མོར་བསྒྲུམ་
པའམ་དམིགས་པ་ཏེ་ཅང་བྱང་བ་ཡིན་ན། དང་པོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་སྐྱར་
ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཁྱོས་མར་བསྐྱེད་ནའང་ཆོག་པར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་
ཆོག དེ་ནས་འདིར་དག་འདོན་གྱི་ཆོག ལུས་གཙུག་འཛིན་པོར་བས་ལྟ་བུ་དྲུང་

བཅོམ། །སེམས་ཚངས་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱིངས་ལ་ཐོན། །འཆི་བདག་གི་བདུད་
 བཅོམ་ཁྲོས་མར་གྱུར། །གཡས་ཉོན་མོངས་བདུད་བཅོམ་གྱི་གྲུག་
 གིས། །གཟུགས་ཡུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ཐོད་པ་བྲེག། །གཡོན་ལས་བྱེད་རྩྭ་
 གྱིས་བྲུར་ཐོགས། །སྒྲུག་སུམ་གྱི་མི་མགོའི་སྒྱེད་པུར་བཞག། །ནང་སྟོང་གསུམ་
 གང་པའི་བམ་རེད། །ཨ་མུང་དང་རྟོ་ཡིག་གིས་བདུད་རྩྭ་བཟུ། །འབྲུག་སུམ་
 གྱི་རུས་པས་སྒྲུངས་སྤེལ་བསྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། ལུས་གཅེས་
 འཛིན་པོར་བས་ལྷ་བདུད་བཅོམ། །ཞེས་པས་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་
 གཞི་རུ་གཅེས་ཞེན་དུ་འཛིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ཞེན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་པོར་བས་རྒྱ་
 གཞོད་བྱར་མ་གྲུབ་པས་རྒྱེན་གཞོད་བྱེད་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རང་སར་ཆོམས་ཤིང་།
 སེམས་ཚངས་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱིངས་ལ་ཐོན། །ཞེས་པས་རང་སེམས་གཏད་མེད་ཀྱི་
 རིག་པ་སྒྱི་པོར་ཚངས་པའི་བྱ་གཤམ་རྩ་ཆེན་གྱི་སྒྲོན་ས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ཐོན་ཏེ་
 དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ཁྲོས་མར་གྱུར། །ཞེས་པས་སྒྱེ་འགགས་གནས་གསུམ་མཁའ་
 ལ་སྒྲིན་བཞིན་དུ་དེང་སོང་བས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རང་གིས་ཆོམས་ཤིང་ཆད་པའི་
 མཐའ་དང་བྲལ་བས་ན། རང་རིག་ཁྲོས་མའི་སྒྱུར་ལམ་གྱིས་གསལ་ཏེ་དེའི་མེད་ལ་
 རང་གི་ལུས་རོ་རུ་ལང་གིས་སོང་བས་ས་ཐོག་ཏུ་འབྱེལ་ཞིང་། རོ་དེ་ཡང་ཆོ་བ་སྒྲུམ་
 པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྲོན་གང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲོམ། །གཡས་ཉོན་མོངས་བདུད་བཅོམ་གྱི་
 གྲུག་གིས། །ཞེས་པས་ཁྲོས་མའི་ཕུག་གཡས་ན་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་རྫོངས་གསུམ་གྱི་རྟོག་ཆོགས་ཉོན་མོངས་པ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བཅོམ་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་གྱི་གྲུག་བཟུང་བ་དང་། །གཟུགས་ཡུང་པོའི་

བདུད་བཅོམ་ཐོད་པ་བྲེག་། །ཅེས་པས་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོས་མཚོན་པའི་བརྟེན་པ་
 མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ལ་འཛིན་ཞེན་མེད་པས་ན་ཡུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ནས་བམ་རེའི་ཐོད་པ་
 བྲེག་། གཡེན་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུ་ཐོགས་། ཅེས་པས་ཕྱག་གཡེན་ན་ལས་བྱེད་
 ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུ་འམ་ཐོད་པ་ཐོགས་ཏེ་ཞེས་། སྐབས་འདིར་ཐོད་པ་སྒྲིན་ནས་བསྐྱོམས་
 པ་དེ་པར་བཞག་ནས་ད་རེས་བྲེག་པ་དེ་ཉིད་ཚུར་ལེན་པ་ལྟ་བུར་བསམ་མི་དགོས་པར་
 ཁྱོས་མའི་ཕྱག་མཚན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ཐོད་པ་བྲེག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་ཀྱི་
 མི་མགོའི་སྐྱེད་པུ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁར་དཔལ་བ་རང་ལ་ཚུར་བསྟན་པའི་
 ཐོད་པ་དེ་ཉིད་བཞག་པར་བསམ་། རང་སྟོང་གསུམ་གང་བའི་བམ་རེ་དེ། །ཞེས་
 པས་། ཕྱག་གཡས་པའི་གྲི་གྲུག་གིས་བམ་རེ་དེ་ལིང་གིས་སྤངས་ཏེ་ཐོད་པའི་ནང་དུ་
 བཞག་། །སྟོང་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་གང་བའི་གཟུགས་ཡུང་གི་བམ་རེ་
 མཚོན་སྒྲིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟན་དུ་གྱུར་པ་དེ། ཨ་ཐུང་དང་རྟ་ཡིག་
 གིས་བདུད་རྩིར་བཅུ། །ཞེས་པས་། ཐོད་པའི་འོག་རྩ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་ཨ་ཐུང་
 དམར་པོ། དེ་ཡང་ཨ་ཐུང་ཞེས་པ་དབུ་ཅན་གྱི་ཨ་ཡིག་གི་སྤྲད་ཆ་བུར་གསུམ་གྱི་རྩེ་
 མོ་གྲེན་ལ་བསྟན་པ་དེ་འདྲ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐུང་གནས་པ་ལས་མེ་འབར་ཐོད་པ་
 གྲོས། རང་གི་བམ་རེ་དེ་སེ་རོ་རོ་ཞུ་ཞིང་ཁོལ་ནས་འབག་བཙོག་དང་རྟག་ཁྲག་ལ་
 སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དང་སྤྱིས་མའི་རྣམ་པས་ཕྱིར་ལུད།
 འཆི་བདག་གཤིན་ཇེའི་ཁར་སོང་བར་བསམ་པ་དང་། ཡང་སྤངས་པ་ཡར་འཕྱར་བ་དེ་
 ཐོད་པའི་སྟེང་ན་རྟ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་སྤྲད་བསྟན་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་པ་ལ་
 ཕོག་ནས་རྟ་ཡིག་གྲོས་ཏེ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་སྒྲིབ་ནས་མར་བབས་པས་། ཐོད་པའི་བདུད་
 རྩི་དང་གཉིས་མེད་དུ་འབྲས་གིང་མཐར་རྟ་ཡིག་ཀྱང་འོད་དུ་ལྷེམ་གྱིས་ཁྱེན་ནས་གཉིས་མེད་

དུ་ཐེམ་པར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། འབྲུག་གསུམ་གྱི་རུས་པས་སྦྱངས་སྤེལ་
 བསྐྱར། །ཞེས་པས་སྐྱུ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་
 རུས་པས་འདོད་དགུར་བསྐྱར་ནས་མཆོད་པའི་རྩལ་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་ཡང་ཨོ་
 གྱིས་ཁ་དོག་དྲི་རོལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། །ཞུ་ཡིས་གངས་མང་པོར་
 སྤེལ། རྩྱ་གིས་གང་ལ་གང་འདོད་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཆོད་རྩལ་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་བསྐྱར་ཏེ་
 ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་རྩི་འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ་
 ནས། **ཨོ་ཨུ་རྩྱ།** ཞེས་འབྲུག་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་
 ཟེན་གྱི་བར་དུ་དམིགས་པ་དང་སྒྲགས་ནས་འབྲུག་གསུམ་བརྗོད་དགོས། དེ་ནས་མཆོད་
 རྩལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིན་དུས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་དར་
 ཟབ་འཕོལ་བརྟེན་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་དུ། དྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་བླ་མ། འདི་དུས་
 སྐྱུ་མདོག་སྐྱུ་ག་ནེ་རུ་ཀའི་ཆས་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྒྲེལ། དེ་ཡང་ཞལ་གཅིག་ལྷག་
 གཉིས་སྐྱུན་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལྷག་གཡས་གསེར་གྱི་རྗེ་རྒྱལ་ཀར་གཏོད་པའི་
 རྩྱ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་སྤྱིང་དུ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གང་
 བའི་ཀ་པ་ལ་བསྐྱེད་པ། མཆོད་ཁུང་གཡོན་ན་ཁ་ཏྲུ་ཀ་འཆང་ཞིང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
 ཤམ་དང་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་གིས་སྦྱས་པ། དབུ་ལ་ཐོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྷུས་བརྒྱན་ཅིང་།
 ཞབས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རོལ་བའི་སྐྱབས་གྱིས་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་རྟེ་རུ་ཀའི་
 ཆས་ཅན། དེའི་སྤྱིང་གི་ཆ་ལ་བླ་མ། བར་གྱི་ཆ་ལ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས།
 ཐོད་པའི་ཁའི་ཐང་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྤྱིང་སྤྱིང་མའི་
 ཆོགས་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོད། དེའི་འོག་གི་ས་གཞིའི་
 སྤྱིང་དུ་བགོགས་རིགས་ལན་ཆགས་གྱི་མགོན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་

རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉི་ཐེང་ལ་རྩལ་འབྲིགས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་གང་བ་
ནས། སྤར་ཡང་ཕྱེ་ཅེས་གཟུང་འཛིན་ཐད་ཀར་གཅོད་པའི་ཕྱེ་སྤར་བསྐྱལ་ནས།
ཡར་མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཚོགས་ཚྲོགས་ནས་མཆོག་ཐུན་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །མར་འཁོར་བའི་མགོན་མཉེས་ལན་ཆགས་བྱང་། །ཟུང་པར་
དུ་གཞོད་བྱེད་བཞགས་རིགས་ཚིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་དཀར་འབྱེད་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཡར་མཆོད་ཡུལ་མགོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཞེས་པས་ཡར་མཆོད་
ཡུལ་གྱི་མགོན་ནི། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ཞུའི་མགོན་དང་། མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་
མགོན་གཉིས་ཡིན། དེ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་གྱི་སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷགས་རྗེ་རྗེའི་སྤྱུ་གུ་ཅན་གྱིས་བདུད་ཅིའི་བཅུད་བྱངས། ཡི་
དམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དྲུག་གི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷགས་ཕུག་མཆོན་སེ་སེའི་རྣམ་པ་
དང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚེས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་ལྷགས་ཉི་
ཐེང་གྱི་སྤྱུ་གུ་ཅན་གྱི་བྱངས་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་བཅུད་བྱངས་ཤིང་
གསེལ་བས་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེས་པ་བསྐྱང་ཞིང་གསེལ་བར་བསམ། ཚོགས་ཚྲོགས་ནས་
མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ཅེས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་གཉིས་ཚྲོགས། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་གཉིས་དག་དམ་
ཚོགས་ཉམ་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཐོབ་པར་བསམ། མཁའ་འགྲོ་ཚེས་སྦྱོང་སྦྱང་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེས་པ་
བསྐྱང་བས་དམ་ཚོས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱལ་པའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ནས་
མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསམ་མོ། །མར་
འཁོར་བའི་མགོན་མཉེས་ལན་ཆགས་བྱང་། །ཞེས་པས་དེ་ནས་རང་ཉིད་ཁྱོས་མར་

གསལ་བའི་ཕུག་གཡོན་པའི་ཐོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་གཏོར་བས་བདུད་ཅི་ཆར་བཞིན་
དུ་བབས་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་སྟེ་བདུད་ཅི་ཆར་
བཞིན་དུ་བབས་པའི་རྒྱུན་དེས་མར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་མགོན་དུ་གྱུར་པ་རིགས་
དུག་སྒྲིང་རྗེའི་མགོན་དང་། བྱུང་པར་དུ་གཞོད་བྱེད་བགོགས་རིགས་ཆོམ། །ཞེས་
པས་བྱུང་པར་དུ་བགོགས་རིགས་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགོན་རྣམས་ཆོམ་པར་གྱུར་བར་བསམ་
པ་དེ། འབྱེད་ལ་དཀར་འབྱེད་དམར་འབྱེད། བླ་འབྱེད་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་
འདི་དཀར་འབྱེད་ཡིན་པར་གསུངས། སྒྱིར་འདིའི་ལུས་སྒྱིན་འདི་ལ་དཀར་འབྱེད་བླ་
འབྱེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཡོད། **ནད་གདོན་དང་བར་ཆད་དབྱིངས་སུ་ཞི།** །ཞེས་
པས་བླ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། ཡང་བདུད་ཅི་ཁོལ་བའི་རྒྱུངས་པ་དེ་ལས་མེ་ཏྲག་
དང་བདུག་སྒྲོས་མར་མེ་དང་བྲི་ཆབ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྒྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
སྒྲོས་ནས་ཡར་མགོན་ལ་མཆོད་པས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་རྗེགས་
སྒྲིབ་པ་དག ཡང་མར་མགོན་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་གང་ལ་ཅི་འདོད་ཀྱི་ཡོ་བྱེད་ཆར་
བཞིན་དུ་ཕབ་པས་དེ་ལ་རང་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་པས་ལན་ཆགས་འཁོར། འུ་ལོན་
སོད། ག་འཁོན་སྤངས། ནད་གདོན་དང་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག མགོན་དེ་
རྣམས་ཐམས་ཅད་ངོམས་ཤིང་ཆོམས། རིགས་དུག་སོ་སོའི་ལས་སྤྲོད་སྤྱག་བསྐྱེད་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས། ཐོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་
གཟིགས་དང་མོ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་དེ་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བའི་མིང་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་དོང་ནས་སྤྱགས་པར་བསམ་པ་དེ་བླ་འབྱེད་ཡིན་
གསུངས། དེ་ཡིས་དམ་ཆོས་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི། **རྒྱུན་དང་དང་བདག་འཛིན་དུ་ལ་དུ་བསྐྱེད།** །ཅེས་པས་རྒྱུན་དང་

གོ་གསུང་སྤྱི་འཆར་བ་དང་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གཡུལ་ནས་སྤྱང་སྟེ་
ཐལ་བ་རྩལ་ཐུན་བཞིན་དུ་བརྒྱུག། **མཐར་མཆོད་བྱ་དང་མཆོད་ཡུལ་མ་ལུས་**
ཀུན། གཤིས་ཇོགས་པ་ཆེན་པོར་མ་བཅོས་ཏུ། ཞེས་གསུངས་པས་མཐར་ཐུན་
བསྟུ་བའི་གནས་སྐབས་ན། མཆོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བདུན་ཅི་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་
དང་། མཆོད་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད། མཆོད་པའི་ཡུལ་
ཡར་མར་གྱི་མགོན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཤིས་ཇོགས་པ་ཆེན་པོར་མ་
བཅོས་ཏུ། ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གཤིས་སྤྱི་མེད་སྤྱོད་པ་ཀུན་དང་
བྲལ་བ། རང་བཞིན་འགགས་མེད་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་མ་འདྲེས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ།
ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་གི་རིག་པ་མི་གནས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་
ལུགས་རྣལ་མ་མ་བཅོས་པའི་གྲོང་དུ་ཏུ། ཞེས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་རེད། སྤྱིར་ན་གཅོད་ཟེར་བ་འདི་མ་རིག་འབྲུལ་སྤྱང་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
གཅོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉན་ས་རི་ཁྲོད་འགྲིམ་པ་སྤྱི་ཡི་གཅོད། ལུང་པོ་
གཟན་དུ་བསྐྱར་བ་ནང་གི་གཅོད། ཉག་གཅིག་རྩ་བ་ནས་གཅོད་པ་དོན་གྱི་
གཅོད། གཅོད་དེ་གསུམ་དང་ལྷན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་
པས། དེ་གསུམ་དང་ལྷན་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གི་མིང་ཡོད་གསུངས། དེ་ཡང་
ནང་བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་རང་བྱུང་ས་ནས་མཆོད་ན། འདྲེ་སྤྱི་ན་ཡོད་སྤྱང་ཤར་ན་རང་
གི་སྤྱང་བ་འདྲེ་རུ་ཤར་ནས་འདྲེ་གཅིག་གིས་མི་ཆོད་མང་པོ་ཡོད་པ་བྲག་སྤིན་མོས་རྗེ་མི་
ལ་ལ་ཞུས་པ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། འདྲེ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བར་མ་ཤེས་
ན། འདྲེ་འདྲེ་རུ་བཟུང་ན་གཞོད་པ་ཡིན། འདྲེ་སེམས་སུ་ཤེས་ན་གྲོལ་བ་
ཡིན། འདྲེ་སྤྱིང་པར་རྟོགས་ན་ཆོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞོན་གཞོད་སྤྱིན་

ཕོ་མོའི་སྤྲོད་བ་འདི། །མ་བརྟགས་དུས་ན་བདུད་ཡིན་ཏེ། །ཐོ་འཚམ་བར་དུ་གཙོད་
པར་བྱེད། །རྟོགས་ན་བདུད་ཀྱང་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་
ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
དང་མ་བྲལ་ཞིང་། །རང་གཅེས་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་གྱི་ཚ་བ་བཅད་ནས་གཙད་བྱ་
གཙོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་གྲོལ་དུ་བརྟལ་ནས་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་ཆོད་ཆོད་
མདོན་དུ་གྱུར་ན་གཙོད་ཡང་དག་ཡིན་ནི་ཞེས་བསྟོན་བཅས་གྲོལ་ལོ།

རྩྱུ ཉན་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ཁྲིམ་ཆོས་སྒྲུབ་ཞལ་གདམས།

ཡང་རང་ཅག་སོ་སའི་སྤྱོད་པའི་ཉན་མེད་ས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས། མ་རིག་པའི་
གདོན་གྱིས་བཟུང་། མྱོང་ས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་སོང་བའི་ཉམས་ཆུང་སྒོ་སྟོབས་
མེད་པ། གོམས་འདྲིས་དང་བྱང་ཆ་ཆེ་ས་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་
དང་། དེའི་བག་ཆགས་ངན་པའི་ཉར་ལེན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་གནས་ངན་ལེན་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཤོར་ནས། ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགོ་མི་ཤེས།
གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲིམ་མཁན་རྟེན་དཀར་ཞིང་ཉག་ཤ། ལྷན་པའི་སྒོ་སྟོབས་ལམ་དུ་
ཆུ་སྒྲ་གར་བྲིད་ཡིན་ཏེ། ཆུ་སྒྲ་ཁ་ཐུར་དུ་འཁོར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་བདེ་བ་ལྟར་མར་བྲིད་
མཁན་ཞིག་ཡོད་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུག་སྟོབས། ལས་བྱ་བ་ཐུར་ལ་
འགོ་དུས། རྒྱུན་ངན་པ་མ་བོས་རང་འཁོར་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡར་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་
ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལ་བྲིད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དེའི་
རྗེས་ལ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་མིག་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་དཀར་བ་རེད། དེ་ནི་ལེགས་པོ་
དང་ཡ་རབས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། སྒོ་རྒྱུང་འཁོར་བའི་
སེམས་ཅན་ང་རང་ཆོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོས་བཤད་དུས། དང་པོ་འགོ་ནས་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་ཆོས་བསྐྱབ་
དགོས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ནས། བཤད་མཁན་ལ་དེ་ཁ་བྱང་ཐོབ་ཡོད་ལ། ཉན་
མཁན་ལ་ཡང་དེ་ན་འཇག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ངོ་མའི་ལག་ལེན།
གཙུག་ཕྱར་ཅ། ལྷ་ཐག་སྒྲ་ཙུ་ལ་གཏུག་ན་གཞན་དོན་པར་ཞོག་ རང་དོན་ཞིག་

ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ས་ཚོད་ལ་རང་གཞན་བཤད་མཁན་ཉན་མཁན་ཚང་མ་སླེབ་ཡོད་ན།
དན་ཅིང་རང་ཚོ་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མདོག་བསྟན་པས་ལོ་མ་སོང་། མིན་ཡང་ཡིན་
མདོག་བྱེད་ས་ཡོད་མ་ཐལ། ལོ་དང་ལྷ་བ་འདིར་སྤང་འབྲུ་བོ་དེ་མ་རུབ་པའི་ཚོ་ལ་
སྤུས་སྤུ་ལ་ཅི་བཤད་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདི་གི་སེའི་སྤང་གི་རྟ་རྟུག་ཅིག་ཡིན་པས།
སང་ཉིན་དང་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔོན་ལ་གང་འོང་སྤུས་ཤེས་ཏེ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས།
ཆོ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་དང་འབྲ། །མཛའ་བཤེས་གཉེན་འདུན་ཚོང་འདུས་མགོན་
པོ་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུ་འབྲས་བདེན་རྩུན་གྱི་རྒྱུ་ལུང་འཐེན་སར་ཐུག་
དུས། མིན་ཡང་ཡིན་མདོག་གིས་རྩུགས་ཤིག་བཏོད་པ་རྒྱུང་པས་ཤེས་ས་དང་
གསལ་ས་ལ་ཐུག་པ་རེད། དེ་ཡང་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་འབྲུ་བོར་ཚོ་བརྒྱ་ལམ་རེས་
འགའི་དུས་ཐུང་རེ་ལ་ཐུག་ནས་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་གྱི་ཁ་བརྟེན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་དང་
ཁེལ་བ་འདི་ལ། དོན་མེད་གྱི་ཁ་བརྟེན་བྱེད་ལོང་མི་འདུག དེ་ཡིན་ན་མགོ་རྒྱ་གར་
སྤྲད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བསྐྱབ་དུས་དམ་པ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་ཚང་དགོས། དེ་མ་ཚང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གལ་དུ་མི་འགོ་ ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མ་ཞུགས་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཅིག་ཞུགས་ཚར་དུས་
དམ་པ་གསུམ་དང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་འབྲེལ་དགོས། དེ་དང་མ་འབྲེལ་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ། རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མི་
འགྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སྒྲིམ་ཁ་
བཤད་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཆོ་འདིའི་པ་མ་དང་འབྲུ་བའི་སྒྲོ་ཞིག སེམས་ཅན་འབྲུ་དང་རྟ་
ཐོག་པར་ཞོག་གོང་རོགས་བྱིམ་མཆོས་སོགས་རིགས་མཐུན་གྱི་མི་ལ་ཡང་བཞག་མི་ཐུབ།
དེ་མ་ཐུབ་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་

བོ་མ་དགོས་འབྲིང་པོ། འབྲིང་བོ་མ་དགོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན། རང་
 གི་ཤ་ཉེ་རིང་། བུ་ཚ་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཚ་སླིང་རྩེ་བ་ཙམ་ནི་ངོ་མས་བཤད་ན་སླིང་རྩེ་ཅི་ཡང་
 མིན་ཏེ། ཆགས་ཞེན་དང་འབྲེལ་བའི་གཅེས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེ་མི་མ་
 དགོས་གཙན་གཟན་སྟག་མོ་དང་ལ་ཁའི་རི་སྒྱུང་ཚོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།
 དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད། སྒྲོན་འདི་ན་ཤ་མི་ཉེ་རུས་མི་མཐུན་པའི་ནད་པ་ཉམ་
 ཐག་ བླ་ཆས་བདག་མེད། དབུལ་པོ་མགོན་བྲལ། དུ་ཕྱག་ཉམ་རྒྱུང་སོགས་
 སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ནས་ཤི་ན་ཤི་མ་བྱུབ། གསོན་ཡང་གསོན་མ་བྱུབ་པ་ཞིག་
 ཡོད་ན། དེ་ལ་སླིང་རྩེ་ཞིག་སྦྱེས་ན་དེའི་མིང་ལ་སླིང་རྩེ་ཟེར་དགོས། སླིང་རྩེའི་ས་
 བོན་ཞིག་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཏུགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟུན་ན་ཡོད་པའི་ཉམ་ཐག་འདིས་ལས་
 མ་དག་པ་ཞིག་བསམས་པ་སྒྲོན་ལ་སོང་ནས། འབྲས་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲིན་པ་ཡིན་
 བ། ད་རེས་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྤྱིང་ནས་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིང་སྤྱིང་འཛུལ་སྤྱིང་ལས་གྱིས་པ་འདི་
 རས་ལས་དག་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ཁོ་ལ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་མཐའ་
 ལ་སྟག་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་གསར་དུ་བསམས་པ་བཞིན་པ་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིང་རྒྱུར་
 བསམ་སྒྲོ་ཙམ་ཡང་མ་འཁོར་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་ཅི་ལྟར་མེད། འདིའི་སྤྱིང་
 རྒྱ་བོ་དེ་ཙམ་སྟག་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་སོགས་ངན་སོང་གི་སྟག་བསྐྱལ་
 དང་བསྐྱར་ན་སྟག་བསྐྱལ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་བས་ང་ཚོས་བསམས་པ་བཞིན་
 པའི་ལས་སྟོག་བཅད་པ་གཅིག་དུའི་ལས་དེས་དཔྱལ་བའི་སྟག་བསྐྱལ་ཅི་ཙམ་སྤྱིང་
 དགོས། སྤྱིང་ཡུན་ཅི་ཙམ་རིང་། དུས་བསྐྱལ་ཆེན་མང་པོའི་དུས་ཡུན་སྟོར་གཅིག་
 ཟད་ནས་ལས་སྤྱིང་སྟོབས་གྱིས་ཟད་པའི་དུས་ཤིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 དབང་གིས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་སྟོག་གཅོད་པའི་ལས་སྟོག་ལན་ལྔ་བརྒྱ་འཛུལ་དགོས།

མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ། རྩུན། སྤུམ། ཆོག་རྩུབ། ངག་འབྲུལ།
བརྒྱབ་སེམས། གཞོད་སེམས་སོགས་དེ་ཆོའི་ལས་ནི་བགྲང་གིས་མི་ལང་། ད་
དུང་དེ་རྣམས་སྤྲིག་ཆེན་རང་མིན་ཏེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དང་ཆོས་
དང་སྒྲུ་མ་ལ་ལོག་ལྟ་བུ་དང་མཁན་དེ་ཆོ་མནར་མེད་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སྦྱེ་རྒྱུ་ནི། ཐོད་པར་
ཐེལ་ཆོ་བརྒྱབ་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
ན། སེམས་ཅན་མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ལ་ཤ་ཚ་སྤྲིང་རྩི་མི་སྦྱེ་བ་མེད་དོན་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་
ཡིན་པ་གནས་ལུགས་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད། ང་ཆོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་
འདི་བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་འདྲ་ཞིང་། ད་དུང་བྱིས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱིས་པ་བསམ་
མེད། མི་ཉ་ཅང་ངན། བྲེལ་ཉ་ཅང་མེད་པ། སྒོ་སྒྲ་ཉ་ཅང་ཐུང་བས་ལུས་ཤ་
ཁྲག་མཆེད་པའི་ཕ་མ་བྲིན་ཆེན་འགའ་རེ་གི་མེད་ཀྱང་ལུས་འབྱུང་བཞི་རྒྱས་ནས་རྒྱུད་པར་
ཐུག་ ལུས་ཀྱི་སྦྱོབས་ཉམས། སེམས་ཀྱི་ཤེད་ཉམས་པས་དགོང་ཕྱི་དྲོའི་ལ་འགོའི་
ཉི་མ་ལྟ་བུ་གི་བ་བསྐྱུག་ནས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདྲ། ཤི་ཆར་ཞིང་གི་རན་ཁར་གི་
མིག་གསོན་ལ་བལྟས། ལུས་ཀྱི་མི་ལ་སེམས་འཕྲེང་བཞིན་ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན་ལ་བྱིན་
པ་ཡིན་རུང་འདྲ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིད་སྦྱུག་ལ་བསམ་སྒྲོ་མ་བཏང་བར་ལོ་རེ་སོང་ནས་རྩི་
བརྩེད་རྩི་བརྩེད། རང་ཁ་ཁ་སོ་སོ་ལ་མི་ལོ་མི་ཉན་པར་སྤྲོད་པ་འདི་དངོས་གནས་
བཤད་ན། དུད་འགྲོ་འགའ་རེ་ལས་སྦྱུག་པ་ཡིན། ང་ཆོས་བྱམས་པ་ཚད་མེད་
སྐུ་བས་བཤད་པ་ལྟར། དུད་འགྲོ་རྩི་མོང་གི་སྦྱ་གུ་ཐོར་བའམ་གི་ན། ཆོ་གང་ཐོར་
སྦྱག་བསོག་སྦྱེ་སྦྱག་ཁོ་ནའི་ངང་ནས་འཆི་རུ་འཇུག་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བྱ་བྲུང་བྲུང་
དེ་ཆོའི་རོགས་པ་བསད་ཤོར་དུས་ལོ་ནས་ལོའི་བར་གཅིག་པུར་སྦྱག་བསོག་རབས་ཡོད།
དེ་ཆོ་དུད་འགྲོ་ཡིན་པས་སྦྱག་བསོག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆོས་བསྐྱུབ་མི་

ཤེས། འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་དང་རང་ཚོ་དྲུག་འགྲོ་དེ་ཚོ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་གི་བསམ་རྒྱ།
 དཔེ་དམ་པའི་ལྷ་ཚོས་བསྐྱབ་ན་ཕན་ཐོགས་པ་གོ་བཞིན་ཤེས་བཞིན། བརྒྱ་ལན་རེ་མ་
 གཏོགས་མི་གོ་རྒྱུའི་ཚོས་བྲིད་དང་བྲིས་ལས་ཙག་ཙག་རྣམ་བཞེ་བར་བྱེད། བྲིས་པ་
 མ། བུ་ཚ་རྒྱུད། སྤྱན་ཤེ། མིང་སྲིང་ཚ་ཞང་གིས་འབྲེལ་བའི་སྤྲིང་དམར་
 ཙན་ཤི་སོང་བ་དེ་ཚོའི་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་བག་ཆགས་ངན་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ཤི་བ་ཡིན་
 ལ། ཤི་ཁར་སློན་ལམ་ལེགས་པེ་རེ་ཐེབས་པའང་དགའ་བ་རེད། དེ་ཚོས་ད་ལྟ་
 ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་རེ་སྤྱིང་བཞིན་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་
 ས་མེད། ད་ཙམ་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་ནས་རེ་བ་དང་དྲུང་བ་གསོན་གྲང་དང་ཁམས་ན་ཡོད་
 པ་དང་ཚོ་ལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ན། ང་ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲེ་ཞིག་མ་འཁོར་ན་ཅི་འདྲ་
 ཡིན། ཡང་སྤྲིག་པ་དེ་ཙམ་མ་ཆེ། དགེ་བའི་ར་མདས་ཟིན། བྱེད་པར་དུ་
 བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ལམ་རེ་བསྟན་པའི་ལམ་སྤྱོད་ན་སོང་ལས་བསྐྱོག་སྤུང་ཡོད་ན།
 མི་ལུས་རེ་ལོན་ཡོད་ན་མི་ཤེས་མོད། དེར་གསོན་འདི་དོགས་ལ་ཡོད་སྐབས་དང་དང་
 ཁོ། དགྲ་དང་གཉེན་བསམ་ནས་ཆགས་སྤྱང་ཁོ་ནའི་དགའ་སྤྱག་གིས་འབྲེལ་ཚབས་
 ཆེ་བ་ཡིན་ན་མི་ལུས་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ལན་ཆགས་ཀྱིས་མི་དགའ་ས་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་
 ཡོད་ཤས་ཆེ་བས། ང་ཚོས་ད་དྲུང་ཁོང་ཚང་གི་བུ་རེད་བསམ་ནས་དགྲ་དུ་བཟུང་ན་
 དགྲ་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་སུས་འབྱེད་ཀྱས། ང་ཚོ་མི་རྣམས་སྐད་ཆ་བཤད་ཤེས་དང་མི་
 ཤེས་ཙམ་ལས་དོན་དུ་ནགས་ཀྱི་མི་རྒྱོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་པ་མ་གཉིས་ཤེས་
 དེས། ཨ་ཡེས་དང་ཨ་སྲུ་གཉིས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གྱིས་ཤེས་མོད། ཡང་ཡེས་དང་
 ཡང་སྲུ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་དོ་སྤྱང་བྱེད་མ་སྤྱིང་བའི་མི་མང་པོ་ཡོད་རྒྱུ་རེད་བསམ།
 དེ་ཡན་ཀྱི་མི་རབས་རྣམས་བཤད་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི། རོ་མ་བཤད་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཤིག་

ཁྱེད་ལས་མཆོད་འོང་བ་ཡིན་པས་ཕ་མ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་དེད་ན་འཁོར་བའི་
 ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་དེད་སོང་ན་ཡང་ངོ་མས་བཤད་ན་ཆོ་འདིའི་ཉེ་རིང་དང་འབྲ།
 འདད་དེ་ལྟར་བརྒྱབ་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མི་གོ་རྒྱུ་ཞིག་མིན་ཏེ་
 རང་ཐོག་དུ་གྲངས་ན་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམས་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཤིག་ཨོ་སྐྱེ་བལྟ་རྒྱུ་དང་
 བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ཡར་ན་འཕར་དུ་བཅུག་
 སྤྱིང་བསྐྱོད་ནས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་ཅོམ་ལ་སྤྱད་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིང་རྗེ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་
 བསྐྱེད་མི་ལོ་སྟེ། ནས་མེད་ན་རྩ་མ་པ་འཐག་ཐབས་མེད་པ་དང་གཅིག་ཡིན།
 ཆོས་པ་ཡིན་དང་མིན་གྱི་ཚད་གཞི་དད་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་རྒྱུ་རེད། དད་
 དང་སྤྱིང་རྗེ་རྗེ་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་སོང་ན་ཆོས་ཁུས་པ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པ་
 ཡིན། དད་དང་སྤྱིང་རྗེའི་ཐད་ནས་སོར་གང་ཡང་འཕར་རྒྱུ་མེད་པར། ཤིང་མདའ་
 སྒྲོ་མེད་ནགས་སུ་འཕར་པ་འབྲ་ཞིག་གིས་གར་སོང་གར་བརྒྱབ་གཉིས་ཀ་མེད་ན།
 ཆོས་ཁུས་ནས་གར་སོང་འདིར་བརྒྱབ་མེད་པ་ཡིན། ད་དུང་སྐྱེ་བ་མང་པོར་མི་ཐར་བ་
 མ་ཟད་ལུས་ངན་མི་ལེན་པའི་ཁག་ཐེག་མེད། འདི་ནས་ངས་དད་པ་ཟེར་འདུག་རྒྱུ་དེ་
 ང་ཅན་པོ་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་མིན། གཙོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
 འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད།
 བྱམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱན་དེ་དང་བྲལ་མེད་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་བོན་ཞིག་བཏབ་
 ན་སྐྱུ་གུ་ལྔ་རྒྱུ་ཆུང་ཞིག་འབྲུངས་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་དུས་སུ་དད་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་གི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས། རང་དོན་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཕན་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་ཤིང་།

ས་ལམ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐབས་པ་ཡིན།
 རྣམ་ཡང་རྒྱུན་དུ་རྩོམ་ཉམས་འཛིན་སྐབས་འདི་བཤད་བཞིན་ཡོད་དེ་གནད་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཡིན། བློ་ཐོག་གི་སྒྲ་མ་མན་ཆད། སྤེལ་ནས་གི་ཨ་ཡེས་དང་ཨ་མེ་
 རྒྱུ་མོའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་རེ་ཨེ་བྱེད་ལྟོས། ཐར་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མེ་ཞིག་བྱེད་འོང་
 དུས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དག་འོང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཤིག་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ནས་མ་
 ཉམས་ཤིང་མ་བཟེད་ན་ལས་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དཔྱལ་བར་སྤྱོད་གོས་ཐུག་རུང་།
 ཡུན་རིང་ཐུག་བསྐྱེད་མྱོང་མི་དགོས་པར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཁྱོགས་
 ཐུར་དུ་ཐར་ཐུབ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེས་བྱེད་ན་ལོ་སྤྱོད་ལོན་པའི་ཐུན་པ་དེ་མར་
 མེས་སྐད་ཅིག་ལ་སེལ་བ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཡོད། དེ་མིན་ངེས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་མེད། སྤྱོད་
 རྒྱུ་སེམས་མེད་ཅིང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མ་བྱོན་གསེར་བྲི་སེར་པོ་
 ཐུམ་བཙེགས་ཀྱིས་མ་ཆད་པར། གདུགས་དར་ཆོན་སྒྲ་ལྔ་དགུ་བཙེགས་ཀྱི་འོག་ནས་
 འབྱོར་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་མེད་
 སྤྱོད་མེད་མེད་ཉི་ཆོ་བའི་དཔྱལ་བར་དངོས་སུ་མ་སྤྱོད་གོང་བཞུགས་དགོས་ཐུག་པ་ཅན་
 ཡིན། ཡང་དཔེ་ཆ་སྤྱོད་གཉེར་གྱི་ཐད་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་པོ་ལ་ཆེ་ཆོད་རྒྱུ་
 དམན་གྱིས་སྤྱང་བཙོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་གོ་ལ་མེད་ན་
 ཕན་ཐོགས་མེད། གཞན་ཆོ་ག་ལས་འགྲིག་བཅའ་ཐུག་ལེན་གྱི་ཐད་ནས།
 དབྱངས་འདོན་ལྟ། འཆམ་གར་སྐབས་རྒྱུད་པ་ཅི་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་དེ།
 རྒྱ་བ་སྤྱི་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཟེར་བ་དེ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདེངས་ཤིག་ཡོད་
 དགོས་པས་ཐར་བའི་ལམ་སྤྱོད་ཞིག་དོན་གྱི་སྤྱོད་ནས་མ་བྱེད་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀ་ཞིག་
 ཤེས་ནས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན་དགོས་སྤྱོད་ལེགས་སྐར་ལྟ་བུ་

ཡིན། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཆོད་ཡོད་ཀྱི་ནང་ནས་གཏམ་ཆོད་མེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་
 ཐང་ཡང་། འཛམ་བག་མེད་པ་ནང་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རང་དཔེ་རོགས་ལ་བཀའ་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་རེད། སྤྱིང་རྩེ་ལྷན་སྤྱིར་བྱམས་སྤྱིར་དང་། །སེམས་དག་བ་ལ་ཉེས་
 པ་མེད། །ཅེས་སྒྲུམ་པ་ཉི་ལུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཡང་འགའ་རེ་ཕོ་
 སར་མོ་སར་ཡིན་པས་ཉི་མ་ཆ་རེ་ལ་སྤང་བ་ཨ་སྒྲོན་དགའ་ལས་མཐོའི་དུས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་
 མེད་སྤང་གར་ཡང་། ཨ་ཡེས་ཨ་སྒྲེ་རྒྱ་རྒྱས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་དེ་བརྒྱུད་ནས་
 འོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱས་ནས་རྒྱར་ལོང་གར་ན་དེ་སྒྲོན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་
 རིང་ལོ་བརྒྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིན་ཡོད་མོད། འགའ་རེ་ལུས་ན་གཞོན་གྱི་ལང་ཆོམ་ཡལ།
 དགའ་ལོང་སྤྱིད་ལོང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པ་ཐེབས་བས། རྒྱེ་
 ཐེད་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་དོ་སྤྲོམ་ཚུགས་ཀྱི་ཁར་བཞག་སྟེ་རོ་ཟེར་རྒྱ་རེད། ཁྱི་
 དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ཟས་སུ་གྱུར་དུས། མིག་བྲ་རྒྱུད་གི་མཛེས་མདངས་ཤོར། སོ་
 སུམ་ཅུའི་དུང་སྤང་འཕྱོར། སྒྲ་ལོ་རྒྱུད་གིས་སྤྱར། ལུས་ཤི་བྲག་འབྱུང་བ་ཞིའི་ཕག་
 ཏུ་ཞན་ནས་མིང་ནས་མི་བཟུང་བར་མ་ཁི་འདོན་སར་ཐུག་པ་དེ་འདྲ་ན་མ་འོང་ཅི་ཤེས་ཏེ་དེ་
 འདྲ་ན་མ་ཐོག་ཏུ་སྒྲེབ་མི་ཤེས། ཟུར་གཡས་གཡོན་ལ་རང་ལྟ་རོགས་ལྟ་བུས་ན་ཆང་
 མ་རྒྱས་ནས་ཤི་བ་ཁོ་ན་མིན་ལ། མི་མི་ཤི་སྤྱོད་ས་གང་ན་ཡོད་དེ། རྒྱེ་བ་ཡོད་ན་
 འཆི་བ་ལོས་ཡོད། མི་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་གི་ཆོ། སྐར་མ་ཞིག་ལ་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་
 ཡིན། ཡང་མི་ཤི་བ་འདྲ་ཡང་ཤི་ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ། འགའ་རེ་རྒྱུད་ནས་ཆོས་ལ་
 མོས། ཉོན་མོངས་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བས་ལྟ་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་ཆེ་བ།
 ལས་མི་དག་བ་ལ་དུག་བཞིན་དུ་འཛམ་མཁན་ཡང་ཡོད་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གང་ཟག་
 དེས་ཆོས་ངོ་མའི་གནད་ཅིག་ཤེས་ན། དེ་འདྲ་དེ་ཤི་བ་མ་ཡིན་འཕྱར་བ་ཡིན།

དཔལ་འབྱོར་ལྡན་པའི་མི་ལུས་ཤིག་སྤངས་པ་ལ་སྤྲོད་པོ་ལོན་པ་ཡིན། ཡང་མི་འགའ་
རེ་དེ་ལྟར་མིན་པར། ལོ་རྒྱུད་བ་བརྒྱ་བརྒྱ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་མཐོན་དམའ་རྒྱ་མེད་
སྤང་ཤར། བརྒྱག་ན་ལྷོག་རྒྱ་མེད་སྤང་ཤར། ལ་གྲེན་ལ་འགོས་པས་སྤར་དུ་
འབབ་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏན་ནས་མ་བཏང་བར། ལས་མི་དགོས་ས་ནས་འདི་མ་
བསམ་གསལ་བསམ་པ་མེད་པ། རྩོམ་མོ་མཚོ་ཞབས་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་འཕང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་
དམུལ་བའི་རྒྱ་རང་གིས་བསྐྱབ་ན་སྤྱུག་འབྱོད་པ་ལྷག་པར་དེ་དུས་ཆེ་བ་རེད། དེ་ནས་
ཤ་ཤས་ཤིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་གསེན་འདི་དོགས་ཀྱིས་ད་སོང་ད་སོང་། ཆོ་ཕྱི་མས་ད་
ཤོག་དང་ད་ཤོག་ཟེར་སར་སྤྱུག་པ་ཡིན། བསྐྱད་ཀྱང་སྤྲོད་སྤང་མེད་དེ་ལུས་ཤས་ནས་
འབྱུང་བ་སྤྲོགས་དུས་དབང་པོ་ནམ་ལུང་ལུས་པ་ཤོར། ཕྱི་ལུས་པོ་ཤས་ཞོར་ནང་
སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་པ་ཇེ་རྒྱུད་དུ་སོང་། ཕྱིའི་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྲོད་སྤར་བཞིན་ཡོད་
རུང་དེ་ལ་སྤྱད་པའི་རུས་པ་རང་ཉིད་ལ་མེད་པ་དཔེར་ན། བཅའ་ལག་རྒྱུད་པ་དང་
འཕྲུལ་ཆས་ཟད་པོ་ཆོ་དང་འདྲ་སྟེ། ག་ས་གང་ནས་གནད་དོན་ཞིག་བྱད། འགྲོ་
འདུག་ཉལ་འཆག་གང་བྱས་ཀྱང་། ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་མི་བདེ་བའི་
སྐབས་དེར། ལོ་རྒྱུད་དེ་ཆོས་གཙོས་ཤིང་སྤང་སྤར་འདི་མེད་ན་དགའ་ཞེས་ཁ་ཡིས་
རྩུང་མ་སྤྲོས་མོད། དབང་མི་ལག་ ཅོ་ཏོ་ཤིང་ལག་ཏུ་ཤོར་ཆར་དུས་མི་ཡིས་
བརྟམས་བཙོས་སྤྲོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པ་བཤད་ཀྱང་མི་ཆར་བ་
ཞིག་ཡོད། སྐབས་དེར་སྤྲོ་གཏན་ས་ཞེ་འབྲིས་ཐར་བའི་ལམ་སྟེ་ཞིག་ཟིན་ཡོད་ན་དུས་
དེར་ན་དགའ་ཤི་སྤྲོད་ཡིན། དེ་མིན་ན་མ་ཁི་བྱེ་བ་ཙམ་རེ་འདོན་སྤྲོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
སེམས་ལ་གང་ཤར་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་སྟུས་ཤེས། འོད་མཚན་འབྲུམ་གཙིག་གཉིས་
རེ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྲལ་སོད་ཙམ་དུ་བགྱང་ཡོད་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྐྱོ་སྤྲོད་ཀྱིས་

ལེགས་པོ་ཞིག་ཟིན་ཨེ་ཡོད། སྤྱིར་བཏེན་བཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་བཞི་མ་གཏོགས་སྐྱེ་བ་མི་
 དགོས་ལ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་བསྐྱེད་ན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཡང་བཏེན་བཅན་ལ་སྐྱེ་བ་ཐུབ་པེས་ཀྱང་།
 རྒྱ་བཞི་པོ་རྣམ་དག་ཅིག་འགྲུབ་མེད་ན་མིག་བཙུམ་མ་ཐག་རྒྱལ་སྐྱེས་བརྒྱུད་དང་མགོན་
 པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བསུ་མ་བྱེད་པ་མིག་ལམ་དུ་འཆར་དགའ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུས་
 ན་ལེ་ཆེ་རུང་། སྐྱེས་པོ་མོ། སྐྱེ་སེར་སུ་ཡིན་ཡང་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་ཅིག་ཨེ་ཟིན་
 བཟླ་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་མི་གོ་བཅན་ལ་ཆོག་གཅིག་ །ཏྲ་
 གོམ་པ་ཅན་ལ་ལྷག་གཅིག་གིས་ཆོག་པས་མདོར་ན་ཐར་བའི་ལམ་སྟེ་ཟིན་ཡོད་སྟེ་མ་པ་
 ཞིག་མེད་ན། ཅི་བཤད་ཀྱང་མགོ་འཁོར་ནས་རྒྱུག་འདུག་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ད་
 སྒྲིལ་འབྲེལ་བ་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་འབྱུངས་པ་ཡིན། ཆོས་དར་ས་
 ལ་སྐྱེས་སྤྱིང་མོད། རང་ཉིད་ལ་མིག་མེད་ན་འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་ཡང་སྐྱེར་ཐད་
 ནས་མུན་པའི་སྒྲིག་ལ་འབྱུངས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན། ལམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོག་ ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་ས་ལམ་བཟོད་ཐབས་ལ། གཞི་བཏེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལམ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་བསྐྱེད་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
 བརྟེས་དགོས་ན། བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། རྩོ་
 གྲུབ་ཆེན་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མས་འདི་ལྟར་གསུང་སྟེ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་དེས་
 འབྱུང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམས། །རྩ་བ་མེད་པས་ཡལ་གཅི་ལས་སྐྱེས། །ལམ་གྱི་
 སླིང་པོ་མཐར་བུལ་སླིང་པོ་སྐྱེངས། །སླིང་པོ་མེད་པས་ཡལ་གཅི་ལ་རུང་། །ལམ་
 གྱི་མཐར་བུག་འོད་གསལ་རྫོགས་ཆེན་འཛོལ། །མཐར་བུག་མ་རྟེན་རང་ལམ་ཉི་ཆོ་
 བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོན་དང་འཇུག་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་འཇུག་གི་བྱང་སེམས་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། དབྱེ་ན་ཚད་མེད་རྣམ་བཞི། བསྐྱུས་ན་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ།
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་དང་འབྲལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིང་རྩེ་
དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
མདོར་བསྐྱུས་ན། །བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སྐྱུག་ཡོད་པས། །བསམ་པ་བཟང་ན་
ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན། །ཐམས་ཅད་
བསམ་པ་དག་ལ་རག་ལས་པས། །རྟག་པར་བསམ་པ་བཟང་ལ་འབད་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལ་ལ་ཚིག་མང་དོན་རྒྱུད་ཞིང་། འགའ་རེ་ཚིག་
ཉུང་དོན་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཤད་དེ། ཤིན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ།
ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་སྒྲོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ས་ཆ་འདིའི་མི་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཞུས་ཏེ་བསམ་པ་བཟང་ཅན་གྱི་སྐྱུང་སོང་ན། སྤྱིང་རྩེའི་
སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕན་སེམས་ཅན་པོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་དགོ་བསྟེན། མོ་
ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་མོ་རུ་གྱུར་དུས། བད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དགྲ་པོ་རང་ཁྱེད་ས་ནས་
འདུལ་སྐྱབ་ན་ཕྱིའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་པོ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འདུལ་སྐྱབ་སོང་བ་ཡིན།
གལ་ཏེ་དགྲ་ཇག་ཚོས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱག་མི་དགོས་ཏེ་ལྟ་དང་སྐྱུང་མས་
སྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་སྤྱོད་ཚོས་མཐུན་ཀྱི་སྐྱུང་མ་ཡིན་པས་གནོད་པ་རང་ལྷགས་
ཀྱིས་བསྐྱོག་འགོ། དེ་ལྟར་མི་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རྩེ་ཕན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་
དང་ལྡན་པས་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་ན། དེ་མི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལྟ་ཡུལ་ཡིན་ལ་ལྟ་
ཡུལ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་དག་ཞིང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འོང་བར་བསམ་པ་ལྟག་བསམ་

མ་དག་ཕྱོགས་དང་རིས་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱས་པ་དང་སྒོ་ན་ལམ་མཉམ་དུ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་མངོན་དུ་གྱུར་བར་ཅུང་ཟད་དཀའ། དེ་དཀའ་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་ངན་གྱི་སྒྲིགས་མའི་རྒྱ་དཔ་ལ་བསྒྲོག་ཐབས་མེད་པ་རེད།
དུས་ངན་ཟེར་བ་མི་ངན་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་གང་ནས་སྒྱུད་ངན་གྱི་ལད་མེ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར་
ཏེ། སྒྱུད་ངན་རང་གིས་བྱས་ནས་དུས་ངན་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་
ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བ་ཡིན། དཔེ་བྱིས་ཆོང་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་མ་རྒྱན་གྱིས་ཆོས་
སེམས་བྱེད་རུང་པ་རྒྱན་གྱི་ངན་གཤིས་ལ་སྒྱུར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ། ཡང་པ་རྒྱན་གྱིས་
གནད་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་དགོ་སྒྲུབ་ཆོག་པ་བསགས་རེ་བྱས་བསམ་རུང་། བཟའ་མི་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གོང་ནས་མི་ལོ། འོག་ནས་མི་འགྲིག་གི་ཟེར་བཞིན་མར་འཐེན་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ་པ་མ་དང་ལོ་ཆེ་རིམ་དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་དད་གཅིག་ཡིན་རུང་།
བྱ་རྒྱུད་རྣམས་ཁ་འབག་ས་བཅོག་ནས་ངན་པའི་ཤན་ཞུགས་གྲིབ་མས་སྒྲིག་སྒྲུག་བསྐྱེལ་
རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཏང་བ་ལྟ་བུ། ཡང་འགའ་རེ་བྱ་རྒྱུད་བཟང་པོ་དང་པོ་ནས་
བསམ་ཤེས་དགོ་དེ་སྒྲིག་དེ་ཤེས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཛེམ། སྒྲེ་ཡུལ་བ་དང་
མཐུན། ལྷ་སྒྲུ་མ་ལ་དད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། པ་མ་རྒྱ་རྒྱས་འགའ་རེ་འཁྱོག་རུ་
འཁྱོག་པའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་རི་དྲགས་གྱི་ཁ་སྒྲུ་རའི་རྩ་ཚེ་དང་དུང་གཡས་འཁྱིལ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ན་ལེགས་མོད། རྒྱུད་རྩ་ལྟར་འཁྱོག་ཅིང་འཁྱོག་ལུགས་སྒྲུག་ཤོས་གཡག་
རྒྱན་རྒྱ་བོའི་རྩ་ཚེ་རང་མིག་ལ་བྱུག་པ་ལྟ་བུ། ངན་པ་འབྲེས་མ་ཁྱེར། ཁྱོད་བོ་བྱིས་
མ་ཟོས་པ་ལྟ་བུའི་དགོ་མེད་སྒྲིག་མེད་སྤྱིང་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་ནི་རེད། དེ་
ཡང་། དགོན་ལ་བརྟེན་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བརྟེན། །ཀུན་འབྲུགས་ལ་བརྟེན་བག་མེད་
རྣམས་ལ་བརྟེན། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྒྱེད་དང་། །ལོག་པར་མངོན་

པར་ཞེན་ལ་སླིང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སླིང་རྗེའི་ཡུལ་མ་ནོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དཔྱུལ་བ་མིག་ལམ་ལ་མ་བསྟན་ན་ཁས་མི་ལེན་མཁན་དེ་ཚོ་
གནས་སྐབས་འཛིག་པ་མ་གཏོགས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་མེད་པའི་ས་ཚོད་ཅན་ཡང་ཡོད།
གང་ལྟར་གདུལ་བྱ་དུས་སུ་མ་བབས་པ་འགའ་རེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དངོས་ཀྱིས་
འདུལ་མ་ཐུབ་པ་རང་ཅག་ལྟ་བུ་ལུས་ཡོད་པས། འགོ་མང་གི་མཐའ། བསྐལ་
མང་གི་ཡུན། བྱ་དཀར་བའི་སྦྱོད་པ་སོགས་གང་དང་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྐྱག་པར་སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་དོན་ལ་དཔྱུལ་བར་འགྲིམ་དགོས་ཐུག་རུང་ཕྱིར་འབྱེད་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ལ། འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོན་ལམ་
འདེབས་གཅིག་བྱེད་དགོས། གཅིག་བྱས་ན་ཅི་ལྟར་འདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་ཡིན་
རུང་ངན་འབྲེལ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་ལ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད།

དང་པོ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ།

༡༽ ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དངོས།

དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་
དག་པས་ཚུལ་ཟིན་པའི་སྒྲོལ་ས། སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གྱི་
རིམ་པ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྟོང་ཐོག་གི་སྒྲོལ་འགྲོའི་དག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྐྱེབ་
པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འཆད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལས། དེ་རིང་ཐུན་མིན་
ནང་གི་སྒྲོལ་འགྲོའི་བྲིད་ཀྱང་རྩེས་མ་གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན།
དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་གླ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བྲིད་འདི་ལ་ནང་གསལ་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་ས་འཆད་དགོས་ཏེ།
ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དང་གཅིག ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་དང་
གཉིས། དུར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱུད་རྩི་རྩི་བཞིའི་རོ་བོར་བསྐྱབ་པ་དང་
གསུམ་གྱི་སྒྲོལ་ས་བསྟན། དེ་ལས་དང་པོ་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་ནི། ཅ
བར། ཡེ་མ་རྟོ། རང་སྒྲུང་ལྷན་གྲུབ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཞིང་། །འགྲོའི་པ་
རབ་རྫོགས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་དབུས། །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་རྩི་རྣལ་འབྱོར་
མ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དམར་གསལ་གྱི་ཐོད་འཛིན། །ཞབས་གཉིས་དོར་
སྐབས་སྐྱེན་གསུམ་ནམ་མཁའ་གཟིགས། །སྤྱི་བོར་པར་འབུམ་བཅལ་ཉི་མའི་

སྟེང་། །སྤྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཆོ་སྤྱིས་རྩོ་
 རྩོ་སྤྱལ་བའི་སྤྱ། །ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རོལ་བའི་སྤྱབས། །ཐུག་
 གཡས་རྩོ་རྩོ་གཡོན་པས་ཐོད་བུམ་བསྐྱམས། །དབྱེས་འདབ་ལྷན་པསྒྲའི་གཉེན་ལུ་
 གསོལ། །མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་བདེ་སྟོང་ཡུམ་མཆོག་མ། །སྤྱལ་བའི་རྩལ་གྱིས་
 །ཁ་འུ་ཅེ་གསུམ་བསྐྱམ། །འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེའི་འོད་ལུང་གྲོང་ན་བཞུགས། །ཐི་
 འཁོར་འོད་ལུང་རྩ་བས་མཛེས་པའི་གྲོང་། །སྤྱལ་བའི་རྩོ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་
 དང་། །རྒྱ་པོད་པར་གྲུབ་རིག་འཛིན་ཡི་དམ་ལྷ། །མཁའ་འགོ་ཆོས་སྟོང་དམ་ཅན་
 སྤྱིན་ལྷར་གཉིབས། །གསལ་སྟོང་མཉམ་གནས་ཆེན་པོའི་དང་དུ་གསལ། །ཞེས་
 ཤོ་ལོ་ཀ་ལྔ་དང་ཆོག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཨོ་མ་ཉི་ཞེས་པ་ནི་ངོ་མཆར་
 བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། རོ་གང་ལ་མཆར་ན། སྤྱང་སྤྱིད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་སྤྱང་
 བ་ལ་ངོ་མཆར་བ་ཡིན། ཞིང་ཁམས་སྤྱིང་བ་ནི་སེམས་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྤྱིད་ཡུལ་
 ཡིན་པས་སྤྱང་སྤྱིད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་དང་
 གསལ་སྤྱང་སྤྱིད་དགོས། སྤྱིར་ན་རིགས་དུག་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ངོ་ལ། ལོག་
 ཤེས་འབྱུལ་བའི་སྤྱང་བ་མ་དག་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འབྱུལ་སྤྱང་འགོ་བ་སོ་སོའི་སྤྱང་རྩལ།
 རྩལ་པོར་བ་གང་ལ་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྤྱང་རྩལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྤྱང་བ་ལྟར་ཡིན། ས་
 ཐོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ངོར་རྩོམ་ཐོབ་ཅོམ་གྱི་སྤྱབས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱུ་མའི་སྤྱང་བ་
 སྤྱུ་མ་རྩུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤྱིད་ཡུལ་ལ་སྤྱང་སྤྱིད་སྤྱིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་
 ལོག་རྟོག་འབྱུལ་བའི་སྤྱང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱུ་མའི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀ་སྤྱང་རྩལ་དང་།
 ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གནས་རྩལ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག་

གིས་སྒྲ་བྲངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་བར་གནས་སྒྲ་མཐུན་པ་དངོས་སུ་འཆར་མི་སྟབ་
 གྲང་གྲོས་བཅོས་ནས་དག་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གསལ་བྱལ་བས། གནས་ཚུལ་སྒྲ་
 དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་མ་བཅོས་པའི་དག་པ་ཡིན་པས།
 རང་སྒྲ་ལྟན་གྲུབ་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྒྲ་
 བས་གར་བྱལ་རང་བཞིན་སྒྲ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་
 ལས། སྒྲ་ཚུལ་རབ་འབྱུངས་མཐུན་ཡས་པ་ངེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད། པར་ལོད་གྱི་
 ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་རབ་རྫོགས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་དབུས། །ཞེས་པས།
 བཀོད་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རབ་དང་མཆོག་ཏུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པའི་ཟངས་
 མདོག་དཔལ་རིའི་ཐོ་བྲང་དུ་གསལ་བའི་དབུས་སུ། རང་ཉིད་གཞི་ལུས་རྫོང་རྫལ་
 འབྱོར་མ། །ཞེས་པས་རང་ཉིད་དབང་གི་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ། རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དགོས་དབང་བྱུང་པར་ཅན་ལས།
 གཞིའི་ངོ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་བྱལ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་ གསོན་གྲང་ང་པའི་ལུས་
 རྗེ་བཅུན་རྫོང་རྫལ་འབྱོར་མ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དམར་གསལ་གྱི་ཐོད་
 འཛིན། །ཞེས་པས་ཆོས་སྒྲུ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་མཆོན་བྱེད་དུ་ཞལ་
 གཅིག །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་ཕྱག་གཉིས། འདོད་ཆགས་རྣམ་
 དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་འགྲོ་ཁམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བདེ་ལ་སྒྲོ་དག་དམར་གསལ་
 ཅན། ཕྱག་གཡོན་པས་དུག་གསུམ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་གྱི་གྲུག་དཀར་བརྟེན་ཞེས་
 པས་དཀྲུག་ཉི་ཤོར་སེམས་སྐབས་དང་གཅིག་པ་ཡིན། ཕྱག་གཡས་པས་མ་རིག་པའི་
 གཉིད་ལས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཐོད་པའི་ཁམ་རུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཁྲོལ་ཞིང་འཛིན་
 པ། ཞབས་གཉིས་དོར་སྐབས་སྒྲུན་གསུམ་ནམ་མཁའ་གཟིགས། །ཞེས་པས་

སྲིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་དོར་སྐབས་ཅན་སྐྱེ་
 གསུམ་མཚོན་བྱེད་སྒྲུབ་གསུམ་པ་ཅན། དེ་ཡང་རིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷ་མའི་ཐུགས་
 ཀར་གཟིགས་པ། སྐྱེ་གཙུག་མོ་རུས་པའི་རྒྱུན་དུག་གིས་སྒྲུས་པ། མེ་ཏྲོག་པར་
 དཀར་པོའི་རྒྱུན་འཕྲུང་གིས་བརྒྱན་པས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཇའ་ཚོན་ལྷ་བུ་ཞིག་
 ཏུ་བསྐྱེམ་དགོས། དེ་ནས། སྐྱི་བོར་པར་འབུམ་བཟལ་ཉི་ཟླའི་སྤྱང་། །
 སྐབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཅུ་བའི་ལྷ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚོ་སྐྱེས་དོན་སྐྱེལ་པའི་
 སྐྱེ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རོལ་པའི་སྐབས། །ཕྱག་གཡས་དོན་
 གཡོན་པས་ཐོད་བུམ་བསྐྱེམས། །དབུ་ལ་འདབ་ལྗན་པར་འཛིན་གཉེན་ལྷ་
 གསོལ། །མཆན་ཁུང་གཡོན་ན་བདེ་སྤྱོད་ཡུམ་མཚོག་མ། །སྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཁ་འཁྱེད་གསུམ་བསྐྱེམ། །འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་འོད་ཕྱང་གྲོད་ན་བཞུགས། །ཕྱི་
 འཁོར་འོད་ལྗེའི་བྱ་བས་མཛེས་པའི་གྲོད་། །སྐྱེལ་བའི་རྩེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་
 དང་། །རྒྱ་བོད་པར་གྲུབ་རིག་འཛིན་ཡི་དམ་ལྷ། །མཁའ་འགོ་ཚེས་སྤྱོད་དམ་ཅན་
 སྐྱེན་ལྷར་གཏིབས། །གསལ་སྤྱོད་མཉམ་གནས་ཆེན་པོའི་དང་དུ་གསལ། །ཞེས་
 པའི་བར་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བ་དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་རྩེ་བཙུན་དོན་རྣལ་
 འབྱོར་མར་གསལ་བའི་སྤྱོད་གི་མདུན་ཕྱོགས་གྱི་ནམ་མཁའ་པར་འབུམ་བཟལ་ཉི་ཟླའི་
 སྤྱོད་ཞེས་པས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་མེ་ཏྲོག་པར་ཆེན་པོ་འདབ་མ་འབུམ་དུ་
 བཟལ་ཞིང་བྱུང་པ། ཟེའུ་འབྱུང་ཚོད་ཙམ་པའི་ཉི་ཟླའི་གདན་གྱི་སྤྱོད་དུ། སྐབས་
 གནས་ཀུན་འདུས་ཅུ་བའི་ལྷ་མ་དང་། །ཞེས་པས་ལྷ་མ་དེ་སྐབས་གནས་ཀུན་འདུས་
 གྱི་དོན་ཐོན་ལྷར་ཡིན་སྐྱེམ་ན། དེ་ཡང་ལྷ་མའི་སྐྱེད་གོ་འདུན། གསུང་དམ་ཚོས།
 ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཕྱི་ལྷར་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལྷ་མ་ལ་འདུས། བང་

ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཅུ་བ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་མཚོན་བྱ་
དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མཚོན་བྱེད་ཏྲགས་གྱི་སྒྲ་མ་བྱིན་རྒྱལ་དང་མེས་གུས་གྱི་ཏེན་དུ་སྒྱུ་
དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་རེད། དངོས་སུ་བྱུང་གྱི་ཅུ་བ་ཡི་དམ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ཏྲགས་གྱི་ཡི་དམ་
ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེའི་རོལ་པ་ཡིན། ཐིན་ལས་
གྱི་ཅུ་བ་ཡང་མཁའ་འགྲོ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཉིད་གྱི་མཁའ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་ཅུ་ལ་ཤར་གྲོལ་འགགས་མེད་དུ་ཤར་བས་མཁའ་
འགྲོའོ། །སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཆོས་སྒྱུ། གསུང་ལོངས་སྒྱུ། སྒྱ་སྒྱུལ་སྒྱུ། ཡོན་
ཏན་ནོར་ལྷ། ཐིན་ལས་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲོང་མ་ཡིན་པས་སྒྱུ་བས་གནས་སྒྱུ་མཚོའི་སྒྲོ་བསྒྱུ་
བྱེད་པོའམ་སྒྱུ་བས་གནས་ཀུན་འདུས་མཚུངས་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་མཛོད་དཔལ་ལྷན་
ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། དབྱེར་མེད་མཚོ་སྒྲུལ་རྗེ་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ། །ཞེས་སྒྱུ་བས་གནས་
འདུས་པའི་དོ་བོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་དང་ཐམི་དད་ཅིང་དབྱེར་མེད་པ་རྒྱལ་དབང་མཚོ་སྒྲུལ་རྗེ་
ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཉིད། ལྷོ་རུ་བའོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས། པ་ཡི་རྒྱ་ལས་མ་བསྐྱེད་
མ་ཡི་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་པར་བརྒྱ་གོ་སར་གྱི་སྒྲོང་པོར་རིག་པ་ཐོལ་སྒྲེས་སུ་སྒྱུ་འབྱུངས་
ཤིང་། ཁོང་གི་མཚན་ལ་མཚོ་ལས་སྒྲེས་པས་མཚོ་སྒྲེས་དང་། སྒྲོང་སྒྲིད་གཞིར་
བཞེངས་སུ་ཏྲོགས་པས་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྗེ་རྗེ་ལས་མ་གཡོས་པས་སྒྱུ་འབྲུལ་རྗེ་རྗེའི་
སྒྱུ་བརྟེས་པས་རྗེ་རྗེ། མཚོ་གཡི་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
གང་ཉིད། དཀར་དམར་མདངས་ལྷན་གཞོན་རུའི་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་པས་བདེ་
སྒྲོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པས་སྒྱུ་མདོ་ག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྷན་པ་གཞོན་རུ་ལོ་
བརྒྱད་ལོན་པའི་ཤ་ཚུགས་དང་མཛོས་མདངས་ཅན། མོད་ཁ་ཆོས་གོས་བྱབ་བེར་

མདུང་མ་གསེལ། །ཞེས་པས་སྐྱུ་ལ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྫོགས་པའི་བརྟུགས་
 སུ་ཕོད་ཁ་གསེལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གོས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཟབ་བེར་མདུང་མ་དེ་
 གཉིས་སྦྱིར་ཁ་ཁ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གསང་གོས་དཀར་པོ་གསེལ་བ།
 ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རིལ་བའི་སྤྲབས། །ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་མཆོན་བྱེད་ཞལ་གཅིག་པ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་
 བས་ཕྱག་གཉིས། །རང་དོན་གྱི་མཛད་པ་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བརྟུགས་
 སུ་ཞབས་གཉིས་རྒྱལ་པོ་རིལ་བའི་སྤྲབས་སུ་བཞུགས་པ། ཕྱག་གཡམས་རྫོང་གཡོན་
 པས་ཐོད་བུམ་བསྐྱམས། །ཞེས་པས་སྤངས་དང་རྟུགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ནས་
 སངས་རྒྱུ་ལྷའི་ངོ་བོ་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞུགས་པའི་རྟུགས་སུ་
 ཕྱག་གཡམས་གསེར་གྱི་རྫོང་ཕྱེ་ལྷ་པ་བསྐྱམས་པ། བསྐྱམ་ཚུལ་དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་
 དང་རྟོག་ཆོགས་ཀྱི་གདོན་ལ་བསྒྲིགས་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པ། ཕྱག་གཡོན་པས་
 མཉམ་བཞག་གི་སྟངས་སྒྲེ་འཆི་མེད་པ་ཆོ་ཡི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོས་གདུལ་
 བྱེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟུགས་སུ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་བའི་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་དཔག་
 བསམ་ཤིང་གི་ཁ་རྒྱན་ཅན་བསྐྱམས་པ། དབུ་ལ་འདབ་ལྗན་པརྒྱའི་མཉེན་ཞུ་
 གསེལ། །ཞེས་པས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཞུ་འདི་ལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་ལས་
 འདིར། པརྒྱ་མཐོང་གོལ་ལམ་པརྒྱའི་མཉེན་ཞུ་གསེལ་བ། མཆན་བྱང་གཡོན་ན་
 བདེ་སྟོང་ཡུམ་མཆོག་མ། །སྤྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁ་འྲུ་ཕྱེ་གསུམ་འཛིན། །ཞེས་
 པས་ལོག་རྟོག་ཅན་ལ་གསང་འོས་སྤྲས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ཁ་འྲུ་ཕྱེ་གསུམ་པ་བསྐྱམས་
 ཤིང་། འཇའ་ཟེར་ཐེག་ལའི་འོད་ཕུང་གྲོང་ན་བཞུགས། །ཞེས་པས་འཇའ་ཆོན་སྒྲ་
 ལྷའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཟེར་ཐག་འཕྲོ་བའི་ཐེག་ལའི་འོད་ཕུང་གི་གྲོང་ན་བཞུགས་པ། ཕྱི་འཁོར་

འོད་ལྔའི་བླ་བས་མཛོམ་པའི་གྲོང་། །ཞེས་པས་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་འོད་ཟེར་
 ཁ་དོག་ལྔ་ཡི་བླ་བ་རི་མོ་མིག་མང་རིས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བས་མཛོམ་པར་བྱས་པའི་ནང་
 ཁུང་གི་གྲོང་ན་འཇའ་འོད་ལྷུ་མ་འབྲིལ་གྱི་དབུས་སུ། སྤྱུལ་པའི་རྩེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 དང་། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་གྱི་སྤྱུལ་པའི་རྣམ་རོལ་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་
 འཛིན་ཆེན་པོ་བརྒྱན། བོད་གྱི་རྩེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ། ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་བྱོན་
 རས་གསང་སྤྲགས་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་སྤྲལས་གྱི་ལས་ཅན་དག་པའི་འཁོར་
 རས་གསང་སྤྲགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་རྩ་རྩེ་འབངས་གྲོགས་
 གསུམ་སྟེ། རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་བྲི་སྲོང་ལྗེ་འཕེལ་བཅན། འབངས་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་ཙན།
 གྲོགས་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་ཏེ་རྩེ་འབངས་གྲོགས་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་
 པའི་རྩེ་འབངས་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱ་བོད་པ་ཆ་
 གྲུབ་རིག་འཛིན་ཡི་དམ་ལྟ། །ཞེས་པས་གཞན་ཡང་དམ་ཆོས་དར་བའི་འབྲུང་གནས་
 རྒྱ་གར་དང་བོད་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱོན་པའི་གནས་ལྟ་རིག་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་
 རབ་འབྱམས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁས་པ་པལྟེ་ཏ་རྣམས་དང་། མཆོག་དང་ཐུན་
 མོང་གི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་རིག་འཛིན་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞི་
 མཐའ་ཕྱིན་བྱུང་འབྲུག་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྐྱུབ་པ་དང་ནི། དེའི་ཞོར་དུ་ཐུན་མོང་
 གི་གྲུབ་པ་རལ་གྱི་མིག་སྒྲན་ཤང་མཁྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་མོང་གྲུབ་པ་བརྒྱན་གྲུབ་
 པ་རྣམས་དང་། སྤྱིར་ན་རིག་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལྷ་མས་ཇི་ལྟར་ངོ་སྤྲད་པ་དེ་ཉིད་མི་འབྲལ་བར་འཛིན་པའི་གསང་སྤྲགས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་རིག་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་གསུངས་པས་སྤྲགས་འདི་

སྒྲུ་སྒྲོད་བཞི་པ་ལ་འཛོག་ དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ས་ལམ་གྱི་
 མའོན་རྟོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་བྱེ་
 བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྒྲིན་རིག་འཛིན། ཆོ་དབང་རིག་འཛིན།
 དུག་ཆེན་རིག་འཛིན། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་
 སེམས་ཉིད་ལྟའི་སྒྲུ་རུ་སྒྲིན་ན་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ལུས་རྒྱལ་ས་ད་དུང་གོལ་མ་ཐུབ་པ་ལ་རྣམ་
 སྒྲིན་རིག་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲེའ་ཆི་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ལ་ཆོ་
 དབང་རིག་འཛིན་དང་། དུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟའི་སྒྲུ་རུ་གྲུར་སོང་བ་ལ་དུག་ཆེན་རིག་
 འཛིན་དང་། དུག་པ་རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་གྲུར་པ་ལ་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་སྐྱབ་པ་སྒྲེ་བརྒྱད་དང་གཞན་ཡང་རབ་འབྱུངས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས། མཁའ་འགོ་ཚེས་སྦྱོང་དམ་ཅན་སྤྱིན་ལྟར་གཏིབས། །ཞེས་
 པས་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་མཁའ་འགོ་མ་མཁའ་སྦྱོང་དང་ས་སྦྱོང་གྱི་ཞིང་
 །ཁམས་རྩལ་བའི་མཁའ་འགོ་དང་ལུགས་འགོ། ཆོས་སྦྱོང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་
 བཀའ་རྟགས་ཀྱི་དུག་རྒྱུ་སྤྱི་བོར་བཀོད་ནས་དམ་ཚིག་གི་མནའ་ཚུ་འབྱུང་བའི་སྲུང་མ་དམ་
 ཚིག་ཅན་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་རྩ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱུ་མཆོད་ཚོགས་དང་བཅས་
 པའི་གཙོ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྤྱིན་ལྟར་གཏིབས་ཤིང་ཁྲོམ་ཚོགས་པ་
 བཞིན་དུ་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཚོགས་ཞིང་འདི། སྐབས་འགོའི་ཚོགས་ཞིང་
 སྐབས་ཐོ་བཙེགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱན་འདུས་ནོར་བུའི་
 ལུགས། སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་ཁྲོམ་ཚོགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་
 ཡིན། གསལ་སྦྱོང་མཉམ་གནས་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གསལ། །ཞེས་པས་ཚོགས་
 ཞིང་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་གསལ་ལ་ངོ་བོས་སྦྱོང་པ། སྤྱང་སྦྱོང་མེ་

ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ། དོན་ལ་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གནས་
 ལུགས་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པར་གསལ་དགོས་པས། བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་ལྟ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ལ་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྤར་
 རྟེན་སེམས་སྟོམ་བསྐྱེད་སྐབས་བཤད་མོད། སེམས་ལ་ངེས་ཕྱིར་ཡང་གཅིག་བཤད་
 བ། གསལ་བའི་ཚད་བཞི་སྟེ་གསལ་ལེ། སང་ངེ། ལྷག་གོ། ལྷང་ངེ་
 བཞིའོ། །དེ་ཡང་ལྷ་གང་བསྟོམ་ཡང་སྐྱེད་སྤང་ཆ་སྤྱོད་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆོད་མ་
 འདྲེས་པར་གསལ་བ་ལ་གསལ་ལེ་ཞེས་དང་། རིག་པའི་གསལ་ངར་དང་མ་བུལ་
 བར་གསལ་སྟོང་ངར་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་སང་ངེ་ཞེས་གསུངས། ལྷ་བསྟོམ་པ་དེ་
 སེམས་མེད་བཅའ་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དབུ་སྐྱེད་ཉག་མ་ཚུན་ཆད་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟིན་པ་དབང་ཤེས་དང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འཆར་བཞིན་
 བཞུགས་པ་དེ་ལ་ལྷག་གོ་བ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 དར། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་སྟོང་ཉག་ཙམ་ཞིག་མ་
 ཡིན་པར། མངོན་གསུམ་ལྟ་བུའི་བཀྲ་ལམ་མེར་གསལ་བ་ལ་ལྷང་ངེ་ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནས་བརྟན་པའི་ཚད་བཞི་ནི། མི་གཡོ། མི་འགྱུར། མངོན་པར་མི་འགྱུར།
 ཅིར་ཡང་བསྐྱར་ཏུ་བརྟབ་པ་དང་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྗེད་ངས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་
 རྒྱུན་གྱིས་མི་གཡོ་བ། ཏིང་འཛིན་བྱིང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འགྱུར་
 བ། དུས་ཉིན་མཆོན་རྒྱུན་དུ་རྒྱུན་རྣམ་རྟོག་སྤོངས་ཀྱང་མི་བརྗེད་བར་གསལ་བ་མངོན་
 པར་མི་འགྱུར་བ། སྐྱེ་མདོག་དང་ཕྱག་མཆོན་འོད་ཟེར་སྟོབས་སྟུ། ལས་བཞིའི་ཕྱིན་
 ལས་ལ་སོགས་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣམ་པ་ངེ་ལྷར་བསྟོམ་ཡང་དེ་ལྷར་བསྐྱེད་ཏུ་
 བརྟབ་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བསྟོམ་པ་ལ་རིམ་

གྱིས་འབད་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་པར་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད། དེར་མ་ཟད་
གཞན་ཡང་སློག་སློམ་གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོད་པས་བོག་དབྱུང་སྟེ་རིག་
འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་ས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་སོགས་འདྲིའི་སྒྲོར་ལ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་
སྤྲགས་ལ་སྦྱོད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་
གསལ་སྒྲུང་རྒྱུད་པར་གོམས་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། གསལ་སྒྲུང་གོམས་རྗེས་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བྱེད་དགོས། དཔེ་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་གང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྒྲུང་གསུམ་མཐའ་ཡི་འོད་གསལ་ཆོས་
ཉིད་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྐབས་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་རྗེགས་རིམ་སྦྱུ་ལུས་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་བསམ་པ་ཡིན་པའམ། ཐམས་ལ་གྱི་ལུས་རྟེན་བོར་བས་སྦྱོབ་
པའི་བྱང་འཐུག་གི་ལྟ་སྒྱུར་བཞེངས་བསམ་པའམ། ཡང་ན་མཐར་ཐུག་མ་རིག་བག་
ཆགས་གྱི་ཡིད་ལུས་ཀྱང་བོར་ནས་མི་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཐུག་མངོན་དུ་བྱེད་བསམ་པ་དང་།
ཡང་གལ་ཏེ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་མ་ཐུབ་ན་ཡང་བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱའི་
དགོངས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བྱང་འཐུག་ལོངས་སྒྱུར་བཞེངས་ཞེ་ཐུབ་བསམ་པ་
སོགས་གང་ཡིན་ཡང་། རྗེགས་རིམ་བསྐྱེད་བཀའ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འདྲིའི་
སྐབས་སུ་གསལ་སྦྱོང་མཉམ་གནས་ཆེན་པོ་ཐམས་ལ་གྱི་སྒྲུང་བ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་
ཞིག་ཆོག་དོན་འབྲེལ་ཆགས་པར་གསལ་གདབ་དགོས་པ་ཡིན།

༣། རྗེ་མའི་ཆོག་བདུན་གྱིས་སྤྲགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ།

དེས་ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པ་དངོས་སོང་ནས་འདྲིར་སྤྲགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་བཀའ་
བདུན་གསོལ་འདེབས་འདྲི་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འབྲུམ་སྤྲག་མང་པོས་དུས་གཅིག་ཏུ་

[illegible]

གནས་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁུན་པ་རྒྱལ་པས་རྒྱལ་སྐྱུ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 དང་དབྱེར་མེད་པ་སློ་ལྷན་མཆོག་གི། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དུག་གི་དགོངས་
 པ་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པ་པར་སྤྲོ་ལ། རྒྱལ་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྤྲོ་ཡང་ཕྱོན་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་པོ་གུ་རུ་ཤུགས་མེད་གོ། དེའི་སྟེང་དུ་འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་རིག་
 འཛིན་བརྟེན་པས་རྩ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་མངའ་བདག་ཏུ་བཞུགས་པ་གུ་རུ་
 པར་འབྱུང་གནས། བདུད་དང་ལུ་སྟགས་ཀྱི་ཆོལ་ངན་ཐམས་ཅད་རྩལ་ལྷུ་ཆེན་པོས་
 སྤྲོ་བཀོང་བ་གུ་རུ་མེད་གོ་སྤྲོ་སྟོག། །དེའི་ཐོག་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་
 ཐེབས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་ནས་མི་མ་ཡིན་དང་ལྷ་སྟོན་མ་རུང་པ་ཐམས་ཅད་
 དམ་ལ་བཏགས་ཤིང་བཏུལ་ནས་བསྟན་ཞབས་གཏེར་གྱིས་གཏམས་པའི་གུ་རུ་རྩེ་རྩེ་གོ་
 ལོད་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་གཅིག་ལ་མཆོན་བརྒྱུ། ད་དུང་འཕྲུལ་མཆོན་ཉི་ལུ་ལ་སོགས་
 པའི་གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་པས་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤངས་སྤོང་
 གཞིར་བཞུགས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་འབྱུག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་སློན་ནས་
 གཞན་དོན་ལྷབས་ཆེན་གྱི་སྡོད་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་བྱིན་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་རྫོགས་ཆོག་འདིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །པར་
 འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ཡང་མཆོན་བསྐྱུས་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་མ་རྒྱ་རུ་པར་འབྱུང་གནས་
 ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མ་རྒྱ་རུ་པར་འབྱུང་གནས་ཞེས་མི་མཛད་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་བྱེ་
 བ་ཕྲག་བརྒྱུས་མ་ཆོད་པར་ཇི་སྟེད་ནམ་མཁས་བྱུང་པའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྩལ་
 སྟེད་ཀྱི་གངས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། འཁོར་དུ་མཁའ་འགོ་མང་པོས་
 བསྐྱོར་པ་ཞེས་པས་འཁོར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གུ་རུ་རིན་

པོ་ཆེའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཟབ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་རེལ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ། གཙོ་འཁོར་ཐ་མི་དད་པའི་སྤང་ཆར་ཤར་བའི་རིག་
འཛིན་དཔལ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་མང་པོའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱབས་ཡུལ་
མཆོག་གསུམ་རྩ་གསུམ་ཀུན་འདུས་སུ་དམིགས་ནས། བྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྐྱབ་
གྱིས། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་དུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་དེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་ནེ་
ན། དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀ་དག་གི་དུས་ཆེན་པོར་དགོངས་པ་གཡོ་མེད་ཀྱི་ཆོས་
སྐྱའི་རྒྱལ་སར་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་བྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྐྱལ་ལྡན་མོས་པའི་བུ་མ་
ཕྱིར་བུ་འབྲང་བ་བཞིན་དུ། དུས་འདི་ནས་བྲིད་ཀྱི་དགོངས་གྲོང་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་
གྱུར་གྱི་བར་ལ་བྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ནས་བྲིད་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་ལགས་ཀྱི། ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་
པས། བྲིད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བདག་མོས་ལྡན་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གནས་འདི་འུགས་ཤེགས་
སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་འདོད་དོན་གཅིག་ཏུ་རིལ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་གདུང་དབྱངས་ཀྱི་ཆོག་
གིས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་ཏུ། བྱ་རུ་པར་སྒྲིལ་རྩི་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི།
སྤྱི་ཀྱི་ཏའི་སྐྱད་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་འབུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་བརྟུན་བསྐྱལ་བའི་བྱ་རུ་རིན་པོ་
ཆེའི་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱལ་ཆོག་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱད་གཞན་དང་
གཞན་ལ་མ་བསྐྱར་བའི་རྩི་རྗེའི་ཆོག་ཐང་ཀར་སོར་བཞག་མཛད་པ་ཡིན། བྱ་རུ་ཞེས་
པ་སྐྱེ་ཐང་ཀར་བསྐྱར་ན་ལྷུ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་ལྷུ་བ་བླ་མའི་
དོན་ཡིན་པ་དང་། པར་ལྷུ་མཚོ་དབུས་པད་སྤྱོད་ལས་འབྱུངས་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
པོའི་མཚན་མ་ཆགས་པར་ལྟུང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན། སྒྲིལ་ཞེས་པ་དངོས་

གྲུབ་སྟེ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ནམ་པ་གཉིས་སྟོལ་བ་རྩྱུ་
ཞེས་པ་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡི་གེ་གསང་བ་ཟབ་མེད་ཀྱི་གནས་ཀྱིན་
བདེ་ལྷག་ཏུ་བདག་ལ་ལྷུ་མ་པར་མཛོད་ཅིག་གམ་ཐུགས་གྱིས་དགོངས་ནས་དགོངས་
བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཕོབས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོག་འདི་དང་
འབྲེལ་ནས་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་ནས། པར་ལོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་པ་ནམས་རང་གི་མེས་པའི་དད་པས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་སྒྲར་ནས་གསལ་བཟབ་ཡོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་མེད་དུ་ཐིམ་
པར་བསམ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ།

དེ་ནས་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གིས་མི་འོང་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་
ཉིད་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོ་འཕང་མ་བརྟེས་པར་གཞན་ལ་ཕན་
བཏགས་དགོས་བསམ་རུང་ཕན་མི་ཐོགས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་དོན་སྦྲེལ་ཆེན་བསྐྱབ་
ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པ་ལ་རྒྱ་ཚོགས་བསགས་སྤྱོད་སྤངས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཡིན། མདོ་སྡགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོགས་བསགས་ཐབས་མང་མོད། མདོ་
ལམ་ནས་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བསགས་རྒྱུའི་ཚོགས་དེ་སྡགས་ལམ་ནས་སྤང་ཅིག་རེ་
ལ་རྫོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་གི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེན། ཞིང་དང་བསམ་
པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ཏེ། གསང་སྡགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོགས་བསགས་ཡུལ་དེ་ཡི་དམ་
དང་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་གཙོ་བོར་མི་འཛིན་པར་བླ་མ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཞིང་དག་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་ནི་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གི་
ཆེད་དུ་ཆོ་ལུས་གཅིག་པོ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱུང་འདུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ན། བསགས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་རྩེར་བསྐྱས་ན། ཡན་ལག་བདུན་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ།
དེར་མ་ཟད་དངོས་པོ་དག་པ་ལྟ་སྡགས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་སྐྱུལ་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་པ་
ཡིན། དེས་ན་ཚོགས་བསགས་ཐབས་མང་མོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ན། ཡན་ལག་
བདུན་དུ་འདུ་བས་འདི་ནས་བསགས་སྤང་གི་ཆེད་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བསྐྱར། ཡན་
ལག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱས་ན་བསགས་སྤང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། ལྷག་

འཚེལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་གཉིས་སྤྱད་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ། ཡི་རང་
 དང་བསྡོམས་གཉིས་སྤྲེལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཙི་ཆོག་ གཞན་གསུམ་པོ་ཆོག་ས་
 བསགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསགས་སྤྱད་སྤྲེལ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བཤད་པ་ཡིན།
 དེ་ལས་དང་པོར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཕྱག་འཚེལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། **རྫོང་ བདག་**
ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེང་དུ། རྣམ་པར་འབྱུལ་བས་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོག་འགོ་རྫོང་ ཡིས་བཟུང་བ་ནི། རྫོང་ ཡིག་དེ་སྤྱིར་བཏང་
 གསུང་མ་ཆགས་པ་སྤྱིར་རིགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་སྤྱི་མ་པ་སྤྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་
 པས། དེས་གཙོས་པའི་སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་མ་རྩེས་དན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། རྫོང་ ཡིག་
 འདི་སྤྱི་བས་དང་སྤྱི་བས་སུ་མང་པོར་སྤྱུལ་བའི་ས་བོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། རྫོང་ ཡིག་
 གིས་འགོ་བྱེད་མ་ནས་བདག་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་སྟེང་དུ། །ཞེས་པས་བདག་རྩི་རྣལ་
 འབྱོར་མར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས། རང་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་རྩལ་བརྒྱ་སྟོང་བགྲང་
 གིས་མི་ལང་པ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་གྲངས་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཞིང་
 ཁམས་སོ་སོའི་རྩལ་རེ་རེའི་གོ་ན་ཡང་ཡོད་པའི། རྣམ་པར་འབྱུལ་བས་ཕྱག་འཚེལ་
 ལོ། །ཞེས་པས་དེ་ལྟར་མང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་སྤྱུལ་ཞིང་སྤྱུལ་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་གིས་སྟོན་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐལ་མེ་གནས་
 གསུམ་དུ་སྤྱར་ནས། ལུས་ཀྱི་མ་ལུ་སྟེ། ལག་མཐིལ་གཉིས། དུས་མོ་གཉིས།
 དཔལ་བ་དང་ལུ་པོ་ས་ལ་ཕབ་ནས་ཕྱག་འཚེལ་ལོ་ཞེས་འདོན་སྟོན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་
 སྤྱི་བས་འདིར་ཕྱག་འཚེལ་དགོས། དེས་ན་སྟོན་བཤད་པའི་སྤྱི་བས་སེམས་གཉིས།
 རྩི་སེམས་སྟོན་བསྟན་དང་མཆུལ་ཏེ་བསགས་སྤྱད་གཉིས། སྤྱི་བས་འདིར་ཕྱག་དང་
 བཅས་ལུ་པོ་ལ་སྟོན་འགོ་འབྱུང་ལུ་ཞེས་རང་ལུགས་ལ་གསུངས། འདི་ཉིད་ཕྱག་

འཆལ་བའི་ཆོག་དང་སྐྱགས་ན་སྒོ་གསུམ་འདྲག་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལོགས།
ཡང་སྐབས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་སྐྱགས་ནས་ཕྱག་འཆལ་མཁན་ཡང་ཡོད་
ལ། ཡིག་བརྒྱ་དང་སྐྱགས་མཁན་ཡང་ཡོད་པས་འདྲ་མིན་དུ་མ་ཡོད། ཡིག་བརྒྱ་
ཆར་རེ་དང་རྒྱུ་རེ་སྐྱགས་ན་གོམས་དུས་བདེ་མོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྐྱོད་ཤར་བས་དེ་ཆོ་
རང་རང་གི་སྐབས་དང་བསྐྱེད་རྒྱུ་རེད། ཕྱག་འཆལ་བ་འདི་ཁེངས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུད་
གང་བའི་ང་རྒྱལ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་བདུད་དུ་སྤང་
ནས་སྒྱུན་སོགས་ཕྱིན་དུག་གི་སྤྱོད་པ་གང་དང་གང་བྱས་ཀྱང་བདུད་དུ་སྤང་ནས་ཡང་དག་
པའི་ལམ་དུ་འགོ་རུ་མི་བཅུག་སྟེ། དཔལ་སྤུལ་ཚད་གིས། སྤྱོད་གསུམ་མན་ན་
ཁྱོད་ཡོད་དམན་ས་ཟིན་དགོས། །རྒྱལ་ཁམས་གོང་ན་ཡོད་ཀྱི་མ་མཐོ་སྤང་མ་
ཆེ། །རང་འདྲར་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཀྱིས་ཤག་པོ་མ་མང་། །ལྷགས་གཉིས་བྱ་བ་
མེད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་མ་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པས། ཏྲག་ཏུ་དམན་ས་བཟུང་ནས་
ཐམས་ཅད་གོང་དུ་བཀྱར་དགོས། འོན་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་
ན་ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་སྤོང་གིས་བྲལ་འགོ་ཚུངས་མི་ཉན་མོད། ཟླ་བ་སེར་མོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
བྱིས་པ་རྒྱམས་ལས་དམན་ས་ལ་འདྲག་དགོས་པ་ཡང་མིན། གཞན་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱབ་པ་
ལ་གུས་པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་ཆོགས་མཐོ་དམན་ཞིག་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་བཙི་རྒྱ་གལ་ཆེན་རེད་
མོད། རང་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷགས་མཐུན་གྱི་ཕྱག་དང་བཀྱར་སྟེ་
དང་དུ་ལེན་ཆོག་རྒྱུ་དང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་སེར་སྤྱི་གཉིན་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། **དངོས་**
བཤམས་ཡིད་སྤུལ་ཉིང་འཛིན་མཐུས། **།སྤྱང་སྤྱིད་མཆོད་པའི་ཕྱག་རྒྱར་**
འབུལ། །ཞེས་པས། དངོས་བཤམ་གྱི་མཆོད་པ་རང་གི་འབྱོར་མཁོ་དང་བསྐྱེད་

པའི་མཆོད་ཇུས། རོ་བོ་སྤྲིག་དང་མ་འདྲེས་པས་རྒྱ་བཟང་བ། རྣམ་པ་སྤྲུམ་
ལེགས་པས་གཙང་ཞིང་མཛེས་པ་ཞིག །བཀོད་པ་ལེགས་པར་བཤམ་པས་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ནས། ཡིད་སྤྲུལ་རྣམ་མཁའ་ས་གཞི་བར་སྤང་གི་
ཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་མི་ཡི་མཆོད་ཇུས་མེ་ཏོག་བདུག་སྤྲོས་མར་མེ་དྲི་ཆབ་ལ་སོགས་པ་
དང་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་། གནས་དང་ཡུལ་འཁོར། ཀུན་དགའ་ར་བ།
སྦྱང་མོས་ཚལ། གཞན་ཡང་བགྱིས་རྟགས་བརྒྱད། རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲ་བདུན།
བཀྲ་ཤིས་པའི་ཇུས་བརྒྱད། དེ་རྩི་ལྟ་མོ་བརྒྱད་དང་། བཅུ་དུག །སོ་གཉིས་
ནས་སྦྱོང་ཕྱག་མང་པོའི་སྤྱུ་གར་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཇུས་དཔག་མེད་སྤྲོས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ཏེ།
ཏིང་འཛིན་ཟབ་མེའི་མཐུ་ཡིས་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཕྱག་རྒྱར་
ཕུལ་ནས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་ཡིད་གྱིས་སྤྲུལ་པ་སྒྲ་ན་ཡོད་པ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོས། ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་ཆོགས་དམིགས་པ་དེས་གཙོ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་
བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་སྤྱུ་མའི་རྣམ་རོལ་ལས་མ་འདས་པའི་མཆོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
ལ། དུས་རྒྱུན་རིང་འཁོར་བ་མ་སྦྱོང་གི་བར་དུ་མཆོད་པའི་འདུན་པ་བྱེད་དགོས།
བྱེད་པར་དུ་ཡིད་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་མཆོད་པ་དེ་སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་འཆར་
ཆུལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་བྱེད་དུ་འཕགས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཞེ་སྤང་གི་
གཉེན་པོ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། **སྒྲོག་སུམ་མི་དགའི་ལས་རྣམ་**
ཀུན། །འོད་གསལ་ཆོས་སྒྱུའི་ངང་དུ་བཤགས། །ཞེས་པས་ཆོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་དེ་རིང་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་བྲན་པ་དང་མི་བྲན་པའི་སྤྲིག་ལྟར་སྒྲོ་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱིས། སྤྱང་བྱ་སྤྲིག་པའི་སྒྲོ་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་མི་དགའི་ལས་ལམ་

བཅུ། མཚམས་མེད་པ་ལྟ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ། ལྷི་བ་བཞི། ལོག་པ་བརྒྱད།
དགོན་མཚོག་གི་དགོར་ལ་འབག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་ལས་བསགས་ཚད་མ་
ལུས་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཚད་བའི་སྟོན་ས་བཤགས་པ་དང་།
བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་། འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱའི་ངང་དུ་བཤགས་ཞེས་པས་འོད་གསལ་
ཚོས་སྐྱའི་དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ། ཇི་ལྟར་བཤགས་ན་བཤགས་བྱ་
བཤགས་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་མཉམ་བཞག་གི་དགོངས་པ་དང་མ་
བྲལ་བའི་ངང་ནས་བཤགས་པ་ནི་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ཐུག་དོག་གི་
གཉེན་པོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། **བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་**
ཡི། །དགོ་ཚྭ་ས་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཞེས་པས་བསྐྱར་ཏེ། ཀུན་མཁུན་
འཛིགས་སྒྲིང་གིས། གཞལ་བུའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བས་ཚོས་ཀྱི་སྟོ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་གསུང་པ་མཐའ་དག་དོན། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་
པ་གཉིས་ལས་གསུམ་པ་མ་མཚིས་སོ། །ཞེས་པས་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དུག་གསུམ་འདུལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རྫོང་བྱེད་སྟེ་སྟོང་གསུམ་
དང་མཛོན་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོས་ནས་བཤད་ན།
ཚོས་སྟོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ཡོད་ན་ཡང་། སྟོང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་དང་གནས་
ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཞིག་མེད་པས་གསུམ་པ་ལ་
འགག་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རང་གཞན་གྱི་
དགོ་ཚྭ་ས་དགེ་བའི་དངོས་པོ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཀུན་ལ་སྟོང་ཐག་པ་
ནས་དགའ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཟག་
བཅས་དང་ཟག་མེད་ཅེས་པ་བྲུབ་ཆེ་སྟེ། དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན། འདི་

ལ་ངེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་
 དང་། དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་དུ་གོ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་དགེ་
 ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་ ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དམིགས་བཅས་
 བསེད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 ཟག་མེད་དམ། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་
 མེད་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་ དེ་མིན་པར་
 གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲོགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་ཙུ་ཐམས་ཅད་ཟག་
 མེད་དང་། དེས་མ་ཟིན་པ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་
 དོ། །ལྷ་པ་གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
 འདིའི་ངག་འདོན་གྱི་ཡི་གེ་འགར། ཐེག་ག་སུམ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
 བསྐྱུལ། །ཞེས་པ་མ་གཏོགས་མེད་པས། འདི་ལ་རྒྱལ་སྐུས་གཞན་པན་མཐའ་
 ཡས་ཀྱིས་ཞལ་བསྐྱར་གནང་བས་རང་ལུགས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ། **རིགས་**
ཅན་ག་སུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ། །ཐེག་ག་སུམ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
བསྐྱུལ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་འདིའི་ཡན་ལག་ལྷ་པ་ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་ག་སུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཞེས་པས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ག་སུམ་
 མམ་ཡང་ན་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་ག་སུམ། ཐེག་ཆེན་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
 བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ། ཐེག་པ་ག་སུམ་གྱི་ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་སྒྲུབས་ཆེན་གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་བཟེད་པ་དེ་ཆོ་འགྲོ་བའི་ལོག་སྒྲུབ་དང་སྦྱོང་ལ་གྱིས་
ཐུགས་སྦྱོར་སྦྱོང་དང་། སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་མི་གསུང་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་ལ། རང་ལུས་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་པར་སྒྲུལ་ནས་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་དང་དུང་དཀར་པོ་གཡས་སུ་འབྲིལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷག་བསམ་གྱི་སེམས་དང་བཅས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་པོ་
དེ་ཉིད་འཛིག་ཏེན་དུ་སྦྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་རོགས་ཅུ་རྒྱ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་རམ་ཡང་ན། ཕྱི་ཀུན་འབྱུང་འབྲེན་པའི་ཐེག་པ།
ནང་དཀར་ཐུབ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ། གསང་བ་དབང་སྦྱར་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
ལས་སྟེ་བའི་ཐེག་དགའི་རྣམ་བཞག་སྟེ་ནའང་ཆོག་སྟེ། ཕྱི་ཀུན་འབྱུང་འབྲེན་པའི་ཐེག་
པ་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་གསུམ། ནང་དཀར་ཐུབ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་གྱི་ཡ། ལུ་
པ། ཡོ་ག་གསུམ། གསང་བ་དབང་བསྦྱར་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ། མ་རྒྱ། ལ་
རྒྱ། ལ་ཏི་གསུམ་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ལོག་ལྟའི་གཉེན་པོ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི། **ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར། །མྱ་ངན་མི་འདའ་བཞུགས་**
གསོལ་འདེབས། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཞིང་ཁམས་འདི་དང་གཞན་དག་ན་སྤྲ་མ་
དང་སངས་རྒྱུས་བྱུང་སེམས་གང་དག ཞིང་དེ་ནས་འདུལ་སྐྱལ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་རྫོགས་པའམ་མིན་གྱུར་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་ལྷག་མ་སྦྱོང་
འཕྲོ་བཞག་ནས། ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཏད་པ་དེ་ཆོ་ལ། སྔོན་དགོ་
བསྟེན་ཅུ་རྩ་སངས་རྒྱུས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་བདག་གི་ལུས་མང་པོ་གྲངས་མེད་
དུ་སྒྲུལ་ནས། **ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྟོང་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་**

གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་མ་སྒྱུར་བར་སྒྱུ་སྒྱུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཕན་དང་བདེ་བའི་མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉིན་གཅིག་ཕྱར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་
 འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་ལ་དམིགས་ཏེ་དགོ་ཙ་བསྐྱབ་ན་
 འདིའི་གངས་སུ་འགྲོའོ། །བདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཉིན་པོར་བསྡོ་
 བའི་ཡན་ལག་ནི་**དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ་ཙ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རུ་**
བསྡོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྡོ་བ་ལ་བསྡོ་བའི་དཔང་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས།
 བསྡོ་རྒྱའི་དངོས་པོ་རང་གི་དྲི་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 དེའི་སྟེང་དུ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་ཙ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཟག་བཅས་དགོ་ཙ་ཐམས་ཅད། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རུ་བསྡོ་ཞེས་པས་ཟུར་གཉིས་
 སམ་དོན་གཉིས་པོ་ཆང་བའི་རང་ནས་བསྡོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་དུ་ཟུར་ཕྱི་མ་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་དུ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྣམ་
 མ་ཁྱེན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡོ་དགོས་པ་ཡིན། བསྡོ་ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་བསྡོ་ན་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་ཀྱི་བསྡོ་བ་མཚན་གྱི་དཔ་ཞིག་ལས་དང་པོ་པས་
 མ་རེད་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འཁོར་གསུམ་པོ་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བྱངས་བའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་
 བསྡོས་པ་བཞིན་དུ་བསྡོ་བའི་འདུན་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་བསྡོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་
 ཀྱིས་འདུན་པ་མ་བསྐྱར་ན་དགོ་ཙ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་གང་དུ་འཁྱོག་འགྲོ་མི་ཤེས་
 སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཅིང་རྒྱུད་རྗེ་བཞིའི་

དེ་བོར་བསྐྱབ་པ།

༡༽ ཡུར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས།

༡ དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས།

ད་ས་བཅད་གསུམ་པ་ཡུར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་རྗེ་ཆེ་བཞིའི་དེ་བོར་
བསྐྱབ་པ་དེ་ལ། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ཞིག་དང་།
དངོས་གྲུབ་བསྐྱལ་བའི་དུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་མཐར་ཐུག་དགོངས་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་
དུ་འདྲེས་པའི་གསོལ་འདེབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ནི། **ཇི་བཙུན་གྲུ་ཅུ་རིན་པོ་ཆེ། །ཁྱེད་ནི་**
སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐུགས་ཇི་བྱིན་རྒྱལ་པོ་འདུས་པའི་དཔལ། །སེམས་
ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལྷ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྒྲོ་སྒྲིང་བྱང་། །ལྷོས་པ་
མེད་པར་ཁྱོད་ལ་འབུལ། །འདི་ནས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་པར། །སྤྱིད་སྤྱུག་ལེགས་
ཉེས་མཐོང་མན་ཀུན། །ཇི་བཙུན་ཆེན་པོ་པད་འབྱུང་མཁྱེན། །ཞེས་པའི་ཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་སྤྱོད་མ་དམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཉི་ཅུ་ཀའི་དབང་རྒྱུགས། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གིས་ཐར་བའི་
ས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་པས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དགོན་མཆོག་
བཞི་པ། རང་དོས་ནས་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སྤྲིན་གྲོལ་ཟབ་མའི་ལམ་དང་ཐུགས་
ཇི་བྱིན་རྒྱལ་པོས་རྗེ་ཆེ་འཆང་གི་སར་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བཀོད་པས་བཀའ་བློན་ད་དུང་
སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་དོས་ནས་གཞལ་ན་དགོངས་པ་ནམ་

མཁའ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེ་བ། མཁའ་བཙུན་རྒྱུ་མཆོ་ལྟར་ཆོད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེ་རྒྱ་
 ལྟར་ལྟར་རྒྱུ་རིང་ཞིང་ལུགས་དྲག་པ། རང་བཞིན་རི་རྒྱལ་ལྟར་ཐུགས་བརྟན་ཅིང་
 བརྒྱུང་བ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་པ་མ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེའི་
 ཆ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན་ཡང་དཔག་པར་མི་རུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་
 གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཅི་འདོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བྱེད་ལ་བརྟེན། བྱེད་ལ་རེ་ནི་ཡིན། བྱེད་ཅིག་སྐྱབ་
 བསམ་པའི་མོས་གུས་མཆི་མ་འབྱུག་པ་དང་བཅས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱ་རུ་རིན་པོ་
 ཆེ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཞེས་པ་རྗེ་འཇམ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་གཙུག་ཏུ་བཀྲའ་བར་འོས་པ་ཆོས་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱིས་བཙུན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བདག་མ་རྣམས་ཀྱ་རུ་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་
 བའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་གྱ་རུ་དབྱེར་མེད་ལ་བོས་ནས། བྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐུགས་རྗེ་བྱིན་རྒྱལ་པ་འདུས་པའི་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་པས།
 བྱེད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་སྟེ་སྟོགས་བཙུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས། བཙུན་བའི་ཐུགས་རྗེ། མཛོད་པའི་འཕྲིན་
 ལས། སྐྱབ་པའི་རུས་མཐུ་དང་བྱིན་རྒྱལ་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་
 པའི་དཔལ་དམ་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལྟ། །ཞེས་པས་མ་ལུས་
 ལུས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་མགོན་དང་སྐྱབ་པའི་དཔུང་གཉིན་
 གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ། ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་སྟོ་སྟིང་བྱང་། །ཞེས་པས་
 བདག་རང་ལ་ཡོད་པའི་གཅེས་པའི་ལུས། དེ་ལ་མཁོ་དགོས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་བབྱུང་
 བའི་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་དང་དགོ་ཆོགས་དགོ་བའི་དངོས་པོ་ནས་བབྱུང་སྟེ་
 ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་གཞི་གསུམ་ཆེ་ཡོད་ཆུང་ཡོད་ཐམས་ཅད་པོ་གཤམ་སྐྱང་སྐྱས་གསུམ་

མེད་པར་དང་གཡོ་དང་སྒྲིལ་མེད་པར། ལྷོས་པ་མེད་པར་བྱེད་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ལྷོས་ཞེན་གྱི་ལྷོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བྱེད་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས།
འདི་ནས་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར། །སྦྱིད་སྦྱུག་ལེགས་ཉེས་མཐོ་དམན་ཀུན། །རྩི་
བཅུན་ཆེན་པོ་པད་འབྱུང་མཁུན། །ཞེས་པས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩིད་བདག་
གིས་སྒྲིལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ། སྦྱིད་སྦྱུག་ལེགས་ཉེས་གང་ཡོད་ན།
ལུས་སེམས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་བྱུང་ཡང་བྱེད་མཁུན་བྱེད་གྱིས་གཟིགས།
སྦྱུག་བསྐྱེད་ནས་ན་ཆ་རྒྱུན་ངན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ངན་གང་བྱུང་ཡང་བྱེད་མཁུན།
ལེགས་ནས་དཔལ་དང་འཕྲད། ཉེས་ནས་བྱུང་དང་ཐུག། །མཐོ་བའི་ཐོབ་དང་གོས་
ཐོབ། ལྷོ་བས་དང་སྒྲིལ་གྲགས་རྒྱས་པ། དམའ་ཆེན་སྦྱུག་ཉམ་ཐག་དེ་ལས་
དམན་མེད་པར་ལྷུང་སོང་རུང་སྦྱབས་དང་རེས་བྱེད་མ་གཏོགས་མེད་པས། རྩི་བཅུན་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀུན་འདུས་རྒྱལ་དབང་པར་འབྱུང་གནས་བྱེད་མཁུན་ལོ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་
གཏད་ལིང་བསྒྱུར་གྱིས་སྦྱབས་སུ་མཆི་བའི་ཆོག་དེ་བརྩོན་ནས། དེ་ནས་གསོལ་
འདེབས་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱེད་གྱི་འཛུལ་དབྱངས་དེ་གང་ཡིན་ན་བརྩོན་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་
བགྲང་དགོས། སི་རྒྱུ་གང་འཆོམ་རེའི་མཆོམས་ནས་ཡང་གསོལ་འདེབས་ཐུགས་དམ་
རྒྱུད་བསྐྱེད་ཆར་རེ་བཏོན་ཏེ། ལྷ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སི་རྒྱུ་འབུམ་བརྒྱ་
འགོ་དགོས། ཐུན་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་བསྟེན་པ་ཅི་ཙམ་བསྐྱེད་བའི་སུམ་གཉིས་ཙམ་ནས།

༡ དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་བའི་གསོལ་འདེབས།

གཉིས་པ་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་བའི་གསོལ་འདེབས་རྒྱུད་སྦྱེད་གསུངས་དགོས་ཏེ་དེ་ནི།
བདག་ལ་རེས་གཞན་ན་མེད། །ད་ལྟ་དུས་ངན་སྟོགས་མའི་འགོ། །མི་བཟོད་

སྤྱག་བསྐྱེལ་འདམ་དུ་བྱིང་། །འདི་ལས་སྦྱོབས་ཤིག་མ་རྒྱ་རུ། །དབང་བཞི་
 སྦྱར་ཅིག་བྱིན་ལྷབས་ཅན། །རྟོགས་པ་སྦྱོར་ཅིག་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །སྦྱིབ་གཉིས་
 སྦྱོངས་ཤིག་རུས་མཐུ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་
 མེད། །ཅེས་བདག་དུས་ངན་གྱི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་ལས་འབྲེལ་བྱེད་ལ་ཡོད་པས་
 མེས་ལྡན་གྱི་བྱ་ལ་རེ་ས་སྦྱབས་གནས་གཉིས་ཀ་བྱེད་ལས་གཞན་མེད་པས། ད་ལྟ་
 དུས་ངན་སྟིགས་མའི་འགོ། །མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདམ་དུ་བྱིང་། །ཞེས་ད་ལྟ་
 དུས་ངན་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་སྟེ། སྟིགས་མ་ལྟ་ཇི་ལྟར་བདོ་ན། སྟོག་རྒྱུད་པ་ཆོ་ཡི་
 སྟིགས་མ། བྱིམ་པའི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ཉོན་མེད་ས་པའི་སྟིགས་མ། རབ་བྱུང་
 གི་དགོ་ཕྱོགས་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་བའི་སྟིགས་མ། ལོངས་སྦྱོད་རྒྱུད་པ་དུས་ཀྱི་སྟིགས་མ་ལ་
 སྟོགས་པ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་སྟིགས་མའི་འགོ་བ་བདག་ཅག་རྣམས། ཤིན་ཏུ་
 བཟོད་པར་དཀའ་ཞིང་མི་བཟོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྣ་ཚོགས་བགྲང་གིས་མི་ལང་པ།
 གཅིག་གི་ནང་ནས་ཐར་ན་གཅིག་ནས་མི་ཐར་བའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འདམ་དུ་
 བྱིང་ལགས་པས། འདི་ལས་སྦྱོབས་ཤིག་མ་རྒྱ་རུ། །ཞེས་པས་མི་བཟོད་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བྲག་པོ་འདི་ཉིད་ལས་རྒྱུར་དུ་རྗེ་བཙུན་མ་རྒྱ་རུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ནས།
 དབང་བཞི་སྦྱར་ཅིག་བྱིན་ལྷབས་ཅན། །ཞེས་པ་རྒྱུད་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་
 ཟབ་མེསྟེ། བུམ་གསང་ཤེར་དབང་ཚོག་དབང་དང་བཅས་པ་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྦྱར་ལ་
 བདག་གི་རྒྱུད་སྦྱོན་པར་མཛོད་ཅིག་མཁུལ་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱིན་ལྷབས་ཅན། །རྟོགས་
 པ་སྦྱོར་ཅིག་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཞེས་པས་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་
 པ་བྱེད་པར་ཅན་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་ལ་གྲོ་ལ་བར་མཛོད་ཅིག་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 ཞེས་འདི་རྣམས་མཁུལ་བཅེ་རུས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཆོག །སྦྱིབ་གཉིས་སྦྱོངས་ཤིག་རུས་

མཐུ་ཅན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་དང་
བཅས་པ་སྒྲིངས་ཤིག་མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམས་མཐུ་ཅན་ཞེས་འདོད་དོན་གསོལ་
འདེབས་དེ་ཉིད་སིངྒ་བགྲང་བའི་བར་མཆོམས་སུ་ལན་རེ་ལན་རེ་བཟློན་དགོས་པ་རེད།

༣ རྒྱགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས།

དེ་ནས། རྣམ་ཞིག་ཆོ་ཡི་དུས་བྱས་ཆོ། །རང་སྣང་རྩ་ཡབ་དཔལ་རིའི་
ཞིང་། །བྱང་འབྲུག་སྤྱལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །གཞི་ལུས་དྲོ་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་
མ། །གསལ་འཆར་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་རུ། །སྒྱུར་ནས་རྩེ་བཙུན་པད་འབྱུང་
དང་། །དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཏེ། །བདེ་དང་སྟོང་པའི་ཆོ་འབྲུལ་
གྱིས། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྩལ་པ་ལས། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་
པ། །འབྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པ་རུ། །རྩེ་བཙུན་པར་དབྱུགས་དབྱུང་
གསོལ། །གསོལ་བ་སྒྲིང་གི་དཀྱིལ་ནས་འདེབས། །ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་
ནོ། །བྱིན་རྒྱབས་སྤྲུགས་ཀྱི་གྲོང་ནས་སྟོལ། །བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་མཛད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་འདོན་ཅིང་སིངྒ་བགྲང་ལ། རྣམ་ཞིག་ཆོ་ཡི་སོགས་ཀྱི་དོན་འོག་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བཟླ་བུ་རུ་བགྲང་བའི་སྐབས་སིངྒ་འདི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་
འབྲུ་བཙུ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ནི་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་སྟོག་སྤྲུགས་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འདུས་ས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་འདུ་
བའི་གཙོ་སྤྲུགས་ཡིན། དེ་ཡང་ཨོྭ་རྩྱུ་བཟླ་བུ་རུ་པར་སིངྒ་རྩྱུ། ཞེས་གསུང་ན་
ཨོྭ་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིང་པོ། ཨོྭ་ལོངས་སྤྱིའི་སྒྲིང་པོ། རྩྱུ་ཆོས་སྤྱིའི་སྒྲིང་པོ་སྟེ། ཨོྭ་
ཨོྭ་རྩྱུ་ནི་སྤྱི་གསུམ་འདུས་པའི་སྒྲིང་པོ་གསང་གསུམ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་སྟོག་སྤྲུགས་ཡིན།

བཤྲོ་ལུ་ཞེས་པས་བཤྲོ་ནི་ཐད་ཀར་བསྐྱར་ན་དོན་སྟེ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་འཕོ་འགྱུར་
 དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ། །ལུ་རུ་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་ལྷི་བའི་དོན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རྒྱུ་གྱིས་ལྷི་བའི་སྒྲ་མ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ལ་གོ། །**པརྒྱ་མེ་**ཏོག་པརྒྱའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་ཆགས་ཐོགས་
 སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བའི་མཛད་པའི་རུས་མཐུ་སྟེ་ཏོག་ཁྲབ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་
 མངའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན། **སིངྒྱི་**ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཏེ། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཐུགས་གྱིས་དགོངས་ལ་དངོས་གྲུབ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
 སྟོལ་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་མི་ཟད་རྒྱུན་གྱི་
 འཁོར་ལའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་གཟུངས་
 ཐུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡིན། **སིངྒྱི་**དུང་གཅིག་བཏོན་ནས་དད་པ་མ་འཇུག་དང་
 ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ལ་སྟོབ་དཔོན་པརྒྱའི་ཞབས་དུང་དུ་སྐྱེ་བ་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་ཞེས་
 དའི་སྒྲ་མས་གསུངས་དར།

༡༽ འོ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས།

༡ བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་དངོས།

མཚམས་འདིར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འོ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྒྱུད་
 པའི་གསོལ་འདེབས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་། **ཨེ་མ་རྟོ་** རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་
 བལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནས། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྐྱེ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་། །འོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་རྒྱའི་རོལ་ཅུལ་དོན་སེམས། །ལ་སོགས་པས་བསྟན་ལ།

ཨོམ་རྟེ་ཞེས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་
བྲལ་བའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །ཞེས་པས་རྒྱ་གར་ཡང་མ་ཆད་ཅིང་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་
ལྷུང་བའི་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་གནས་རང་སྤང་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་། །ཞེས་པས་གཞི་གདོད་མ་ཡེ་ཐོག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་
པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་དྲུག་གིས་ནང་
གསལ་གཞིན་ལུ་བུས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའམ་ཐོག་མའི་མགོན་པོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཡོངས་སྐུ་ཆུ་ཁྲིའི་རོལ་རྩལ་རྩེ་རྩེ་སེམས། །ཞེས་པས་རང་
སྤང་ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐུ་དང་དེ་ལས་ཕྱི་གསལ་དུ་རང་བཞིན་སྤྱལ་པའི་སྐུ་ཆུ་ཁྲིའི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་རྩལ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསུངས་པ་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་ཡིན། **སྤྱལ་སྐྱར་མཚན་**
རྩོགས་དགའ་རབ་རྩེ་རྩེ་ལ། །ཞེས་པ་འགྲོ་འདུལ་སྤྱལ་པའི་སྐྱར་བྱིན་པ་མཚན་དཔེ་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགའ་རབ་རྩེ་རྩེ་ལ་གོ་སྟོ། །སྟོབ་དཔོན་དགའ་
རབ་རྩེ་རྩེས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་དེ་ཆོག་སྟེབ་སྐྱར་ལེགས་པའི་སྟོན་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན། **གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་རྒྱབས་དབང་སྐྱར་སྟེལ།** །ཞེས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
སྐུ་གསུམ་གྱི་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་དབང་
བསྐྱར་ཟབ་མོ་བདག་ལ་སྟེལ། །ཞེས་གསུངས། **བྱི་སང་རྟ་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་**
མཛོད། །འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉན་ཐོག་དགའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །རྩྱུ་ལྟ་
པམ་ཆེན་གི་མ་ལར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་གྲོལ་བྱེད་ལམ་སྐྱ་སྟོན། །ཞེས་པས་
བྱི་སང་རྟ་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །ཅེས་པས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་བྱི་སང་

ཏ་ལ་སྒྲོམ་བྲལ་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་སེང་བའི་ཟབ་མེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཛོད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དགའ་རབ་དེ་མེད་སྒྲོབ་མ་རིག་འཛིན་གྱི་སེང་ཏ་དེ་ཉིད་
 དང་། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཐེག་དགའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར། །ཞེས་འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོའི་སྐུལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་མ་
 འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཆེན་པོའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཐེག་པ་རིམ་དགའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོས་སྐྱུར་བ་འགྲོ་ཀུན་ཁ་ལོ་བྱེད་དུ་སྐྱུར་བར་མཛོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་དང་། རྫོན་སུ་ཏ་པ་
 ཆེན་བི་མ་ལར། །ཞེས་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་པ་ཆ་ཆེན་རྫོན་སུ་ཏ་དང་
 འཇའ་ལུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱུར་བ་ཞེངས་པའི་པ་ཆ་ཆེན་བི་མ་མི་ཏ་སྟེ་དེ་རྣམ་པས་གཅིག་
 རས་གཅིག་ལ་བརྒྱད་དེ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་ཡན་ཆོད་རིག་འཛིན་བརྟེན་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་ཆེན་རིག་འཛིན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་དང་འབྲ་བ་དེ་ཆོ་ལ། གསོལ་བ་
 འདེབས་སོ་གྲོལ་བྱེད་ལམ་སྣ་སྟོན། །ཞེས་པས། གསོལ་བ་སྦྱིང་ནས་འདེབས་པ་
 ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྣ་སྟོན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འཇམ་བུའི་སྤྱིང་གི་རྒྱན་གཅིག་པར་འབྱུང་། །དེས་པར་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིང་
 མཆོག་རྗེ་འབངས་གྲོགས། །ཐུགས་གཏེར་རྒྱ་མཆོའི་བརྟེན་འགྲོལ་གྲོང་ཆེན་
 ཞབས། །མཁའ་འགྲོའི་དབྱིངས་མཛོད་བཀའ་བབས་འཛིགས་མེད་
 སྤྱིང་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་འབྲས་བུ་ཐོབ་གྲོལ་སྟོལ། །ཞེས་པས་འཇམ་བུ་
 སྤྱིང་གི་རྒྱན་གཅིག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་འདིར་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ། སྒྲོམ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་གཅིག་སངས་
 རྒྱས་གཉིས་པ་པར་འབྱུང་གནས་དེ་དང་། དེས་པར་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱིང་མཆོག་རྗེ་
 འབངས་གྲོགས། །ཞེས་པས། མན་ངག་ཟབ་མེད་སེང་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིན་ཅིང་གྲོལ་

བར་མཛད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མཆོག་རྗེ་འབངས་གྲོགས་གསུམ་དང་ནི། ཐུགས་
གཏེར་རྒྱ་མཚོའི་བདུན་འགྲོལ་གྲོང་ཆེན་ཞབས། །ཞེས་པས་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་དྲི་མེད་
འོད་ཟེར་ཞབས་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་ཐུགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་རྒྱ་མཚོའི་བདུན་འགྲོལ་དུ་གྱུར་
ཏེ་ཆོས་ཟད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་སྤྱི་བཙན་ས་ཟིན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲི་
མེད་འོད་ཟེར་ཡིན་ནོ། །མཁའ་འགྲོའི་དབྱིངས་མཛོད་བཀའ་བབས་འཛིགས་མེད་
སྤྱིང་། །ཞེས་པས་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལན་གསུམ་
རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་དབྱིངས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཟབ་མོའི་བཀའ་
བབས་པ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་དང་བཙས་པ་ལ། གསོལ་བ་
འདེབས་སོ་འབྲས་བུ་ཐོབ་གྲོལ་སྟོལ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་གསང་འཛིན་
དགའ་རབ་དཔའ་བོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བླ་མ་ཁྱེད་ཀླུ་མ་པ་ལ་གསོལ་བ་སྤྲིད་ནས་
འདེབས་སོ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྤང་ཐོབ་བྲལ་བའི་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་སྟོལ་ཅིག་ཅས་
སོ། །འདི་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཁ་བསྐྱང་ནི། **ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་བྱང་ཆུབ་རྗེ་རྗེའི་**
ཞབས། །ཞེས་པ་འཛིགས་མེད་ཕྱིན་ལས་འོད་ཟེར་དང་། **གྲུབ་བརྟེན་འཛིགས་**
མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུག་པ་དང་། །ཞེས་པ་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་། **སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་མཆོག་**
མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་མཆོན། །ཞེས་པ་རྗེ་གསལ་ཆེན་བཞི་པ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྗེ་རྗེ་
དང་། **རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་གཞན་པའི་མཐའ་ཡས་ལ།** །ཞེས་པ་དགེ་མང་སྤྱུ་ཕྱེད་
དང་པོ་སྟེ། དེ་དག་ལ། **གསོལ་བ་འདེབས་སོ་གནས་ལུགས་རང་ཞལ་**
སྟོན། །ཞེས་དང་། **ཏི་རུ་ཀ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་དང་།** །ཞེས་པ་མདོ་མཁྱེན་
བཙེ་དང་། **ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཞབས།** །ཞེས་པ་དཔལ་
སྤྲུལ་ཆེད་དང་། **གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་པར་བརྟུན།** །ཞེས་མཁའ་པོ་པད་རྗེར་

དང་། མཚོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མཁུ་བཅུ་འདྲེ་དབང་པོ་ལ། །ཞེས་པ་འཇམ་དབྱངས་
མཁུ་བཅུ་འདྲེ་དབང་པོ་སྒྲུབ་དེ་དག་ལ། གསལ་བ་འདེབས་སོ་མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་
སྒྲུབ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ད་དུང་འདི་མན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་ཁ་བསྐྱང་ལ་ཨོ་རྒྱན་
བསྟན་འཛིན་ཞོར་བྲ། ལུ་ར་པ་སྒྲུབ་བདེ་ཆེན་བཟང་པོ། དཀོན་མཆོག་གྲགས་པ།
ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་ཐིག་གི་སྒྲུབ་གལ་ཆེན་རྣམས་དད་པས་
མོས་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་རྩེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཡིག་ཆ་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ཡོད་
ན་ཡང་། ད་ལྟའི་ཉེ་བརྒྱུད་ངོ་མ་བོ་མི་འཇུག་ནམ་མཁའི་དོ་རྩེ་ནས་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་
འཛིན་ཞོར་བྲ། དེས་གཞན་དག་འཛང་། དེས་བདག་ཅག་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་
མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོམ་ན་འཇིགས་མེད་རྩ་མགྱིན་
ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བར་དུ་བརྒྱུད་པ་ནི་གང་ཟག་སྟན་བརྒྱུད་དུ་བཅི་བ་ཡིན་ནོ།

༡ ཞར་བྱུང་སྒྲོན་ལམ།

དང་པོ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ།

འདི་ནས་ཞར་བྱུང་དུ་འདི་དང་བར་དོ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ལམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་
ཆོ་འདིའི་སྒྲོན་ལམ་ནི། སྤྱིད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཞེན་ལོག་གིས། །རྩི་རྩེའི་
སྒྲུབ་དོན་ལྡན་མིག་བཞིན་བསྟེན། །ཅི་གསུང་བཀའ་བསྐྱབ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་
ལ། །ལྟམ་རྒྱུད་མེད་པའི་སྒྲུབ་རྩྭ་གས་ཞེ་རུས་ཀྱིས། །ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་
ཕྱིན་རྒྱལ་འཕོ་བར་སོག། །ཅེས་པ་ནས་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐྱར་གཏན་སྤྱིད་ཟེན་པར་
སོག། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་། སྤྱིད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཞེན་ལོག་གིས། །ཞེས་པ་སྤྱིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་འདི་སྒྲུག་

བསྐྱལ་ཅན་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་བཅོས་མིན་ཡོད་པའི་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་མཐུ་དེ་ཡིས། བསམ་པས་ཅི་བྱ་བསམ་ཚད་འབྲུལ་བའི་
 རྒྱ། །བསམ་དོན་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་ཚུལ་ལ་ལྟོས། །འབྱོར་བས་ཅི་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་
 ཞེན་པའི་སྒོ། །བསགས་ཚད་ལུལ་དུ་ལུས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གང་ཡང་དགོས་མེད་ཞེན་ལོག་གི་དབང་གིས། རྗེ་རྗེའི་སྒྲ་མ་དོན་ལྡན་
 མིག་བཞིན་བསྟན། །ཅེས་པས། གསང་སྤྱགས་རྗེ་རྗེ་ཐོག་པའི་སྤྱིན་བྱེད་དབང་
 དང་གྲོལ་བྱེད་བྲིད་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་བཀའ་ངོན་ཅན་འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པ་དད་
 དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་རང་གི་མིག་བཞིན་དུ་བཀའ་རྟེ། ཅི་གསུང་བཀའ་བསྐྱབ་ཟབ་
 མོའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ཞེས་པས་སྒྲ་མ་བརྟགས་ནས་བསྟན་ཚར་རྗེས། ར་རོ་པས་
 རྟེ་ལོ་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའམ་མི་ལ་རས་པས་མར་པ་བསྟན་པ་ལྟར་ཅི་གསུང་གི་བཀའ་
 བསྐྱབ། །བྱད་པར་དུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་སྒོ་གསུམ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་ཐར་
 ལྟོད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། །ལྟམ་རྒྱུད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཚུགས་ཞེ་རུས་
 ཀྱིས། །ཞེས་པས། །ལྟམ་རྒྱུད་ཞེས་པ་དལ་ཁོམ་རེས་འཛོག་ལ་གསུངས་རྟེ།
 མཚམས་རེར་ཉིན་མཚན་བར་མེད་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་དང་མཚམས་རེར་ཡང་
 བསྐྱར་འཛོག་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཆ་མ་སྟོམ་པ་མིན་པར་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཚུགས་པ།
 དངོས་གནས་དམ་བཅའ་ཞིག་བྱས་ཚར་རྗེས་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་དེ་ལས་
 བསྒྲོག་པའམ་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པར་ཞེ་སྟེད་ཀྱང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ།
 ཕྱི་དྲེད་མོང་རུས་པས་ལྷགས་ཐུབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་རུས་ཀྱིས། ཐུགས་རྒྱུད་
 དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་འཕྲོ་བར་ཤོག །ཅེས་པས་སྒྲ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་
 ལྡན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་མོ་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་འཕྲོ་བར་ཤོག་

ཅེས་གསུངས། ཡང་། སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཡེ་ནས་འོག་མིན་ཞིང་། །ལྷ་
 སྤྱགས་ཆོས་སྐྱར་དག་ཚྲོགས་སྤྱིན་པའི་འབྲས། །སྤང་བྱུ་ཚུལ་མེད་པའི་ཚྲོགས་
 པ་ཆེ། །ཤེས་ཉམས་ཡིད་དཔྱིད་ལས་འདས་རིག་པའི་གདངས། །ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་རྫོང་པར་མཐོང་བར་ཤོག། །ཞེས་པས་སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཡེ་ནས་འོག་
 མིན་ཞིང་། །ཞེས་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ཡེ་ནས་དག་པ་འོག་མིན་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་བལྟས་ཏེ། །ལྷ་སྤྱགས་ཆོས་
 སྐྱར་དག་ཚྲོགས་སྤྱིན་པའི་འབྲས། །ཞེས་པས་སྤྱང་ཞེན་ལྷ་སྐྱར་ཚྲོགས། སྤྱ་
 གྲགས་སྤྱགས་སུ་དག་བྱུང་ཏེ་ག་ཆོས་སྐྱར་སྤྱིན་པའི་དག་ཚྲོགས་སྤྱིན་གསུམ་མཐར་
 སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤང་བྱུ་ཚུལ་མེད་པའི་ཚྲོགས་པ་ཆེ། །ཞེས་པས་སྤང་
 བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མེད་དུ་དག་སོང་བས། སྤང་བྱ་གཉིན་པའི་སྤྱོ་ཡང་གཏད་སོ་
 དང་བྲལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་སྤྱོད་ལས་འདས་ཤིང་སྤྱོད་བསམ་བཞེད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་
 བཞེད་དུ་མེད་པའི་རིག་སྤྱོད་མཐའ་བྲལ་ཀྱི་ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་ཉམས་ཡིད་དཔྱིད་
 ལས་འདས་རིག་པའི་གདངས། །ཞེས་པས་ཤེས་ཉམས་སྤྱོ་ཡི་འཛིན་པ་ཡིད་དཔྱིད་ཀྱི་
 ལྷ་སྤྱོམ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་སོང་བའི་རང་བྱུང་རིག་པའི་རང་གདངས།
 ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རྫོང་པར་མཐོང་བར་ཤོག། །ཅེས་པས་འདི་ནས་སྤྱང་བཞིའི་གྲོལ་
 ཚད་དང་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པས། དེ་ལྷ་བྱའི་རིག་པའི་རང་གདངས་སྤྱང་བཞིའི་
 དང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་ནི། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རྫོང་པར་མཐོང་བར་
 ཤོག་ཅེས་སོ། །མཚན་མའི་རྟོག་པ་རྣམ་གྲོལ་འཇའ་ཟེར་སྤྱབས། །སྤྱད་ཐེག་
 ཡེའི་ཉམས་སྤྱང་གོང་དུ་འཕེལ། །རིག་ཚུལ་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་ཚད་ལ་

ཐེབས། །ཆོས་ཟད་གྲོ་འདས་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་ནས། །གཞོན་ལུ་བུམ་སྐྱར་
གཏན་སྡོད་ཟིན་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཚན་མའི་རྟོག་པ་རྣམ་
གྲོལ་འཇའ་ཟེར་སྐབས། །སྐྱེ་དང་ཐིག་ལའི་ཉམས་སྒྲུང་གོང་དུ་འཕེལ། །ཞེས་
པས་མཚན་མའི་རྟོག་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇའ་ཟེར་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་དང་ཐིག་
ལའི་ཉམས་གྱི་སྒྲུང་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་རིག་ཅུལ་ཡོངས་སྐྱེའི་
ཞིང་ཁམས་ཆད་ལ་ཐེབས། །ཞེས་པས་རིག་ཅུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་རང་སྒྲུང་
ཡོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་ལམ་སྒྲུང་དུ་ཆད་ལ་ཐེབས་པ་དེ་ནི་རིག་པ་ཆད་ཐེབས་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཟད་གྲོ་འདས་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་ནས། །ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གྲོང་དུ་ཟད་ནས་རྟོག་དཔྱེད་གྲོ་ལས་འདས་པའི་མཐའ་བལ་
ཡིད་དཔྱེད་དང་བལ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སར་འབྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞོན་ལུ་
བུམ་སྐྱར་གཏན་སྡོད་ཟིན་པར་ཤོག །ཅེས་པས་གཞོན་ལུ་བུམ་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྤྱི་འབྱུར་
བའི་སྐོར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་འཆི་བགྲུས་རྒྱུད་དང་བལ་བས་
གཞོན་ལུ་ཞེས་པ་དང་། །ཕྱི་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་མངོན་པར་གཏིང་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
གནས་པའམ་ནད་གསལ་སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་
སྐྱར་ནས་བུམ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ལུ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བལ་བ་གྲོ་བུར་
བལ་དག་བུམ་སྐྱེའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་གཏན་སྡོད་ཟིན་པར་ཤོག ཅེས་
གསུངས་པས་དེ་ཡན་ཆད་ཆོ་འདི་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བར་དོར་གྲོལ་བའི་སྒོམ་ལམ།

དེ་ནས་བར་དོར་གྲོལ་བའི་སྒོམ་ལམ་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་འོག་མ་རྒྱུད་
དེ། །རགས་ལུས་དྲངས་མའི་དབྱིངས་སུ་མ་གྲོལ་ན། །ནམ་ཞིག་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་

བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཚོ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་ཀ་དག་ཚེས་སྐྱར་ཤར། །པར་དེའི་སྒྲུབ་ཆ་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་གྲོལ། །ཁྲིགས་ཚད་ཐོད་རྒྱལ་ལ་མ་གྱི་ཅུལ་རྫོགས་
ནས། །མ་པང་བུ་འཇུག་ལྟ་བུར་གྲོལ་བར་ཤོག། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། ཤིན་རྒྱ་
རྣལ་འབྱོར་ཉམས་འོག་མ་རྒྱུད་དེ། །ཞེས་པས་ཤིན་རྒྱ་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཨ་ཏི་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ལ་གསུངས་པས། །དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་ཆེན་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཉམས་འོག་
རྒྱ་རྒྱུད་པའམ་ཉམས་ལེན་ཚད་དུ་མ་ཕྱིན་པས། །རགས་ལུས་དྲུངས་མའི་དབྱིངས་
སུ་མ་གྲོལ་ན། །ཞེས་པས་འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཡུང་པོ་རགས་གཟུགས་
སུ་གྲུབ་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ཤིན་རྒྱ་པ་དྲུངས་མའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཏེ། །ཁྲིགས་ཚད་
བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤུན་དུ་དངས་རྒྱ་དང་ཐོད་རྒྱལ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་
སྐྱར་བཞེངས་ནས་འོད་ལུས་སུ་ཆོ་འདིར་གྲོལ་མ་ཐུབ་ན། །ནམ་ཞིག་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་
བསྐྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཚོ། །ཞེས་པས་དུས་ནམ་ཞིག་འཆི་བའི་དུས་སུ་བབས་ནས་ཆོ་ཡི་འདུ་
བྱེད་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ཏེ་འཆི་བའི་ཆོ་ན། །འཆི་བ་འོད་གསལ་ཀ་དག་ཚེས་སྐྱར་
ཤར། །ཞེས་པས་འཆི་བ་དང་པོར་གཞིའི་འོད་གསལ་ཀ་དག་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་
བུའི་སྒྲུབ་བ་ཤར་དུས། །སྐྱ་གསུམ་ཞིང་སྤྱོད་ལས། །གསལ་ལ་མ་འགགས་སྟོན་
གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། །སྟོང་གསལ་སྤྲིབ་གཡོག་བྲལ་བའི་ངང་ལ་གནས། །དེ་
ཆོད་ལྟའི་ཀ་དག་སྟོ་བྲལ་དབྱིངས། །ཐམས་ཤེས་པ་ཟངས་ཀ་རྒྱ་ཡན་ལ། །ངེས་
པ་རྙེད་དེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུས། །གཤོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ནང་གསལ་
གསང་བའི་སྤྱབས། །ཁྱད་ཚེས་དུག་ལྷན་ཀུན་བཟང་དགོངས་པའི་གྲོང་། །སྐྱད་
ཅིག་ཉིད་ལ་བཅོན་པ་ཐེན་པར་ཤོག། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དེར་གྲོལ་བར་
ཤོག་ཅེས་གསུངས་པས། །སྐབས་དེར་གྲོལ་ན་ཆོ་འདིར་གྲོལ་བར་བཅིའོ། །ཡང་

དེ་ལས། གལ་ཏེ་བར་དོ་དང་པོར་མ་གྲོལ་ན། དབྱིངས་སྒྲུབ་ལྷན་གྲུབ་འོད་
གསལ་ལ་ཐིམ་ནས། །སྒྲུབ་འོད་ཟེར་དང་ཚོམ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས། །ཐིམ་
ལུགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་འཆར་བའི་ཆོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་དོན།
བར་དོའི་སྒྲུབ་ཆ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་སྐྱར་གྲོལ། ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་
བར་དོའི་སྒྲུབ་ཆ་མཐའ་དག་རང་སྒྲུབ་དུ་ངོ་ཤེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་སྐྱར་གྲོལ་བར་
ཤོག་ཅེས་གསུངས། བྲིགས་ཆོད་ཐོད་ཀླལ་ལམ་གྱི་ཕུལ་ཚོགས་ནས། །མ་པང་
བུ་འཇུག་ལྟ་བུར་གྲོལ་བར་ཤོག །ཅེས་པས་ཀ་དག་བྲིགས་ཆོད་དང་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་
ཀླལ་ཟབ་མོར་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ལམ་གྱི་ཕུལ་ཚོགས་ནས་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་
བུའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་གྲོལ་བར་ཤོག་ཅེས་གསུངས། དེའི་ལུགས་བསྟན་ཏུ་
དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་སྐབས་སུ་འཆར་ལུགས་དུག་དང་སྒྲོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
ལྷན་གྲུབ་སྒྲོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཞོར་ལ་གོ་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་རེད། དེའི་
བར་དོར་གྲོལ་བ་ལ་འཆི་ཁ་བར་དོ་དང་ཆོས་ཉིད་བར་དོར་སྐྱར་བ་དེ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ཕྱི་མར་གྲོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ།

འདི་ནས་སྲིད་པ་བར་དོར་ཁ་བརྒྱད་དེ་ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཅི་ལྟར་
དབུགས་འབྱེན་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། གསང་ཆེན་འོད་གསལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
ཅེ། །སངས་རྒྱུས་གཞན་ནས་མི་འཆོལ་ཆོས་སྐྱའི་ཞལ། །མངོན་གྲུར་གདོད་མའི་
ས་ལ་མ་གྲོལ་ན། །མ་བསྒྲོམ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལྡའི་ལམ་མཆོག་ལ། །བརྟེན་
ནས་རང་བཞིན་སྐུལ་པའི་ཞིང་ལྗང་དང་། །ཁྱད་པར་པར་འོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ། །རིག་
འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གཙོ་མཆོག་ཨོ་རྒྱུན་རྗེས། །གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་
པའི་སར། །སྐུ་ཕྱོད་སྐྱེས་ནས་དབུགས་དབྱུང་སྟེ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་

ཉེར་འཛོར་བདག་འགྱུར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གསང་ཆེན་འོད་
གསལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཕྱེ། །ཞེས་པས་གསང་ཆེན་འོད་གསལ་རྗེ་མེས་སྤེན་པོའི་ཐེག་
པ་མཆོག་གི་ཕྱེ་མོར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱུས་གཞན་ནས་མི་འཛོལ་ཆོས་སྐྱུའི་
ཞལ། །མངོན་གྱུར་གདོད་མའི་ས་ལ་མ་གྲོལ་ན། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱུས་གཞན་
ནས་འཛོལ་མི་དགོས་པར་རང་གནས་གྱི་ཆོས་སྐྱུའི་རང་ཞལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ།
གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཀུན་བཟང་གི་ས་དེ་ཉིད་བགྲོད་མ་སྐྱབ་སྟེ་མ་བགྲོད་ན། མ་
བསྐྱོམ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལྡེའི་ལམ་མཆོག་ལ། །བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་ཞིང་
ལྗང་དང་། །ཅེས་པས་མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་ལྗང་ཞེས་དེ་གང་ཡིན་
ན་མཐོང་གོལ། ཐོས་གོལ། རྒྱུང་གོལ་སོགས་དང་དྲན་པས་གོལ་བ་འཕྲོ་བ་ཡིན་
པས་ཡུལ་དང་གནས་ལ་འཇུག་པའི་གདམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཟང་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཤར་སྤྱོད་མའོན་པར་དགའ་བ། རྟོ་སྤྱོད་མས་
དཔལ་དང་ལྡན་པ། རུབ་སྤྱོད་མ་པར་བཅུགས་པ། རྒྱུང་སྤྱོད་མས་རབ་གྲུབ་པ།
དབུས་སྤྱོད་མ་མེ་རི་འབར་བ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་འབྱེན་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྗང་དང་།
ཁྱད་པར་པར་འོད་གྱི་ཕོ་བྱང་དུ། །ཞེས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་
རིག་འཛིན་འདུས་པའི་ཞིང་ཁམས་པར་འོད་གྱི་ཕོ་བྱང་དུ། །རིག་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་གཙོ་
མཆོག་ཨོ་རྒྱན་རྗེས། །ཞེས་པས་རིག་འཛིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཆོགས་གྱི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་ཨོ་རྒྱན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས། །གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱུར་པའི་
སར། །ཞེས་པས་གསང་ཆེན་གསང་བ་བླ་མོ་གསང་སྤྱུགས་རྗེ་མེས་པའི་སྤྲིན་
གོལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལས་ཅན་ཡོངས་ལ་འགྱུར་པའི་ས་དེར། །སྤྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་
སྤྱེས་ནས་དབུགས་དབྱུང་སྟེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛོར་བདག་འགྱུར་

ཤོག ཅེས་པས་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྙམ་གྱི་སྤྱོད་སྒྲོལ་མའི་གཙོ་བོར་སྤྲེལ་ནས།
 ལས་ཉོན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་དབུགས་དབྱུང་སྟེ་རང་དོན་མཐའ་ལུ་ཕྱིན།
 གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་གྱི་ཉེར་འཛིན་
 བདག་ཉིད་དམ་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག ཅེས་དེ་ལྟར་འདི་དང་བར་དེ་ཕྱི་མའི་སྒོན་དོན་
 བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ། **རིག་འཛིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་། ཁྱེད་**
དབྱིངས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་བདེན་པ་ཡིས། དལ་འབྱོར་རྟེན་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱད་
གསུམ་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། **རིག་འཛིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་། ཁྱེད་དབྱིངས་བསམ་མི་**
བྱུང་པའི་བདེན་པ་ཡིས། ཁྱེད་ཀྱི་རིག་འཛིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་དང་ནི་
ཁྱེད་ཀྱི་དབྱིངས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་བདེན་པ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ཡིས། དལ་འབྱོར་རྟེན་ལ་
རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱད་གསུམ་གྱིས། རྟེན་འབྲེལ་མངོན་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག
 ཅེས་པས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདིའི་རྫོགས་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱད་གསུམ་ཞེས། དེ་
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཁམས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་དང་གསུམ་གྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཟབ་མའི་དོན་མངོན་དུ་
 གྱུར་ཏེ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག
 ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་འོག་དོན་ལྷན་དུ་འབྲེལ་བས་ཁ་ཞེ་མེད་པར་སྦྱང་
 བ་མེས་གུས་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༣༡ དབང་བཞི་ལེན་པ།

དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་ལྟ་བུའི་དབང་བཞི་ལེན་པ་ལ་སྤྱག་པས་སྐབས་འདིར། **རྒྱལ་བ་**
ཀུན་འདུས་ཐེ་བཙུན་ཐཱ་མ་མཁུན་ནོ། །འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྱག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་
 སྤྱི། །ཅེས་པ་ཚར་གསུམ་འདོན་རྒྱ་ནི་བརྒྱད་པ་འདིའི་སྤྱག་སྲོལ་ཡིན་པས། དེ་
 ལྟར་གདུང་བ་དྲག་པོས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་ཐཱ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚོ་སྐྱེས་རྩོ་
 རྩེར་གསོལ་བ་བཏབ་རྒྱུན་གྱིས་བདག་ཉིད་ལ་བརྩེ་བས་རྩེས་སུ་དགོངས་པར་བསམ་
 བཞིན་ལམ་དབང་ལེན་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱིར་དབང་ཞེས་པ་འདི་ལ། གཞི་དབང་།
 ལམ་དབང་། འབྲས་བུའི་དབང་དང་གསུམ་ཡོད་ན། སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་
 ནི་ལམ་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་སྟེན། ལམ་གྱི་གཞི་དབང་།
 ལམ་གྱི་ལམ་དབང་། ལམ་གྱི་འབྲས་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ལམ་གྱི་ལམ་
 དབང་ལ་བརྩི་རྒྱ་ཡིན། རང་གིས་བདག་འདུག་བླངས་པའི་ཚུལ་རེད་ལ་སྤྱགས་གྱི་
 གསོ་སྦྱང་ཡང་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་གྲུ་བུའི་སྒྲིན་མཚམས་ནས་ཨོ་ཡིག་རྒྱ་ཤེལ་ལྟ་བུའི་འོད་འཛོར་བ་ལས་
 ཞེས། **འོད་ཟེར་དེ་ལྷ་འོད་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྤྱོད་ནས་མར་ལྷགས།** དག་བུ་
 དེ་ལུས་གྱི་ལས་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ལུས་སྦྱེད་བྱེད་རྩ་ཡིན་པས་
 བ་རྩ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དག། །རྩོམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་རྩེའི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ལ་ལྷགས།
 དབང་བཞི་ལས་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཚོགས་སྤྱུ་འཕྲུལ་བྲ་
 བར་དག། སྤྱང་སྦྱང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། སྤྱང་གྲགས་རིག་གསུམ་ལྟ་
 སྤྱགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོར་གྲོལ། **བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོང་དུ་གྱུར་ཅེས་པ་**
 ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་དེའི་སྦྱོང་དུ་གྱུར། འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་
 བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་སྒྲིན་རིག་འཛིན་གྱིས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཐེབས། **སྤྱལ་སྤྱའི་གོ་**

འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་ཅེས་པས། མཐར་ཐུག་སྐྱབ་པའི་ལས་སྐྱུ་སྐྱུ་
 གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་ཅེས་སོ། །མགྲིན་པ་ནས་ཞེས་པས།
 ཡང་གུ་རུའི་མགྲིན་པ་ནས་ཡུལ་ཡིག་པར་རྒྱུ་ར་གུ་ལྟར་འབར་བ་ལས་འོད་ཟེར་སྒོག་དམར་
 ལྟ་བུ་ཞིག་འཕྲོས་ཏེ་རང་གི་མགྲིན་པ་ནས་ཞུགས། དག་གི་ལས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
 བཞི་དང་། དག་འཕེལ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་པ་དག གསུང་རྩི་རྩི་
 བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས། གསང་བའི་དབང་ཐོབ། དབང་དོན་གསལ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ། རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་གནས་གསུམ་སྒྲགས་སུ་རྒྱུར་ནས་བསྐྱུ་བཞིན་གྱི་
 སྟོན་དུ་གྱུར། རིག་འཛིན་བཞི་ལས་ཆོད་བང་རིག་འཛིན་གྱིས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཐེབས།
 མཐར་ཐུག་ལོངས་སྟོན་རྩིགས་པའི་སྐྱུ་གོ་འཕང་གི་སྐལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་
 པའོ། །ཡང་སྐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ནས་མཁའ་མདོག་ཅན་ལས་འོད་ཟེར་སྒོས་རིང་གི་
 དུད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཕྲོས་པར་གསུངས་པ་རང་གི་སྒྲིབ་གནས་ཞུགས། ཡིད་གྱི་ལས་
 བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་ཡིད་སྟོན་བྱེད་ཐིག་ལེ་ཡིན་པས་ཐིག་ལེའི་སྒྲིབ་པ་
 དག ཐུགས་རྩི་རྩི་བྱིན་རྒྱལ་ཞུགས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཐོབ།
 དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ། བདེ་སྟོང་ཙུང་ལའི་སྟོན་དུ་གྱུར།
 ཏོག་ཆོགས་བདེ་སྟོང་གི་རང་དུ་གྲོལ་ནས་ཐུག་རྒྱུའི་རིག་འཛིན་གྱིས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཐེབས།
 མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱུ་གོ་འཕང་གི་སྐལ་བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་ཅེས་གསུངས། སྐར་ཡང་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་ཡིག་གཉིས་པ་ཞིག་སྐར་མདའ་འཕང་བ་བཞིན་དུ་ཆད། རང་
 སེམས་དང་ཐད་མེད་པར་འབྲེས། ཀུན་གཞིའི་ལས་དང་ཞེས་པས། སྒོ་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་གཞི་ནི་ཀུན་གཞིའི་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ།
 འཁོར་གསུམ་དུ་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དེ་དང་བྲལ་ཏེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག །ཡེ་

ཤེས་རྟོག་ཤིང་གི་ཕྱིན་རྒྱུ་ལས། རྩིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དོན་དམ་གྱི་དབང་ཐོབ།
 དབང་དོན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་སྤྱུང་། ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་དུ་གྱུར།
 སློབ་གསུམ་ཐད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་ནས་ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱིས་
 བོན་ཐེབས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་བོ་ཉིད་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ལས་བཞག་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདིའི་སྒྲུབ་སྤྱུ་རུའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སློ་
 གསུམ་དུ་མ་རོག་ཅིག་ཏུ་འབྲས་པའི་རང་ལ་ལྷ་བའི་རང་མདངས་སྤྱིར་ཞིང་གསེལ་
 འདེབས་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། འདི་བླ་མ་ཆོས་སྤྱིའི་རང་ཞལ་ལ་བལྟ་བ་
 ཞེས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་རྒྱུ་ལས་རྟོག་པའི་སྤྱི་བཞིའི་ས་བོན་གདོད་ནས་འབྲེལ་ཞིང་གྲུབ་གྲུབ་ཁར་
 གནས་ཡོད་ན། དེ་ཉིད་རྟོག་སྤྱི་བའི་དཔོན་གྱིས་རིག་སད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ།
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱི་བའི་པར་བྱས་པ་ནི་གཞིའི་དབང་ཡིན་ལ། བླ་མའི་ཕྱེད་
 འབྱོར་གྱི་སྒྲུབ་སྤྱུ་གཞན་སྤྱིར་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བཞི་ལེན་པ་ལམ་
 དབང་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྲུངས་པ་དེ་ལ་དག་ཤོག་སྤྱི་བའི་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོའི་ས་བོན་ཐེབས་རྒྱུའི་གནད་ཆེ་བས་ལམ་དབང་དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་ལེན་དགོས་ཤིང་
 བསྐྱེད་པའི་གྲངས་ཆེད་ཀྱང་དེ་དང་བསྐྱེད་ནས་འགོ་ངེས་པ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཐུག་ལེན་ཡིན།
 མཐར་ཐུག་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱུ་ཡང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཞེས་ཟེགས་པས་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས་མངོན་པར་ཤོགས་པར་སངས་རྒྱས་རྒྱ་དེ་འབྲས་
 བུའི་དབང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བའི་སློན་སྤྱོད།

བཞི་པ་ཐུན་བསྐྱེད་ལྟེན།

མཐར་ཐུན་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་བབས་དུས། རམ་ཚིག་ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་
 ཚོ། །ལ་སོགས་པའི་གསལ་འདེབས་རྒྱུད་སྐྱེལ་ཡང་བསྐྱར་ཚར་གཅིག་འདོན་པ་ནི་
 ཚེས་བརྒྱུད་འདིའི་ཕྱག་སྟོན་ཡིན་པ་རེད། དེ་ཡང་། **ནམ་ཞིག་ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་**
ཚོ། །རང་སྣང་རྩ་ཡབ་དཔལ་རིའི་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ནམ་ཞིག་
 འཆི་བའི་ཚེ་ཡི་དུས་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཚོན། རང་གི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
 ལྟོ་རྒྱུ་རྩ་ཡབ་ཀྱི་སྤྱིང་བྱངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་ཁམས། **རྩང་འཇུག་སྐྱེལ་པའི་**
ཞིང་ཁམས་སྤྱ། །ཞེས་པས་སྣང་སྟོང་རྩང་འཇུག་སྐྱེལ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་དབུས་སྤྱ།
 གཞི་ལུས་རྩི་རྩལ་འབྱོར་མ། །ཞེས་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ལུས་རྩི་རྩལ་
 འབྱོར་མར་གསལ་བ་དེ་ཉིད། **གསལ་འཆོར་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་རྩ།** །ཞེས་པས་ལུས་
 ག་ཁྱག་གཤོས་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཞིང་འཆོར་བའི་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་རྩ་
 ལྟར་ནས། **རྩི་བཙུན་ཆེན་པོ་པར་འབྱུང་གནས་དང་།** །དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཞེས་པས་རང་རིག་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཏེ།
 བདེ་དང་སྟོང་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི། །ཞེས་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
 རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་རྩང་དུ་འཇུག་པའི་རང་རྩལ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི། **ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་**
པ་ལས། །ཞེས་པས་མི་གནས་སྒྲོལ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་དེ་ཉིད་
 ལས། **ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ།** །འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པ་
 རྩ། **རྩི་བཙུན་པར་དབྱུགས་དབྱུང་གསལ།** །ཞེས་པས་ཁམས་གསུམ་སྤྱིད་པ་
 གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད། ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ས་ལ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་དམ་པ་མཆོག་གི་སྐྱེལ་
 པའི་སྐྱར་རྩི་བཙུན་ཆེན་པོ་པར་འབྱུང་གནས་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་རུས་མཐུད་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་

པའི་དབུགས་འབྱེན་གསལ་བར་གནང་ནས་དབུགས་འབྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
གསོལ་བ་སྦྱིང་གི་དགྱིལ་ནས་འདེབས། །ཁ་ཚམ་ཚིག་ཚམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པས་གསོལ་བ་འདེབས་སྐྱུ་དེ་དད་པ་མེད་པའི་ཁ་ཟེར་ཚམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དད་མོས་
 གཏུང་བ་དྲག་པོས་སྦྱིང་གི་དགྱིལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་ཡིན་པས། **བྱིན་རྒྱལས་**
ཐུགས་གྱི་ཤྲོང་ནས་སྦྱོལ། །པས་མ་དོན་འབྲུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་
 དེ་ལྟར་ཁ་ཚམ་ཚིག་ཚམ་མ་ཡིན་པར་གསོལ་བ་སྦྱིང་ནས་འདེབས་བ་ཡིན་ན། མ་ཟུན་
 བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཟག་མེད་ཐུགས་གྱི་ཤྲོང་ནས་སྦྱོལ་ལ། པས་མ་པའི་
 དོན་ཀུན་ཆོས་མཐུན་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདོན་སྒྲོམ་
 རུང་དུ་འཇུག་པས་ལམ་དབང་སྒྲུང་མཐར་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་བཅོད་ནས་མོས་གུས་
 དུང་དུང་བ་ཞིག་བྱས་པས། **སྒྲུང་ཡང་སྒྲུབ་མཁའ་ཐུགས་ཀྱི་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དྲོད་**
ཆོ་ལམ་གྱིས་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཐལ་གྱིས་ཐོན་ཅིང་བྱུང་བ། **བདག་ཉིད་**
རྗེ་ཞུལ་འབྱོར་མར་སྡོན་ནས་གསལ་བའི་སྦྱིང་གར་རེག་པ་ཚམ་གྱིས་དེ་ཡི་མོད་ལ་རང་
 ཉིད་འོད་དམར་གྱི་གོང་བུ་སྒྲན་མ་ཚམ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མེ་སྟག་ཡར་བ་བཞིན་ཐགས་སྒྲུ་
 དང་བཅས་པས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ། **གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་གར་ཐིམ་ཞིང་**
བསྐྱུས་པས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ་ཞིང་དམིགས་པས་མ་
བཅོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མར། འདི་ལྟར་མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི། །ཕྱི་ནང་
 སྦོད་བཅུད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །སྒྲུང་ཡང་བདག་འཛིན་མེད་པའི་ངང་ལ་
 བཞག། །གཟུང་འཛིན་དག་པ་གསལ་སྟོང་ལྷ་ཡི་སྒྲུ། །འདོད་ཆགས་རང་གོལ་གྱི་
 སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ལྟར་ན་བའི་ཡུལ་དུ་ཐུགས་པ་ཡི། །སྒྲན་དང་

མི་སྒྲིལ་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་མཐའ་ཀུན། ། བྲག་ས་སྟོང་བསམ་མཐོན་བའི་ངང་ལ་
ཞོག ། བྲག་ས་སྟོང་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་། ། བྲག་ས་སྟོང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། འདི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུ་བ་ཡི། ། ཉོན་
མོངས་དུག་ལཱའི་རྟོག་པ་ཅི་ཤར་ཡང་། ། སྔོན་བསུ་རྩེས་དཔྱོད་སྒོ་ཡི་བཅོས་མི་
གཞུག ། འགྱུ་བ་རང་སར་བཞག་པས་ཆོས་སྐྱར་གྲོལ། ། རིག་པ་རང་གྲོལ་གྱི་སྒྲ་
མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅིར་སྐྱར་ཆོས་ཉིད་གཅིག་གི་རོལ་
བ་སྒྲ་མའི་དགོངས་སྟོང་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར། ། སྐྱར་བྲག་ས་མཐོང་ཐོས་
ཆོགས་དུག་གི་རོལ་བ་ཅི་ཞིག་ཤར་ཡང་། ། སྒོས་པར་ལ་མ་བཅོས་འཛིན་པས་རྩྱུར་ལ་
མ་བསྐྱད་པའི་གཟུང་འཛིན་སྟོང་འདས་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་མ་གཡེངས་དཔན་པའི་སོ་བས་
བསྐྱུངས་ནས་ཆེད་དུ་མི་འཛིན་པར་འདུག་རྒྱ་དེ་ལ་སྒྲོམ་རྒྱག་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། ། བྱིང་
མོད་འཕྲོ་འདུའི་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་བར་འདུག་པ་ཞི་གནས་དང་། ། རྟོག་བྲལ་སེམས་ཀྱི་
གནས་པའི་དངས་ཆ་ཤར་རྒྱ་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ནི་ལྷག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ། སྦྱིར་བཤད་ན་ལྟ་བས་གཞི་བཟུང་།
སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས། ། སྦྱིད་པས་བོག་དབྱུང་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་
སྦྱོར་རྒྱ་བོད་རྒྱུད་སྟེ་སྦྱི་བྲལ་ཡོངས་སུ་བྲག་ས་པ་ཞིག་ཡིན། ། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནས་ཟངས་ཐལ་རིག་སྟོང་གི་ལྟ་བ་སྒྲ་མའི་ཐུགས་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པ་མོས་གུས་ཀྱིས་དངས་བའི་བྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མདོན་སུམ་དུ་
མཐོང་རྒྱ་དེའི་ངོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སྒྲོམ་ཟེར་བ་ཡིན། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱིས་ཟིན་
པའི་སྦྱིད་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུང་དོར་འཛིན་ཞེན་དག་པ་དེ་སྦྱིད་པ་རེད། ། གཞི་ལྟ་
བའི་ངོ་བོ་ཡེ་གྲོལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་མ་བཅོས་རང་བཞག་གི་ཆོས་

ཉིད་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིད་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་རོ་གཅིག་པ་དེ་འབྲུལ་
མེད་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟང་ཡིན་པ་རེད། སྐབས་འདིར་སྒྲུ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམ་
ནས་དོན་བརྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་སེམས་ལ་འཕོ་དུས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ངོ་མཐོང་བ་
ཡིན། དེ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་ཅེན། སྒྲོམ་རྟགས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཞེས་
པས་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྟགས་སུ་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཐུབ་གྱི་སེམས་དང་
དད་དང་ངེས་འབྱུང་ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་འོང་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་
བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་དཔེར་ན་ཉི་མ་ལ་འོད་ཟེར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་
དེ་ཚོ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། **།དེ་ལས་ལྷང་ནས་**ཞེས་གསུངས་པ་མཉམ་
བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོབ་ལ་སྦྱང་སྟིང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མའི་རྣམ་འོལ་དུ་གསལ་
ནས། དེའི་ངང་དེ་དང་མ་བུལ་བར་བསྟེན་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱས་
འདེབས་བྱེད་དགོས། མོས་གྲུས་དང་དམ་ཚིག་རྣམ་པར་དག་པས་འདི་ཡན་ཆད་གྱི་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་ན་དངོས་གཞི་ཟེར་བ་ཞིག་ལོགས་སུ་མ་བསྒྲོམ་ན་ཡང་། དངོས་གཞི་
གཞན་ལ་མི་སྟོམ་པར་རྒྱ་ཡབ་དཔལ་གྱི་རི་བོར་དབུགས་དབྱུང་། དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་དེ་ནས་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་ལམ་དེ་ཉི་ཟླའི་བགྲོད་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱར་བས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་ས་ལ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ།

ཐམས་དག་བ་མཐུག་གི་དོན།

དང་པོ་གཞུང་གི་མཐུག་དོན།

དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་བར་དུ་དག་བ་གཞུང་གི་དོན་ཆ་ཚང་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཤད་ཆར་ནས།
ད་ཐམས་དག་བ་མཐུག་གི་དོན་མཛད་བྱང་གི་སྒོན་དུ། འདི་ནས་བསྡུ་བ་དང་སྒོན་
ལམ་ནས་འགྲོས་སུ་ཆོག་གིགས་མཛད་ཡོད་པ་འདི་ནས་པལ་ཆེར་མཆན་དགུས་སུ་
ཚུད་པ་དང་འབྲ་གས་ཆེ་ཞིང་། གང་ལྟར་དང་སང་གི་འདོན་ལུགས་ཚང་མའི་ངག་ལ་
ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་རྒྱ་རེད། ལྷ་མའི་
ནལ་འབྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་སྒོན་ལམ་དང་སྤྲིང་ཐིག་གི་སྒོན་ལམ་སྤྱི།
བདེན་ཆོག་གྲུབ་པའི་སྒོན་ལམ་སོགས་གང་ལྟོག་ཁམས་དང་རུས་པ་དང་རང་རང་གི་
གནས་དུས་སུ་བསྟུན་ནས་གསུང་རྒྱ་དེ་བབ་འབྲེལ་ཆེ་བ་རེད། རྒྱ་འགྲོས་གྱི་བསྡུ་
སྒོན་དེ་དག་ནི། དཔལ་ལྷན་རྩ་བའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་སོགས་སྤྲིང་གར་
པར་འཛིན་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་སྒོན་སྒྲིལ་བཟུང་སྟེ། །སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟུལ་དུ་གསོལ། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་མའི་ནལ་པར་ཐར་པ་
ལ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྷ་མི་སྤྱེ་ཞིང་། །ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཛོང་བའི་
མོས་གུས་གྱིས། །ལྷ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་སེམས་ལ་འཐུག་པར་སོག། །སྤྱི་བ་ཀུན་ཏུ་
ཡང་དག་ལྷ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། །ས་དང་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱུགས་ནས། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་རྒྱར་ཐོབ་

ཤོག། །བཅུ་པ་བསྟོ་བ་ནི། དག་བ་འདི་ཡིས་སྒྲེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་
 ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་སྒྲུ་
 གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག། །འགོ་ཀུན་དག་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་
 འགྱུར་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་དག། །བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་ས་དག་ལ། །ཀུན་ནས་
 ཀུན་གྱི་བཟང་པོ་རེད་གྱུར་ཅིག། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་འཕོས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་
 དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྩིས་སྲུབ་དག་སྟོབ་
 ཅིང་། །དག་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །དུས་གསུམ་ག་ཤེགས་པའི་
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བསྟོ་བ་གང་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་སྟེ། །བདག་གི་
 དག་བའི་ཅ་བ་འདི་ཀུན་གྱི་ཡང་། །བཟང་པོ་སྟོད་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བསྒྱི། །བཅུ་
 གཉིས་པ་སྟོན་ལམ་བྱུང་པར་བ་ནི། །གང་དུ་སྟེས་པའི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཐོ་
 རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྔ་ཐོབ་པར་ཤོག། །སྟེས་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་དང་འཕྲད་གྱུར་
 ཅིང་། །རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པར་ཤོག། །དེ་ཡང་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 མཉེས་བྱེད་ཅིང་། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་སྟོད་པར་ཤོག། །ཆོས་རྟོགས་ནས་
 བློ་སྦྱང་པོའི་དོན་བསྐྱུབ་སྟེ། །ཆོ་དེར་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱལ་བར་ཤོག། །སྦྱིད་
 པར་དམ་པའི་ཆོས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་ཕན་བསྐྱུབ་ལ་སྟོད་ལ་མེད་པར་
 ཤོག། །རྒྱལ་བ་ཆེན་གཞན་དོན་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཕྱུག་གཉིས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས། །དེ་ནས་མཆོག་དོན་མཛད་བྱུང་ནི།
 ཅེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྟོང་ཐོག་གི་སྟོན་འགྲོའི་དག་འདོན་གྲིགས་སྲུབ་སྟེ་བས་པ་
 རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྦྱིང་པ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་
 བཀའ་འདྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་ཤིང་དམ་ཚིག་ལ་མོས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱུགས་ཀྱི་བཅུན་པ་འཛིགས་

མེད་སྤྱིན་ལས་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱིས་པའི་དགེ་བས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་སངས་
རྒྱས་སུ་མཐོང་འབྲས་ཀྱིས་རང་རིག་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་ཞལ་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་འགྲོ་
ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །།སྙམ་མཛྲཱེ།
དགེའོ། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བྲིད་ཀྱི་མཇུག་དོན།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྗེས་པ་ཆེན་པོ་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་ཆོས་སྡེ་ལས་བྱུང་བའི་སྔོན་
འགྲོའི་ངག་འདོན་བྲིགས་སུ་བསྡེབས་པ་རྣམ་མཁུན་ལམ་བཟང་གི་སྤྱིང་ནས་སྔོན་འགྲོའི་
བྲིད་ཀ་ལག་བྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བྱས་ནས་ཐེངས་གཅིག་ལ་འཆད་ཉན་གྲུབ་སོང་བ་རེད།
དེས་ན་འདི་རྒྱ་ཅོས་གོ་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། སྤྱིང་གི་བདུད་རྩི། མ་ཤེས་
པའི་ལམ་སྟོན། མ་རིག་པའི་སྔོན་མེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་། ཐོག་མེད་
ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ཤ་སྟུག་གི་མཚན་ནས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་སེམས་དེ་ལ་
མལ་ཞིག་བསོ་བའི་ངལ་སྟེགས་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་མི་དགེ་
སྟོན་ལས་དེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་ཐབས་ལ་གཟབ་ཤེས་སྤྱད་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་ཀྱན་འབྱུང་མ་རིག་པའི་གདོན་ཆེན་སྤྱིང་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་འདིའི་
གསང་ནད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཅུང་ཟད་གཅོག་སྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། ཆོགས་
བསགས་ཐབས་སྒྲིབ་པ་སྤྱདས་ཐབས། ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྤྱད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཕོ་སྟུབ་པའི་ཐོག་ནས། སེམས་ཅན་
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གནད་དུ་ཁེལ་བ་ཞིག་དང་རྒྱད་ལ་འཕྲོད་པ་ཞིག་

གང་གི་དགའ་བལྟས་ནས་ཆེད་དུ་བསལ་ཏེ་ཆོས་པ་གསར་ཤིང་ཆང་མའི་ཉམས་ལ་རན་
 པའི་འདུན་པ་དེ་ལ་གཏད་ནས་སྒོན་འགོའི་ངག་འདོན་འདི་དེ་ལོ་བཤད་པ་རེད། དེ་
 ཡང་ང་ཚོ་ལ་མིང་གང་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་། མི་འདྲ་མིན་གྱིས་ལྟ་ཚུལ་གང་ལྟར་
 བལྟས་རུང་། དབྱིབས་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ཡང་། དོན་གྱི་སྤྲེང་ནས་སྒོན་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་སོ་བྱང་སྒྲགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ན། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་རྒྱ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་རེ་ཨོ་སྒོགས་
 བསམ་པ་ཉག་གཅིག་པོ་དེ་རེ་བའི་མཐིལ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཞིག་མེད་པས། ང་ཚོ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་མཁན་ཆོས་ཀྱང་
 ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ལས་ཁུར་དེ་ལ་གཟབ་རྒྱ་བོ་དེ་ལ་རང་གཞན་འདི་ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 འདུ་སྐྱམ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཆོགས་དགོས་པས་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་
 འབྲུབ་མི་ཐུབ་ཏེ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་མ་འཛོམས་ན་ཐལ་མོ་སྦྱར་མི་ལོ་
 བ་དང་། ར་དང་དབྱུག་གཉིས་ཀ་དང་སྦྱེ་བའི་ལག་པའི་རྩྭ་ལ་བ་དང་གསུམ་པོ་མ་
 འཛོམས་པར་ར་སྐྱད་བྲགས་ཐབས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་མས་ཆོས་བཤད།
 སྒོ་བ་མས་མོས་གུས་བྱས། དེའི་སྤྲེང་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་གིས་མ་བསྐྱལ་ན་ཆོས་
 བསྐྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྒོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་འོང་དགའ། ཀྱན་རྩོལ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་
 གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ལ་བརྟེན་ནས། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
 ནས། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲོམ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་
 ལྷབས་འཕོ་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་གཅིག་པ་ཡིན། འདིར་ཡོད་ཆང་མ་ཆོས་པ་རེད་ཟེར་

དགོས་ན་མཚན་ཉིད་ཚང་ས་ཅུང་ཟད་དགོན་མོད། ཆོས་དད་པ་ཨེ་རེད་ཟེར་ན་རེད་
 ཟེར་དགོས། སྤྱིར་ན་ཆོས་ཟེར་བ་སྒྲུ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ནང་པ་ཡིན་པ་མཚོན་དཀའ་བ་
 རེད། སྤྱི་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་འབྲ་དང་མི་འབྲ་མང་པོ་ཡོད་ན། དེང་སང་ཆོས་
 གཅིག་ལ་ཡང་མི་དད་པའི་མིས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡི་མི་གངས་གྱི་བརྒྱ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བཟུང་
 ཡོད་པ་མིན་མོད། ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་པའི་མི་འདི་རྣམས་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་མཁན་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ། ཆེ་ཆུང་ཤོན་གཞིན་ཚང་མ་ནང་པ་རེད་ཆོག་རྒྱ་ཅན་ཞིག་སྤྱིར་
 བཏང་གིས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཆོས་རའི་ནང་དུ་བསམ་བཞིན་ཆོས་ལྷ་རུ་འོང་བ་རྣམས་ནི་
 ནང་པའི་ཆོས་དད་པ་ཡིན་དགོས་རྒྱ་ཅན་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དད་པ་དེ་ལ་རིགས་
 གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་དད་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚན་གསུམ་དད་པ་བཞག་
 མཁན་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དད་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ཐ་སྐད་དེ་ལྷ་མེད་སྤྱི་བས་
 ཆོས་ལ་སྤྱིར་བ་འདེབས་བྱེད་གྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་ཞིག་མ་རེད། གནད་རྒྱ་མཚན་ཞིག་
 གཏན་ནས་མ་ཤེས་པའི་མིང་ལ་རྒྱུ་མཚན་དད་ཟེར་ཆོག་པ་རེད། གཞུང་ལུགས་གི་ནང་
 ན་ཡང་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཞེས་
 གསུངས་ཡོད་པ། དཔེར་བཞག་ན་ཆུང་ས་ནས་ཇ་རྩ་ལུགས་སྒྲོལ་ས་ལ་བསམ་སྟོ་
 བཏང་ན། ཇ་འབྲང་ན་སྒྲོལ་པ་སེལ་བ་དེའི་ཆེད་ལ་དང་པོ་རྒྱ་ལེན། དེ་ནས་མེ་
 འབྲུད། དེ་ནས་ཇ་བསྒྲོལ་ནས་བྱ་བ་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་ཆ་ཚང་ན་དོན་ཞིག་འབྲུག་པ་
 དང་། དེ་ལས་ཆེ་ཞིག་ལ་དཔེ་བླངས་ན་འབྲོག་པས་ཕྱུགས་འཛོམས་ན། ཕྱུགས་
 བེའུ་ལུག་གི་འཕེལ་ཐོག། །བཞོན་དཀར་པོའི་ཡོང་སྒྲོའི་ཆེད་དུ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་
 མཚུངས་པར་རོང་པས་ཞིང་རྫོང་ན། དབྱིད་ཀ་ས་བོན་ས་ལ་བཏབ་ན་སྟོན་ཀ་ལོ་ཏོག་

ཚུར་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བྱ་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་གི་ ཆོས་བསྐྱུ་བ་
 རྒྱུ་དེ་ཡང་བྱ་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཞིག་བརྒྱུད་དགོས་པ་རེད། ད་དུང་ཆོས་
 བསྐྱུ་བ་རྒྱུ་དེ་བྱ་བ་དེ་ཆོ་ལས་ཆེ་བ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱང་ན་བྱ་བ་རྒྱ་བས་ཆེན་
 རོ་མ་དེ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་རྣམ་དག་བསྐྱུ་བ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་རེད། འདི་སྟོན་ཆགས་
 དབུགས་ཐོག་ཚད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་བསྐྱུ་བ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆོས་བསྐྱུ་བ་མཁན་མང་རུང་གྲུབ་མཁན་དགོན་པས་འདི་
 བསྐྱུ་བ་རྒྱུ་ལ། རྒྱུ་ཆེ་རྒྱུད་། ཐོབ་མཐོང་མན་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་བ་སྤངས་ཤེས་མ་
 ཤེས་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སྤྱིང་རུས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བཟང་ངན་ཁོ་ནས་བྱུང་པར་ཤོར་བ་ཡོད།
 དེ་ཡིན་ན་ཁྱིམ་པ་པོ་མོས་གཞིས་འཁོར་བ་སྤྱང་ནས་ཉི་མ་སང་ཉིན་ནས་རི་འགོར་འགོས་
 ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། བདག་འཛིན་ནང་ནས་མ་ཆོད། དེས་འབྱུང་སྤྱིང་ནས་མ་
 སྐྱེས་ན། རི་མགོས་མ་ཆོད་ཡང་མགོར་འགོས་སང་ཡང་། དེར་སང་བས་པན་པ་
 ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བྱ་རི་དྲགས་ཆོ་གཅིག་ལ་རི་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དཔེར་ན།
 ང་ནད་ཀྱིས་ན་བས་མཐའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱོས་འགོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ནད་རང་གི་
 ཁོག་ན་ཡོད་པས་བྱོས་པས་ནད་དང་མི་འབྲེལ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་རྒྱུའི་ཉིན་
 མོངས་དུག་ལྷ་དུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱིས་མགོ་
 ཞིག་གཞོན་ཐབས་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་དགོས། ནམ་དང་ནམ་ཡང་རང་གི་མི་ཆོའི་
 རིང་ཐུང་ལ་ཆོད་ཅིས་རེ་རྒྱུའ། གལ་ཏེ་འཕྲལ་རྒྱུན་ཐོག་བབས་ཀྱིས་འཆི་བ་ད་ལྟ་བུར་
 ན་གདོང་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡོད། མེད་ན་དེ་ཅི་བྱེད། མི་ཆོའི་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སྤྲོམ་
 ཞིག་བྱོས་དང་། ད་སྟོན་ཆོ་སྟོད་ལ་ལས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་འདུག ད་པན་ཆད་
 རྒྱུད་ལ་གང་གིས་དགའ་ཆེ་འདུག དུད་འགོ་སྒོ་ཁྱི་སྒོ་ཐོག་ལས་དྲག་ཅམ་

ཞིག །སྒྲིལ་མི་ཡིན་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དཔྱེད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་ཞིག་འདོན་ཆེ་ཐུབ་ཆུང་ཐུབ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས། ང་
ཆོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེང་མོལ་བྱུང་བ་འདི། མི་ཆོའི་ནང་ནས་ཐེངས་རེ་
ཐེངས་གཉིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བཤད་པའི་ནང་དོན་ཆོག་རེས་ཀྱང་མི་ཆོའི་འཆོ་བའི་
ནང་གི་ཆོ་གཅིག་གི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲན། སྒྲན་དཀར་པོ་ཆོག་ཐུབ་ལྟ་བུ། བད་
བརྒྱ་འཛོམས་པའི་བདུད་རྩི་བྱས་ནས་བཅད་སྒྲིབ་གཏོང་ཆོག་སྟེ། དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་
གི་ཕྱིན་ལས་རེད། དེ་ཡང་། མི་གཙང་འདམ་དུ་གསེར་གྱི་བྱུང་བ་
དང་། །གཙན་གཟན་བྱེད་དུ་སང་གའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །གང་གིས་གང་འདུལ་དེ་
ཡི་སྐད་དུ་སྟེ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པས། རྒྱུན་ཤིང་དང་སིལ་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་བཅའ་པོའི་སྒྲ་ལས་ཆོས་སྟོན་པ་
ཡིན་ན། དུས་ཀྱི་མཐའ་མར་གང་ཟག་མིའི་ངག་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་སྒྲ་འབྱུང་བ་དེ་
རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཅིའི་སྤྱིར་མིན། དངོས་གནས་བཤད་ན། ཆོས་བཅད་སྒྲིབ་དང་
ལག་ལེན་བྱེད་ས་གྲོང་དང་འདུ་འཛི་སོགས་ཆགས་སྤང་འཕེལ་ས་ངོ་མ་དེ་ད་དུང་ལེགས་
པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཆ་དང་གོ་བྱེད་དག་ལ་ཐུག་དུས་བཅད་སྒྲིབ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་
པས་དག་ལ་ཐུག་དུས་ལག་ཆ་ལུལ་དུ་ལུས་འགོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅང་མེད་པ་ཡིན།
དེ་བཞིན་ཆོས་གོ་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དངོས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས། བསམ་པ་སྒྲིབ་པ་རེ་
དང་ཐོག་ཏུ་གནས་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་ཀྱི་ནད་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་
གསུང་བྱེད་དུས་དེ་དུས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲན་ཀྱི་བཅད་སྒྲིབ་མ་ཤེས་ན། ཐེང་བ་སྟོང་བྱུག་རྒྱ་རྒྱག་
བད་བད་བྱས་པ་དོན་མེད་རེད་སོང་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་གཏམ་ཀྱི་དཔེ་ལ།
བརྒྱག་པས་ཆོས་བྲན་ཟེར་མོད། ང་ཆོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། བརྒྱག་དུས་སྒྲིབ་དུས་

ཆོས་མི་དྲན་པ་འདྲ་ཞིག་རེད། འདྲུ་འཛིན་མ་གཡེང་གི་ངང་དུ་ཤོར་ནས་ད་དུང་དེས་
 སྟུག་པ་འདྲ་སྟུག་། སྟུག་ན་ཆོས་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ངེས་
 འབྱུང་ཞེས་པ། དམུས་པ་སུན་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པས་དེའི་སྐྱབས་ཆོས་མ་
 གཏོགས་རེ་ས་སྐྱབས་གནས་ཞིག་མེད་པས། བྱ་འདབ་ཆགས་དུ་བས་བདུག་ན་
 འཕྱར་འདོད་སྐྱེས་པ་ཨ་ན་མ་ན་ཡིན་ནི་རེད། མདོར་ན་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་
 བདེ་ཕྱི་སྐྱིད་བསམ་མཁན་ཞིག་གིས་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས། དེ་
 ཡང་ཆགས་སྒྲུང་རྒྱུ་མཉམ་གསུམ་ལོས་ཡོད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རེད། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 རེད། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་རང་རང་གི་སྒོ་
 སྟོབས་དང་བསྐྱུན་པ་རེ་རང་རང་གིས་བརྟེན་ནས་མགོ་ཚུགས་ཐབས་སུ། སྒྲ་མ་དགོན་
 མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དུས་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་འདང་རེ་རྒྱུ་བ། ཉོན་
 མོངས་ཤུགས་དྲག་པའི་སྐྱབས་ལ་ཅི་སྟུག་ཀྱང་ལས་སྤྱ་བཅའ་སྤྱ་མ་བྱེད་དང་རྗེས་ནས་
 འགྱོད་པ་རྒྱུ་འོང་། སྤྱིར་ཡང་དོན་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་སྤྱར་བསམ་ཕྱི་འདང་གི་
 ཐོག་ནས་འགྱོད་མེད་རེ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསམ་སྒྲེ་སྟོན་ལ་བཏང་ན་མཁས་པ་ཡིན།
 འགྱོད་པ་རྗེས་ནས་སྐྱེས་ན་སྐྱུན་པོ་ཡིན། ཞེས་པས་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་མི་ཡིས་མ་
 འོངས་པའི་ཆག་འཆར་གཞི་ཚང་མ་མིག་གིས་བལྟས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལམ་ཐོག་ཏུ་མི་ཞོག་
 མོད། སྤྱིང་རྗེ་ཕན་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཆོས་དང་འབྲེས་ཏེ་ཐར་བའི་ལམ་
 སྤྱོད་མ་ཞིག་ཟིན་ཐབས་ཀྱིས་དང་། ཆག་དེ་ཡིས་ཞོག་ཡོད་ལ་བསྐྱབ་མེད། སྤྱིར་
 བལྟས་མི་དགོས་པས་དེའི་སྒྲོར་ཉི་མ་བརྒྱུད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆོ་ལ་རྗེས་དྲན་རེ་
 བྱས་ནས། དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་དང་ཀུན་བཟང་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་ཆོ་ལ་སྟོས་
 དང་སྒྲ་མ་དེ་ཆོ་ཞལ་དངོས་སུ་མངལ་ནས་གསུང་གི་བདུན་ཅི་མྱོང་བ་དང་བྱུང་པར་ཡོད་

པ་མ་རེད། དེ་ནས་ཚང་མས་སེམས་དགའ་དགའ་སྐྱིད་སྐྱིད་གྱིས་ལ་རང་གནས་སུ་
 སོང་། ཟླ་ཇོ་སེར་དགེ་འདུན་པ་ལ་མཚོན་ན། སངས་རྒྱུ་བསྟན་པའི་གཞི་མ་
 རེད། བསྟན་པའི་གཞི་ལྷ་པོ་དེ་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱང་དགོས། དུས་
 འདིར་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དེ་དམ་ཚེས་འདུལ་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བཞུགས། དེ་བཞུགས་པས་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོར་ན་
 ལམ་ལྷག་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་ཉམས་ལེན་ལ། མཛུབ་མོ་འཛུགས་
 ཡུལ་སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པས། མཚུངས་མེད་སྟོན་པ་
 དེ་ཡི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། །ཐུབ་པའི་ལེགས་གསུང་བྱིས་ཀྱི་ལས་མི་འགལ་
 བར། །ཚངས་སྦྱོར་ཡང་དག་སྒྲོམ་པའི་སྐལ་བ་ཅན། །གང་ཟག་དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་
 ཐིན་ལས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
 གཙང་མ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་
 པའི་མཚོན་གནས་རེད་ཡོད། སུ་མ་དགའ་ནས་ཇི་ལྟར་སྤྱད་དུང་མི་ཐུབ་སྟེ། རྒྱ་
 མིག་རང་ཉིད་མ་སྒྲུབ་ན། །ས་ཡིས་མནན་པས་ག་ལ་ཐུབ། །ཅིས་པ་ལྟར་སྤྱད་
 པས་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། གསེར་ས་འོག་ན་ཡོད་ཀྱང་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་ཡོད་
 བ་ཡིན་པས་མང་པོ་ཚོ་གསེར་པའི་ནང་ན་བྱིས་ཀྱི་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པས།
 ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཐོས་ཉིང་སྒྲོ་དམན་ཡང་། །ཁྱིང་འཛིན་གེས་རབ་བསྐྱེད་ལ་དཀའ་
 བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་མ་གཙང་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་
 ཡོད་ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་འཆལ་ཡིན་པ་རེད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
 རྒྱུ་པར་དག་པ་ཡོད་དགོས། དེ་མ་དག་ན་དཔེར་ན་སྤྱིང་པོ་འགྲེལ་བའི་ལོ་འདབ་དེ་

གནས་སྐབས་ལ་ལྟར་སྒྲུང་ལེགས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། ཕ་བ་མེད་ལ་ལོ་
 མེད་འབྲས་བུ་མེད། །དེ་སྒྲུང་ལ་མ་གྱི་ཉིན་འབྲེལ་འགོ་ནས་སྒྲིགས། །ཞེས་
 གསུངས། །བྱང་པར་དུ་དེང་སང་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ཉམས་དམའ་ཉག་སྤྲ་བའི་སྐབས་སུ་
 བསྐྱབ་པ་སྒྲ་གཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བསྐྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ།
 དས་ནམ་ཡང་ལུང་བྱངས་རྒྱུ་མེད་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུང་། བསྐྱལ་བ་གཞུང་
 གྲུང་གི་བྱེ་སྟེན་དུ། །དངས་བའི་སེམས་ཀྱིས་བས་དང་སྒྲོམ་རྣམས་
 དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མེད་ཐེང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱུ་བྱེ་བ་བྲག་
 གྲིག་རིམ་གྲོ་བུས། །གང་ཞིག་དམ་ཆོས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །བདེ་
 གཤེགས་བསྟན་པ་འཛིག་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཉིན་ཞག་རྩ་བའི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་འཛིན་
 པ། །བསོད་ནམས་དེ་ནི་དེ་བས་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པས།
 འདུལ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་མ་དགོས་ཙུ་བཞི་ཆད་ལྔའི་ཉེས་ལྟར་གིས་མ་གོས་པ་ཡང་
 དུས་འདྲིར་བསྐྱུང་དགའ་བ་མེད། བསྐྱུང་ཇི་ལྟར་དགའ་ཞེན། དམ་པ་མིན་པས་
 ཤིན་རྩ་བསྐྱུང་དགའ་དང་། །དམ་པར་གྱུར་པས་ནན་གྱིས་སློབ་དགོས་
 པ། །བསྐྱབ་པ་འགངས་སུ་ཆེ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས། །རང་གི་རིན་ཆེན་རྒྱུད་ཐོས་
 མ་བྱེད་ཨང་། །ཞེས་འཛིགས་མེད་བསྟན་ཉིས་གསུངས་པ་ལྟར། །བྲིམས་ལྡན་
 ཉིན་མེད་སྐར་མ་བཞིན་དགོན་པའི་དུས་འདྲིར། །རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་རིན་ཐང་ལྷག་པར་ཆེ་
 བ་ཡིན་པས། །རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བསྟན་པ་རང་གིས་བྱི་དོར་བྱེད་
 རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ། །ས་འདི་ནི་སྤྱི་འགྱུར་འདུལ་བསྟན་དར་བའི་བསྟན་པའི་རྒྱ་འགོ་ཡིན་
 པས། །སྤར་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་རྒྱ་འགོ་སྤྱུག་གཙང་མཐའ་ནས་མ་རྟོག་པ་ཡིན་ན།
 །རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྤེ་སྤྱད་སྤུའི་བྱ་རིགས་ཡིན་ཡང་། །གཙོ་བོ་བྲིམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་པའི་ཕ་བ་བརྟན་དགོས་པ་ཡང་བཤད་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བའི་གྲོང་ན་
 ཐུབ་པའི་རྗེས་འབྲང་སྟེ། །འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་གཤེགས་ལ་དགའ་མིན་
 པར། །འཁོར་བའི་གྲོང་ན་བྱིས་པའི་གཡོག་བཞུད་པའི། །དམར་སེར་ཅན་དེ་
 བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་མོས་བསམ་སྒྲུལ་པ་
 ཁོ་ནས་འདའ་མ་ཐུབ་ན་ཡང་རང་ལུས་དང་བསྐྱུན་པའི་དགེ་སྦྱོར་རེ་ལ་འབད་རྒྱུ་མ་
 གཏོགས་བྱིས་པའི་གཟའ་གཡོག་རེ་ལ་ཤོར་མི་ཉན། མི་སྦྱོལ་མོ་ཆོ་ཡིན་ན་ཡང་
 གཟའ་ཆང་ནང་མཐུན་བྱེས། མི་ཆེད་གཤིབ་ཡུན་ཐུང་བ་རེད། གསེན་ཆོ་ལ་སྦྱིད་
 མེད་པས་ཤི་དུས་སྟག་བསོག་པ་ནི་དོན་མེད་ཡིན། སྟེ་ཡུལ་བ་འདྲིས་བཟང་འགྲོགས་
 མཐུན་དགོས་ཏེ། ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་ལ་སྟག་རོགས་ཡིན། །ཁེ་ཐམ་རྒྱལ་
 ཁ་བཅུད་ཀྱང་དོན་སྒྲོ་རྒྱུད། །འཐབ་ཚེད་ཉུང་ལ་ཕན་ཐོགས་མང་བ་གཅེས། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ན་རང་སྦྱིད་རོགས་ཀྱང་སྦྱིད། །ཅེས་སྒྲ་མ་མི་ཐམ་ཆང་གིས་གསུངས།
 སུ་ཡིན་ཡང་ཤི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཡུན་རིང་གི་སྒྲོ་རྒྱུ་མ་སྦྱིད། །བྱི་ཐོག་དཔོན་དང་སྤྱང་པོ་
 དབྱུག་བཟུང་བར། །ཐམས་ཅད་རོ་སྦྱེལ་དོན་དུ་སྦྱེས་པ་བཞིན། །གཅིག་ཀྱང་མི་
 ལུས་བྱི་མའི་ལ་མ་འཇུག་ཀྱང་། །སྦྱོལ་ས་མི་སྦྱེ་རྟག་འཛིན་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐོ་བྱི་ཐོག་གི་དཔོན་པོ་མན་ཆད་དམའ་སྤྱང་
 པོ་དབྱུག་བཟུང་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ལ་རོ་སྦྱེལ་དུ་ཡོང་བ་འདྲ་ཞིག་
 རེད་ཅེས་གསུངས་པས་རོ་དུར་བྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཕེན་པ་ནི། བྱ་བའི་མཇུག་སྒྲོམ་རྒྱག་
 བྱེད་དོ་མ་མི་ཆེད་མཐའ་མཇུག་གི་ལས་ཀ་དོ་མ་བོ་དེ་རེད། ཆོ་གང་ལ་ལས་བྱས་པ་
 ལ་ནང་དོན་ཨོ་ཡོད་ལྟོས་དང་། མཐར་རོ་སྦྱེལ་རྒྱུད་དོན་ཅམ་ཡིན། ཡུལ་སྟེ་བའི་
 ནང་དུ་ཡིན་ཡང་འདྲ། སྟེ་དགོན་པ་ཡུལ་ཁམས་ཆེ་རྒྱུད་གང་གི་ནང་ནས་ཡིན་རུང་།

རང་ལས་ཡན་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་སྤྲུག་དོག་དང་ངན་སེམས་མ་བྱེད། བཟང་པོ་སྤྲུག་པོ་
 བྱུང་ན་རང་ཡུལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཡིན་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། དེ་
 ལ་སྤྲུག་དོག་བྱས་ནས་མེད་པ་བྱེད་ཀྱང་མི་སྤྲོ་ལ། གལ་ཏེ་སྤྲོ་ན་ཡང་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཕམ་ཁ་འབྱུང་བ་མ་ཟད་རང་ཡུལ་བརྒྱུག་སྤྱད་རེད། རང་གི་མན་ན་ཡོད་
 པ་རྣམས་ལ་བརྟམས་བཅོས་དང་དམན་སྤངས་བྱེད་མི་ཉན། མི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྦྱིད་སྤྱག་
 མང་བས་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་རེད་གོས་མི་ཤེས། དེ་མིན་ཡང་དམན་ལ་སྤངས་བེད་ཐ་ཤལ་གྱི་
 རྟགས་ཡིན། རྣམ་ཡིན་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རང་གིས་བརྟགས་ནས་རང་གིས་རང་ལམ་
 ལ་འཛོག་དགོས། དེ་ཡང་རང་སྦྱོར་རང་གིས་རིག་ཟེར་བ་དཀའ་བ་རེད། སྤྱིའི་
 མིའི་བཟང་ངན་ལྟ་མཁན་ལ་བསྐྱོས་པ་མིན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་སྤྲུག་པོ་ཅི་འདྲ་
 མེད། རང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་རང་གི་མི་ཆོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་ནས་བརྒྱུག་མ་ཤོར་
 དང་དེའི་ནང་དུ་ནང་དོན་ཆང་མ་འདུས་ནས་བསྤྱད་ཡོད། དེས་ན་དལ་རྟེན་རྟེན་པར་
 དཀའ་ལུགས། རྟེན་ན་ཕན་པ་ཆེ་ཚུ་ལ། ཆོ་ལ་རྟག་པ་མེད་ལུགས། འཆི་བ་
 བརྒྱུག་ཐབས་མེད་ཚུ་ལ། ཤི་དུས་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་མ་གཏོགས་རེས་སྐྱབས་གནས་
 གཞན་མེད་པ་དེ་ཆོ་ཞེ་ནས་མ་བོར་བར་སློ་སྤྱད་དམ་པའི་ཆོས་སྤྲུགས་ལ་གཏོད་དང་སྦྱིད་
 གྱི་ཉི་མ་རྩོགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཡུན་སྤངས་མི་ཆོའི་ཉི་མ་ཆོ་
 འདི་ལ་ཐམས་ཅད་པོ་དགའ་བཞིན་སློ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབས་དང་ཆོས་སྐྱབ་འདོད་སྤྱོད་
 ལ་ཡོད་ཀྱང་ངས་མི་འགྲུབ་བསམ་ནས་དཔའ་ཁུམ་མི་དགོས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་དད་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་ཞིག་སྤྱེས། སྤྱིང་རྩེའི་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་ལ་ཤར་ན་དེ་ཆོས་
 རེད། མི་ཆོ་ཆོས་ལ་སྦྱོལ་དང་དྲིན་པ་མའི་དྲིན་ལན་གསོལ་པ་ཡིན། དུ་ཆོ་རྒྱུད་ལ་
 བཞག་པ་བཟང་པོ་རེད། ཆོ་སྤྱོད་ལས་ཆོ་སྤྱོད་སྦྱིད། ཆོ་སྤྱོད་ལས་ཆོ་སྤྱོད་སྦྱིད་པ་

རེད། སྤྱག་གི་མུན་པ་མཐའ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཆོ་འདི་བས་ཕྱི་མ་སྦྱིད་པ། སྦྱིད་སུམ་
འཛོམས་ཀྱི་ཉི་མ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་སྦྱིད་ཟད་མེད་ཀྱི་ཉི་
མ་ཞིག་འདིར་ཡོད་ཆང་མའི་མགོ་ལ་ཤར་རྒྱུ་ཉེན་འབྲེལ་སྒོན་ལམ་གྱི་ཚིག་མཚམས་
འདི་ནས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས། ང་ཆོས་རེ་ཞིག་ཆོས་
མཚམས་འདི་ནས་བཞག་སྟེ་རང་རང་ཁ་ཁ་སོ་སོར་གྲེས་རྒྱུ་ཡིན། །

དེས་ན་ཐེངས་འདིའི་བོད་ས་མོ་སྤང་གི་གནམ་ལོ་འདིའི་ཆོས་བྲིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཞིང་
མཆོད་ཆེན་མོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིང་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་མཐུག་བསྟེན་བས་མཐའ་བརྒྱན་
ནས་འགྲུབ་ལ་ཉི་པའི་དུས་ཚིགས་ལ་སྟེན་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཏྲག་མཐའ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འདུས་པ་འབྲེལ་བའི་
ཆོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་ཡང་མི་ཏྲག་མཐའ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་
ཆོས་རྗེས། བཟང་པོའི་གནས་མལ་འདི་དང་དུས་ཏྲག་ཏུ། །མི་འབྲེལ་འགྲོག་པར་
འདོད་ཀྱང་འབྲེལ་བར་ངེས། །གཟའ་ཆང་ཉི་འབྲེལ་འདི་དང་དུས་ཏྲག་ཏུ། །མི་
འབྲེལ་འགྲོག་པར་འདོད་ཀྱང་འབྲེལ་བར་ངེས། །བཟང་པོའི་སྤྱོད་མ་འདི་དང་དུས་ཏྲག་
ཏུ། །མི་འབྲེལ་ཆོས་ཉན་འདོད་ཀྱང་འབྲེལ་བར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པས།
བཟང་པོའི་སྤྱོད་མ་ཆོས་རེད་མོད། གནའ་སྒོན་དམ་པ་གོང་མ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་
ཆོའི་ཞབས་པད་ཟིན། གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བསྐྱངས་པའི་དེ་དུས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལོ་ན་
རྩང་ཤོས་ལྷག་སོང་བ་ཞིག་རེད། ཁྱད་པར་དུ་འཛིགས་བྲེལ་བྱང་རྩུབ་རྟོག་ཆེས་གསུང་
ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་འབྱུང་བསྟན་པ་གཏད་རྒྱུ་ལྷགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ།
ལྷ་བརྩུང་དགའའི་དུས་འགྱུར་གྱི་དུས། སང་དང་གནང་ལ་སྟེ་དགའའི་དོད་མ་ཁང་དུ་
དེད་རན་ཁར། མཁན་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་སྟན་གྲགས་དང་ཡོངས་འཛིན་མཁན་རིན་པོ་

ཆེ་བཅས་ཁོང་ན་མ་པ་གསུམ་པོས་ང་ལ་ཆོ་དབང་ལོ་གངས་ཤིག་སང་འགོ་གནང་འགོ་
 སང་འདེད་གནང་འདེད་ཀྱི་དུས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྐྱོ་ཆེའི་ལྷག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་ང་ལ་ཅིག་
 བསྐྱེམ་སོང་སྐྱེམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱེམ་པ་དར་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་ལོག་
 དུས་འགྱུར་ཡུན་རིང་གི་ཁྲག་སོ་ནས་སྒྱིད་སྒྱུག་མང་པོས་མི་ཆེའི་འགོ་ལམ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་
 བ། དུས་ངན་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདེའི་སྐབས་དང་སྒྱིར་ཡང་ཆོས་ཟབ་ཅན་ནག་པོའི་བདུད་
 ཟབ་པ་ཡིན་པས། གང་ན་བསྐྱེམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ངོ་མ་ཞིག་དར་བྱུང་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། སུས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེམ་པ་མི་རུབ་པའི་སློག་ཅིག་འཛིན་བྱུང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ན།
 དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཚུ་དར་བ་ཡིན། ཡང་སྒྲོས་རྫོགས་ཆེན་ཆོང་གི་བསྐྱེམ་པ་
 འདི་དར་སྐྱབ་བ་བར་ཆད་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་གཞན་གཅིག་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི།
 ས་དང་གནས་ཀྱི་ས་དཔེ་ཞིག་གིས་ཡིན་ནམ། རྩོག་མའི་མཛོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 འགྲིགས་ལུགས་ཤིག་གིས་ཡིན། གང་ལྟར་བསྐྱེམ་པ་དར་སྐྱེལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཆེ་
 བ་དེ་འདྲའི་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན། དེའི་སྟེང་དུ་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་
 གཅེས་པའི་མི་མེད། བསོག་པའི་རྟེན་མེད། བཙུག་པའི་མཁར་མེད་པའི་དུས་
 ཆོད་ཅིག་ལ་ཐུག་ན་དེ་ནི་ས་འདི་རྒྱུད་པ་ཅང་མིན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཆོས་
 བསྐྱེམ་པ་གང་ཟག་རེ་རེ་གཉིས་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཅི་བཞུགས་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་སུས་མི་
 ཤེས་པ་དེ་མ་གཏོགས། ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེམ་པ་རུབ་པའི་དུས་ཆོད་ཅིག་ཤར་
 རྒྱུང་བ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་མི་ཟེར་བ་དེས་ཕྱི་ཞིག་དང་རྒྱུད་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བཅངས་ནས། རང་གི་རུས་པས་རྐྱང་མཐིལ་ས་ལ་བཙུག་པའི་འདད་དེ་མ་བརྒྱབ་
 པར། ས་ཡར་མར་གང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་བྱ་བའི་ལས་འགོ་དྲག་གསུམ་འཆུག་པའི་
 ཉམས་ཡོད་ན། རྒྱུ་ཆ་ཕྱེད་འབོག་ན། རྒྱུ་ཆ་ཕྱེད་གོ་ནས། ཕོ་རང་ཤེས་རིག་

པས་རང་སེམས་དང་། ཏྲ་གྱི་ལིང་ངར་མ་རང་ལྷག་བྱས་ནས། བྱ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ནམ་ཚའི་བཟུང་མཁན་ཁར་ཁེར་ཡིན། ང་རང་ཚོའི་ས་ཆ་འདི་ལ་མཚོན་ན་ལྷག་བསམ་མཁུན་རྒྱ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་སྣ་དེ་དེ་གཉིས་དེ་ཡོད་པ་རྣམས་གཅིག་སོང་གཉིས་སོང་གིས་ལ་མོ་བརྒྱབ་ཐལ། འདས་བཞུགས་ཤི་གསེན་ཚང་མའི་དེ་འདྲུན་གྱི་ཐུགས་དེ་དེ་ཐང་ལ་ཤོར་མི་ཉན་པ་སྤྱིང་ལ་བཅངས་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཚང་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱ་པ་ད་བཞུགས་ཁོང་རྣམས་དབྱེ་ལ་བཞུགས་ས་ནས། ཆོས་བསྟན་པའི་བྱ་བཞག་གི་འགྲོ་ལམ་ནས། ཁ་གང་ལ་འཁོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྤེལ་སྤོམ་ཁུར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་སྤྱོད་འཛོལ་དུ། ཡིད་ཐེངས་དགུ་ཆད་ན་ཐེངས་དགུ་མཐུད་དེ། ཡང་མཐའ་དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག་ལ། དེ་རིང་ཁར་སང་གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་ཚང་མདོ་ཁམས་སྤྱད་གྱི་སྤྱེ་འགྱུར་རྒྱུ་མའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཨ་མ་དེའི་བསྟན་པ་རང་ལམ་ལ་ཞིག་ཡོད་བསམ་བཞིན་ཡོད། འདིའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་སྤོམ་ཤས་རིག་ཁོག་ནས་བཀྲ་བ་ཚང་མས་ཨ་ས་ལེར་ཤས་ཡོད་པ་དེར་མ་ཟད་བྱ་བ་དོ་མས་ར་འཕྲོད་བཞིན་ཡོད་མོད། ཁ་ནས་གསལ་ཁ་བཏོད་མ་བཏོད་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྒྲིལ་དུ་བྱ་དཔེ་བྱེད་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་པ་མང་སྤྱི་ལེབ་གྱིས་ཕྱག་རོན་གྱི་ཁ་ལ་རྩམ་པ་བཏབ་པས། ཕྱག་རོན་གྱིས་ཀྱང་ཉི་མ་ཤར་བ་འདྲ་འདྲར་མཐོང་མོད་ཁ་ནས་ཟེར་དགོས་དུས་ལྷག་ལྷག་མ་གཏོགས་ཟེར་མ་བདེ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ན། ད་སྤེལ་བྱུང་བ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱུང་རབས་ཀྱི་རི་མོ་མི་ཚོའི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ནས་མ་འོངས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་མིའི་ལྟངས་ལོ་ལ་འགྱུར་གྱིན་ཡོད། མི་ཞིག་ཡིན་ན་མི་ཁོ་རང་གི་ལོ་གངས་ནམ་ཁྲིའི་དང་བསྟན་པའི་ལས་ལུགས་ཤིག་དང་། སྤྱི་མཁུན་ཡིན་ན་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་བསྟན་པའི་མཛད་ཕྱོགས་ཤིག་ཡོད་དེ་བ་ཡིན། ཆོས་

བསྐྱབ་དུས་མི་རྟག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་པས་རྟག་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རེ་དོགས་བྱེད་མི་
 ཉན་མོད། བསྐྱབ་སྲིད་ཆེན་པོའི་ལ་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་ཡུན་དུ་གནས་པའི་
 འཆར་གཞི་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་པ་དེ་ཡུན་གྱི་ཡུན་ལ་བཟུང་དགོས་ན།
 བྱས་པ་བྱས་བུ་ཡིས་བཟུང་རེས་དགོས། རྒྱན་པ་ཕྱུག་བུ་མོས་བཏགས་རེས་དགོས་
 པས། མི་རབས་གསར་པའི་ཕྱག་ལ་རྫོགས་ཆེན་ཆང་གི་བསྐྱབ་ཆུས་འཕྲོད་ནས་བར་
 ཆད་བདུད་དབང་དུ་མ་ཤོར་ན་དགོན་ཡུལ་སྤེད་དང་བཅས་པ་སྦྱིད་པའི་དུས་རབས་ལ་སླེབ་
 ཡོད་སྟེ་བཞིན་ཡོད། རང་ལ་ཆོས་འཛིན་རྟེན་གཉིས་ཐད་ནས་མིག་ལྟོས་བྱེད་ས་
 ཞིག་མིན་ཡང་། འཛིན་རྟེན་འདིར་སྤྲང་གི་བྱ་བཞག་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱོད་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་
 འདི་ལ་རེས་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞེ་ཡིན་ཡང་དཔུས་སུན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པས།
 དམ་པ་གོང་མས་གནང་བའི་གདམས་ཟབ་ཀྱི་བདུད་ཅི་དེ་ཞལ་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའི་
 གདམས་ཁྲིད་དེ་ཆོའི་བརྒྱུད་པ་རེ་སྟེལ། ས་ནོར་བུ་སྐལ་དུ་སྤྲད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་
 པོའི་དུས་སྐབས་ལ་སླེབ་དུས་མི་མེད་དབུན་པའི་རི་ཁྲོད་དུ་གྲོགས་བྱ་དང་རི་དྲགས་བྱེད་
 པའི་འདུན་པ་བཅངས་ནས་མི་ལོ་གངས་ཀ་ཅན་སོང་བ་ཡིན་ན། ཡང་མཚམས་རེར་
 སྤེད་མངས་སྐྱེས་པའི་མེད་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རེ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་འདི་ཡང་རྒྱལ་
 བའི་ཕྱིན་ལས་ཤིག་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རང་ཅག་ཡུན་རིང་ལ་མཉམ་དུ་
 འཛོགས་ནས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་བདུ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། མི་བྲི་སྟོང་མང་པོ་
 འདི་ལྟར་འཛོགས་ན་རྒྱུན་བར་ཆད་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་དེ། གཅིག་ན་ཆོས་ཀྱི་
 ཁྱིན་རྒྱབས་དང་། གཉིས་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ཀྱི་སྟོབས་རེད། གསུམ་
 ནས་དམ་པ་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་མཐུ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། འདི་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཅིག་ཏུ་ཆོས་བྱ་གཅིག་ལ་འཛོགས་ན། ཕྱི་མ་དག་ཞིང་དུ་མཉམ་དུ་འཛོམ་

རྒྱུ་ལྷོན་ལམ་དང་བཅས་ཏེ། ཆོང་མ་ཆོང་ལོ་བརྒྱ། དགོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱིས་སྦྱོབས། ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོམས་ནས་དེ་རིང་གི་ཆོས་བྲིད་དེ་འདིར་མཆོམས་
 འཛིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་འདིས་མཆོན་ཏེ།
 རང་ཅག་གིས་ད་ལྟེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ལུས་པ། སྤྱན་བཅད་པ། སྐྱོར་བ་བྱས་པ།
 བརྒྱུད་ཕྱག་བཞག་པ། ཕྱག་གི་གྲངས་བསོག་པ། ཤ་བཅད་པ། མཆོད་མེ་
 ལུལ་བ། མཆོད་མེ་ལ་ཞལ་འདེབས་བྱས་པ། གསེར་ཆབ་གསོལ་བ། ཆོ་ཐར་
 སྒོག་བསྐྱུ་བྱས་པ། དགེ་སྦྱོབ་སྤྲིག་སྤང་གི་ཁས་ལེན་འདྲ་མིན་བྱས་པ། དེ་འཕྲོ་ལྷ་
 ཁང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འདྲིའི་ནང་དང་སྤྱི། འཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པ་ལ་གཙང་སྦྱ་
 ལུ་ཕྱགས་བྱས་པ། བསྐྱེད་ཡིག་དང་མིང་བརྗོད་ལུས་པ། སེམས་བསྐྱེད་འདུམ་
 མཆོད་ཆེན་མའི་བསྐྱེན་བཀུར་ལ་གུར་ཕུབ་རོགས། གདན་ཆས་རྒྱག་རོགས།
 ཆོད་མ་འཁྱུ་རོགས། གསོལ་ཞེ་གསོལ་འོ་བསྐྱུལ་བ། བྱུང་པར་དུ་ད་ལྟེས་སྤྱིན་
 བདག་བྱས་པའི་རྩ་ཕྱག་བྲི་དར་སྤེ་བའི་འགྲོའི་དཔོན་འོག་གི་སྤེ་ཆོང་མས་ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་གིས་ཆོགས་བསགས་མིག་ལྟོས་ཐེར་བ་བྱས་པ། གཞན་ཡང་རྟེན་ཅུ་ཆེན་
 རྟེན་བཞེངས་བྱས་པ། མདོར་ན་ཆོས་ར་རྟོག་པས་བརྗེས་ཆད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་
 བཅས་པས་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པ་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བའི་ཕ་བ་
 ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱེམས་ནས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད། བཤད་སྦྱོབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་ས་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བུ་སྤྱི་རབས་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་
 ཆོ་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེ་ཐམས་ཅད་སྤྱགས་མཐུན་

ཁྱིམ་གཙང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབེབས། ལོ་ལྷན་པ་རྟེན་ཏུ་
 ལེགས། མི་ནད་དང་ལྷན་པ་ནད་འབྱུག་ཅོད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད། བདེ་སྲིད་
 རྩོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་
 འདིའི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་བཟང་འབྲེལ་དང་ངན་འབྲེལ་ཐོག་པའི་ཆོ་ལས་འདས་པ་
 འདས་མ་འཇོམས་སྤྱིང་ས་གཞི་འདིའི་ཐོག་ནས། དམག་འབྱུག་གིས་བསད་པ་ས་གཡོ་
 མེད་གྲ་དང་མཆོ་འཕྱར་ནས་ཤི་བ། ནད་ཡམ་གྱིས་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤི་བོ་ཆོས་
 མེད། ཆོས་ར་འདིའི་ནང་ལ་ལན་གྲངས་མང་པོར་ཆོས་ཞུས་ནས་འདུག་སྤྱིང་བའི་དད་
 པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འདས། ལན་ཆགས་ཀྱི་བདག་པོ་བདག་མེད་ཞིང་ཆགས་པ།
 སྤང་བྱེད་ཀྱི་དབང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་བགེགས། གཟུགས་ཅན་གྱི་མི། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་འདྲེ་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བྱས་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་
 ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་
 པར་ཅན་རྟེན་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་
 པས་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོ་བའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཞལ་འདོན་
 མཉམ་དུ་གསུང་བར་ཞུ།

གསུམ་པ་བསྐྱོ་བ་སྦྱོན་ལམ།

བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད།
ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དབང་ནམས་པམ་བྱེད་ཅིང་།
སྒྲིལ་ན་འཆིའི་རྩ་གྲོང་འབྲུག་པ་ཡི།
སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཤོག།

འཇམ་དཔལ་དཔལ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།
དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲོབ་ཕྱིར།
དག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲོ།

ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན།
ཕྱོགས་གྱི་མཐའ་ཁུ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་པ་དང་།
སྒྲོ་གོས་པརྟོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག།

དཔལ་ལྷན་གྱི་མའི་སྐྱེ་ཆོར་བ་བཏན་ཅིང་།
བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡི།
ཆོས་སྲིད་མི་རྣམས་ལྟོ་སྲིད་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་ས།
མཆོ་སྒྲིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཁྱུར་ཅིག།

སྤྱི་སྤྱི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་ཏྱར་ཅན།
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་སྤྱ།
ཁ་བ་ཅན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཐང་པ་ཞེས།
པརྒྱ་རིག་འཛིན་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

དཔལ་ལྡན་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཙུག་གི་རྒྱན།
མདོ་སྤྲུགས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེ།
འཛིགས་བྲལ་སྤྱ་འགྱུར་རྒྱལ་བ་རྩོགས་ཆེན་པ།
ཤྱི་མེད་ཆོས་གྲུའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

ཐུབ་བསྟན་མཛོས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གྲོང་ཆེན་པ།
བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་།
མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་བསྟན་པ་སྤྱིད་མཐའི་བར།
བཤད་སྒྲུབ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་འཛིན་གྱུར་ཅིག།

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་།
སྒྲུ་མ་ཟིལ་བ་རྩ་བར་དང་།
མི་ལམ་སྤོག་དང་སྤྱིན་ལྟ་བུ།
འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་བལྟ།

ཞེས་དེ་ལྟར་གྲོང་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་གི་སྔོན་འགྲོའི་དག་འདོན་ནམ་མཁུན་ལམ་བཟང་
འདི་ཉིད་ལྗེ་མཆོངས་བྲལ་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་སྐུ་བས་རྗེ་པར་སྐུ་ལ་བཟང་རིན་པོ་ཆེས་རྩོ་
རྗེའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཀྲལ་བའི་ཟེར་སྒྲེར་ལས་གྲུས་སློབ་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་དེས་
རབ་གནས་ལྷགས་ཡོས་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་བ་ནས་བཟུང་ཞལ་བལྟས་བཀྱིས་ཏེ་སྤྲེལ་སྒྲའི་ཆོས་
བཅུ་བཟང་པོར་གདན་ས་རུ་དམ་རྗེ་གས་ཆེན་པར་ཐང་ལུང་རྟོགས་པར་འདི་དག་འཛལ་དུ་ཁྱེ་
དག་བཅས་མཆོག་གྲུབ་པར་བཀྱིས་པའི་དགོ་བས་ལྗེ་སྐུ་བས་རྗེ་སྐུ་མ་དམ་པའི་སྐུ་ཆོ་བསྐུལ་
བ་སྐུ་མཆོར་བཏན་ཅིང་ཟབ་གསང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐུ་ཆེ་ལ་སྐུ་མི་ཆད་པར་བསྐྱོར་
ནས་འགོ་ཁམས་སྐུ་མཆོའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཟབ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱང་དར་
ཞིང་སྐུས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག དགེའོ། །སྐུ་མཆོའོ།